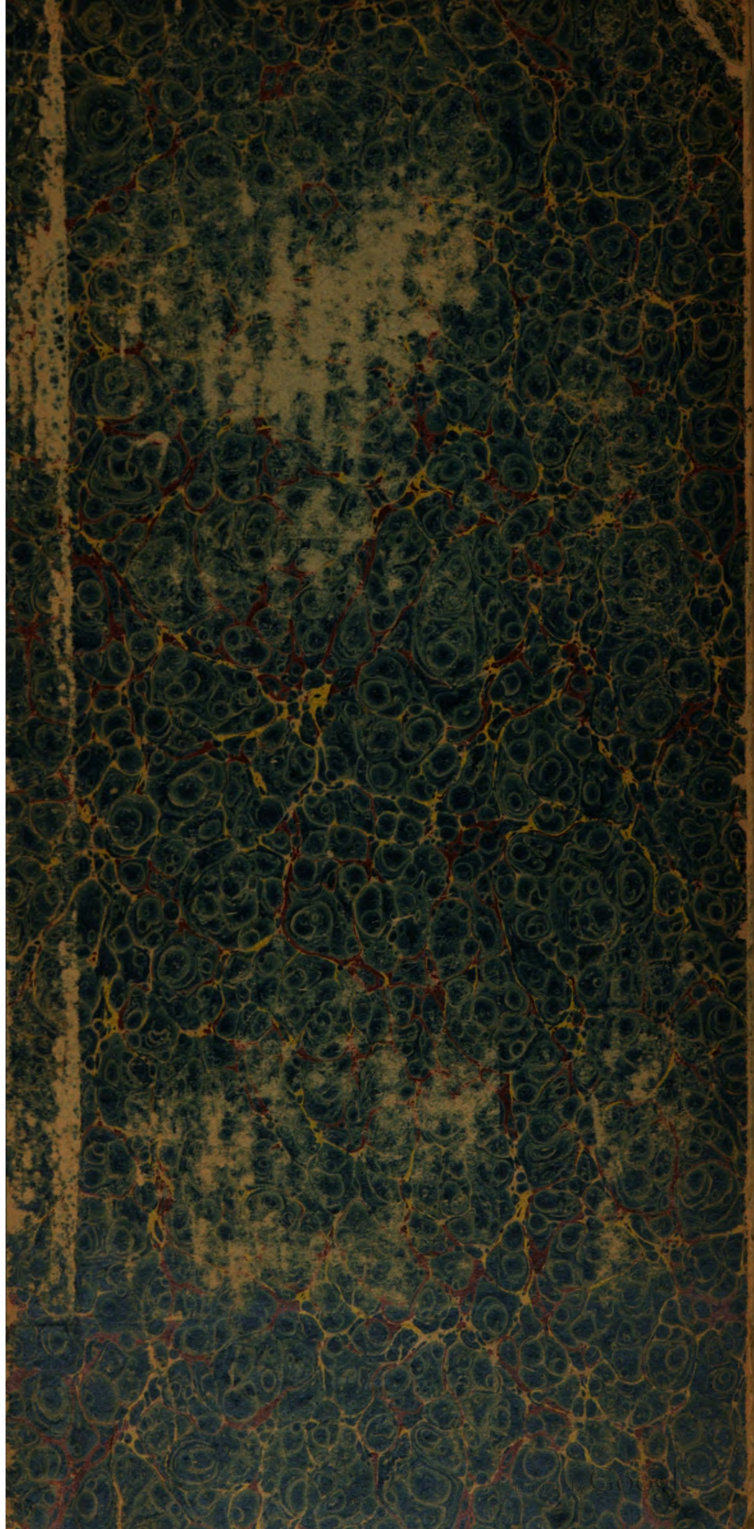

[APOCALYPSIS
EXPLICATA
SECUNDUM SENSUM SPIRITUALEM,

UBI

REVELANTUR ARCANA, QUAE IBI PRAEDICTA,
ET HACTENUS RECONDITA FUERUNT.

VOLUMEN PRIMUM.

LONDINI
MDCCLIX.

OPUS POSTHUMUM

EMANUELIS SWEDENBORGII

EX IPSO AUCTORIS CHIROGRAPHO
IN BIBLIOTHECA REGIAE ACADEMIAE HOLMIENSIS
ASSERVATO

CASTIGATIUS EDIDIT

Dr. JO. FR. IM. TAFEL,

PHILOSOPHIAE PROFESSOR REGIUS, REGIAE BIBLIOTHECAE UNIVERSITATIS
TUBINGENSIS PRAEFECTUS, ET SOCIETATIS HISTORICO-THEOLOGICAE
LIPSIENSIS SOCIUS ORDINARIUS.

VOLUMINIS PRIMI

PARS SECUNDA

CONTINENS

APOCAL: CAP: V ET VI.

PROSTAT

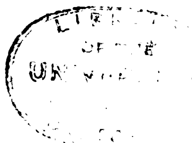
TUBINGAE,

IN τῇ „Verlagsexpedition;"

LONDINI,

IN „THE DEPOT OF THE SWEDENBORG SOCIETY,
36. BLOOMSBURY STREET, OXFORD STREET."

1862.]

[APOCALYPSEOS].

[Ed. Lond. p. 342.]

CAPUT QUINTUM.

1. Et vidi in dextra Sedentis super Throno Librum scriptum intus et a tergo, obsignatum sigillis septem.

2. Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quis est dignus aperire Librum, et solvere sigilla ejus.

3. Et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum.

4. Et ego flebam multum, quod nemo dignus inventus aperire et legere librum, nec inspicere eum.

5. Et unus ex Senioribus dicit mihi, ne fleto, ecce vicit Leo qui est ex tribu Jehudae, radix Davidis, aperire librum et solvere septem sigilla ejus.

6. Et vidi et ecce in medio Throni, et quatuor Animalium, et in medio Seniorum, Agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua septem et oculos septem, qui sunt septem Dei spiritus emissi in omnem terram.

7. Et venit et accepit librum e dextra Sedentis super Throno.

8. Et cum accepisset librum, quatuor Animalia, et viginti quatuor Seniores prociderunt coram Agno, habentes unusquisque citharas et phialas aureas plenas suffitibus, quae sunt preces sanctorum.

9. Et canebant Canticum novum, dicentes, dignus es accipere librum et aperire sigilla ejus,

quia occisus es, et redemisti Deo nos in sangui
tuo, ex omni tribu et lingua, et populo et gent
10. Et fecisti nos Deo nostro reges et sace
dotes, et regnabimus super terra.
11. Et vidi et audivi vocem Angelorum mu
torum circum Thronum et Animalia et Seniore
et erat numerus eorum myriades myriadum et ch
liades chiliadum.
12. Dicentes voce magna, dignus est Agni
[343] occisus accipere potestatem et divitias et sapie
tiam et honorem et gloriam et benedictionem.
13. Et omne creatum, quod est in Coelo e
in terra et sub terra, et in mari quae sunt, e
quae in illis omnia, audivi dicentes, Sedenti supe
Throno et Agno benedictio et honor et gloria e
robur in saecula saeculorum.
14. Et quatuor Animalia dicebant Amen, e
viginti quatuor Seniores prociderunt et adorave
runt Viventem in saecula saeculorum.

EXPLICATIO.

296. [Vers: 1.] *Et vidi in dextra Sedentis supe Throno Librum scriptum intus et a tergo, obsignatum si gillis septem.* Et vidi in dextra Sedentis super Throno, signi ficat Dominum quoad Omnipotentiam et quoad Omniscientiam Librum scriptum intus et a tergo, significat statum vita omnium in Coelo et in Terra, in communi et in particulari obsignatum sigillis septem, significat prorsus reconditum.

297. Et vidi in dextra Sedentis super Throno, quod si gnificet Dominum quoad Omnipotentiam et quoad Omniscien tiam, constat ex significatione dextrae, cum de Domino, quo sit Omnipotentia et quoque Omniscientia, de qua sequitur; e ex significatione Sedentis super Throno, quod sit Dominu quoad Divinum Bonum in Coelo, Thronus enim significat i genere Coelum, in specie Coelum spirituale, et abstracte Di vinum Verum procedens, ex quo Coelum et per quod Judi cium, videatur supra n: 253. Quod Dominus intelligatur pe

Sedentem super Throno, et quoque per Agnum qui ex Sedente super Throno accepit librum, est quia per Sedentem super Throno intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum, et per Agnum Dominus quoad Divinum Verum: sunt enim duo quae procedunt a Domino ut Sole Coeli, nempe Divinum Bonum ac Divinum Verum, Divinum Bonum a Domino vocatur Pater in Coelis, et Hic intelligitur per Sedentem super Throno, ac Divinum Verum a Domino vocatur Filius hominis, hic autem Agnus; et quia Divinum Bonum neminem judicat, sed Divinum Verum, ideo hic dicitur quod Agnus acceperit librum a Sedente super Throno; quod Divinum Bonum neminem judicet sed Divinum Verum, intelligitur per Domini verba apud Johannem „*Non pater judicat quenquam, sed omne judicium dedit Filio, quia Filius hominis est*“ V: 22. 27; per Patrem intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum, et per Filium hominis Dominus quoad Divinum Verum: quod Divinum Bonum non judicet quenquam, est quia Illud explorat neminem, sed Divinum Verum, hoc enim explorat unum- [344]
quemvis. At usque sciendum est, quod Ipse Dominus nec judicet aliquem ex Divino Vero quod procedit ab Ipso, hoc enim unitum est Divino Bono, ita ut sint unum, sed quod homo spiritus seipsum judicet, est enim Divinum Verum ab ipso receptum quod illum judicat, et hoc quia apparet sicut Dominus judicet, ideo in Verbo dicitur quod omnes judicentur a Domino; hoc quoque docet Dominus apud Johannem „*Jesus dixit, si quis audiverit mea verba, non tamen crediderit, Ego non judico illum, non enim veni ut judicem mundum, sed ut salvem mundum; qui spernit Me, et non accipit verba mea, habet judicantem se, verbum quod loquutus sum, illud judicabit illum in extremo die*“ XII: 47. 48. Cum Judicio enim ita fit, Dominus praesens est apud omnes, et ex Divino Amore vult salvare omnes, et quoque vertit et adducit ad Se omnes; qui in bono sunt et inde veris, illi sequuntur, nam applicant se; at qui in malo sunt et inde falsis, non sequuntur, sed vertunt se retro a Domino, et vertere se retro a Domino, est a Coelo ad Infernum; omnis enim homo spiritus est vel suum bonum et inde verum, vel est suum malum et inde falsum; qui est bonum et inde verum, ille se adduci

patitur a Domino, at qui est malum et inde falsum, ille n(se adduci patitur, hic omni vi et conatu renititur, vult eni ad suum amorem, hunc spirat et animat, quare ad illos cup qui in simili amore mali sunt: exinde constare potest, quc non Dominus judicet aliquem, sed quod Divinum Verum r(ceptum judicet ad Coelum illos qui receperunt Divinum Veru corde, hoc est, amore; et ad Infernum illos, qui non r(ceperunt Divinium Verum corde, et qui negaverunt illu(ex his constare potest quomodo intelligendum, quod Domini dixerit, quod omne judicium sit Filio quia Filius hominis es et alibi, quod non venerit ut judicet mundum, sed ut salv mundum, et quod Verbum quod loquutus est, judicaturum s illum: Sed haec talia sunt, quae non cadunt in intelligentia propriam hominis, sunt enim inter Arcana sapientiae Ange lorum; sed usque de hac re aliquid elucidatum est in Ope de Coelo et Inferno n: 545 ad 551, ubi actum est d eo, quod Dominus neminem in Infernum conjiciat, sed quo ipse spiritus semet. Quod Dominus sit qui intelligitur per Se dentem super Throno, et non alius quem distinguunt ab Ips et vocant Deum Patrem, constare unicuivis potest ex e(quod non aliud Divinum fuerit quod Dominus vocavit Patren quam suum Divinum, Hoc enim assumsit Humanum, qua Hoc fuit Pater Ipsius; et quod Hoc sit Infinitum, Aeternun Increatum, Omnipotens, Deus, Dominus, et prorsus nih differens ab Ipso Divino, quod distinguunt ab Ipso et voca Patrem, constare potest a recepta Fide quae Athanasiana vc catur, ubi etiam dicitur, quod nemo eorum Maximus et Min mus et nemo eorum Primus et Ultimus, sed prorsus aequale et quod sicut unus ita alter Infinitus, Aeternus, Increatu Omnipotens, Deus, Dominus, et tamen non tres Infiniti se Unus, non tres Aeterni sed Unus, non tres Increati sed Unu non tres Omnipotentes sed Unus, non tres Dii et Domini se Unus. Haec dicta sunt, ut sciatur quod non duo distincti i
[345] telligantur per Sedentem super Throno et Agnum, ac sequentibus per Deum et Agnum, sed quod per unum intell gatur Divinum Bonum et per alterum Divinum Verum in Coel utrumque procedens a Domino. Quod Dominus intelligatur p Sedentem super Throno, constat etiam ex singulis in Capi

praecedente IV, ubi agitur de Throno et de Sedente super illo, quae videantur explicata a n: 258 ad 295; et praeterea apud Matthaeum *„Quando venerit Filius hominis in gloria sua, et omnes sancti Angeli cum Ipso, tunc sedebit super Throno gloriae suae“* XXV: 31. Cap: XIX: 28. 29: tum apud Ezechielem *„Super Expansum quod super capite Cheruborum quasi aspectus lapidis sapphiri, similitudo Throni, et super similitudine Throni similitudo aspectus Hominis super illo sedentis“* I: 26. Cap: X: 1: et apud Esajam *„Vidi Dominum Sedentem super Throno alto et elato, et fimbriae Ipsius implentes Templum“* VI: 1. Quia per Thronum significatur Coelum, et per Sedentem super Throno Dominus quoad Divinum Ipsius in Coelo, ideo dictum est supra in Capite III [: 21]; *„Vincens dabo ei sedere Mecum in Throno meo“* per quod significatur, quod erit in Coelo ubi Dominus, videatur supra n: 253; ac ideo infra in hoc Capite dicitur *„Vidi et ecce in medio Throni Agnum stantem“* Vers: 6: et in Capite XXII: *„Ostendit mihi fluvium aquae vivae exeuntem ex Throno Dei et Agni“* Vers: 1; per Thronum Dei et Agni intelligitur Coelum et Dominus ibi quoad Divinum Bonum et quoad Divinum Verum, Deus ibi est Dominus quoad Divinum Bonum et Agnus quoad Divinum Verum: distinguitur hic inter utrumque, quia sunt qui recipiunt plus unum quam alterum, qui recipiunt Divinum Verum in bono illi salvantur, qui autem recipiunt Divinum Verum, quod est Verbum, non in bono, illi non salvantur, quoniam omne Divinum Verum est in bono, et non alibi, quare qui non recipiunt illud in bono, illi rejiciunt illud et negant illud, si non palam usque tacite, et si non ore usque corde, nam cor eorum est malum, et malum rejicit: recipere Divinum Verum in bono, est in bono charitatis, nam qui in illo sunt ii recipiunt.

298. Quod Dextra, cum de Domino, significet et Omnipotentiam et Omniscientiam, est quia ad dextrum in Coelo est Meridies, et ad sinistrum ibi est Septentrio, et per Meridiem significatur Divinum Verum in luce, et per Septentrionem Divinum Verum in umbra; et quia omnis Potentia est Divino Bono per Divinum Verum, ideo per dextram, cum de Domino, significatur Omnipotentia; et quia omnis intelligentia

[APOCALYPSIS
EXPLICATA
SECUNDUM SENSUM SPIRITUALEM,
UBI
REVELANTUR ARCANA, QUAE IBI PRAEDICTA,
ET HACTENUS RECONDITA FUERUNT.

VOLUMEN PRIMUM.

LONDINI
MDCCLIX.

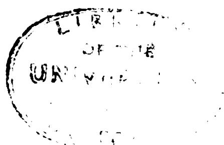
OPUS POSTHUMUM
EMANUELIS SWEDENBORGII
EX IPSO AUCTORIS CHIROGRAPHO
IN BIBLIOTHECA REGIAE ACADEMIAE HOLMIENSIS
ASSERVATO

CASTIGATIUS EDIDIT

Dr JO. FR. IM. TAFEL,
PHILOSOPHIAE PROFESSOR REGIUS, REGIAE BIBLIOTHECAE UNIVERSITATIS
TUBINGENSIS PRAEFECTUS, ET SOCIETATIS HISTORICO-THEOLOGICAE
LIPSIENSIS SOCIUS ORDINARIUS.

VOLUMINIS PRIMI
PARS SECUNDA
CONTINENS
APOCAL: CAP: V ET VI.

PROSTAT
TUBINGAE,
IN τῇ „Verlagsexpedition;"
LONDINI,
IN „THE DEPOT OF THE SWEDENBORG SOCIETY,
36. BLOOMSBURY STREET, OXFORD STREET."
1862.]

[Ed. Lond. p. 342.]

[APOCALYPSEOS].

CAPUT QUINTUM.

1. Et vidi in dextra Sedentis super Throno Librum scriptum intus et a tergo, obsignatum sigillis septem.

2. Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quis est dignus aperire Librum, et solvere sigilla ejus.

3. Et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum.

4. Et ego flebam multum, quod nemo dignus inventus aperire et legere librum, nec inspicere eum.

5. Et unus ex Senioribus dicit mihi, ne fleto, ecce vicit Leo qui est ex tribu Jehudae, radix Davidis, aperire librum et solvere septem sigilla ejus.

6. Et vidi et ecce in medio Throni, et quatuor Animalium, et in medio Seniorum, Agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua septem et oculos septem, qui sunt septem Dei spiritus emissi in omnem terram.

7. Et venit et accepit librum e dextra Sedentis super Throno.

8. Et cum accepisset librum, quatuor Animalia, et viginti quatuor Seniores prociderunt coram Agno, habentes unusquisque citharas et phialas aureas plenas suffitibus, quae sunt preces sanctorum.

9. Et canebant Canticum novum, dicentes, dignus es accipere librum et aperire sigilla ejus,

quia occisus es, et redemisti Deo nos in sanguine tuo, ex omni tribu et lingua, et populo et gente.

10. Et fecisti nos Deo nostro reges et sacerdotes, et regnabimus super terra.

11. Et vidi et audivi vocem Angelorum multorum circum Thronum et Animalia et Seniores; et erat numerus eorum myriades myriadum et chiliades chiliadum.

12. Dicentes voce magna, dignus est Agnus
[343] occisus accipere potestatem et divitias et sapientiam et honorem et gloriam et benedictionem.

13. Et omne creatum, quod est in Coelo et in terra et sub terra, et in mari quae sunt, et quae in illis omnia, audivi dicentes, Sedenti super Throno et Agno benedictio et honor et gloria et robur in saecula saeculorum.

14. Et quatuor Animalia dicebant Amen, et viginti quatuor Seniores prociderunt et adoraverunt. Viventem in saecula saeculorum.

EXPLICATIO.

296. [Vers: 1.] *Et vidi in dextra Sedentis super Throno Librum scriptum intus et a tergo, obsignatum sigillis septem.* Et vidi in dextra Sedentis super Throno, significat Dominum quoad Omnipotentiam et quoad Omniscientiam: Librum scriptum intus et a tergo, significat statum vitae omnium in Coelo et in Terra, in communi et in particulari: obsignatum sigillis septem, significat prorsus reconditum.

297. Et vidi in dextra Sedentis super Throno, quod significet Dominum quoad Omnipotentiam et quoad Omniscientiam, constat ex significatione dextrae, cum de Domino, quod sit Omnipotentia et quoque Omniscientia, de qua sequitur; et ex significatione Sedentis super Throno, quod sit Dominus quoad Divinum Bonum in Coelo, Thronus enim significat in genere Coelum, in specie Coelum spirituale, et abstracte Divinum Verum procedens, ex quo Coelum et per quod Judicium, videatur supra n: 253. Quod Dominus intelligatur per

Sedentem super Throno, et quoque per Agnum qui ex Sedente super Throno accepit librum, est quia per Sedentem super Throno intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum, et per Agnum Dominus quoad Divinum Verum: sunt enim duo quae procedunt a Domino ut Sole Coeli, nempe Divinum Bonum ac Divinum Verum, Divinum Bonum a Domino vocatur Pater in Coelis, et Hic intelligitur per Sedentem super Throno, ac Divinum Verum a Domino vocatur Filius hominis, hic autem Agnus; et quia Divinum Bonum neminem judicat, sed Divinum Verum, ideo hic dicitur quod Agnus acceperit librum a Sedente super Throno; quod Divinum Bonum neminem judicet sed Divinum Verum, intelligitur per Domini verba apud Johannem „*Non pater judicat quenquam, sed omne judicium dedit Filio, quia Filius hominis est*“ V: 22. 27; per Patrem intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum, et per Filium hominis Dominus quoad Divinum Verum: quod Divinum Bonum non judicet quenquam, est quia Illud explorat neminem, sed Divinum Verum, hoc enim explorat unum- [344]
quemvis. At usque sciendum est, quod Ipse Dominus nec judicet aliquem ex Divino Vero quod procedit ab Ipso, hoc enim unitum est Divino Bono, ita ut sint unum, sed quod homo spiritus seipsum judicet, est enim Divinum Verum ab ipso receptum quod illum judicat, et hoc quia apparet sicut Dominus judicet, ideo in Verbo dicitur quod omnes judicentur a Domino; hoc quoque docet Dominus apud Johannem „*Jesus dixit, si quis audiverit mea verba, non tamen crediderit, Ego non judico illum, non enim veni ut judicem mundum, sed ut salvem mundum; qui spernit Me, et non accipit verba mea, habet judicantem se, verbum quod loquutus sum, illud judicabit illum in extremo die*“ XII: 47. 48. Cum Judicio enim ita fit, Dominus praesens est apud omnes, et ex Divino Amore vult salvare omnes, et quoque vertit et adducit ad Se omnes; qui in bono sunt et inde veris, illi sequuntur, nam applicant se; at qui in malo sunt et inde falsis, non sequuntur, sed vertunt se retro a Domino, et vertere se retro a Domino, est a Coelo ad Infernum; omnis enim homo spiritus est vel suum bonum et inde verum, vel est suum malum et inde falsum; qui est bonum et inde verum, ille se adduci

patitur a Domino, at qui est malum et inde falsum, ille non se adduci patitur, hic omni vi et conatu renititur, vult enim ad suum amorem, hunc spirat et animat, quare ad illos cupit qui in simili amore mali sunt: exinde constare potest, quod non Dominus judicet aliquem, sed quod Divinum Verum receptum judicet ad Coelum illos qui receperunt Divinum Verum corde, hoc est, amore; et ad Infernum illos, qui non receperunt Divinium Verum corde, et qui negaverunt illud: ex his constare potest quomodo intelligendum, quod Dominus dixerit, quod omne judicium sit Filio quia Filius hominis est, et alibi, quod non venerit ut judicet mundum, sed ut salvet mundum, et quod Verbum quod loquutus est, judicaturum sit illum: Sed haec talia sunt, quae non cadunt in intelligentiam propriam hominis, sunt enim inter Arcana sapientiae Angelorum; sed usque de hac re aliquid elucidatum est in Opere de Coelo et Inferno n: 545 ad 551, ubi actum est de eo, quod Dominus neminem in Infernum conjiciat, sed quod ipse spiritus semet. Quod Dominus sit qui intelligitur per Sedentem super Throno, et non alius quem distinguunt ab Ipso et vocant Deum Patrem, constare unicuivis potest ex eo, quod non aliud Divinum fuerit quod Dominus vocavit Patrem, quam suum Divinum, Hoc enim assumsit Humanum, quare Hoc fuit Pater Ipsius; et quod Hoc sit Infinitum, Aeternum, Increatum, Omnipotens, Deus, Dominus, et prorsus nihil differens ab Ipso Divino, quod distinguunt ab Ipso et vocant Patrem, constare potest a recepta Fide quae Athanasiana vocatur, ubi etiam dicitur, quod nemo eorum Maximus et Minimus et nemo eorum Primus et Ultimus, sed prorsus aequales, et quod sicut unus ita alter Infinitus, Aeternus, Increatus, Omnipotens, Deus, Dominus, et tamen non tres Infiniti sed Unus, non tres Aeterni sed Unus, non tres Increati sed Unus, non tres Omnipotentes sed Unus, non tres Dii et Domini sed Unus. Haec dicta sunt, ut sciatur quod non duo distincti in-
[345] telligantur per Sedentem super Throno et Agnum, ac in sequentibus per Deum et Agnum, sed quod per unum intelligatur Divinum Bonum et per alterum Divinum Verum in Coelo, utrumque procedens a Domino. Quod Dominus intelligatur per Sedentem super Throno, constat etiam ex singulis in Capite

praecedente IV, ubi agitur de Throno et de Sedente super illo, quae videantur explicata a n: 258 ad 295; et praeterea apud Matthaeum „*Quando venerit Filius hominis in gloria sua, et omnes sancti Angeli cum Ipso, tunc sedebit super Throno gloriae suae*" XXV: 31. Cap: XIX: 28. 29: tum apud Ezechielem „*Super Expansum quod super capite Cheruborum quasi aspectus lapidis sapphiri, similitudo Throni, et super similitudine Throni similitudo aspectus Hominis super illo sedentis*" I: 26. Cap: X: 1: et apud Esajam „*Vidi Dominum Sedentem super Throno alto et elato, et fimbriae Ipsius implentes Templum*" VI: 1. Quia per Thronum significatur Coelum, et per Sedentem super Throno Dominus quoad Divinum Ipsius in Coelo, ideo dictum est supra in Capite III [: 21]; „*Vincens dabo ei sedere Mecum in Throno meo*" per quod significatur, quod erit in Coelo ubi Dominus, videatur supra n: 253; ac ideo infra in hoc Capite dicitur „*Vidi et ecce in medio Throni Agnum stantem*" Vers: 6: et in Capite XXII: „*Ostendit mihi fluvium aquae vivae exeuntem ex Throno Dei et Agni*" Vers: 1; per Thronum Dei et Agni intelligitur Coelum et Dominus ibi quoad Divinum Bonum et quoad Divinum Verum, Deus ibi est Dominus quoad Divinum Bonum et Agnus quoad Divinum Verum: distinguitur hic inter utrumque, quia sunt qui recipiunt plus unum quam alterum, qui recipiunt Divinum Verum in bono illi salvantur, qui autem recipiunt Divinum Verum, quod est Verbum, non in bono, illi non salvantur, quoniam omne Divinum Verum est in bono, et non alibi, quare qui non recipiunt illud in bono, illi rejiciunt illud et negant illud, si non palam usque tacite, et si non ore usque corde, nam cor eorum est malum, et malum rejicit: recipere Divinum Verum in bono, est in bono charitatis, nam qui in illo sunt ii recipiunt.

298. Quod Dextra, cum de Domino, significet et Omnipotentiam et Omniscientiam, est quia ad dextrum in Coelo est Meridies, et ad sinistrum ibi est Septentrio, et per Meridiem significatur Divinum Verum in luce, et per Septentrionem Divinum Verum in umbra; et quia omnis Potentia est Divino Bono per Divinum Verum, ideo per dextram, cum de Domino, significatur Omnipotentia; et quia omnis intelligentia

et sapientia est Divino Bono per Divinum Verum, ac ad dextrum in Coelo est Divinum Verum in luce, ut dictum est, ideo per dextram, cum de Domino, etiam significatur Omniscientia: quod ad dextrum in Coelo sit Meridies, et quod ibi sit Divinum Verum in luce, ac illi qui ibi in intelligentia et sapientia, et quod ad sinistrum ibi sit Septentrio, et quod ibi sit Divinum Verum in umbra, videatur in Opere de COELO ET INFERNO, ubi agitur de quatuor Plagis in Coelo, n: 141 ad 153: quod omnis potentia sit ex Divino Bono per Divinum Verum, in eodem Opere ubi agitur de Potentia Angelorum Coeli, n: 228 ad 233: tum quod omnis Intelligentia et Sapientia etiam sit ex Divino Bono per Divinum Verum, in eodem Opere ubi agitur de Sapientia Angelorum Coeli,
[346] n: 265 ad 275; ac de Sapientibus et Simplicibus in Coelo, n: 346 ad 356. Quod dextra, cum de Domino, significet et Omnipotentiam et Omniscientiam, et cum de hominibus, potentiam et sapientiam, constat ex sequentibus his locis; apud Davidem „*Septentrionem et Dextram Tu creasti; Thabor et Chermon per Nomen tuum exultabunt; Tibi brachium cum virtute; fortis est manus tua, exaltabitur Dextra tua; Justitia et Judicium fulcrum Throni tui; Misericordia et Veritas consistent ante facies tuas*“ Psalm: LXXXIX: 13. 14. 15; quod per Dextram hic intelligatur Meridies, patet, nam dicitur, Septentrionem et Dextram Tu creasti, ac Meridies significat Divinum Verum in luce, ita in supremo sensu, in quo de Domino, Omnipotentiam et Omniscientiam, quae sunt Divino Bono per Divinum Verum, ut supra dictum est; quia utraque tam Omnipotentia quam Omniscientia significatur, ideo dicitur Thabor et Chermon, Justitia et Judicium, Misericordia et Veritas; per Thaborem et Chermonem significantur qui in Divino Bono ac in Divino Vero sunt, per Justitiam et Judicium significatur Divinum Bonum ac Divinum Verum, similiter per Misericordiam et Veritatem, per utrumque simul in sensu spirituali significatur Divinum Bonum per Divinum Verum; Omnipotentia et Omniscientia, quae sunt Divino Bono per Divinum Verum, significatur per Tibi brachium cum Virtute, et per fortis est manus tua, exaltabitur dextra tua. Apud Eundem „*Si oblitus fuero tui Hiero-*

solyma, oblita fuerit Dextra mea“ Psalm: CXXXVII: 5; Hierosolyma significat Ecclesiam quoad Doctrinam Divini Veri, et Dextra Jehovae Divinum Verum in luce, quoniam, ut supra dictum est, ad dextram Domini in Coelo sunt qui in luce et in sapientia ex Divino Vero; inde patet cur dicitur, si oblitus fuero tui Hierosolyma, oblita fuerit Dextra mea. Apud Eundem *„Ecce stolidus, non cognosco, sed Ego semper tecum, apprehendisti manum dextrae meae, in consilio tuo ducis me, et postea gloria acceptas me“* Psalm: LXXIII: 22. 23. 24; quia per manum dextrae, cum de homine, significatur sapientia quae ex Divino Vero, ideo dicitur, stolidus non cognosco, in consilio tuo ducis me, et postea gloria acceptas me; in consilio ducere est per Divinum Verum, et gloria acceptare est intelligentia beare; gloria enim, cum de Domino, significat Divinum Verum et Divinam Sapientiam, cum autem de homine, significat intelligentiam inde. Apud Eundem *„Jehovah Custos tuus, Jehovah umbra tua super manu Dextrae tuae, interdiu sol non percutiet te, aut luna in nocte“* Psalm: CXXI: [5.] 6; esse umbra super manu dextrae significat esse tutela contra malum et falsum, umbra ibi pro umbraculo ne laedatur, et manus dextrae pro potentia et sapientia ex Divino Vero, quae laederentur per malum et falsum nisi Dominus tutaretur; quia haec significantur, ideo dicitur, interdiu sol non percutiet te, aut luna in nocte, per solem ibi significatur amor sui et inde omne malum, et per lunam falsum mali; quod haec per solem et lunam significentur, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 122. 123; et in Arcanis Coelestibus n: 2441. 7078. 8487. 9755. 10130. 10189. 10420. 10702. Apud Eundem *„Sit manus tua, Jehovah, pro viro dextrae tuae, pro filio hominis confortasti Te“* Psalm: LXXX: 18; sit manus tua Jehovah pro custodia ex Omnipotentia et Omniscientia; vir dextrae, pro quo custodia, [347]
significat sapientem, et filius hominis intelligentem, utrumque per Divinum Verum. Apud Eundem *„Accinge gladium super femur, Potens decore tuo et in honore tuo; in honore tuo conscende, equita super verbo veritatis, mansuetudinis et justitiae, docebit Te mirabilia Dextra tua: filiae regum inter pretiosas tuas; consistet Regina ad Dextram tuam*

in auro optimo Ophiris" Psalm: XLV: 4. 5. 10; haec de Domino; accingere gladium super femur, significat Divinum Verum pugnans ex Divino Bono, quare dicitur, Potens decore et in honore tuo, per decus significatur Divinum Verum, et per honorem Divinum Bonum, videatur supra n: 131 et 288; tum etiam dicitur, in honore tuo conscende, equita super verbo veritatis, per in honore conscendere significatur pugnare ex Divino Bono, et per equitare super verbo veritatis significatur pugnare ex Divino Vero, ita ex Divino Bono per Divinum Verum; Omnipotentia et Omniscientia Domini significantur per docebit Te mirabilia Dextra tua; filiae regum quae inter pretiosas, significant affectiones veri; Regina quae ad dextram in auro optimo Ophiris, significat Coelum et Ecclesiam, et ibi illos qui in veris ex bono sunt, dextra est verum in luce, et aurum ophiris est bonum amoris. Apud Eundem „*Dictum Jehovae ad Dominum meum, sede ad dextram meam, usque dum posuero inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Dominus ad Dextram tuam, percussit in die irae reges*" Psalm: CX: 1. 5. Matth: XXII: 42. Marc: XII: 36. Luc: XX: 42. 43; quod haec de Domino dicta sint, notum est; per illa describitur pugna Domini in mundo contra Inferna et subjugatio eorum, quae facta est ex Divino Bono per Divinum Verum, dextra ibi significat Divinum Verum, quare dicitur, usque dum posuero inimicos tuos scabellum pedum tuorum; per inimicos significantur Inferna, per ponere illos scabellum pedum significatur prorsus subjugare; simile significatur per Dominus ad dextram tuam, percussit in die irae reges, dies irae est status pugnae, et reges sunt qui in falsis ex malo: quod Dominus, cum in mundo fuit, induerit Divinum Verum ex Divino Bono, et quod per id subjugaverit Inferna, ac omnia in Coelis disposuerit in ordinem, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 46; et in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 293. 294. 301. 303. Apud Evangelistas „*Jesus dixit, ex nunc videbitis Filium hominis sedentem ex dextris potentiae*" Matth: XXVI: 63. 64. Marc: XIV: 61. 62. Luc: XXII: 69: et apud Marcum „*Dominus postquam loquutus est illis, sublatus est in Coelum, et consedit ex dextra Dei*" XVI: 19; sedere a

dextris potentiae et a dextra Dei, significat Omnipotentiam et Omniscientiam quae Domino ex Divino Bono per Divinum Verum. Apud Esajam „*Corroboravi te, etiam adjuvi te per Dextram justitiae meae: Ego Jehovah Deus confirmans dextram tuam, dicens tibi ne timeto, Ego adjuvo te*“ XLI: 10. 13; corroboravi te etiam adjuvi te significat ex Omnipotentia et Omniscientia, quae est Divino Bono per Divinum Verum, dare potentiam et intelligentiam; quare dicitur, sustentavi te per dextram justitiae meae, per dextram significatur Divinum Verum, et per justitiam Divinum Bonum; confirmare dextram tuam, significat potentiam et sapientiam quae homini inde; quia utraque, nempe Omnipotentia et Omniscientia, quae [348]
Domino ex Divino Bono per Divinum Verum, hic intelligitur, ideo dicitur Jehovah Deus, Dominus enim ex Divino Bono dicitur Jehovah, et ex Divino Vero Deus, videatur n: 709. 732. 2586. 2769. 2807. 2822. 3921. 4287. 4402. 7010. 9167. Apud Eundem „*Dixit Jehovah Uncto suo Korescho, cujus apprehendi dextram, ad subjiciendum coram illo gentes, et lumbos regum solvam, ad aperiendum coram illo januas, ut portae non claudantur*“ XLV: 1; per Koreschum in sensu repraesentativo intelligitur Dominus; Omnipotentia et Omniscientia Ipsius ex Divino Bono per Divinum Verum, ex quo in mundo subjugavit omnia Inferna, et postea illa in aeternum subjugata tenet, significatur per cujus apprehendi dextram, ad subjiciendum coram illo gentes, et lumbos regum solvam, tum per ad aperiendum coram illo januas ut portae non claudantur, per gentes quae coram illo subjicientur, significantur Inferna quoad mala, et per reges quorum lumbos solvet significantur Inferna quoad falsa, per januas quae coram Illo aperientur ut portae non claudantur, significatur quod Ipsi ex Omniscientia manifesta sint omnia et ex Omnipotentia potestas salvandi. Per dextram significatur Omniscientia et Omnipotentia quae Domino ex Divino Bono per Divinum Verum, etiam in sequentibus locis; apud Davidem „*Jehovah coram me jugiter, quia a dextra mea, non dimovebor*“ Psalm: XVI: 8: apud Eundem „*Deus, Dextra tua sustentat me*“ Psalm: XVIII: 36: apud Eundem „*Deus, justitia plena est Dextra tua*“ Psalm: XLVIII: 11: apud

Esajam „*Manus mea fundavit terram, et Dextra mea pugillavit Coelos*“ XLVIII: 13: apud Eundem „*Juravit Deus per Dextram suam, et per brachium roboris sui*“ LXII: 8 in Apocalypsi „*Filius hominis habens in manu dextra stellas septem*“ I: 16: apud Davidem „*Dextra Jehovae facit fortitudinem, Dextra Jehovae exaltata*“ Psalm: CXVIII: 15. 16. Quia per dextram, cum de Angelis et de hominibus, intelligitur sapientia et intelligentia quae illis est ex Divino Bono per Divinum Verum procedens a Domino, ideo „*visus est Zachariae Angelus Domini stans a dextris Altaris suffimenti*“ Luc: I: 11: ac „*visus est Angelus in Monumento, ubi fuerat Dominus, sedens a dextris*“ Marc: XVI: 5. 6: ac ideo „*Oves dicuntur positae a dextris, et hirci a sinistris*“ Matth: XXV: 33. 34. seq: per Oves ibi intelliguntur qui in veris ex bono sunt, seu in fide veri ex bono charitatis; per Hircos autem intelliguntur qui in fide absque charitate, quae fides vocatur sola fides, et in se spectata est nulla fides. Quia dextra talia significat, ideo Aharon et filii ejus, cum inaugurabantur in sacerdotium, „*Sanguis spargebatur super eorum auriculam dextram, et super eorum dextrae manus et dextri pedis pollicem*“ Exod: XXIX: 20; per sanguinem ibi significatur Divinum Verum ex Divino Bono; per Auriculam dextram significatur perceptivum veri ex bono; per dextram manum et dextrum pedem significatur intelligentia et potentia veri ex bono in interno seu spirituali homine et in externo seu naturali, et per pollicem significatur plenum. Quoniam pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, quare etiam dextra, et in eo sensu significat dextra falsum ex malo, ac ratiocinationem et pugnam ejus contra verum ex bono; ut apud Davidem „*Exaltasti dextram inimicorum ejus*“
[349] Psalm: LXXXIX: 43: apud Eundem „*Quorum os loquitur vanitatem, et dextra eorum dextra mendacii*“ Psalm: CXLIV: 8. 11: apud Esajam „*Ut non eripiat animam suam, nec dicat nonne mendacium in dextra mea*“ XLIV: 20: in Apocalypsi „*Accipient characterem bestiae in manu dextra, aut in frontibus*“ XIII: 16. Cap: XIV: 9: quod dextra, cum de malis, significet falsum ac inde ratiocinationem et pugnam contra verum, est quia Plagae apud illos qui in

malo sunt oppositae sunt Plagis quae apud illos qui in bono sunt, et sic ad eorum dextram sunt vera in densa caligine, sed falsa sicut in maximo lumine: quod Plagae in Mundo spirituali illis qui in malo sunt oppositae sint Plagis quae illis qui in bono sunt, videatur in Opere de COELO ET INFERNO n: 151. 152: causa, n: 122. 123.

299. Librum scriptum intus et a tergo, quod significet statum vitae omnium in Coelo et in terra, in communi et in particulari, constat ex significatione libri, hic libri vitae, quod sit quod a Domino inscriptum seu implantatum est hominis spiritui, hoc est, cordi et animae, seu quod idem, quod ejus amori et fidei, de qua supra n: 199; inde per librum hic significatur status vitae omnium in Coelo et in terra, et per scriptum significatur quod implantatum est a Domino; quod scribere significet implantare, videatur etiam supra n: 222; et ex significatione intus et a tergo, quod sit quod est cordi et animae seu amori et fidei, amor enim est intus apud hominem et spiritum, quia facit ejus vitam, fides autem, nisi in ejus amore sit, non est intus apud illum, sed post seu a tergo; fides enim quae fides prorsus unum facit cum amore, nam quod homo amat hoc fidei ejus est, quod autem non amat non est fidei ejus; apparet quidem quod sit fides quod aliquis ex memoria cogitat et ex doctrina docet, sed si modo ex naturali amore et non ex spirituali id amat, est modo visus cogitationis externi hominis, qui visus mentitur fidem, sed haec fides, quia est absque vita priusquam implantata est interno homini et ejus amori, non est in homine sed post illum seu a tergo ejus; fides implantata interno homini et ejus amori, est credere et amare verum quia est verum, et non amare id principaliter propter famam eruditionis et inde honorem aut lucrum: ex his constare potest, quid significatur per scriptum intus et a tergo. Agitur in hoc Capite de eo, quod Solus Dominus sciat status vitae omnium in communi et singulorum in particulari, et quod nemo praeter Ipsum; hoc repraesentative sistitur per Librum scriptum, quem nullus potuit aperire, legere et inspicere, quam Solus Agnus, hoc est, Dominus: quod nemo hoc sciat, quam Solus Dominus est quia est Solus Deus, et quia formavit Coelum Angelicum ad imaginem Sui,

et hominem ad imaginem Coeli, quapropter Is scit omni Coeli in communi, et qui scit omnia Coeli in communi, is quo que scit unumquemvis in particulari, nam homo qui in veri ex bono est et Angelus est imago Coeli, est enim forma ejus inde quoque sequitur, quod nemo sciat alicujus status in particulari, nisi qui scit statum omnium communem, pendet enin indivulse unum ab altero: sed haec non paucis possunt describi, quare videantur quae in Opere de Coelo et Infernc ostensa sunt, ubi distinctius et perspicuius haec descripta
[350] sunt, in sequentibus his articulis, quod Divinum Domini faciat Coelum, n: 7 ad 12: quod unusquisque Angelus sit Coelum in minima forma, n: 51 ad 58: quod universum Coelum in complexu referat unum hominem, n: 59 ad 67: pariter unaquaevis societas ibi, n: 68 ad 72: quod inde unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana, n: 73 ad 77: quod Coelum in toto et in parte referat hominem, quod sit ex Divino Humano Domini, n: 78 ad 87: quod correspondentia sit omnium Coeli cum omnibus hominis, n: 87 ad 102: de conjunctione Coeli cum Humano genere, n: 291 ad 302. Sciendum est, quod hic et alibi in Verbo dicatur Liber, sed quod per illum intelligatur Volumen; antiquis enim temporibus scriptum fuit super Membranis, quae convolvebantur, et membrana vocabatur Liber et Volumen libri, ut quoque constare potest ex Verbo; ut apud Ezechielem „*Vidi cum ecce manus emissa ad me, et ecce in ea Volumen libri scriptum ante et post*“ II: 9. 10: et apud Davidem „*Tum dixi, ecce venio, in Volumine libri scriptum est de me*“ Psalm: XL: 8: quapropter dicitur apud Esajam „*Contabescet omnis exercitus coelorum, et Coeli convolventur sicut Volumen*“ XXXIV: 4: similiter in Apocalypsi „*Coelum abscessit sicut liber qui convolvitur*“ VI: 14; ex his sciri potest, quomodo Liber, qui Johanni visus, scriptus est intus et a tergo.

300. Obsignatum sigillis septem, quod significet prorsus reconditum, nempe statum vitae omnium in Coelo et in terra, constat ex significatione obsignari sigillis, quod sit recondi, nam quid in libro obsignato sigillis continetur, nemo scit priusquam aperitur et legitur; et ex significatione septem, quod sint omnes et omnia, ac plenum et totum, de qua

supra n: 257, ita quoque prorsus, quia hoc est plene et in totum.

301. Vers: 2. 3. *Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus. Et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum.* Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, significat influxum Domini in Coelum: quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus, significat num ullus ibi talis est, ut sciat et percipiat status vitae omnium: et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum, significat manifestationem quod ne hilum aliquis de statu vitae omnium in communi et singulorum in particulari ex se sciat et percipiat.

302. Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quod significet explorationem ex influxu Domini in Coelum, constat ex significatione Angeli fortis, quod sit Coelum, de qua sequitur; et ex significatione praedicare voce magna, quod sit exploratio ex influxu Domini, exploratio nempe num aliquis scire possit status vitae omnium in coelo et in terra in communi et in particulari, nam de ea re hic agitur; hoc significatur per praedicare, ac influxus Domini per vocem magnam; per vocem enim, cum de Domino, significatur omne Verum Verbi, doctrinae et fidei ab Ipso; et cum de Coelo et Ecclesia, omnis cogitatio et affectio inde, et quia omne, quod Angeli in Coelo, et homines in quibus est Ecclesia, quod verum et bonum est, cogitant et quo afficiuntur, est ex influxu Do- [351]
mini, ideo is per vocem magnam hic significatur; notum enim est, quod nemo possit ex amore boni affici bono, et ex amore veri cogitare verum ex se, sed quod id influat e coelo, hoc est, per coelum a Domino, et quia ita est, per vocem magnam significatur influxus Domini: quod Vox in Verbo significet verum Verbi, doctrinae et fidei, tum omne annuntiatum ex Verbo, videatur supra n: 261, et in ARCANIS COELESTIBUS n: 3563. 6971. 8813. 9926: et quod significet affectionem veri et boni interiorem, et inde cogitationem, n: 10454. Quod Angelus fortis significet coelum, est quia Universum Coelum Angelicum coram Domino est sicut unus Homo aut

sicut unus Angelus, similiter unaquaevis Societas Coeli, qua propter per Angelum in Verbo non intelligitur unus Angelus sed integra Societas Angelica, ut per Michaëlem, Gabrielem Raphaëlem, hic itaque per Angelum fortem praedicantem voce magna significatur influxus Domini in totum Coelum quod in totum Coelum, etiam patet a sequentibus, nam dicitur, et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum et inspicere eum: quod per Angelos in Verbo intelligantur integrae Societates coeli, ac in supremo sensu Dominus quoad Divinum Verum procedens, videatur supra n: 90. 130. 200: et quod totum Coelum coram Domino sit sicut unus Homo seu sicut unus Angelus, et quoque unaquaevis Societas Coeli, in Opere de Coelo et Inferno n: 59 ad 87.

303. Quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus, quod significet num ullus ibi talis est ut sciat et percipiat status vitae omnium, constat ex significatione quis est dignus, quod sit cui meritum et justitia, et cui omniscientia, ita num ullus talis sit; quod per dignum, cum de Domino, significetur meritum et justitia, quae Ipsi Soli, videatur supra n: 293; et quod Omniscientia, patet a sequentibus, ubi dicitur, quod Agnus acceperit a dextra Sedentis super Throno librum, et aperuerit illum, per dextram enim significatur Omniscientia et Omnipotentia, videatur supra n: 297; ex significatione libri, quod sit status vitae omnium in communi et in particulari, de qua mox supra n: 299; et ex significatione aperire illum et solvere sigilla ejus, quod sit scire et percipere, nam cum liber significat status vitae omnium, tunc aperire et solvere sigilla, significat scire et percipere illos, scire enim et percipere praedicatur de statu vitae, at aperire et solvere sigilla de libro, ita verba in sensu interno accommodantur rebus quae significantur per verba in sensu literae, correspondent namque; quare aperire significat scire, ac solvere sigilla significat percipere quae aliis prorsus recondita sunt, ut supra n: 300.

304. Et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum, quod significet manifestationem, quod ne hilum aliquis de statu vitae omnium

in communi et singulorum in particulari ex se sciat et percipiat, constat ex significatione et nemo potuit aperire librum nec inspicere eum, quod sit quod non aliquis sciat et percipiat ex se status vitae omnium in communi et singulorum in particulari, de qua mox supra n: 303; et ex significatione
in coelo, nec super terra, neque sub terra, quod non modo [352]
sit quod nemo ubicunque est, sed etiam quod ne hilum; per Coelum enim, per super terra et per sub terra, intelliguntur tres coeli, et per omnes ibi intelligitur Coelum in toto complexu; et quia Coelum est Coelum ex Divino Vero, quod influit a Domino, et recipitur ab Angelis, et prorsus non ex aliqua intelligentia angelorum propria, haec enim nulla intelligentia est, inde per eadem verba significatur quod ne hilum aliquis ex se: quod Angeli in Coelo aeque ac homines in mundo habeant proprium, quod in se spectatum non est nisi quam malum, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 592; et quia malum non recipit aliquid intelligentiae et sapientiae, sequitur, quod Angeli aeque ac homines ex se prorsus nihil veri intelligant, sed quod solum ex Domino: causa quod Angeli tales sint, est quia omnes Angeli sunt ex Humano Genere, et unusquisque homo retinet suum proprium post mortem, et quod a malis quae sunt proprii eorum detineantur, ac in bonis teneantur a Domino: quod omnes Angeli sint ex Humano Genere, et non aliquis ex principio creatus, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 14 ad 22: et quod omnes a malo detineantur, et in bono teneantur a Domino, in Doctrina Novae Hierosolymae n: 166. Quod in Coelo, super terra et sub terra, significet tres coelos, est quia Angeli, qui in Tertio seu Supremo Coelo sunt, habitant super montibus, et qui in Secundo seu Medio, super collibus, et qui in Primo seu Ultimo, sub illis in planitiebus et vallibus: est enim in Mundo spirituali ubi spiritus et Angeli, prorsus sicut in Mundo naturali ubi homines, nempe terrae, colles et montes, et quoad apparentiam est talis similitudo ut prorsus nihil differat; quare etiam homines post mortem vix sciunt aliter quam quod adhuc super terra vivant, et cum datur illis copia inspicere in nostram tellurem, non vident aliquid dissimile: praeterea Angeli qui in Ultimo Coelo sunt, vocant coelum ubi Angeli

in auro optimo Ophiris" Psalm: XLV: 4. 5. 10; haec de Domino; accingere gladium super femur, significat Divinum Verum pugnans ex Divino Bono, quare dicitur, Potens decore et in honore tuo, per decus significatur Divinum Verum, et per honorem Divinum Bonum, videatur supra n: 131 et 288; tum etiam dicitur, in honore tuo conscende, equita super verbo veritatis, per in honore conscendere significatur pugnare ex Divino Bono, et per equitare super verbo veritatis significatur pugnare ex Divino Vero, ita ex Divino Bono per Divinum Verum; Omnipotentia et Omniscientia Domini significantur per docebit Te mirabilia Dextra tua; filiae regum quae inter pretiosas, significant affectiones veri; Regina quae ad dextram in auro optimo Ophiris, significat Coelum et Ecclesiam, et ibi illos qui in veris ex bono sunt, dextra est verum in luce, et aurum ophiris est bonum amoris. Apud Eundem „*Dictum Jehovae ad Dominum meum, sede ad dextram meam, usque dum posuero inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Dominus ad Dextram tuam, percussit in die irae reges*" Psalm: CX: 1. 5. Matth: XXII: 42. Marc: XII: 36. Luc: XX: 42. 43; quod haec de Domino dicta sint, notum est; per illa describitur pugna Domini in mundo contra Inferna et subjugatio eorum, quae facta est ex Divino Bono per Divinum Verum, dextra ibi significat Divinum Verum, quare dicitur, usque dum posuero inimicos tuos scabellum pedum tuorum; per inimicos significantur Inferna, per ponere illos scabellum pedum significatur prorsus subjugare; simile significatur per Dominus ad dextram tuam, percussit in die irae reges, dies irae est status pugnae, et reges sunt qui in falsis ex malo: quod Dominus, cum in mundo fuit, induerit Divinum Verum ex Divino Bono, et quod per id subjugaverit Inferna, ac omnia in Coelis disposuerit in ordinem, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 46; et in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 293. 294. 301. 303. Apud Evangelistas „*Jesus dixit, ex nunc videbitis Filium hominis sedentem ex dextris potentiae*" Matth: XXVI: 63. 64. Marc: XIV: 61. 62. Luc: XXII: 69: et apud Marcum „*Dominus postquam loquutus est illis, sublatus est in Coelum, et consedit ex dextra Dei*" XVI: 19; sedere a

dextris potentiae et a dextra Dei, significat Omnipotentiam et Omniscientiam quae Domino ex Divino Bono per Divinum Verum. Apud Esajam „*Corroboravi te, etiam adjuvi te per Dextram justitiae meae: Ego Jehovah Deus confirmans dextram tuam, dicens tibi ne timeto, Ego adjuvo te*“ XLI: 10. 13; corroboravi te etiam adjuvi te significat ex Omnipotentia et Omniscientia, quae est Divino Bono per Divinum Verum, dare potentiam et intelligentiam; quare dicitur, sustentavi te per dextram justitiae meae, per dextram significatur Divinum Verum, et per justitiam Divinum Bonum; confirmare dextram tuam, significat potentiam et sapientiam quae homini inde; quia utraque, nempe Omnipotentia et Omniscientia, quae [348]
Domino ex Divino Bono per Divinum Verum, hic intelligitur, ideo dicitur Jehovah Deus, Dominus enim ex Divino Bono dicitur Jehovah, et ex Divino Vero Deus, videatur n: 709. 732. 2586. 2769. 2807. 2822. 3921. 4287. 4402. 7010. 9167. Apud Eundem „*Dixit Jehovah Uncto suo Korescho, cujus apprehendi dextram, ad subjiciendum coram illo gentes, et lumbos regum solvam, ad aperiendum coram illo januas, ut portae non claudantur*“ XLV: 1; per Koreschum in sensu repraesentativo intelligitur Dominus; Omnipotentia et Omniscientia Ipsius ex Divino Bono per Divinum Verum, ex quo in mundo subjugavit omnia Inferna, et postea illa in aeternum subjugata tenet, significatur per cujus apprehendi dextram, ad subjiciendum coram illo gentes, et lumbos regum solvam, tum per ad aperiendum coram illo januas ut portae non claudantur, per gentes quae coram illo subjicientur, significantur Inferna quoad mala, et per reges quorum lumbos solvet significantur Inferna quoad falsa, per januas quae coram Illo aperientur ut portae non claudantur, significatur quod Ipsi ex Omniscientia manifesta sint omnia et ex Omnipotentia potestas salvandi. Per dextram significatur Omniscientia et Omnipotentia quae Domino ex Divino Bono per Divinum Verum, etiam in sequentibus locis; apud Davidem „*Jehovah coram me jugiter, quia a dextra mea, non dimovebor*“ Psalm: XVI: 8: apud Eundem „*Deus, Dextra tua sustentat me*“ Psalm: XVIII: 36: apud Eundem „*Deus, justitia plena est Dextra tua*“ Psalm: XLVIII: 11: apud

Esajam „*Manus mea fundavit terram, et Dextra mea pugillavit Coelos*“ XLVIII: 13: apud Eundem „*Juravit Deus per Dextram suam, et per brachium roboris sui*“ LXII: 8: in Apocalypsi „*Filius hominis habens in manu dextra stellas septem*“ I: 16: apud Davidem „*Dextra Jehovae facit fortitudinem, Dextra Jehovae exaltata*“ Psalm: CXVIII: 15. 16. Quia per dextram, cum de Angelis et de hominibus, intelligitur sapientia et intelligentia quae illis est ex Divino Bono per Divinum Verum procedens a Domino, ideo „*visus est Zachariae Angelus Domini stans a dextris Altaris suffimenti*“ Luc: I: 11: ac „*visus est Angelus in Monumento, ubi fuerat Dominus, sedens a dextris*“ Marc: XVI: 5. 6: ac ideo „*Oves dicuntur positae a dextris, et hirci a sinistris*“ Matth: XXV: 33. 34. seq: per Oves ibi intelliguntur qui in veris ex bono sunt, seu in fide veri ex bono charitatis; per Hircos autem intelliguntur qui in fide absque charitate, quae fides vocatur sola fides, et in se spectata est nulla fides. Quia dextra talia significat, ideo Aharon et filii ejus, cum inaugurabantur in sacerdotium, „*Sanguis spargebatur super eorum auriculam dextram, et super eorum dextrae manus et dextri pedis pollicem*“ Exod: XXIX: 20; per sanguinem ibi significatur Divinum Verum ex Divino Bono; per Auriculam dextram significatur perceptivum veri ex bono; per dextram manum et dextrum pedem significatur intelligentia et potentia veri ex bono in interno seu spirituali homine et in externo seu naturali, et per pollicem significatur plenum. Quoniam pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, quare etiam dextra, et in eo sensu significat dextra falsum ex malo, ac ratiocinationem et pugnam ejus contra verum ex bono; ut apud Davidem „*Exaltasti dextram inimicorum ejus*“
[349] Psalm: LXXXIX: 43: apud Eundem „*Quorum os loquitur vanitatem, et dextra eorum dextra mendacii*“ Psalm: CXLIV: 8. 11: apud Esajam „*Ut non eripiat animam suam, nec dicat nonne mendacium in dextra mea*“ XLIV: 20: in Apocalypsi „*Accipient characterem bestiae in manu dextra, aut in frontibus*“ XIII: 16. Cap: XIV: 9: quod dextra, cum de malis, significet falsum ac inde ratiocinationem et pugnam contra verum, est quia Plagae apud illos qui in

malo sunt oppositae sunt Plagis quae apud illos qui in bono sunt, et sic ad eorum dextram sunt vera in densa caligine, sed falsa sicut in maximo lumine: quod Plagae in Mundo spirituali illis qui in malo sunt oppositae sint Plagis quae illis qui in bono sunt, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 151. 152: causa, n: 122. 123.

299. Librum scriptum intus et a tergo, quod significet statum vitae omnium in Coelo et in terra, in communi et in particulari, constat ex significatione libri, hic libri vitae, quod sit quod a Domino inscriptum seu implantatum est hominis spiritui, hoc est, cordi et animae, seu quod idem, quod ejus amori et fidei, de qua supra n: 199; inde per librum hic significatur status vitae omnium in Coelo et in terra, et per scriptum significatur quod implantatum est a Domino; quod scribere significet implantare, videatur etiam supra n: 222; et ex significatione intus et a tergo, quod sit quod est cordi et animae seu amori et fidei, amor enim est intus apud hominem et spiritum, quia facit ejus vitam, fides autem, nisi in ejus amore sit, non est intus apud illum, sed post seu a tergo; fides enim quae fides prorsus unum facit cum amore, nam quod homo amat hoc fidei ejus est, quod autem non amat non est fidei ejus; apparet quidem quod sit fides quod aliquis ex memoria cogitat et ex doctrina docet, sed si modo ex naturali amore et non ex spirituali id amat, est modo visus cogitationis externi hominis, qui visus mentitur fidem, sed haec fides, quia est absque vita priusquam implantata est interno homini et ejus amori, non est in homine sed post illum seu a tergo ejus; fides implantata interno homini et ejus amori, est credere et amare verum quia est verum, et non amare id principaliter propter famam eruditionis et inde honorem aut lucrum: ex his constare potest, quid significatur per scriptum intus et a tergo. Agitur in hoc Capite de eo, quod Solus Dominus sciat status vitae omnium in communi et singulorum in particulari, et quod nemo praeter Ipsum; hoc repraesentative sistitur per Librum scriptum, quem nullus potuit aperire, legere et inspicere, quam Solus Agnus, hoc est, Dominus: quod nemo hoc sciat, quam Solus Dominus est quia est Solus Deus, et quia formavit Coelum Angelicum ad imaginem Sui,

et hominem ad imaginem Coeli, quapropter Is scit omnia Coeli in communi, et qui scit omnia Coeli in communi, is quoque scit unumquemvis in particulari, nam homo qui in veris ex bono est et Angelus est imago Coeli, est enim forma ejus; inde quoque sequitur, quod nemo sciat alicujus status in particulari, nisi qui scit statum omnium communem, pendet enim indivulse unum ab altero: sed haec non paucis possunt describi, quare videantur quae in Opere de COELO ET INFERNO ostensa sunt, ubi distinctius et perspicuius haec descripta
[350] sunt, in sequentibus his articulis, quod Divinum Domini faciat Coelum, n: 7 ad 12: quod unusquisque Angelus sit Coelum in minima forma, n: 51 ad 58: quod universum Coelum in complexu referat unum hominem, n: 59 ad 67: pariter unaquaevis societas ibi, n: 68 ad 72: quod inde unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana, n: 73 ad 77: quod Coelum in toto et in parte referat hominem, quod sit ex Divino Humano Domini, n: 78 ad 87: quod correspondentia sit omnium Coeli cum omnibus hominis, n: 87 ad 102: de conjunctione Coeli cum Humano genere, n: 291 ad 302. Sciendum est, quod hic et alibi in Verbo dicatur Liber, sed quod per illum intelligatur Volumen; antiquis enim temporibus scriptum fuit super Membranis, quae convolvebantur, et membrana vocabatur Liber et Volumen libri, ut quoque constare potest ex Verbo; ut apud Ezechielem „*Vidi cum ecce manus emissa ad me, et ecce in ea Volumen libri scriptum ante et post*“ II: 9. 10: et apud Davidem „*Tum dixi, ecce venio, in Volumine libri scriptum est de me*“ Psalm: XL: 8: quapropter dicitur apud Esajam „*Contabescet omnis exercitus coelorum, et Coeli convolventur sicut Volumen*“ XXXIV: 4: similiter in Apocalypsi „*Coelum abscessit sicut liber qui convolvitur*“ VI: 14; ex his sciri potest, quomodo Liber, qui Johanni visus, scriptus est intus et a tergo.

300. Obsignatum sigillis septem, quod significet prorsus reconditum, nempe statum vitae omnium in Coelo et in terra, constat ex significatione obsignari sigillis, quod sit recondi, nam quid in libro obsignato sigillis continetur, nemo scit priusquam aperitur et legitur; et ex significatione septem, quod sint omnes et omnia, ac plenum et totum, de qua

supra n: 257, ita quoque prorsus, quia hoc est plene et in totum.

301. Vers: 2. 3. *Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus. Et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum.* Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, significat influxum Domini in Coelum: quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus, significat num ullus ibi talis est, ut sciat et percipiat status vitae omnium: et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum, significat manifestationem quod ne hilum aliquis de statu vitae omnium in communi et singulorum in particulari ex se sciat et percipiat.

302. Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quod significet explorationem ex influxu Domini in Coelum, constat ex significatione Angeli fortis, quod sit Coelum, de qua sequitur; et ex significatione praedicare voce magna, quod sit exploratio ex influxu Domini, exploratio nempe num aliquis scire possit status vitae omnium in coelo et in terra in communi et in particulari, nam de ea re hic agitur; hoc significatur per praedicare, ac influxus Domini per vocem magnam; per vocem enim, cum de Domino, significatur omne Verum Verbi, doctrinae et fidei ab Ipso; et cum de Coelo et Ecclesia, omnis cogitatio et affectio inde, et quia omne, quod Angeli in Coelo, et homines in quibus est Ecclesia, quod verum et bonum est, cogitant et quo afficiuntur, est ex influxu Do- [351]
mini, ideo is per vocem magnam hic significatur; notum enim est, quod nemo possit ex amore boni affici bono, et ex amore veri cogitare verum ex se, sed quod id influat e coelo, hoc est, per coelum a Domino, et quia ita est, per vocem magnam significatur influxus Domini: quod Vox in Verbo significet verum Verbi, doctrinae et fidei, tum omne annuntiatum ex Verbo, videatur supra n: 261, et in Arcanis Coelestibus n: 3563. 6971. 8813. 9926: et quod significet affectionem veri et boni interiorem, et inde cogitationem, n: 10454. Quod Angelus fortis significet coelum, est quia Universum Coelum Angelicum coram Domino est sicut unus Homo aut

sicut unus Angelus, similiter unaquaevis Societas Coeli, quapropter per Angelum in Verbo non intelligitur unus Angelus, sed integra Societas Angelica, ut per Michaëlem, Gabrielem, Raphaëlem, hic itaque per Angelum fortem praedicantem voce magna significatur influxus Domini in totum Coelum; quod in totum Coelum, etiam patet a sequentibus, nam dicitur, et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum et inspicere eum: quod per Angelos in Verbo intelligantur integrae Societates coeli, ac in supremo sensu Dominus quoad Divinum Verum procedens, videatur supra n: 90. 130. 200: et quod totum Coelum coram Domino sit sicut unus Homo seu sicut unus Angelus, et quoque unaquaevis Societas Coeli, in Opere de Coelo et Inferno n: 59 ad 87.

303. Quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus, quod significet num ullus ibi talis est ut sciat et percipiat status vitae omnium, constat ex significatione quis est dignus, quod sit cui meritum et justitia, et cui omniscientia, ita num ullus talis sit; quod per dignum, cum de Domino, significetur meritum et justitia, quae Ipsi Soli, videatur supra n: 293; et quod Omniscientia, patet a sequentibus, ubi dicitur, quod Agnus acceperit a dextra Sedentis super Throno librum, et aperuerit illum, per dextram enim significatur Omniscientia et Omnipotentia, videatur supra n: 297; ex significatione libri, quod sit status vitae omnium in communi et in particulari, de qua mox supra n: 299; et ex significatione aperire illum et solvere sigilla ejus, quod sit scire et percipere, nam cum liber significat status vitae omnium, tunc aperire et solvere sigilla, significat scire et percipere illos, scire enim et percipere praedicatur de statu vitae, at aperire et solvere sigilla de libro, ita verba in sensu interno accommodantur rebus quae significantur per verba in sensu literae, correspondent namque; quare aperire significat scire, ac solvere sigilla significat percipere quae aliis prorsus recondita sunt, ut supra n: 300.

304. Et nemo potuit in Coelo, nec super terra, neque sub terra, aperire librum nec inspicere eum, quod significet manifestationem, quod ne hilum aliquis de statu vitae omnium

in communi et singulorum in particulari ex se sciat et percipiat, constat ex significatione et nemo potuit aperire librum nec inspicere eum, quod sit quod non aliquis sciat et percipiat ex se status vitae omnium in communi et singulorum in particulari, de qua mox supra n: 303; et ex significatione
in coelo, nec super terra, neque sub terra, quod non modo [352]
sit quod nemo ubicunque est, sed etiam quod ne hilum; per Coelum enim, per super terra et per sub terra, intelliguntur tres coeli, et per omnes ibi intelligitur Coelum in toto complexu; et quia Coelum est Coelum ex Divino Vero, quod influit a Domino, et recipitur ab Angelis, et prorsus non ex aliqua intelligentia angelorum propria, haec enim nulla intelligentia est, inde per eadem verba significatur quod ne hilum aliquis ex se: quod Angeli in Coelo aeque ac homines in mundo habeant proprium, quod in se spectatum non est nisi quam malum, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 592; et quia malum non recipit aliquid intelligentiae et sapientiae, sequitur, quod Angeli aeque ac homines ex se prorsus nihil veri intelligant, sed quod solum ex Domino: causa quod Angeli tales sint, est quia omnes Angeli sunt ex Humano Genere, et unusquisque homo retinet suum proprium post mortem, et quod a malis quae sunt proprii eorum detineantur, ac in bonis teneantur a Domino: quod omnes Angeli sint ex Humano Genere, et non aliquis ex principio creatus, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 14 ad 22: et quod omnes a malo detineantur, et in bono teneantur a Domino, in Doctrina Novae Hierosolymae n: 166. Quod in Coelo, super terra et sub terra, significet tres coelos, est quia Angeli, qui in Tertio seu Supremo Coelo sunt, habitant super montibus, et qui in Secundo seu Medio, super collibus, et qui in Primo seu Ultimo, sub illis in planitiebus et vallibus: est enim in Mundo spirituali ubi spiritus et Angeli, prorsus sicut in Mundo naturali ubi homines, nempe terrae, colles et montes, et quoad apparentiam est talis similitudo ut prorsus nihil differat; quare etiam homines post mortem vix sciunt aliter quam quod adhuc super terra vivant, et cum datur illis copia inspicere in nostram tellurem, non vident aliquid dissimile: praeterea Angeli qui in Ultimo Coelo sunt, vocant coelum ubi Angeli

Tertii Coeli habitant, quia alte supra illos, at ubi ipsi habitant vocant terram; etiam Coelum Tertium seu Supremum, quod est super montibus, non apparet illis qui infra sunt seu super terra, aliter ac coram nobis suprema regio atmosphaerea tecta levi et candida nube, ita sicut Coelum coram nobis: inde constare potest, quid in specie per in Coelo, super terra et sub terra hic intelligitur; sed de his plura videantur in Opere de Coelo et inferno, ubi agitur de Apparentiis in Coelo, n: 170 ad 176; ac de Habitationibus et Mansionibus Angelorum, n: 183 ad 189. Quoniam homines non sciverunt, quod similes facies telluris dentur in utroque Mundo, Naturali et Spirituali, ideo non perceperunt aliter, cum legerunt Verbum, quam quod per Coelum et Terram ibi, intelligatur Coelum coram oculis nostris aspectabile, et Terra ab hominibus habitabilis; inde orta est opinio de interitu Coeli et Terrae, et de creatione novi Coeli et novae Terrae, die ultimi Judicii; cum tamen per Coelum et per Terram ibi intelligitur Coelum et Terra ubi Spiritus et Angeli, ac in sensu spirituali Ecclesia apud Angelos et apud homines, nam apud Angelos aeque est Ecclesia ac apud homines, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 221 ad 227: in sensu spirituali dici-
[353] tur, quia Angelus non est Angelus nec homo est homo ex forma humana quae utrique, sed ex Coelo et Ecclesia apud illos; inde est quod per Coelum et per terram, ubi habitant Angeli et homines, significetur Ecclesia, per Coelum Ecclesia interna, et quoque Ecclesia apud Angelos, et per Terram Ecclesia externa, et quoque Ecclesia apud homines. Sed quia aegre potest credi quod per terram in Verbo intelligatur Ecclesia, ex causa quia nondum notum est quod singulis Verbi insit sensus spiritualis, unde materialis idea adhaeret, et tenet cogitationem fixam in proxima vocis significatione, velim per plura loca inde illustrare et confirmare: apud Esajam „*Ecce Jehovah evacuans Terram et exinaniens eam, et evertet facies ejus; evacuando evacuabitur Terra, et spoliando spoliabitur: lugebit et confundetur Terra habitabilis, confundetur Orbis: Terra prophanabitur sub habitatoribus suis: propterea maledictio comedet Terram, et exurentur habitatores Terrae, et relictus erit homo rarus. Clamor*

super vino in plateis, exulabit laetitia Terrae: erit in medio Terrae sicut strictura oleae, sicut racemationes quando consummata est vindemia. Ab extremitate Terrae cantica audivimus, gloria justo. Cataractae ab alto apertae sunt, et commota sunt fundamenta Terrae, confringendo confracta est Terra, disrumpendo disrupta est Terra; commovendo commota est Terra; titubando titubabit Terra sicut ebrius; et hinc inde commovebitur sicut tegillum: sed erit in die illo visitabit Jehovah super exercitum altitudinis in altitudine, et super reges Terrae qui super Terra" XXIV: 1. 2. 4. 5. 6. 11. 13. 16. 19. 20. 21. 23; hic manifeste patet, quod per terram non intelligatur terra sed Ecclesia, percurrantur singula et expendantur; qui in spirituali idea est, cum nominatur terra, non cogitat de ipsa terra, sed de gente ibi et de ejus quali, magis adhuc illi qui in Coelo sunt, hi quia spirituales sunt percipiunt Ecclesiam; agitur ibi de illa destructa; destructio ejus quoad bonum amoris et verum fidei, quae faciunt illam, describitur per quod Jehovah evacuans terram et exinaniens eam, per quod terra evacuando evacuabitur, spoliando spoliabitur, lugebit et confundetur, per quod prophanabitur et maledictio comedet eam, per quod cataractae ab alto apertae sint, et commota sint fundamenta ejus, quod confracta sit, disrupta sit, commota sit, quod titubet sicut ebrius: haec non dici possunt neque de terra, neque de gente, sed de Ecclesia. Apud Eundem *„Ecce dies Jehovae venit ad ponendum Terram in vastitatem, et peccatores perdat ex ea: nam stellae coelorum et sidera eorum non lucent luce sua, obtenebratus est sol in ortu suo, et luna non splendere facit lumen suum; rarum reddam hominem prae auro puro, propterea commovebo coelos, et concutietur Terra e loco suo"* XIII: 9. 10. 12. 13; quod terra hic sit Ecclesia, patet a singulis in sensu spirituali intellectis; agitur ibi de fine ejus, quando amplius non verum et bonum, seu non fides et charitas; per stellas enim et sidera quae non lucent, significantur cognitiones veri et boni; per Solem qui obtenebratus est in ortu suo, significatur amor; per Lunam quae non lucere facit lumen suum, significatur fides; per hominem qui reddetur rarus

prae auro puro, significatur intelligentia et sapientia; inde constat, quid significat ecce dies Jehovae venit ad ponendum terram in vastitatem, commovebo coelos et concutietur terra e loco suo, dies Jehovae est ultimus finis Ecclesiae quando
[354] judicium, terra est Ecclesia; quod ipsa terra non concutiatur e loco suo, constare potest, sed quod Ecclesia removeatur ubi non amor et fides; concuti e loco significat removeri a statu priori. Apud Eundem „*Ecce Dominus sicut inundatio grandinis, procella caedis, sicut inundatio aquarum validarum dejiciet in terram manu: consummationem et decisionem audivi a cum Domino Jehovah Zebaoth super universam terram*" XXVIII: 2. 22; haec de die judicii super illos qui ab Ecclesia, dicta sunt; dies judicii quando finis Ecclesiae intelligitur per consummationem et decisionem audivi a cum Domino Jehovah Zebaoth super universam terram; quare dicitur quod sicut inundatio grandinis, procella caedis, sicut inundatio aquarum validarum dejiciet in terram manu, per grandinem et ejus inundationem significantur falsa quae destruunt vera Ecclesiae; per caedem et ejus procellam significantur mala quae destruunt bona Ecclesiae; per aquas validas significantur falsa mali: quod per inundationem et diluvium significetur immersio in mala et falsa, et inde Ecclesiae interitus, videatur n: 660. 705. 739. 756. 790. 5725. 6853; simile per dejectionem in terram seu depluitionem. Apud Eundem „*Erit Terra in picem ardentem, a generatione in generationem vastata erit*" XXXIV: 9. 10; per picem ardentem significatur omne malum scaturiens ex amore sui, per quod prorsus perit et vastatur Ecclesia, quare dicitur, erit terra in picem ardentem, a generatione in generationem vastata erit; quis non videt, quod talia non de ipsa terra dicantur. Apud Eundem „*Luget, languescit terra, erubuit Libanus et emarcuit*" XXXIII: 9; terra etiam ibi est Ecclesia, quae lugere et languescere dicitur, quando falsa pro veris incipiunt apprehendi et agnosci; quare dicitur erubuit Libanus et emarcuit, per Libanum significatur simile quod per cedrum, nempe verum Ecclesiae. Apud Jeremiam „*Ascendit Leo ex vepreto suo, et perditor gentium profectus e loco suo, ad redigendum Terram tuam in vastitatem;*

urbes tuae destruentur. Vidi Terram, cum ecce vacuum et inane, et versus coelos cum ecce non lux eorum; vidi montes cum ecce commoventur, et omnes colles evertuntur: dixit Jehovah, vastitas erit tota Terra, propter hoc lugebit Terra, et atrati erunt Coeli desuper" IV: 7. 23. 24. 27. 28; agitur etiam hic de vastatione Ecclesiae, quae est quando non amplius verum et bonum, sed loco eorum falsum et malum; vastatio illa describitur per leonem ascendentem ex vepreto suo et perditorem gentium profectum ex loco suo, per leonem et per perditorem gentium significatur falsum et malum vastans; per montes qui commoventur et per colles qui evertuntur, significantur amor in Dominum et charitas erga proximum, quod haec per montes et colles significentur est quia super montibus in Coelo habitant qui in amore in Dominum sunt et super collibus qui in charitate erga proximum, ut in praemissis dictum videatur, et quoque in Opere de COELO ET INFERNO n: 188 et in notis ibi litera (c); per coelos ubi non lux, et qui atrati erunt, significantur interiora hominum Ecclesiae, quae, cum clausa sunt per mala et falsa, non admittunt lucem e Coelo, sed pro illa tenebras ex inferno; ex his constare potest, quid significatur per quod leo et perditor gentium rediget terram in vastitatem, tum per vidi terram, et ecce vacuum et inane, ut et per vastitas erit tota terra, propter [355]
hoc lugebit terra, quod nempe ibi non intelligatur terra sed Ecclesia. Apud Eundem *„Quousque lugebit Terra, et herba omnis agri [exarescet], propter malitiam habitantium in ea consumentur bestiae et avis; desolata est tota Terra, quia non vir ponens super cor, super omnes colles in deserto venerunt vastatores, quia gladius Jehovae devorans a fine terrae ad finem terrae: severunt tritica et messuerunt spinas"* XII: 4. 11. 12. 13; quod terra hic significet Ecclesiam, patet ex eo quod dicatur, quod terra lugebit et herba omnis agri [exarescet], et quod consumentur bestiae et avis, propter malitiam habitantium in ea, et quia non vir ponens super cor; per herbam omnis agri significatur omne verum et bonum Ecclesiae, et per bestias et aves significantur affectiones boni et veri; et quia Ecclesia per terram significatur, et de illa vastata agitur, ideo dicitur supra omnes colles in deserto vene-

runt vastatores, quia gladius Jehovae devorans a fine terrae ad finem terrae, severunt tritica et spinas messuerunt; per colles in deserto super quos venerunt vastatores, significantur illa quae charitatis sunt, desertum est ubi non bonum quia non verum, per gladium Jehovae significatur falsum destruens verum, a fine terrae ad finem terrae significat omnia Ecclesiae, per serere tritica et metere spinas significatur ex Verbo desumere vera boni et vertere illa in falsa mali, tritica sunt vera boni et spinae sunt falsa mali. Apud Esajam *„Super Terra populi mei spina et sentis ascendet; palatium erit desertum, multitudo urbis derelicta“* XXXII: 13. 14; spina et sentis quae ascendent super terra, significant falsum et malum; palatium quod erit desertum, significat ubi bonum habitat; et multitudo urbis quae derelicta, significat ubi vera, urbs enim significat doctrinam veri. Apud Eundem *„Senticetum et vepretum erit omnis Terra: vicissim, omnes montes qui sarculo sarrientur, non veniet eo timor senticeti et vepreti, sed erit missio bovis et calcatio ovis“* VII: 24. 25; senticetum et vepretum significant falsum et malum; inde patet quid significat senticetum et vepretum erit omnis terra; per montes qui sarculo sarrientur, significantur qui ex amore boni faciunt bona; quod apud illos non falsum et malum, sed bonum tam naturale quam spirituale, significatur per quod eo non veniet timor senticeti et vepreti, sed erit missio bovis et calcatio ovis, seu eo mittentur boves et ibi calcabunt oves; per bovem significatur bonum naturale, et per ovem bonum spirituale. Apud Ezechielem *„Mater tua leaena, inter leones cubuit; surrexit unus de catulis ejus, urbes devastavit; desolata est Terra et plenitudo ejus a voce rugitus ejus“* XIX: 2 [3.] 7; per matrem significatur Ecclesia; per leaenam et leones potentia mali et falsi contra bonum et verum; per rugitum leonis significatur cupido destruendi et desolandi; per urbes quas devastavit, significatur doctrina cum ejus veris; inde patet, quid significatur per desolata est Terra et plenitudo ejus, nempe tota Ecclesia. Apud Eundem *„Panem suum cum sollicitudine edent, et aquas suas cum stupore bibent, ut devastetur Terra a plenitudine sua, ob violentiam omnium habitatorum in ea; et urbes habitatae devastabuntur, et*

Terra desolatio erit" XII: 19. 20; hic similia per Terram et per urbes quae devastabuntur et desolatio erunt, significantur quae supra, nempe per Terram Ecclesia, et per urbes doctrina cum ejus veris, quare dicitur ob violentiam omnium [356]
habitatorum in ea; quia illa significantur, ideo praemittitur quod panem suum cum sollicitudine edent et aquas suas cum stupore bibent, per panem et aquam in Verbo significatur omne bonum amoris et verum fidei, videatur n: 9323; et per edere et bibere significatur instrui et appropriari, n: 3168. 3513. 3832. 9412. Apud Davidem *„Invocavi Jehovam, et ad Deum meum clamavi; unde commota est et contremuit Terra, et fundamenta montium trepidarunt et commoverunt se, quando exarsit Illi"* Psalm XVIII: 7. 8; terra hic pro Ecclesia, quae commota esse et contremuisse dicitur quando pervertitur per quod falsificentur vera; et tunc fundamenta montium dicuntur trepidare et commovere se, nam bona amoris, quae fundantur super veris fidei, evanescunt, montes enim sunt bona amoris, ut supra, ac fundamenta eorum sunt vera fidei; inde quoque patet, quod Terra sit Ecclesia. Apud Eundem *„Jehovae Terra et plenitudo ejus, orbis et habitantes in eo, et Ille super maria fundavit eum, super flumina stabilivit eum"* Psalm: XXIV: 1. 2; Terra et orbis pro Ecclesia, et plenitudo pro omnibus ejus; maria super quibus fundavit eum, sunt cognitiones veri in communi; flumina sunt doctrinalia; quia super his et illis fundatur Ecclesia, ideo dicitur quod super maria fundaverit eum, et super flumina stabiliverit eum; quod hoc non dici queat de Terra et Orbe, cuivis patet. Apud Eundem *„Non timebimus cum mutabitur Terra, et cum commovebuntur montes in corde marium, cum tumultuabuntur, turbabuntur aquae ejus; tumultuentur gentes, commoveant se regna, cum dederit vocem suam liquescet Terra"* Psalm: XLVI: 3. 4. 7. 9; quod per terram intelligatur Ecclesia, patet, quia dicitur mutari et liquescere, tum quod commovebuntur montes in corde marium ac turbabuntur aquae ejus, et quod tumultuentur gentes et commoveant se regna, per montes significantur bona amoris, ut supra, quae commoveri dicuntur in corde marium quando cognitiones essentiales veri pervertun-

tur; per aquas significantur vera Ecclesiae quae turbari dicuntur cum falsificantur; per gentes significantur bona Ecclesiae et in opposito sensu mala ejus, et per regna vera Ecclesiae et in opposito sensu falsa ejus, tum qui in his et illis sunt. Apud Eundem „*Deus deseruisti nos, succensuisti, reduc nobis quietem; tremefecisti Terram, diffregisti, sana fracturas ejus, quia commota est*“ Psalm: LX: 3. 4; quod haec de Ecclesia et non de terra dicta sint, constare potest, nam dicitur tremefecisti terram, diffregisti, sana fracturas ejus, quia commota est; et quia per terram significatur Ecclesia, hic Ecclesia vastata, ideo dicitur Deus deseruisti nos, succensuisti, reduc nobis quietem. Apud Eundem „*Cum apprehendero tempus statum, Ego rectitudinibus judicabo, liquescent Terra et omnes habitatores ejus, Ego firmabo columnas ejus*“ Psalm: LXXV: 3. 4; similiter hic Terra pro Ecclesia, quae dicitur liquescere quando deficiunt vera per quae bonum; vera quia sustentant Ecclesiam, vocantur columnae ejus quas Deus firmabit; quod non terrae columnae firmentur, patet; quia restauratio Ecclesiae hic describitur, ideo dicitur cum apprehendero tempus statum, Ego rectitudinibus judicabo: vera Ecclesiae, quae hic vocantur columnae terrae, etiam vocantur *Bases terrae,* I Sam: II: 8: et Fundamenta terrae apud Esa-
[357] jam „*Annon intelligitis fundamenta Terrae; qui habitat super circulo Terrae, qui dat principes in nihilum, et judices Terrae sicut inane facit*“ XL: 21. 23; per principes qui dabuntur in nihilum et per judices terrae quos sicut inane faciet, significantur illa quae ex propria intelligentia et ex proprio judicio sunt. Apud Jeremiam „*Venit tumultus usque ad finem Terrae: sic dixit Jehovah, ecce malum exibit a gente ad gentem, et procella magna excitabitur a lateribus Terrae, et erunt confossi Jehovae in die illo a fine Terrae usque ad finem ejus*“ XXV: 31. 32. 33; per finem terrae et per latera terrae significatur ubi ultima Ecclesiae sunt, ac ubi mala et falsa incipiunt, et per a fine terrae ad finem ejus significantur omnia Ecclesiae; inde sciri potest quid significatur per quod tumultus veniat ad finem terrae, et quod procella magna excitabitur a lateribus terrae, et per quod

confossi Jehovae in die illo erunt a fine terrae ad finem ejus; per confossos significantur illi apud quos vera et bona Ecclesiae exstincta sunt, videatur n: 4503. Apud Esajam „*Viderunt insulae, timuerunt, fines Terrae trepidarunt, accesserunt et venerunt, ponam desertum in stagnum aquarum, et Terram siccam in scaturiginem aquarum*“ XLI: 5. 18; instauratio Ecclesiae apud gentes ita describitur; illae significantur per insulas et per fines terrae, insulae enim et fines terrae in Verbo significant illos qui longius distant a veris et bonis Ecclesiae, quia non habent Verbum et inde in ignorantia sunt; quod Ecclesia instaurabitur apud illos, significatur per ponam desertum in stagnum aquarum, et terram siccam in scaturiginem aquarum; desertum dicitur ubi nondum bonum quia nondum verum, ex quo etiam vocatur terra sicca; stagnum aquarum et scaturigo aquarum significant bonum quia verum, omne enim bonum spirituale, quod est bonum Ecclesiae, comparatur per vera. Apud Eundem „*Vae terrae inumbratae alis, quae trans flumina Kuschi: ite legati ad gentem conculcatam, cujus Terram depraedati sunt fluvii*“ XVIII: 1. 2; quid terra inumbrata alis, et terra quam depraedati sunt fluvii, nemo scit nisi sciat quod terra sit Ecclesia, et quod fluvii sint falsa; terra inumbrata alis est Ecclesia quae in caligine est quoad Divina vera, haec significantur per alas, videatur supra n: 283; trans flumina Kuschi significat quoad ipsas cognitione sex sensu literae Verbi, quae falsificatae; gens conculcata ad quam irent legati, cujus terram depraedati sunt fluvii, significat illos extra Ecclesiam qui in falsis ex ignorantia sunt, fluvii sunt vera doctrinae et in opposito sensu falsa; quod legati irent ad illos, significat quod invitarentur ut apud illos sit Ecclesia. Apud Eundem „*In excandescentia Jehovae Zebaoth obscurata est Terra*“ IX: 18; obscurata terra significat illa quae Ecclesiae sunt in caligine seu in falsis, nam falsa mali dicuntur in caligine esse, vera autem in luce. Apud Eundem „*Removebit Jehovah hominem, et multiplicabuntur deserta in medio Terrae*“ VI: 12; homo quem Jehovah removebit, significat sapientem et abstracte sapientiam, videatur supra n: 280; multiplicata deserta in medio terrae, significant prorsus non aliquod bonum quia

non aliquod verum, medium terrae est ubi verum est in summa luce, quare cum ibi non lux, per totum est caligo, ita prorsus nullibi verum. Apud Eundem „*Jehovah percutiet Terram virga oris sui, et spiritu labiorum suorum occidet impium*"
[358] XI: 4; virga oris Jehovae quae percutiet terram significat verum in ultimis, quod est verum sensus literae Verbi; spiritus labiorum qui occidet impium, significat verum in sensu spirituali Verbi; haec dicuntur percutere terrram et occidere impium, quando per illa damnantur, quisque enim judicatur per vera et damnatur per illa. Apud Eundem „*Quiescit et quieta est Terra, Infernum excitavit propter te Rephaim, omnes potentes Terrae: videntes te dicent, num hic vir commovens Terram, tremefaciens regna, posuit orbem in desertum, et urbes ejus destruxit: Terram tuam perdidisti, populum tuum occidisti; parate filiis ejus mactationem, ut non resurgant possideantque Terram, ac impleantur facies Terrae urbibus: frangam Aschurem in Terra mea, et super montibus meis conculcabo eum*" XIV: 7. 9. 16. 17. 20. 21. 25; dicta haec sunt de rege Babelis, per quem significatur destructio veri per amorem imperandi super coelum et terram, cui inserviunt vera Verbi seu illa quae Ecclesiae sunt pro mediis; agitur ibi de eorum damnatione; rephaim quos infernum excitavit sunt qui in dira persuasione falsi sunt, qui ex eo vocantur potentes terrae; commovere terram, tremefacere regna, ponere orbem in desertum, et urbes ejus destruere, significat pervertere omnia Ecclesiae; terra et orbis sunt Ecclesia, regna sunt vera quae faciunt eam, et urbes sunt omnia doctrinae; inde patet, quid significatur per terram tuam perdidisti, populum tuum occidisti; per Aschurem qui frangetur in terra, et super montibus conculcabitur, significatur ratiocinatio ex falsis contra vera, frangi est dissipari, et conculcari est prorsus destrui; montes super quibus significant ubi regnat bonum amoris et charitatis, nam ibi seu apud illos dissipatur seu destruitur omnis ratiocinatio ex falsis. Apud Eundem „*Ejulate naves Tharschischi, e Terra Chittim manifeste veniet illis: transi Terram tuam sicut fluvius filia Tharschischi, non cingulum amplius: en Terra Chaldaeorum, Aschur fundavit eam in acervos: visitabit*

Jehovah Tyrum, ut redeat ad mercedem meretriciam, et
scortetur cum omnibus regnis Terrae super faciebus orbis"
XXIII: 1. 10. 13. 17; quod hic non intelligantur naves
Tharschischi, nec Tyrus, nec terra Chittaeorum, nec terra
Chaldaeorum, nec Aschur, constare potest ex singulis in eo
Capite; sed per naves Tsharschischi intelliguntur cogni-
tiones veri et boni, similiter per Tyrum; per terram Chit-
taeorum idololatricum, per terram Chaldaeorum prophanatio
et destructio veri, et per Aschurem ratiocinatio ex falsis; inde
patet, quod ejulate naves Tharschischi, quia devastata est
Tyrus, significet quod non amplius aliquae cognitiones veri;
quod e terra Chittim manifeste veniet illis, significet idolola-
tricum quod inde; non cingulum amplius, significat quod nulla
amplius cohaerentia veri cum bono; en terra Chaldaeorum, si-
gnificat quod sic prophanatio et destructio veri; Aschur funda-
vit eam in acervos, significat quod ratiocinatio ex falsis destru-
xerit; redire ad mercedem meretriciam, et scortari cum omnibus
regnis super faciebus orbis, significat falsificationem omnium
veritatum totius Ecclesiae. Apud Eundem „*Rex Aschuris*
ibit per Jehudam, inundabit et transibit, usque ad collum
pertinget; et erunt motitationes alarum ejus plenitudo la-
titudinis Terrae tuae, Immanuel" VIII: 8; rex Aschuris
etiam hic significat ratiocinationem ex falsis contra vera; ibit
per Jehudam, inundabit et transibit, significat quod destruet [359]
bonum Ecclesiae; inundare dicitur de falsis quia aquae signi-
ficant illa; usque ad collum pertinget, significat sic amplius
nullam communicationem boni et veri; et erunt motitatio-
nes alarum ejus plenitudo latitudinis terrae tuae, Immanuel,
significat quod falsa erunt contra omnia vera Ecclesiae Do-
mini: quod latitudo terrae significet vera Ecclesiae, videatur
in Opere de Coelo et Inferno n: 197, et inde in opposito
sensu falsa, quare motitationes latitudinis ejus significant ra-
tiocinationes ex falsis contra vera; plenitudo significat omnia,
ita plenitudo latitudinis terrae omnia vera Ecclesiae. Apud
Eundem „*In die illo erit germen Jehovae in decus et glo-*
riam, et fructus Terrae in magnificentiam et ornatum re-
liquiis Israëlis" IV: 2; germen Jehovae quod erit in decus
et in gloriam, significat verum Ecclesiae; et fructus terrae

qui erit in magnificentiam et ornatum, significat bonum Ecclesiae; Israël significat Ecclesiam spiritualem; quod non germen et fructus terrae erunt in decus, gloriam, magnificentiam et ornatum, patet, sed quod verum et bonum Ecclesiae: cum dicitur verum et bonum Ecclesiae, intelligitur verum fidei et bonum amoris, nam omne verum est fidei et omne bonum est amoris. Apud Eundem „*Addidisti genti Jehovah, glorificatus es, removisti omnes extremitates Terrae*" XXVI: 15; gens, cui Jehovah addidit, significat illos qui in bono amoris sunt, quos sibi addixit: extremitates terrae quas removit, significant falsa et mala quae infestant Ecclesiam, a quibus purificavit eos. Apud Eundem „*Regem in pulchritudine sua videbunt oculi tui, spectabunt Terram longinquitatum*" XXXIII: 17; Regem in pulchritudine sua videre est genuinum verum quod a Solo Domino; spectare terram longinquitatum, significat extensionem intelligentiae et sapientiae. Apud Eundem „*Dedi Te in foedus populi ad restituendum Terram, cantate coeli et exulta Terra, et personate montes cantu*" XLIX: 8. 13; agitur ibi de Domino et de Ipsius adventu; instauratio Ecclesiae ab Ipso describitur per dedi Te in foedus populi ad restituendum terram, restituere terram est restaurare Ecclesiam; quod Dominus non restituerit terram populo Judaico, notum est, sed quod instituerit Ecclesiam apud gentes; gaudium inde describitur per cantate coeli, exulta terra, et personate montes cantu, per coelos intelliguntur coeli ubi angeli qui in interioribus veris Ecclesiae sunt, per terram intelligitur Ecclesia apud homines, et per montes illi qui in bono amoris in Dominum sunt. Apud Jeremiam „*Adulteris plena est Terra, quia propter maledictionem luget Terra; exaruerunt pascua deserti*" XXIII: 10; adulteri significant illos qui adulterant bona Ecclesiae, quare dicitur adulteris plena est terra, et propter maledictionem luget terra, pascua deserti quae exaruerunt, significant nutritionem spiritualem nullam in tali Ecclesia, desertum dicitur ubi non bonum quia non verum. Apud Eundem „*Siccitas super aquas ejus ut exarescant, quia Terra sculptilium illa*" L: 38: siccitas super aquas ut exarescant, significat quod non vera amplius, aquae sunt vera; quia terra sculpti-

lium illa, significat Ecclesiam destructam per falsa quae ex propria intelligentia, quae dicunt esse vera, sculptilia significant illa falsa. Apud Ezechielem „*Finis venit super quatuor plagas Terrae; Terra plena est judicio sanguinum, et urbs* [360]
plena est violentia“ VII: 2. 23; finis venit super quatuor plagas terrae, significat ultimum tempus et ultimum statum Ecclesiae quando ejus finis, quatuor plagae sunt omnia vera et bona ejus, et in opposito sensu omnia falsa et mala ejus, ita omnia Ecclesiae; terra plena judicio sanguinum, significat quod referta malis omnis generis, sanguines sunt mala quae violentiam inferunt bonis amoris et charitatis, et ea prorsus destruunt; urbs plena violentia, significat doctrinam illius Ecclesiae similiter. Apud Eundem „*Omnia luminaria lucis in Coelo atrabo super te, et dabo tenebras super Terra tua*“ XXXII: 8; per luminaria lucis in coelis intelliguntur sol, luna et stellae, et per solem significatur amor, per lunam fides inde, et per stellas cognitiones boni et veri, inde patet quid significatur per atrabo illa super te, nempe quod non amplius existant; inde etiam patet, quid significatur per dabo tenebras super terra tua, quod nempe falsa in Ecclesia, tenebrae sunt falsa, et terra est Ecclesia. Apud Eundem „*Propheta de Terra Israëlis, et dic montibus et collibus et rivis et vallibus, ecce ego apud vos, et respiciam ad vos, ut excolamini et conseramini*“ XXXVI: 6. 9; per terram Israëlis intelligitur Ecclesia; montes, colles, rivi et valles, significant omnia Ecclesiae a primis ejus ad ultima, montes sunt bona amoris in Dominum, colles sunt bona charitatis erga proximum, haec sunt prima Ecclesiae; rivi et valles sunt vera et bona quae ultima Ecclesiae; quod illa significentur, constare potest ex illis quae in hoc articulo praemissa sunt, quod nempe super montibus in Coelo habitent qui in bono amoris in Dominum sunt, super collibus qui in charitate erga proximum, et in planitiebus et vallibus qui in bonis et veris in ultimo coelo, rivi sunt vera doctrinae ibi; illa inseminare, significatur per respiciam ad vos ut excolamini et conseramini. Apud Hoscheam „*In die illo exaudiam coelos, et hi exaudient Terram, et Terra exaudiet frumentum et mustum et oleum, et haec exaudient Iisreelem, et seminabo eam Mihi*

in Terra" II: 21. 22. 23; quod haec spiritualiter intelligenda sint et non naturaliter secundum sensum literae, patet, nam dicitur quod haec exaudient Iisreelem, et seminabo eam Mihi in terra; quare per coelos intelliguntur coeli ubi Dominus, et per terram Ecclesia ubi etiam Dominus; per frumentum, mustum et oleum significantur omnia nutritionis spiritualis, quae sunt bona amoris et charitatis ac vera fidei. Apud Malachiam „*Non corrumpet vobis fructum Terrae, neque orba erit vobis vitis in agro: praedicabunt vos beatos omnes gentes, et eritis vos Terra beneplaciti*" III: 11. 12; haec dicuntur de illis apud quos et in quibus Ecclesia; et quia per fructum terrae et vitem in agro significantur bona et vera Ecclesiae, per fructum bona et per vitem vera ejus, ideo vocantur terra beneplaciti. Apud Davidem „*Spiritus tuus bonus ducat me in Terram rectitudinis, propter Nomen tuum Jehovah vivifica me*" Psalm: CXLIII: 10; terra rectitudinis pro Ecclesia in qua rectum et verum; et quia Spiritus Jehovae significat Divinum Verum, et quisque vitam spiritualem per id accipit, quare dicitur, Spiritus tuus bonus ducat me, et Jehovah vivifica me. Quia Terra significat Ecclesiam, et ubi Ecclesia ibi Coelum, ideo hoc dicitur Terra viventium et Terra vitae; Terra viventium apud Esajam
[361] „*Dixeram non videbo Jah in Terra viventium*" XXXVIII: 11: et apud Ezechielem „*Qui dederunt terrorem in Terra viventium*" XXXII: 23. 24. 25. 26. 27: Terra vitae, apud Davidem „*Nisi crederem videre bonum in Terra vitae*" Psalm: XXVII: 13. Apud Mosen „*Lapis integer et justus erit, Epha integra et justa erit, ut prolongentur dies tui super Terra*" Deut: XXV: 15; prolongari dies super terra non significat diuturnitatem vitae in mundo, sed statum vitae in Ecclesia, ita in coelo; prolongari enim praedicatur de bono et ejus augmento, et dies significat statum vitae; et quia lapis integer et justus qui erat pondus, ac epha integra et justa quae erat mensura, significant verum ac bonum et quale eorum, et utrumque simul justitiam, lapis verum et mensura bonum, ac non fallere per pondus et per mensuram est justum, ideo illis erit vita Ecclesiae, ac postea vita in Coelo, quod intelligitur per quod prolongarentur dies illorum super terra.

Simile significatur in praecepto Decalogi „*Honora patrem tuum et matrem tuam, ut prolongentur dies tui super Terra*“ Exod: XX: 12; quod coelum et felicitas ibi illis qui honorant patrem et matrem, est quia in Coelo non scitur alius Pater quam Dominus, ab Ipso enim omnes, qui ibi, generati sunt e novo, et in Coelo per Matrem intelligitur Ecclesia, in genere Regnum Domini, quod illi qui colunt Dominum et quaerunt Regnum Ipsius, vitam in Coelo habituri sint, patet; tum quod multi ex illis qui honorant patrem et matrem in mundo, non diu ibi vivant. Apud Matthaeum „*Beati mites, quia haereditatem accipient Terrae*“ V: 5; haereditas terrae non significat possessionem terrae, sed possessionem coeli et beatitudinem ibi; mites significant qui in bono charitatis sunt. Apud Esajam „*Ecce Virgo concipiet et pariet Filium, et vocabit Nomen Ipsius, Deus nobiscum; butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum et eligere bonum: nam antequam scit Puer reprobare malum et eligere bonum, deseretur Terra, quam tu fastidis coram duobus regibus ejus. Fiet in die illo prae multitudine faciendi lac comedet butyrum, nam butyrum et mel comedet omnis residuus in medio Terrae*“ VII: 14. 15. 16. 22: quod haec de Domino et Ipsius adventu dicta sint, notum est; butyrum et mel quae comedet, significant bona amoris, butyrum bonum amoris coelestis et spiritualis, mel bonum amoris naturalis; per haec intelligitur, quod appropriaret Sibi Divinum etiam quoad Humanum, edere significat appropriare; quod deseretur terra antequam scit reprobare malum et eligere bonum, significat quod non aliquid Ecclesiae in terrarum orbe residuum esset cum nasceretur, et quia illi, ubi erat Ecclesia, rejecerunt omne Divinum Verum, ac omnia Verbi perverterunt, et ad sui favorem explicuerunt, ideo dicitur de terra, hoc est, Ecclesia, quam tu fastidis coram duobus regibus ejus, reges significant Coeli et Ecclesiae vera, duo reges verum Verbi in sensu interno seu spirituali et verum Verbi in sensu externo seu naturali; lac significat verum per quod bonum, et quia butyrum significat bonum inde, ideo prae multitudine faciendi lac comedet butyrum omnis residuus in medio terrae, significat quod omne verum erit boni. Apud Matthaeum „*In consummatione*

saeculi plangent omnes tribus Terrae" XXIV: 30; consummatio saeculi, de qua in eo Capite agitur, est ultimum
[362] tempus Ecclesiae, quando judicium; omnes tribus terrae, significant omnia vera et bona Ecclesiae, quae plangere dicuntur quando non amplius sunt. Apud Lucam *„Tunc erunt signa in sole, luna et astris, et super Terra angustia gentium, resonante mari et salo. Exanimatis hominibus prae metu et exspectatione supervenientium in terrarum orbem, nam potestates coelorum concutientur. Dies iste sicut laqueus veniet super omnes qui sedent super facie Terrae totius"* XXI: 25. 26. 35; agitur etiam ibi de ultimo tempore Ecclesiae quando judicium, et per terram et orbem ibi intelligitur Ecclesia; angustia gentium super terra, metus et exspectatio supervenientium in terrarum orbem, ac super omnes qui sedent super facie terrae totius, non significat quod super illos qui in terris in mundo naturali sunt, sed super illos qui in mundo spirituali; quod etiam ibi terrae sint, videatur in praemissis hujus Articuli, et quod ibi peractum sit Ultimum Judicium, videatur in Opusculo de ULTIMO JUDICIO; quid sol, luna, et astra, in quibus signa, supra dictum est, quod nempe sol significet amorem, luna fidem inde, et astra cognitiones boni et veri; resonante mari et salo significat ratiocinationes et impugnationes veri ex sensu literae Verbi sinistre et perverse applicato; potestates coelorum quae concutientur significant Verbum in sensu literae, quoniam hic sensus est fundamentum veritatum spiritualium quae sunt in coelis; videatur in Opere de COELO ET INFERNO, in Articulo ubi agitur de conjunctione coeli cum homine per Verbum, n: 303 ad 310. Apud Esajam *„Cantate Coeli, jubilate inferiora Terrae, personate montes cantu, sylva et omnis arbor in ea, quia redemit Jehovah Jacobum: Ego Jehovah faciens omnia, expandens Coelos Solus, extendens Terram a Me Ipso"* XLIV: 23. 24; cantate coeli, jubilate inferiora terrae, personate montes cantu, sylva et omnis arbor in ea, significant omnia Coeli et Ecclesiae tam interna quam externa, quae omnia se referunt ad bonum et ad verum; interna significantur per coelos, externa per inferiora terrae, montes sunt bona amoris, sylva est verum naturale, et arbores ibi sunt

cognitiones veri; quoniam talia significantur, dicitur, quia
redemit Jehovah Jacobum, per Jacobum in Verbo significatur
Ecclesia externa, et per Israëlem Ecclesia interna; expandere
coelos et extendere terram significat Ecclesiam utrobivis, quae
expanditur et extenditur per multiplicationem veri et fructi-
ficationem boni apud illos qui ab Ecclesia sunt. Apud Sacha-
riam *„Jehovah extendens coelos, et fundans Terram, et
formans spiritum hominis in medio ejus“* XII: 1; simi-
liter hic per coelos et per terram significatur Ecclesia utrobi-
vis, ita quoad interiora et quoad exteriora ejus; quare etiam
dicitur, formans spiritum hominis in medio ejus. Apud Jere-
miam *„Dii qui Coelum et Terram non fecerunt, pereant
de Terra et de sub Coelis: Jehovah faciens Terram per
virtutem suam, praeparans orbem per sapientiam suam,
et per intelligentiam suam extendens coelos; ad vocem,
quam dat Ille, multitudo aquarum in Coelis, et ascendere
facit vapores a fine Terrae“* X: 11. 12. 13. Cap: LI: 16;
quia Coeli et Terra significant Ecclesiam, ut supra, ideo di-
citur, Jehovah faciens terram per virtutem suam, prae-
parans orbem per sapientiam suam, et extendens coelos per
intelligentiam suam; et quoque ideo dicitur, ad vocem quam
dat Ille multitudo aquarum in coelis, et ascendere facit va- [363]
pores a fine terrae; per vocem quam Jehovah dat, signi-
ficatur Divinum Verum procedens ab Ipso; per multitudinem
aquarum in coelis significantur vera in copia, aquae enim si-
gnificant vera; et per vapores quos ascendere facit a fine
terrae significantur vera ultima Ecclesiae, vapores sunt illa
vera, et finis terrae est ultimum Ecclesiae: et quia dii signi-
ficant falsa doctrinae et cultus, quae destruunt Ecclesiam,
ideo dicitur dii qui non fecerunt coelum et terram pereant de
terra et de sub coelis. Apud Davidem *„Jehovah qui facit
Coelos per intelligentiam, et expandit Terram super aquas“*
Psalm: CXXXVI: 5. 6; quia per coelum et terram significa-
tur Ecclesia, et Ecclesia formatur per vera, et vera Ecclesiae
faciunt intelligentiam, ideo dicitur Jehovah facit coelos per
intelligentiam, et expandit terram super aquas, aquae sunt
vera Ecclesiae. Apud Esajam *„Sic dixit Deus Jehovah,
creans coelos et expandens illos, extendens Terram et pro-*

ducta ejus, dans animam populo super ea, et spiritum ambulantibus in ea" XLII: 5; per creare coelos et extendere Terram et producta ejus, significatur formare Ecclesiam et reformare illos qui ibi sunt, producta sunt omnia Ecclesiae; quare dicitur dans animam populo super ea et spiritum ambulantibus in ea; quod creare sit reformare, videatur supra n: 294. Apud Eundem *„Stillate coeli desuper, et nubes defluant justitia; aperiat se Terra, et fructificet salutem: Ego feci Terram, et hominem super ea creavi. Sic dixit Jehovah, creans coelos, Ille Deus, formans Terram et faciens illam, et praeparans illam: non in occulto loquutus sum, in loco Terrae tenebrarum"* XLV: 8. 12. 18. 19; quod hic per coelos et terram intelligantur omnia Ecclesiae, tam interna quam externa ejus, patet, nam dicitur stillate coeli, et nubes defluant *justitia,* aperiat se terra, et *fructificet salutem;* quod per coelos interiora Ecclesiae significentur, est quia interiora, quae sunt mentis spiritualis hominis, sunt coeli apud illum; quod apud hominem, apud quem est Ecclesia, sit coelum, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 30 et 57; per creare coelos et formare terram ac facere et praeparare eam, significatur plene instituere Ecclesiam. Apud Eundem *„Ecce Ego creans coelos novos et Terram novam, nec commemorabuntur priora"* LXV: 17; per creare Coelos novos et terram novam significatur instaurare novam Ecclesiam quoad interiora et exteriora ejus, tam in Coelis quam in terris, ut supra. Apud Eundem *„Quis audivit sicut hoc, num parturiet Terra die uno, num generabitur gens vice una: quemadmodum Coeli novi et Terra nova, quae Ego facturus, stabunt coram Me, sic stabit semen vestrum et nomen vestrum"* LXVI: 8. 22; quia per terram significatur Ecclesia, ideo dicitur num parturiet terra die uno, num generabitur gens vice una, per parturire et partum ac per generare et generationem in Verbo significantur partus et generatio spiritualis, quae sunt fidei et amoris, ita reformatio ac regeneratio; quid coeli novi et terra nova, supra dictum est. Apud Jeremiam *„Ego feci Terram, hominem et bestiam quae super faciebus Terrae; et do eam qui rectus in oculis meis"* XXVII: 5; per hominem et bestiam quae super fa-

ciebus terrae, significantur affectiones veri et boni in spirituali et naturali homine, videatur n: 280; et in ARCANIS COELESTIBUS n: 7424. 7523. 7872; et quia illae affectiones apud homines faciunt Ecclesiam apud illos, ideo dicitur feci [364]
terram, hominem et bestiam quae super faciebus terrae, et do eam qui rectus in oculis meis; quod Deus non det terram solum illis qui recti sunt in oculis Ipsius, sed etiam illis qui non recti sunt, notum est, non autem Ecclesiam nisi illis qui recti; rectum significat verum et ejus affectionem. Apud Esajam *„Coeli sicut fumus evanescent, et Terra sicut vestis veterascet, et habitatores sicut ita morientur“* LI: 6; Coeli qui evanescent et terra quae sicut vestis veterascet, significant Ecclesiam, haec successive labitur, et tandem desolatur, non autem Coelum aspectabile et terra habitabilis; quare dicitur et habitatores sicut ita morientur, mori significat spiritualiter mori. Simile significatur per quod *„Coeli et Terra transibunt“* Matth: XXIV: 35. Marc: XIII: 31. Luc: XVI: 17. In Apocalypsi *„Quatuor Angeli stantes super quatuor angulis Terrae, retinentes quatuor ventos Terrae, ut non flaret ventus super Terram“* VII: 1. 2; per quatuor angulos terrae, et per quatuor ventos terrae, significantur omnia vera et bona Ecclesiae in complexu; similia enim per illos significantur quae per quatuor plagas coeli, quae quod significent illa, videatur in Opere de COELO ET INFERNO de quatuor Plagis in Coelo, n: 141 ad 153; retinere illos significat quod non influant quia non recipiuntur, quare dicitur ut non flaret ventus super terram. Similiter Terra significat Ecclesiam alibi in Apocalypsi, ut Cap: X: 2. 5. 6. 8. Cap: XII: 16. Cap: XIII: 13. Cap: XVI: 2. 14. Cap: XX: 8. 9. 11. Cap: XXI: 1: praeter multis aliis in locis in Verbo, quae propter multitudinem non adducuntur. Quia Terra significabat Ecclesiam, et imprimis Terra Canaan, quoniam ibi erat Ecclesia, et quia Ecclesia, quae ibi, erat Ecclesia repraesentativa, ideo omnia quae ibi erant, repraesentabant, et quae ad illos a Domino dicta sunt significabant spiritualia seu interiora Ecclesiae, et hoc usque ad ipsam Terram et ad ejus producta; prout haec apud Mosen *„Si observes praecepta, Jehovah ducturus te in Terram bonam, in Terram fluvio-*

rum, aquae, fontium, abyssorum exeuntium ex valle et monte; Terram tritici, hordei, vitis, ficus, malogranati; Terram olivae, olei, mellis; Terram ubi non cum defectu edes panem, nihil deficiet; Terram ubi lapides ferrum, et ex montibus effoditur cuprum; et comedes et satiaberis in Terra hac bona" Deut: VIII: 1. 7. 8. 9. 10; per haec describuntur omnia Ecclesiae, tam interiora quam exteriora ejus; sed exponere quid singula significant, prolixum foret, nec hujus loci est. Quia Terra significabat Ecclesiam, ideo inter benedictiones fuit „*Quod si viverent secundum praecepta, Terra daret proventum, cessarent ferae malae e Terra, nec gladius pertransiret Terram*" Levit: XXVI: 3. 4. 6; quod terra daret proventum, significat quod in Ecclesia esset bonum et verum; quod cessarent ferae malae, significat quod affectiones malae et concupiscentiae, quae illam destruunt, non essent; quod gladius non pertransiret terram, significat quod non falsum ejiceret verum. Quia Terra significabat Ecclesiam, etiam statutum erat, „*quod septimus annus esset Sabbathum Terrae, et non labor super illa*" Levit: XXV: 1 ad 8: et quoque ideo dicitur „*Terra polluta propter mala, et quod propter abominationes exspueret illos*" Levit: XVIII: 1 ad 28. Et quia Terra significabat Ecclesiam,
[365] ideo „*Dominus exspuit in Terram, et fecit lutum ex sputo, et inunxit super oculos caeci, et dixit, abi lava te in lacu Siloah*" Joh: IX: 6. 7. 11. 15: et ideo „*Dominus cum Scribae et Pharisaei quaerebant Ipsum de muliere in adulterio deprehensa, deorsum se incurvans scribebat in Terra bis*" Joh: VIII: 6. 8; per quod significatur quod Ecclesia plena esset adulteriis, hoc est, plena adulteratione boni et falsificatione veri; quare etiam Dominus dixit illis, „*Qui vestrum immunis est a peccato primus in eam jaciat lapidem; sed unus post alium exibant, initio facto a senioribus usque ad ultimos*" Vers: 7. 9. Quoniam pleraque in Verbo etiam sensum oppositum habent, ita quoque Terra, quae in eo sensu significat Ecclesiam vastatam, quae est quando non amplius bonum amoris et verum fidei, sed loco illorum malum et falsum; haec quia damnant hominem, per Terram in eo sensu etiam significatur damnatio, ut in sequentibus his locis;

Esaj: Cap: XIV: 12. Cap: XXI: 9. Cap: XXV: 12. Cap: XXVI: 19. 21. Cap: XXIX: 4. Cap: XLVII: 1. Cap: LXIII: 6. Thren: Cap: II: 2. 10. Ezech: Cap: XXVI: 20. Cap: XXXII: 24. Num: XVI: 29 ad 33. Cap: XXVI: 10: et alibi.

305. Vers: 4. 5. *Et ego flebam multum, quod nemo dignus inventus aperire et legere librum, nec inspicere eum. Et unus ex Senioribus dicit mihi, ne fleto, ecce vicit Leo, qui est ex tribu Jehudae, radix Davidis, aperire librum et solvere septem sigilla ejus.* Et ego flebam multum, quod nemo dignus inventus aperire et legere librum nec inspicere eum, significat dolorem cordis ob inordinationem et interitum omnium, si nemo posset omnes et omnia eorum scire, cognoscere et explorare: et unus ex Senioribus, significat societatem coeli quae prae reliquis in sapientia: dicit mihi ne fleto, significat ne sit dolor inde: ecce vicit Leo, significat Dominum quod ex propria potentia subjugaverit inferna, et redegerit omnia in coelis in ordinem: ex tribu Jehudae, radix Davidis, significat per Divinum Bonum unitum Divino Vero in suo Humano: aperire librum, et solvere septem sigilla ejus, significat quod sciat et cognoscat omnes et singulos, et occultissima cujusvis.

306. Et ego flebam multum, quod nemo dignus inventus aperire et legere librum nec inspicere eum, quod significet dolorem cordis ob inordinationem et interitum omnium si nemo posset omnes et omnia eorum scire, cognoscere et explorare, constat ex significatione flere quod sit dolere, inde flere multum est dolere ex corde seu dolor cordis; quod sit ob inordinationem et interitum omnium, sequitur; et ex significatione quod nemo dignus inventus aperire et legere librum nec inspicere eum, quod sit quod nemo talis sit ut scire possit status vitae omnium in communi et singulorum in particulari, de qua supra n: 303. 304; seu quod idem, quod nemo talis sit ut possit omnes et omnia eorum scire, cognoscere et explorare. Quod attinet dolorem cordis, qui significatur per flebam multum, ob inordinationem et interitum omnium, si nemo talis sit, ut possit omnes et omnia eorum scire, cognoscere et explorare, velim paucis exponere: ut Coelum Angelicum existat et subsistat, erunt omnia ibi in ordine, illud enim,

[366] nisi in ordine foret, dissiparetur; Coelum namque Angelicum distinctum est in Societates, et Societates ordinatae sunt secundum affectiones veri et boni, et hae sunt multiplices et innumerae; haec ordinatio unice dependet ex Infinita Sapientia Unius, qui scit omnia, cognoscit omnia et explorat omnia, et inde disponit et ordinat omnia: Hic Unus est Solus Dominus, quapropter in Verbo dicitur, quod Ipsi judicium, quodque Ipsi potestas in coelis et in terris, et hic, quod Ipse acceperit librum et solverit sigilla ejus: praeterea, nisi Coelum in ordine foret, non potuisset Mundus, hoc est, homines in terris, existere et subsistere, nam Mundus dependet a Coelo et ejus influxu in spiritualia et rationalia hominum, verbo, interirent omnia; sed haec melius comprehendi possunt ex illis quae in Opere de Coelo et Inferno, et quoque in Opusculo de Ultimo Judicio, ostensa sunt, et quidem ex singulis ibi, si cum attentione legantur. Quod dicatur scire, cognoscere et explorare, est quia illa significantur per librum aperire, legere et inspicere, per librum enim significantur omnia quae sunt apud hominem, spiritum et angelum, seu omnes status vitae eorum quoad amorem et fidem, quare per aperire librum significatur scire illa, per legere librum significatur cognoscere illa, et per inspicere librum significatur explorare illa.

307. Et unus ex Senioribus, quod significet societatem coeli quae prae reliquis in sapientia, constat ex significatione Seniorum, quod sint qui in veris ex bono sunt, et abstracte vera ex bono, de qua supra n: 270, ita qui in intelligentia et sapientia prae reliquis, nam omnis intelligentia est ex bono per vera seu per vera ex bono, et non aliunde ulli: quod per unum ex Senioribus significetur societas Coeli, est quia per Angelum in Verbo non intelligitur unus Angelus, sed integra Societas, videatur supra n: 90. 302; ita quoque per unum ex Senioribus: quod intelligatur Societas quae prae reliquis in sapientia, est quia docuit quod Dominus Solus sit, Qui quoad Humanum sibi comparavit Divinam Sapientiam, ut sciat, cognoscat et exploret unumquemvis, ac status vitae omnium in communi et singulorum in particulari, quae significantur per illa quae dixit, nempe ne fleto, ecce vicit Leo qui est ex tribu Jehudae radix Davidis aperire librum et solvere

septem sigilla ejus; hoc enim scire, nempe quod Dominus Solus sit Qui talis, est sapientiae Angelorum Coeli, et hoc sciunt ex perceptione seu ex influxu a Domino Societates Angelicae in Tertio seu Intimo Coelo; reliquae etiam sciunt, sed non ex perceptione verum ex illustratione intellectus; perceptio est Angelis tertii seu intimi Coeli, illustratio intellectus est Angelis secundi et ultimi Coeli, distinguuntur per id, quod perceptio sit confirmatio plena ex influxu a Domino, illustratio autem intellectus est visus spiritualis, hic est illis qui in charitate erga proximum et inde fide sunt, illa autem nempe perceptio est illis qui in amore in Dominum sunt: porro quid Perceptio, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 135 et 140.

308. Dicit mihi ne fleto, quod significet ne sit dolor inde, constat ex significatione flere, quod sit dolor cordis, ut supra n: 306; ob quam causam, videatur etiam ibi.

309. Ecce vicit Leo, quod significet Dominum quod ex propria potentia subjugaverit inferna, et redegerit omnia ibi [367]
et in Coelis in ordinem, constat ex significatione vincere, cum de Domino, quod, cum in mundo fuit, subjugaverit inferna, ac redegerit ibi et in coelis omnia in ordinem, et hoc per tentationes in Humanum suum admissas et per continuas tunc victorias, de qua re videatur in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 293. 294. 301. 302; hoc itaque significatur per Vincere, cum de Domino: et quia Dominus illa fecerat ex propria potentia, dicitur Leo, nam Leo significat potentiam, videatur supra n: 278: quod Dominus illa fecerit ex propria potentia, notum est ex Verbo, sed quia pauci id sciunt, velim aliquid de eo dicere: fecit id Dominus ex Divino, quod in Ipso ex conceptione erat, quod erat Ipsi sicut anima est homini ex patre, et anima cujusvis operatur per corpus, corpus enim est ejus obedientia: Divinum, quod Ipsi inerat ex conceptione, erat suum Divinum, quod in Fide Athanasiana dicitur aequale Divino, quod ibi Pater vocatur; dicitur enim, quod sicut Pater etiam Filius, Infinitus, Increatus, Aeternus, Omnipotens, Deus, Dominus, et quod nemo eorum Maximus et Minimus, nec Primus et Ultimus, sed prorsus aequales; et quoque dicitur, quod Divinum et Humanum Domini non sint duo, sed unica Persona, et quod sicut anima et corpus fa-

ciunt unum hominem, ita Divinum et Humanum est unus Christus; inde sciri potest, etiam ab illis qui fidem habent Athanasio, quod Dominus ex propria potentia, quia ex suo Divino, illa fecerit: ex his manifeste constare potest, quomodo intelligenda sunt quae Dominus dicit apud Johannem „*Pater, Qui in Me manet, Ipse facit opera; credite Mihi quod Ego in Patre, et Pater in Me*“ XIV: 10. 11: et alibi apud Eundem „*Amen dico vobis, non potest Filius facere quicquam a Seipso, nisi quid viderit Patrem facientem; quae namque Ipse facit, haec etiam Filius similiter facit: quemadmodum Pater suscitat mortuos et vivificat, ita etiam Filius quos vult vivificat; quemadmodum Pater habet vitam in Seipso, ita etiam dedit Filio vitam habere in Seipso*“ V: 19. 21. 26; quia Divinum, quod Dominus vocat Patrem, fuit Suum Divinum, et non aliud Divinum, inde constare potest, quod quicquid ex Patre fecerat ex Se fecerit, et quoque quicquid ex Humano, quod vocat Filium; et sic quod omnia, quia ex Suo, ex propria potentia fecerit.

310. Ex tribu Jehudae, radix Davidis, quod significet per Divinum Bonum unitum Divino Vero in suo Humano, constat ex significatione Tribus Jehudae, quod sint omnia bona in complexu, omnes enim Tribus Israëlis significabant omnia vera et bona Coeli et Ecclesiae, de quo supra n: 39, et Jehudah seu Tribus ejus significabat bonum amoris coelestis, de quo etiam supra n: 119, et in ARCANIS COELESTIBUS n: 3654. 3881. 5583. 5603. 5782. 6363; inde in supremo sensu, in quo de Domino, per Tribum Jehudae significatur Divinum Bonum; et ex significatione radicis Davidis, quod sit Divinum Verum, per Davidem enim in Verbo intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, videatur supra n: 205; inde est, quod per ex tribu Jehudae radix Davidis, intelligatur Dominus quoad Divinum Bonum unitum Divino Vero in Humano Ipsius; in Verbo in sensu ejus literae utplurimum dicuntur duo, quorum unum involvit bonum, alterum autem verum, sed duo illa conjunguntur in unum in sensu interno seu spirituali ejus, et hoc ob
[368] conjugium boni et veri in singulis Verbi, de quo videatur supra n: 238 f: 288; causa est, quia bonum et verum in Coelo non sunt duo sed unum, omne enim verum ibi est boni.

Dominus quoad Humanum dicitur radix Davidis, ex eo quia omne Divinum Verum ab Ipso est, sicut etiam omnia existunt et subsistunt ex radice sua: inde etiam est, quod dicatur radix Jischaji apud Esajam *„Fiet in die illo radicem Jischaji, quae stans in signum populorum, gentes quaerent, et erit quies Ipsius gloria"* XI: 10; Jischajus pro Davide, quia erat pater ejus.

311. Aperire librum et solvere septem sigilla ejus, quod significet quod sciat et cognoscat omnes et singulos, et occultissima cujusvis, constat ex illis quae supra n: 299. 303. 304 ostensa sunt, ubi similia.

312. Vers: 6. 7. *Et vidi et ecce in medio Throni, et quatuor Animalium, et in medio Seniorum, Agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua septem et oculos septem, qui sunt septem Dei spiritus emissi in omnem terram. Et venit et accepit librum e dextra Sedentis super Throno.* Et vidi et ecce in medio Throni, et quatuor Animalium, et in medio Seniorum, significat in toto Coelo, ac in specie in Coelis intimis: Agnum stantem, significat Dominum quoad Divinum Humanum: tanquam occisum, significat a paucis adhuc agnitum: habentem cornua septem, significat Cui Omnipotentia: et oculos septem, significat et Cui Omniscientia: qui sunt septem Dei Spiritus emissi in omnem terram, significat inde omnis sapientia et intelligentia in Coelo et in Ecclesia: et venit et accepit librum e dextra Sedentis super Throno, significat quod ex Divino Humano Ipsius sint illa.

313. Et vidi et ecce in medio Throni, et quatuor Animalium, et in medio Seniorum, quod significet in toto Coelo, et in specie in Coelis intimis, constat ex significatione in medio, quod sit intimum, et inde quoque totum, de qua sequitur; ex significatione Throni, quod sit Coelum in toto complexu, de qua supra n: 253; ex significatione quatuor Animalium, quod sint Providentia et Custodia Domini, ne adeatur nisi quam per bonum amoris, de qua supra n: 277; et quia custodia illa est imprimis in Tertio seu Intimo Coelo, ex causa, quia omnes, qui ibi sunt, in bono Amoris in Dominum a Domino sunt, ideo id Coelum per quatuor Animalia in specie significatur, quod adhuc melius constabit ex sequenti-

bus hujus Capitis; et ex significatione Seniorum, quod sint qui in veris ex bono, de qua etiam supra n: 270; hic ergo illi qui in Medio seu Secundo Coelo, quoniam omnes ibi in veris ex bono sunt; sunt enim illi bini Coeli, Tertium et Secundum, distincti inter se per id, quod qui in Tertio Coelo sunt, in amore in Dominum sint, et qui in Secundo in charitate erga proximum, illi qui in charitate erga proximum sunt, in veris ex bono sunt; inde constare potest, quid in specie significatur per quatuor Animalia, et per Seniores: at in genere per quatuor Animalia significatur omne Divinum Bonum in universo Coelo quod custodit, et in genere per Seniores omne Divinum Verum procedens ex Divino Bono etiam in universo Coelo, utrumque custodit, quia unita sunt; ita per quatuor Animalia et Seniores simul significatur Divinum Bonum unitum Divino Vero procedens a Domino, et inde totum Coelum Angelicum, at in specie bini Coeli intimi; quod hoc,
[369] est causa quia Angeli non sunt Angeli ex proprio illorum, sed ex Divino Bono et Divino Vero, quae recipiunt; Divinum enim apud illos, seu receptum ab illis, facit ut sint Angeli, et facit ut Coelum ex illis dicatur Coelum, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 2 ad 12, et 51 ad 86. Quod Medium aut in Medio significet Intimum et inde Totum, constat ex pluribus locis in Verbo; sed primum aliquid dicetur, unde est quod medium quia significat intimum etiam significet totum; hoc illustrari potest per comparationem cum luce, cum sole, cum ordinatione omnium in coelis, et quoque omnium qui ab Ecclesia in terris; per comparationem cum Luce, lux in medio se propagat circumcirca seu a centro in peripherias undequaque, et quia ex intimo propagatur et implet spatia circum, inde per in medio significatur etiam totum: per comparationem cum Sole, sol est in medio quia est centrum sui universi, ex illo quia est calor et lux in mundo ejus, ideo per solem in medio significatur praesentia ejus undequaque seu per totum: per comparationem cum Ordinatione omnium in Coelis, tres Coeli sunt, ac intimum eorum est Coelum tertium, id influit in binos coelos inferiores, et facit ut unum secum sint per communicationem, quae fit per influxum ex intimo: in omni societate Coelorum etiam Intimum est perfectissimum, inde

illi qui circumcirca in ea societate sunt, in luce et intelligentia sunt secundum gradus distantiae ab intimo, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 43. 50. 189: per comparationem cum illis qui ab Ecclesia in terris; Ecclesia Domini est per universum terrarum orbem diffusa, sed Intimum ejus est ubi Dominus notus est et agnoscitur, et ubi Verbum est, ex illo intimo lux et intelligentia propagatur ad omnes qui circum sunt et ab Ecclesia sunt, sed haec propagatio lucis seu intelligentiae fit in Coelo, de qua re videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 308. Ex his constare potest, quod medium seu in medio, quia significat intimum, etiam significet totum: inde patet, quid intelligitur per vidi et ecce in medio Throni et quatuor Animalium et in medio Seniorum Agnum stantem, quod nempe Dominum quoad Divinum Humanum in toto Coelo et in specie in Coelis intimis. Medium etiam significat intimum et inde totum in pluribus locis in Verbo, ut in sequentibus; apud Esajam „*Exclama et jubila habitatrix Zionis, quia magnus in Medio tui Sanctus Israëlis*“ XII: 6; per habitatricem Zionis simile significatur quod per filiam Zionis, nempe Ecclesia coelestis, seu Ecclesia quae in bono amoris in Dominum est; magnus in Medio tui Sanctus Israëlis, significat Dominum quod ubivis et per totum ibi. Apud Davidem „*Consideravimus, Deus, Misericordiam tuam in Medio Templi tui, quemadmodum Nomen tuum, sic laus tua ad fines terrae*“ Psalm: XLVIII: 10. 11; per Templum significatur Ecclesia, quae in veris ex bono est, quae vocatur Ecclesia spiritualis; in medio ejus est in intimo ejus et inde in toto ejus; quare dicitur quemadmodum Nomen tuum ita laus tua ad fines terrae, ad fines terrae est usque ad ultima Ecclesiae, terra est Ecclesia. Apud Eundem „*Deus Rex meus ab Antiquo, operans salutes in Medio terrae*“ Psalm: LXXIV: 12; operans salutes in medio terrae, significat undequaque. Apud Eundem „*Deus constitit in coetu Dei, in Medio Deorum judicabit*“ Psalm: LXXXII: 1; Coetus Dei significat Coelum; in medio Dei, significat apud omnes angelos ibi, ita in toto Coelo; Angeli enim dicuntur dii ex
Divino Vero quod recipiunt a Domino, nam Deus in Verbo [370]
significat Dominum quoad Divinum Verum quod procedit ab

Ipso, et quod facit Coelum, videatur supra n: 24. 130. 220. 222. 302. Apud Mosen *„Ecce mitto Angelum coram te; caveto tibi a faciebus Ipsius, quoniam Nomen meum in Medio Ipsius“* Exod: XXIII: 20. 21; per Angelum hic in supremo sensu intelligitur Dominus; per Nomen meum in Medio Ipsius, intelligitur quod omne Divinum Bonum et Divinum Verum in Ipso, videatur supra n: 102. 135. 224. Apud Lucam *„Jesus de ultimis temporibus dixit; tunc qui in Judaea fugiunto super montes, et qui in Medio ejus exeunto“* XXI: 21; agitur ibi de Consummatione saeculi, per quam significatur ultimum tempus Ecclesiae quando judicium; per Judaeam non intelligitur Judaea sed Ecclesia, et per montes non intelliguntur montes, sed bonum amoris in Dominum; et quia de fine Ecclesiae haec dicta sunt, patet quid significatur per qui in Judaea fugiunto super montes, et qui in medio ejus exeunto, quod nempe, cum judicium, omnes illi ab Ecclesia salvi erunt qui in bono amoris in Dominum sunt. Apud Esajam *„In die illo erit Israël tertia Aegypto et Aschuri, benedictio in Medio terrae, cui benedicet Jehovah, dicendo, benedictus populus meus Aegyptus, et opus manuum mearum Aschur, et haereditas mea Israël“* XIX: 24. 25; per Israëlem intelligitur spirituale Ecclesiae, per Aschurem rationale hominum ejus, et per Aegyptum cognitiones et scientifica; inde constare potest quid significatur per quod Israël erit tertia Aegypto et Aschuri benedictio in medio terrae, quod nempe spirituale erit omne ibi, tam rationale quam cognitivum et scientificum; quando enim intimum est spirituale, quod est verum ex bono, tunc quoque rationale, quod inde est, etiam spirituale est, ut et cognitivum et scientificum, utrumque enim formatur ex intimo quod est verum ex bono seu spirituale. Apud Jeremiam *„Fractum est cor meum in Medio mei; quassata sunt omnia ossa mea“* XXIII: 9; fractum cor in medio mei significat dolorem ab intimis ad ultima seu per totum; quare etiam dicitur, quassata sunt omnia ossa mea, ossa significant ultima. In sequentibus etiam in Medio significat in toto seu per totum; apud Esajam *„Erit in Medio terrae, in Medio populorum, sicut strictura oleae, sicut racemationes quando consummata est vindemia“*

XXIV: 13; haec dicta sunt de Ecclesia vastata quoad bonum et quoad verum, et in qua non nisi quam malum et falsum est; in medio terrae est quod per totum Ecclesiae sit malum, et in medio populorum est quod per totum ejus sit falsum; quare comparatur cum strictura oleae, et cum racemationibus relictis quando consummata est vindemia, olea significat bonum Ecclesiae, vindemia verum ejus, strictura et racemationes relictae earum significant vastationem. Apud Davidem „*Investigant perversitates, nam Medium Viri atque cor profundum*" Psalm: LXIV: 7; Medium Viri est intellectuale ubi esset verum, et cor voluntarium ubi esset bonum, hic utrumque perversum, hoc in malum et illud in falsum. Apud Eundem „*Non in ore cujusvis certum, Medium eorum perditiones*" Psalm: V: 10. Apud Eundem „*Ore sui benedicunt, sed in Medio sui maledicunt*" Psalm: LXII: 5. Apud Eundem „*Dictum praevaricationis impio: in Medio cordis mei non pavor Dei coram oculis ejus*" Psalm: XXXVI: 2. Apud Jeremiam „*Docuerunt linguam suam loqui mendacium, habitare eorum est in medio doli, ob dolum renuerunt cognoscere Me*" IX: 4. 5; etiam in his, praeter in aliis locis, in medio significat in toto quia in intimo; quale enim est intimum tale est totum, nam ex intimo omnia reliqua producuntur et derivantur, sicut corpus ex sua anima, intimum cujusvis rei est quoque quod vocatur anima; sit pro exemplo, intimum hominis est ejus voluntas et inde intellectus, et qualis est voluntas et inde intellectus, talis est totus homo; ac intimum hominis est ejus amor et inde fides, et qualis est ejus amor et inde fides, talis est totus. Quod talis sit totus homo, qualis est medium seu intimum ejus, etiam intelligitur per Domini verba apud Matthaeum „*Lucerna corporis est oculus, si est oculus bonus, totum corpus est lucidum, si oculus malus totum corpus obtenebratum est*" VI: 22. 23; per oculum significatur intellectus hominis, videatur supra n: 37 et 152, qui si bonus, hoc est, si ex veris quae ex bono, tunc totus homo talis est, quod significatur per quod totum corpus tunc lucidum; vicissim autem, si intellectus sit ex falsis mali, quod totus homo talis sit significatur per quod tunc totum corpus obtenebratum: oculus bonus dicitur, sed in Lingua originali dicitur Oculus sim- [371]

plex, et simplex significat quod unum est, et tunc unum est quando verum ex bono est, seu intellectus ex voluntate; etiam per oculum dextrum significatur intellectus boni, et per oculum sinistrum intellectus veri, qui si unum faciunt est oculus simplex, ita oculus bonus.

314. Agnum stantem, quod significet Dominum quoad Divinum Humanum, constat ex significatione Agni, cum de Domino, quod sit Ipse quoad Divinum Humanum: quod Dominus quoad Illud Agnus dicatur, est quia Agnus significat Bonum innocentiae, ac Bonum innocentiae est ipsum Bonum Coeli quod procedit a Domino; et quantum Angeli hoc Bonum recipiunt, tantum Angeli sunt: hoc Bonum regnat apud Angelos qui in Tertio seu Intimo Coelo sunt, quapropter illi, qui ibi, apparent sicut Infantes coram oculis aliorum Angelorum: quid Bonum innocentiae, et quod in illo Bono sint Angeli Coeli, videatur in Opere de Coelo et Inferno, in Articulo ubi agitur de statu Innocentiae Angelorum Coeli, n: 276 ad 283, tum n: 285. 288. 341. 382. Creditur in Mundo, quod Dominus dicatur Agnus ex eo, quod Holocaustum juge, seu quod quovis die vespere et mane fiebat, esset ex Agnis, ac imprimis diebus Paschatis, quando etiam comedebatur Agnus, et quod Dominus se sacrificari passus sit: sed haec causa denominationis sit pro illis in mundo, qui non ultra sensum literae Verbi cogitant; verum in Coelo nihil tale per Agnum, cum de Domino, percipitur, sed cum nominatur seu legitur Agnus in Verbo, tunc Angeli, quia eorum omnes in sensu spirituali Verbi sunt, percipiunt Bonum Innocentiae, et cum Dominus ita vocatur, percipiunt Divinum Humanum Ipsius, et simul Bonum innocentiae quod ab Ipso; scio, quod aegre credatur quod ita sit, sed usque est Verum. Quod Agnus in Verbo significet Bonum innocentiae, et ubi de Domino, significet Divinum Humanum Ipsius, constare potest a sequentibus his locis; apud Esajam „*Ecce Dominus Jehovih in forti*
[372] *venit, sicut Pastor gregem suum pascet, in brachium colliget Agnos, in gremio portabit, lactentes leniter ducet*“ XL: 11: haec de adventu Domini; per gregem quem sicut pastor pascet, significantur qui in bono charitatis sunt; et per agnos quos in brachium suum colliget, significantur qui

in amore in Ipsum sunt, hic amor est qui in se spectatus est innocentia, quare omnes qui in illo sunt in Coelo innocentiae sunt, quod est Coelum Tertium; et quia ille amor per Agnos significatur, ideo etiam dicitur, lactentes leniter ducet, per lactentes et infantes in Verbo intelliguntur qui in innocentia sunt, videatur in Opere de COELO ET INFERNO n: 277. 280. 329 ad 345. Apud Eundem „*Commorabitur lupus cum agno, et pardus cum hoedo cubabit, vitulus et leo juvenis et saginatum una; puerque parvus ducet eos; vitula et ursus pascent, una cubabunt foetus eorum; ludet lactens super foramine viperae, et super speluncam basilisci ablactatus manum impellet*" XI: 6. 7. 8; haec dicta sunt de Domini adventu deque Ipsius Regno, ac de illis ibi qui in bono innocentiae sunt, quod nihil ab infernis et malis inde timebunt, quia tuti a Domino: Regnum Domini describitur hic per innocentias varii generis, ac per illarum opposita a quibus tuti erunt; Agnus est innocentia intimi gradus, ejus oppositum est lupus; hoedus est innocentia secundi gradus, cujus oppositum est pardus; vitulus est innocentia ultimi gradus, cujus oppositum est leo juvenis; quod Agnus, aries seu ovis, et vitulus significent tres gradus innocentiae, videatur n: 10132: innocentia intimi gradus est qualis est illis qui in tertio seu intimo Coelo, et ejus bonum vocatur bonum coeleste; innocentia secundi gradus est qualis est illis qui in secundo seu medio Coelo, et ejus bonum vocatur bonum spirituale; et innocentia ultimi gradus, est qualis est illis qui in primo seu ultimo Coelo, et ejus bonum vocatur bonum naturale spirituale; quod omnes qui in coelis sunt, in aliquo bono innocentiae sint, videatur n: 4797: quia bona innocentiae per illa describuntur, ideo etiam dicitur, et puer parvus ducet eos, tum ludet lactens super foramine viperae, et ablactatus manum impellet super speluncam basilisci; per puerum, lactentem et ablactatum similiter illi innocentiae gradus significantur; quod puer, videatur n: 430. 5236: quod lactens seu infans primae aetatis, et ablactatus seu infans secundae, n: 3183. 4563. 5608. 6740. 6745. Quia Agnus significat innocentiam, seu illos qui innocentes sunt, ac lupus illos qui contra innocentiam, ideo similiter dicitur alibi apud Eundem Prophetam „*Lupus*

et Agnus pascent simul, non malum facient in toto monte sanctitatis" LXV: 25: mons sanctitatis est Coelum, in specie Coelum intimum: et ideo Dominus dicit ad septuaginta quos emisit, „*Ego mitto vos sicut agnos in medium luporum*" Luc: X: 3. Quia Agni significant illos qui in amore in Dominum sunt, qui amor unum est cum innocentia, et quia Oves significant illos qui in amore erga proximum sunt, qui amor est charitas, ideo Dominus dixit ad Petrum „*Simon Jona amasne Me, dicit Ipsi, imo Domine, Tu scis quod amem Te, dicit illi, pasce agnos meos, et postea pasce oves meas*" Joh: XXI: 15. 16. 17; quod haec ad Petrum dicta sint, erat quia per illum intelligebatur Verum ex bono, seu
[373] fides ex charitate, ac verum ex bono docet, pascere est docere. Apud Ezechielem „*Arabia et omnes principes Kedar, hi negotiatores manus tuae per Agnos, arietes et hircos*" XXVII: 21; haec de Tyro, per quam intelliguntur illi qui in cognitionibus veri et boni sunt; per Arabiam et principes Kedar, qui negotiatores manus ejus, significantur qui in veris et bonis ex cognitionibus sunt; et per negotiatores significantur qui illa communicant et docent; per agnos, arietes, hircos significantur tres gradus boni innocentiae, similiter ac per agnos, arietes et vitulos; quod per hos significentur tres gradus boni innocentiae, videatur n: 10042. 10132. Similiter apud Mosen „*Equitare fecit eum super excelsis terrae, et cibavit proventu agrorum, sugere fecit eum mel e rupe, et oleum e saxo petrae; butyrum armenti et lac gregis, cum adipe agnorum, arietum Baschanis et hircorum, cum adipe renum tritici, et sanguinem uvae bibis merum*" Deut: XXXII: 13. 14; haec dicta sunt de instauratione Ecclesiae Antiquae, quae fuit Ecclesia prima post diluvium, et per illa omnia describuntur ejus varia genera boni; sed quia absque explicatione vix aliquis illa intellecturus est, velim paucis dicere: equitare super excelsis terrae, significat intelligentiam eorum qui ab illa Ecclesia, quod esset interior; cibavit proventu agrorum, significat quod instructi omni vero et bono; sugere fecit mel e rupe, significat quod eis bonum naturale per vera; oleum e saxo petrae, significat quod eis bonum spirituale etiam per vera, mel et oleum significant illa

bona, ac rupes, petra, saxum significant vera; butyrum armenti et lac gregis significant bonum veri externum et internum; adeps agnorum, arietum Baschanis et hircorum, significat bona innocentiae trium graduum, ut supra; adeps renum tritici et sanguis uvae, significat sic genuinum bonum et genuinum verum. Apud Esajam „*Gladius Jehovae implebitur sanguine, pinguefiet adipe, sanguine agnorum et hircorum, et adipe renum arietum*“ XXXIV: 6; etiam ibi per Agnos, arietes et hircos, significantur tres gradus boni innocentiae; de quibus supra; sed hic agitur de destructione eorum per falsa mali; gladius enim significat falsum destruens verum et bonum, sanguis quo implebitur significat destructionem. Quoniam per Agnum significatur Innocentia, quae in se spectata est Amor in Dominum, ideo per Agnum in supremo sensu significatur Dominus quoad Divinum Humanum, nam Dominus quoad illud erat ipsa Innocentia; ut in sequentibus locis; apud Esajam „*Exactionem sustinuit, et afflictus est, non tamen aperuit os suum, sicut Agnus ad mactationem ducitur*“ LIII: 7: apud Eundem „*Mittite Agnum Dominatoris terrae de petra versus desertum, ad montem filiae Zionis*“ XVI: 1. Apud Johannem „*Johannes vidit Jesum venientem ad illum, et dicit, ecce Agnus Dei qui tollit peccatum mundi: et postea vidit Jesum ambulantem, dixit, ecce Agnus Dei*“ I: 29. 36. 37: in Apocalypsi „*Agnus in medio throni pascet eos, et deducet ad vivos fontes aquarum*“ VII: 17: et alibi „*Vicerunt per sanguinem Agni et Verbum Testimonii*“ XII: 11: praeter etiam alibi in Apocalypsi, ut Cap: XIII: 8. Cap: XIV: 1. 4. Cap: XVII: 14. Cap: XIX: 7. 9. Cap: XXI: 22. 23. Cap: XXII: 1. 3. Quoniam Holocausta et Sacrificia significabant omnem cultum repraesentativum ex bono amoris et ex veris inde, holocausta
ex bono amoris et sacrificia in specie ex veris inde, ideo [374]
„*quovis die, vespere et mane, fiebat holocaustum ex Agnis*“ Exod: XXIX: 38 ad 43. Num: XXVIII: 1 ad 9. „*Quovis Sabbatho ex binis Agnis, praeter holocaustum juge ex illis*“ Num: XXVIII: 9. 10. „*In initiis Mensium ex septem agnis*“ Num: XXVIII: 11 ad 15: Similiter „*die primitiarum*“ Num: XXVIII: 26 ad fin: Similiter „*mense septimo, quando Con-*

vocatio sancta" Num: XXIX: 1 ad 7: Similiter, nempe „*ex septem Agnis singulis diebus Paschatis, praeter ex duobus vitulis, ariete uno, et hirco uno*" Num: XXVIII: 16 ad 24; quod ex septem agnis, erat causa quia per septem significatur omne et plenum, ac praedicatur de sancto, et quia per holocausta in communi significabatur cultus Domini ex bono amoris, et bonum amoris in Dominum a Domino est ipsum bonum innocentiae, ac per Agnum in supremo sensu significabatur Dominus quoad Divinum Humanum: quod Holocausta significaverint omnem cultum ex bono amoris a Domino in Dominum, videatur n: 923. 6905. 8680. 8936. 10042. *Ob illam repraesentationem etiam instituta est Coena Paschalis ex „Agnis aut Hoedis*" Exod: XII: 1 ad 29; per festum Paschatis enim repraesentabatur Glorificatio Humani Domini, videatur n: 10655. Quia per Infantes significabatur Innocentia, ideo etiam mandatum est, ut „*post partum die purgationis sacrificarent Agnum, pullum columbarum aut turturem; aut loco Agni duos pullos columbarum aut duos turtures*" Lev: XII: 6. 8; per pullos columbarum et per turtures simile significatur quod per agnos, nempe Innocentia.

315. Tanquam occisum, quod significet a paucis adhuc agnitum, constat ex significatione occisi, cum de Domino, quod sit quod non sit agnitus, hic quod Humanum Ipsius sit Divinum a paucis agnitum, nam dicitur Agnus stans *tanquam* occisus, et per Agnum significatur Dominus quoad Divinum Humanum, ut mox supra n: 314 ostensum est: hoc simile est cum eo quod de Domino dictum est supra Cap: I: Vers: 18, *et factus sum mortuus*, per quod significatur quod rejectus, de quo videatur supra n: 83. Per occidi in sensu spirituali seu interno non intelligitur occidi quoad corpus sed quoad animam, et occiditur homo quoad animam, quando non amplius in aliquo bono fidei est, tunc enim nulla ei vita spiritualis est, sed pro illa mors, quae mors spiritualis vocatur; at vero cum de Domino dicitur Occisus, non significatur illud, quia Dominus est ipsa vita, et dat cuivis vitam spiritualem, sed significatur quod vel rejectus, vel quod non agnitus sit, est enim sicut nullus apud illos qui non agnoscunt, et magis apud illos qui negant. Ipse Dominus quidem agnoscitur in Ecclesia,

et quoque Divinum Ipsius, sed quoad Humanum sicut solus
homo, et non sicut Deus, inde est quod non agnoscatur Di-
vinum Humanum Ipsius; hoc itaque est, quod intelligitur per
Agnum stantem sicut Occisum: sed quod Dominus etiam
quoad Humanum Deus sit, videatur in DOCTRINA NOVAE HIE-
ROSOLYMAE n: 280 ad 310, et videbitur ad finem hujus
Operis, ubi id manifeste demonstrabitur. Illi, qui ex sensu
literae Verbi solum cogitant, et non simul ex Doctrina genuini
veri, non aliter sciunt, quam quod per occidi in Verbo in-
telligatur occidi quoad corpus; sed quod intelligatur occidi
quoad animam, constabit ex locis quae inde mox adducentur;
in confesso enim est, quod Verbum in suo sinu sit spirituale, [375]
tametsi in sensu literae est naturale, ac spiritualiter occidi
est perire quoad animam, quod fit apud eos, qui non reci-
piunt vitam coeli, quae vocatur vita aeterna, et quoque sim-
pliciter vita, et sic quibus loco ejus est mors quae est dam-
natio; et quia hoc in confesso est, sequitur quod per occidi
in Verbo intelligatur perire ex falsis et malis: Dominus autem
spiritualiter dicitur occisus, quando negatur verum et rejicitur
bonum quae ab Ipso; apud hos etiam nec agnoscitur, nam
qui negat et rejicit illa quae ab Ipso, etiam negat et rejicit
Ipsum, Dominus enim est apud hominem in suis veris et bonis.
Sed hic agitur de Divino Humano Ipsius; quod hoc non adhuc
agnoscatur, notum est; causas dicam, una est, quia Gens
Pontificia omnem Divinam Potestatem, quae est Domino etiam
quoad Humanum, in Primatem suum transtulerunt, nolentes
audire quod Divinum fuerit, quia ex Humano Ipsius: altera
est, quia illi, qui non ex illa gente sunt, fidem solam fece-
runt unicum salutis medium, et charitatis vitam nullum; et
qui hoc faciunt, non percipere possunt Humanum Domini aliter
ac humanum alterius hominis, quapropter etiam caece manent
in doctrina Trinitatis ex fide Athanasii, nec possunt illustrari.
Quod occidi in Verbo significet spiritualiter occidi, constare
potest ex sequentibus locis; apud Esajam „*Tu sicut surcu-
lus abominabilis, vestimentum occisorum, confossi gladio;
nam terram tuam perdidisti, populum tuum occidisti; pa-
rate filiis ejus mactationem*“ XIV: 19. 20. 21; haec de
Babele, per quam significatur prophanatio boni et veri et inde

destructio Ecclesiae; comparatur illa vestimento occisorum qui confossi gladio, quia vestimentum occisorum significat abominandum falsum conspurcans et destruens illa quae Ecclesiae sunt, qui ideo dicuntur confossi gladio, quia gladius significat falsum destruens verum; inde dicitur, terram tuam perdidisti, populum tuum occidisti, per terram intelligitur Ecclesia, et per populum illi ibi qui in veris sunt, quos occidere est destruere per falsa; parate filiis ejus mactationem, significat quod perdenda sint eorum falsa, filii ejus sunt falsa. Apud Jeremiam „*Erunt confossi Jehovae in die illo a fine terrae ad finem terrae*" XXV: 33; per confossos Jehovae a fine terrae ad finem terrae, significantur illi apud quos destructa sunt omnia vera Ecclesiae per falsa; confossi Jehovae significant illos apud quos destructa sunt, et a fine terrae ad finem terrae significat omnia Ecclesiae. Apud Eundem „*Propterea da filios eorum fami, et defluere fac illos super manus gladii, ut homines rari fiant, occisi morte, juvenes eorum percussi gladio in bello*" XVIII: 21; filios dare fami, et defluere facere super manus gladii, significat exstinguere vera Ecclesiae per defectum cognitionum veri, et per falsa, filii sunt vera, fames est defectus cognitionum, et gladius est falsum destruens verum; ut homines rari fiant, occisi morte, significat quod affectio veri et inde sapientia nulla, homines significant affectionem veri et inde sapientiam, videatur supra n: 280; juvenes eorum percussi gladio in bello, significat quia vera sunt destructa per impugnationes falsi, juvenes sunt vera, gladius est falsum destruens, et bellum est impugnatio ejus. Apud Ezechielem „*Transite per Hierosolymam, et percutite, nec parcat oculus vester, senem, juvenem, et virginem, et in-*
[376] *fantem, occidite ad perditionem: sed contra ullum virum, super quo signum, ne appropinquate*" IX: 5. 6; haec dicta sunt a viro induto linteis seu ab angelo ad alios angelos, ac audita a Propheta, per quae non intellectum est ut transirent per Hierosolymam et percuterent et occiderent senes, juvenes, virgines et infantes ad perditionem, sed per Hierosolymam intelligitur Ecclesia quoad doctrinam, et quod prorsus vastata sit quoad omnia bona et vera quae faciunt illam; per senem intelligitur sapientia quae est boni, per juvenem intelligentia quae est

veri, per virginem affectio eorum, et per infantem omne bonum et verum nascens, in specie bonum innocentiae, per quod omnia Ecclesiae apud hominem nascuntur; per virum super quo signum ad quem non appropinquarent, significatur verum ex bono. Apud Eundem „*Ut lapident eas lapide, discindant eas gladiis, filios earum et filias earum occidant, et domos earum igne comburant*“ XXIII: 47; haec dicta sunt de Samaria et de Hierosolyma, quae ibi vocantur Ohola et Oholiba, per quas significantur binae Ecclesiae, nempe spiritualis et coelestis, hic illae Ecclesiae per falsa et mala devastatae; lapidare lapide, et discindere gladiis, significat destructionem veri per falsa, lapidatio enim significabat poenam et mortem propter violentiam illatam Divino Vero, similiter discissio per gladios; filios et filias occidere, significat destruere omnia vera et bona, filii sunt vera et filiae bona; et domos igne comburere, significat omnia quae sunt amoris et charitatis destruere per mala amoris sui et mundi, domus sunt interiora hominis, ita quae ejus amoris sunt, hic quod destructa, ignis est amor in utroque sensu. Apud Jeremiam „*Jacuerunt in terra, plateis puer et senex, virgines meae et juvenes mei ceciderunt gladio; occidisti in die irae tuae, non pepercisti*“ Thren: II: 21; agitur etiam ibi de Ecclesia devastata; jacere in terra et in plateis, significat a malis et a falsis destructos; puer et senex, virgines et juvenes ceciderunt gladio, significat, hic ut supra, omnia bona et vera cum intelligentia et sapientia; exstinctio eorum significatur per occidisti in die irae tuae, non pepercisti, dies irae significat ultimum statum Ecclesiae, quando judicium; tribuitur Jehovae quod occiderit, hoc est, exstinxerit illa, sed est ipse homo; sensus literae est talis, ut tribuatur Jehovae quod est ipsius hominis, videatur n: 2447. 5798. 6071. 6991. 6997. 7533. 7632. 7643. 7877. 7679. 7710. 7926. 8227. 8282. 8483. 8632. 9010. 9128. 9306. 10431. Apud Amos „*Exscindam judicem e medio Moabi, et omnes principes ejus occidam cum illo*“ II: 3; per Moabum in Verbo intelliguntur qui adulterant bona Ecclesiae; per judicem qui exscindetur, et per principes qui occidentur, significatur bonum quod adulteratur et vera quae inde falsi-

4 *

ficantur, judex est bonum et princeps est verum. Apud Sachariam „*Vox ejulatus pastorum, quod devastata sit magnificentia eorum; Sic dixit Jehovah Deus meus, pasce oves occisionis, quas possessores earum occidunt: pavi oves occisionis propter vos miseri gregis*“ XI: 3. 4. 5. 7; per oves occisionis quas possessores earum occidunt, significantur qui in bono sunt et per falsa doctrinae seducuntur; oves dicuntur qui in bono charitatis sunt; pastores sunt qui docent vera et per illa ducunt ad bonum. Apud Davidem „*Occisi sumus omni die, reputati sumus sicut grex mactationis,*
[377] *evigila Domine, ne desere in perpetuum*“ Psalm: XLIV: 23. 24; occisi sumus omni die, significat quod ex nobis semper labamur in falsa et seducamur per illa, cumprimis tempore cum falsa regnant; inde patet quid significat grex mactationis; ut elevemur ex illis a Domino, significatur per evigila Domine, ne desere nos in perpetuum. Apud Ezechielem „*Evaginabunt gladios super pulchritudinem sapientiae tuae, et prophanabunt splendorem tuum, in foveam demittent, et morieris morte confossorum*“ XXVIII: 7. 8; haec de principe Tyri, per quem significatur intelligentia quae ex cognitionibus veri, hic illa exstincta per falsa; evaginare gladios super pulchritudinem sapientiae tuae, significat exstinctionem ejus per falsa; demittere in foveam, significat immersionem in illa; et mori morte confossorum, significat interitum et damnationem; confossi significant illos apud quos omne verum est exstinctum, videatur n: 4503. 9262, et mors significat damnationem. Apud Esajam „*Num juxta plagam percutientis illum, percussit eum; num juxta caedem occisorum ejus occisus est*“ XXVII: 7; haec de Jacobo et Israële, per quos significatur Ecclesia, per Jacobum Ecclesia externa, et per Israëlem interna; tentationes illorum qui ab Ecclesia ita describuntur, quae significantur per num juxta plagam percutientis illum percussit eum; et quod in tentationibus non succubuerint et sic perierint, significatur per num juxta caedem occisorum occisus est, caedes occisorum significat perditonem per falsa. Caedes significat perditionem et damnationem etiam alibi apud Eundem „*In die Caedis magnae cadent turres*“ XXX: 25; dies Caedis magnae significat ultimum

judicium, quando damnantur et pereunt impii; turres significant doctrinas falsi. Apud Eundem „*Occidam fame radicem tuam, et residuos tuos occidet*" XIV: 30; haec de Philisthaea, per quam significatur verum absque bono, seu fides absque charitate; occidere fame radicem significat perire prorsus ex non bono, radix est omne ex quo vivit; quare etiam dicitur, residuos tuos occidet, per residuos significantur omnia reliqua Ecclesiae. Apud Jeremiam „*Audivi vocem filiae Zionis, suspirat et expandit manus, quia delassata est anima mea ab occisoribus*" IV: 31; ita describitur dolor Ecclesiae labentis a veris in falsa; filia Zionis est Ecclesia; suspirat et expandit manus significat dolorem; quia delassata est anima mea ab occisoribus, significat a falsis quae exstinguunt vitam spiritualem, occisores sunt illa falsa. Apud Esajam „*Ecce Jehovah exiens e loco suo ad visitandum iniquitatem terrae; tunc revelabit terra sanguines suos, et non celabit amplius occisos suos*" XXVI: 21; haec de die visitationis seu judicii, quando omnium iniquitates retegentur, quod intelligitur per tunc revelabit terra sanguines suos, et non celabit amplius occisos suos, terra significat Ecclesiam, hic malos ibi, sanguines sunt mala quae destruxerunt bona ejus, et occisi sunt falsa quae destruxerunt vera ejus; sive dicas quod occisi significent falsa sive illos qui in falsis sunt, perinde est, quoniam illi in falsis sunt et falsa in illis, ac falsa in illis destruunt. Simile per occisos significatur alibi apud Esajam „*Quid facietis die visitationis et devastationis, infra occisos cadent*" X: 3. 4: tum in Apocalypsi „*Sanguis prophetarum et sanctorum inventus est in Babylone, et omnium qui occisi sunt in terra*" XVIII: 24; quid per haec significatur, videbitur in sequentibus. Apud Esajam „*Visitabo* [378]
super orbem malitiam, omnis inventus confodietur, et omnis congregatus cadet gladio" XIII: 11. 15; etiam haec de Babylone; quod omnis inventus confodietur, significat quod perituri ex malo; et quod omnis congregatus cadet gladio, significat quod ex falso. Apud Matthaeum „*In consummatione saeculi tradent vos in afflictionem, et occident vos*" XXIV: 9; apud Johannnem „*Abalienabunt vos a synagogis; imo venit hora, ut omnis qui occiderit vos, putabit cultum sa-*

crum offerre Deo" XVI: 2. 3; haec ad discipulos dicta sunt, et per discipulos in sensu spirituali repraesentativo intelliguntur omnia vera et bona Ecclesiae, inde patet quid in eo sensu intelligitur per quod occident eos, quod nempe tunc destruent Ecclesiae vera et bona. Apud Marcum *„In consummatione saeculi tradet frater fratrem in mortem, pater liberos, consurgent liberi contra parentes, et occident eos"* XIII: 12; consummatio saeculi est ultimum tempus Ecclesiae, quando falsa destruent vera et mala destruent bona; per fratrem, patrem et liberos, non intelliguntur ibi frater, pater et liberi, sed falsum et verum ac bonum et malum; quod frater tradet fratrem in mortem, significat quod falsum destruet bonum, in specie sola fides charitatem, nam fides in Verbo dicitur frater charitatis; quod pater tradet liberos in mortem, significat quod bonum Ecclesiae periturum per falsa mali, pater est bonum Ecclesiae, et liberi sunt falsa mali; quod consurgent liberi contra parentes et occident illos, significat quod falsa mali impugnabunt bona et vera Ecclesiae, et destruent illa. Apud Lucam *„Homo, qui plantavit vineam, misit servum ut de fructu vineae darent illi, sed coloni percusserunt eum, et emiserunt vacuum; addidit mittere alium, et hunc etiam percutientes emiserunt vacuum; addidit mittere tertium, et hunc vulnerantes ejecerunt: tunc Dominus vineae dixit, quid faciam, mittam Filium meum dilectum; sed dixerunt, Hic est Haeres, venite occidamus Ipsum, et ejicientes Ipsum extra vineam occiderunt"* XX: 10 ad 16. Marc: XII: 2 ad 9; haec de Ecclesia apud Judaeos instituta dicta sunt, ac per illa describitur perversio et falsificatio omnis veri, quod illis ex Verbo, per traditiones et per applicationes ad se; singula ibi sensum spiritualem continent, nam quicquid Dominus loquutus est, spiritualiter etiam loquutus est quia ex Divino; per vineam quam homo plantavit, significatur Ecclesia quae in Veris; per servos quos ter misit, intelligitur Verbum per Mosen et Prophetas illis datum; ter dicitur, quia tria significant plenum et completum; quod percusserint eos, vulneraverint, et emiserint vacuos extra vineam, significat quod falsificaverint et perverterint vera quae ibi, emittere vacuos extra vineam significat quod deprivaverint Verbum suis bonis

et veris; per Filium dilectum intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, Qui inde etiam vocatur Verbum; quod ejecerint Illum extra Vineam et occiderint, significat quod non modo Ipsum, sed etiam omne Divinum Verum quod ab Ipso; videatur etiam supra n: 83. Apud Danielem *„Post septimanas sexaginta duas excidetur Messias, sed non sibi"* IX: 26; per Messiam etiam intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, videatur n: 3008. 3009; quod Ille excidetur significat non solum quod Ipse, sed etiam omne Divinum Ve-
rum apud illum populum; sed non sibi, significat quod re- [379]
victurum sit apud illos qui in nova Ecclesia, simile quod supra Capite Primo Apocalypseos *„Et qui vivens, et factus sum mortuus, et ecce vivens sum in saecula saeculorum"* Vers: 18.

316. Habentem cornua septem, quod significet Cui Omnipotentia, constat ex significatione Cornu, quod sit potentia veri contra falsum, at cum de Domino, quod sit omnis potentia seu Omnipotentia; quod Agnus visus sit habere cornua numero septem, erat quia per septem significantur omnia, et praedicantur de sancto, videatur supra n: 257: quod Cornu et Cornua significent potentiam, est quia potentia animalium cornutorum, ut boum, arietum, hircorum, et aliorum, in cornubus consistit. Quod Cornu seu Cornua significent potentiam veri contra falsum, ac in supremo sensu, ubi de Domino, Omnipotentiam, ac in opposito sensu potentiam falsi contra verum, constat ex pluribus locis in Verbo; et quia inde patet, quid significant cornua in Verbo, quorum mentio toties fit apud Danielem, et quoque in Apocalypsi, et quia adhuc in usu sunt in coronatione Regum, velim illa in medium affere; apud Ezechielem *„In die illo crescere faciam Cornu domui Israëlis, et tibi dabo apertionem oris in medio eorum, ut cognoscant quod Ego Jehovah"* XXIX: 21; crescere faciam cornu domui Israëlis, significat verum in abundantia, domus Israëlis est Ecclesia; quia id significatur per cornu et ejus crescentiam, ideo etiam dicitur, et tibi dabo apertionem oris, per quod intelligitur praedicatio veri. In Libro I Samuëlis *„Exaltavit se Cornu in Jehovah, dilatatum est os meum contra inimicos meos, quia laetata sum in salute tua.*

Dabit robur Regi suo, et exaltabit Cornu Uncti sui" II: 1. 10; propheticum Cannae; per exaltavit se cornu in Jehovah, significatur quod illam impleverit Divinum Verum, et id potens reddiderit contra falsa; et quia id significatur, ideo dicitur dilatatum est os meum contra inimicos meos, dilatatio oris est praedicatio veri cum potentia, et inimici sunt falsa quae Divinum Verum dispergunt; per dabit robur Regi suo, et exaltabit Cornu Uncti sui, significatur Omnipotentia Domini ex Divino Bono per Divinum Verum, nam robur in Verbo dicitur de potentia boni, et cornu de potentia veri, et Unctus Jehovae est Dominus quoad Divinum Humanum, Cui Omnipotentia; videatur n: 3008. 3009. 9954. Apud Davidem *„Jehovah exaltavit Cornu populi sui, laudem omnibus sanctis suis, filiis Israëlis, populo propinquo suo"* Psalm: CXLVIII: 14; per exaltavit cornu populi sui, significatur quod impleverit Divinis veris; quare dicitur, laudem sanctis suis, filiis Israëlis, et populo propinquo suo, sancti enim dicuntur qui in Divinis veris sunt, quoniam Divinum Verum est quod vocatur sanctum, videatur supra n: 204, Israël est Ecclesia quae in veris, filii ejus sunt vera, ac populus etiam praedicatur de illis qui in veris sunt, et propinquus dicitur qui per illa conjunctus est Domino. Apud Eundem *„Jehovah Deus Zebaoth decus fortitudinis eorum Tu, et per beneplacitum tuum exaltabis Cornu nostrum"* Psalm: LXXXIX: 18; exaltare cornu etiam hic significat implere Divino Vero et per id potentia facere contra falsa; quare dicitur Jehovah Deus Zebaoth decus fortitudinis eorum Tu, decus etiam in Verbo dicitur de Ecclesia et de doctrina veri ibi. Apud Eundem *„Bonus vir miserans et mutuo dans, justitia ejus stat in perpetuum, Cornu ejus exaltabitur cum*
[380] *gloria"* Psalm: CXII: 5. 9; quod cornu significet Divinum Verum, patet ex eo, quod dicatur justitia ejus stat in perpetuum et cornu ejus exaltabitur cum gloria, justitia in Verbo dicitur de bono, quare cornu de vero, nam in singulis Verbi est conjugium boni et veri; etiam gloria significat Divinum Verum. Apud Habakuk *„Splendor Jehovae Dei sicut lux erit, Cornua e manu Ipsius Ipsi, et ibi occultatio roboris Ipsius"* III: 4; quia cornua significant Divinum Verum cum

potentia, ideo dicitur splendor Jehovae Dei sicut lux, et in cornibus occultatio roboris Ipsius, per splendorem Jehovae et lucem significatur Divinum Verum; et per occultationem roboris Ipsius in cornibus, significatur Omnipotentia Divini Boni per Divinum Verum, nam omnis potentia boni est per verum, et in Divino Vero latet Omnipotentia quae est Divini Boni. Apud Davidem *„Inveni Davidem servum meum, oleo sanctitatis unxi eum, cum quo manus mea firma erit, et brachium meum corroborabit eum: veritas et misericordia mea cum illo, et in Nomine meo exaltabitur Cornu ejus"* Psalm: LXXXIX: 21. 22. 25; per Davidem intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, videatur supra n: 205; et per exaltabitur Cornu Ipsius, intelligitur Ipsius Divina Potentia quae Ipsi est per Divinum Verum ex Divino Bono; quare dicitur Veritas et Misericordia mea cum Illo, Misericordia in Verbo, cum de Jehovah seu Domino, significat Divinum Bonum Divini Amoris: quia per Davidem intelligitur Dominus quoad Divinum Verum procedens ex Divino Humano Ipsius, ideo dicitur David servus meus, per servum in Verbo non intelligitur servus in communi sensu, sed quicquid inservit, ac praedicatur de Vero quia inservit bono ad usum, hic ad potentiam. Apud Eundem *„Germinare faciam Cornu Davidi, disponam lucernam Uncto meo"* Psalm: CXXXII: 17; etiam hic per Davidem intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, et quoque per Unctum; per germinare facere Cornu Ipsi, significatur multiplicatio Divini Veri in coelis et in terris ab Ipso; quapropter etiam dicitur, disponam lucernam Uncto meo, per quod simile intelligitur; quod Dominus quoad Divinum Verum procedens ex Divino Bono Ipsius dicatur Lucerna, videatur supra n: 62. Apud Eundem *„Jehovah robur meum, petra mea, propugnaculum meum, Deus rupes mea in qua confido, scutum meum et Cornu salutis meae"* Psalm: XVIII: 2. 3. II Sam: XXII: 3; robur et petra, cum de Jehovah seu Domino, ut hic, significant Omnipotentiam; propugnaculum et rupes in qua confidit, significant tutelam; scutum et cornu salutis significant salvationem inde; robur, propugnaculum et scutum in Verbo praedicantur de Divino Bono; petra, rupes et cornu praedicantur de Divino Vero,

inde per illa significatur Omnipotentia, tutela et salvatio quae sunt Divino Bono per Divinum Verum. Apud Lucam „*Benedictus Dominus Deus Israëlis, quod inviserit et redemerit populum suum, et erexerit Cornu salutis in domo Davidis, ut servaret nos ex inimicis nostris*" I: 68. 69. 71; Propheticum Zachariae de Domino et Ipsius adventu; Cornu salutis in domo Davidis significat Omnipotentiam salvandi per Divinum Verum ex Divino Bono, Cornu est illa Omnipotentia, domus Davidis est Ecclesia Domini; inimici ex quibus servaret sunt falsa mali; sunt enim haec inimici ex
[381] quibus Dominus servat illos qui Ipsum recipiunt, quod non alii inimici fuerint a quibus Dominus servavit illos qui ibi intelliguntur per populum Ipsius, notum est. Apud Micham „*Surge et tritura filia Zionis, quia Cornu tuum faciam ferrum, et ungulas tuas faciam aes, ut comminuas populos multos*" IV: 13; surge et tritura filia Zionis, significat dissipationem mali apud illos qui ab Ecclesia, triturare est dissipare, et filia Zionis est Ecclesia quae in affectione boni; cornu tuum faciam ferrum, significat Divinum Verum validum et potens; simile significat ungulas tuas faciam aes, ungulae sunt vera in ultimis; ut comminuas populus multos, significat ut dispergas falsa, populi enim praedicantur de veris, et in opposito sensu de falsis. Apud Sachariam „*Vidi et ecce quatuor Cornua quae disperserunt Judam, Israëlem et Hierosolymam; ostendit mihi quatuor fabros, et dixit, ista cornua quae disperserunt Jehudam, sicut vir non tollit caput suum, venerunt hi ad terrendum illos, ad dejiciendum cornua gentium, attollentium cornu contra terram Jehudae, ad dispergendum eam*" II: 1. 2. 3. 4; describitur per illa vastatio Ecclesiae, et dein restauratio ejus; per Jehudam, Israëlem et Hierosolymam significatur Ecclesia et ejus doctrina; cornua quae disperserunt illos, significant falsa mali quae Ecclesiam vastarunt; fabri significant similia quae ferrum, nempe verum in ultimis quod validum et potens, ita similia quae Cornu ferreum; quare dicitur de illis, venerunt hi ad dejiciendum cornua gentium attollentium cornu contra terram Jehudae, cornua gentium sunt falsa mali quae vastarunt Ecclesiam, quae dissipanda sunt ut restauretur.

In Threnis „*Dominus destruxit in excandescentia sua munimenta filiae Jehudae, projecit in terram, profanavit regnum et principes ejus, abscidit in excandescentia irae omne cornu Israëlis*“ II: [2.] 3; agitur ibi de vastatione Ecclesiae totali; ultimum tempus quando devastata est, significatur per excandescentiam irae Domini; et vastatio ejus totalis describitur per quod destruxerit munimenta filiae Jehudae, projecerit in terram, profanaverit regnum et principes ejus, filia Jehudae est Ecclesia, munimenta ejus sunt vera ex bono, regnum et principes sunt vera doctrinae ejus; inde patet, quid significatur per abscidit omne Cornu Israëlis, quod nempe omnem potentiam veri Ecclesiae resistendi contra falsa mali. Apud Danielem „*Danieli visae in somnio quatuor bestiae ascendentes ex mari; quarta robusta valde, cui dentes ferri, comedit et contrivit, et decem Cornua illi: et attendi, et ecce aliud Cornu parvum ascendit inter ea, et tria de Cornubus prioribus eradicata sunt coram eo; oculi sicut oculi hominis in cornu hoc, et os loquens magna: vidi quod Cornu hoc faceret bellum cum sanctis, et praevaluisset eis, et quod verba contra Altissimum loqueretur: quoad Cornua decem, sunt decem reges, et tres reges humiliabit*“ VII: 3. 7. 8. 20. 21. 23. 24 [. 25]; quod per cornua hic intelligantur falsa quae destruunt vera Ecclesiae, seu potentia falsorum contra vera, patet; per bestiam ascendentem ex mari significatur amor sui, ex quo omnia mala, hic, amor imperandi super coelum et terram, cui inserviunt Sancta pro mediis, qualis Amor est qui intelligitur per Babylonem in Apocalypsi; quod ex mari visa sit ascendere, est quia per Mare significatur Naturalis homo separatus a spirituali, ille enim tunc talis est ut nihil plus cupiat quam imperare omnibus, et imperium confirmare ex sensu literae Verbi; decem cornua [382]
significant falsa omnis generis, nam decem sunt omnia; quare etiam dicitur, quod decem Cornua decem reges sint, reges enim significant vera, et in opposito sensu, ut hic, falsa; cornu parvum quod ascendit inter ea, coram quo tria de cornibus prioribus eradicata sunt, significat plenariam perversionem Verbi per applicationem sensus literae ejus ad confirmandum amorem dominii: hoc cornu dicitur parvum, quia non appa-

ret quod pervertatur Verbum, et quod non apparet coram visu spiritus hominis seu coram intellectu ejus, hoc animadvertitur vel sicut nullum vel sicut parvum, in mundo spirituali talis apparentia est non apprehensibilium nisi a paucis; Cornua tria quae coram illo eradicata sunt, significant vera Verbi ibi, quae sic per falsificationes destructa sunt; illa vera etiam significantur per tres reges quos humiliavit, per tria non significantur tria sed plenarium, ita quod vera plane destructa sint; quia Cornu illud significat perversionem Verbi quoad sensum literae ejus, et hic sensus apparet coram oculis hominum sicut ita et non aliter intelligendus, ita a nemine contradicendus, ideo dicitur de Cornu hoc, quod oculi sicut oculi hominis in illo, et os loquens magna, oculi significant intellectum, et oculi sicut oculi hominis intellectum sicut veri, et os significat inde cogitationem et loquelam: ex his nunc videri potest, quid per omnia et singula ibi intelligitur, ut quid per quod bestia ascendens ex mari, cui decem cornua et dentes ferri, comederit et contriverit, per quod Cornu parvum ascenderit inter illa, coram quo tria de cornubus eradicata sunt, in quo oculi sicut oculi hominis, et os loquens magna, et per quod faceret bellum cum sanctis et praevaluisset eis, et quod loqueretur verba contra Altissimum; et quod cornua totidem essent reges. Apud Eundem „*Vidi in visione Arietem unum, cui duo Cornua, et Cornua alta, unum tamen altius altero, sed altum ascenderat posterius; feriebat versus occidentem, septentrionem et meridiem. Tunc ecce Hircus caprarum venit ab occidente super facies omnis terrae, huic cornu aspectus inter oculos ejus: hic cucurrit cum Ariete in furore roboris sui, et fregit duo Cornua ejus, et projecit eum in terram, et conculcavit eum: sed fractum est Cornu magnum Hirci, et ascenderunt quatuor loco ejus, juxta quatuor ventos coelorum: mox ex uno de illis exivit cornu unum de exiguo, et crevit valde versus meridiem, et versus ortum et versus decus, et crevit usque ad exercitum coelorum, et dejecit in terram de exercitu, et conculcavit ea, imo usque ad Principem exercitus se extulit; et projectum est Habitaculum sanctuarii ejus, quia projecit veritatem in terram*“ VIII: 3. 4. 5. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 21. 25;

hic describitur alterum quod vastat Ecclesiam, nempe sola fides; per Arietem significatur bonum charitatis et inde fides, et per Hircum fides separata a charitate, seu sola fides, seu quod idem, illi qui in eis sunt; per cornua eorum significantur vera ex bono et falsa ex malo, pugnantia, vera ex bono per cornua arietis et falsa ex malo per cornua hirci; per quod Arieti fuerint duo cornua alta, unum altius altero, et altius ascendens posterius, significatur verum fidei ex bono charitatis; et hoc visum est secundum influxum boni et veri apud hominem et spiritum, omne enim bonum recipitur posterius, et omne verum anterius, quoniam Cerebellum formatum est ad recipiendum bonum quod voluntatis, ac Cerebrum ad re- [383]
cipiendum verum quod intellectus; per occidentem, septentrionem et meridiem quo feriebat, significantur bona et vera quae recipiunt illi qui in charitate et inde fide sunt, per quae dispergunt mala et falsa: per Hircum caprarum, quod venerit super facies omnis terrae, significatur fides separata a charitate oriunda a malo vitae, hircus caprarum est illa fides, occidens est malum vitae, et terra est Ecclesia; quod ei cornu aspectus inter oculos, significat quod ex propria intelligentia; quod cucurrerit cum ariete in furore roboris sui, et fregerit duo cornua ejus, et projecerit eum in terram, et conculcaverit eum, significat quod prorsus destruxerit charitatem et inde fidem, destructa enim charitate etiam destruitur fides, quoniam haec ex illa est; quod fractum sit cornu magnum hirci, et quod ascenderint quatuor loco ejus, juxta quatuor ventos coelorum, significat omnia falsa conjuncta malis inde, cornua significant falsa mali, quatuor conjunctionem illorum, et quatuor venti coelorum omnia tam falsa quam mala; quod ex uno de illis exiverit Cornu unum de exiguo, significat justificationem per illam, haec enim nascitur a principio de sola fide, de exiguo dicitur quia hoc non apparet sicut falsum; quod hoc Cornu creverit valde versus meridiem, et versus ortum et versus decus, et creverit usque ad exercitum coelorum, et dejecerit in terram de exercitu, et conculcaverit ea, significat quod destruxerit omnia vera et bona Ecclesiae, meridies est ubi verum est in luce, ortus et decus sunt ubi bonum est in claro per verum, exercitus coelorum sunt omnia

vera et bona Coeli et Ecclesiae, dejicere exercitum in terram, et conculcare ea, significat prorsus destruere; quod usque ad Principem exercitus se extulerit, et quod projectum sit habitaculum sanctuarii ejus, significat negationem Divini Humani Domini, et inde Ecclesiae vastationem; Princeps exercitus est Dominus quoad Divinum Humanum, quia ex Illo procedunt omnia vera et bona, quae faciunt Ecclesiam, habitaculum sanctuarii est Ecclesia ubi illa sunt; quod sint vera, quae intelliguntur, destructa a falsis, patet, nam dicitur projecit veritatem in terram. Quod talia significentur per Arietem er Hircum et per eorum Cornua, patet manifeste ex Apparentiis in Mundo spirituali; nam quando tales ibi qui se confirmaverunt in Doctrina de Sola fide, et de Justificatione per illam, disceptant cum illis qui in Doctrina de Charitate et inde fide sunt, tunc ab aliis qui e longinquo stant apparent Hirci aut Hircus cum similibus cornibus, et cum simili insultu et furore contra arietes seu arietem, et quoque apparet quod stellas sub pedibus suis conculcet; haec visa quoque mihi sunt, et simul astantibus, qui inde confirmati sunt, quod talia intelligantur apud Danielem; et quoque quod similia intelligantur per Oves a dextris et per Hircos a sinistris, Matth: XXV: 32 ad fin: nempe per Oves illi qui in bono charitatis sunt, et per Hircos qui in sola fide. Ab his quae ex Daniele allata sunt, aliquatenus constare potest quid significatur in Apocalypsi, per „*quod Draco visus sit habere Cornua decem*“ XII: 3: „*quod bestia e mari ascendens visa sit quoque habere Cornua decem*“ XIII: 1: et „*quod visa sit Mulier insidens bestiae coccineae habenti capita septem et cornua decem; de qua dixit Angelus, decem Cornua, quae vidisti, decem reges sunt*“ XVII: 3. 7. 12; sed de his in explica-
[384] tione eorum in sequentibus. Quod potentia falsi contra verum significetur per Cornu et Cornua, etiam patet a sequentibus his locis apud Jeremiam „*Excisum est Cornu Moabi, et brachium ejus fractum est*“ XLVIII: 25; per Moabum significantur qui in bonis spuriis et inde in veris falsificatis, quae in se sunt falsa; destructio horum falsorum significatur per excisum est cornu Moabi, et desructio illorum malorum per brachium ejus est fractum. In Threnis „*Jehovah laetificavit*

super te hostem, exaltavit Cornu inimicorum tuorum" II: 17; per hostem intelligitur malum, et per inimicos falsa mali; exaltare cornu inimicorum est ut falsa valeant super vera, et destruant ea. Apud Ezechielem *„Latere et humero impellitis, et Cornibus vestris feritis omnes oves infirmatas, donec disperseritis eas foras"* XXXIV: 21; latere et humero impellere, est omni vi et conatu; cornibus ferire oves infirmatas donec disperseritis eas foras, significat per falsa destruere probos qui nondum in veris ex bono sunt, at usque desiderant esse. Apud Amos *„Die quo visitaturus sum praevaricationes Israëlis super illum, visitabo super altaria Bethelis, ut exscindantur Cornua altaris, et cadant in terram"* III: 14; per Altaria Bethelis significatur cultus ex malo, et per cornua altaris significantur falsa ejus mali; quae quod destruenda significatur per quod cornua exscindentur, et cadent in terram. Apud Eundem *„Qui laetantur super non re, qui dicunt nonne per fortitudinem nostram sumsimus nobis cornua"* VI: 13; per fortitudinem nostram sumere cornua, significat per vires propriae intelligentiae assumere falsa per quae destruentur vera. Apud Davidem *„Dixi gloriabundis ne gloriemini, et impiis ne attollite Cornu, ne attollite in altum Cornu vestrum, ne loquimini collo duro; omnia cornua impiorum amputabo; exaltabuntur Cornua justi"* Psalm: LXXV: 5. 6. 11; per attollere cornu in altum, significatur fortiter defendere falsum contra verum; quare etiam dicitur, ne loquimini collo duro; per amputare cornua eorum, significatur falsa eorum destruere; et per exaltare Cornua justi, significatur potentia et valida reddere vera boni. Quia per alta reddere et per exaltare cornua significatur implere veris, et ea potentia et valida reddere contra falsa, ideo etiam illa vera vocata sunt cornua monocerotis, ex causa quia haec alta sunt; ut apud Mosen *„Primogenito bovis ejus honor illi, et Cornua Monocerotis Cornua ejus, his populos feriet una ad fines terrae; et hi myriades Ephraimi et Chiliades Menascheh"* Deut: XXXIII: 17; haec de Josepho, per quem in supremo sensu repraesentatur Dominus quoad Divinum spirituale, seu quoad Divinum Verum in Coelo, inde per Josephum etiam significantur qui in Regno spirituali Domini sunt,

videatur n: 3969. 3971. 4669. 6417; primogenitum bovis honor illi, significat bonum amoris spiritualis; cornua Monocerotis cornua ejus, significant vera in sua plenitudine et in sua potentia inde; ferire populos ad fines terrae, significat instruere veris omnes qui ab Ecclesia, et per illa dissipare falsa; per myriades Ephraimi et Chiliades Menascheh, significatur copia et abundantia veri ac inde sapientiae, et copia et abundantia boni et inde amoris; Ephraim in Verbo significat intellectuale Ecclesiae quod est veri, et Menascheh significat voluntarium Ecclesiae, quod est boni, videatur n: 3969. 5354. 6222. 6234. 6238. 6267. 6296, et per myriades et chiliades significantur plurima, ita copia et abundantia.
[385] Apud Davidem „*Serva me ex ore leonis, et ex cornibus monocerotum exaudi me*“ Psalm: XXII: 22; per leonem significatur falsum fortiter destruens verum; et per cornua monocerotum significantur vera quae praevalent contra falsa. Apud Eundem „*Sicut monocerotis cornu meum*“ Psalm: XCII: 11; sicut monocerotis cornu significat verum quoad plenitudinem et potentiam. In Apocalypsi „*Et sextus Angelus clanxit, et audivi vocem ex quatuor cornubus altaris aurei, quod est in conspectu Dei*“ IX: 13; Altare suffitus, quod etiam vocabatur Altare aureum, erat repraesentativum auditionis et receptionis omnium cultus, quae ex amore et charitate a Domino, ita repraesentativum talium cultus quae elevantur a Domino; cornua altaris repraesentabant vera procedentia ex bono amoris; inde patet, cur audita est vox ex quatuor cornubus altaris, vera enim sunt per quae bonum agit et loquitur. Quoniam Altaria repraesentabant Cultum Domini ex bono amoris, et omnis cultus, qui vere cultus, fit ex bono amoris per vera, ideo Altaribus erant Cornua; quod Altari suffitus, constat apud Mosen „*Facies quatuor cornua super Altari suffitus, ex illo erunt, et obduces illa auro*“ Exod: XXX: 2. 3. 10. Cap: XXXVII: 25. 26: et quod Altari holocausti, alibi apud Eundem „*Facies Cornua super quatuor Angulis Altaris holocausti, ex ipso erunt Cornua ejus*“ Exod: XXVII: 2. Cap: XXXVIII: 2; quod Cornua ex ipso Altari essent, significabat quod vera, quae cornua repraesentabant, procedent ex bono amoris quod ipsum

Altare repraesentabat, omne enim verum est ex bono; quod essent quatuor et in singulis Angulis, significabat quod essent pro quatuor plagis in Coelo, per quas significantur omnia veri ex bono. Quoniam omnes expiationes et purificationes fiunt per vera ex bono, ideo expiabatur super cornubus Altarium; *„super Cornubus Altari suffimenti“* Exod: XXX: 10. Levit: IV: 7: et *„super Cornubus Altaris holocausti“* Levit: IV: 25. 30. 34. Cap: VIII: 15. Cap: IX: 9. Cap: XVI: 18. Et quia omnis Divina Tutela est per vera ex bono, ideo etiam *„qui fecerunt mala, et timuerunt mortem, apprehenderunt cornua altaris, et servati sunt“* I Reg: I: 50. 51. 53: sed *„qui meditato et ex voluntate malum fecerunt, non servati sunt“* I Reg: II: 28 ad 31. Porro quia Cornua significabant vera ex bono, ideo etiam, cum ungebantur Reges, fiebat hoc per oleum ex Cornu; *„quod ita Unctus sit David“* videatur I Sam: XVI: 1. 13: et *„quod ita Salomo“* I Reg: I: 39; oleum significabat bonum amoris. Ex hac significatione Cornuum, quam Antiqui noverunt, receptum fuit facere cornua germinantia et fragrantia, inde vox Cornucopia.

317. Et oculos septem, quod significet et Cui Omniscientia, constat ex significatione Oculorum septem, cum de Domino, quod sint Omniscientia; per oculos enim, cum de homine, significatur intellectus, quare cum de Domino, significatur Omniscientia: quod Oculi, cum de homine, significent intellectum, et, cum de Domino, Providentiam, ut et Divinam Sapientiam et Intelligentiam, quae est Omniscientia, videatur supra n: 152: septem oculi dicuntur, quia septem significant omnia, et praedicantur de Sancto, ut supra.

318. Qui sunt septem spiritus Dei emissi in omnem terram, quod significet inde omnis sapientia et intelligentia in [386]
Coelo et in Ecclesia, constat ex significatione septem spirituum Dei, quod sit Divinum Verum procedens a Domino, de qua supra n: 183; et quia significant Divinum Verum procedens a Domino, etiam significant Divinam Sapientiam seu Omniscientiam; et ex significatione emissi in omnem terram, quod sit unde omnis sapientia et intelligentia in Coelo et in Ecclesia, per emitti significatur communicari, et per omnem terram significatur Ecclesia tam in Coelis quam in terris, videatur supra n: 304:

inde patet, cur dicitur, quod septem Oculi Agni dicantur esse septem Spiritus Dei emissi in omnem terram, per septem oculos enim significatur Omniscientia quae Domino ex Divino Bono per Divinum Verum. Quod inde sit omnis sapientia et intelligentia, est quia homo non potest intelligere verum et sapere bonum a se sed a Domino, et omnis sapientia et intelligentia est veri ex bono; nisi sapientia et intelligentia ex illo formata sit, non est sapientia et intelligentia, sed est stultitia et insania, quae apparent coram insciis et coram malis sicut sapientia et intelligentia, ex eo quod loqui et ratiocinari possint ex memoria; proprium enim hominis non est nisi quam malum et falsum, proprium ejus voluntarium est malum, et proprium ejus intellectuale inde est falsum, quapropter quicquid ex proprio est, contra sapientiam et intelligentiam est, et quod contra sapientiam est stultitia est, et quod contra intelligentiam insania est: inde constare potest, quod nisi homo elevetur a suo proprio a Domino, quod fit cum recipit Divinum Verum non solum memoria sed etiam vita, prorsus non sapere et intelligere possit; sed elevatio illa a proprio a Domino, non apparet homini nec percipitur ab illo quamdiu in mundo est, sed tunc primum quando in spiritum suum venit, quod fit post separationem corporis materialis ab illo, verum enim vero tunc ab illis solum qui in Coelum veniunt. Quod dicatur sapientia et intelligentia, est quia sapientia est veri ex bono, tunc enim homo sapit in vero bonum, at intelligentia est veri per quod bonum, tunc enim homo nondum sapit in vero bonum, sed afficitur vero quia est verum; in sapientia sunt qui in Regno Coelesti Domini sunt, quia illi in veris ex bono sunt, in intelligentia autem qui in Regno spirituali Domini sunt, quoniam hi in veris per quae bonum sunt: sed de illis qui in veris per quae bonum sunt, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 23: et de illis qui in veris ex bono sunt, n: 24 ibi: et de Regno coelesti et de Regno spirituali, in Opere de Coelo et Inferno n: 20 ad 28.

319. Et venit et accepit librum e dextra Sedentis super Throno, quod significet quod ex Divino Humano Ipsius sint illa, constat ex significatione Agni, qui accepit librum e dextra

Sedentis super throno, quod sit Dominus quoad Divinum Humanum, de qua supra n: 314; quod per dextram Sedentis super throno intelligatur Dominus quoad Omnipotentiam et Omniscientiam, videatur etiam supra n: 297. 298; inde est, quod per venit et accepit librum e dextra Sedentis super throno significetur quod ex Divino Humano sint illa; quod sit Omnipotentia et Omniscientia, est quoque quia de eo agitur, ut patet a praecedentibus, ubi dicitur quod Agno fuerint [387]
septem cornua et septem oculi, per septem cornua significatur Omnipotentia, et per septem oculos Omniscientia, videatur mox supra n: 316. 317, et per Agnum Divinum Humanum, n: 314: quod Omnipotentia et Omniscientia sit Divino Humano Domini, constare potest ex illis, quae supra n: 10. 26. 32. 49. 52. 63. 77. 82. 97. 113. 114. 135. 137. 151. 178. 200. 205 f: 209. 254. 297. 309, dicta et ostensa sunt.

320. Vers: 8. 9. 10. *Et cum accepisset librum, quatuor Animalia et viginti quatuor Seniores prociderunt coram Agno, habentes unusquisque citharas et phialas aureas plenas suffitibus, quae sunt preces sanctorum. Et canebant canticum novum, dicentes, dignus es accipere librum, et aperire sigilla ejus, quia occisus es, et redemisti Deo nos in sanguine tuo, ex omni tribu et lingua et populo et gente: et fecisti nos Deo nostro reges et sacerdotes, et regnabimus super terra.* Et cum accepisset librum, significat post agnitionem quod Humanum Domini sit Divinum, et Illi omnipotentia et omniscientia: quatuor Animalia et viginti quatuor Seniores prociderunt coram Agno, significat agnitionem et inde glorificationem Domini ab Angelis superiorum Coelorum: habentes unusquisque citharas, significat confessionem ex veris spiritualibus: et phialas aureas plenas suffitibus, significat confessionem ex bonis spiritualibus: quae sunt preces sanctorum, significat ex quibus cultus: et canebant Canticum novum, significat agnitionem et confessionem ex gaudio cordis: dicentes, dignus es aperire librum et solvere sigilla ejus, significat quod Domino ex Divino Humano sit omnipotentia et omniscientia: quia occisus es, et redemisti Deo nos in sanguine tuo, significat separationem omnium a Divino, et conjunctionem cum Divino per agnitionem Ipsius

et per receptionem Divini Veri ab Ipso: ex omni tribu et lingua, significat ab omnibus qui in veris quoad doctrinam et quoad vitam sunt: et populo et gente, significat qui ab Ecclesia Domini spirituali et ab Ecclesia Ipsius coelesti: et fecisti nos Deo nostro reges et sacerdotes, significat quod illi a Domino sint in veris et bonis Ecclesiae et Coeli: et regnabimus super terra, significat Potentiam quae Soli Domino per Divinum Verum unitum Divino Bono, et inde potentiam et sapientiam illis qui e Regno Domini spirituali et coelesti sunt.

321. Et cum accepisset librum, quod significet post agnitionem quod Humanum Domini sit Divinum, et Illi Omnipotentia et Omniscientia, constat ex serie in sensu interno, in mox praecedentibus enim de eo actum est, videatur n: 316. 317. 318. 319, et in nunc sequentibus agnoscitur id, et propterea celebratur et glorificatur Dominus; et quia celebratio et glorificatio haec est agnitio viva quod Humanum Domini sit Divinum et Illi Omnipotentia et Omniscientia, et illa agnitio nunc sequitur, ideo per cum accepisset librum, id significatur. Glorificatio Domini in nunc sequentibus hoc ordine fit; primum ab Angelis superiorum Coelorum; dein ab Angelis inferiorum Coelorum; et postea ab illis qui sub Coelis sunt; glorificatio Domini ab Angelis superiorum Coelorum continetur in Versibus 8. 9. 10; glorificatio Domini ab Ange-
[388] lis inferiorum Coelorum in Versibus 11. 12; et glorificatio ab illis qui sub Coelis sunt, in Versu 13: sed de his in specie in sequentibus.

322. Quatuor Animalia et viginti quatuor Seniores prociderunt coram Agno, quod significet agnitionem et inde glorificationem Domini ab Angelis superiorum Coelorum, constat ex significatione quatuor Animalium et viginti quatuor Seniorum, quod sint in genere totum Coelum, in specie autem intimi Coeli, proinde Angeli superiorum Coelorum, de qua supra n: 313: hic in specie illorum Coelorum Angeli, quia in sequentibus fit glorificatio ab angelis inferiorum Coelorum; et ex significatione prociderunt coram Agno, quod sit agnitio ex humili corde; quod procidere significet humiliationem, et tunc receptionem et agnitionem corde, videatur supra n: 290;

quod intelligatur Agnitio Divini Humani Domini, patet, nam Id per Agnum significatur, videatur supra n: 314. Paucis etiam hic dicetur, quinam sunt Coeli superiores et quinam Coeli inferiores; sunt Coeli tres, Tertium seu Intimum Coelum est ubi Angeli qui in coelesti amore sunt, Secundum seu Medium Coelum est ubi Angeli qui in spirituali amore, Primum seu Ultimum Coelum est ubi Angeli qui in spirituali naturali amore: Tertium seu intimum Coelum conjungitur cum Secundo seu Medio per Angelos intermedios, qui vocantur Angeli coelestes spirituales et spirituales coelestes, hi una cum Angelis Tertii seu Intimi Coeli constituunt Superiores Coelos, at reliqui in Secundo seu Medio Coelo una cum illis qui in Primo seu Ultimo Coelo constituunt Inferiores Coelos: quatuor Animalia significant in specie Tertium seu Intimum Coelum, et viginti quatuor Seniores Secundum seu Medium Coelum quod conjunctum est Tertio seu Intimo, ita simul superiores coelos: de Angelis intermediis, qui vocantur coelestes spirituales et spirituales coelestes, et de Conjunctione Tertii Coeli cum Secundo per illos, videatur in Acanis Coelestibus n: 1577. 1824. 2184. 4047. 4286. 4585. 4592. 4594. 6435. 6526. 8787. 8802. 9671.

323. Habentes unusquisque citharas, quod significet confessionem ex veris spiritualibus, constat ex significatione citharae, quod sit confessio ex veris spiritualibus; quod per citharas id significetur, est quia cithara erat instrumentum chordaceum, et per illa instrumenta significantur spiritualia, seu quae veri sunt, at per instrumenta inflatoria significantur coelestia, seu illa quae boni sunt: quod talia per instrumenta Musica significentur, est ex sonis, nam sonus correspondet affectionibus, etiam in Coelo percipiuntur affectiones ex sonis; et quia variae affectiones sunt, et varii soni eduntur per instrumenta musica, ideo haec ex correspondentia et inde concordantia significant illas; in genere significant instrumenta chordacea talia quae sunt affectionum veri, et instrumenta inflatoria talia quae sunt affectionum boni; seu quod idem, quaedam instrumenta pertinent ad classem spiritualem, quaedam autem ad classem coelestem: quod Soni correspondeant affectionibus, ex multa experientia mihi patuit, et quoque quod

Soni Musici, et quod secundum sonos et eorum varietates afficiantur Angeli; sed omnem illam experientiam in medium
[389] afferre, prolixum foret; id modo, quod in genere observatum est, memorare velim, quod nempe soni discreti excitent affectiones veri, seu quod illis afficiantur qui in affectionibus veri sunt, et quod soni continui excitent affectiones boni, seu quod illis afficiantur qui in affectionibus boni sunt; sive dicas affectiones veri sive spiritualia, idem est, ut et sive dicas affectiones boni sive coelestia, etiam idem est; sed haec melius comprehendi possunt ex illis quae de sonis et de correspondentia eorum cum affectionibus ab experientia tradita sunt in Opere de Coelo et Inferno n: 241. Ex his nunc constare potest, cur in Verbo, et praecipue apud Davidem, tot genera Instrumentorum Musicorum nominantur, ut Nablia, Citharae, Fistulae, Cymbala, Tympana, Buccinae, Organa, et alia, quod nempe propter correspondentiam cum affectionibus, et simul cum articulationibus, quae sunt voces quae continent res et inde fluunt. Quod Citharae imprimis significent affectiones veri, quia excitant illas, proinde etiam confessionem, quae fit ex veris spiritualibus hilari corde, constare potest ex sequentibus his locis; apud Esajam „*Lugebit mustum, languescet vitis, gement omnes laeti corde, cessabit gaudium tympanorum, cessabit tumultus hilarium; cessabit gaudium citharae, cum cantu non bibent vinum*“ XXIV: 7. 8. 9; agitur ibi de vastatione Ecclesiae spiritualis, seu ejus boni et veri, bonum spirituale quod cessaturum significatur per quod lugebit mustum, et cessabit gaudium tympanorum, et quod verum ejus cessaturum significatur per languescet vitis et cessabit gaudium citharae; per mustum enim significatur bonum spirituale, ejus gaudium per tympanum; et per vitem significatur verum spirituale et ejus gaudium per citharam; quia affectio illorum est quae cessatura, ideo dicitur, gement omnes laeti corde et cessabit tumultus hilarium, per laetitias et hilaritates in Verbo significantur laetitiae et hilaritates spirituales, quae omnes sunt ex affectionibus veri et boni; adjicitur cum cantu non bibent vinum, quia per cantum significatur testificatio laetitiae ex affectione veri, et per vinum significatur verum. Apud Davidem „*Confitemini Jehovae in cithara, in nablio deca-*

chordii psallite Ipsi; cantate Ipsi Canticum novum, reddite egregie pulsare cum clangore, quia rectum est Verbum Jehovae, et opus Ipsius in veritate" Psalm: XXXIII: 2. 3. 4. 5; quia cithara significat confessionem ex veris spiritualibus, ideo dicitur confitemini Jehovae in cithara; nablium decachordii significat bonum spirituale correspondens, ideo dicitur in nablio decachordii psallite Ipsi, ac ideo quoque dicitur quia rectum est Verbum Jehovae, et omne opus Ipsius in veritate; verum boni significatur per rectum est Verbum Jehovae, et bonum veri per opus Ipsius in veritate; verum boni est verum quod procedit ex bono, et bonum veri est bonum quod producitur per verum. Apud Eundem *„Mitte lucem tuam et veritatem tuam, hae ducant me, deducant ad montem sanctitatis et ad habitacula tua, ut confitear Tibi in cithara, Deus Deus mi"* Psalm: XLIII: 3. 4; quod cithara significet confessionem ex veris spiritualibus, patet, nam dicitur ut confitear Tibi in cithara, Deus Deus mi; et quoque praemittitur, mitte lucem tuam et veritatem tuam, hae ducant me. Apud Eundem *„Confitebor Tibi instrumento nablii, veritatem tuam Deus mi, canam Tibi in cithara Sancte Israëlis"* Psalm: LXXI: 22; quia per nablium significatur bonum spirituale seu bonum veri, et per [390]
citharam verum spirituale seu verum boni, et ex utroque fit confessio, ideo dicitur, confitebor Tibi instrumento nablii, et canam Tibi cithara. Apud Eundem *„Cantabo et psallam, excita me gloria mea, excita me nablium et cithara, confitebor Tibi inter gentes Domine, psallam Te inter populos"* Psalm: LVII: 8. 9. 10. Psalm: CVIII: 2. 3. 4; confessio et glorificatio ex bono veri seu ex bono spirituali et ex vero boni seu ex vero spirituali exprimuntur in singulis ibi, bonum veri exprimitur per cantare, excitari nablio, et confiteri inter gentes; et verum boni per psallere, excitari cithara, et psallere inter populos, per gentes enim in Verbo intelliguntur qui in bono sunt, et per populos qui in vero sunt, hic in vero spirituali: quod ita dicatur, est quia in Verbo ubi dicitur de bono etiam dicitur de vero, et hoc propter conjugium illorum in singulis ibi, de quo videatur supra n: 238 f: 288. Apud Eundem *„Respondete Jehovae per confessionem, psallite Deo nostro in cithara"*

Psalm: CXLVII: 7; etiam hic confessio ex bono spirituali et ex vero spirituali exprimitur per respondete Jehovae per confessionem, et psallite Deo nostro in cithara, ex bono spirituali per respondere Jehovae, et ex vero spirituali per psallere Deo in cithara; Jehovah etiam dicitur ubi agitur de bono, ac Deus ubi agitur de vero, videatur n: 709. 732. 2586. 2769. 2807. 2822. 3921. 4287. 4402. 7010. 9167. Apud Ezechielem „*Cessare faciam strepitum Canticorum tuorum, et vox cithararum tuarum non audietur amplius, dabo te in ariditatem petrae*“ XXVI: 13. 14; haec de Tyro, per quam significatur Ecclesia quoad cognitiones boni et veri, vastatio ejus describitur per illa verba, vastatio quoad cognitiones boni per cessare faciam strepitum canticorum tuorum, et vastatio quoad cognitiones veri per quod vox cithararum non audietur amplius; desolatio omnis veri per dabo te in ariditatam petrae, petra significat verum, et ariditas ejus desolationem. Apud Davidem „*Clangite Jehovae omnis terra, personate, jubilate et cantate, cantate Jehovae cithara, cithara et voce cantus, tubis et voce buccinae, clangite coram Rege Jehovah*“ Psalm: XCVIII: 4. 5. 6; varia genera affectionum ex quibus confessio et glorificatio Domini, hic exprimuntur per varia genera sonorum et instrumentorum, per varia genera sonorum per clangere, personare, jubilare et cantare, et per varia genera instrumentorum per citharas, tubas et buccinas, sed significationes singulorum exponere, non hujus loci est, solum quid cithara; cantare Jehovae cithara, cithara et voce cantus, significat confessionem ex affectione boni et veri spiritualis; omnis enim affectio, quia est amoris, cum cadit in sonum, sonat sibi convenienter, unde etiam ex sono, qui in loquela, et in quo voces loquelae quasi fluunt, auditur alterius affectio, quae etiam inde noscitur a socio, et manifeste in mundo spirituali, ubi omnes soni loquelae manifestant affectiones. Similiter alibi apud Davidem, ut in his sequentibus „*Jubilate Deo robori nostro; acclamate Deo Jacobi; extollite cantum, et date tympanum, citharam jucundam cum nablio, clangite in mense buccina*“ Psalm: LXXXI: 2. 3. 4. „*Bonum confiteri Jehovae, et canere Nomini Tuo, Altissime, super Decachordio, et*

super Nablio, et super Higgajon in Cithara" Psalm: XCII: 2. 3. 4. *„Filii Zionis exultent in Rege suo, laudent Nomen Ipsius in Chorea, cum Tympano et Cithara psallant Ipsi"*
Psalm: CXLIX: 2. 3. *„Laudate Deum cum clangore* [391]
Buccinae; laudate Ipsum in Nablio et Cithara, laudate Ipsum cum Tympano et Chorea; laudate Ipsum cum Fidibus et Organo; laudate Ipsum cum Cymbalis soni, laudate Ipsum cum Cymbalis clangoris" Psalm: CL: 3. 4. 5. Quia Instrumenta Musica et quoque Choreae significabant gaudia et laetitias quae resultant ex affectionibus, et quoque ipsas affectiones mentis quas soni illorum in simplici et in composito producunt, ideo *„David et universa Domus Israëlis ludebant coram Jehovah super omnis generis lignis, et super Citharis et cum Nabliis, et cum Tympanis et cum Dulciariis et cum Cymbalis"* II Sam: VI: 5. Quoniam Cithara significat confessionem ex veris spiritualibus, ac vera spiritualia sunt quibus afficiuntur Angeli qui in Regno spirituali Domini sunt, et quae falsa mali dissipant, et cum illis ipsos spiritus qui in iis sunt, ideo *„cum Malus spiritus erat super Saule, David sumsit Citharam et pulsavit manu sua, et sic quies data Sauli, et recessit ab eo malus spiritus"* I Sam: XVI: 14. 15. 16. 23; hoc factum est, quia Reges repraesentabant Dominum quoad Regnum Spirituale, et inde significabant vera spiritualia, videatur supra n: 31; at Saul tunc falsa veris illis opposita, quae per sonum citharae dissipabantur, quia cithara significabat affectionem veri spiritualem: sed tunc ita factum est, quia apud filios Israëlis omnia erant repraesentativa et inde significativa; aliter hodie. Ex illis locis quae nunc adducta sunt, constare potest quid Cithara significat, praeter etiam in aliis locis, ut Esaj: XXX: 31. 32. Psalm: XLIX: 4. 5. Psalm: CXXXVII: 1. 2. I Sam: X: 5. Apoc: XIV: 2. Cap: XVIII: 22. Hiob: XXX: 31. Quoniam pleraque in Verbo etiam opposita significant, ita etiam Instrumenta Musica, in quo sensu significant laetitias et gaudia resultantia ex affectionibus falsi et mali, ita quoque cithara confessionem falsi, et inde exultationem super destructionem veri; ut apud Esajam *„A fine septuaginta annorum erit Canticum Tyri juxta Canticum meretricis; accipe Ci-*

tharam, ambula in urbe meretrix oblivioni tradita, eleganter pulsa, multiplica cantum" XXIII: 15. 16; per Tyrum significatur Ecclesia quoad cognitiones veri et boni spiritualis, ut supra, hic Ecclesia in qua illae falsificatae sunt; meretrix significat falsificationem veri, videatur supra n: 141; et per accipere citharam, ambulare in urbe, eleganter pulsare, et multiplicare cantum, significatur exultatio et gloriatio falsi super destructionem veri. Et apud Eundem „*Vae surgentibus mane sub auroram siceram prosequuntur, commorantibus in crepusculum, vinum incendat eum, estque Cithara et Nablium et Tympanum et Fistula, et vinum, convivia eorum; opus autem Jehovae non introspiciunt, et factum manuum Ipsius non vident*" V: 11. 12; cithara, nablium, tympanum, fistula, et quoque vinum in opposito sensu, in quo per illa significantur exultationes et gloriationes ex falsis mali; quod talia significentur, patet, nam dicitur, vae illis, opus Jehovae non introspiciunt, et factum manuum Ipsius non vident.

324. Et phialas aureas plenas suffitibus, quod significet confessionem ex bonis spiritualibus, constat ex significatione phialarum aurearum, quae etiam thuribula et acerrae vocantur, quod sint vera ex bono, phialae enim sicut omnia vasa
[392] continentia significant vera, et aurum, ex quo, significat bonum, inde phialae aureae sunt vera ex bono; quod vasa significent vera, quoniam inserviunt bono pro vasis recipientibus et continentibus, videatur n: 3068. 3079. 3316. 3318; et quoque vasa altarium, holocausti et suffitus, n: 9723. 9724; et quod aurum significet bonum, supra n: 242; et ex significatione suffituum, quod sint illa cultus quae fiunt ex bono spirituali seu ex bono charitatis, et inde grate percipiuntur; causa quod illa per suffitus significentur, est quia omnia quae apud gentem Israëliticam instituta fuerunt, repraesentativa coelestium et spiritualium erant, inde quoque illa quae erant odoris, quae grati odoris erant, repraesentabant perceptionem gratam, at quae ingrati odoris perceptionem ingratam; unde erat, quod suffimentum factum sit ex aromatibus fragrantibus, stacte, onyche, galbano, et thure: praeterea correspondentia odoris est cum perceptione, quod constare potest ex eo, quod

in Mundo spirituali, ubi omnia quae appercipiuntur sensibus correspondent, perceptivum boni et veri sentiatur sicut fragrans ex gratis odoribus, et vice versa, de qua re ab experientia videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 1514. 1517. 1518. 1519. 1631. 4626. 4628. 4630. 4631. 5711 ad 5717; inde est, quod odorari significet percipere, etiam in communi sermone apud homines, talia enim in sermonem humanum venerunt ex correspondentia, ut multa alia, spiritus enim hominis est actualiter in mundo spirituali, tametsi homo id nescit: etiam perceptivum, quod est apud hominem, producit sensum odoratus in ejus corpore, et hoc quoque ex correspondentia; sed hoc arcanum est, quod aegre creditur, quia hactenus ignotum est. Sciendum est, quod bonum amoris et charitatis producat illam suaveolentiam seu fragrantiam, sed per verum, non autem ex se absque vero, minus verum quod vocatur fidei absque bono, nam bonum absque vero non habet aliquod perceptivum, nec verum absque bono. Quod Suffitus significent illa cultus quae fiunt ex bono spirituali, est quia bonum spirituale trahit originem et existentiam ex bono coelesti, et hoc bonum est bonum amoris in Dominum a Domino, et inde est ipsum bonum Coeli, est enim id bonum immediate ex Domino, et est Dominus in illo bono ut in suo apud Angelos, usque adeo, ut sive dicas Dominum esse in illis et illos in Domino, aut si dicas Dominum esse apud illos in eo bono, et illos in Domino cum in illo bono, idem sit: bonum spirituale, quod trahit originem et existentiam ex bono coelesti, est bonum charitatis erga proximum; cultus ex hoc bono est qui significatur per suffitum. Quia omnis cultus Domini fit ex bono, tametsi per vera, et duo Bona universalia sunt quae faciunt Coelos, et distinguunt illos in duo Regna, nempe Bonum Coeleste, quod est bonum amoris in Dominum, et Bonum spirituale, quod est bonum charitatis erga proximum, ideo duo Altaria apud filios Israëlis erant, unum pro holocaustis, alterum pro suffitionibus, et per Altare holocausti significabatur cultus ex bono amoris coelestis, et per Altare suffitus cultus ex bono amoris spiritualis; inde patet, quid per suffitus repraesentabatur. Quod ita sit, constare potest ex locis in Verbo, ubi memorantur; ut apud Mosen „*Facies*

Altare suffitionis suffimenti, et obduces illud auro puro, et dabis illud ante Velum quod super arca Testimonii ante
[393] *Propitiatorium; et suffiet super illo Aharon suffimentum aromatum quovis mane, in adornando lucernas suffiet illud; et in ascendere faciendo lucernas inter vesperas suffiet illud; suffimentum juge coram Jehovah in generationes vestras: nec ascendere facietis suffimentum alienum et holocaustum et mincham et libamen super eo"* Exod: XXX: 1 ad 10; quod per hoc Altare et per suffitiones super eo significatus sit cultus qui ex bono spirituali, constare potest ex eo quod hoc positum fuerit in Tentorio Conventus extra Velum, ubi etiam Lucernae, et per Tentorium significatum est Regnum spirituale Domini, at per illam partem Tentorii quae erat intra Velum significatum est Regnum coeleste Domini, ut constare potest ex illis quae de Tentorio, ubi Mensa super qua Panes facierum, ac ubi Altare suffitus, ac ubi Candelabrum erant, in ARCANIS COELESTIBUS n: 9457. 9481. 9485, ostensa sunt; et ex illis quae de Arca, in qua Testimonium, et super qua Propitiatorium, n: 9457. 9481. 9485. 10545; inde patet, quod per illa quae in Tentorio extra Velum erant, quae fuerunt Candelabrum, Altare suffitus, et Mensa pro panibus, significata sint talia quae Regni spiritualis sunt, quae omnia se referunt ad bonum spirituale et ad verum ejus; per Mensam, super qua Panes facierum, significata est receptio boni coelestis in bono spirituali, videatur n: 9527; per Candelabrum cum lucernis significatum est ipsum Spirituale illius Regni, n: 9548. 9551. 9556. 9561. 9572. 9783; et per Altare suffitus significatus est cultus ex bono spirituali; et quia cultus ex bono spirituali per suffitionem super illo Altari significatus est, et per Candelabrum ipsum Spirituale, ideo mandatum est ut Aharon quovis mane et vespere, quando adornaret lucernas, etiam super illo suffiret; sed haec plenius explicata sunt in ARCANIS COELESTIBUS n: 10176 ad 10213, ubi de singulis actum est. Et quia Bonum spirituale suam originem et existentiam trahit ex Bono coelesti, ut supra dictum est, ideo Altare illud non modo positum erat juxta Velum quod super Arcam, sed etiam mandatum est, ut cum Aharon expiaret pro se et pro sua domo

inferret suffimentum intra Velum, per quod significatur influxus, communicatio et conjunctio Boni coelestis et Boni spiritualis; de qua re ita apud Mosen „*Cum Aharon expiabit pro se et pro sua domo, mactabit juvencum peccati, et accipiet plenitudinem Thuribuli, prunas ignis desuper Altari coram Jehovah, et plenitudinem pugnorum suorum suffimentum aromatum, et inferet intra velum, ita ut det suffimentum super ignem coram Jehovah; et tegat nubes suffimenti Propitiatorium quod super Testimonio, ut non moriatur*“ Levit: XVI: 11. 12. 13; quod acciperet ignem desuper Altari holocausti, super quem daret suffimentum, etiam significabat quod Bonum spirituale, quod est bonum charitatis, existat et procedat ex Bono Coelesti, quod est bonum amoris in Dominum: quod ignis Altaris id bonum significaverit, videatur n: 4489. 6314. 6832. 9714, et alibi; inde erat quod ignis pro suffitione non aliunde quam ex Altari holocausti desumptus sit: quod Aharon, cum expiaret pro se et sua domo suffiret intra velum, erat causa quia Aharon ut Summus Sacerdos repraesentabat Dominum quoad bonum amoris, et per functiones repraesentabat illa quae ex bono illo procedunt, quae omnia se referunt ad bonum spirituale; bonum spirituale
nisi sit ex bono coelesti, non est bonum, quapropter nec [394]
functio ejus fuisset ex Divino, seu aliquid Divini repraesentavisset, ideo denuntiata est illi mors nisi ita fecisset. Inde quoque est, quod Nadab et Abihu, filii Aharonis, igne e coelo consumpti fuerint, quia suffiverunt ex alio igne, quam ex igne Altaris holocausti, ita cultum fecerunt ex alio amore quam ex amore in Dominum; de qua re ita apud Mosen „*Sumserunt filii Aharonis Nadab et Abihu quisque thuribulum suum, ac dederunt in ea ignem alienum, super quem dederunt suffimentum, ideo exivit ignis a coram Jehovah, et comedit illos, et mortui; ac dein elati extra castra*“ Levit: X: 1 ad 5; quod extra castra elati fuerint, significabat quod cultus eorum non e coelo esset, quia non ex amore in Dominum, nam per castra filiorum Israëlis repraesentabatur Coelum et Ecclesia, videatur n: 4236. 10038. Quod Korach, Dathan et Abiram cum concione illorum absorpti fuerint a terra, tametsi sumserunt ignem ex Altari et suffiverunt, erat causa,

quia per murmurationem eorum contra Mosen et Aharonem significabatur prophanatio boni amoris coelestis, per Mosen enim et Aharonem repraesentabatur Dominus; nam murmurare, hoc est, rebellare contra Dominum, et sancta obire, est prophanatio; sed quia ignem sumserunt ex Altari, ignis ille ejectus est, et thuribula eorum facta sunt in tegumentum Altari; de qua re ita apud Mosen „*Dixit illis Moses ut sumerent ignem, et mitterent in thuribula sua; quod etiam factum est, sed absorpti sunt*“ Num: XVI: 1 ad fin: sed postea mandatum est „*ut colligerent acerras, et spargerent ignem horsum, et ex acerris quae erant ex aere, facerent expansiones laminarum, tegumentum altari, quia sanctificatae sunt*“ Num: XVII: 1 ad 15; sanctificatae erant per ignem altaris, qui significabat Divinum coelestem amorem. Quoniam Bonum spirituale, quod est bonum charitatis erga proximum, trahit essentiam suam et animam ex bono coelesti, quod est bonum amoris in Dominum, ideo etiam Thus, per quod significatur Bonum spirituale, dabatur super Panes facierum, per quos significabatur Bonum coeleste; ut constare potest ex his apud Mosen „*Dabitur etiam Thus super Panes facierum, qui super mensa in Tentorio conventus, ut sit Panis in memoriale*“ Levit: XXIV: 7; ut sit panis in memoriale, significat ut recipiatur et audiatur a Domino; omnis enim cultus Domini, qui vere cultus, fit ex bono coelesti per bonum spirituale; bonum enim spirituale, quod est charitas erga proximum, est effectus boni coelestis, nam charitas erga proximum est usus praestare ac moralem vitam agere ex origine coelesti, de qua re videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 390. 484. 529. 530 ad 535; et in Doctrina Novae Hierosolymae n: 84 ad 107; hoc itaque est bonum spirituale; et Bonum Coeleste est spectare ad Dominum, et quod ab Ipso sit omne bonum et verum, et quod ab homine seu ejus proprio nihil nisi quam malum. Quod suffitum fuerit non ex alio igne, quam ex igne Altaris holocausti, per quem significatum est bonum coeleste, quod est bonum amoris in Dominum, constat etiam ex aliis locis, ut apud Mosen „*Cum murmuravit concio contra Mosen et Aharonem, et plaga affecti sunt, tunc sumsit Aharon ignem ex altari, et in acerram, et posuit in*

ea suffimentum, et cucurrit inter eos, et coërcita est plaga" Num: XVII: 7 ad 15: et praeterea in Apocalypsi Cap: VIII: [395] 3. 4. 5. Quod Suffimentum et Thus significent Bonum spirituale, ac suffitio cultum ex illo bono gratum, ac ideo auditionem et receptionem a Domino, constare potest a sequentibus his locis; apud Esajam *„Turma Camelorum obteget Te, dromades Midianis et Ephae, omnes e Scheba venient, Aurum et Thus portabunt, et laudes Jehovae annuntiabunt"* LX: 6; agitur ibi de adventu Domini, per turmam Camelorum et dromades Midianis et Ephae significantur cognitiones veri et boni in copia; quod omnes a Scheba venient, significat quod ex cognitionibus genuini veri et boni, quod Scheba illas significet, videatur n: 1171. 3240; per aurum et thus quae portabunt, significatur cultus ex bono spirituali quod ex bono coelesti, aurum significat bonum coeleste et thus bonum spirituale; quia cultus ex illis significatur, ideo dicitur, et laudes Jehovae annuntiabunt, per laudes Jehovae annuntiare significatur Evangalizatio de Domino, et cultus Ipsius. Apud Matthaeum *„Sapientes ex oriente aperuerunt thesauros suos, et obtulerunt Domino recens nato munera, Aurum, Thus, et Myrrham"* II: 11; per sapientes ex oriente etiam significantur illi qui in cognitionibus veri et boni sunt; cultus eorum ex Bono coelesti, Bono spirituali et Bono naturali, significatur per quod obtulerint aurum, thus et myrrham, per aurum enim significatur bonum coeleste, per thus bonum spirituale, et per myrrham bonum naturale; quod talia significentur per illa, notum adhuc erat pluribus in Oriente, unde etiam dicti sunt filii Orientis, per quos in Verbo intelliguntur illi qui in cognitionibus veri et boni sunt, videatur n: 3249. 3762; scientia enim correspondentiarum adhuc remanserat apud illos, quare ut testarentur gaudium cordis sui, obtulerunt talia quae significabant omne bonum a primo ad ultimum; et hoc est quod praedictum apud Esajam, quod e Scheba venturi, et aurum et thus portabunt, et laudes Jehovae annuntiabunt, de quo mox supra. Apud Malachiam *„Ab ortu Solis usque ad occasum, magnum erit Nomen meum inter Gentes, et in omni loco suffitus allatus Nomini meo, et Mincha munda"* I: 11; ab ortu solis usque ad occasum magnum erit Nomen

meum inter gentes, significat quod Ecclesia et cultus Domini erit ubivis apud illos qui in bono sunt, ab ortu solis ad occasum significat ubivis ubi bonum, Nomen meum quod erit magnum significat agnitionem et cultum Domini, et gentes significant illos qui in bono sunt; suffitus allatus Nomini meo et Minchah munda, significat cultum Domini ex bono spirituali, quod est bonum charitatis erga proximum, et ex bono coelesti, quod est bonum amoris in Dominum, cultus ex bono spirituali significatur per suffitum, et ex bono coelesti per mincham: quod Minchah id bonum significet, videatur n: 4581. 10079. 10137. Per suffitum et per mincham simile significatur apud Davidem „*Attende aurem ad vocem meam, quando clamo ad Te, acceptae sint preces meae, suffimentum coram Te, sublatio manuum mearum Minchah vesperae*“ Psalm: CXLI: 1. 2: et apud Esajam „*Non adduxisti Mihi pecudem holocaustorum tuorum, et sacrificiis tuis non honorasti Me; non servire te feci per Mincham, nec defatigavi per Thus*“ XLIII: 23; quia omnis cultus Domini fit ex bono spirituali quod ex bono coelesti, ideo
[396] utrumque, minchah et thus, nominatur, in litera seorsim, quae tamen in sensu interno seu spirituali intelliguntur conjunctim, sed unum ab altero: similiter apud Jeremiam „*Venient ex urbibus Jehudae et ex circuitibus Hièrosolymae, adferentes holocaustum et sacrificium, et mincham et thus*“ XVII: 26; per Jehudam et Hierosolymam hic non intelligitur Jehuda et Hierosolyma, sed Ecclesia Domini quae est in bono amoris et inde in doctrina charitatis; cultus ex illis significatur per holocaustum et sacrificium, tum per mincham et thus. Quoniam Minchah significabat bonum amoris coelestis et thus bonum amoris spiritualis, ideo super mincham ex similagine dabatur oleum et thus, ut constat apud Mosen „*Quando anima offerre voluerit munus minchae Jehovae, similago erit munus ejus, super quam effundet oleum, et dabit super illam thus; et sacerdos accipiet plenitudine pugilli de similagine ejus, et de oleo ejus una cum omni thure ejus, et adolebit in memoriale super altari*“ Levit: II: 1. 2; quod haec Minchah instituta sit, erat quia similago significat genuinum verum, videatur n: 9995, hoc quia ex bono est, nempe ex bono coe-

lesti et inde ex bono spirituali, ideo dabatur super illam oleum et thus, oleum significat bonum amoris coelestis, et thus bonum amoris spiritualis, in sensu interno unum ab altero: erant etiam aliae species minchae, quae confectae per oleum, per quas simile significabatur. Apud Ezechielem „*Sumsisti vestes acupicti tui, et texisti imagines maris cum quibus scortabaris, et oleum meum et suffimentum meum dedisti coram illis*“ XVI: 18. 19; haec de Hierosolyma, per quam significatur Ecclesia quoad doctrinam, hic quoad doctrinam prorsus perversam; imagines maris quas vestibus acupicti sui texit, et cum quibus scortabatur, significant falsa quae fecerunt per interpretationes perversas apparere sicut vera, ita falsificata vera, vestes acupicti sunt cognitiones veri ex Verbo, et scortari est falsificare; oleum et suffimentum meum dare coram illis, significat adulterare tam bonum amoris coelestis quam bonum amoris spiritualis, quae adulterantur cum Verbum applicatur amoribus sui et mundi. Apud Mosen „*Docebunt judicia tua Jacobum, et legem tuam Israëlem, ponent suffitum in nasum tuum, et holocaustum super Altare tuum*“ Deut: XXXIII: 10; Propheticum Mosis de Levi, per quem significatur sacerdotium; et quia sacerdotium erat repraesentativum Domini quoad Bonum amoris tam coelestis quam spiritualis, ideo dicitur quod ponent suffitum in nasum tuum, et holocaustum super Altare tuum, et per suffitum significatur cultus ex bono spirituali, et per holocaustum super altare significatur cultus ex bono coelesti, in nasum significat ad perceptionem. Apud Davidem „*Veniam in Domum tuam cum holocaustis, reddam Tibi vota mea, holocausta pinguium offeram Tibi, cum suffimento arietes*“ Psalm: LXVI: 13. 15; offerre holocausta pinguium significat cultum ex bono amoris coelestis; offerre cum suffimento arietes significat cultum ex bono amoris spiritualis, suffimentum et quoque aries significant id bonum. In Apocalypsi „*Alius Angelus venit, et stetit ad Altare, habens thuribulum aureum, et dati sunt ei suffitus multi, ut offerret cum precibus sanctorum omnium super altare aureum quod ante Thronum, et ascendit fumus suffituum cum precibus sanctorum e manu Angeli ad conspectum Dei; deinde accepit Angelus thuri-*

bulum, et implevit illud ex igne altaris, et projecit in
[397] *terram*" VIII: 3. 4. 5; quid haec significant, dicetur in explicatione illorum verborum in sequentibus, hic solum quod suffitus significent cultum ex bono spirituali, quod est bonum charitatis erga proximum; ille cultus etiam significatur per preces sanctorum, quare dicitur quod dati sint ei suffitus multi ut offerret cum precibus sanctorum; et dein, ascendit fumus suffituum cum precibus sanctorum in conspectum Dei; quod preces sanctorum significent cultum ex bono spirituali, videbitur in articulo mox sequente, tum etiam ibi quid intelligitur per cultum ex bono spirituali seu ex bono charitatis. Apud Esajam „*Populus qui ad iram provocant Me coram faciebus meis jugiter, qui sacrificant in hortis, et suffiunt super lateribus*" LXV: 3; hic per sacrificare et suffire significantur opposita, nempe cultus ex falsis doctrinae quae ex propria intelligentia; horti significant intelligentiam, hic propriam, et lateres significant falsa inde; ac sacrificare et suffire significant cultum: quod Antiqui Cultum Divinum habuerint in hortis et lucis secundum arborum significationes ibi, sed quod id apud Gentem Israëliticam prohibitum fuerit, ne fingerent sibi cultum ex proprio, videatur n: 2722. 4552. Apud Hoscheam „*Super verticibus montium sacrificant, et super collibus suffiunt, sub quercu et populo et robore, quia bona umbra ejus; propterea scortantur filiae vestrae, nurus vestrae adulterantur*" IV: 13; per haec describitur cultus ex amore sui et ex amore mundi, ac inde ex falsis doctrinae; cultus ex amore sui per sacrificare super verticibus montium, cultus ex amore mundi per suffire super collibus, et cultus ex falsis doctrinae per sacrificare et suffire sub quercu, populo et robore, vertex montium significat amorem coelestem, hic amorem sui, colles significant amorem spiritualem, hic amorem mundi, nam amor sui est oppositus amori coelesti, et amor mundi est oppositus amori spirituali; quercus, populus et robur significant bona veri et vera boni naturalis hominis infima, hic mala falsi et falsa mali ejus; quia bona umbra ejus significat complacentiam; falsificationes boni spiritualis inde, significantur per quod propterea scortentur filiae vestrae, et adulterationes boni coelestis per quod propterea nurus vestrae adulterentur. Apud Jeremiam „*Numerus urbium tua-*

rum fuerunt dii tui, Jehuda, et juxta numerum [platearum] Hierosolymae posuistis altaria, altaria ad suffiendum Baali" XI: 13. 17; per urbes hic non significantur urbes, nec per deos dii, neque per plateas Hierosolymae plateae ibi, sed per urbes significantur doctrinalia falsi, per deos ipsa falsa, et per plateas Hierosolymae falsa doctrinae Ecclesiae; per ponere altaria, altaria ad suffiendum Baali, significatur cultus ex amore sui et ex amore mundi, ut supra: gens illa ponebat altaria, et suffiebat Baali, sed quia omnia cultus eorum erant repraesentativa, illa quae fiebant secundum statuta erant repraesentativa coelestium et spiritualium, quare illa quae fiebant contra statuta, erant repraesentativa infernalium, ideo per altaria posita diis, et per suffitus datos Baali significantur opposita. Apud Eundem *„Loquar judicia cum illis super omni malitia eorum, quod deseruerint Me, et suffiverint diis aliis, et incurvaverint se operibus manuum suarum"* I: 16; suffire diis aliis, et incurvare se operibus manuum suarum, significat cultum ex falsis, quae ex propria intelligentia, dii alii sunt falsa, et opera manuum sunt quae ex propria intelligentia. Simile *per suffire diis* significatur apud [398]
Jeremiam Cap: XI: 12: Cap: XLIV: 3. 5. 8. 15. 18. simile *per suffire sculptilibus*, apud Hoscheam Cap: XI: 2: simile *per suffire vanitati*, apud Jeremiam Cap: XVIII: 15: simile etiam quod supra *per suffire Baali*, apud Jeremiam Cap: VII: 9: et apud Hoscheam Cap: II: 13: et simile per *suffire Melecheth seu reginae coelorum*, apud Jeremiam Cap: XLIV: 17. 18. 19. 21. 25; Melecheth coelorum significat falsa in omni complexu. Porro, quod suffitio significet illa cultus quae grate percipiuntur, et quod suffimentum bonum spirituale, est causa, quia omnia, quae apud gentem Israëliticam instituta fuerunt, erant repraesentativa coelestium et spiritualium; Ecclesia enim apud illos non erat sicut Ecclesia hodie, quae est Interna, sed erat Externa, et Externa repraesentabant et inde significabant Interna Ecclesiae, qualia in Verbo Novi Testamenti a Domino detecta fuerunt; inde Ecclesia illorum dicta est Ecclesia Repraesentativa; Externa Ecclesiae hujus constabant ex talibus in Mundo naturae, quae correspondebant affectionibus boni et veri in Mundo spirituali;

inde erat, quod cum illi, qui ab Ecclesia in Externis quoad cultum erant, illi, qui in spirituali Mundo seu in Coelo, in Internis essent, et se conjungerent cum illis qui in Externis; hoc modo eo tempore Coelum cum hominibus terrae unum fecit: ex his constare potest, quare in Tentorio conventus fuit Mensa pro Panibus, fuit Candelabrum cum lucernis, et fuit Altare suffitus; Panes enim repraesentabant et inde significabant bonum amoris procedens a Domino, seu Bonum Coeleste; Candelabrum cum lucernis repraesentabat et inde significabat Bonum et Verum Spirituale; et Suffitus repraesentabat et inde significabat cultum; et quia omnis Cultus Divinus, qui grate percipitur, est ex bono spirituali, ideo per suffimentum significabatur illud bonum; ut gratum repraesentaretur, factum est suffimentum ex aromatibus fragrantibus, et hoc quoque ex correspondentia; odores enim fragrantes correspondent amoenitatibus et delitiis, quae insunt cogitationibus et perceptionibus ex jucundo amoris spiritualis, proinde correspondebat suffitus talibus quae grate recipiuntur a Domino, et quae grate percipiuntur ab Angelis: hoc gratum unice est ex bono spirituali seu ex bono charitatis erga proximum, hoc enim bonum est bonum coeleste, quod est bonum amoris in Dominum, in effectu, nam bonum coeleste, quod est bonum amoris in Dominum, sistitur unice in effectum per bonum spirituale, quod est bonum charitatis erga proximum, quapropter in hoc bono esse et id exercere, est amare et colere Dominum; quid charitas erga proximum, et quid ejus exercitium, videatur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 84 ad 107. Quoniam Oleum, per quod Unctiones fiebant, significabat Bonum coeleste seu bonum amoris in Dominum, ac suffimentum significabat Bonum spirituale seu bonum charitatis erga proximum, et quia hoc est ex illo, ut supra dictum est, ideo in Exodo, Capite XXX, agitur primum de praeparatione Olei unctionis, et mox dein de præeparatione suffimenti; de praeparatione Olei unctionis a Versu 23 ad 33, et de praeparatione suffimenti a Versu 34 ad 38: et quia de suffitu hic agitur, velim hic adducere quid de praeparatione suffimenti ibi mandatum est, nempe „*Accipe tibi Aromata fragrantia, stacten, onychen et galbanum, fragrantia, et Thus purum, tantum*

in tanto erit; et facies illud suffimentum, unguentum opus unguentarii, salitum, purum, sanctum, et tundes ex illo minutim; et dabis de illo ante Testimonium in Tabernaculo Conventus, quo conveniam te ibi, sanctum sanctorum erit vobis. Et suffimentum quod facis in qualitate ejus, non facietis vobis, sanctum erit tibi Jehovae: vir qui fecerit sicut illud ad faciendum odorem eo, exscindetur e populis suis" Exod: XXX: 34 ad 38; sed quid singula haec significant, videatur in Arcanis Coelestibus a n: 10289 ad 10310, ubi illa ordine explicata sunt; hic tantum, quod Thus fuerit primarium, et tria reliqua adjecta odoris gratia, quare de Thure dicitur quod tantum in tanto erit, seu quantum ab uno tantum ab altero; similiter ut cum oleo unctionis, in quo Oleum olivae erat primarium, et reliqua in illo significantia, Exod: XXX: 23 ad 33: inde patet, cur Thus simile significet cum suffimento in composito, nempe Bonum spirituale. Quoniam fragrantia quae sunt Odoris correspondent amoenis spiritualibus seu amoenis oriundis ex Bono spirituali, ideo quoque receptio gratissima a Domino vocatur Odor quietis, Exod: XXIX: 18. 25. 41. Levit: I: 9. 13. 17. Cap: II: 2. 9. 12. Cap: III: 5. Cap: IV: 31. Cap: VI: 8. 14. Cap: VIII: 28. Cap: XXIII: 8. 13. 18. Numer: Cap: XXVIII: 6. 8. 13. Cap: XV: 3. Cap: XXIX: 2. 6. 8. 13. 36: et apud Ezechielem „*Per Odorem quietis placabor vobis*" XX: 41: apud Mosen „*Si non ambulaveritis in praeceptis meis, sed iveritis Mecum in adversum, non odorabor odorem quietis vestrum*" Levit: XXVI: 31: et apud Hoscheam „*Ibunt rami ejus, et erit sicut honor olivae, et Odor illi sicut Libani*" XIV: 7; haec de Israële, honor olivae significat bonum coeleste, et odor Libani bonum spirituale, ex gratitudine: quod honor dicatur de bono coelesti, videatur supra n: 288: quod olea etiam id bonum significet, in Arcanis Coelestibus, n: 9277. 10261: quod odor significet perceptivum grati secundum quale amoris et fidei, n: 1514 ad 1519. 3577. 4624 ad 4634. 4748. 5621. 10292: quod odor quietis significet perceptivum pacis, n: 925. 10054: quid perceptivum pacis, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 284 ad 290. [399]

325. Quae sunt preces sanctorum, quod significet ex

quibus cultus, constat ex significatione precum sanctorum, quod sint cultus ex bono spirituali; per preces in sensu interno intelliguntur omnia cultus, et per sanctos spiritualia; sancti enim in Verbo dicuntur qui in Regno spirituali Domini sunt, justi autem qui in Regno coelesti Ipsius, videatur supra n: 204; sed in sensu interno Verbi per sanctos non intelliguntur sancti sed sancta, nam sancti involvunt personas, et in sensu interno exuitur omne personae, solae enim res faciunt illum, de qua re videatur supra n: 270; et quod Angeli, quia spirituales, cogitent abstracte a personis, etiam supra n: 99. 100; in hoc distinguitur sensus internus Verbi a sensu externo ejus, qui est sensus literae; et quia sic per sanctos intelliguntur sancta, et per sanctum in Verbo intelligitur Divinum Verum quod procedit a Domino, et facit Regnum spirituale Ipsius, videatur supra n: 204, ideo per sancta intelliguntur spiritualia, et per preces sanctorum cultus ex bono spirituali: quod cultus ex hoc bono per preces sanctorum intelligatur, constat ex eo, quod dicatur quod habuerint phialas
[400] aureas plenas suffitibus, quae sunt preces sanctorum, et per suffitus significantur omnia cultus quae ex bono spirituali, ut in Articulo mox praecedente ostensum est, inde sequitur quod per preces sanctorum simile significetur; ut quoque apud Davidem „*Attende aurem ad vocem meam quando clamo ad Te, receptae sint preces meae, suffimentum coram Te, sublatio manuum minchah vesperae: custodi januam labiorum meorum, ne declina cor meum ad malum, ad faciendum facinora in impietate, cum viris operantibus iniquitatem, quia adhuc preces meae in malis illorum*“ Psalm: CXLI: 1. 2. 3. 4. 5; hic quoque preces vocantur suffimentum, et sublatio manuum vocatur minchah, et hoc quia per preces simile significatur quod per suffimentum, et per sublationem manuum simile quod per mincham, per suffimentum significatur bonum spirituale, quod est bonum charitatis erga proximum, et per mincham significatur bonum coeleste, quod est bonum amoris in Dominum, ita per utrumque cultus; et quia preces non sunt ex ore sed ex corde per os, et omnis cultus qui est ex corde est ex bono amoris et charitatis, nam cor id significat, ideo etiam dicitur, custodi januam labiorum meo-

rum, ne declina cor meum ad malum, ad faciendum facinora
in impietate; et quia lamentatur David, quod mala contra
illum adhuc valeant, ideo dicit, quia adhuc preces meae in
malis illorum. Quod preces similia significent cum suffitibus,
etiam constat alibi in Apocalypsi „*Alius Angelus venit, et
stetit apud Altare, habens thuribulum aureum, et dati ei
suffitus multi, cum precibus sanctorum omnium, super
Altare aureum, et ascendit fumus suffituum cum precibus
sanctorum ad conspectum Dei*" VIII: 3. 4; quia hic si-
milia significantur per preces quae per suffitus, nempe cul-
tus ex bono spirituali, ideo dicitur, dati ei suffitus multi ut
offerret cum precibus sanctorum, tum ascendit fumus suffi-
tuum cum precibus sanctorum ad conspectum Dei. Quid
intelligitur per cultum ex bono spirituali, primum dicetur,
postea quod preces illum cultum significent: Cultus non con-
sistit in precibus ac in devotione externa, sed in vita chari-
tatis, preces sunt modo externa ejus, procedunt enim ex
homine per os ejus, quapropter qualis est homo quoad vitam,
tales sunt preces ejus; non refert quod humiliter se gerat,
super genubus sit et suspiret, quando precatur, haec externa
sunt, et nisi externa procedant ex internis, sunt modo gestus
et soni absque vita; est affectio in singulis quae homo loqui-
tur, et unusquisque homo, spiritus et angelus est sua affectio,
nam affectio eorum est vita eorum, ipsa affectio est quae lo-
quitur, et non homo absque illa, quapropter qualis est affe-
ctio talis est precatio: affectio spiritualis est quae vocatur
charitas erga proximum, in illa esse est vere cultus, precatio
est procedens; inde constare potest, quod essentiale cultus
sit vita charitatis, ac instrumentale ejus sit gestus et precatio,
seu quod primarium cultus sit vita charitatis et secundarium
ejus sit precatio: ex quo patet, quod qui omnem cultum
Divinum ponunt in pietate orali et non in pietate actuali, valde
errent; pietas actualis est in omni opere et in omni functione
agere ex sincero et recto, et ex justo et aequo, et hoc quia
praeceptum est a Domino in Verbo, ita enim homo in omni
opere suo spectat ad Coelum et ad Dominum, cum Quo sic
conjungitur: ast agere sincerum et rectum, justum et aequum [401]
solum ex timore legis, jacturae famae, ac honoris et lucri, et

nihil cogitare de Lege Divina, de praeceptis Verbi, et de Domino, et tamen devote precari in templis, est pietas externa, quae qualitercunque sancta apparet, usque non est pietas, sed est vel hypocrisis, vel est quoddam fictum ex habitu tractum, vel quoddam persuasivum ex falso principio quod in eo solo consistat Cultus Divinus, spectat enim non corde ad Coelum et ad Dominum, sed modo oculis, cor spectat ad semet et ad mundum, et os loquitur ex habitu solius corporis et ejus memoriae; per id conjungitur ille homo mundo et non coelo, ac sibi et non Domino. Ex his constare potest quid pietas, tum quid cultus Divinus, et quod pietas actualis sit ipse cultus; de qua re etiam videantur quae in Opere de Coelo et Inferno, n: 222. 224. 358. 359. 360. 528. 529. 530, dicta sunt; et quae in Doctrina Novae Hierosolymae n: 123 ad 129; ubi etiam haec „Pietas est pie cogitare et loqui, „multum vacare precibus, humiliter se tunc gerere, frequen-„tare Templa, et ibi praedicationes devote auscultare, et saepe „quotannis obire Sacramentum Coenae, et similiter reliqua „cultus secundum Ecclesiae statuta. Vita autem charitatis est „bene velle et bene facere proximo, in omni Opere agere ex „justo et aequo, ex bono et vero, similiter in omni functione; „verbo, vita charitatis consistit in usibus praestandis; in hac „vita primario consistit Cultus Divinus, in illa autem secun-„dario; quapropter qui separat unam ab altera, nempe qui „vitam pietatis agit, et non simul vitam charitatis, non colit „Deum: nam vita pietatis tantum valet, quantum ei con-„juncta est vita charitatis, haec enim primaria est, et qualis „haec talis illa“ n: 124. 128. Quod Coelum a Domino insinuetur pietati actuali hominis, et non pietati orali seu externae separatae ab illa, ex pluri experientia mihi testatum factum est; visi enim sunt multi, qui in pietate orali et externa posuerunt omnem cultum, et praeterea in sua vita actuali nihil cogitaverunt de praeceptis Domini in Verbo, seu quod sincerum et rectum, justum et aequum ex religione, ita ex origine spirituali, faciendum sit, sed solum ex lege civili, tum ex lege morali, ut sinceri et justi apparerent propter famam, et haec propter honorem aut lucrum, credentes sic quod in Coelum venturi prae aliis; quapropter secundum fidem

suam elevati sunt in Coelum; sed cum ab Angelis perceptum fuit, quod colerent Deum solum ore et non corde, et quod pietas eorum externa non procederet ex pietate actuali, quae est vitae, ab illis dejecti sunt, et postea associati illis qui in simili vita cum illis fuerunt, et ibi deprivati suo pio et sancto, quoniam hoc interius conspurcatum fuit malis vitae: inde quoque patuit, quod Cultus Divinus primario consistat in vita charitatis, et secundario in pietate externa. Quoniam ipse Cultus Divinus primario consistit in vita, et non in precibus, ideo dixit Dominus quod in precando non essent multiloqui et prolixi, his verbis „*Orantes ne sitis multiloqui, sicut Ethnici, qui putant quod propter multiloquium exaudiantur; ne igitur reddimini illis similes*“ Matth: VI: 7. 8. Quia nunc ipse Cultus Divinus consistit primario in vita charitatis, et secundario in precibus, ideo per preces in sensu spirituali Verbi intelligitur cultus ex bono spirituali, hoc est, [402] ex vita charitatis, quod enim primarium est, hoc intelligitur in sensu spirituali, sensus literae autem consistit ex secundariis, quae sunt effectus et correspondent. In Verbo etiam multis in locis nominantur preces, sed quia preces procedunt ex corde, et cor hominis est qualis ejus vita amoris et charitatis est, ideo per preces in sensu spirituali intelligitur illa vita, et cultus ex illa; ut in his sequentibus; apud Lucam „*Vigilate omni tempore, precantes ut digni habeamini, ad fugiendum quae futura sunt, et ad standum coram Filio hominis*“ XXI: 36. Marc: XIII: 33; per vigilare omni tempore significatur vitam spiritualem sibi comparare, videatur supra n: 187, quare etiam dicitur Precantes, quia precatio est effectus illius vitae, seu externum ejus, quod tantum facit quantum ex vita procedit, sunt enim unum sicut anima et corpus, ac sicut internum et externum. Apud Marcum „*Jesus dixit, omnia quae precantes petitis, credite quod accepturi, tunc fiet vobis, cum vero steteritis orantes, remittite si quid habetis contra quenquam*“ XI: 24. 25; hic quoque per precari, petere et orare in sensu spirituali intelligitur vita amoris et charitatis, nam qui in vita amoris et charitatis sunt, illis datur a Domino quid petituri sunt, quare non aliud petunt quam quod bonum est, et id fit illis; et quia

fides etiam est a Domino, ideo dicitur, credite quod accepturi; et quia preces ex vita charitatis procedunt, et sunt secundum illam, ideo ut fiat secundum preces, etiam dicitur, cum steteritis orantes remittite si quid habetis contra quenquam. Quod per cum steteritis orantes significetur cùm in cultu Divino sunt, patet etiam ex eo quod simile quod ibi dicitur de orantibus, etiam dicatur de offerentibus munus super Altari, apud Matthaeum „*Si obtuleris munus super altare, et recordatus quod frater tuus habeat aliquid contra te, relinque munus coram Altari, et prius reconciliare fratri, et tunc veniens offer munus*" V: 23. 24; per munus offerre super Altari, significatur omnis Cultus Divinus, ex causa quia Cultus Divinus apud illam gentem principaliter constabat in offerendis holocaustis et sacrificiis, per quae ideo significabantur omnia cultus, videatur Doctrina Novae Hierosolymae n: 214. 221; inde constare potest, quod simile significetur per precari seu orare, quod per offerre munus super Altari, nempe cultus ex bono amoris et charitatis. Apud Eundem „*Jesus dixit, scriptum est, Domus mea Domus precationum vocabitur, vos vero illam fecistis speluncam latronum*" XXI: 13. Marc: XI: 17. Luc: XIX: 46; per Domum Domini significatur Ecclesia, et per precationes Cultus ibi; et per speluncam latronum prophanatio Ecclesiae et cultus; ex hoc opposito etiam patet, quod precationes significent cultum ex bono amoris et charitatis. Apud Davidem „*Ad Deum ore meo clamavi, iniquitatem si spectassem in corde meo, non audiet Dominus, atque audivit Deus, attendit ad vocem precum mearum*" Psalm: LXVI: 17. 18. 19; quia tales sunt preces, quale est cor hominis, et ideo non sunt preces quae alicujus cultus si cor malum est, ideo dicitur, iniquitatem si spectassem in corde meo, non audiret Dominus, per quod significatur non reciperet cultum; cor hominis est amor ejus, et amor hominis est ipsa vita ejus, inde tales sunt preces hominis, qualis est ejus amor, seu qualis est ejus vita; inde sequitur, quod preces significent vitam amoris et chari-
[403] tatis ejus, seu quod haec vita per preces in sensu spirituali intelligatur. Possunt plura loca adduci, sed quia homo non scit, quod vita ejus et preces unum faciant, et inde non aliter

percipit, quam quod intelligantur solae preces, ubi in Verbo dicuntur, ideo supersedentur. Praeterea homo continue precatur, quando est in vita charitatis, tametsi non ore usque corde, nam quod amoris est hoc in cogitatione est jugiter, etiam cum id nescit, secundum illa quae in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 55. 56. 57 dicta sunt; inde etiam patet, quod precatio in spirituali sensu sit cultus ex amore. Sed haec non sapiunt illi, imo contra id cogitant, qui pietatem ponunt in precibus et non in vita; hi nec sciunt quid Pietas actualis.

326. Et canebant Canticum novum, quod significet agnitionem et confessionem ex gaudio cordis, constat ex significatione Cantici, quod sit agnitio et confessio ex gaudio cordis, hic agnitio et confessio quod Domino quoad Divinum Humanum sit omnis potestas in Coelis et in terris; quod de hoc sit confessio, est quia de eo agitur. Quod canere Canticum significet confessionem ex gaudio cordis, est quia gaudium cordis se exserit per cantum, quando id in suo pleno est; causa quod per cantum, est quia cum cor plenum est gaudio, et inde quoque cogitatio, tunc effundit se per cantum, ipsum gaudium cordis per sonum cantus, et inde gaudium cogitationis per canticum, quale gaudii cogitationis sistitur per voces cantici conformes et convenientes rei quae in cogitatione ex corde est, et quale gaudii cordis per harmoniam, et quantum gaudii ejus per elationem soni et in eo vocum; omnia illa fluunt sicut sponte ex ipso gaudio, et hoc ex causa quia totum coelum formatum est secundum affectiones boni et veri, Coelum supremum secundum affectiones boni, et Coelum medium secundum affectiones veri, ita quoque formatum est ad gaudia, nam omne gaudium est ex affectione seu ex amore: inde est, quod in omni loquela Angelica sit quidam concentus; sed haec melius sciri et concludi possunt ex illis quae in Opere de COELO ET INFERNO dicta et ostensa sunt, quod nempe Cogitationes et Affectiones angelorum vadant secundum formam Coeli, n: 200 ad 212, et 265 ad 275: et quod inde quidam Concentus sit in loquela eorum, n: 242: tum quod sonus loquelae angelorum correspondeat eorum affectionibus, et articulationes soni, quae sunt voces, correspondeant ideis cogitationis quae ex affectione, n: 236. 241: et praeterea in ARCANIS COELESTIBUS n: 1648. 1649.

2595. 2596. 3350. 5182. 8115: inde patet, quod harmonicum cantus, et quoque quod Ars Musica possit exprimere affectionum varia genera, et applicari rebus, sit ex spirituali mundo, et non ex naturali, ut creditur, de qua re etiam videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 241. Ex hac causa est, quod plura instrumentorum Musicorum genera apud gentem Judaicam et Israëliticam in cultu sancto adhibita fuerint, quorum quodlibet applicatum erat affectionibus boni coelestis, et affectionibus boni spiritualis, et inde gaudiis, de quibus evangelizabatur; instrumenta chordacea applicata erant affectionibus boni spiritualis, et instrumenta inflatoria affectionibus boni coelestis, quibus etiam adjungebatur cantus cum canticis, per quae convenientiae rerum cum sonis affectionum
[404] formabantur: omnes Psalmi Davidis erant tales, quapropter dicuntur Psalmi a psallere, et quoque Cantica: ex his quoque constare potest, unde est quod dicatur quod quatuor Animalia et viginti quatuor Seniores habuerint citharas, et quoque cecinerint hoc Canticum. Quod Cantus et canere Canticum significent agnitionem et confessionem ex gaudio cordis, constat ex his sequentibus; apud Esajam „*Dices in die illo, confitebor Jehovae, Deus salutis meae, confidam, non timebo, quia robur meum, et Canticum Jah, Jehovah, fuit mihi in salutem; tunc haurietis aquas ex fontibus salutis; et dicetis in die illo, confitemini Jehovae, invocate Nomen Ipsius, cantate Jehovae, exclama et jubila habitatrix Zionis, quia magnus in medio tui Sanctus Israëlis*“ XII: 1 ad 6; describitur ita confessio ex gaudio cordis propter adventum Domini, et Divinam Ipsius potentiam salvandi genus humanum; quod confessio sit patet, nam primo dicitur, confitebor Jehovae, et quoque dein, confitemini Jehovae; confessio quod Dominus ex Divina potentia salvaturus sit genus humanum, describitur per haec, Deus salutis meae, confidam, non timebo, quia robur meum, fuit mihi in salutem, tunc haurietis aquas ex fontibus salutis in die illo, magnus in medio tui Sanctus Israëlis; in die illo est quando Dominus venturus, Sanctus Israëlis est Dominus; gaudium inde, quod est gaudium confessionis, describitur per cantate Jehovae, exclama et jubila habitatrix Zionis, habitatrix et filia Zionis

est Ecclesia ubi Dominus colitur; Canticum Jah ibi significat celebrationem et glorificationem Domini. Apud Eundem „*Cantate Jehovae Canticum novum, laudem Ipsius extremitas terrae, extollant vocem desertum et urbes ejus, Cantent habitatores petrae, e capite montium clament*“ XLII: 10. 11; agitur etiam ibi de adventu Domini, ac de instauratione Ecclesiae apud illos qui extra Ecclesiam fuerunt, seu apud illos ubi non Verbum fuit, et Dominus non prius notus; cantare Canticum novum, significat confessionem ex gaudio cordis; cantare laudem extremitas terrae, significat confessionem illorum qui remoti ab Ecclesia, extremitas terrae est ubi id quod Ecclesiae est desinit esse, terra est Ecclesia; desertum et urbes ejus quae extollent vocem, significat illos apud quos non bonum quia non verum, quod tamen desiderant; habitatores petrae significant bonum fidei illis; caput montium significat bonum amoris illis; cantare et clamare significat inde confessionem ex gaudio animi et cordis. Apud Eundem „*Consolabitur Jehovah Zionem, consolabitur omnes vastitates ejus, et ponet desertum ejus sicut Eden, solitudinem ejus sicut hortum Jehovae, laetitia et gaudium invenietur in ea, confessio et vox cantus*“ LI: 3. Cap: LII: 8. 9; etiam haec de adventu Domini, et de instauratione Ecclesiae quae tunc vastata seu deperdita fuit; per Zionem significatur Ecclesia ubi Dominus colendus est; per vastitates ejus significantur defectus veri et boni ex non cognitionibus; per ponere desertum sicut Eden, et solitudinem sicut hortum Jehovae, significatur quod verum et bonum illis erit in abundantia, desertum dicitur ubi non bonum, et solitudo ubi non verum, Eden significat bonum in abundantia, et hortus Jehovae significat verum in abundantia; quia cantus et canticum significant confessionem ex gaudio cordis, ideo dicitur laetitia et gaudium in ea, confessio et vox cantus, vox cantus est canticum. In Threnis „*Seniores a porta cessarunt, juvenes a cantu, cessavit gaudium cordis nostri*“ V: 14. 15; Seniores a porta cessarunt, significat quod illi qui in veris ex bono, seu abstracte vera ex bono per quae intromissio in Eccclesiam, non sint; juvenes a cantu cessarunt, significat quod ipsa vera deprivata sint affectione sua spirituali, et inde suo gaudio; et quia hoc significatur, ideo dicitur cessavit [405]

gaudium cordis nostri. Apud Ezechielem *„Cessare faciam strepitum Canticorum tuorum, et vox cithararum non audietur amplius“* XXVI: 13; strepitus Canticorum significat confessionum gaudia; vox cithararum significat laetitias ex veris et bonis spiritualibus. Apud Davidem *„Jehovah robur meum, et adjuvor, exultat cor meum, et Cantico meo confitebor Ipsi“* Psalm: XXVIII: 7; quia Canticum significat confessionem ex gaudio cordis, ideo dicitur exultat cor meum, et Cantico meo confitebor Ipsi. Apud Eundem *„Cantate justi in Jehovah, confitemini Jehovae in cithara, in nablio decachordii psallite Ipsi, cantate Ipsi Canticum novum, reddite egregie pulsare cum clangore“* Psalm: XXXIII: 1. 2. 3; quoniam gaudium cordis est ex amore coelesti et ex amore spirituali, ideo dicitur cantate justi in Jehovah, confitemini Jehovae in cithara, in nablio decachordii psallite Ipsi, cantate justi dicitur de illis qui in amore coelesti sunt, confitémini in cithara et psallite in nablio de illis qui in amore spirituali, quod justi dicantur qui in amore coelesti sunt, videatur supra n: 204, et quod cithara et nablium praedicentur de illis qui in bono spirituali, etiam supra n: 323; et quia Canticum est confessio ex gaudio oriundo ex illis amoribus, ideo dicitur confitemini Jehovae, cantate Ipsi Canticum novum; exaltatio gaudii ex plenitudine significatur per reddite egregie pulsare cum clangore. Apud Eundem *„Laudabo Nomen Dei Cantico, et magnum faciam Ipsum confessione“* Psalm: LXIX: 31: apud Eundem *„Quando ivero cum illis ad Domum Dei, cum voce Cantus et confessionis multitudine feriante“* Ps: XLII: 5: apud Eundem *„Confitemini Jehovae, invocate Nomen Ipsius, cantate Ipsi, psallite Ipsi“* Psalm:: CV 1. 2. Psalm: CXLIX: 1: apud Eundem *„Confitebor Jehovae juxta justitiam Ipsius, et cantabo Nomen Jehovae Altissimi“* Psalm: VII: 18: apud Eundem *„Paratum est Cor meum, cantabo et psallam, excita te gloria mea, excita te cithara et nablium, confitebor Tibi inter gentes, Domine, psallam Tibi inter populos“* Psalm: LVII: 8. 9. 10; quia cantare Canticum significat confessionem ex gaudio cordis, ideo in illis locis dicitur utrumque, confiteri et cantare, confessio et canticum,

vox cantus et confessionis. Ubi agitur de adventu Domini, dicitur Canticum novum, et quod gauderent et exultarent terra, mare, ager, sylva, arbores, Libanus, desertum, et plura, ut in sequentibus his locis; apud Davidem „*Cantate Jehovae Canticum novum, clangite Jehovae omnis terra, personate, jubilate et cantate cithara et voce cantus, tubis et voce buccinae, clangite coram Rege Jehovah, sonitum edat mare, et plenitudo ejus, Orbis et habitantes in eo, flumina plaudant manu, una montes jubilent*“ Psalm: XCVIII: 1. 4. 5. 6. 7. 8: apud Eundem „*Cantate Jehovae Canticum novum, cantate Jehovae omnis terra, cantate Jehovae, benedicite Nomini Ipsius, evangelizate de die in diem salutem Ipsius; laetabuntur coeli et gaudebit terra, commovebit se mare et omnis plenitudo ejus, exultabit ager, et* [406]
omne quod in eo, tunc cantabunt omnes arbores sylvae“ Psalm: XCVI: 1. 2. 11. 12: apud Eundem „*Cantate Jehovae Canticum novum, laudem Ipsius in coetu sanctorum; laetetur Israël in factoribus suis, filii Zionis in Rege suo, laudent Nomen Ipsius in chorea, cum tympano et cithara psallant Ipsi*“ Psalm: CXLIX: 1. 2. 3: apud Esajam „*Cantate Jehovae Canticum novum, laudem Ipsius extremitas terrae, extollant vocem desertum et urbes ejus*“ XLII: 10. 11. Apud Eundem „*Cantate Coeli quia fecit Jehovah, jubilate inferiora terrae, personate montes cantu, sylva et omnis arbor in ea, quia redemit Jehovah Jacobum, et in Israële gloriosum se exhibuit*“ XLIV: 23. Cap: XLIX: 13; in illis locis agitur de Domino, Ipsius adventu, et de salvatione per Ipsum; et quia haec ventura erant, ideo dicitur Canticum novum; gaudium ex eo describitur non modo per cantare, psallere, personare, jubilare, plaudere, sed etiam per varia instrumenta Musica, quae sono concordabant; tum etiam quod simul gauderent, exultarent, jubilarent, cantarent, plauderent, clamarent flumina, mare, ager, sylvae, arbores ibi, Libanus, desertum, montes, et plura; quod de illis similia dicantur, est quia illa significant talia quae Ecclesiae sunt, et ideo talia quae apud hominem Ecclesiae, flumina illa quae intelligentiae sunt, mare illa quae scientiae concordantia cum veris et bonis, ager bonum Ecclesiae, sylvae vera naturalis

hominis, arbores cognitiones, Libanus verum et bonum spirituale, desertum desiderium veri ut inde bonum, montes bona amoris; haec omnia dicuntur cantare, personare, jubilare, clamare et plaudere, quum illa e coelo sunt, tunc enim gaudium coeleste in illis est, et per illa in homine; nam homo non in coelesti gaudio est, nisi illa quae apud illum, quae sunt vera et bona, sint e coelo, inde gaudium cordis quod vere gaudium, et gaudium hominis apud quem illa: inde constare potest, unde est quod de illis simile dicatur quod de homine, nempe quia in illis est gaudium et per illa apud hominem: tale gaudium est in omni bono spirituali et coelesti, et inde apud illos apud quos illa bona sunt; influit enim Coelum cum suo gaudio, hoc est, Dominus per coelum, in bona et inde vera quae ab Ipso apud hominem, et per illa in hominem, et non in hominem expertem illis aut vacuum; illa bona et inde vera sunt quae ex influxu e coelo exultant, jubilant, personant, cantant, psallunt, hoc est, gaudent, et inde cor hominis. Quoniam variae affectiones boni et veri sunt, et singulae conveniente sono se edunt, ideo in Verbo varia instrumentorum genera memorantur, imprimis apud Davidem, per quae similes affectiones significantur; qui novit sensum internum Verbi, et simul instrumentorum ibi nominatorum sonos, is scire potest quaenam affectio ibi significatur et describitur; Angeli hoc sciunt ex sola nominatione illorum et simul ex re suis vocibus ibi descripta, cum homo legit Verbum; ut pro exemplo, apud Davidem „*Omnes populi clangite manu, concinite Deo voce cantus; ascendit Deus cum clangore, Jehovah cum voce buccinae; canite Deo, canite Regi nostro, quia Rex omnis terrae Deus, canite maskil*“ Psalm: XLVII: 2. 6. 7. 8. 9: apud Eundem „*Viderunt gressus tuos, Deus, gressus Dei mei, processerunt cantantes, post pulsantes, in medio virginum tympanizantium*“ Psalm:
[407] LXVIII: 25. 26. 27: apud Eundem „*Jubilate Deo robori nostro, acclamate Deo Jacobi, extollite cantum, et date tympanum, citharam jucundam cum nablio, clangite in mense buccina*“ Psalm: LXXXI: 2. 3. 4: apud Eundem „*Laudate Deum cum clangore buccinae, cum nablio et cithara, cum tympano et chorea, cum fidibus et organo, cum cym-*

balis soni, cum cymbalis clangoris" Psalm: CL: 3. 4. 5; omnia Instrumenta ibi nominata significant affectiones, unumquodvis suam, et hoc ex concordantia soni illorum, sunt enim affectiones quae producunt varietates sonorum apud homines, unde etiam ex sonis affectiones cognoscuntur, ut supra in hoc articulo dictum est: addam his arcanum, Angeli qui in coelo constituunt Regnum coeleste Domini, hauriunt sensum internum Verbi ex sola affectione hominis cum legit Verbum, resultante etiam ex sono vocum in Lingua originali; Angeli autem qui in Regno spirituali Domini sunt, hauriunt sensum internum ex veris quae continent voces; inde ex Regno coelesti est gaudium cordis homini qui in affectione spirituali est, et ex Regno spirituali confessio ex illo gaudio; soni instrumentorum Musicorum, quae ibi nominata sunt, elevant affectionem, et vera formant illam: quod ita sit, etiam periti artis Musicae sciunt: ob illam causam Psalmi Davidis dicuntur Psalmi a psallere, et quoque Cantica a canere; psallebantur enim et canebantur cum adjunctis sonis variorum instrumentorum; quod Psalmi ab Ipso dicantur, notum est, quoniam plerique illa inscripti sunt; qui autem dicuntur CANTICA, sunt sequentes, Psalm: XVIII: 1. Psalm: XXXIII: 1. 2. Psalm: XLV: 1. Psalm: XLVI: 1. Psalm: XLVIII: 1. Psalm: LXV: 1. Psalm: LXVI: 1. Psalm: LXVII: 1. Psalm: LXVIII: 1. Psalm: LXXV: 1. Psalm: LXXVI: 1. Psalm: [LXXXIII: 1.] LXXXVII: 1. Psalm: LXXXVIII: 1. Psalm: XCII: 1. Psalm: XCVI: 1. Psalm: XCVIII: 1. Psalm: CVIII: 1. Psalm: CXX: 1. Psalm: CXXI: 1. Psalm: CXXII: 1. Psalm: CXXIII: 1. Psalm: CXXIV: 1. Psalm: CXXV: 1. Psalm: CXXVI: 1. Psalm: CXXVII. 1. Psalm: CXXVIII: 1. Psalm: CXXIX: 1. Psalm: CXXX: 1. Psalm: CXXXI: 1. Psalm: CXXXII: 1. Psalm: CXXXIII: 1. Psalm: CXXXIV: 1. Plura de Cantu et de Cantico ex Verbo adduci possent, et ostendi quod significent confessiones ex gaudio cordis, sed relinquuntur ob pluralitatem, sufficiunt quae adducta sunt.

327. Dicentes, dignus es accipere librum et aperire sigilla ejus, quod significet quod Domino ex Divino Humano sit Omnipotentia et Omniscientia, constat ex omnibus illis

quae praecedunt; actum enim huc usque est de eo, quod Domino ex Divino Humano sit Omnipotentia et Omniscientia, et inde quod Ipsi sit Judicium; quod id intelligatur per dignus es accipere librum et aperire sigilla ejus, patet ex serie rerum explicatarum a principio hujus Capitis huc usque, quae velim ordine proferre; nempe quod per vidi in dextra Sedentis super Throno, significetur Dominus quoad Omnipotentiam et Omniscientiam, n: 297: quod per librum scriptum intus et a tergo, obsignatum sigillis septem, significetur status vitae omnium in Coelo et in terra prorsus reconditus, n: 299. 300: quod per vidi Angelum fortem praedicantem voce magna, quis est dignus aperire librum et solvere sigilla ejus, significetur exploratio num ullus talis sit ut sciat et percipiat status vitae omnium, n: 302. 303: quod per nemo potuit in Coelo nec
[408] super terra nec sub terra aperire librum, significetur quod ne hilum aliquis ex se, n: 304: quod per ecce vicit Leo qui est ex tribu Jehudae, radix Davidis, aperire librum et solvere sigilla ejus, significetur Dominus quod ex propria potentia subjugaverit Inferna, ac redegerit omnia in Coelis in ordinem, et hoc per Divinum Bonum unitum Divino Vero in suo Humano, n: 309. 310: per quod vidi Agnum stantem, habentem cornua septem et oculos septem, significetur Dominus quoad Divinum Humanum, quod Ipsi ex Eo sit Omnipotentia et Omniscientia, n: 314. 316. 317: et per quod venit et accepit librum e dextra Sedentis super Throno, significetur quod ex Divino Humano Ipsius sint illa, n: 319: inde nunc patet, quod hic per dignus es accipere librum et solvere sigilla ejus, significetur quod Domino ex Divino Humano sit Omnipotentia et Omniscientia.

328. Quia occisus es, et redemisti Deo nos in sanguine tuo, quod significet separationem omnium a Divino, et conjunctionem cum Divino per agnitionem Ipsius et per receptionem Divini Veri ab Ipso, constat ex significatione occisi, cum de Domino, quod sit separatio omnium a Divino; per occidi enim in Verbo significatur spiritualiter occidi, hoc est, perire ex malis et falsis, ut ostensum videatur supra n: 315; et quia Dominus etiam apud illos non est, negatur enim, ideo per occisum, cum de Domino, significatur non agnitus, u

supra n: 315, et quoque negatus, et cum negatur Dominus, est quasi occisus apud illos, et illi per id separati a Divino, nam qui negant Dominum, hoc est, Divinum Ipsius, illi se prorsus separant a Divino, Ipse enim est Deus universi, et Ipse est unum cum Patre, ac Pater in Ipso et Ipse in Patre, et nemo venit ad Patrem nisi per Ipsum, ut Ipse Dominus docet, quapropter separati sunt prorsus a Divino illi in Ecclesia, qui non agnoscunt Divinum Ipsius, et magis qui corde negant Illud; negare Illud hic intelligitur per occidere Ipsum apud se; hoc etiam in sensu interno Verbi intelligitur per quod crucifixerint Dominum, videatur supra n: 83. 195 f.; nam Judaei, apud quos tunc Ecclesia fuit, negaverunt Ipsum esse Christum, et per id se separaverunt a Divino, et ideo morti dederunt Ipsum seu crucifixerunt; etiam hodie illi id faciunt, qui Divinum Ipsius negant; unde communis Praedicatorum sermo est, quod qui malam vitam agunt et blasphemant Ipsum, crucifigant Ipsum apud se; hoc itaque est, quod hic significatur per occisus est; et ex significatione redemisti Deo nos in sanguine tuo, quod sit quod conjunxerit nos Divino per agnitionem Ipsius, et per receptionem Divini Veri ab Ipso, redimere enim significat liberare ab Inferno, et per id illos Sibi appropriare, et sic conjungere Divino, constabit ex locis in Verbo, ubi redimere et redemptio dicitur, quae infra adducentur, et sanguis Domini significat Divinum Verum procedens ab Ipso; et quia homo per receptionem Divini Veri a Domino, liberatur ab Inferno, et conjungitur Ipsi, ideo per redemisti Deo nos in sanguine tuo, significatur conjunctio cum Divino per receptionem Divini Veri ab Ipso. Quod hic sensus in illis verbis lateat, nemo videre potest qui in solo sensu literae manet, nam in eo sensu non aliud videri potest, quam quod per occisus es intelligatur crucifixus, et per redemisti nos in sanguine tuo intelligatur quod reconciliaverit nos Patri suo [409]
per Passionem crucis; et quia ille sensus est sensus literae, et hactenus ignotum fuit quod singulis Verbi sensus internus, qui spiritualis, insit, ideo ex illo sensu, nempe sensu literae, doctrinam Ecclesiae illam fecerunt, quod Ipsum Divinum, quod Patrem vocant, rejecerit a Se totum genus humanum, et quod Dominus per Passionem crucis reconciliaverit, et sic

quod salventur illi pro quibus intercedit; quis non, cui aliquis intellectus illustratus est, videre potest, quod hoc Doctrinale sit contra Ipsum Divinum, Ipsum Divinum enim nusquam rejicit aliquem hominem a Se, amat enim omnes, et inde vult omnium salutem; et quoque contra Ipsum Divinum est reconciliari per effusionem sanguinis, et in misericordiam redigi per intuitionem Passionis crucis quam sustinuit Ipsius Filius, et quod inde sit Ipsi Misericordia et non a Se Ipso; et tametsi hoc est contra Essentiam Divinam, usque id credere vocant ipsam fidem seu fidem justificantem. Quis etiam ex ratione illustrata cogitare potest, quod totius mundi peccata in Dominum translata fuerint, et ab unoquovis, qui solum illam fidem habet, ablata sint: sed sit, quod haec Doctrina sit apud illos, qui non ultra sensum literae cogitant, at usque Angeli, qui apud homines sunt, non percipiunt illa secundum eum sensum, verum secundum sensum spiritualem, sunt enim spirituales, et inde spiritualiter et non naturaliter cogitant, hi per redimere hominem in sanguine suo, percipiunt liberare hominem ab Inferno, et sic addicare et conjungere illum Sibi per agnitionem Ipsius et per receptionem Divini Veri ab Ipso; quod ita sit, etiam Ecclesia scire potest, nam scire potest quod nemo per sanguinem conjungatur Divino, sed per receptionem Divini Veri et applicationem ejus ad vitam. Quod Dominus liberaverit ab Inferno, factum est per quod assumserit Humanum, et per Id subjugaverit Inferna, et omnia in Coelis in ordinem redegerit, quod fieri nequaquam potuit quam ex Humano, nam Divinum operatur a Primis per Ultima, ita a Se per illa quae a Se in ultimis sunt, quae sunt in Humano; haec est operatio Divinae Potentiae in Coelo et in Mundo, sed de hac re videantur aliqua supra n: 41: tum in Opere de Coelo et Inferno n: 315; et in Arcanis Coelestibus n: 5897. 6239. 6451. 6465. 8603. 9216. 9217. 9824. 9828. 9836. 10044. 10099. 10329. 10335. 10548: quod Dominus liberaverit ab Inferno, etiam factum est per quod Humanum suum glorificaverit, hoc est, Divinum fecerit, sic enim non aliter potest Inferna in aeternum subjugata tenere: et quia subjugatio Infernorum et glorificatio Humani Ipsius facta est per Tentationes in Humanum suum

admissas, Passio crucis Ipsius fuit ultima Tentatio et plenaria Victoria. Per quod portaverit omnium peccata, significatur quod admiserit in Se omnia Inferna cum tentatus, inde enim omnia peccata seu mala ascendunt, ac intrant et sunt apud hominem, quare per quod portaverit illa significatur quod admiserit in Se inferna cum tentatus, et per quod sustulerit peccata significatur quod subjugaverit Inferna, ut inde mala non amplius possint assurgere apud illos qui agnoscunt Dominum, ac recipiunt Ipsum, hoc est, Divinum Verum procedens ab Ipso fide et vita, et sic Domino conjuncti sunt. Dicitur quod per redemisti Deo nos in sanguine tuo, significetur con- [410]
junctio cum Divino per agnitionem Ipsius et receptionem Divini Veri ab Ipso, et quia super hoc fundatur Ecclesia, volo paucis dicere, quomodo fit conjunctio per illa; primarium est agnoscere Dominum, Ipsius Divinum in Humano, ac Omnipotentiam Ipsius salvandi Genus humanum, per illam enim agnitionem conjungitur homo Divino, quoniam alibi Divinum non est, ibi enim est Pater, nam Pater est in Ipso et Ipse in Patre, ut Ipse Dominus docet, quapropter qui aliud Divinum juxta Ipsum seu a latere spectant, ut solent illi qui orant Patrem ut misereatur propter Filium, hi deflectunt a via, et adorant Divinum alibi quam in Ipso, ac praeterea tunc nihil cogitant de Divino Domini, sed solum de Humano, quae tamen non separari possunt, est enim Divinum et Humanum non duo sed unica Persona, conjuncta sicut Anima et Corpus, secundum Doctrinam ab Ecclesiis receptam ex Fide Athanasiana: quare agnoscere Divinum in Humano Domini seu Divinum Humanum est primarium Ecclesiae, per quod conjunctio; et quia primarium, est etiam primum Ecclesiae: quoniam hoc primum Ecclesiae est, ideo Dominus, cum in Mundo fuit, toties dixit illis quos sanavit, credisne quod hoc possim facere, et cum responderunt quod crederent, dixit, fiat secundum fidem tuam; hoc toties dixit, ut primum crederent, quod Ipsi ex Divino Humano suo esset Divina Omnipotentia, nam absque illa fide non inchoari potuit Ecclesia, et absque illa fide non conjuncti Divino fuissent, sed separati ab illo, et sic nihil boni ab Ipso recipere potuissent. Postea docuit Dominus quomodo salvarentur, quod nempe reciperent Divinum Verum ab Ipso, et

hoc recipitur quando applicatur et implantatur vitae per facere illud; ideo Dominus toties dixit, quod facerent verba Ipsius: ex his constare potest, quod duo illa, nempe credere in Dominum et facere verba Ipsius, unum faciant, et quod nullatenus separari possint, nam qui non facit verba Domini is non credit in Ipsum, tum qui putat se credere in Ipsum et non facit verba Ipsius, nec credit in Ipsum, est enim Dominus in suis Verbis, hoc est, in suis Veris, et ex illis dat Dominus homini fidem. Ex his paucis sciri potest, quod conjunctio cum Divino sit per agnitionem Domini et per receptionem Divini Veri ab Ipso: hoc itaque est, quod significatur per quod Agnus redemerit Deo nos in sanguine suo; quod per Agnus significetur Dominus quoad Divinum Humanum, videatur supra n: 314: plura de his videantur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 293 ad 297: et ex Arcanis Coelestibus ibi n: 300 ad 306; ut et ad finem hujus Operis, ubi de Domino in specie agetur. Quod Sanguis significet Divinum Verum procedens a Domino, et quod salvatio per sanguinem Ipsius significet per receptionem Divini Veri ab Ipso, in sequente Articulo dicetur. Quod autem Redimere significet vindicare et liberare, et cum de Domino, vindicare et liberare ab Inferno, et sic addicare et conjungere sibi, constare potest a locis sequentibus; apud Esajam „*Quis venit ex Edom, incedens in multitudine roboris sui, Ego qui loquor in Justitia, magnus ad salvandum, nam dies vindictae in corde meo, et annus* REDEMPTORUM *meorum venit: in omni angustia eorum Ipsi angustia, et Angelus facierum Ipsius servavit*
[411] *eos, ob amorem suum et clementiam suam* HIC REDEMIT *eos, et assumsit eos, et portabit eos omnibus diebus aeternitatis*" LXIII: 1. 4. 9; agitur ibi de Domino et de pugnis tentationum Ipsius per quas subjugavit Inferna; per Edom ex quo venit, significatur Humanum Ipsius, similiter per Angelum facierum Ipsius; Ipsius Divina potentia ex qua pugnavit, significatur per incedens in multitudine roboris sui; dejectio eorum in infernum qui insurgebant, et elevatio bonorum in Coelum, intelligitur per Justitiam, ita per haec verba, Ego qui loquor in Justitia, magnus ad salvandum, nam dies vindictae in corde meo, et annus Redemptorum meorum venit;

Divinus Ipsius Amor ex quo illa fecit, describitur per in omni angustia eorum Ipsi angustia, et Angelus facierum Ipsius servavit eos, ob amorem suum et clementiam suam Hic redemit eos et assumsit eos, et portabit eos omnibus diebus aeternitatis; inde patet, quod per Redemptos et per eos quos redemit, significentur quos vindicavit a furore eorum qui ab Inferno et salvavit. Apud Eundem „*Sic dixit Jehovah, Creator tuus Jacob, et Formator tuus Israël, [ne time,] nam Redemi te, vocavi nomine tuo Mihi tu*" XLIII: 1; quod per redimere significetur liberare ab Inferno; et addicare ac conjungere sibi ut Ipsius sint, patet, nam dicitur redemi te, vocavi nomine tuo Mihi tu; quia hoc fit per reformationem et regenerationem a Domino, ideo dicitur Jehovah Creator tuus Jacob, et Formator tuus Israël, Creator vocatur quia per creare in Verbo significatur regenerare, videatur supra n: 294; Jacob et Israël significant illos qui ab Ecclesia, et in veris ex bono sunt. Apud Eundem „*Dicite filiae Zionis, ecce salus tua venit, ecce merces Ipsius cum Illo, et pretium operae coram Ipso; et vocabunt illos, populus sanctitatis, Redempti Jehovae*" LXII: 11. 12; hic etiam agitur de adventu Domini, et de instauratione Ecclesiae ab Ipso; filia Zionis significat Ecclesiam quae in Amore in Dominum est; adventus Ipsius intelligitur per ecce salus tua venit, ecce merces Ipsius cum Illo, et pretium operae coram Ipso; reformati et regenerati ab Ipso intelliguntur per Redemptos Jehovae, quod illi dicantur Redempti, est quia illi per regenerationem liberati sunt a malis, et addicati ac conjuncti Domino. Apud Eundem „*Non erit leo, et rapax ferarum non invenietur in ea, sed ibunt* REDEMPTI; *sic* REDEMPTI JEHOVAE *revertentur et venient Zionem cum cantu, gaudium aeternitatis super capite eorum*" XXXV: 9. 10; etiam ibi agitur de adventu Domini, et de salvatione illorum qui se a Domino regenerari patiuntur; quod non apud illos erit falsum destruens verum, ac malum destruens bonum, significatur per quod non erit leo, et quod rapax ferarum non invenietur in ea; quod sint vindicati a malis et liberati a falsis, significatur per ibunt redempti, sic redempti Jehovae revertentur; felicitas aeterna illis significatur per venient Zionem cum cantu, et gaudium

aeternitatis super capite eorum, Zion est Ecclesia, quid cantus significat videatur mox supra n: 326: sunt binae voces in Lingua originali, per quas exprimitur redimere, una significat vindicationem a malis, altera liberationem a falsis; hae binae voces ibi sunt, unde dicitur, ibunt redempti, et redempti Jehovae revertentur; similiter illae binae voces apud Hoscheam Cap: XIII: 14. apud Davidem Psalm: LXIX: 19;
[412] et Psalm: CVII: 2. Quod redimere significet vindicare a malis et liberare a falsis, et quoque vindicare et liberare ab Inferno, est quia ex Inferno omnia mala et falsa apud hominem exsurgunt; quae quia per reformationem et regenerationem a Domino removentur, etiam reformatio et regeneratio per redimere seu per redemptionem significatur, ut in sequentibus his locis; apud Davidem „*Surge in auxilium nobis, et redime nos propter Misericordiam tuam*“ Psalm: XLIV: 27; redimere pro liberare et reformare: apud Eundem „*Deus redemit animam meam e manu Inferni, et acceptabit me*“ Psalm: XLIX: 16; redimere e manu Inferni pro liberare; acceptare me pro sibi addicare et conjungere, seu facere ut Ipsius sint, sicut servi venditi et redempti. Apud Hoscheam „*E manu Inferni redimam eos, e morte redimam eos*“ XIII: 14; redimere pro vindicare et liberare a damnatione. Apud Davidem „*Benedic Anima mea Jehovae, Qui redemit a fovea vitam tuam*“ Psalm: CIII: 1. 4; redimere a fovea, pro liberare a damnatione, fovea est damnatio. Apud Eundem „*Appropinqua ad animam meam, redime eam, et propter inimicos redime me*“ Psalm: LXIX: 19; appropinquare ad animam significat conjungere illam sibi; redimere eam significat vindicare a malis; propter inimicos redime me significat liberare a falsis, inimici sunt falsa. Apud Eundem „*Dicant redempti Jehovae, quos redemit e manu hostis angustantis*“ Psalm: CVII: 2; redempti Jehovae pro illis qui vindicati a malis; quos redemit e manu hostis angustantis pro illis quos liberavit a falsis. Apud Jeremiam „*Tecum Ego ad servandum te, et ad eripiendum te, et eripiam te e manu malorum, et redimam te e manu violentorum*“ XV: 20. 21; redimere e manu violentorum, pro liberare ex falsis quae violentiam inferunt bono charitatis, violenti significant illa

falsa, proinde etiam illos qui in iis sunt. Apud Davidem „*Speret Israël super Jehovah, quia cum Jehovah misericordia, et in Ipso plurimum redemptionis, et Ille redimet Israëlem ex omnibus iniquitatibus ejus*“ Psalm: CXXX: 7. 8; redemptio pro liberatione, Israël pro Ecclesia, reformare et liberare a falsis illos qui ab Ecclesia sunt significatur per Ille redimet Israëlem ab omnibus iniquitatibus ejus. Apud Eundem „*Integritas et rectitudo custodiant me, quia exspectavi Te, redime Deus Israëlem ex omnibus angustiis ejus*“ Psalm: XXV: [21.] 22; redimere Israëlem ex angustiis etiam hic pro liberare illos qui ab Ecclesia ex falsis quae angustant. Apud Esajam „*Num abbreviata est manus mea, ut non sit redemptio, aut num non in Me virtus ad eripiendum*“ L: 2; quod redemptio sit liberatio patet, nam dicitur etiam, num abbreviata est manus mea, aut num non in Me virtus ad eripiendum. Apud Davidem „*Deus exaudiet vocem meam, redimet cum pace animam meam*“ Psalm: LV: 18. 19; redimere pro liberare. Apud Eundem „*Canam Tibi cithara, Sancte Israëlis, laudabunt labia mea, et anima mea quam redemisti*“ Psalm: LXXI: [22.] 23; redimere animam pro liberare a falsis; per animam enim in Verbo significatur vita fidei, et per cor vita amoris, quare redimere animam significat liberare a falsis et dare vitam fidei. Apud Eundem „*Redime me ab oppressione hominis, ut custodiam mandata tua*“ Psalm: CXIX: 134; redimere ab oppressione hominis significat liberare a falsis mali, homo enim significat affectionem veri spiritualem et inde sapientiam, et in opposito [413]
sensu, ut hic, cupidinem falsi et inde insaniam, oppressio ejus significat destructionem veri per falsa. Apud Eundem „*In manum tuam commendabo spiritum meum, redemeras me Jehovah Deus veritatis*“ Psalm: XXXI: 6; redimere pro liberare a falsis et reformare per vera; quia hoc per redimere significatur, ideo etiam dicitur Jehovah Deus veritatis. Apud Eundem „*In peccatorum manibus facinus, et dextra eorum plena est munere; ego vero in integritate mea incedo, redime et miserere mei*“ Psalm: XXVI: 10. 11; redimere pro liberare a falsis et reformare. Apud Eundem „*A dolo et violentia redimet animam eorum, et pretiosus erit sanguis*

eorum in oculis Ipsius, et vivet et dabit illi de auro Schebae, et orabit pro illo jugiter, omni die benedicet illi" Psalm: LXXII: 14. 15; agitur hic de egenis, per quos significantur qui desiderant vera ex affectione spirituali, de his dicitur quod a dolo et violentia redimet animam eorum, per quod significatur liberatio a malis et falsis quae destruunt bona amoris et vera fidei; receptio Divini Veri ab illis significatur per pretiosus erit sanguis eorum in oculis Ipsius; reformatio eorum describitur per quod vivet et dabit illi de auro Schebae, et orabit pro illo jugiter, omni die benedicet illi, aurum Schebae est bonum charitatis, orare pro illo jugiter significat quod continuo detinebuntur a falsis et tenebuntur in veris, et omni die benedicet illi significat quod continuo erunt in bono charitatis et fidei, hoc enim est benedictio Divina, et illud est orare pro illo jugiter. Apud Esajam *„Sic dixit Jehovah, gratis venditi estis, et non per argentum redimemini; in Aegyptum descendit populus meus ad peregrinandum ibi, sed Aschur nihilo oppressit eum"* LII: 3. 4; agitur hic de desolatione veri per scientifica, et per ratiocinia naturalis hominis ex illis; nam quod per in Aegyptum descendit populus meus ad peregrinandum ibi significatur instructio naturalis hominis per scientifica et per cognitiones veri, Aegyptus significat scientifica et quoque cognitiones, sed quales sunt ex sensu literae Verbi, et peregrinari significat instrui; per quod Aschur nihilo oppressit eos, significatur falsificatio illarum per ratiocinia naturalis hominis, Aschur significat ratiocinia, et nihilo opprimere significat falsificationem, falsa enim sunt nihil quia nihil veri in illis, quod fit cum naturalis homo separatus a spirituali concludit; inde est quod praemittatur, gratis venditi estis et non per argentum redimemini, gratis vendi significat ex seipso seu ex proprio abalienare se et abdicare falsis; et non per argentum redimi, significat quod non per verum possint a falsis mali vindicari, argentum significat verum, et redimi significat vindicari a falsis mali et reformari. Apud Sachariam *„Congregabo eos quia redimam eos, tunc multiplicabuntur, et seminabo eos in populis, et reducam eos e terra [Aegypti], et ex Assyria congregabo eos, et ad terram Gileadis, et ad Libanum adducam eos"* X: 8. 9. 10;

agitur hic de Ecclesiae restauratione ac reformatione per vera ex bono, et per congregabo eos quia redimam eos significatur dissipatio falsorum, ac reformatio per vera; quare dicitur, multiplicabuntur et seminabo eos in populis, per quod significatur multiplicatio et inseminatio veri ex bono; reducere e terra Aegypti et ex Assyria congregare eos, significat abduci a falsificatione veri quae illis per ratiocinia ex scientificis, ut [414]
supra; adducere eos ad terram Gileadis, et ad Libanum, significat ad bonum Ecclesiae quod est bonum charitatis, et ad bonum et verum fidei, hoc est Libanus et illud terra Gileadis. Ex his constare potest, quid in sensu spirituali significatur per quod Jehovah eduxerit populum ex Aegypto ac redemerit eos, ut apud Mosen „*Liberabo vos a servitute, et redimam vos brachio extenso et judiciis magnis*“ Exod: VI: 6. „*Eduxi vos ex Aegypto brachio extenso, et redemi vos e domo servorum*“ Deut: IX: 26. 27. 28. 29. Cap: XIII: 6. Cap: XV: 15. Cap: XXIV: 18. „*Duxisti in Misericordia populum tuum quem redemisti, et deduxisti in fortitudine manus tuae ad Habitaculum sanctitatis tuae*“ Exod: XV: 13: et apud Micham „*Ascendere feci te e terra Aegypti, et e domo servitutis redemi te*“ VI: 4; in sensu literae hic intelligitur, quod ex Divina potentia educti fuerint ex Aegypto, ubi servi facti, at in sensu interno seu spirituali non tale intelligitur, sed quod illi qui ab Ecclesia sunt, qui sunt qui reformantur a Domino per vera et per vitam secundum illa, vindicati et liberati sint ex malis et inde falsis, haec enim sunt quae faciunt hominem servum; hic spiritualis illorum verborum sensus est, in quo sunt Angeli quando homo est in sensu literae. Angeli etiam per Redemptionem intelligunt vindicationem a malis et liberationem a falsis in his locis; apud Mosen „*Ponam Redemptionem inter populum meum et inter populum Pharaonis*“ Exod: VIII: 19; apud Davidem „*Redemptionem misit populo suo, praecepit in aeternum foedus suum, sanctum et venerandum Nomen Ipsius*“ Psalm: CXI: 9: apud Matthaeum „*Quid prodest homini si totum mundum lucratus fuerit, Animae autem jacturam fecerit, et quid dabit homo pretium sufficiens Redemptionis animae suae*“ XVI: 26. Marc: VIII: 37; redemptio pro

liberatione a damnatione. Ex his constare potest, quid significat quod Dominus redemerit humanum genus, nempe quod vindicaverit et liberaverit illos ab Inferno, et malis et falsis quae continue inde exsurgunt, ac hominem in damnationem ferunt, et quod continue vindicet illos et liberet illos; quod vindicaverit et liberaverit, factum est per quod subjugaverit Inferna; et quod continue vindicet et liberet, per quod Humanum suum glorificaverit, hoc est, Divinum fecerit, per id enim Inferna continuo subjugata tenet: hoc itaque est quod significatur per quod redemerit hominem, et per quod in Verbo appelletur Redemptor, ut in sequentibus his locis; apud Esajam „*Ne timeto vermis Jacobi, moribundi Israëlis, Ego adjuvo te et Redemptor tuus Sanctus Israëlis*“ XLI: 14: apud Eundem „*Sic dixit Jehovah Redemptor Israëlis Sanctus Ipsius, propter Jehovam qui fidelis, Sanctum Israëlis qui elegit te*“ XLIX: 7: apud Eundem „*Redemptor noster Jehovah Zebaoth, Nomen Ipsius Sanctus Israëlis*“ XLVII: 4: apud Eundem „*Sic dixit Jehovah Redemptor vester Sanctus Israëlis*“ XLIII: 14: apud Eundem „*Ut sciant omnis caro quod Ego Jehovah, Salvator tuus, et Redemptor tuus fortis Jacobi*“ XLIX: 26: apud Eundem „*Ut scias quod Ego Jehovah, Salvator tuus, et Redemptor tuus potens Jacobi*“ LX: 16; per Sanctum Israëlis et per fortem Jacobi, qui in illis locis vocatur Redemptor, intelligitur Dominus quoad Divinum Humanum, et
[415] per Jehovam ipsum Divinum Ipsius. Quod Dominus quoad Divinum Humanum nominetur Sanctus Israëlis, ac fortis et potens Jacobi, est quia per Israëlem et Jacobum significatur Ecclesia, ita illi qui regenerati et reformati, hoc est, redempti sunt a Domino, nam hi solum ab Ecclesia sunt, seu faciunt Ecclesiam Domini: quod Divinum Humanum Domini sit quod vocatur Sanctum, patet apud Lucam „*Angelus dixit Mariae, Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit te, propterea quod nascetur a te* SANCTUM, *vocabitur filius Dei*“ I: 35: et quod Dominus quoad Divinum Humanum sit fortis et potens Jacobi, apud Eundem „*Angelus dixit ad Mariam, ecce concipies in utero et paries Filium, Hic erit Magnus, et regnabit in domo* JACOBI *in aeternum,*

et Regni Ipsius non erit finis" I: 31. 32. 33; per domum Jacobi intelligitur Ecclesia Domini; quod non Gens Judaica, patet. Quoniam Humanum Domini aeque Divinum fuit, ac ipsum Divinum Ipsius quod assumsit Humanum, ideo etiam dicitur Jehovah Redemptor in sequentibus locis; apud Esajam „*Sic dixit Jehovah Redemptor tuus Sanctus Israëlis, Ego Jehovah Deus tuus*" XLVIII: 17: apud Eundem „*Jehovah Zebaoth Nomen Ipsius et Redemptor tuus Sanctus Israëlis, Deus totius terrae vocabitur*" LIV: 5: apud Davidem „*Jehovah petra mea et Redemptor mi*" Psalm: XIX: 15: apud Jeremiam „*Redemptor eorum fortis Jehovah Zebaoth Nomen Ipsius*" L: 34: apud Esajam „*Tu Jehovah Pater noster, Redemptor noster a saeculo Nomen Tuum*" LXIII: 16. Ex his nunc constare potest, quomodo intelligendum est quod Dominus dixit „*Venit Filius hominis ut det animam Redemptionem pro multis*" Matth: XX: 28. Marc: X: 45; quod nempe ut vindicentur et liberentur ab Inferno; Passio enim crucis fuit ultima pugna et plenaria victoria, qua subjugavit inferna et qua glorificavit Humanum suum, videatur DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 293 ad 297. et 300 ad 306.

329. Quoniam dicitur redemisti Deo nos in sanguine tuo, et hoc intra Ecclesiam intelligitur prorsus secundum sensum literae, et non secundum aliquem sensum spiritualem, velim etiam ostendere, quod per sanguinem non intelligatur Sanguis seu passio crucis Domini, sed Divinum Verum procedens a Domino, ac receptio ejus ab homine, ita quod per redemisti nos in sanguine tuo sit quod vindicaverit et liberaverit ab Inferno illos qui agnoscunt Ipsum et recipiunt Divinum Verum ab Ipso, ut supra n: 328 dictum est. Ad illustrationem hujus rei velim adducere sequentia. Quoniam in Ecclesia Israëlitica omnia, quae mandata sunt, repraesentativa coelestium et spiritualium erant, et ne hilum quod non erat, ideo etiam mandatum est, cum primum instituebatur Coena Paschalis „*quod sumerent de sanguine, et darent super duos postes et super superliminare, super domibus in quibus comederent pecudem Paschalem: et erit sanguis vobis in signum super domibus, ubi vos; quumque videro sanguinem,*

praeteribo praeter vos, nec erit in vobis plaga a perditore, quum percussero terram Aegypti". Et porro „*Sumetis fasciculum hyssopi, et intingetis in sanguinem qui in pelvi, et attingere facietis super superliminare et duos postes de sanguine qui in pelvi: vos autem non exibitis quisquam extra ostium domus suae usque mane; et transibit Jehovah ad percutiendum Aegyptum, cumque viderit*
[416] *Sanguinem super superliminari et super duobus postibus, praeteribit Jehovah praeter ostium, et non permittet percussori venire ad domos vestras ad percutiendum*" Exod: XII: 7. 13. 22. 23; qui non scit quod aliquis sensus spiritualis in Verbo sit, credit quod per sanguinem hic intelligatur sanguis Domini super cruce; sed hoc prorsus non intelligitur in Coelo; verum ibi angeli per Coenam Paschalem hic simile intelligunt quod per Sanctam Coenam institutam a Domino, in qua loco pecudis Paschalis sunt Panis et Vinum; et tunc dixit Dominus, quod Panis esset Caro Ipsius, et Vinum esset Sanguis Ipsius; et quisque scit, aut scire potest, quod Panis et Vinum sint quae nutriunt corpus, Panis ut Cibus et Vinum ut Potus, et quod in Verbo, quod in suo sinu est *spirituale*, etiam illa spiritualiter intelligenda sint, ita Panis pro omni cibo spirituali, et Vinum pro omni potu spirituali; Cibus spiritualis est omne bonum quod communicatur et datur homini a Domino, ac Potus spiritualis est omne verum quod communicatur et datur homini a Domino; haec duo, nempe Bonum et Verum, seu Amor et Fides, faciunt hominem spiritualem; seu amor et fides dicitur, quia omne bonum est amoris et omne verum est fidei; inde constare potest, quod per Panem intelligatur Divinum Bonum Divini Amoris Domini, et quoad hominem, id receptum ab illo, et quod per Vinum intelligatur Divinum Verum procedens ex Divino Bono Divini Amoris Domini, et quoad hominem, id receptum ab illo: quia Dominus dicit quod Caro Ipsius sit Panis, et Sanguis Ipsius sit Vinum, constare potest quod per Carnem Domini intelligatur Divinum Bonum Divini Amoris Ipsius, et per comedere illam intelligatur recipere id, appropriare sibi, et sic conjungi Domino, et quod per sanguinem Domini intelligatur Divinum Verum procedens ex Divino Bono Divini Amoris

Ipsius, et per bibere illum intelligatur recipere id, appropriare sibi, et sic conjungi Domino: etiam Nutritio spiritualis est ex Bono et Vero quae procedunt a Domino, sicut est nutritio omnis corporis ex cibo et potu; inde etiam est correspondentia illorum, quae talis est, ut ubi in Verbo nominatur aliquid cibi et quod inservit pro cibo, intelligatur Bonum, et ubi nominatur aliquid potus et quod inservit pro potu, intelligatur Verum. Ex his constare potest, quod per sanguinem, quem Filii Israëlis ex pecude Paschali jussi sunt dare super duos postes et super superliminare domuum illorum, intelligatur Divinum Verum procedens a Domino, hoc etiam receptum fide et vita tutatur hominem contra mala quae exsurgunt ex Inferno, nam Dominus in Divino suo Vero est apud hominem, est enim Ipsius Domini apud illum, imo Ipse apud illum: quis non, qui ex sana ratione cogitat, videre potest, quod Dominus non sit in sanguine suo apud aliquem, sed in Divino suo, quod est Bonum amoris et Bonum fidei, quod recipitur ab homine. Quid autem singula ibi significant, nempe quid duo postes et superliminare, quid perditor et percussor, et quid Aegyptus, et quid plura in illo Capite, videatur in Arcanis Coelestibus, ubi illa explicata sunt. Ex his nunc absque ulteriore explicatione constat, quid significatur per Domini verba cum instituit sanctam Coenam „*Edentibus illis Jesus accepit Panem, et benedixit, fregit et dedit discipulis, et dixit, accipite, comedite, hoc est Corpus meum:* [417]
et accepit Poculum, et gratiis actis dedit eis, dicens, bibite ex eo omnes, hoc enim est Sanguis meus novi foederis qui pro multis effunditur: dico vobis quod non bibiturus sim a nunc ex hoc genimine vitis usque ad diem illum quando hoc bibero vobiscum in Regno Dei“ Matth: XXVI: 26. 27. 28. 29. Marc: XIV: 22. 23. 24. 25. Luc: XXII: 15. 16. 17. 18. 19. 20; quia per Vinum intelligitur Divinum Verum nutriens spiritualem vitam, ideo Dominus illis dicit „Dico vobis, quod non bibiturus sim a nunc ex hoc genimine vitis usque ad diem illum quando hoc bibero vobiscum novum in Regno Dei“; inde patet, quod spirituale sit quod intelligitur, dicit enim quod Ipse bibiturus sit cum illis, et quod in Regno Dei seu in Coelo; et quod etiam esurus

cum illis de pecude Paschali ibi, Luc: XXII: 16. Ex illis quae supra dicta sunt, etiam constat, quid significatur per haec Domini verba „*Panis, quem Ego dabo, Caro mea est; amen amen dico vobis, nisi comederitis Carnem Filii hominis, et biberitis Ipsius Sanguinem, non habebitis vitam in vobis: qui comedit meam Carnem, et bibit meum Sanguinem, habet vitam aeternam, et Ego resuscitabo illum extremo die; nam Caro mea est vere Cibus, et Sanguis meus est vere Potus: qui comedit meam Carnem et bibit meum Sanguinem, in Me manet et Ego in illo: hic Panis est qui e Coelo descendit*“ Joh: VI: 50 ad 58: quod Caro Domini sit Divinum Bonum et Sanguis Divinum Verum, utrumque ab Ipso, constare potest ex eo, quod illa sint quae nutriunt animam; inde dicitur, Caro mea est vere cibus et Sanguis meus est vere potus; et quia homo per Divinum Bonum et Verum conjungitur Domino, ideo etiam dicitur, qui comedit Carnem meam et bibit Sanguinem meum, habebit vitam aeternam, et quoque, in Me manet et Ego in illo. Quod Dominus ita loquutus sit, nempe quod dixerit Carnem suam et Sanguinem suum, et non Divinum Bonum suum ac Divinum Verum suum, est ut sensus literae Verbi esset ex talibus quae correspondent spiritualibus, in quibus sunt Angeli; inde conjunctio hominum Ecclesiae per Verbum cum illis, quae alioquin non foret; videatur Doctrina Novae Hierosolymae n: 252. 258 ad 262: et in Opere de Coelo et Inferno n: 303 ad 310. Quoniam Sanguis significat Divinum Verum procedens a Domino, et per receptionem ejus ab homine fit conjunctio cum Domino, ideo sanguis vocatur Sanguis foederis, foedus enim significat conjunctionem: sanguis vocatur Sanguis foederis a Domino cum instituit Sanctam Coenam; dixit enim „*Bibite ex eo omnes, hoc enim est Sanguis meus Novi Foederis seu Testamenti*“, Matth: XXVI: 28. Marc: XIV: 24. Luc: XXII: 20: vocatur etiam Sanguis foederis apud Mosen, ubi haec „*Venit Moses ex Monte Sinai, et renuntiavit populo omnia verba Jehovae, et omnia judicia: et scripsit Moses omnia verba Jehovae, et surrexit mane in matutino, et aedificavit Altare sub monte, et misit pueros filiorum Israëlis, et obtulerunt holocausta et sacri-*

ficaverunt sacrificia pacifica Jehovae juvencos, et accepit Moses dimidium sanguinis et posuit in crateribus, et dimidium sanguinis sparsit super Altare, et accepit LIBRUM FOEDERIS, *et legit in auribus populi; et dixerunt, omnia quae loquutus Jehovah faciemus et audiemus; et accepit sanguinem et sparsit super populum, et dixit, ecce* SANGUIS FOEDERIS, *quod pepigit Jehovah cum vobis super omnia verba haec. Et viderunt Deum Israëlis, et sub pedibus* [418]
Ipsius sicut opus lapidis sapphiri, et sicut substantia Coeli quoad munditiem" Exod: XXIV: 3 ad 11; quod sanguis hic significet Divinum Verum procedens a Domino, ac receptum ab homine, et inde conjunctionem, patet, nam dimidium ejus spargebatur super Altare, et dimidium super populum; per Altare enim significabatur omnis cultus qui ex bono amoris, et per populum illi qui faciunt cultum, ac recipiunt bonum amoris per vera, omnis enim receptio Divini boni fit per vera facta vitae, et conjunctio inde est per bonum in illis veris; quod per bonum in illis veris seu per vera facta vitae sit conjunctio, et quod sanguis fuerit repraesentativum ejus, constat evidenter ex verbis ibi; factum enim hoc est, quando Moses descendit e monte Sinai, unde promulgata fuit Lex, et quoque statuta et judicia quae observaturi, ac dicitur quod Moses scripserit omnia verba illa Jehovae, et legerit in auribus populi, qui dixerunt, *omnia quae dixit Jehovah faciemus et audiemus*, quae bis dixerunt, videatur ibi Versu 3 et 7, verba seu vera per facere fiunt vitae; et quia scripsit Moses verba illa, vocavit illa LIBRUM FOEDERIS, per quod significatur quod per illa sit conjunctio: per Legem a Jehovah promulgatam e monte Sinai, et per statuta et judicia quae etiam tunc mandata fuerunt, significatur omne Divinum Verum, seu Divinum Verum in toto complexu, inde est quod haec vocentur LIBER FOEDERIS, et Arca in qua ille Liber erat, ARCA FOEDERIS, foedus significat conjunctionem. Quia Divinum Verum, per quod Conjunctio, procedit a Domino, ideo etiam Dominus illis visus est sub pedibus sicut opus lapidis sapphiri, quod visus sic sub pedibus, significat quod Divinum Verum tale sit in ultimis; Divinum Verum in ultimis est Divinum Verum in sensu literae Verbi; opus lapidis sapphiri

significat translucentiam ejus a Divino Vero in sensu interno seu spirituali, Deus Israëlis est Dominus: quod lapis sapphiri significet translucentiam a veris internis, videatur n: 9407; et quod Deus Israëlis sit Dominus quoad Divinum Humanum, videatur supra n: 328. Inde nunc patet, quod per Divinum Verum factum sit foedus seu conjunctio, et quod Sanguis sparsus super Altare et dimidium ejus super populum fuerit repraesentativum ejus, quoniam Sanguis significat Divinum Verum procedens a Domino, et receptum ab homine, ut supra dictum est. Quod foedus significet conjunctionem, videatur n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778. 9396. 10632. Quod Lex in stricto sensu significet decem praecepta decalogi, et in lato sensu totum Verbum, ita omne Divinum Verum, n: 2606. 3382. 6752. 7463. 9417: quod inde Mons Sinai significet Coelum ubi Dominus ex Quo Divinum Verum, seu ex Quo Lex in sensu stricto et in sensu lato, n: 8399. 8753. 8793. 8805. 9420: et quod Altare fuerit principale Repraesentativum Domini et Cultus Ipsius ex bono amoris, n: 921. 2777. 2811. 4489. 4541. 8935. 8940. 9388. 9389. 9714. 9963. 9964. 10123. 10151. 10242. 10245. 10642. Quoniam Sanguis significat Divinum Verum procedens a Domino, ac receptum ab homine, unde conjunctio, ideo omnia, quae repraesentativa essent Divinorum procedentium a Domino, quae vocantur coelestia et spiritualia, inaugurabantur
[419] per Oleum et per Sanguinem, et tunc dicta sunt Sancta; quod inaugurarentur per Oleum et per Sanguinem ut repraesentarent, erat causa, quia per Oleum significabatur Divinum Bonum Divini Amoris, et per Sanguinem Divinum Verum inde procedens, Verum enim procedit ex Bono: quod per Oleum inaugurationes et sanctificationes factae fuerint, videbitur in sequentibus in suo Articulo, hic solum memoranda sunt quae per Sanguinem; ut „*cum sanctificarentur Aharon et filii ejus, quod spargeretur sanguis super cornua Altaris, et circumcirca Altare; et super Aharonem et filios ejus, superque vestes eorum*“ Exod: XXIX: 12. 16. 20. 21. Levit: VIII: 24. „*Quod spargeretur Sanguis septem vicibus ante velum quod super Arca, et super cornua Altaris*

suffitus" Levit: IV: 6. 7. 17. 18. „*Quod antequam intraret Aharon intra Velum ad Propitiatorium, sacrificaret et suffiret, et sanguinem digito spargeret ad Propitiatorium septies versus Orientem*" Levit: XVI: 12. 13. 14. 15. „*Quod Sanguis holocausti et sacrificii spargeretur super Altare, circum Altare, et ad fundamentum Altaris*" Levit: I: 5. 11. 15. Cap: III: 2. 8. 13. Cap: IV: 25. 30. 34. Cap: V: 9. Cap: VIII: 15. 24. Cap: XVII: 6. Num: XVIII: 17. Deut: XII: 27. „*Quod Sanguis spargeretur super Cornua Altaris, et sic Altare expiaretur*" Exod: XXX: 10. Levit: XVI: 18. 19: quod sanguis ex holocaustis et sacrificiis super altare, circum altare aut ad fundamentum ejus sparsus et effusus fuerit, erat quia Altare cum holocaustis et sacrificiis super eo repraesentavit et inde significavit omnem cultum ex bono amoris et inde veris, et quia vera procedunt ex bono, ideo sanguis circum altare sparsus et effusus est, cirum enim significat procedens: Sed illa melius constare possunt ex iis quae de Holocaustis et Sacrificiis in Arcanis Coelestibus ostensa sunt, ut ex sequentibus; Quod Holocausta et Sacrificia significaverint omnia cultus ex bono amoris et inde veris, n: 923. 6905. 8680. 8936. 10042. Quod ideo Holocausta et Sacrificia dicta fuerint Panis, n: 2165; ex causa quia Panis significat omne quod nutrit spiritualem vitam, n: 2165. 3478. 4976. 5147. 5915. 6118. 8410. 8418. 9323. 10686. Quod Holosausta et Sacrificia significaverint Divina coelestia et spiritualia, quae sunt interna Ecclesiae, ex quibus omnia cultus, n: 2180. 2805. 2807. 2830. 3519: cum variatione secundum varia cultus, n: 2805. 6905. 8936: quod ideo plura genera holocaustorum et sacrificiorum fuerint, et in illis varii processus, et quoque variae bestiae ex quibus, n: 2830. 9391. 9990. Quod varia quae in specie significaverunt, sciri possint ex singulis processus evolutis per sensum internum, n: 10042. Quod in ritualibus et processualibus Sacrificiorum contineantur Arnana Coeli, n: 10057: quod in genere contineantur Arcana glorificationis Humani Domini, et in sensu respectivo Arcana regenerationis hominis ac purificationis ejus a malis et falsis, n: 9990. 10022. 10042. 10053. 10057. Quid significabatur per

Minchas, quae erant Panes et placentae, quae etiam sacrificabantur, n: 10079. Quid per Libamen quod erat vinum, n: 4581. 10137. Ex his intellectis sciri potest, quod per sanguinem Sacrificii etiam alibi in Verbo significetur Divinum Verum; ut apud Ezechielem „*Dic avi omnis alae et bestiae agri, congregamini et venite, congregate vos a circuitu*
[420] *super Sacrificium meum quod sacrifico vobis, Sacrificium magnum super montibus Israëlis, ut comedatis carnem et bibatis sanguinem, carnem fortium comedetis, et sanguinem principum terrae bibetis, et comedetis pinguedinem ad saturitatem, et bibetis sanguinem usque ad ebrietatem de Sacrificio meo quod sacrifico vobis: et satiabimini super mensa mea equo, curru, omni viro belli: sic dabo gloriam meam inter gentes*“ XXXIX: 17. 18. 19. 20. 21; agitur ibi de restauratione Ecclesiae, et per Israëlem et Jacobum intelliguntur omnes qui ab Ecclesia, de quibus ideo haec dicuntur; per Sacrificium magnum super montibus Israëlis, significantur omnia cultus eorum; per carnem et per adipem significatur bonum amoris, et per sanguinem verum ex illo bono, ex quibus cultus; abundantia utriusque describitur per quod comederent carnem et pinguedinem ad saturitatem, et quod biberent sanguinem usque ad ebrietatem, et hoc ex sacrificio; quare etiam dicitur, quod satiarentur super mensa mea equo, curru, et omni viro belli, per equum enim significatur intellectus veri, per currum doctrina, et per virum belli verum pugnans contra falsum et destruens illud; quis non videre potest, quod per sanguinem hic non intelligatur sanguis, ut quod sanguinem principum terrae biberent, et quod sanguinem biberent usque ad ebrietatem ex sacrificio, principes terrae significant principalia vera Ecclesiae, inde eorum sanguis significat nutritionem spiritualem ex illis veris: quia talia significantur, ideo in eo Capite etiam ultimo dicitur de Israële, per quem significatur Ecclesia „*Tunc non abscondam amplius facies meas ab iis, quia effundam spiritum meum supra Israëlem*“ Vers: 29: quod dicatur „dic avi omnis alae et bestiae agri“, est quia per avem omnis alae significatur spirituale verum in omni complexu, et per bestiam agri affectio boni; quod per aves in Verbo significentur spiri-

tualia, videatur n: 745. 776. 866. 988. 991. 3219. 5149. 7441: similiter per alas, n: 8764. 9514: quod per bestias significentur affectiones, et per bestias agri affectiones boni, n: 2180. 3218. 3519. 5198. 9090. 9280. 10609: et quod inde et aves et bestiae in sacrificiis adhibitae fuerint, n: 1823. 3519. 7523. 9280; ad confirmationem quod bestia agri et avis talia significent, velim hic modo unum locum ex Verbo adducere „*Feriam illis foedus in die illo cum bestia agri, et cum ave coelorum, et reptili terrae; et arcum et gladium et bellum frangam de terra, et desponsabo te Mihi in aeternum, et desponsabo te Mihi in justitia et in judicio, et in misericordia et in miserationibus, et desponsabo te Mihi in veritate*“ Hosch: II: 18. 19; per ferire foedus cum bestia agri et cum ave coelorum, significatur cum affectionibus boni et cum veris spiritualibus, cum his enim conjungitur Dominus homini, est enim Dominus in iis apud illum, quare dicitur cum illis foedus, foedus est conjunctio: quod bestiae significent affectiones boni, et aves spiritualia, in sequentibus in suis Articulis pleno ostendetur. Quoniam Adeps in Sacrificiis significabat Divinum Bonum et Sanguis Divinum Verum, utrumque a Domino, ac utrumque receptum ab homine faciebat conjunctionem, ideo prohibitum fuit posteris Jacobi, seu Judaeis et Israëlitis, comedere ullum adipem et ullum sanguinem, videatur Levit: Cap: III: 17. Cap: VII: 23 ad 27. Cap: XVII: 11. 12. 13. 14. Deutr: XII: 17. 23. 24. 25. Cap: XV: 23; causa erat, quia Gens illa non in aliquo bono amoris, nec in aliquo vero boni fuit, sed in falsis [421]
mali; et adipem et sanguinem comedere apud illos significaret commixtionem veri ex bono cum falso ex malo, quod est prophanatio; inde quoque constare potest quod per sanguinem significetur Divinum Verum: quod Adeps seu pinguedo in Verbo significet bonum amoris, videatur n: 353. 5943. 6409. 10033; et quod Judaei et Israëlitae solum in externis et non in internis fuerint, et inde non in veris et bonis spiritualibus, sed in falsis mali, et quod omnia cultus eorum fuerint externa separata ab internis, et quod usque per externa repraesentare potuerint interna cultus, videatur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 248. Quoniam Sanguis in Sacri-

ficiis significabat Divinum Verum, ideo etiam vetitum illis fuit, „*Sacrificare super fermentato sanguinem sacrificii*“ Exod: XXIII: 18. Cap: XXXIV: 25; per fermentum enim significatur falsum, et per fermentatum verum falsificatum, videatur n: 2342. 7906. 8051. 9992. Causa quod Caro Domini significet Divinum Bonum Divini Amoris, et quod Sanguis Ipsius significet Divinum Verum procedens ex illo Bono, est quia duo sunt quae procedunt ex Divino Humano Domini, nempe Divinum Bonum et Divinum Verum, Hoc inde est Sanguis Ipsius et Illud est Caro Ipsius: id quod procedit est Divinum Coeleste et Divinum Spirituale, quae faciunt Coelos in communi et in particulari: sed hoc melius constare potest ex illis quae in Opere de Coelo et Inferno in sequentibus Articulis ostensa sunt, nempe quod Divinum Domini faciat Coelum, n: 7 ad 12: quod Divinum Domini in Coelo sit Amor in Ipsum et Charitas erga proximum, n: 13 ad 19: quod inde totum Coelum in toto et in parte referat unum Hominem, n: 59 ad 77: quod Hoc sit ex Divino Humano Domini, n: 78 ad 87: et porro ex illis quae de Sole in Coelo, et de Luce et Calore inde, et quod Calor sit Divinum Bonum, et Lux Divinum Verum, utrumque procedens a Domino, n: 116 ad 140: ex illis omnibus aliquatenus comprehendi potest, unde est quod Divinum procedens intelligatur per Carnem et Sanguinem, nempe Divinum Bonum per Carnem, et Divinum Verum per Sanguinem. Sunt etiam duo apud hominem quae faciunt ejus vitam spiritualem, nempe bonum amoris et verum fidei, Voluntas est receptaculum boni amoris apud eum, et Intellectus est receptaculum veri fidei apud eum; omnia quae mentis sunt, hoc est, quae voluntatis et intellectus, correspondentiam habent cum omnibus quae corporis, quapropter moventur haec ad nutum illius; correspondentia voluntatis est in genere cum Carne, et correspondentia intellectus est cum sanguine; inde est quod proprium voluntarium hominis in Verbo intelligatur per carnem, et proprium intellectuale per sanguinem, ut apud Matthaeum „*Jesus dixit Simoni, beatus quia Caro et Sanguis non revelavit tibi*“ XVI: 17; haec allata sunt, ut sciatur quod in Verbo voluntaria et intellectualia, ita spiritualia intelligantur per Carnem et Sanguinem ubi de homine, et quod Divina ubi de

Domino: sed haec sint pro illis, quorum mens potest elevari supra naturales ideas et videre causas. Hoc etiam est quod significatur per Sanguinem et Aquam quae exivit ex Pectore Domini, de quo ita apud Johannem „*Quidam ex militibus latus Ipsius fodit, et statim exivit Sanguis et Aqua: et qui vidit testatur, et firmum est testimonium ejus, ille scit* [422]
se vera dicere ut et vos credatis“ XIX: 34. 35; haec facta sunt, ut significarent conjunctionem Domini cum humano genere per Divinum Verum procedens ex Divino Bono amoris Ipsius; Pectus significat Divinum Amorem; Sanguis et Aqua significant Divinum Verum procedens, Sanguis Divinum Verum quod pro spirituali homine, et Aqua Divinum Verum quod pro naturali; omnia enim quae de Passione Domini in Verbo memorantur, etiam significant, videatur supra n: 83. 195 f: et quia illa significant Amorem Ipsius, et salvationem hominis per Divinum Verum procedens ab Ipso, ideo etiam Evangelista dicit „qui vidit testatur, et firmum est testimonium ejus, ille scit se vera dicere ut et vos credatis“. Ad illa quae nunc adducta sunt, velim adjicere sequentia e Verbo; apud Sachariam „*Exulta valde filia Zionis, clange filia Hierosolymae, ecce Rex tuus venit, et loquetur pacem gentibus; et dominari Ipsius a mari usque ad mare, et a flumine usque ad fines terrae: etiam te, per* SANGUINEM FOEDERIS *tui emittam vinctos tuos e fovea in qua non aqua*“ IX: 9. 10. 11; haec de Domino, et de instauratione Ecclesiae apud gentes ab Ipso; per sanguinem foederis hic intelligitur Divinum Verum, per quod conjunctio Domini cum illis qui ab Ecclesia Ipsius erunt, ut supra; quare etiam dicitur, emittam vinctos tuos e fovea in qua non aqua, et per illos significantur gentes quae in falsis ex ignorantia sunt, fovea in qua non aqua significat ubi non verum, et emittere illos inde significat liberare ex illis; quod per aquam significetur verum Ecclesiae, videatur supra n: 71; et quod per vinctos in fovea significentur qui in falsis ex ignorantia, et tamen in desiderio sciendi vera, in ARCANIS COELESTIBUS n: 4728. 4744. 5038. 6854. 7950. Apud Davidem „*Deus animas egenorum servabit, a dolo et violentia redimet animam eorum, et pretiosus erit Sanguis illorum in oculis Ipsius; et vivet et*

dabit illi de auro Schebae, et orabit pro illo jugiter, omni die benedicet illi, in capite montium agitabitur fructus ejus" Psalm: LXXII: 13. 14. 15. 16; agitur hic de egenis, per quos significantur qui desiderant vera ex affectione spirituali; de his dicitur quod a dolo et violentia redimet animam eorum, per quod siginificatur liberatio a malis et falsis quae destruunt bona amoris et vera fidei; receptio Divini Veri ab illis, quod accepta et grata, significatur per quod pretiosus erit sanguis illorum in oculis Ipsius; sanguis ibi est Divinum Verum receptum; reformatio eorum describitur per quod vivet et dabit illi de auro Schebae, et orabit pro illo jugiter, omni die benedicet illi, aurum Schebae est bonum charitatis, orare pro illis jugiter significat quod continue detinebuntur a falsis et tenebuntur in veris, et benedicet illi significat quod continue erunt in bono charitatis et fidei; quare etiam dicitur, in capite montium agitabitur fructus ejus, caput montium significat coelum unde a Domino illis bonum amoris, quod est fructus. Apud Mosen „*Non recedet sceptrum de Jehudah, nec Legislator ab inter pedes ejus, usque dum venit Schiloh; qui ligabit ad vitem asininum pullum suum, et ad vitem nobilem filium asinae suae, dum laverit in Vino indumentum suum, et in* SANGUINE UVARUM *velamen suum*" Genes: XLIX: 10. 11; agitur in eo Prophetico de Domino, de quo dicitur, ligabit ad vitem asininum pullum
[423] suum, et ad vitem nobilem filium asinae suae, et quod lavavit in vino indumentum suum, et in sanguine uvarum velamen suum, et per vitem significatur Ecclesia, ac per vinum et sanguinem uvarum significatur Divinum Verum; quid per reliqua, videatur in explicatione super illa verba in ARCANIS COELESTIBUS. Simile per SANGUINEM UVAE intelligitur in Deutr: XXXII: 14, ubi agitur de Ecclesia Antiqua reformata per Divinum Verum. Ex his quae in hoc Articulo et in praecedente ostensa sunt, constare potest illis qui agnoscunt spiritualem sensum Verbi, quod per REDEMISTI DEO NOS IN SANGUINE TUO intelligatur conjunctio cum Divino per agnitionem Domini et per receptionem Divini Veri ab Ipso: et quod simile per sanguinem intelligatur in Libro hoc Prophetico in Capite XII, ubi dicitur „*Quod Michaël et Angeli ejus vicerint draconem*

per Sanguinem Agni et per verbum Testimonii illorum" Vers: 11; sanguis Agni et verbum Testimonii dicitur, quia Sanguis Agni significat receptionem Divini Veri a Domino, et Verbum Testimonii agnitionem Divini Humani Ipsius. Quod Sanguis significet Divinum Verum, adhuc constare potest ex sensu opposito ejus, in quo sanguis significat violentiam Divino Vero illatam per falsa mali, et per illa destructionem ejus; et quia opposita etiam manifestant quid significatur in sensu genuino, ideo velim aliqua loca adducere, in quibus sanguis et sanguines id significant: sciendum est, quod pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habeant, et quod ex illo sensu sciri possit quid significatur in sensu genuino: sint itaque haec pro illustratione; in Apocalypsi „*Secundus Angelus effudit phialam suam in mare, et factum est quasi sanguis mortui; et omne animal vivens in mari mortuum est. Et tertius Angelus effudit phialam suam in flumina et in fontes aquarum, et factae sunt sanguis*" XVI: 3. 4: et alibi „*Duo testes potestatem habent super aquas, convertendi eas in sanguinem*" Apoc: XI: 6: apud Esajam „*Aquae Nimrim desolationes erunt, et aquae Dimonis plenae sunt sanguine*" XV: 6. 9: apud Davidom „*Misit tenebras et obtenebravit, vertit aquas eorum in sanguinem, et occidit piscem eorum*" Psalm: CV: 23. 28. 29; ex his locis ex opposito apparet quid significat Sanguis; sanguis enim in genuino sensu significat Divinum Verum, et apud recipientes verum ex bono, inde in opposito sensu significat violentiam illatam Divino Vero, ac apud illos qui id faciunt falsum ex malo, hoc oppositum apparet ex eo, quod dicantur Aquae maris, fluminum et fontium versae in sanguinem, per aquas enim significantur vera, quare per sanguinem ibi falsa, quae destruunt vera; per animal vivens in mari et per piscem significantur vera scientifica, ita per illa ex sanguine mortua et occisa significantur illa vera etiam destructa; quod per aquas significentur vera, videatur supra n: 71; et quod per pisces vera sientifica quae naturalis hominis, in Arcanis Coelestibus n: 40. 991. Porro in Apocalypsi „*Aspexi cum aperuisset sigillum sextum, et ecce terrae motus magnus factus est, et Sol factus est niger ut saccus, et Luna tota*

facta est [sicut] sanguis" VI: 12: apud Joelem „*Dabo prodigia in Coelis et in terra, sanguinem, et ignem et columnas fumi; Sol vertetur in caliginem, et Luna in sanguinem, antequam venit dies Jehovae magnus*" III: 3. 4; etiam hic
[424] ex opposito cognoscitur, quod sanguis significet violentiam illatam Divino Vero; per Solem enim in Verbo significatur Divinum Coeleste, quod est Divinum Bonum, et per Lunam significatur Divinum Spirituale, quod est Divinum Verum, ideo dicitur quod Luna vertetur in sanguinem, quod Luna id significet, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 118. 119. Apud Esajam „*Qui ambulat in justitiis, et loquitur rectitudines, obturat aurem suam ne audiat sanguines, et occludit oculos suos ne videant malum*" XXXIII: 15; quod obturare aurem ne audiat sanguines, sit ne audiat falsa ex malo, patet. Apud Davidem „*Perdes loquentes mendacium, virum sanguinum et doli abominatur Jehovah*" Psalm: V: 7; vir sanguinum et doli pro illis qui in falsis ex malo sunt; quare dicitur, perdes loquentes mendacia, mendacia in Verbo significant falsa. Apud Esajam „*Fiet relictus in Zione et residuus in Hierosolyma, sanctus dicetur Ipsi; omnis scriptus ad vitam in Hierosolyma, cum laverit Dominus excrementum filiarum Zionis, et sanguines Hierosolymae abluerit e medio ejus per spiritum judicii et per spiritum expurgationis*" IV: 3. 4; quia per Hierosolymam significatur Ecclesia quoad doctrinam, ideo dicitur, cum sanguines ejus abluerit e medio ejus, per quos ideo significantur falsa mali; per spiritum judicii significatur Divinum Verum, et quia hoc purificat dicitur per spiritum expurgationis. Apud Ezechielem „*In die quo nata es, praeterivi praeter te, et vidi te conculcatam in sanguinibus tuis, et dixi tibi, in sanguinibus tuis vive, et dixi tibi in sanguinibus tuis vive. Lavi te et ablui sanguines a super te et unxi te oleo*" XVI: 5. 6. 9. 22. 36. 38; agitur etiam hic de Hierosolyma, per quam significatur Ecclesia quoad doctrinam veri; primum hic de falsis mali in quibus fuit antequam reformata, et dein de ejus reformatione; falsa mali significantur per quod visa sit conculcata in sanguinibus; et reformatio ejus per quod laverit et abluerit sanguines, et unxerit oleo; lavare significat puri-

ficare per vera, abluere sanguines significat removere falsa mali, et ungere oleo significat donare bono amoris. In Threnis „*Ob peccata prophetarum Hierosolymae, iniquitates sacerdotum ejus, effundentium in medio ejus sanguinem justorum; errarunt caeci in plateis, polluti sunt sanguine, ea quae non possunt, tangunt vestimentis suis*" IV: 13. 14; per prophetas Hierosolymae significantur illi qui docebunt vera doctrinae, et per sacerdotes qui ducent per vera ad bonum, hic in opposito, quia dicitur ob peccata illorum; per effundere sanguinem justorum significatur falsificare vera et adulterare bona: quare dicitur errarunt caeci in plateis, polluti sunt sanguine, ea quae non possunt tangunt vestimentis suis, errare caeci in plateis significat prorsus non videre vera, plateae sunt vera, polluti sanguine significat prorsus in falsis; ea quae non possunt tangunt vestimentis, significat quod quae non possunt pervertere usque falsificent, vestimenta sunt vera quae investiunt interiora, quae vera sunt vera sensus literae Verbi. Apud Esajam „*Omnis turba conturbabitur terrae motu, et vestis est polluta sanguinibus*" IX: 4; terrae motus significat perversionem Ecclesiae per falsificationem veri; et vestis polluta sanguinibus significat falsificationem sensus literae Verbi. Apud Jeremiam „*Malitias docuisti vias tuas, etiam in alis inventi sunt sanguis animarum innocentium, non in perfossione inveni eos, sed in omnibus illis*" II: 33.
34; simile hic significatur per sanguinem inventum in alis, [425]
quod supra per quae non possunt tangunt vestimentis suis, alae sunt vestimenta; quod non in perfossione invenerit eos, sed in omnibus illis, significat quod ipsa vera non ausi fuerint destruere, sed quod vera sensus literae falsificaverint, alae significant illa vera. Apud Esajam „*Manus vestrae sanguinibus plenae sunt*" I: 15: apud Eundem „*Manus vestrae pollutae sunt sanguine, et digiti vestri iniquitate; labia vestra loquuta sunt mendacia, et lingua vestra perversitatem meditata est; pedes eorum ad malum currunt, et festinant ad effundendum sanguinem innocentem, cogitationes eorum cogitationes iniquitatis*" LIX: 3. 7; manus pollutae sanguine et digiti iniquitate, significat quod in omnibus eorum sit falsum et malum falsi; manus et digiti signi-

ficant potentiam, et inde omnia apud illos quae possunt; quia haec significantur, ideo etiam dicitur, labia vestra loquuta sunt mendacia, et lingua vestra perversitatem meditata est, mendacia sunt falsa, et perversitas est malum falsi; quod pedes eorum festinent ad effundendum sanguinem innocentem, significat ad destruendum bonum amoris et charitatis, hoc significatur per effundere sanguinem innocentem; bonum innocentiae est ex quo omne bonum et verum Coeli et Ecclesiae, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 276 ad 283. Ex his constare potest, quid in communi sensu per sanguines in plurali significatur, quod nempe violentia illata tam veris quam bonis Verbi et Ecclesiae. Quoniam per effundere sanguinem innocentem significatur destruere bonum amoris et charitatis, ideo omnibus modis praecautum fuit ne sanguis innocens effunderetur, et si effunderetur quod terra expiaretur, Deut: XIX: 10. 13. Cap: XXI: 1 ad 9; terra enim significat Ecclesiam. Apud Esajam „*Jehovah exiens e loco suo ad visitandum iniquitatem terrae; tunc revelabit terra sanguines suos, et non celabit amplius occisos suos*“ XXVI: 21; per sanguines quos terra revelabit significantur omnia falsa et mala quae destruxerunt vera et bona Ecclesiae, terra est Ecclesia ubi illa; per occisos significantur qui per illa perierunt: quod occisi significent illos qui per falsa et mala perierunt, videatur n: 315. In Apocalypsi „*In Babylonia sanguis prophetarum et sanctorum inventus est, et omnium qui occisi sunt super terra*“ XVIII: 24; sanguis prophetarum et sanctorum pro exstinctis veris et bonis, et occisi pro illis qui per falsa et mala perierunt, ut mox supra. Simile intelligitur per „*Sanguinem prophetarum qui effusus super terram, a sanguine Abelis justi usque ad sanguinem Sachariae filii Barachiae, quem occiderunt inter Templum et Altare*“ Matth: XXIII: 30. 34. 35. Luc: XI: 50. 51; in sensu spirituali per Abelem intelliguntur illi qui in bono charitatis sunt, et abstracte a persona ipsum illud bonum, et per Cainum illi qui solam fidem faciunt unicum salutis medium, et bonum charitatis nihili, et inde id rejiciunt et occidunt; et per Sachariam intelliguntur illi qui in veris doctrinae sunt, et abstracte a persona ipsum verum doctrinae; inde

per utriusque sanguinem significatur exstinctio omnis boni et veri; per quod occiderint illum inter Templum et Altare significatur in sensu spirituali omnimoda rejectio Domini, nam Templum significat Dominum quoad Divinum Verum, et Al- [426]
tare Ipsum quoad Divinum Bonum, et inter illa significatur utrumque simul: Quod Abel in sensu repraesentativo sit bonum charitatis, videatur n: 342. 344. 1179. 3325: et quod Cain sit fides sola separata a charitate, n: 340. 347. 1179. 3325. Quod Propheta significet doctrinam veri, n: 2534. 7269. Quod Templum significet Dominum quoad Divinum Verum, ac Altare Ipsum quoad Divinum Bonum, et in sensu respectivo Regnum Domini et Ecclesiam quoad illa, n: 2777. 3720. 9714. 10642. Quod inter utrumque significet ubi conjugium Divini Veri ac Divini Boni est, n: 10001. 10025. In Verbo pluries legitur de condemnatis ad mortem, *quod sanguines illorum super illis essent*, et per id in spirituali sensu intelligitur quod damnatio esset super illis propter falsa et mala per quae destruxerunt vera et bona Ecclesiae, nam per sanguines in genere significantur omnia falsa doctrinae, vitae et cultus per quae mala quae destruunt Ecclesiam; haec mala quoad partem recensentur apud Ezechielem Cap: XVIII: 10. 11. 12. 13: haec etiam significantur per sanguines apud Johannem „*Quotquot Ipsum receperunt, dedit iis potestatem ut filii Dei essent, credentibus in Nomen Ipsius, qui non ex sanguinibus, neque e voluntate carnis, neque e voluntate viri, sed ex Deo nati sunt*“ I: 12. 13; per Nomen Domini intelliguntur omnia vera et bona, per quae colendus est; per sanguines intelliguntur omnia falsa et mala quae destruunt; per voluntatem carnis et per voluntatem viri significantur omnia mala amoris et falsa fidei; caro enim significat proprium hominis voluntarium ex quo omne malum, et vir significat proprium hominis intellectuale ex quo omne falsum, voluntas est ubi illa; a Deo nasci est regenerari per vera fidei et per vitam secundum illa.

330. Ex omni tribu et lingua, quod significet ab omnibus qui in veris quoad doctrinam et quoad vitam sunt, constat ex significatione tribus, quod sint omnia vera et bona in complexu, de qua supra n: 39, illa enim per duodecim Tribus significantur, et inde per unamquamvis Tribum aliquid veri et

boni, quare per ex omni tribu significatur ex omnibus qui in aliquo genere veri et boni sunt; et ex significatione linguae, quod sit doctrina vitae et fidei. Quod Tribus significent omnia vera et bona in complexu, in suo Articulo infra plenius ostendetur; pariter quod lingua significet doctrinam vitae et fidei, ita religionem: hic solum adducentur quae de significatione Tribuum in ARCANIS COELESTIBUS ostensa sunt; nempe quod duodecim Tribus Israëlis repraesentaverint et inde significaverint omnia vera et bona in complexu, n: 3858. 3926. 4060. 6335: quod similia duodecim Apostoli Domini, n: 2129. 3354. 3488. 6397: Causa quod duodecim fuerint, est quia duodecim significant omnia, n: 577. 2089. 2129. 2130. 3272. 3858. 3913. Quia duodecim Tribus repraesentaverunt et inde significaverunt omnia vera et bona in complexu, quod inde repraesentaverint Coelum et Ecclesiam, n: 6337. 6637. 7836. 7891. 7996. Quod duodecim Tribus varia significent secundum ordinem in quo nominantur, ac ita quoque omnia Coeli et Ecclesiae cum varietate, n: 3862. 3926. 3939. 4603 seq.: 6337. 6640. 10335.
[427] Quod ideo responsa dari potuerint et data sint per Urim et Thummim, ubi Nomina duodecim Tribuum Israëlis lapidibus pretiosis insculpta fuerunt, n: 3858. 6335. 6640. 9863. 9865. 9873. 9874. 9905.

331. Et populo et gente, quod significet qui ab Ecclesia Domini spirituali et ab Ecclesia Ipsius coelesti, constat ex significatione populi et gentis in Verbo, quod per populum significentur qui in bono spirituali sunt, et per gentem qui in bono coelesti, ita qui ab Ecclesia Domini spirituali et ab Ecclesia Ipsius coelesti sunt: quod duo Regna sint in quae Coeli distincti sunt, nempe Regnum coeleste et Regnum spirituale, et quod in Regno coelesti sint qui in bono amoris in Dominum sunt, et in Regno spirituali qui in bono charitatis erga proximum, videatur in Opere de COELO ET INFERNO, n: 20 ad 28: at duo illa Regna non solum sunt in Coelis, sed etiam in terris, et in terris vocantur Ecclesia coelestis et Ecclesia spiritualis. Pauci sciunt quid in specie per populum aut populos, et quid in specie per gentem aut gentes in Verbo significatur, ideo velim aliqua loca e Verbo adducere, ubi simul

nominantur, ex quibus patebit quod distinctum quid per populum et distinctum quid per gentes significetur, nam nisi distinctum quid significaretur, non utrumque simul nominaretur; ut in sequentibus locis; apud Esajam „*Honorabunt Te Populus validus, urbs Gentium robustarum timebunt Te; Jehovah absorbebit in Monte hoc facies obvolutionis, obvolutionem super omnes Populos, et velamen obvelatum super omnes Gentes*“ XXV: 3. 7. 8; distinguitur hic inter populos et inter gentes, quia populi significant illos qui e Regno spirituali Domini sunt, et gentes illos qui e Regno coelesti Ipsius; ita illos qui in Bono spirituali et qui in Bono coelesti; Bonum spirituale est bonum charitatis erga proximum et inde bonum fidei, et Bonum coeleste est bonum amoris in Dominum et inde bonum amoris mutui; verum hujus boni est quod intelligitur per urbem gentium robustarum, nam urbs significat Doctrinam veri seu vera doctrinae; per absorbere obvolutionem super omnes populos et velamen obvelatum super omnes gentes, significatur quod discutietur umbra quae obtexit intellectum ne videantur vera et percipiantur bona quae Ecclesiae et Coeli sunt. Apud Eundem „*Appropinquate Gentes ad audiendum, et Populi auscultate; audiat terra et plenitudo ejus*“ XXXIV: 1; quia gentes significant illos qui in bono amoris sunt, et populi illos qui in bono charitatis et inde veris fidei, ideo dicitur de gentibus quod appropinquarent, et de populis quod auscultarent, appropinquare significat conjungi per amorem, et auscultare significat obedire et instrui; ac ideo dicitur, audiat terra et plenitudo ejus, per terram significatur Ecclesia quoad bonum, et per plenitudinem ejus significantur vera. Apud Eundem „*Ego Jehovah vocavi Te in justitia, et apprehendam manum tuam, et dabo Te in foedus Populo, in lucem Gentium*“ XLII: 6: apud Eundem „*Educ Populum caecum cui oculi sunt, et surdos quibus aures; omnes Gentes congregentur una, et conveniant Populi*“ XLIII: 8. 9: apud Eundem „*In testem Populis dedi Ipsum, principem et legislatorem Gentibus*“ LV: 4. 5: apud Eundem „*Sic dixit Dominus Jehovih, ecce tollam erga Gentes manum meam, et erga Populos attollam signum meum*“ XLIX: 22: apud Eundem „*Po-* [428]

puli ambulantes in tenebris viderunt lucem magnam: multiplicasti Gentem, illi magnum reddidisti gaudium" IX: 1. 2: et apud Eundem *„Fiet in die illo, radicem Jischaji, quae stans in signum Populorum, Gentes quaerent, et tollet signum Gentibus, et congregabit expulsos Israëlis"* XI: 10. 12; haec, quae in his locis, de Domino dicta sunt, ac per populos et gentes intelliguntur omnes qui ab Ecclesia Ipsius, nam omnes qui ab Ecclesia Domini sunt, vel e Regno Ipsius coelesti sunt vel e Regno Ipsius spirituali; praeter illos qui in duobus istis Regnis, nulli dantur qui ab Ecclesia: sunt etiam duo quae faciunt Ecclesiam, Bonum et Verum, utrumque a Domino, per Gentes intelliguntur illi qui in bono sunt, et per Populos illi qui in vero, et abstracte a personis, per gentes significantur bona Ecclesiae, et per Populos vera ejus: quod per Populos significentur vera Ecclesiae, est quia Bonum spirituale, seu Bonum charitatis erga proximum, in quo sunt illi qui per Populos intelliguntur, in sua essentia est verum, videatur in ARCANIS COELESTIBUS, n: 8042. 10296: causa quod ita sit, n: 863. 875. 895. 927. 1023. 1043. 1044. 1555. 2256. 4328. 4493. 5113. 9596: quale inde discrimen inter illos qui e Regno coelesti sunt et illos qui e Regno spirituali, n: 2088. 2669. 2708. 2715. 3235. 3240. 4788. 7068. 8521. 9277. 10295. Apud Eundem *„In tempore illo adducetur munus Jèhovae Zebaoth Populus distractus et expilatus, et Gens delineata et conculcata, cujus terram depraedati sunt fluvii, ad locum Nominis Jehovae, montem Zionis"* XVIII: 2. 7; agitur ibi de invitatatione omnium ad Ecclesiam, quare etiam nominatur populus et gens; mons Zionis significat Ecclesiam ad quam invitantur; per populum distractum et expilatum significantur illi apud quos vera ab illis qui in falsis doctrinae sunt, sublata, mutata aut perversa sunt; per gentem delineatam et conculcatam, cujus terram depraedati sunt fluvii, significantur illi apud quos bona similiter, fluvii sunt falsa et ratiocinationes ex illis. Apud Sachariam *„Adhuc venient Populi, et habitatores urbium magnarum, ad deprecandum facies Jehovae, et sic venient Populi multi, et Gentes numerosae ad quaerendum Jehovam Zebaoth in Hierosolyma"* VIII: [20.] 21. 22; per populos

et per gentes etiam ibi significantur omnes qui ab Ecclesia Domini, per populos illi qui ab Ecclesia Ipsius spirituali, et per gentes illi qui ab Ecclesia Ipsius coelesti, Hierosolyma quo venient est Ecclesia. Apud Davidem „*Pones me in caput gentium, Populus quem non noveram, servient Mihi*" Psalm: XVIII: 44: apud Eundem „*Jehovah subjiciet Populos sub nos, et Gentes sub pedes nostros: regnat Deus super Gentes, spontanei Populorum congregati sunt*" Psalm: XLVII: [4.] 9. 10: apud Eundem „*Ad cognoscendum in terra inter omnes Gentes salutem tuam, confitebuntur Tibi Populi Deus, laetabuntur et jubilabunt Gentes, eo quod judicaturus es Populos rectitudine, et Gentes in terram ducturus es*" Psalm: LXVII: 3. 4. 5: apud Eundem „*Memento mei Jehovah in beneplacito Populi tui, ut laeter in gaudio Gentium tuarum*" Psalm: CVI: 4. 5: apud Eundem „*Confitebor Tibi inter Gentes Domine, psallam Tibi inter Populos*" Psalm: LVII: 8. 9. 10. Psalm: CVIII: 2. 3. 4; in his locis etiam populi et gentes nominantur, per quos intelliguntur omnes qui in veris et bonis sunt; ipsae etiam voces quae dicuntur de populis, sunt voces quae praedicantur de [429]
veris, et quae de gentibus sunt voces quae praedicantur de bonis: quod non alii per Gentes intelligantur, etiam patet ex eo, quod a Davide illa dicta sint, qui gentium Cananaearum hostis fuit. Apud Lucam „*Viderunt oculi mei salutare tuum, quod praeparasti ante faciem omnium Populorum, lumen in revelationem Gentium*" II: 30. 31. 32. Apud Zephaniam „*Reliquiae Populi mei depraedabuntur eos, et residui Gentis meae haereditabunt eos*" II: 9. Apud Mosen „*Cum duo filii in utero colliderent, abivit Rebecca ad quaerendum Jehovam, cui dixit Jehovah, duae Gentes in utero tuo, et duo Populi ex visceribus tuis separabuntur*" Genes: XXV: 22. 23: et apud Eundem „*Memento dierum saeculi, quum haereditatem daret Altissimus Gentibus, quum separaret filios hominis, constituit terminos Populorum juxta numerum filiorum Israëlis*" Deutr: XXXII: 8; per filios hominis simile significatur quod per populos, nempe qui in veris et bonis spiritualibus sunt, quare de illis dicitur, quum separaret filios hominis, constituit terminos populorum juxta nume-

rum filiorum Israëlis, per filios Israëlis significatur Ecclesia spiritualis, et per numerum eorum seu duodecim Tribuum ab illis nominatarum, significantur omnia vera et bona ibi, videatur mox supra n: 330, ideo illi vocantur populi; separare illos et constituere terminos illorum, significat abalienare a falsis et donare veris; et haereditatem dare gentibus significat coelum et conjunctionem cum illis qui in bono amoris sunt. Apud Danielem „*Omnes Populi, Gentes, et Linguae Ipsum colent; Dominium Ipsius Dominium aeternum quod non transibit, et Regnum Ipsius quod non peribit*" VII: 14; haec de Domino, et per populos et gentes intelliguntur omnes qui in veris et bonis sunt; et per omnes linguas intelliguntur e quacunque doctrina seu religione, nam Ecclesia Domini est universalis, est enim apud omnes qui in bono vitae sunt, et ex doctrina sua spectant ad coelum, et per id se conjungunt Domino, de quibus videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 318 ad 328; quia gentes significant illos qui in bono amoris sunt, et per populos qui in bono charitatis et inde veris fidei, ideo dicitur Dominium Ipsius Dominium aeternum, et Regnum Ipsius non praeteribit, Dominium in Verbo dicitur de bono et Regnum de vero, quare Dominus dicitur Dominus ex Divino Bono, et Rex ex Divino Vero. Praeter haec loca etiam alia dantur, quae adduci possent ad confirmandum quod populi significent illos qui ab Ecclesia spirituali sunt, et gentes illos qui ab Ecclesia coelesti; sed illa solum hic adducta sunt, in quibus conjunctim nominantur populi et gentes; quibus aliqua adjicientur, in quibus solum gentes; apud Esajam „*Aperite portas ut ingrediatur Gens justa custodiens fidelitates, addidisti genti Jehovah, addidisti Genti, glorificatus es, removisti omnes extremitates terrae*" XXVI: 2. 15. Apud Davidem „*Convertentur ad Jehovam omnes fines terrae, et adorabunt coram Te omnes familiae Gentium, quia Jehovae Regnum, et dominans inter Gentes*" Psalm: XXII: 28. 29. Apud Esajam „*Ambulabunt Gentes ad lucem tuam, et Reges ad splendorem ortus tui, dilatabit se cor tuum, quod convertatur ad Te multitudo maris, exercitus Gentium veniant ad Te*" LX: 3. 5. 11. Apud Eundem „*Videbunt omnes Gentes justitiam*

tuam, et omnes Reges gloriam tuam" LXII: 2; in his locis non conjunctim dicuntur gentes et populi, sed usque in binis [430] ultimis Gentes et Reges, quia per Reges significatur simile quod per Populos, nempe illi qui in veris sunt, videatur supra n: 31; et quia per Gentes significantur illi qui in bono sunt, et per Reges illi qui in veris, ideo de Gentibus dicitur quod videbunt justitiam tuam, et de Regibus quod videbunt gloriam tuam, justitia in Verbo dicitur de bono, et gloria de vero: quod Justitia in Verbo dicatur de Divino Bono, videatur n: 2235. 9857: et quod Gloria de Divino Vero, n: 4809. 5922. 8267. 8427. 9429. Ex opposito sensu adhuc constare potest, quod Populi significent illos qui in veris, ac Gentes illos qui in bono, nam in illo sensu Populi significant illos qui in falsis, et Gentes illos qui in malis; ut in sequentibus; apud Esajam *„Aschur virga irae meae, contra Gentem hypocriticam mittam illum, et contra Populum excandescentiae meae mandabo illum"* X: 5. 6. Apud Eundem *„Vox multitudinis in montibus, vox tumultus regnorum Gentium congregatarum; veniunt e terra longinquitatis, ab extremitate coelorum, Jehovah cum vasis irae suae ad perdendum omnem terram"* XIII: 4. 5. Apud Eundem *„Jehovah percutiens Populos plaga non curabili, dominans cum ira Gentibus"* XIV: 6. Apud Eundem *„A voce tumultus divagentur Populi, et prae celsitudine tua dispergantur Gentes"* XXXIII: 3. Apud Jeremiam *„Ecce Populus venit e terra septentrionis, et Gens magna excitabitur ex lateribus terrae, arcum et hastam prehendunt, crudelis illa, nec miserantur"* VI: 22. 23. Apud Ezechielem *„Non audire te faciam amplius calumniam Gentium, et opprobrium Populorum non portabis amplius"* XXXVI: 15. Apud Davidem *„Ponis nos proverbium inter Gentes, motionem Capitis inter Populos"* Psalm: XLIV: 15: et apud Eundem *„Jehovah irritum reddit consilium Gentium, subvertit cogitationes Populorum"* Psalm: XXXIII: 10; in his locis Populi pro illis qui contra vera Ecclesiae spiritualis sunt, ita qui in falsis, et Gentes pro illis qui contra bona Ecclesiae coelestis sunt, ita qui in malis. Haec quoque significantur per Populos et

Gentes, qui expulsi e terra Canaane sunt. Addantur his quae supra n: 175.

332. Et fecisti nos Deo nostro Reges et Sacerdotes, quod significet quod illi a Domino sint in veris et bonis Ecclesiae et Coeli, constare potest ex illis quae supra n: 31 ostensa sunt, ubi similia verba.

333. Et regnabimus super terra, quod significet potentiam quae Soli Domino per Divinum Verum unitum Divino Bono, ac inde potentiam et sapientiam illis qui e Regno Domini spirituali et coelesti sunt, constat ex significatione regnare, quod sit in veris et bonis esse, et inde a Domino in potentia resistendi malis et falsis quae ab Inferno; et quia vera et bona sunt a Solo Domino, et omnis potentia est veris ex bono, quare per regnare significatur potentia quae Soli Domino per Divinum Verum unitum Divino Bono, et inde illis potentia qui in Regno Domini Spirituali et Coelesti sunt: qui non Verbum in sensu spirituali rite intelligit, putabit quod sicut reges et sacerdotes futuri sint, et cum Domino regnaturi, sed in sensu spirituali per reges intelliguntur vera et per sacerdotes bona abstracte a personis, seu in personis a Domino, inde sequitur quod vera ex bono regnatura sint, ita
[431] Solus Dominus a Quo illa; Angeli quidem in magna potentia sunt, sed usque nullus a se, imo qui in Coelo credit, quod in potentia sit a se, momento deprivatur illa, et tunc prorsus nihil valet: quod in sensu literae dicatur quod regnaturi sint, est quia sensus literae est personalis, quare cum in eo dicitur quod futuri sint reges et sacerdotes, etiam dicitur quod regnaturi, at in sensu spirituali exuitur omne personae, et inde quoque omne dominii quod illis, et relinquitur Soli Domino: haec similiter se habent, prout illa quae Dominus ad suos Discipulos dixit „*quod sessuri super duodecim thronis, et judicaturi duodecim tribus Israëlis*“ Matth: XIX: 28. Luc: XXII: 30: tum quae Dominus dixit ad Petrum „*quod ei essent claves Regni coelorum*“ Matth: XVI: 19; per quae non intelligitur quod Discipuli et quod Petrus illam potestatem habituri sint, sed quod Solus Dominus, quoniam in sensu spirituali per duodecim Discipulos intelliguntur omnia vera et bona Ecclesiae quae a Domino, et per Petrum intelligitur

Verum ex bono quod a Domino: quod per Discipulos intelligantur omnia vera et bona Ecclesiae quae a Domino, videatur supra n: 100. 122. Quod Petrus significet verum ex bono quod a Domino, in Opusculo de Ultimo Judicio n: 57, et supra n: 9. 206. 209. Quod omnis potentia sit vero ex bono quod a Domino, ita Soli Domino, et quod Angelis inde potentia, in Opere de Coelo et Inferno n: 228 ad 233. Quod per regnabimus etiam significetur quod illis sapientia a Domino, est quia per reges et sacerdotes significantur vera et bona, et omnis sapientia est ex veris quae ex bono a Domino; dicitur quod regnaturi super terra, quia per terram intelligitur Ecclesia Domini in Coelis et in terris, videatur supra n: 304; etiam quod terra ibi non significet terram, patet, sicut quod nec futuri reges et sacerdotes. Quod regnare significet in veris ex bono esse, et inde in potentia et sapientia a Domino, est quia Regnum significat Coelum et Ecclesiam quoad vera, et Rex verum ex bono; quod Regnum in Verbo significet Coelum et Ecclesiam quoad vera, videatur supra n: 48; et quod Rex verum ex bono, etiam supra n: 31: simile per regnare significatur in sequentibus, Cap: XX: 4. 6. Cap: XXII: 5.

334. Vers: 11. 12. *Et vidi et audivi vocem Angelorum multorum circum Thronum et Animalia et Seniores, et erat numerus eorum Myriades myriadum et Chiliades chiliadum. Dicentes voce magna, dignus est Agnus occisus accipere potestatem et divitias et sapientiam, et honorem et gloriam, et benedictionem.* Et audivi vocem Angelorum multorum circum Thronum, Animalia et Seniores, significat agnitionem et inde glorificationem Domini ab Angelis inferiorum Coelorum; et erat numerus eorum myriades myriadum et chiliades chiliadum, significat innumerabiles qui in veris et innumerabiles qui in bonis: dicentes voce magna, dignus est Agnus occisus, significat agnitionem corde, quod omne Divinum sit ex Divino Humano Domini non agnito et a multis negato: accipere potestatem et divitias et sapientiam, significat quod Ipsi sit Omnipotentia, Omniscientia et Divina Providentia: et honorem et gloriam, significat quod Ipsi sit Divinum Bonum et Divinum Verum: et benedictio-

nem, significat agnitionem et glorificationem Domini prop-
[432] terea, et gratiarum actionem quod ab Ipso sit omne bonum et verum, et inde coelum et felicitas aeterna illis qui recipiunt.

335. Et audivi vocem Angelorum multorum circum Thronum, Animalia et Seniores, quod significet agnitionem et inde glorificationem Domini ab Angelis inferiorum Coelorum, constare potest ex illis quae supra n: 322 dicta sunt, quod nempe hoc ordine agnoverint et glorificaverint Dominum, primum Angeli superiorum Coelorum, dein Angeli inferiorum Coelorum, et demum illi qui infra Coelos; per quatuor Animalia enim et viginti quatuor Seniores, qui primum glorificarunt, significantur Angeli superiorum Coelorum, videatur supra n: 322; per hos autem nunc qui circum Thronum et circum Animalia et Seniores, intelliguntur Angeli inferiorum Coelorum; et per omne Creatum quod est in Coelo et in terra, et sub terra et in mari, de quibus mox infra Vers: 13, intelliguntur qui infra Coelos. Quod sint Angeli inferiorum Coelorum, qui hic intelliguntur, etiam patet ex eo, quod dicantur circum Thronum Animalia et Seniores, et per circum in Verbo intelligitur quod in ulterioribus terminis, ita quod distat, sed ubi agitur de Coelo, intelligitur quod distat gradu intelligentiae et sapientiae, ita quod infra est; Coeli enim sunt superiores et inferiores, distincti inter se secundum receptionem Divini Veri et Boni, ita secundum gradus intelligentiae et sapientiae; sed de gradibus, quibus inter se distant Coeli, proinde Angeli qui in illis, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 33. 34. 38. 39. 208. 209. 211. 425; infra secundum hos gradus est quod significatur per circum; simile etiam alibi in Verbo significatur per circum, circuitus, e longinquo, distans, extremitates, et similia.

336. Et erat numerus eorum myriades myriadum et chiliades chiliadum, quod significet innumerabiles qui in veris et innumerabiles qui in bonis, constat ex significatione numeri, quod sit quantum et quale, quantum in sensu naturali, et quale in sensu spirituali, numerus appositus determinat illa; sed usque per omnes numeros in Verbo significatur aliquid rei, sicut per duo, tria, quatuor, quinque, septem, decem, et duo-

decim, ut in suis locis ostensum est; similis res est cum Myriade et Chiliade, quae hic nominantur: sit pro exemplo numerus Septem, is non significat septem, sed omnia, plenum et totum, videatur supra n: 257: quid autem myriades et chiliades significant, nunc dicetur; myriades significant innumerabilia, similiter chiliades, sed myriades dicuntur de veris, ac chiliades de bonis, inde est quod per myriades myriadum et chiliades chiliadum significentur innumerabiles qui in veris et innumerabiles qui in bonis; illi qui in inferioribus Coelis sunt, de quibus haec dicuntur, similiter ac illi qui in superioribus, de quibus supra actum est, ex duobus Regnis sunt, nempe ex Regno spirituali et ex Regno coelesti, qui ex Regno spirituali sunt, illi intelliguntur per illos qui in veris, qui autem ex Regno coelesti sunt, illi intelliguntur per illos qui in bonis; innumerabilitas horum significatur per chiliades chiliadum, et innumerabilitas illorum significatur per myriades myriadum; in sensu autem abstracto, qui est verus sensus spiritualis, significantur innumerabilia vera et innumerabilia bona. Quod Myriades et Chiliades significent innumerabilia, [433]
est quia decem significant multa, et inde quoque centum, mille et decem millia, nam Numeri per similem numerum multiplicati significant simile cum numeris simplicibus per quos multiplicati sunt, videatur n: 5291. 5335. 5708. 7973; at cum innumerabilia, quae infinite multa sunt, exprimenda sunt, dicuntur myriades myriadum et chiliades chiliadum: praeterea cum duo Numeri multiplicati, unus major et unus minor, qui simile significant, una dicuntur, sicut cum decem et centum, aut centum et mille, tunc minor dicitur de bonis, et major de veris; causa est, quia unumquodvis bonum consistit ex pluribus veris, formatur enim bonum ex veris, et inde producitur bonum per vera, ex eo est quod major numerus dicatur de veris et minor de bonis; similiter hic myriades myriadum ac chiliades chiliadum; quod ita sit, illustretur per hoc, unum jucundum affectionis sisti potest per plures ideas cogitationis, et exprimi per varia in loquela, jucundum affectionis est quod vocatur bonum, ac ideae cogitationis et varia in loquela, quae ex jucundo seu bono illo procedunt, sunt quae vocantur vera; similiter se habet cum uno voluntatis ad

multa intellectus ejus, et quoque cum uno amoris ad multa exprimentia illum; inde quoque est, quod multum et multitudo in Verbo dicatur de veris, ac magnum et magnitudo de bono, magnum enim in se multa continet: sed haec dicta sunt illis, qui illustrari possunt per exempla, ut sciant undenam est quod Chiliades significent aeque innumerabilia ac Myriades, at usque quod Myriades dicantur de veris, et Chiliades de bonis. Quod hi numeri talia significent, constare potest a sequentibus his locis; apud Mosen „*Primogenito bovis ejus honor illi, et cornua Monocerotis cornua ejus; his populos feriet una ad fines terrae, et hi Myriades Ephraimi et hi Chiliades Menascheh*“ Deut: XXXIII: 17; haec dicta sunt de Josepho, per quem in sensu repraesentativo significatur Dominus quoad Divinum Spirituale, et quoad Regnum Ipsius spirituale, videatur n: 3969. 3971. 4669. 6417; per binos ejus filios Ephraimum et Menaschen, significantur bina illius Regni, nempe Intellectuale verum et Voluntarium bonum, per Ephraimum Intellectuale Verum, et per Menaschen Voluntarium Bonum, inde est quod dicatur Myriades Ephraimi et Chiliades Menascheh; quod illa per Ephraimum et Menaschen significentur, videatur in Arcanis Coelestibus n: 3969. 5351. 5353. 5354. 6222. 6234. 6238. 6267. 6296: quid per primogenitum bovis et per cornua Monocerotis ibi significatur, videatur supra n: 316. Apud Davidem „*Currus Dei binae Myriades, Chiliades Angelorum pacis, Dominus in illis, Sinai in Sanctuario*“ Psalm: LXVIII: 18; per Currus Dei significantur vera doctrinae, et per Angelos pacis significantur bona ejus, quare de illis dicuntur myriades, et de his chiliades: quod currus significent vera doctrinae, videatur n: 2762. 5321. 8215; et quod pax significet intimum boni, in Opere de Coelo et Inferno n: 284 ad 290: et quia Dominus dicitur Dominus ex bono, et Sinai significat Coelum ubi et unde Divinum Verum, ideo dicitur Dominus in illis, Sinai in Sanctuario, Sanctuarium est Coelum et Ecclesia ubi Divinum Ve-
[434] rum; quod Dominus dicatur Dominus ex Divino Bono, ac Deus ex Divino Vero, videatur n: 4973. 9167. 9194; et quod Sinai significet Coelum ubi Dominus ex Quo Divinum Verum, seu ex Quo Lex in sensu stricto et in sensu lato,

n: 8399. 8753. 8793. 8805. 9420. Apud Eundem „*Non timebis tibi a pavore noctis, a telo volat interdiu, a peste in caligine serpit, a morte vastat in meridie; cadent a latere tuo Chilias, et Myrias a dextra tua*“ Psalm: XCI: 5. 6. 7; haec dicta sunt de falsis et malis quae non sciuntur esse falsa et mala, et de falsis et malis quae sciuntur esse falsa et mala, et usque irrepunt in cogitationem et in voluntatem, ac homines perdunt; falsa quae sciuntur esse falsa intelliguntur per telum quod volat interdiu; et mala quae sciuntur esse mala et tamen intrant, intelliguntur per mortem quae vastat in meridie; et falsa quae non sciuntur esse falsa, intelliguntur per pavorem noctis; et mala quae non sciuntur esse mala, per pestem quae in caligine serpit; destructio malorum horum significatur per chiliadem quae cadet a latere ejus; et destructio falsorum per myriadem quae cadet a dextra ejus; etiam per latus a quo cadent significatur bonum, et per dextram verum boni; quod chilias dicatur de malis, et myrias de falsis, est quia falsa sunt opposita veris, et mala sunt opposita bonis, ac opposita per similia verba et per similes numeros in Verbo exprimuntur. Apud Eundem „*Horrea nostra plena depromentia a cibo in cibum; greges nostri chiliades, myriades in plateis nostris*“ Psalm: CXLIV: 13; per horrea et per cibum significantur bona et vera Ecclesiae, nam cibi spirituales sunt cognitiones veri et boni, per quas intelligentia; similia, sed interiora significantur per greges; quare bona Ecclesiae intelliguntur per chiliades, et vera ejus per myriades; et quia vera intelliguntur per myriades, ideo dicitur myriades in plateis nostris, per plateas enim urbis significantur vera doctrinae: quod cibus significet et bonum et verum, videatur n: 3114. 4459. 4792. 5147. 5293. 5340 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5655. 5915. 6277. 8418. 8562. 9003; inde quoque horrea quae sunt supellectilia illius; quod per greges significentur interiora bona et vera, quae vocantur spiritualia, n: 1565. 2566. 3767. 3768. 3772. 3783. 3795. 5913. 6044. 6048. 8937. 10609. Apud Micham „*Num delectabitur Jehovah Chiliadibus arietum, Myriadibus rivorum olei*“ VI: 7; quia per Arietes significantur bona spiritualia, et per rivos

olei significantur vera procedentia ex bono, ideo de his dicuntur myriades et de illis chiliades; quod per arietes significentur bona spiritualia, videatur n: 2830. 4170; et quia per oleum significatur bonum amoris, inde per rivos ejus significantur procedentia ex illo, quae sunt vera. Apud Danielem *„Videns fui usque dum throni projecti sunt, et Antiquus dierum sedit, flumen ignis emanans et exiens a coram Ipso; Chilias chiliadum ministrabant Ipsi, et Myrias myriadum coram Ipso stabant"* VII: 9. 10; agitur ibi de adventu Domini, et per thronos qui projecti significantur falsa Ecclesiae quae destructa; per Antiquum dierum intelligitur Dominus ab Aeterno; per flumen ignis emanans et exiens a coram Ipso significatur Divinum Bonum amoris et inde Divinum Verum, per flumen ignis emanans Divinum Bonum amoris,
[435] et per idem exiens Divinum Verum procedens; quia utrumque significatur ideo dicitur chilias chiliadum ministrabant Ipsi, et myrias myriadum stabant coram Ipso, chilias de Divino Bono, et myrias de Divino Vero; ministrare etiam praedicatur de bono, videatur supra n: 155; et stare sicut exire praedicatur de vero. Apud Mosen *„Quando quiescebat Arca, dixit Moses, redi Jehovah, myriades chiliadum Israëlis"* Num: X: 36; quoniam per Arcam significabatur Divinum Coeleste procedens a Domino, ex Lege seu Testimonio quod in illa, et per Israëlem significabatur Ecclesia quoad receptionem Divini Boni et Divini Veri, ideo dicitur myriades chiliadum Israëlis, per quae significantur vera ex bono quae in Israële seu in Ecclesia. Quid autem Chilias seu Mille significant, dum eis non adjunguntur decem millia seu Myrias, videbitur in suo Articulo in sequentibus; pariter quid numerus.

337. Dicentes voce magna, dignus est Agnus occisus, quod significet agnitionem corde quod omne Divinum sit ex Divino Humano Domini non agnito et a multis negato, constat ex significatione dicere voce magna, quod sit agnitio corde, de qua sequitur; ex significatione digni, cum de Domino, quod sit meritum et justitia, de qua supra n: 293. 303; hic itaque quod omne Divinum Sibi ex propria potentia, ita ex merito, comparaverit, et sic quod ex Justitia omne Divinum

Ipsi sit; quod hoc per *dignus est* intelligatur, constat ex illis quae mox sequuntur, nempe accipere potestatem et divitias et sapientiam, et honorem et gloriam et benedictionem, per quae in complexu significatur omne Divinum; ex significatione Agni, quod sit Dominus quoad Divinum Humanum, de qua etiam supra n: 314; et ex significatione occisi, quod sit non agniti et a multis negati, de qua etiam supra n: 315. 328: ex his patet, quod per dicentes voce magna dignus est Agnus occisus, significetur agnitio corde quod omne Divinum sit ex Divino Humano Domini non agnito et a multis negato. Quod omne Divinum sit in Humano Domini et ex Illo in Coelo et in terra, pluribus in locis est ostensum, et id confirmatum videbitur ad finem hujus Operis. Quod dicere voce magna sit agnitio corde, hic quod ita sit prout nunc dictum est, constare potest ab antecedentibus et sequentibus in serie; praeterea vox significat omnia illa quae postea dicuntur, et vox magna illa ex corde; sunt binae voces quae saepius in Verbo occurrunt, nempe magnum et multum, ac magnum ibi praedicatur de bono, et multum de veris, unde id, videas mox supra n: 336; et quia quod procedit ex bono, hoc procedit ex corde, ideo hic per dicere voce magna significatur agnitio corde; cor etiam ex correspondentia significat bonum amoris, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 95. 447; et supra n: 167.

338. Accipere potestatem et divitias et sapientiam, quod significet quod Ipsi sit Omnipotentia, Omniscientia et Divina Providentia, constat ex significatione potestatis, cum de Domino, quod sit Omnipotentia; ex significatione divitiarum, cum de Domino, quod sit Omniscientia; et ex significatione sapientiae, cum de Domino, quod sit Divina Providentia; quod haec significentur, est quia de Domino non dici potest nisi quod est supra omnia, quapropter cum dicitur quod Ipsi sit potestas, [436]
intelligitur quod Ipsi sit omnis potestas, quae est Omnipotentia; et cum dicitur quod Ipsi sint divitiae, intelligitur quod Ipsi sint omnes divitiae spirituales, per quas significatur intelligentia, proinde Omniscientia; quod per divitias in Verbo significentur cognitiones veri et boni, ac inde intelligentia, videatur supra n: 236; et cum dicitur quod Ipsi sit sapientia,

intelligitur quod Ipsi sit omnis sapientia, quae est Divina Providentia; vera sapientia enim est videre quid conducit vitae alicujus in aeternum, et se ad id disponere, quod fit quando homo non modo scit illa et intellectu percipit illa, sed etiam cum vult et facit illa, Divina autem sapientia est providere illa apud hominem, ita est Divina Providentia: porro quid Divina Providentia, videatur in Opere de NOVA HIEROSOLYMA ET EJUS DOCTRINA COELESTI n: 267 ad 279.

339. Et honorem et gloriam, quod significet quod Ipsi sit Divinum Bonum et Divinum Verum, constat ex significatione honoris et gloriae, cum de Domino, quod sit Divinum Bonum et Divinum Verum, de qua supra n: 288.

340. Et benedictionem, quod significet agnitionem et glorificationem Domini propterea, ac gratiarum actionem quod ab Ipso sit omne bonum et verum, et inde Coelum et felicitas aeterna illis qui recipiunt, constat ex significatione benedictionis, cum dicitur de Domino, quod sit agnitio, hic agnitio quod Ipsi sit Omnipotentia, Omniscientia, Providentia, Divinum Bonum et Divinum Verum, quae significantur per dignus est accipere potestatem, divitias, sapientiam, honorem et gloriam, et quoque glorificatio propterea; praeterea Benedictio, cum de Domino, significat gratiarum actionem quod ab Ipso sit omne bonum amoris et verum fidei, et inde Coelum et felicitas aeterna illis qui recipiunt. Quoniam agnitio et glorificatio propterea, et quoque gratiarum actio significatur hic per benedictionem, ideo ultimo loco seu ut clausula dicitur ab Angelis his qui glorificabant Dominum. Quod illa per benedictionem, cum de Domino, significentur, est quia non aliud est benedictio, quam quod datur a Domino, hoc enim unice est Benedictum, quia est Divinum et Aeternum, ac in se coelum et felicitatem aeternam habet; omnia alia quae non Divinum et aeternum in se habent, non sunt benedictio, tametsi ita vocantur, videatur DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 269. 270. Quod Benedictio, ubi nominatur in Verbo, talia significet, constare potest a locis ibi in sensu interno intellectis; at primum adducentur aliqua loca, ubi de Jehovah, hoc est, Domino dicitur Benedictus et Benedictio, et ubi dicitur Benedicere Deo, ut videatur quod per illa significetur

agnitio, glorificatio et gratiarum actio quod ab Ipso sit omne bonum et verum, et inde coelum et felicitas aeterna illis qui recipiunt: apud Lucam „*Apertum est os Sachariae, et loquutus est Benedicens Deo; et dixit, Benedictus Dominus Deus Israëlis quia visitavit et fecit redemptionem populo suo*“ I: 64. 68; hoc dixit Sacharias cum impletus spiritu prophetavit de Domino, et per benedicens Deo et per benedictus Dominus Deus Israëlis, significatur glorificatio et gratiarum actio quod liberet et vindicet ab Inferno illos qui recipiunt Ipsum, quare etiam dicitur, quia visitavit et redem- [437]
ptionem fecit populo suo Israëli, per redemptionem significatur liberatio ab Inferno, et per populum suum significantur qui in veris ex bono sunt, ita qui recipiunt; quod per redemptionem significetur liberatio et vindicatio ab Inferno, videatur supra n: 328; et quod per populum significentur qui in veris ex bono sunt, etiam supra n: 331. Apud Eundem „*Simeon suscepit Jesum infantem in ulnas suas, et benedixit Deo; et dixit, viderunt oculi mei salutem tuam, quam parasti ante faciem omnium populorum*“ II: 28. 30. 31; hic benedicere Deo manifeste pro glorificare et gratias agere, quod Dominus in mundum venerit salvaturus omnes qui recipiunt Ipsum; quare Dominum vocat salutem quam oculi sui videbant, quam parat omnibus populis; populi Ipsius dicuntur qui in veris ex bono sunt, ita qui per illa recipiunt Ipsum, ut supra. Apud Davidem „*Viderunt gressus tuos, Deus; praecesserunt cantantes post pulsantes, in medio virginum tympanizantium; in congregationibus Benedicite Deo, Domino e fonte salutis*“ Psalm: LXVIII: 25. 26. 27; in congregationibus benedicere Deo, Domino e fonte salutis, significat glorificare Dominum ex veris spiritualibus, quae sunt vera ex bono, per congregationes in Verbo simile significatur quod per populum, nempe illi qui in veris spiritualibus sunt, et abstracte ipsa illa vera; et per fontem salutis significatur bonum spirituale quoniam per id est salus, bonum spirituale est bonum charitatis erga proximum, et verum spirituale est verum fidei ex illo bono; quod congregationes in Verbo dicantur de veris spiritualibus, videatur n: 6355. 7843; quia per benedicere in congregationibus si-

gnificatur glorificatio ex veris spiritualibus, et per benedicere e fonte salutis significatur e bono spirituali, ideo dicitur Deus de illis, et Dominus de hoc, Deus enim in Verbo dicitur ubi agitur de veris, ac Jehovah et Dominus ubi agitur de bono: quod glorificatio sit quae intelligitur per benedicere, constat ex eo, quod hoc immediate sequatur post haec verba „praecesserunt cantantes post pulsantes, in medio virginum tympanizantium“, per quae quod significetur glorificatio ex veris et bonis spiritualibus, videatur supra n: 323. 326. Apud Eundem „*Cantate Jehovae Canticum novum, cantate Jehovae omnis terra, Benedicite Nomini Ipsius, evangelizate e die in diem salutem Ipsius, enumerate in gentibus gloriam Ipsius*“ Psalm: XCVI: 1. 2. 3; quod benedicere Jehovae hic sit glorificare Ipsum et gratias agere Ipsi, patet; et quia omnis glorificatio Ipsius est ex veris spiritualibus et ex bono spirituali, ideo dicitur benedicite Nomini Ipsius, evangelizate e die in diem salutem Ipsius, etiam nomen dicitur de veris, et salus de bono; quod cantare canticum significet glorificare ex illis veris et ex illo bono, videatur supra n: 323. 326. Apud Mosen „*Jehovah elegit filios Levi ad ministrandum Ipsi, et ad benedicendum in Nomine Jehovae*“ Deut: X: 8. Cap: XXI: 5; quia filii Levi praefecti erant Cultui Divino, et omnis cultus Divinus fit ex Bono spirituali et ex veris inde, ideo dicitur quod Jehovah elegerit illos ad ministrandum Ipsi et ad benedicendum in Nomine Ipsius, et per ministrare significatur cultus ex bono spirituali, et per benedicere sigificatur cultus ex veris spiritualibus; quod ministrare
[438] dicatur de cultu ex bono, videatur supra n: 155. Apud Davidem „*Jehovah praevenisti Regem Benedictionibus boni, posuisti super caput Illius coronam auri optimi, honorem et gloriam ponis super illum, quoniam ponis Illum Benedictiones in perpetuum*“ Psalm: XXI: 4. 6. 7: per Regem ibi non intelligitur David, sed Dominus, Qui vocatur Rex ex Divino spirituali quod procedit ex Divino Humano Ipsius; et quia Benedictio significat agnitionem, glorificationem, et gratiarum actionem, quod omne bonum et verum ac inde Coelum et felicitas aeterna sint ab Ipso, inde patet quid significatur per praevenisti Regem benedictionibus boni, et per ponis Illum

benedictiones in perpetuum; benedictiones boni significant vera ex bono; corona auri optimi significat bonum ex quo illa; honor et gloria significant Divinum Bonum et Divinum Verum: quod per Davidem in Verbo intelligatur Dominus, videatur supra n: 205; similiter per Regem in Psalmis, n: 31: quod per coronam Regum significetur Divinum Bonum, n: 272: similiter per aurum, n: 242: et quod per honorem et gloriam Divinum Bonum et Divinum Verum, n: 288. Ex his constare potest, quid significat Benedictus, cum de Domino, ut in sequentibus his locis *„Discipuli magna voce clamabant, Benedictus qui venit Rex in Nomine Domini“* Luc: XIX: 37. 38: *„Turba clamabat, Osanna Filio Davidis, Benedictus qui venit in Nomine Domini“* Matth: XXI: 9. Marc: XI: 9. 10. Joh: XII: 12. 13: *„Jesus dixit, non Me videbitis posthac, donec dicatis, Benedictus Veniens in Nomine Domini“* Matth: XXIII: 39. Luc: XIII: 35. *„Princeps sacerdotum interrogavit Jesum, Tune es Christus Filius Benedicti“* Marc: XIV: 61; Benedictus veniens in Nomine Domini, significat glorificatus quia ab Ipso omne Divinum Verum et Divinum Bonum, Nomen Domini significat omne per quod colitur, et quia omne id se refert ad bonum amoris et ad verum fidei, ideo haec per Nomen Domini significantur; quod Nomen Domini significet omne per quod colitur, videatur supra n: 102. 135. 148. 224; et quod Dominus dicatur Dominus ex Divino Bono, in Arcanis Coelestibus n: 4973. 9167. 9194. Apud Mosen *„Malchizedech benedixit Abramo, et dixit, Benedictus Abramus Deo Altissimo, Possessori Coeli et Terrae; et Benedictus Deus Altissimus, Qui tradidit hostes tuos in manum tuam“* Genes: XIV: 18. 19. 20; hic dicitur Benedictus Deus Altissimus, qui tradidit hostes tuos in manum tuam, et significat quod glorificatio et gratiarum actio sit Ipsi propterea. Illi itaque qui recipiunt Divinum Bonum et Divinum Verum a Domino, vocantur *Benedicti,* Psalm: XXXVII: 22. Psalm: CXV: 15. Matth: XXV: 34. Quod per Benedictionem, cum de homine, non aliud intelligatur quam receptio Divini Veri et Divini Boni, ex causa quia in illis est Coelum et felicitas aeterna, constare potest a sequentibus locis; apud Davidem

„*Mundus manibus et purus corde feret Benedictionem a coram Jehovah, ac justitiam a Deo salutis nostrae*“ Psalm: XXIV: 5; mundus manibus significat illos qui in veris ex fide sunt, et purus corde qui in bono ex amore; de his dicitur quod ferent benedictionem a coram Jehovah, et justitiam a
[439] Deo salutis, et per ferre benedictionem significatur receptio Divini Veri, et per ferre justitiam receptio Divini Boni; quod justitia dicatur de bono, videatur supra n: 204; et in Arcanis Coelestibus n: 2235. 9857. Apud Mosen „*Sic benedicetis filiis Israëlis; benedicat tibi Jehovah et custodiat te; lucere faciat Jehovah facies suas super te, et misereatur tui; attollat Jehovah facies suas super te, et ponat tibi pacem: ita ponent Nomen meum super filios Israëlis, et Ego benedicam illis*“ Num: VI: 23 ad 27; ex his per sensum internum evolutis patet, quid Benedictio in summa involvit, nempe quod Jehovah, hoc est, Dominus ex Divino Amore influat cum Divino Vero et cum Divino Bono apud illos qui recipiunt; Divinus Amor, ex quo Dominus influit, intelligitur per facies Jehovae; Divinum Verum, cum quo Dominus influit, intelligitur per lucere faciat Jehovah facies suas super te; et Divinum Bonum, cum quo influit, intelligitur per attollat Jehovah facies suas super te; tutela a malis et falsis, quae alioquin auferrent influxum, intelligitur per custodiat te et misereatur tui; coelum et felicitas aeterna, quae Dominus per Divinum suum Verum ac Divinum suum Bonum donat, intelligitur per ponet tibi pacem; communicatio et conjunctio cum illis qui recipiunt, intelligitur per ita ponent Nomen meum super filios Israëlis, per Nomen Jehovae significatur Divinum procedens, quod in genere vocatur Divinum Verum ac Divinum Bonum, et per filios Israëlis significantur illi qui ab Ecclesia sunt, ita qui recipiunt, de illis ideo dicitur, et Ego benedicam illis: quod hic sensus internus seu spiritualis illorum verborum sit, constare potest ex eo, quod per facies Jehovae significetur Divinus Amor; per lucere facere illas significatur influxus Divini Veri, et per attollere illas significatur influxus Divini Boni: ut haec melius intelligantur, dicetur unde hae significationes; Dominus apparet Angelis in Coelo ut Sol, est enim Divinus Amor Ipsius

qui ita apparet, hic itaque intelligitur per faciem Jehovae; Lux quae inde procedit est Divinum Verum, hoc itaque est quod intelligitur per lucere faciat facies suas; calor qui etiam inde procedit, est Divinum Bonum, hoc itaque intelligitur per attollat facies suas, per attollere enim significatur se revelare, quod fit ex Divino Bono per Divinum Verum: quod Dominus appareat Angelis in Coelo ut Sol, et quod illa apparentia sit Divini Amoris Ipsius, videatur in Opere de COELO ET INFERNO n: 116 ad 125: et quod Lux inde sit Divinum Verum, ac quod Calor inde sit Divinum Bonum, n: 126 ad 140 ibi: quod Pax significet jucundum coeleste quod beatitudine intime afficit omne bonum, et quod inde significet Coelum et felicitatem aeternam, videatur in eodem Opere n: 284 ad 290: et quod filii Israëlis significent illos qui ab Ecclesia sunt, ita Ecclesiam, in ARCANIS COELESTIBUS n: 6426. 8805. 9340. Apud Ezechielem „*Dabo eos circuitus Collis mei Benedictionem, et demittam pluviam in tempore suo, pluviae Benedictionis erunt, tunc dabit arbor fructum suum, terra dabit proventum suum*“ XXXIV: 26. 27; qui Verbum solum in sensu ejus naturali videt, is non aliter credit, quam quod talia, quae in eo sensu dicuntur, intelligantur per Benedictionem, quod nempe pluvia daretur foecundatura hortos et agros, et sic quod arbor datura sit fructum suum et terra proventum suum; sed est Benedictio spiritualis quae intelli- [440]
gitur; per pluviam enim significatur omne Divinum quod e Coelo a Domino influit apud hominem; quod vera productura sint bonum, et quod bonum producturum sit vera, significatur per quod arbor dabit fructum suum, et terra proventum suum, terra est Ecclesia, et quoque hortus ubi arbores; per eos et per circuitus collis mei, quos dabit benedictionem, significantur internum et externum apud homines Ecclesiae, circuitus significat id quod extra seu infra est, et collis significat id quod intra seu supra est, in specie ubi charitas, haec enim intra est; quod collis significet ubi charitas, videatur n: 6435. 10438. Apud Davidem „*Beatus omnis timens Jehovae, et ambulat in viis Ipsius: laborem manuum tuarum comedes; beatus tu, et bonum tibi; uxor tua sicut vitis fructifera in lateribus domus tuae; filii tui sicut plantae olearum circum-*

circa mensas tuas: ecce sic benedicetur viro timenti Jehovam: benedicet tibi Jehovah e Zione, ut videas bonum Hierosolymae omnibus diebus vitae tuae, pacem super Israële" Psalm: CXXVIII: 1 ad 6; hic quoque per benedici non intelligitur benedici naturaliter, ut quod laborem manuum suarum comederet, quod uxor foecunda esset, quod filii multi circum mensas ejus, et quod hoc in Zione et in Hierosolyma, sed intelligitur benedici spiritualiter; per timentes enim Jehovae intelliguntur qui amant facere praecepta Ipsius, quare dicitur beatus timens Jehovae qui ambulat in viis Ejus, ambulare in viis Ejus significat facere praecepta; per laborem manuum quem comederet, significatur studium vitae secundum illa; per uxorem in lateribus domus, significatur affectio veri spiritualis in omnibus quae cogitat et facit, quare etiam dicitur sicut vitis fructifera, per vitem enim significatur Ecclesia spiritualis ex affectione veri; per filios circum mensas significantur vera boni inde, mensae sunt instructiones, quare etiam dicitur sicut plantae olearum, plantae significant vera et oleae bona: per Zionem significatur coelum unde illa, et per Hierosolymam doctrina; inde patet quid significatur per benedicet tibi Jehovah e Zione, ut videas bonum Hierosolymae omnibus diebus vitae tuae; per pacem super Israële, significatur omne bonum spirituale in genere et in specie, Israël est Ecclesia. Apud Eundem *„Sicut ros Chermonis, qui descendit super montes Zionis; ibi enim praecepit Jehovah Benedictioni vitae usque in saeculum"* Psalm: CXXIII: 3; agitur ibi de conjugio boni et veri, et de eorum fructificatione et multiplicatione; haec et illa significantur per rorem Chermonis qui descendit super montes Zionis, montes Zionis significant ubi bona amoris coelestis; quare etiam dicitur ibi praecepit Jehovah benedictioni vitae usque in saeculum. Apud Mosen *„Si audiveritis judicia haec, ut custodiatis et faciatis ea, custodiet Jehovah Deus tuus foedus et misericordiam, et amabit te et benedicet tibi, et benedicet fructui ventris tui, et fructui terrae tuae, frumento tuo, et musto tuo, et oleo tuo, et foetui boum tuorum et arietum gregis tui; Benedictus eris prae omnibus populis; non erit in te infoecundus et infoecunda, et in bestia tua; removebit a te Jehovah omnem morbum, et omnes languores*

Aegypti malos, quos nosti, non ponet super te, sed dabit eos super omnes osores tuos, et consumes omnes populos quos Jehovah Deus tuus traditurus tibi, non parcet oculus tuus eis" Deutr: VII: 12. 13. 14. 15. 16; per omnia haec [441]
intelliguntur spiritualia, ita benedictiones spirituales, sensus literae qui est naturalis, et pro iis qui in Mundo naturali et inde in idea naturali sunt, illa involvit et significat, quare ex spirituali sensu Verbi constare potest quid in genere et in specie per Benedici intelligitur; per fructum ventris et per fructum terrae, per frumentum, mustum et oleum, per foetum boum et arietum gregis, intelliguntur multiplicationes veri et fructificationes boni, ita benedictiones spirituales; quid per singula in specie significatur, variis in locis in Arcanis Coelestibus, et in Explicationibus super hunc Librum Propheticum, videri potest; non erit in te infoecundus et infoecunda, et in bestia tua, significat multiplicationem veri et fructificationem boni in Interno et Externo homine; et quod removebit Jehovah omnem morbum et omnes languores Aegypti malos, significat remotionem omnium malorum et falsorum, languores Aegypti mali sunt falsa oriunda ex malis in naturali homine; osores super quos Jehovah dabit illos sunt qui contra vera ac bona Ecclesiae sunt; dissipatio malorum et falsorum quae contra vera et bona Ecclesiae sunt, significatur per consumes omnes populos quos Jehovah Deus traditurus tibi, et evitatio eorum continua per non parcet oculus tuus eis: quod per haec benedicantur illi qui faciunt praecepta Domini, intelligitur per si audiveritis judicia haec ut custodiatis et faciatis ea, custodiet Jehovah Deus tuus tibi foedus et misericordiam, amabit te et benedicet tibi, foedus et misericordia est conjunctio ex amore per illa, conjunctio per bonum intelligitur per foedus et per amabit, et conjunctio per verum inde intelligitur per misericordiam et per benedicet tibi. Apud Eundem *„Benedicet tibi benedictionibus coeli desuper, benedictionibus abyssi cubantis infra, benedictionibus uberum et uteri"* Genes: XLIX: 25; haec de Josepho, per quem ibi significatur Regnum spirituale Domini; et per benedictiones Coeli desuper intelliguntur multiplicationes veri ex bono in Interno seu spirituali homine; per benedictiones abyssi cubantis infra intel-

liguntur multiplicationes veri ex bono in Externo seu naturali homine; et per benedictiones uberum et uteri significantur bona spiritualia et coelestia. Apud Joëlem „*Quis scit, revertatur et poenitebit Jehovam Deum, et relinquet post Se benedictionem, mincham et libamen Jehovae Deo nostro*" II: 14; quia per benedictionem significatur benedictio spiritualis, quae in genere se refert ad bonum et verum, quod procedit a Domino et datur homini, ideo dicitur, relinquet post se benedictionem, mincham et libamen a Deo nostro, mincha quae erat panis significat bonum, et libamen quod erat vinum significat verum, utrumque a Domino, nam dicitur a Deo nostro. Apud Esajam „*In die illo erit semita ex Aegypto in Aschurem, ut veniat Aschur in Aegyptum, et Aegyptus in Aschurem, ut serviant Aegyptii cum Aschure: in die illo erit Israël trina Aegypto et Aschuri, Benedictio in medio terrae, cui benedicet Jehovah dicendo, benedictus populus meus Aegyptus, et opus manuum mearum Aschur, et haereditas mea Israël*" XIX: 23. 24. 25; per Israëlem, Aschurem et Aegyptum significantur tria quae sunt apud homines Ecclesiae, nempe spirituale, rationale et scientificum, per Israëlem spirituale, per Aschurem rationale, et per Aegyptum scientificum;
[442] quia omne rationale hominis formatur per scientifica, et utrumque ex spirituali quod e coelo a Domino, omnis enim intelligentia veri, et omnis applicatio scientiarum ad vera inde est, ideo dicitur quod semita erit ex Aegypto in Aschurem, ut veniat Aschur in Aegyptum et Aegyptus in Aschurem, et serviant Aegyptii cum Aschure; et dein, quod Israël erit trina Aegypto et Aschuri, benedictio in medio terrae, medium significat intimum a quo reliqua seu a quo totum, videatur supra n: 313, et terra Ecclesiam ubi illa; et quia spirituale est a quo rationale et scientificum applicantur genuinis veris, ideo Israël vocatur haereditas seu haeres domi qui possidet omnia, et Aschur opus manuum mearum quia inde formatur rationale, ac Aegyptus vocatur populus benedictus, quia in scientifico ut in suo ultimo sunt omnia simul: ex his etiam patet, quod per Benedictionem in Verbo intelligatur Benedictio spiritualis. Apud Sachariam „*Quemadmodum fuistis maledictio inter gentes, domus Jehudae et domus Israëlis,*

sic liberabo vos, ut sitis Benedictio" VIII: 13; haec dicta sunt de Ecclesia devastata, et de Ecclesia instauranda a Domino; domus Jehudae et domus Israëlis significant Ecclesiam, hic in utroque sensu; Ecclesia devastata dicitur maledictio, quia ibi malum et falsum, at Ecclesia instauranda dicitur benedictio, quia ibi bonum et verum. Apud Davidem „*Jehovae salus, super populum tuum Benedictio tua*" Psalm: III: 9; benedictio Jehovae super populum suum, significat influxum et receptionem boni et veri; populus Jehovae dicuntur qui in bono spirituali sunt, videatur supra n: 331. Apud Mosen „*Faciam te in gentem magnam, et benedicam tibi, ut fias benedictio: etiam benedicam benedicentibus tibi, et maledicentibus tibi maledicam, et benedicentur in te omnes familiae terrae*" Genes: XII: 2. 3: apud Eundem „*Benedicetur in illo omnibus gentibus terrae*" Gen: XVIII: 18; haec de Abrahamo dicta sunt, et per illum in supremo sensu intelligitur Dominus, et in sensu respectivo Regnum Domini coeleste et Ecclesia coelestis; inde patet quid significat, faciam te in gentem magnam, et benedicam tibi ut fias benedictio, quod nempe ut ibi Divinum Bonum et Divinum Verum, gens magna dicitur de Divino Bono, videatur supra n: 331, et benedictio de Divino Vero; benedicam benedicentibus tibi, significat quod Divinum Verum erit illis qui recipiunt, et falsum mali illis qui non recipiunt; benedicentur in te omnes familiae terrae, et benedicetur in illo omnibus gentibus terrae, significat ex receptione Divini Veri et Divini Boni coelum et felicitas aeterna illis, familiae terrae significant illos qui in veris ex bono sunt, familiae sunt vera, gentes sunt bona, benedictio significat quod inde illis coelum et felicitas aeterna. Simile significatur per benedictionem Israëlis et Jacobi, apud Eundem „*Benedicentes tibi benedictus, et maledicentes tibi maledictus*" Num: XXIV: 9: et apud Eundem „*Erit semen tuum sicut pulvis terrae, et expandet se versus occidentem et versus orientem et versus septentrionem et versus meridiem; et benedicentur in te omnes familiae terrae, et in semine tuo*" Genes: XXVIII: 14; per Israëlem et Jacobum etiam in supremo sensu intelligitur Dominus, ac in sensu respectivo Regnum Domini spirituale, et Ecclesia spiritualis,

[443] per Israëlem Ecclesia illa interna, per Jacobum externa; per semen quod erit sicut pulvis terrae, et quod expandet se versus occidentem, orientem, septentrionem et meridiem, significatur Divinum Verum procedens a Domino ac receptum ab iis qui ab Ecclesia illa sunt; fructificatio boni inde significatur per quod expandet se versus occidentem et orientem, et multiplicatio veri inde significatur per quod expandet se versus septentrionem et meridiem; quod illae plagae talia significent, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 141 ad 153. „*Quod Dominus benedixerit Pani, Vino, Piscibus, quae dedit discipulis et populo*" Matth: XIV: 15. 21. 22. Cap: XV: 32. Cap: XXVI: 26. 27. Marc: VI: 41. Cap: VIII: 6. 7. Cap: XIV: 22. 23. Luc: IX: 16. Cap: XXII: 19. Cap: XXIV: 30, significabat communicationem Divini sui et sic conjunctionem cum illis per bona et vera, quae significantur per panem et vinum, et quoque per pisces; panis et vinum significant bona et vera in spirituali homine, et pisces bona et vera in naturali. Apud Esajam „*Servis suis vocabit nomen aliud; qui benedicit sibi in terra, benedicet sibi in Deo veritatis; et qui jurat in terra, juret in Deo veritatis, quia oblivioni tradentur angustiaè priores*" LXV: 15. 16; per benedicere sibi significatur se instruere in Divinis veris et illa applicare vitae; et per jurare significatur se instruere in Divinis bonis et illa applicare vitae; quod per jurare hoc significetur est quia juramentum in sensu interno significat confirmationem apud se et convictionem quod ita sit, et hoc fit ex bono per vera, aliunde quam ex bono non confirmantur et convincuntur vera apud hominem; agitur ibi de nova Ecclesia, et per vocare nomen aliud significatur quale ejus quoad verum et bonum. Apud Jeremiam „*Jura per vivum Jehovam in Veritate, in judicio et in justitia; benedicent sibi in Eo gentes, et in Eo gloriabuntur*" IV: 2; simile hic per jurare et benedicere sibi significatur; gentes quae in Jehovah benedicent sibi, significant illos qui in bono sunt. Per benedicere in opposito sensu significatur amare malum et falsum, ac illud imbuere; ut apud Esajam „*Qui mactat bovem percutit virum, qui offert thus benedicit vanitati; etiam ista elegerunt in viis suis*" LXVI: 3; mactare seu sacrificare bovem

et percutere virum, significat in externis colere Deum, et tamen rejicere omne verum; per sacrificare bovem significatur cultus ex illis quae repraesentabant bonum naturale, bos enim est bonum naturale; et per percutere virum significatur rejicere et negare verum, vir in Verbo est verum; offerre thus et benedicere vanitati, significat colere Deum ex talibus quae repraesentabant bonum spirituale, et tamen amare malum et falsum ac imbuere illa, oblatio thuris est cultus ex bono spirituali, et vanitas est malum et falsum mali.

341. Vers: 13. *Et omne creatum quod est in Coelo et in Terra et sub Terra, et in Mari quae sunt, et quae in illis omnia, audivi dicentes; Sedenti super Throno et Agno benedictio et honor et gloria et robur in saecula saeculorum.* Et omne creatum quod est in Coelo et in Terra et sub terra, et in mari quae sunt et quae in illis omnia, audivi dicentes, significat agnitionem et inde glorificationem Domini ab Angelis qui in infimis Coeli: Sedenti super Throno et Agno, significat Dominum quoad Divinum Bonum et quoad Di- [444]
vinum Verum: benedictio, significat agnitionem, glorificationem et gratiarum actionem quod omne bonum et verum et inde coelum et felicitas aeterna sit illis qui recipiunt: et honor et gloria, significat quod Ipsi Soli sit omne Divinum Bonum et Divinum Verum, et inde omne bonum amoris et verum fidei, ex quibus omnis sapientia et intelligentia quae est Angelis et hominibus: et robur [in saecula saeculorum], significat quod Ipsi Soli sit Omnipotentia, in aeternum.

342. Et omne creatum quod est in coelo et in terra et sub terra, et in mari quae sunt et quae in illis omnia, audivi dicentes, quod significet agnitionem et inde glorificationem Domini ab Angelis qui in infimis coeli, constat ex significatione omnis creati, quod sint omnes qui sunt reformati; quod creari significet reformari et regenerari, videatur supra n: 294; inde creatum significat quod reformatum et regeneratum est; sed respective ad Angelos, de quibus haec dicuntur, significat illos qui in mundo reformati sunt, hoc est, e novo creati, omnes enim illi in coelo sunt: simile quod hic per creatum intelligitur per Creaturam apud Marcum „*Jesus dixit discipulis, euntes in mundum universum praedicate evangelium omni*

Creaturae" XVI: 15; per omnem Creaturam ibi intelliguntur omnes qui recipiunt evangelium, et per id reformari possunt; reliqui non intelliguntur per creaturas quia non recipiunt, sed audiunt et rejiciunt. Ex his constare potest, quale est Verbum in sensu literae, quod nempe dicatur Creatura, et quod dicatur omne Creatum quod in Coelo et in terra et sub terra, et quae in mari sunt et quae in illis omnia; qui non scit quod sensus literae sit ex talibus quae apparent coram oculis, et quod per illa intelligantur spiritualia, facile potest perduci ad credendum, quod per omne creatum quod est in Coelo et in terra et sub terra, et in mari quae sunt, et quae in illis omnia, intelligantur aves quae in coelo volant, bestiae quae super terra gradiuntur, et pisces qui in mari sunt; et hoc eo magis, quia in variis locis alibi in Verbo similia dicuntur de avibus coeli, bestiis terrae, tum etiam de balaenis et piscibus, ut Ezech: XXXIX: 17. Psalm: CXLVIII: 7. Hiob XII: 7. 8. Apocalyps: XIX: 17; et alibi: sed usque illi, quorum mens aliquantum elevari potest supra sensum literae, interiori visu illico percipiunt, quod per illa intelligantur Angeli et spiritus qui in Coelo et sub Coelo sunt, et quod illi sint qui auditi Johanni cum in spiritu fuit, nam legitur, *„audivi dicentes, Sedenti super throno et Agno benedictio et honor et gloria et robur in saecula saeculorum"*; ex quibus constare potest, quod sint Angeli in infimis Coeli, qui per omne creatum in illis intelliguntur; hoc sequitur etiam ex eo, quod in Versibus qui praecedunt actum sit de Angelis superiorum Coelorum et de Angelis inferiorum Coelorum, quod illi agnoverint et glorificaverint Dominum, videatur supra n: 322 et 335. Nunc dicetur, quinam per illos in Coelo, quinam per illos in terra et sub terra, et quinam per illos in mari intelliguntur; per omnes illos intelliguntur qui in ultimis Coeli sunt, superiores ibi per illos qui in Coelo, inferiores ibi qui in terra et sub terra, et infimi ibi qui in mari: sunt tres Coeli, et quodlibet Coelum distinctum est in tres gradus,
[445] similiter Angeli qui in illis, quapropter in quovis coelo sunt superiores, medii et inferiores, hi tres gradus coeli ultimi intelliguntur per illos qui in coelo, qui in terra, et qui in mari, de qua distinctione coelorum et cujusvis coeli, videatur in

Arcanis Coelestibus n: 4938. 4939. 9992. 10005. 10017. 10068; et de ultimo gradu n: 3293. 3294. 3793. 4570. 5118. 5126. 5497. 5649. 9216: et in Opere de Coelo et Inferno n: 29 ad 40. Sciendum est, quod in Mundo spirituali, ubi sunt spiritus et angeli, similis facies sit omnium, qualis est in Mundo naturali ubi sunt homines, quod nempe ibi sint montes, sint colles, sint terrae, et maria, videatur supra n: 304; super montibus habitant Angeli qui in tertio seu intimo Coelo, super collibus ibi qui in secundo seu medio Coelo, et super terra ac sub terra et in maribus illi qui in primo seu ultimo Coelo: sed maria in quibus infimi hujus Coeli habitant, non sunt sicut maria in quibus habitant mali, differunt undis, undae marium in quibus sunt probi qui in infimo Coelo, sunt tenues et purae, sed undae marium in quibus sunt mali, sunt crassae et impurae, ita prorsus alia maria: datum mihi aliquoties videre illa maria, et quoque loqui cum illis qui in illis sunt, et compertum est quod essent ibi qui mere sensuales fuerunt in mundo, sed usque probi; et quia sensuales erant, non potuerunt intelligere quid esset spirituale, sed solum quid naturale, nec percipere Verbum et doctrinam Ecclesiae ex Verbo, nisi quam sensualiter: omnes illi apparent sicut in mari; verum illi qui ibi sunt non sibi videntur in mari esse, sed sicut in simili atmosphaera in quali dum vixerunt in mundo; quod in mari sint, apparet solum coram illis qui supra sunt: hodie est ibi ingens numerus, ex causa quia tam multi hodie sunt sensuales: ultima haec pars coeli correspondet plantis pedum. Ex hoc est, quod toties in Verbo nominentur Maria, et quoque ibi Pisces, et per Maria ibi significantur communia veri, quae sunt naturalis hominis, ac per Pisces scientifica sensualia, quae sunt infima naturalis hominis, proinde significantur illi qui tales sunt seu qui in illis sunt: quid sensualia et quid sensuales, et quod sint tam boni quam mali, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 50. Ex his nunc sciri potest, quid intelligitur per omne Creatum, quod est in Coelo, et in terra et sub terra, et in mari quae sunt et in illis omnia. Similia per Maria et per illa quae ibi, quae vocantur pisces et balaenae, significantur in sequentibus his locis; apud Davidem „*Laudent Jehovam Coelum et terra,*

Maria et omne repens in illis; quia Deus salvabit Zionem, et aedificabit urbes Jehudae" Psalm: LXIX: 35. 36; dicitur etiam omne repens in illis, ac intelliguntur qui sensuales sunt; per Zionem quem Deus salvabit, et per urbes Jehudae quas aedificabit, intelligitur Ecclesia coelestis et doctrina ejus, per Zionem Ecclesia illa, et per urbes doctrina. Similia per haec apud Davidem *„Laudate Jehovam e terra, balaenae et omnes abyssi"* Psalm: CXLVIII: 7; iidem intelliguntur per balaenas: inde etiam est, quod Aegyptus dicatur balaena, Ezech: XXIX: 3: per Aegyptum enim significatur scientificum quod in naturali homine, et per balaenam scientificum in communi. Similia etiam per illa significantur alibi apud Eundem *„Dominari fecisti Eum super opera manuum tuarum,*
[446] *omnia posuisti sub pedes Ejus, gregem et armenta omnia, etiamque bestias agri, avem Coeli, et pisces maris"* Psalm: VIII: 7. 8. 9; agitur ibi de Domino, ac de Ipsius Divina potestate super Coelum et terram; et per gregem et armenta, bestias agri, avem Coeli, et pisces maris, intelliguntur homines, spiritus et Angeli quoad spiritualia et naturalia eorum; ac per pisces maris illi qui in ultimis Coeli, ut supra. Apud Hiobum *„Quaere quaeso bestias et docebunt te, aut aves Coeli et annuntiabunt tibi, aut virgultum terrae et docebit te; et narrabunt tibi pisces maris: quis non novit ex his omnibus, quod manus Jehovae faciat illud"* XII: 7. 8. 9. 10. Apud Ezechielem *„Angelus reduxit me ad ostium Domus, ubi ecce aquae exibant de sub limine Domus versus orientem: tum dixit ad me, aquae hae exeuntes ad terminum orientalem, et descendunt in planitiem, ac veniunt versus mare; in mare emissae ut sanentur aquae; unde fit, omnis anima vivens quae reptat, quocunque veniunt fluvii, vivet; unde fit piscis multus valde, quia veniunt eo aquae hae, et sanantur, ut vivat omne quo venerit fluvius; juxta speciem erit piscis, sicut piscis Maris magni, multus valde. Coenosa ejus et paludes ejus non sanantur, in salem abeunt"* XLVII: [1.] 8. 9. 10. 11; per aquas exeuntes de sub limine Domus versus orientem, significantur vera ex origine coelesti, aquae sunt vera, oriens est bonum amoris coelestis, et Domus est Coelum et Ecclesia; planities in quam

descendunt aquae, et Mare in quod veniunt, significant ultima Coeli et Ecclesiae, proinde illos qui in ultimis sunt, de quibus supra, nempe qui in solis cognitionibus veri ex sensu ultimo Verbi, et illas naturaliter ac sensualiter capiunt; hi, cum simplices boni sunt, recipiunt influxum e coelis superioribus, unde est quod etiam recipiant spirituale in suis cognitionibus, et inde vitam aliquam spiritualem; hoc intelligitur per „quod aquae in mare emissae ut sanentur aquae, unde fit omnis anima vivens quae reptat, quocunque veniunt fluvii, vivet;“ tum per haec „unde fit piscis multus valde, quia veniunt eo aquae hae, et sanantur:“ at illi qui tales sunt, et non boni, intelliguntur per haec „Coenosa ejus et paludes ejus, quae non sanantur, in salem abeunt;“ in salem abire significat non recipere vitam spiritualem, sed manere in vita mere naturali, quae separata a vita spirituali est conspurcata falsis et malis, quae sunt coenosa et paludes. Similia per Mare et pisces maris significantur apud Esajam „*En per increpationem meam exsicco Mare; pono fluvios in desertum, putrescet piscis eorum eo quod non sit aqua, et morietur siti*“ L: 2. 3; per increpationem significatur desolatio omnis veri; per Mare significatur ubi verum in suo ultimo est; per aquam significatur verum ex origine spirituali; per mori siti significatur desolatio ob defectum illius veri; per pisces marium significantur qui in ultimis veri sunt, quibus non aliqua vita ex origine spirituali. Similia per pisces marium significantur apud Ezechielem „*In zelo meo, in igne indignationis meae loquar, ut contremiscant coram Me pisces maris, et avis coelorum, et bestia agri, et omne reptile repens super terra*“ XXXVIII: 19. 20. Apud Hoscheam „*Latrocinantur, et sanguines sanguines attingunt; propterea lugebit terra, et contabescet omnis habitans in ea, quoad bestiam agri, et quoad avem coelorum, etiamque pisces maris colligentur*“ IV: 2. 3: et apud Zephaniam „*Consumendo consumam omnia* [447]
desuper faciebus terrae, consumam hominem et bestiam, consumam avem coelorum, et pisces maris“ I: 2. 3; per hominem et bestiam, cum una dicuntur, significantur affectiones boni interiores et exteriores, videatur n: 7424. 7523. 7872; et per aves coelorum et pisces maris, significantur

affectiones veri et cogitationes spirituales et naturales, sed in allatis locis quod periturae sint. Quod Mare et pisces talia significent est ex apparentia in spirituali Mundo; omnes societates quae ibi sunt, apparent circumdatae atmosphaera correspondente affectionibus et cogitationibus eorum; illae quae in tertio Coelo sunt, apparent in atmosphaera pura sicut aetherea; illae quae in secundo Coelo sunt, apparent in atmosphaera minus pura, qualis aërea; societates autem quae in ultimo Coeli sunt apparent circumdatae atmosphaera sicut aquea: at illi qui in Infernis sunt, apparent circumdati crassis et impuris atmosphaeris, quidam sicut in nigris aquis, et alii aliter; sunt affectiones et inde cogitationes quae producunt illa circum eos; ab omnibus enim exhalantur sphaerae, et hae sphaerae vertuntur in tales apparentias; de sphaeris illis videatur in Arcanis Coelestibus n: 2489. 4464. 5179. 7454. 8630. Quod autem illi qui in spirituali affectione et inde cogitatione sunt, significentur per aves coeli, et illi qui in naturali affectione et inde cogitatione per pisces, est quoque ex apparentia in Mundo spirituali, apparent enim ibi tam aves quam pisces, supra terras aves, et in maribus pisces; sunt affectiones et inde cogitationes eorum qui ibi sunt quae ita apparent; hoc sciunt omnes qui in illo Mundo sunt; et quoque tam aves quam pisces a me visi sunt pluries; illa apparentia est ex correspondentia. Ex his constare potest, unde est, quod Maria significent communia veri, ac balaenae et pisces illorum affectiones et cogitationes qui in communibus veri sunt: quod Maria significent communia veri, ostensum videatur supra n: 275. Quales illi sunt qui in aquea illa atmosphaera, quae intelligitur per Maria, in Mundo spirituali habitant, velim unico exemplo illustrare; illi dum legunt haec apud Davidem „*Omne quod vult Jehovah, facit in Coelo et Terra, in Maribus et omnibus abyssis*“ Psalm: CXXXV: 6; non aliter sciunt, quam quod per Coelum intelligatur Coelum aspectabile coram oculis, et per Terram terra habitabilis, et per Maria et abyssos maria et abyssi, ita quod Jehovah faciat in illis quicquid vult, et non adduci possunt ad credendum, quod per Coelum intelligatur Coelum Angelicum, per Terram ibi illi qui infra sunt, et per Maria et per abyssos illi qui ibi in ulti-

mis sunt, haec quia spiritualia sunt, et supra sensum literae, non volunt et aegre possunt percipere, ex causa quia omnia vident naturaliter et sensualiter: inde quoque est, quod per haec verba in Apocalypsi „*Vidi Coelum novum et Terram novam, nam primum Coelum et prima Terra abiit*" XXI: 1, hactenus intellectum fuerit, quod Coelum aspectabile et Terra habitabilis peritura sint, ac novum Coelum et nova Terra exstitura; quod per Coelum ibi intelligatur Coelum ubi Angeli, ac per Terram ibi intelligatur Ecclesia ubi homines, quod nova futura sint, non volunt et inde non intelligunt illi qui mere naturaliter et sensualiter cogitant; non enim patiuntur ut mens eorum e luce naturali in lucem spiritualem elevetur; hoc enim aegrum illis est, usque adeo ut vix sustineant quod aliud intelligatur quam quod litera in suo sensu dictat, et naturalis [448]
homo capit: non sunt dissimiles illis avibus, quae in obscuris vident et cantant, et ad lucem diei nictant oculis et parum vident; boni ex iis sunt illis similes, et quoque piscibus volantibus; at mali illius generis sunt similes noctuis et bubonibus, quae prorsus fugiunt lucem diei, et sunt similes piscibus, qui non elevari possunt in aërem quin exanimentur: causa est, quod apud bonos illius generis Internus spiritualis homo aliquantipser recipiat influxum spiritualem e coelo, et inde aliquam perceptionem quod ita sit, tametsi non vident; apud malos autem illius generis Internus spiritualis homo prorsus occlusus est: est enim cuivis Homo internus et externus, seu spiritualis et naturalis; internus seu spiritualis homo videt ex luce Coeli, at externus seu naturalis homo videt ex luce mundi.

343. Sedenti super throno et Agno, quod significet [Dominum] quoad Divinum Bonum et quoad Divinum Verum, constat ex illis quae supra n: 297, dicta et ostensa sunt, nempe quod per thronum significetur coelum, per Sedentem super throno Divinum Bonum procedens, et per Agnum Divinum Verum procedens, utrumque implens coelos et faciens illos: quoniam Divinum Bonum procedens a Domino ut Sole recipitur ab Angelis in Coelesti Regno Ipsius, ac Divinum Verum ab Angelis in spirituali Regno, ideo dicuntur duo, nempe Sedens super throno et Agnus; at in sensu interno per utrumque intelligi-

tur Divinum procedens ex Divino Humano Domini, quod est Divinum Bonum unitum Divino Vero, sed distinguitur in duo in sensu literae propter receptionem; Divinum quod facit Coelum, ac dat Angelis et hominibus amorem, fidem, sapientiam et intelligentiam, non procedit immediate ex Ipso Divino Domini, sed per Divinum Humanum Ipsius, et Hoc Divinum quod procedit est Spiritus Sanctus, videatur supra n: 183; ita intelligendum est, quod Doctrina Ecclesiae docet, quod ex Patre procedat Filius, et per Filium Spiritus Sanctus, tum quod Divinum Domini ac Humanum Ipsius non sint duo sed unica Persona seu unus Christus: Divinum enim Domini est quod assumsit Humanum, et quod ideo Ipse vocavit Patrem suum, ita non Patrem vocavit aliud Divinum, quod loco Ejus adoratur hodie pro Patre Ipsius, ac Divinum procedens est quod vocatur Spiritus sanctus, spiritus Dei, spiritus veritatis et Paracletus, est enim sanctum spiritus, seu sanctum Divinum quod spiritus loquitur, et non aliud Divinum quod adoratur pro Tertia Persona Divinitatis; quod ita sit, intelligere possunt omnes qui in aliqua luce coeli sunt; tametsi ex Doctrina Trinitatis, quae data est ab Athanasio, multis dicitur, quod tres unum sint; exploret quisque apud se, quum dicit ore unum esse Deum, annon cogitet tres, cum tamen est unus Deus, et tria Nomina Divini sunt unius Dei; quae quia Athanasius non intellexit, credidit tria nomina esse tres Deos, sed quoad essentiam unum; at usque esse unum quoad essentiam, non dici potest, quando uni attribuitur aliud quam alteri, sic enim dividitur essentia; inde cuivis essentiae inditur nomen personae: at una Essentia sunt, quando tria unius Personae sunt, nempe Ipsum Divinum quod Pater vocatur, Divinum Humanum quod Filius, ac Divinum Procedens
[449] quod Spiritus Sanctus, videatur DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 280 ad 310. Haec dicta sunt, quod per Sedentem super throno et Agnum, non intelligantur Duo sed Unus, nempe Dominus quoad Divinum procedens.

344. Benedictio, quod significet agnitionem, glorificationem et gratiarum actionem quod omne bonum et verum, ac inde Coelum et felicitas aeterna sit illis qui recipiunt, constat ex illis quae supra n: 340, dicta et ostensa sunt.

345. Et honor et gloria, quod significet quod Ipsi Soli sit omne Divinum Bonum ac Divinum Verum, ac inde omne bonum amoris ac verum fidei, quae Angelis et hominibus, constat ex significatione honoris et gloriae, cum de Domino, quod sit Divinum Bonum ac Divinum Verum, de qua etiam supra n: 288; et quia per honorem et gloriam, cum de Domino, significatur Divinum Bonum et Divinum Verum, inde, cum de homine, per honorem et gloriam significatur omne bonum amoris et verum fidei, ex quibus omnis sapientia et intelligentia est Angelis et hominibus. Haec dicta sunt ab illis, qui in ultimis coeli sunt, qui sciunt hoc, tametsi non vident et percipiunt; sciunt enim omnes qui ab Ecclesia, quia ex doctrina est, quod omne bonum et verum sit a Deo, et qui vitam bonam egerunt, illi retinent hoc et credunt, nec scrutantur quomodo hoc fit, inde est quod illi etiam in Coelo sunt, tametsi in ultimo ejus; at qui spirituales facti sunt, illi non modo sciunt sed etiam vident et percipiunt quod ita sit, inde hi sunt in Coelis superioribus; hi cum in mundum spiritualem veniunt, vident vera et percipiunt illa in luce Coeli, nec admittunt normam in Mundo a multis receptam, quod intellectus erit sub aliqua obedientia caeca fidei; aliter illi qui in ultimis coeli sunt, quia non vident et percipiunt, manent in illa norma, sed usque instruuntur ac instructi sciunt vera.

346. Et robur in saecula saeculorum, quod significet quod Ipsi Soli sit Omnipotentia, in aeternum, constat ex significatione roboris, cum de Domino, quod sit Omnipotentia: et quia Domino Omnipotentia est ex Divino Bono per Divinum Verum, ideo dicitur Honor et Gloria et Robur, per honorem enim et gloriam significatur Divinum Bonum et Divinum Verum; quod omnis Potentia sit Divino Bono per Divinum Verum, videatur in Opere de Coelo et Inferno, n: 231. 232. 539. et supra n: 209. 333. Robur ultimo hic dicitur, et ab Angelis Ultimi Coeli, quia Robur, ubi de Domino, dicitur de Divina Potentia in suo Pleno, ac in suo Pleno est in Ultimis: quod Divinum in Ultimis sit in suo Pleno, ita in suo Robore, videatur in Arcanis Coelestibus n: 5897. 6451. 8603. 9828. 9836. 10099. 10548; et in Opere de Coelo et Inferno n: 315.

347. Vers: 14. *Et quatuor Animalia dicebant Amen; et viginti quatuor Seniores prociderunt et adoraverunt Viventem in saecula saeculorum.* Et quatuor Animalia dicebant Amen, significat confirmationem a Domino ex Coelo intimo: et viginti quatuor Seniores prociderunt et adoraverunt Viventem in saecula saeculorum, significat humiliationem et agnitionem ex corde omnium qui in veris ex bono sunt, quod Dominus Solus vivat, et quod ab Ipso Solo sit vita aeterna.

[450] 348. Et quatuor Animalia dicebant amen, quod significet confirmationem a Domino e Coelo intimo, constat ex significatione quatuor Animalium seu Cheruborum, quod in supremo sensu sint Dominus quoad Providentiam et Custodiam ne adeatur nisi quam per bonum amoris, de qua supra n: 152 f. 277; et in sensu respectivo Coelum intimum seu tertium, n: 313. 322; et ex significatione amen, quod sit confirmatio a Divino et Veritas, de qua etiam supra n: 34. 228: ex his patet, quod per quatuor animalia dicebant amen, significatur confirmatio a Domino ex Coelo intimo. Quod illa quae hactenus dicta sunt ab Angelis trium Coelorum, confirmata sint a Domino, est quia omnia quae dixerunt, non ab ipsis sed a Domino erant; erat enim agnitio Ipsius Divini in Humano, glorificatio propterea, et gratiarum actio quod omne bonum et verum, et inde omnis sapientia et intelligentia sit ab Ipso; haec non dicere potuerunt Angeli e se, sed a Domino per interius dictamen seu influxum; Angeli enim, sicut homines, ne quidem nominare possunt Dominum a se, proinde nec agnoscere et glorificare Ipsum a se; inde est, quod quae dicta sunt ab illis, confirmata sint a Domino per amen, per quod significatur veritas fidei, et ipsa fides: secundum Ordinem Divinum etiam est, quod Dominus confirmet vera, quae Angelus et homo loquitur sicut ex se, tametsi non ex se, sed confirmat illa in corde ejus per affirmativum non manifeste ascendens in ejus cogitationem, sed per plenam acquiescentiam animi procedentem ex affectione interna, quae est ex pace et ejus jucundo: haec confirmatio est, quae per hanc manifestam a Johanne auditam in genuino sensu interno intelligitur.

349. Et viginti quatuor seniores prociderunt et adoraverunt Viventem in saecula saeculorum, quod significet humi-

liationem et agnitionem ex corde omnium qui in veris ex bono sunt, quod Dominus Solus vivat, et quod ab Ipso Solo sit vita aeterna, constat ex significatione viginti quatuor seniorum, quod sint omnes qui in veris ex bono sunt, de qua supra n: 270; ex significatione procidere et adorare, quod sit humiliatio et agnitio corde, quod omne bonum et verum, quae vitam in se habent, sint a Domino, de qua etiam supra n: 290. 291; et ex significatione Viventis, cum de Domino, quod sit quod Solus vivat, et quod ex Ipso sit vita aeterna, de qua etiam supra n: 82. 84. 186. 289. 291. Quoniam hodie in Mundo creditur, quod vita, quae est cuique, sit data ac indita, et sic propria, et quod non influat continue, velim aliquid de eo dicere: quod credatur quod vita sit in homine, adeo ut sit hominis, est modo apparentia oriunda ex perpetua praesentia Domini, et ex Ipsius Divino Amore quod velit conjungi homini, et esse in illo, et dare ei suam vitam, talis enim est Divinus Amor; et quia hoc perpetuum et continuum est, putat homo quod vita insit ei ut propria; notum tamen est, quod omne bonum et omne verum non sit in homine, sed quod veniat desuper, ita quod influat; similiter amor et fides, nam omne amoris hominis est ex bono, et omne fidei ejus est ex vero, quod enim homo amat hoc ei est bonum, et quod homo credit hoc ei est verum; inde primum patet, quod non bonum et non verum, sicut nec amor et fides, sint in [451]
homine, sed quod influant a Domino, in bono et vero est ipsa vita, et non alibi: receptaculum boni amoris apud hominem est voluntas, et receptaculum veri fidei apud illum est intellectus, et velle bonum non est hominis, nec credere verum, illae binae facultates sunt, in quibus omnis vita hominis est, extra illas est nulla; inde etiam patet, quod vita illarum facultatum, proinde vita totius hominis, non sit in homine sed influat: quod autem malum et falsum, seu voluntas et amor mali ac intellectus et fides falsi sint apud hominem, est quoque ex influxu, sed is influxus est ex Inferno; homo enim tenetur in libero eligendi, hoc est, recipiendi bonum et verum a Domino, aut recipiendi malum et falsum ab Inferno, in hoc tenetur homo propter reformationem, tenetur enim inter Coelum et Infernum, et inde in aequilibrio spirituali, quod est

liberum; ipsum hoc Liberum nec est in homine, sed est una cum vita quae influit; de Libero hominis et ejus origine, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 293. 537. 540. 541. 546. 589 ad 596. 597 ad 603: et in Doctrina Novae Hierosolymae. Illi qui in Inferno sunt, etiam vivunt ex influxu vitae a Domino, influit enim apud illos similiter bonum et verum, sed bonum vertunt in malum ac verum in falsum, et hoc fit quia inverterunt suas formas recipientes interiores per vitam mali; et omnis influxus variatur secundum formas; similiter ac cogitatio et voluntas hominis dum agunt in membra a nativitate contorta, aut in sensoria laesa; ac similiter ac lux Coeli dum influit in objecta, quae variantur quoad colores, ac calor Coeli in eadem quae variantur quoad odores secundum formas interiores recipientes: at sciendum est, quod non ipsa vita mutetur et varietur, sed quod per illam sistatur apparentia formae recipientis, per quam et e qua vita transit; paene sicut quisque apparet per eandem lucem in speculo qualis est. Praeterea omnes sensus hominis, nempe visus, auditus, olfactus, gustus et tactus, non sunt in homine, sed excitantur et producuntur ex influxu; in homine sunt modo formae organicae quae sunt recipientes; hae nullius sensus sunt, priusquam adaequatum ab extra influit; simile est cum sensoriis internis, quae sunt cogitationis et affectionis, quae ex spirituali Mundo recipiunt influxum, sicut cum sensoriis externis quae e naturali Mundo. Quod unicus vitae fons sit, et omnis vita inde sit, et continue influat, notissimum est in Coelo, et a nullo Angelo in superioribus Coelis in dubium vocatur, percipiunt enim illi ipsum influxum. Quod omnes vitae sint sicut rivi ex unico ac perenni fonte vitae, ex pluri experientia etiam mihi testatum factum est, ac in Mundo spirituali visum apud illos qui crediderunt se vivere ex se, ac non voluerunt credere quod a Domino, illi, quum eis ademptus est quoad aliquam partem influxus in cogitationem, jacuerunt sicut exanimi, et mox accedente influxu, quasi ex morte revixerunt, ac iidem dein confessi sunt, quod vita non sit illorum in illis, sed influat continue in illos, et quod homines, spiritus et Angeli sint modo formae recipientes vitae. Sapientes ibi concludunt quod ita sit ex eo, quod nihil ex-

istere et subsistere possit ex se, sed a priori se, et inde quod nec prius a se, nisi in ordine successivo a Primo, et quod sic ipsa vita in se spectata non sit nisi ab Ipso Qui Solus est [452]
Vita in Se; inde etiam sciunt, et quoque ex idea spirituali percipiunt, quod omne erit in nexu cum Primo ut sit aliquid, et quod sit sicut est in nexu. Ex his patet, quam fatue cogitant, qui originem vitae ducunt ex natura, et quod homo discat cogitare per influxum interioris naturae et ejus ordinis, et non a Deo, Qui est Ipsum Esse vitae, et ex Quo omnis Ordo utriusque Mundi tam spiritualis quam naturalis, secundum quem influit vita, vita aeterna apud illos qui disponi possunt ad recipiendum vitam secundum Divinum Ordinem, at vita opposita, quae vocatur mors spiritualis, apud illos qui non disponi possunt, ita qui vivunt contra Divinum Ordinem: Divinum Bonum quod procedit a Domino est ex quo Ordo, ac Divina Vera sunt leges Ordinis, videatur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 279. Caveant sibi ne credant, quod Divina Vita apud aliquem, ne quidem apud malos et in Inferno, mutetur, nam, ut supra dictum est, ipsa vita non mutatur aut variatur, sed per illam sistitur apparentia formae recipientis per quam et e qua transit; paene sicut quisque apparet in speculo qualis est per lucem, quae usque manet in suo statu, et modo producit formam ad visum, et sicut eadem vita se sistit sentiri secundum formam Organi corporis, ita aliter in oculo, aliter in auditu, et aliter in olfactu, gustu et tactu; si credatur quod vita varietur et mutetur, est ex apparentia quae est fallacia, similis fallaciae ex apparentia quod influxus physicus sit, cum tamen est influxus spiritualis: Sed de hac re videantur plura in Opere de COELO ET INFERNO n: 9; quibus adjiciantur quae de Influxu vitae in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE ex ARCANIS COELESTIBUS n: 277. 278, allata sunt; et de influxu vitae apud Animalia in ARCANIS COELESTIBUS n: 5850. 6211; ac in Opere de COELO ET INFERNO n: 39. 108. 110. 435. 567; tum in Opusculo de ULTIMO JUDICIO n: 25. Haec dicta sunt, ut sciatur quod unica vita sit, et quod ex illa, quotcunque vivunt, vivant: nunc ostendetur, quod Dominus sit ipsa illa Vita, seu quod Ipse Solus vivat, quoniam hoc significatur per Viventem in saecula saeculorum.

Quod unicum Divinum sit, et Hoc non distinctum in tres Personas, secundum fidem Athanasii, constare potest ex illis quae supra aliquoties dicta sunt, et imprimis ex illis quae ad finem hujus Operis in specie de illa re dicentur: et quia Divinum Domini, quod est unicum Divinum, assumsit Humanum, et Hoc quoque Divinum fecit, ideo utrumque est Vita, ex qua vivunt omnes: quod ita sit, sciri potest ex Ipsius Domini verbis in his locis; apud Johannem „*Quemadmodum Pater suscitat mortuos et vivificat, ita etiam Filius quos vult vivificat: quemadmodum Pater habet Vitam in Se Ipso, ita dedit Filio Vitam habere in Se Ipso*" V: [21.] 26; per Patrem hic intelligitur Ipsum Divinum Domini quod assumsit Humanum, Hoc enim Divinum erat in Ipso ex conceptione, et quia ex illo conceptus fuit, ideo Hoc vocavit Patrem, et non aliud; per Filium intelligitur Divinum Humanum Domini, quod Hoc similiter Ipsa Vita sit, docet Dominus manifestis verbis, dicendo, quemadmodum Pater vivificat etiam Filius quos vult vivificat; et quemadmodum Pater habet
[453] Vitam in Se Ipso, ita dedit Filio habere Vitam in Se Ipso; vitam habere in Se Ipso est esse Ipsa Vita; reliqui autem non sunt Vita, sed vitam inde habent. Apud Eundem „*Ego sum via, veritas et vita; nemo venit ad Patrem nisi per Me*" XIV: 6; Ego sum via, veritas et vita, dicta sunt de Humano Domini, nam dicit etiam, nemo venit ad Patrem nisi per Me, Pater enim Ipsius erat Divinum in Ipso, quod suum Divinum erat; unde patet, quod Dominus etiam quoad Humanum suum sit Vita, consequenter quod Illud similiter Divinum sit. Apud Eundem „*Jesus dixit, Ego sum resurrectio et vita, qui credit in Me etsi moriatur vivet; omnis qui vivit et credit in Me, non morietur in aeternum*" XI: 25. 26; haec quoque Dominus de Humano suo dixit, et quia Ipse est Vita, et omnes ex Ipso habent vitam, et qui credunt in Ipsum vitam aeternam, ideo dicit quod sit resurrectio et vita, et qui credit in Me non morietur in aeternum, per credere in Dominum significatur Ipsi conjungi amore et fide, et per non mori significatur non mori spiritualiter, hoc est, damnari, nam vita damnatorum vocatur mors. Apud Eundem „*In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum, in Ipso vita erat, et vita*

erat lux hominum: et Verbum Caro factum est, et habitavit in nobis" I: 1. 4. 14; quod per Verbum intelligatur Dominus, notum est; quod Humanum Ipsius sit Verbum, patet, nam dicitur quod Verbum Caro factum sit et habitaverit in nobis; et quod Humanum Ipsius aeque Divinum fuerit, ut Ipsum Divinum quod assumsit Humanum, patet ex eo quod distinguatur inter utrumque, et quod utrumque dicatur Deus, dicitur enim, Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum; et in Ipso vita erat; quod omnes ex Ipso vivant intelligitur per vita erat lux hominum; lux hominum est vita cogitationis et intellectus eorum; Divinum enim procedens, quod in specie ibi intelligitur per Verbum, apparet in Coelo sicut Lux, quae dat Angelis non solum videre, sed etiam cogitare et intelligere, et secundum receptionem sapere, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 126 ad 140; lux illa procedens a Domino est ipsa vita, quae non modo illuminat intellectum, sicut Sol mundi oculum, sed etiam vivificat illum secundum receptionem; et cum lux illa recipitur vita, tunc vocatur Lux vitae, apud Eundem *„Jesus dixit, Ego sum Lux mundi, qui Me sequitur non ambulat in tenebris, sed habebit Lucem vitae"* VIII: 12: et quoque vocatur Panis vitae, apud Eundem *„Panis Dei est qui descendit e Coelo, et vitam dat mundo; Ego sum Panis vitae"* VI: 33. 35. 47. 48. 51; panis Dei et panis vitae est ex quo omnibus vita: quoniam vita, quae vocatur intelligentia et sapientia, est a Domino, sequitur etiam quod vita in communi sit ab Ipso; nam singularia vitae, quae faciunt perfectionem ejus, ac insinuantur homini secundum receptionem, omnia sunt vitae communis; haec, quantum ex ea removentur mala, in quae homo nascitur, tantum perficitur. Quod illi qui per amorem et fidem conjunguntur Domino, vitam aeternam accipiant, hoc est, vitam Coeli, quae est salvatio, patet ex his locis; apud Johannem *„Ego sum Vitis et vos palmites; manens in Me, et Ego in illo, hic fert fructum multum, quia sine Me non potestis facere quicquam: si non quis manserit in Me, ejicitur foras, et sicut palmes exarescit"* XV: 5. 6: apud Eundem *„Omnis* [454]
qui credit in Me habet vitam aeternam" III: 14. 15. 16: apud Eundem *„Qui credit in Filium, habet vitam aeternam,*

qui vero non credit Filio, non videbit vitam, sed ira Dei manet super eo" III: 36: apud Eundem *„Quisquis credit in Filium, habet vitam aeternam, et suscitabo illum extremo die"* VI: 40. 47. 48: apud Eundem *„Oves sequuntur Me, et Ego vitam aeternam do illis, nec peribunt in aeternum"* X: 27. 28: et apud Eundem *„Scrutamini scripturas, illae testantur de Me, sed non vultis venire ad Me ut vitam habeatis"* V: 39. 40: dicitur in Verbo credere in Deum et credere illa quae a Deo, et credere in Deum est fides quae salvat, at credere illa quae a Deo, est fides historica, quae absque priore non salvat, quare non est vera fides; nam credere in Deum, est scire, velle et facere, at credere illa quae a Deo, est scire, quae dabilis est absque velle et facere: qui vere Christiani sunt, illi sciunt, volunt et faciunt; at qui non vere Christiani sunt, hi modo sciunt, sed hi a Domino vocantur stulti, illi vero prudentes, Matth: VII: 24. 26.

---

[455] # [APOCALYPSEOS]

CAPUT SEXTUM.

1. Et vidi cum aperuisset Agnus primum ex sigillis, et audivi unum ex quatuor Animalibus, dicens tanquam voce tonitrui, veni et aspice.

2. Et vidi, et ecce Equus albus, et sedens super illo habens arcum, et data ei corona, et exivit vincens et ut vinceret.

3. Et cum aperuisset secundum sigillum, audivi secundum Animal dicens, veni et aspice.

4. Et exivit alius Equus rufus, et sedenti super illo datum ei tollere pacem de terra, ut alii alios occiderent, et data ei machaera magna.

5. Et cum aperuisset tertium sigillum, audivi tertium Animal dicens, veni et aspice: et vidi, et ecce Equus niger; et sedens super illo habens stateram in manu sua.

6. Et audivi vocem in medio quatuor Animalium dicentem, choenix tritici denario, et tres

choenices hordei denario, et oleum et vinum ne laeseris.

7. Et cum aperuisset sigillum quartum, audivi vocem quarti Animalis dicentem, veni et aspice.

8. Et vidi, et ecce Equus pallidus, et sedens super illo, nomen illi mors, et infernus sequebatur cum illo, et data illis potestas interficiendi super quartum partem terrae in romphaea, et in fame, et in morte, et a bestiis terrae.

9. Et cum aperuisset quintum sigillum, vidi subter Altari animas occisorum propter Verbum Dei, et propter testimonium quod habebant.

10. Et clamabant voce magna, dicentes, usque quo Domine, qui Sanctus et Verus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum de habitantibus super terra.

11. Et datae singulis stolae albae, et dictum [456]
eis, ut requiescerent adhuc tempus parvum, usque dum complentur et conservi eorum et fratres eorum, qui futuri occidi sicut et illi.

12. Et vidi, quum aperuisset sigillum sextum, et ecce terrae motus magnus factus est, et sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, et luna facta est tanquam sanguis.

13. Et stellae Coeli ceciderunt in terram, sicut ficus dejicit grossos suos a magno vento concussa.

14. Et Coelum abscessit tanquam liber convolutus; et omnis mons et insula e locis suis emota sunt.

15. Et reges terrae et magnates, et divites, et chiliarchi, et potentes, et omnis servus et omnis liber, absconderunt seipsos in speluncis et in petris montium.

16. Et dicebant montibus et petris, cadite super nos, et abscondite nos a facie Sedentis super Throno, et ab ira Agni.

17. Quia venit dies magnus irae Ejus, et quis potest consistere.

EXPLICATIO.

350. Vers: 1. 2. *Et vidi, cum aperuisset Agnus primum ex sigillis, et audivi unum ex quatuor Animalibus dicens tanquam voce tonitrui, veni et aspice. Et vidi, et ecce Equus Albus, et sedens super illo habens arcum, et data ei corona, et exivit vincens et ut vinceret.* Et vidi, significat manifestationem statuum eorum qui ab Ecclesia ubi Verbum: cum aperuisset Agnus primum ex sigillis, significat primam a Domino manifestationem: et audivi unum ex quatuor animalibus dicens tanquam voce tonitrui, significat e Coelo intimo a Domino: veni et aspice, significat attentionem et perceptionem: et vidi et ecce Equus Albus, significat intellectum veri ex Verbo: et sedens super illo habens arcum, significat doctrinam charitatis et fidei, ex qua pugnatur contra mala et falsa, ac dissipantur illa: et data est ei corona, significat vitam aeternam quae victoriae praemium: et exivit vincens et ut vinceret, significat remotionem malorum et inde falsorum in fine vitae, et postea in aeternum.

351. Et vidi, quod significet manifestationem statuum eorum qui ab Ecclesia ubi Verbum, constat ex visis a Jo-
[457] hanne, de quibus in hoc Capite et in mox sequentibus, quod sint manifestationes status eorum qui ab Ecclesia ubi Verbum; agitur enim de aperitione sigillorum Libri qui in manu Domini, ac de illis quae tunc visa sunt, quae fuerunt quatuor Equi, unus albus, alter rufus, tertius niger, et quartus pallidus, ac postea animae Occisorum propter Verbum Dei, tum terrae motus, et tandem quatuor Angeli qui habebant septem tubas, per quae omnia significantur manifestationes status eorum qui ab Ecclesia, ut constare potest a singulis in sensu interno spectatis. Ecclesia ubi Verbum, dicitur, quia Domini Ecclesia est in universo terrarum orbe, sed in specie ubi Verbum, et per id Dominus notus; de statu eorum qui ab hac Ecclesia, in Libro hoc Prophetico imprimis agitur, hic in genere, sed postea in specie: quod de hac Ecclesia imprimis agatur, est causa, quia praesentia Domini et inde Angelorum Coeli apud homines hujus Telluris est per Verbum, hoc enim

conscriptum est per meras Correspondentias; inde fit ut quoque praesentia Domini et Angelorum Coeli sit apud illos qui circumcirca seu extra eam sunt, qui Gentes vocantur; ut constare potest ex illis quae in Opere de Coelo et Inferno de conjunctione Coeli cum homine Ecclesiae per Verbum n: 114. 303 ad 310; et in Doctrina Novae Hierosolymae n: 244. 246. 255 ad 266, dicta et ostensa sunt. Ecclesia enim in universo terrarum Orbe est coram Domino sicut unus Homo, unum enim facit cum Coelo Angelico, quod id coram Domino sit sicut unus Homo, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 59 ad 102; in hoc Homine est Ecclesia ubi Verbum et per id Dominus notus, sicut Cor et sicut Pulmo, Ecclesia apud illos qui in amore coelesti sunt sicut Cor, et apud illos qui in amore spirituali sunt sicut Pulmo; quare sicut omnia membra, viscera et organa corporis vivunt ex Corde et ex Pulmone, et ex eorum influxu et inde praesentia, ita quoque omnes in universo terrarum Orbe, qui Ecclesiam universalem constituunt, ab Ecclesia ubi Verbum, influit enim inde Dominus cum amore et cum luce, ac vivificat et ilustrat omnes qui in aliqua affectione veri spirituali sunt, ubicunque sunt; lux Coeli, seu lux in qua sunt Angeli Coeli qui ab hac Tellure, est a Domino per Verbum, inde propagatur lux ut e medio in peripherias undequaque, ita ad illos qui ibi sunt, qui, ut dictum est, sunt gentes quae extra nostram Ecclesiam; sed haec propagatio lucis fit in Coelo a Domino; et quod fit in Coelo, hoc quoque influit in mentes hominum, nam mentes hominum unum faciunt cum mentibus spirituum et angelorum. Haec nunc causa est, quod in hoc Libro Prophetico imprimis agatur de illis qui sunt ab Ecclesia ubi Verbum; agitur etiam tunc de illis qui ab Ecclesia ubi non Verbum, tametsi non proxime; sequitur enim dispositio eorum qui circum sunt secundum eum ordinem, in quo sunt qui in medio.

352. Cum aperuisset Agnus primum ex sigillis, quod significet primam a Domino manifestationem, constat ex significatione aperire sigillum, quod sit revelare abscondita, quae intus scripta sunt, nam cum aperitur sigillum, leguntur quae inibi, hic abscondita quae nemo scire potuit quam Solus Dominus, sunt enim status omnium in communi et in particulari;

[458] quod nemo illos sciat quam Solus Dominus, constat ex illis quae de Libro illo et de aperitione sigillorum ejus supra n: 199. 222. 299. 327, explicata sunt: inde patet, quod per cum aperuisset Agnus primum ex sigillis, significetur prima a Domino manifestatio.

353. Et audivi unum ex quatuór Animalibus dicens tanquam voce tonitrui, quod significet e Coelo intimo a Domino, constat ex significatione quatuor Animalium seu Cheruborum, quod in supremo sensu sint Divina Providentia Domini, ac custodia ne adeatur nisi quam per bonum amoris, de qua supra n: 152. 277; et in sensu respectivo intimum et tertium Coelum, de qua etiam supra n: 313. 322; et ex significatione vocis tonitrui, quod sit inde manifestatio; quod per fulgura, tonitrua et voces, in Verbo significentur illustratio, intellectus, et perceptio, videatur supra n: 273, inde quoque manifestatio. Quod tonitrua significent manifestationem e Coelo intimo, est ex correspondentia, nam voces quae ex illo Coelo delabuntur usque in auditum hominis, non aliter audiuntur, implent enim totum Cerebrum, et inde se propagant versus auditum, et ibi tali sono appercipiuntur; aliter voces quae delabuntur e Coelo medio, hae quia cum illustratione illabuntur, ideo modo sonore, sicut voces loquelae, audiuntur; causa est, quia quae e Coelo intimo seu tertio delabuntur, intrant voluntarium hominis, et voluntarium se sistit per sonos; at quae e Coelo medio seu secundo delabuntur, intrant intellectuale hominis, ac intellectuale se sistit per articulationes soni, formantur enim soni in intellectu, ac formati soni, quae vocantur articulationes ejus, se sistunt per ideas in cogitatione, ac per voces in auditu: inde est, quod quae e Coelo intimo seu tertio delabuntur, correspondeant tonitrui, et quae e Coelo medio seu secundo, correspondeant fulguri; et inde quoque est, quod in Verbo per fulgura et tonitrua significentur illustratio, intellectus et perceptio. Haec similitudinem habent cum sonis in mundo, quod crescant cum augmento quum ex altis descendunt, ut dum ex montibus altis in valles, et quoque ut dum ex nubibus versus terram, unde tonitrua; ita quoque voces e Coelo tertio seu supremo, quae cum versus inferiora devolvuntur, tandem in infimis, in quibus est auditus

humanus, audiuntur sicut tonitrua, sed modo apud illos, quibus interiora sunt aperta, ut nunc Johanni.

354. Veni et aspice, quod significet attentionem et perceptionem, constat ex significatione venire, cum aliquid sistitur videndum, quod sit attendere, nam per venire in spirituali sensu intelligitur appropinquare visu, ita attendere; etiam omnis attentio est ex praesentia visus in objecto; et ex significatione aspicere, quod sit perceptio, nam per videre in Verbo significatur intelligere, videatur supra n: 11. 260; hic percipere, quia e Coelo intimo; quod enim e Coelo intimo venit, hoc percipitur, quod autem e Coelo medio, hoc intelligitur; causa est, quia Coelum intimum est in bono amoris, at Coelum medium est in veris inde, et omnis perceptio est ex bono, ac omnis intellectus est ex veris; de qua re videatur supra n: 307: quid perceptio, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 140.

355. Et vidi, et ecce Equus albus, quod significet in- [459]
tellectum veri ex Verbo, constat ex significatione Equi, quod sit intellectuale; et ex significatione albi, quod dicatur de vero: quod Equus significet intellectuale, constare potest ex illis quae allata et ostensa sunt in Opusculo de Equo Albo; et quod album dicatur de Vero, videatur supra n: 196. Dicitur quod Equus albus visus sit, quando Agnus aperuit primum sigillum, et quod Equus rufus cum secundum, Equus niger cum tertium, et Equus pallidus cum quartum, et quia per Equum significatur intellectuale, in specie quoad Verbum, inde constare potest, quod intellectus veri ex Verbo, et ejus quale apud homines Ecclesiae, per Equos hic describatur; sive dicas quod id describatur, seu illi qui in eo sunt, idem est, nam homines, spiritus et Angeli subjecta sunt, in quibus id. Inde sciri potest, quid in hoc Capite, et in proxime sequentibus in sensu interno seu spirituali describitur, quod nempe Verbum quoad intellectum; hoc quoque patet ex Versu 9no hujus Capitis, ubi, postquam visi sunt quatuor illi Equi, et tunc apertum sigillum quintum, dicitur, quod „*viderit animas occisorum propter Verbum Dei*“: et quoque ex Capite XIX hujus Libri, ubi dicitur quod „*Nomen Ejus qui sedit super Equo Albo vocetur Verbum Dei*“ Vers: 13.

Quod intellectuale per Equum significetur, et quod intellectus veri ex Verbo per Equum album, ostensum videatur in Opusculo supra citato de Equo Albo; sed quia ibi solum pauca loca ex Verbo adducta sunt, confirmantia quod Equus significet intellectuale, ideo velim hic plura adducere, ut plena sit confirmatio; quae sunt sequentia; apud Ezechielem „*Congregate vos a circuitu super sacrificium meum quod sacrifico vobis: satiabimini super mensa mea, Equo et Curru, forti et omni viro belli: sic dabo gloriam meam inter gentes*“ XXXIX: 17. 20. 21; agitur ibi de convocatione omnium ad Regnum Domini, et in specie de instauratione Ecclesiae apud gentes; agitur enim de captivitate spirituali, in qua fuerunt gentes, et de liberatione ab illa; per sacrificium quod sacrificaretur, significatur omnis cultus quo colitur Dominus; per satiari super mensa mea, significatur omni cibo spirituali, qui quia est intellectus veri ex Verbo et ex doctrina inde, dicitur equo et curru, per equum significatur intellectus veri ex Verbo, et per currum significatur doctrina inde; et quoque dicitur forti et omni viro belli, et per fortem significatur verum ex bono quod destruit malum, et per virum belli significatur verum ex bono quod destruit falsum; nisi talia significarentur, quid foret quod satiarentur equo et curru, forti et omni viro belli. Similiter in Apocalypsi „*Congregamini ad Coenam magni Dei, ut comedatis carnes regum, et carnes chiliarchorum, et carnes fortium, et carnes equorum et sedentium super illis*“ XIX: 17. 18; agitur ibi in praecedentibus de Verbo et ejus sensu spirituali, hic nunc invitantur ad discendum vera et ad percipiendum bona; et per Coenam magni Dei significatur instructio in veris et inde perceptio boni a Domino; et per carnes regum, chiliarchorum, fortium, equorum et sedentium super illis significantur omnis generis vera quae ex bono, caro significat bonum, reges Divina vera in genere, chiliarchi eadem in specie, fortes vera naturalia, equi vera intellectualia, et
[460] sedentes super illis vera spiritualia; quod ibi non intelligantur carnes regum, chiliarchorum, fortium, equorum et sedentium super illis, cuivis patet. Apud Habakuk „*Num fluviis succensuit Jehovah, num contra fluvios ira tua, num contra*

mare excandescentia tua, quod equitas super equis tuis, currus tui salus: calcasti mare equis tuis, lutum aquarum multarum" III: 8. 15; quis non videt, quod per equos hic non intelligantur equi, dicitur enim de Jehovah, quod equitet super equis suis, et quod calcet mare equis suis, et quod currus Ipsius sint salus, sed hoc dicitur, quia per equitare super equis significatur quod Jehovah, hoc est, Dominus sit in intellectu Verbi sui in sensu ejus spirituali; et quia inde est doctrina veri, quae docet viam salutis, additur currus tui salus, currus significant doctrinam; et per calcare mare equis, significatur quod Jehovah, hoc est, Dominus sit in intellectu Verbi sui in sensu naturali, nam mare ibi id significat, in genere omnia quae sunt naturalis hominis et pro naturali homine; et quia ibi sunt Divina Vera in suo ultimo, ideo additur lutum aquarum multarum, lutum significat ultimum ex quo et in quo, et aquae significant vera. Apud Sachariam „*Exscindam currum ex Ephraimo, et equum ex Hierosolyma; et exscindetur arcus belli; contra loquetur pacem gentibus*" IX: 10; agitur ibi de adventu Domini, et de instauratione Ecclesiae apud gentes; quod tunc nihil Ecclesiae residuum fuerit apud Judaeos, describitur per exscindam currum ex Ephraimo, et equum ex Hierosolyma, et exscindetur arcus belli, per quae significatur quod amplius non verum in doctrina, nec intellectus veri, et inde nulla pugna et resistentia contra falsum; per Ephraimum significatur Ecclesia quoad intellectum veri, et per Hierosolymam Ecclesia quoad doctrinam veri, per currum ipsa doctrina, et per equum ipse intellectus, ac per arcum belli pugna et resistentia contra falsum; instauratio Ecclesiae apud gentes, significatur per quod loquetur pacem gentibus, per gentes significantur omnes qui in bono amoris in Dominum sunt, videatur supra n: 331; pax significat id bonum, et inde omnia Ecclesiae: quod Ephraim significet Ecclesiam quoad intellectum veri, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 3969. 5354. 6222. 6234. 6238. 6267. 6296; et quod Hierosolyma significet Ecclesiam quoad doctrinam, in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 6; et supra n: 223. Apud Eundem „*In die illo percutiam omnem Equum stupore, et Equitem amentia; et super domum Jehudae aperiam*

oculum meum, omnem autem Equum populorum percutiam caecitate" XII: 4; agitur ibi de devastatione Ecclesiae prioris, et de instauratione novae; devastatio Ecclesiae prioris describitur per in die illo percutiam omnem equum stupore, et equitem amentia, et omnem equum populorum percutiam caecitate; quod per equum ibi significetur intellectus veri apud homines Ecclesiae, et per equitem affectio veri spiritualis unde intellectus, patet; quid alioquin foret, quod equus percuteretur stupore, et equus populorum caecitate; stupor dicitur de intellectu quando nulla ei perceptio boni, ac caecitas de illo quando ei nulla apperceptio veri; per domum Jehudae significatur Ecclesia apud illos qui in bono amoris in Dominum sunt, et inde in doctrina veri ex Verbo, videatur supra n: 119. 211; quare dicitur, super illam aperiam oculum
[461] meum, per quod significatur illustrare ut videant vera. Apud Eundem „*In die illo erit super tintinnabulis Equorum sanctitas Jehovae*" XIV: 20; agitur etiam ibi de adventu Domini, et de invitatione omnium ad Ecclesiam, ac per tintinnabula equorum significantur scientifica et cognitiones ac inde praedicationes, quae sunt ex intellectu veri; et quia omnis intellectus veri est ex Domino, et inde ipsae cognitiones et praedicationes, ideo dicitur quod super tintinnabulis equorum erit sanctitas Jehovae: quia tintinnabula significabant talia, ideo etiam tintinnabula auri erant super fimbriis pallii Aharonis circumcirca, Exod: XXVIII: 34. 35. Apud Mosen „*Erit Dan serpens super via, aspis super semita, mordens calcaneos equi, et cadet eques ejus retrorsum: salutem tuam exspecto Jehovah*" Genes: XLIX: 17. 18; est propheticum Israëlis patris de Tribu Danis, per quam tribum significantur ultima Ecclesiae, ita illi qui in ultimis veri et boni sunt, qui dicuntur sensuales; sunt enim in Ecclesia qui sunt spirituales, et qui naturales, ac naturales sunt interiores, medii et ultimi, ultimi sunt sensuales, hi non ultra sensum literae Verbi quoad cogitationem se elevant, hi per Danem intelliguntur; quales sunt, describitur per id propheticum, quod nempe Dan sit serpens super via, aspis super semita, mordens calcaneos equi, et cadet eques ejus retrorsum; per serpentem super via et aspidem super semita, si-

gnificatur sensuale quoad verum et quoad bonum; per calcaneos equi significantur ultima intellectus veri et boni, et per equitem ratiocinatio ex illis; et quia sensuale in se spectatum non videt vera quoniam non capit spiritualia, et inde facile in falsa labitur, nisi a Domino jugiter ab illis detineatur, ideo dicitur, et cadet eques ejus retrorsum, salutem tuam expecto Jehovah: quod per Danem significentur ultima Ecclesiae, videatur n: 1710. 6396. 10335: quod per serpentem significetur sensuale, quod ultimum intellectus, n: 6398. 6949. 8624 f. 10313, et supra n: 70: quod per viam significetur verum, n: 627. 2333. 10422, et supra n: 97: et quod per calcaneum significetur ultimum naturale, seu naturale corporeum, n: 259. 4938 seq: quid sensuale, et quales sensuales homines in utroque sensu, videatur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE, n: 50. Apud Sachariam „*Sustuli oculos meos et vidi, cum ecce quatuor Currus exeuntes ab inter duos montes, et montes erant montes aeris: ad Currum primum Equi rufi, ad Currum secundum Equi nigri, ad Currum tertium Equi albi, et ad Currum quartum Equi grandinati, robusti: dixit Angelus, hi quatuor venti coelorum exeuntes a stando juxta Dominum totius terrae: in quo equi nigri, exeuntes in terram septentrionis; et albi exiverunt post eos, et grandinati exiverunt in terram austri, et robusti exiverunt et quaesiverunt ire ad peragrandum terram: et dixit, vide exeuntes ad terram septentrionis, quiescere fecerunt spiritum meum in terra septentrionis: et longinqui venient, et aedificabunt in Templo Jehovae*“ VI: 1 ad 8. 15; hoc propheticum non intelligitur ab aliquo, nisi sciatur quid significant Currus et Equi, et quid rubrum, nigrum, album, grandinatum et robustum, tum quid terra septentrionis et terra austri; agitur ibi de Ecclesia propaganda apud illos qui nondum in aliqua luce veri erant, quia non habuerunt Verbum; per septentrionem intelligitur obscurum veri quod illis, per austrum clarum veri, per Equos intelligitur intellectus eorum; per rubrum, nigrum, album et gran- [462]
dinatum, intelligitur quale ejus in principio et quale ejus postea; per rufum quale intellectus eorum qnoad bonum in principio, per nigrum quale intellectus eorum quoad verum in

principio, et per album quale intellectus eorum quoad verum postea, et per grandinatum quale ejus quoad verum et bonum tandem; per robustum intelligitur quale ejus quoad potentiam resistendi malis et falsis; ex his nunc constare potest, quid significatur per quod Equi rufi exierint ad terram septentrionis, et albi exierint post eos, et quod quiescere fecerint spiritum meum in terra septentrionis, quod nempe illi recipiant et intelligant qui ex bono vitae in affectione sciendi vera Ecclesiae sunt, nec alii illustrantur; illustratio et receptio ab illis intelligitur per quiescere fecerunt spiritum meum in terra septentrionis: per quod grandinati exierint in terram austri, ac robusti ad peragrandum terram, significatur quod illi qui ex bono vitae in affectione sciendi vera Ecclesiae sunt, in lucem veniant, ac quod resistant malis et falsis et faciant Ecclesiam; inde est, quod quatuor illi Equi dicantur quatuor venti coelorum exeuntes a stando juxta Dominum totius terrae, venti significant omnia Divina vera, et exeuntes a stando juxta Dominum totius terrae significat quod ab Ipso procedant, quod venti significent omnia Divina vera, videatur n: 9642, et in Opere de Coelo et Inferno n: 141 ad 153; et quod exire significet procedere, in Arcanis Coelestibus n: 5337. 7124. 9303: per longinquos qui aedificabunt in Templo Jehovae, significatur qui prius remoti fuerunt a veris et bonis Ecclesiae, quod accedent ad Ecclesiam; quod per longinquos illi significentur, videatur n: 4723. 8918; et quod per Templum Jehovae significetur Ecclesia, n: 3720: porro, quod per septentrionem significetur obscurum veri, et quod per austrum sive meridiem clarum veri, ita quoque illi qui in obscuro et in claro veri sunt, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 148. 149. 150. 151: quid per rubrum et nigrum in utroque sensu significatur, videbitur in explicationibus ad Versus 4tum et 5tum hujus Capitis, et quid per album, videatur supra n: 196: per montes aeris, inter quos currus et equi exiverunt, significatur bonum amoris in naturali homine; hoc dicitur, quia gentes, de quibus hic agitur, non in bono spirituali sed in bono naturali fuerunt, antequam illustrati sunt; quod per montem significetur bonum amoris, videatur n: 795. 4210. 6435. 8327. 8758. 10438;

et quod per aes bonum naturale, supra n: 70. Apud Hiobum „*Oblivisci fecit illam Deus sapientiam, nec impertitus est illi intelligentiam; quo tempore in altum se attollit, ridet Equum et Equitem ejus*“ XXXIX: 17. 18; haec dicuntur de ave, per quam significatur intelligentia ex proprio, quae in se nulla intelligentia est, nam homo ex proprio non videt nisi falsa, et non vera, et ex veris est intelligentia et non ex falsis; quare dicitur de illa, quod oblivisci fecerit illam Deus sapientiam, nec impertitus est illi intelligentiam, et cum se in altum attollit, ridet equum et equitem ejus, hoc est, intellectum veri ac intelligentem. Apud Davidem „*Praeda facti sunt fortes corde, dormitarunt somnum suum; prae increpatione tua, Deus Jacobi, obdormivit et Currus et Equus*“ Psalm: LXXVI: 6. 7; per fortes corde significantur [463]
qui in veris ex bono sunt; per quod praeda facti sint, et dormitaverint somnum suum, significatur quod a malis in falsa lapsi sint; per increpationem Dei Jacobi, significatur inversio status eorum ab ipsis; et per obdormivit et currus et equus, significatur quod intellectuale eorum sopitum sit, quia factum mere naturale; quod per vigilare significetur vitam spiritualem sibi comparare, et per dormire habere vitam naturalem absque spirituali, videatur supra n: 187. Apud Ezechielem „*Javan, Thubal et Meschech cum anima hominis et vasis aeris dederunt negotiationem tuam: ex Bethogarma Equos, Equites et Mulos dederunt negotiationibus tuis*“ XXVII: 13. 14; agitur ibi de Tyro, per quam significantur cognitiones veri et boni quae Ecclesiae externae et internae: per Javan, Thubal et Meschech significantur qui in cultu externo, et ii ex Bethogarma qui in cultu interno, quare dicitur quod hi dederint negotiationibus Tyri equos, equites et mulos, et quod illi dederint animam hominis et vasa aeris negotiationem, et per animam hominis significatur verum fidei quoad cognitionem, et per vasa aeris significantur vera boni naturalis; ac per equos, equites et mulos significatur intellectus veri et boni, per equos intellectus veri, per equites intelligentia, et per mulos rationale; quod per mulum significetur rationale, videatur n: 2781. 5741. 9212: quisque videre potest, quod per negotiationes Tyri, quae in illo Capite et alibi enumerantur, non intelligan-

tur negotiationes cum talibus, ut cum vasis aeris, equis et mulis, et cum pluribus aliis, sed quod intelligantur negotiationes spirituales, quae fiunt per cognitiones veri et boni; Verbum enim est Divinum et de Divinis agit, et non de terrestribus, quare continet spiritualia, quae sunt Coeli et Ecclesiae, quae exprimuntur in sensu ultimo, qui est sensus literae, per naturalia quae correspondent illis: quod negotiari et mercari in Verbo significet cognitiones veri et boni comparare et communicare, videatur n: 2967. 4453; et quod simile emere et vendere, n: 2967. 4397. 4453. 5371. 5374. 5406. 5410. 5426. 5886. 6143. 7999. 9039. Apud Esajam „*Qui duxit eos per abyssos, sicut Equus in deserto non offenderunt, sicut bestia in valle descendit, spiritus Jehovae duxit eum*“ LXIII: 13. 14; agitur in eo Capite de Domino, et de Ipsius pugna cum infernis et subjugatione eorum; hic autem de salvatione eorum qui in amore et fide in Ipsum sunt, hi comparantur equo in deserto, et bestiae in valle, quia per equum significatur intellectus veri, et per bestiam affectio boni; omnes enim comparationes in Verbo ex correspondentiis sunt. In Apocalypsi „*Vidi Coelum apertum, et ecce Equus albus, et insidens ei vocabatur Verbum Dei: et Exercitus qui in Coelo sequebantur Ipsum super Equis albis*“ XIX: 11 ad 16; quod per Equum album significetur intellectus Verbi, similiter per Equos albos, quibus insidebant qui sequebantur, constat, nam insidens Equo albo erat Dominus quoad Verbum, dicitur enim et Sedens super illo vocabatur Verbum Dei, et in Versu 16 ibi, habebat super vestimento et super femore suo Nomen scriptum Dominus dominorum et Rex regum; Dominus vocatur Verbum, quia Verbum significat Divinum Verum procedens ab Ipso: sed haec in
[464] Apocalypsi plenius explicata videantur in Opusculo de Equo Albo n: 1; et unde est quod Dominus dicatur Verbum, n: 14 ibi. Quoniam Currus et Equi significant doctrinam ex Verbo et ejus intellectum, et omnis doctrina veri et ejus intellectus est e Coelo a Domino, ideo dicitur de Ipso, qnod Equitet super Verbo, super nubibus, super coelo, super cherubo, et quod faciat equitare, ut in sequentibus his locis: apud Davidem „*Accinge gladium tuum super femur Potens in de-*

core tuo, et in honore tuo conscende, et Equita super Verbo veritatis et mansuetudinis justitiae" Psalm: XLV: 4. 5; haec dicta sunt de Domino. Apud Eundem *„Cantate Deo, laudate Nomen Ipsius, extollite Equitantem super nubibus"* Psalm: LXVIII: 5. Apud Esajam *„Ecce Jehovah Equitans super nube, et venit in Aegyptum, et commovebuntur idola Aegypti coram Ipso"* XIX: 1. 2. Apud Davidem *„Psallite Domino Equitanti super Coelo coeli antiquitatis"* Psalm: LXVIII: 34. *„Deus Equitavit super Cherubo, volavit, et vectus super alis Venti"* Psalm: XVIII: 11. Apud Habakuk *„Jehovah Equitas super Equis tuis, Currus tui salus; calcasti mare Equis tuis"* III: 8. 15. Apud Esajam *„Tunc delitiaberis in Jehovah, et Equitare te faciam in excelsa terrae"* LVIII: 14. Apud Mosen *„Jehovah solus duxit eum, et Equitare fecit eum super excelsa terrae"* Deutr: XXXII: 12. 13. Et apud Hoscheam *„Equitare faciam Ephraimum"* X: 11; in illis locis per equitare significatur intelligentiam et sapientiam dare, quia per currum significatur doctrina veri, et per equos intellectus ejus. Apud Esajam *„Tunc adducent omnes fratres ejus ex omnibus gentibus munus Jehovae super Equis et super Curru, et super rhedis cameratis, super mulis et super veredariis, ad montem sanctitatis meae Hierosolymam"* LXVI: 20; agitur ibi de instauratione Ecclesiae Novae a Domino; quare non intelligitur quod adducent fratres suos super equis, super curru, super rhedis cameratis, super mulis et super veredariis, ad Hierosolymam; sed intelligitur quod omnes qui in bono sunt, instruendi sint in Divinis Veris, et per illa intelligentes et sapientes facti introducendi sint in Ecclesiam; per fratres enim significantur omnes qui in bono sunt, per equos significatur intellectus veri, per currum doctrina veri, per rhedas cameratas cognitiones veri, per mulos rationale internum quod spirituale, et per veredarios rationale externum quod naturale; et per Hierosolymam significatur Ecclesia ubi doctrina Divini Veri, quae mons sanctitatis dicitur ex amore veri. Ex significatione curruum et equorum constare potest, unde est quod *„Elias et Elisaeus dicti fuerint Currus Israëlis et Equites ejus; et quod puero Elisaei visus sit Mons plenus Equis et Curri-*

bus igneis circum Elisaeum“ II Reg: II: 11. 12. Cap: VI: 17. Cap: XIII: 14; causa est, quia uterque, tam Elias quam Elisaeus, repraesentarunt Dominum quoad Verbum, et per Currus significatur doctrina e Verbo, et per Equites intelligentia: quod Elias et Elisaeus repraesentaverint Dominum quoad Verbum, videatur n: 7643. 8029. 9372. Quod Currus et Equi significent Doctrinam et intellectum ejus, adhuc constare potest a sensu eorum opposito, in quo currus et equi significant doctrinas falsi et scientifica falsa ex intellectuali perverso: pleraque enim in Verbo oppositum sensum habent, ex quo videri potest quid eadem in genuino sensu significant. Quod Currus et Equi in illo sensu talia significent,
[465] constare potest ex sequentibus his locis; apud Ezechielem „*Ecce adducturus contra Tyrum regem Babelis a septentrione, cum Equo et cum Curru, et cum Equitibus, filias tuas in agro gladio occidet; prae abundantia Equorum ejus obteget te pulvis eorum, prae voce Equitis et rotae et Curus commovebuntur muri tui, per Ungulas Equorum suorum conculcabit omnes plateas tuas; populum gladio occidet*“ XXVI: 7. 8. 10. 11; per Tyrum significatur Ecclesia quoad cognitiones veri; et per regem Babelis destructio veri per falsa et prophanatio; per septentrionem a quo venturus, significatur unde omne falsum, in specie infernum ex quo exsurgit; per currum, equos et equites, significantur doctrinalia falsi et ratiocinationes ex illis; per filias quas in agro gladio occidet, significantur affectiones veri quas per falsa exstinguet, filiae enim sunt affectiones veri, ager est Ecclesia ubi illae, gladius est pugna falsi contra verum, et occidere est exstinguere; inde patet quid significatur per prae abundantia Equorum ejus obteget te pulvis eorum, pulvis est malum falsi; per muros qui prae voce equitis, rotae et currus commovebuntur, significantur vera tutantia, quae in genere sunt, quod Deus sit, et quod Verbum sit Divinum, et quod vita aeterna sit, hi muri seu haec vera dicuntur commoveri prae voce equitis, rotae et currus, quando in dubium veniunt per falsa doctrinae et per ratiocinationes ex illis; per ungulas equorum per quas conculcabit omnes plateas, significantur extrema naturalis hominis, quae vocantur sensua-

lia, ex quibus omnes falsitates, plateae quas per illas conculcabit, sunt vera doctrinae Ecclesiae, quae prorsus destruet; per populum qui gladio cadet, significantur omnes qui in veris sunt, et abstracte omnia vera. Apud Jeremiam „*Gladie contra mendaces ut stultescant, gladie contra fortes ut consternentur, gladie contra equos ejus et contra currus ejus, gladie contra thesauros ejus ut diripiantur; siccitas super aquas ut exarescant, quia terra sculptilium illa*" L: [36.] 37. 38: per gladium significatur pugna veri contra falsum ac falsi contra verum et inde vastatio, hic vastatio; per mendaces et per fortes significantur falsa et ratiocinationes ex illis, similia per equos et currus; per thesauros qui diripientur, significantur omnia doctrinae; per siccitatem super aquas ut exarescant, significatur desolatio veri, siccitas est desolatio, et aquae sunt vera: et quia omnia falsa ex propria intelligentia sunt, ideo dicitur, quia terra sculptilium illa, terra ibi significat haeresin, et sculptilia significant quae ex propria intelligentia; quod haec per sculptilia, fusilia et idola significentur, videatur n: 8869. 8941. 10406. 10503. Apud Eundem „*Ecce sicut nubes ascendet, et sicut procella currus ejus, celeres sunt prae aquilis equi ejus; vae nobis quia devastati sumus; ablue a malitia cor tuum, ut serveris; quamdiu commorabuntur in medio tui cogitationes iniquitatis. Vastitas erit tota terra, prae voce Equitis et Sagittariorum fugit tota urbs; intrarunt nubes, et in petras ascenderunt, tota urbs deserta*" IV: 13. 14. 27. 29; describitur hic vastatio Ecclesiae per falsa mali, falsa significantur per nubem, et cupido ratiocinandi ex falsis contra vera, per equos qui prae aquilis veloces, ac doctrinalia falsi per currus qui sicut procella; quod inde omne Ecclesiae et omne doctrinae ejus pereat, significatur per quod vastitas erit tota terra, et prae voce equitis et sagittariorum [466]
fugit tota urbs, terra est Ecclesia, et urbs est doctrina ejus, vox equitis et sagittariorum est ratiocinatio ex illis et impugnatio, et fugere est perire; quod dein mere falsum ac fides falsi regnatura sint, significatur per intrarunt nubes ac in petras ascenderunt, nubes sunt falsa, ac petrae sunt eorum fides; quod devastatio Ecclesiae et ejus doctrinae ita descri-

batur, patet, nam dicitur, vae nobis quia devastati sumus, quamdiu commorabuntur in medio tui cogitationes iniquitatis, vastitas erit tota terra, tota urbs deserta. Apud Eundem *„Ecce populus veniens e terra septentrionis, et gens magna excitabitur a lateribus terrae, vox eorum sicut mare resonat, et super equis equitant“* VI: 22. 23. Cap: L: 41. 42; similiter hic describitur devastatio Ecclesiae per falsa mali; terra septentrionis, et latera terrae sunt unde illa, terra septentrionis unde falsa, et latera terrae unde mala, per septentrionem enim significatur quod remotum a veris est, et per latera terrae quod remotum a bonis, quare dicitur gens de his et populus de illis, nam per gentem intelliguntur qui in malis, et per populum qui in falsis, videatur supra n: 331; ratiocinatio eorum significatur per quod vox eorum sicut mare resonet, et quod super equis equitent. Apud Ezechielem *„Venies e loco tuo e lateribus septentrionis, tu et populi multi tecum, equitantes equis omnes, et ascendes contra populum meum Israëlem, sicut nubes ad obtegendum terram“* XXXVIII: 15. 16; haec de Gogo, per quem significatur cultus externus absque ullo interno; latera septentrionis significant hic ut supra remotum a bonis et veris, et sic ūnde falsa mali; et quia inde ratiocinantur et impugnant vera Ecclesiae, et exstinguunt illa, dicitur equitantes equis omnes, et ascendes contra populum meum Israëlem, sicut nubes ad obtegendum terram, equitantes equis sunt ratiocinationes, ascendere contra populum Israëlem, et obtegere terram, significat impugnare vera Ecclesiae, et exstinguere illa, nubes sunt falsa mali. Apud Danielem *„In tempore finis collidet rex meridiei cum rege septentrionis, ideo quasi procella irruet in illum rex septentrionis, cum curru et cum equitibus, et cum navibus multis, et veniet in terras, et inundabit et penetrabit“* XI: 40; agitur in illo Capite de pugna regis septentrionis cum rege meridiei, et per regem septentrionis intelligitur falsum ex malo, ac per regem meridiei verum ex bono; quare patet, quod illa, quae in eo Capite dicuntur, non dicta sint de aliquo futuro bello inter duos reges, sed de pugnis falsi ex malo contra verum ex bono; currus et equites cum quibus irruet rex septentrionis sunt impugnationes veri

ex falsis mali; naves multae cum quibus etiam irruet, sunt scientifica et doctrinalia falsi; destructio Ecclesiae per illa, significatur per veniet in terras, et inundabit et penetrabit: quod naves significent scientifica et doctrinalia in utroque sensu, videatur n: 1977. 6385: et quod inundare significet immersionem in falsa et mala, n: 660. 705. 739. 756. 790. 5725. 6853. Apud Jeremiam „*Dispergam per te gentes, et perdam per te regna, et dispergam per te Equum et Equitem ejus, et dispergam per te currum et vectum in eo*“ LI: 20. 21: et apud Haggaeum „*Evertam thronum regnorum, et perdam robur regnorum gentium; et evertam currum et equitantes in eo, et descendent Equi et Equites eorum, vir gladio fratris sui*“ II: 22; haec dicta sunt de destructione falsi et mali, et non de destructione alicujus [467]
gentis et regni, nam per gentes significantur mala, et per regna similiter ac per populos falsa, est etiam propheticum et non historicum; inde patet quid per equum et equitem, ac per currum et vectum in eo, significatur, quod nempe per equum et equitem intellectuale perversum et inde ratiocinatio, ac per currum et vectum in eo doctrina falsi seu haeresis, et qui in illa sunt. Apud Nahum „*Vae urbi sanguinum, tota mendacio et rapina plena; vox scuticae et vox sonitus rotae, et equus hinniens et currus saltitans, eques ascendere faciens, et splendor gladii, et fulgur hastae, et multitudo confossorum, et acervus cadaveris, prae multitudine scortationum scorti, vendentis gentes per scortationes suas, et familias per praestigias suas*“ III: 1. 2. 3. 4; agitur ibi de violentia illata Divino Vero ac de destructione ejus per falsa mali, id enim per urbem sanguinum, de qua sequentia dicuntur, significatur, videatur supra n: 329; quare etiam dicitur tota mendacio et rapina plena, mendacium est falsum, et rapina est violentia per id illata; et quia bella significant pugnas spirituales, quae sunt veri contra falsum et falsi contra verum, ideo omnia quae sunt belli, ut scutica, equus, currus, gladius et hasta, significant varia quae illius belli sunt; quid autem singula in specie significant, non hujus loci est exponere, modo quid Equus, Eques et Currus; vox sonitus rotae, significat ratiocinia ex falsis et malis; equus hinniens et cur-

rus saltitans, significat cupidinem destruendi vera, equus est intellectuale perversum ex quo, et currus est doctrina falsi ex qua; hinnire et saltitare, est ferri cupidine et jucundo ad id, et eques ascendere faciens est impugnatio; inde dicitur multitudo confossorum et acervus cadaveris, confossi dicuntur qui perierunt ex falsis, et cadavera qui ex malis; et inde quoque dicitur, prae multitudine scortationum scorti vendentis gentes per scortationes, et familias per praestigias, per scortationes significantur falsificationes veri, per scortum haeresis, per vendere gentes significatur abalienare bona, et per vendere familias per praestigias significatur abalienare vera, gentes sunt bona, familiae vera inde, et praestigiae sunt falsa mali per quae. Apud Habakuk „*Ego excitans Chaldaeos, gentem amaram et praecipitem, pergentem in latitudines terrae, cujus leves sunt prae pardis equi, et acuti sunt prae lupis vesperae, ut diffundant se equites ejus; unde equites ejus e longinquo venient, advolabunt sicut aquila festinans ad comedendum, tota ad violentiam veniet; illa reges illudet, et dominatores risui illi*“ I: 6. 8. 9. 10; per Chaldaeos intelliguntur qui prophanant vera, et sic vastant Ecclesiam, quare vocatur gens amara et praeceps pergens in latitudines terrae, latitudines terrae sunt vera Ecclesiae, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 197; eorum cupiditas et astutia pervertendi vera et destruendi illa per ratiocinia ex falsis prorsus remotis a veris, significantur per cujus leves prae pardis equi, et acuti prae lupis vesperae, ut diffundant se equites ejus, unde equites ejus e longinquo venient, advolabunt sicut aquila festinans ad comedendum, cupiditas significatur per quod equi ejus leves sint prae pardis, et astutia per quod equi sint acuti prae lupis vesperae, et utrumque per quod advolent sicut aquila; quia cupiditas et astutia est ad destruendum vera, ideo dicitur, tota ad violentiam veniet; quod irrideant vera et bona, significatur per quod reges illudet
[468] et dominatores risui illi, reges significant vera, ac domini et dominatores bona. Apud Davidem „*Hi in curru, et isti in equis, nos vero in Nomine Dei nostri gloriabimur*“ Psalm: XX: 8. 9: apud Eundem „*Non rex servatur per multitudinem exercitus, mendacium Equus quoad salutem*“ Psalm:

XXXIII: 16. 17: apud Eundem „*Jehovah non in robore Equi delectatur, non in femoribus viri beneplacitum Ipsius*“ Psalm: CXLVII: 10; per gloriari in curru et in equis, et per quod Jehovah non delectetur robore equi, significantur omnia, quae ex propria intelligentia, ex qua mere falsa; et per femora viri significantur quae ex propria voluntate, ex qua mere mala. Apud Amos „*Non tenens arcum consistet, neque celer pedibus eripiet se; nequè equitans equo eripiet animam suam, sed fortis corde suo fugiet nudus in die illo*“ II: 15. 16; etiam hic describitur propria intelligentia, et fiducia ex facultate loquendi et ratiocinandi ex falsis; per tenens arcum non consistet, et per celer pedibus non eripiet se, significatur qui scit alacriter ratiocinari ex doctrina falsi, et ex scientia ac memoria naturalis hominis, non ideo servabitur; simile significatur per equitans equo non eripiet animam suam; per fortem corde qui fugiet nudus in die illo, significatur qui fidet suis falsis quod absque omni vero erit, per fortem corde intelligitur qui fidet suis falsis, et per nudum intelligitur qui absque omni intellectu veri, videatur supra n: 240. Apud Esajam „*Dicit Dominus Jehovih Sanctus Israëlis, in quiescendo et in fiducia erit virtus vestra; sed noluistis, et dixistis non, sed super equo fugiemus, et ideo fugietis, et super veloce equitabimus, et ideo veloces reddentur persequentes vos*“ XXX: 15. 16; agitur hic de fiducia in Dominum, et de fiducia in se, de fiducia in Dominum per haec verba, dixit Dominus Jehovih sanctus Israëlis, in quiescendo et in fiducia erit virtus vestra; et de fiducia in se per haec, et dixistis non, sed super equo fugiemus, et super veloce equitabimus, per fugere super equo, et equitare super veloce, significatur cupere et amare illa quae sui intellectus sunt et inde cogitationis et ratiocinationis; quod falsa tunc irruptura et occupatura, significatur per ideo fugietis et ideo veloces reddentur persequentes vos, velox et festinum significat quod fit ex cupiditate seu ex amore. Apud Sachariam „*Ponet Jehovah Jehudam sicut Equum gloriae suae in bello, ex illo angularis, ex illo clavus, et ex illo arcus belli; et erunt sicut potentes conculcantes coenum platearum, et praeliabuntur quia Jehovah cum illis, et pudefacient*

equitantes super equis" X: 3. 4. 5; per domum Jehudae significatur Regnum coeleste Domini, seu Coelum et Ecclesia quae in amore in Dominum, de hoc dicitur, quod erit sicut Equus gloriae in bello, per quem significatur intellectus Divini Veri pugnans contra mala et falsa, quae destruet, per equum significatur intellectus, per gloriam Divinum Verum, et per bellum pugna contra falsa et mala, et destructio eorum; per angularem, clavum et arcum belli quae ex Jehuda, significantur vera, per angularem verum tutans, per clavum verum firmans, et per arcum belli verum pugnans ex doctrina; per quod erunt sicut potentes conculcantes coenum platearum, significatur potentia dissipandi et destruendi falsa, coenum platearum significat falsa; per quod pudefacient equitantes super equis, significatur annihilatio ratiocinationum, argumentationum et confirmationum quae ex proprio intellectu;
[469] quod hoc fiet a Domino et non ab illis, intelligitur per praeliabuntur quia Jehovah cum illis. Apud Hoscheam „*Assur non servabit nos, super Equo non equitabimus, non dicemus amplius Deus noster operi manuum nostrarum*" XIV: 4; agitur etiam hic de intelligentia ex proprio, et quod illa non salvet; per Aschurem significatur rationale, hic quod ex proprio; per equitare super equo, significatur ratiocinatio ex proprio intellectus; et per opus manuum, significatur ipsum proprium. Apud Ezechielem „*Scortata est Ohola, et dilexit amasios suos, Assyrios propinquos, vestitos hyacintho, equites equitantes equis*" XXIII: 5. 6. 12. 23; Ohola, quae ibi est Samaria, significat Ecclesiam ubi falsificata sunt vera; scortationes ejus, de quibus in eo Capite, significant falsificationes; per Assyrios significantur ratiocinia per quae; et quia per equitare equis significatur ratiocinari ex falsis, quae ex propria intelligentia, ideo dicitur dilexit Assyrios equites equitantes equis; per hyacinthum quo vestiti, significatur falsum apparens sicut verum, quod fit imprimis per applicationem sensus literae Verbi ad principia falsi. Apud Jeremiam „*A Dane auditus est rhonchus equorum ejus, a voce hinnituum robustorum ejus contremuit tota terra, et venerunt et consumserunt terram et plenitudinem ejus et habitantes in ea*" VIII: 16; quid per Danem intelligitur, supra in hoc

Articulo dictum est, quod nempe verum in suo ultimo, hoc verum in Ecclesia est quod continetur in sensu literae Verbi; qui in hoc solo manent, et non id legunt ex Doctrina genuini Veri, quae ducat et illustret, in omnis generis errores auferri possunt; hi qui auferuntur in errores seu falsa, intelliguntur hic per Danem, confirmatio falsorum inde per rhonchum equorum ejus, et falsificationes veri per vocem hinnituum robustorum ejus, robusti dicuntur ex fiducia quia ex sensu literae Verbi, quod falsum sit verum; quod inde Ecclesia quoad ejus vera et bona vastetur, significatur per contremuit tota terra, et venerunt et consumserunt terram et plenitudinem ejus et habitantes in ea, terra est Ecclesia, plenitudo ejus sunt vera, et habitantes in ea sunt bona. Apud Esajam „*Sustulit signum gentibus e longinquo, et sibilavit illi ab extremitate terrae, et ecce cito velox adveniet, cujus tela acuta, et omnes arcus ejus tensi, ungulae equorum ejus sicut rupes reputantur, et rotae ejus sicut procella*“ V: 26. 28; etiam hic agitur de illis qui in ultimis sunt quoad intellectum veri, et quoad perceptionem boni, ultima illa vocantur sensualia, quae sunt ultima naturalis hominis, de quibus videatur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 50; ex illis separatis a spirituali homine scaturiunt omnia mala et falsa quae in Ecclesia et in ejus doctrina; mala inde significantur per Gentes quae venient e longinquo, et falsa per illum qui venit ab extremitate terrae, longinquum et extremitas terrae significant illa quae remota sunt a veris et bonis Ecclesiae; per tela quae acuta, et per arcus qui tensi, significantur falsa doctrinae parata ad destruendum vera; et per ungulas equorum quae sicut rupes reputantur, et per rotas ejus quae sicut procella, significantur ultima veri qualia sunt quae in sensu literae Verbi, ac argumentationes et confirmationes falsi per illa, ungulae equorum sunt ultima intellectus, hic intellectus perversi, quia separati ab intellectu spiritualis hominis, quae quia ex sensu literae Verbi sunt, dicitur quae sicut rupes reputantur, ac rotae [470]
sunt argumentationes et confirmationes per illa; quae quia validae apparent, dicitur quae sicut procella. In Libro Judicum „*Cor meum ad Legislatores Israëlis, qui equitatis super asinabus albis, et sedetis super Middin, et qui ambulatis*

super via, meditamini: stellae de viis suis pugnarunt cum Sisera, tunc contusae sunt plantae equorum, complosi plausus robustorum ejus" V: 9. 10. 20. 22: haec in Cantico Deborae et Baraki, in quo agitur de pugna veri contra falsum, et de illius victoria; per legislatores Israëlis significantur vera Ecclesiae; per equitare super asinabus albis et sedere super Middin, significatur perceptio boni ac intellectus veri; asinae albae significant rationale quoad bonum, et middin rationale quoad verum; et ambulare super via et meditari, significant vitam veri; stellae de viis suis pugnarunt cum Sisera, significant cognitiones veri, et pugnam ex illis contra falsa mali; plantae equorum quae contusae, et plausus equorum qui complosi, significant falsa quae ex ultimo naturali seu sensuali, et argumentationes inde, quod destructa. Apud Amos *„Num current in petra Equi, num arabit bobus, quia convertistis in fel judicium, et fructum justitiae in absinthium"* VI: 12; num current in petra equi, significat num aliquis intellectus veri; num arabit bobus, significat num aliqua perceptio boni; quod haec significentur, patet, nam sequitur, quia convertistis in fel judicium, et fructum justitiae in absinthium, convertere in fel judicium significat in falsum vertere verum, et convertere fructum justitiae in absinthium significat bonum in malum. Apud Davidem *„Posuisti oppressionem super lumbos nostros, equitare fecisti hominem in Capite nostro; introivimus in ignem et aquas; eduxisti tamen nos in latitudinem"* Psalm: LXVI: 11. 12; describitur ita captivitas spiritualis, et inde liberatio, captivitas spiritualis est quando mens occluditur ne percipiat bonum et intelligat verum, liberatio ab illa est quando mens aperitur; per oppressionem super lumbos, significatur quod nulla perceptio boni amoris, lumbi enim et femora significant bonum amoris; per equitare facere hominem in Capite nostro, significatur quod nullus intellectus veri, per hominem hic significatur intelligentia ex proprio, quae nulla intelligentia est, et simile per caput; quia haec significantur, ideo dicitur, intravimus in ignem et aquas, in ignem est in mala quae ex amore sui, et in aquas est in falsa; liberatio inde intelligitur per eduxisti tamen nos in latitudinem, latitudo significat verum, ut supra. Apud Esajam

„Vae descendentibus in Aegyptum pro auxilio, et super equis innituntur, et confidunt super curru, sed non respiciunt ad Sanctum Israëlis, et Jehovam quaerunt, nam Aegyptus homo et non Deus, et equi ejus caro et non spiritus“ XXXI: 1. 3;* per Aegyptum in Verbo significatur scientificum quod in naturali homine, et inde quoque naturalis homo, et quia naturalis homo cum scientifico quod in illo, non habet aliquem intellectum, sed modo cogitationem ex memoria, quae est species imaginationis ex objectis visus et auditus, quae quia est infra spiritualem, in quo tamen resident omnia bona et vera Coeli et Ecclesiae, inde per Aegyptum in plerisque locis significatur scientificum falsum, nam cum spiritualis homo non influit, vertuntur scientifica naturalis hominis in mere falsa, et cogitationes ejus in confirmationes falsi et in [471]
ratiocinationes ex illis contra vera; inde constare potest quid per Equos Aegypti et per Currus ejus significatur, nempe quod per Equos scientifica falsa, et per currus doctrinalia ex quibus ratiocinationes contra vera; qui itaque tales sunt, non quaerunt aliunde vera quam ex se, proprium enim cujusvis in naturali homine residet, et non proprium in spirituali, quapropter pro veris arripiunt falsa et pro bonis mala, et haec dicunt bona et illa dicunt vera, ac sibi, quia suo proprio, fidunt; haec significantur per vae descendentibus in Aegyptum, et super equis innituntur, et confidunt super curru quod multus, et super equitibus quod validi valde; equi ibi sunt scientifica falsa, et currus sunt doctrinalia inde, ac equites sunt ratiocinationes ex illis contra vera; quare etiam dicitur, Aegyptus est homo et non Deus, et equi ejus sunt caro et non spiritus, per quod significatur quod mere naturale et non spirituale eis insit, inde nec aliquid vitae, homo significat naturalem hominem, et caro proprium ejus, Deus et spiritus significant Divinum spiritualem hominem et inde vitam; et quoniam illi sibi confidunt, et non Domino, dicitur non respiciunt ad Sanctum Israëlis, et Jehovam quaerunt. Ex his nunc videri potest, quid significatur per equos, currus et exercitus Pharaonis, apud Mosen *„Gloriosus reddar in Pharaone et in Exercitu ejus, et in Equitibus ejus. Et persequuti sunt Aegyptii filios Israëlis, et venerunt post illos Equi Pha-*

raonis, Currus ejus et Equites ejus in medium maris; et Jehovah removit rotam curruum ejus, ut ducerent cum difficultate: et cum Moses extendit manum super mare, reversae sunt aquae, et operuerunt Currus et Equites cum universo Exercitu Pharaonis" Exod: XIV: 17. 18 23. 25. 26. 28: et apud Eundem „*Cecinit Moses et filii Israëlis Canticum hoc Jehovae; cantando cantabo Jehovae, quia exaltando exaltavit Se, Equum et Equitem ejus projecit in mare, et Currus ejus et exercitum ejus*" Exod: XV: 1. 4. 19. 21; quid per equos et currus Pharaonis seu Aegypti significatur, supra dictum est; per exercitum ejus significantur omnia falsa in genere et in specie; et per mare significatur damnatio et infernum, ubi omnes sunt in proprio, quia in naturali homine separato a spirituali, et inde in omnis generis malis et falsis. Simile per Equos Aegypti significatur in his apud Mosen „*Si dixeris, ponam super me Regem, ponendo pones super te Regem, quem elegerit Jehovah Deus tuus, modo non multiplicet sibi Equos, nec reducat populum in Aegyptum ut multiplicet Equos*" Deut: XVII: 14. 15. 16; haec dicta sunt de Rege, quia per Reges repraesentatur Dominus quoad Divinum Verum, et per Reges inde significantur vera ex bono a Domino, videatur supra n: 31; et quia vera ex bono resident in spirituali homine, ut supra dictum est, et scientifica quae sunt naturalis hominis, ei inservient sicut servi suo Domino, inde dicitur modo non multiplicet sibi equos, nec reducat populum in Aegyptum ut multiplicet equos, per quae significatur, modo ne a spirituali homine fiat naturalis, et semet ipsum ducat, et suo proprio fidat et non Domino, ita ne vera quae spiritualis hominis serviant naturali, et non scientifica quae naturalis hominis spirituali, hoc enim secundum ordinem est, illud autem contra ordinem. Similia per Equos Aegypti significantur alibi in Verbo, ut Jerem: XLVI: 4. 9. Ezech: XVII: 15. Cap: XXIII: 20.

356. Et sedens super illo habens arcum, quod significet
[472] inde doctrinam charitatis et fidei, ex qua pugnatur contra mala et falsa, ac dissipantur illa, constat ex significatione sedentis super equo albo, quod sit Verbum, de qua mox supra; et ex significatione arcus, quod sit doctrina charitatis et fidei,

ex qua pugnatur contra mala et falsa, ac dissipantur illa; quod per arcum significetur doctrina illa, videbitur in sequentibus, hic primum dicetur aliquid de doctrina; I. Quod nemo possit intelligere Verbum absque doctrina. II. Quod nemo possit pugnare contra mala et falsa, et dissipare illa, absque doctrina ex Verbo. III. Quod nemo possit absque doctrina ex Verbo intra Ecclesiam ubi Verbum est fieri spiritualis. IV. Quod doctrina non possit aliunde comparari quam ex Verbo, et non ab aliis quam qui in illustratione sunt a Domino. V. Quod omnia doctrinae confirmanda sint per sensum literae Verbi. Quod Primum attinet, nempe quod nemo possit intelligere Verbum absque doctrina, constare potest ex eo, quod sensus literae ejus sit ex meris correspondentiis, quae in se continent spiritualia, ita ex talibus quae sunt in mundo et ejus natura, inde est quod sensus literae sit naturalis et non spiritualis, accommodatus tamen captui simplicium, qui ideas suas non supra talia quae vident ante oculos, elevant; inde est, quod talia etiam contineat, quae non apparent spiritualia, tametsi totum Verbum intus in se est pure spirituale, quia est Divinum; quapropter plura in sensu literae sunt quae non inservire possunt pro aliqua doctrina Ecclesiae hodie, et plura quae applicari possunt variis et diversis principiis, unde haereses; sed usque plura intermixta sunt, ex quibus colligi et formari potest doctrina, imprimis doctrina vitae, quae est doctrina charitatis et inde fidei: at qui legit Verbum ex Doctrina, is videt ibi omnia quae confirmant, et quoque plura quae latent coram oculis aliorum, nec patitur se abstrahi in aliena ab illis ibi quae non apparent concordare, et quae non intelligit, nam ei in claro sunt omnia doctrinae quae ibi videt, et reliqua ei sunt in obscuro; quapropter est doctrina, quae consistit ex genuinis veris, legentibus Verbum sicut lucerna, et vicissim est Verbum illis, qui absque doctrina id legunt, sicut candelabrum absque lumine positum in obscuro loco, per quod ibi nihil videri, sciri, inquiri et inveniri potest, quod saluti conducit, praeter quod abduci possint in quoscunque errores, in quos mens ex aliquo amore inclinat, aut ex aliquo principio trahitur: inde constare potest, quod nemo possit intelligere Verbum absque doctrina. Secundo; Quod nemo

possit pugnare contra mala et falsa, et dissipare illa absque doctrina ex Verbo, constare potest ex eo, quod ex doctrina videri possint vera in sua luce et in suo ordine, non autem ex Verbo absque doctrina, quod patet ex mox antecedentibus; et si non possunt videri vera, nec possunt videri falsa et mala, sunt enim haec opposita illis; et tamen omnis pugna contra mala et falsa est ex veris, hoc est per vera a Domino; quapropter qui legit Verbum absque doctrina, facile pugnare potest pro falso contra verum et pro malo contra bonum, confirmando illa per sinistram interpretationem et applicationem sensus literae Verbi; inde sequitur, quod homo non reformetur, reformatur enim per dissipationem malorum et inde falsorum per vera applicata vitae. Hoc nunc est, quod intelligitur per quod visus Equus albus, et sedens super illo habens arcum, per Equum album enim significatur intellectus veri ex Verbo, et per Arcum significatur doctrina charitatis et inde
[473] fidei, ex qua pugnatur contra mala et falsa, ac dissipantur illa. Tertio: Quod nemo possit absque doctrina e Verbo intra Ecclesiam, ubi Verbum est, fieri spiritualis, constare potest ex illis quae nunc dicta sunt, quod nempe Verbum absque doctrina non intelligatur, et quod absque doctrina ex Verbo non possit pugnari contra mala et falsa; homo enim spiritualis fit per vitam secundum Divina Vera, quae non scit absque doctrina, et per remotionem malorum et falsorum, quae nec fit absque doctrina, ut supra dictum est; et absque duabus illis homo non reformatur, ita non fit spiritualis, sed manet naturalis, et confirmat vitam suam naturalem per sensum literae Verbi, qui est naturalis, sinistre interpretando et applicando illum. Intra Ecclesiam ubi Verbum dicitur, quia illi qui extra Ecclesiam sunt non habent Verbum, et inde nihil sciunt de Domino, et nemo spiritualis fit nisi a Domino; sed usque omnes illi qui Deum agnoscunt et colunt sub forma Humana, et vivunt in charitate secundum religiosum concordans cum Verbo, ad spiritualem vitam recipiendam praeparantur a Domino, quam etiam recipiunt in altera vita, de qua re videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 318 ad 328; et supra n: 107. 195. Homo spiritualis fit per Regenerationem, et Regeneratio fit per aquam et spiritum, hoc est, per vera et

per vitam secundum illa, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 173 ad 186: quod Baptismus in Christiano Orbe sit in signum et in memoriale ejus, n: 202 ad 209 ibi. Quarto: Quod Doctrina non aliunde possit comparari quam ex Verbo, at quod non ab aliis quam qui in illustratione sunt a Domino, constare potest ex eo, quod Verbum sit ipsum Divinum Verum, et tale in illo sit Dominus, est enim Dominus in suo Divino Vero quod procedit ab Ipso, quare qui aliunde faciunt Doctrinam quam ex Verbo, non faciunt ex Divino Vero, nec ex Domino. Praeterea in singulis Verbi est sensus spiritualis, in quo sensu sunt Angeli Coeli, inde est per Verbum conjunctio Coeli cum Ecclesia, quare qui aliunde faciunt Doctrinam quam ex Verbo, non faciunt illam in conjunctione cum Coelo, unde tamen illustratio; quod conjunctio Coeli cum homine sit per Verbum, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 303 ad 310: inde patet, quod Doctrina non aliunde comparanda sit quam ex Verbo; et quod non ab aliis quam qui in illustratione sunt a Domino: in illustratione sunt a Domino, qui amant vera quia vera sunt, hi, quia faciunt illa, in Domino sunt et Dominus in illis. Quinto: Quod omnia Doctrinae confirmanda sint per sensum literae Verbi, constare potest ex eo, quod Divinum Verum in sensu literae sit in suo pleno, est enim ille sensus ultimus, et in illo est sensus spiritualis, quare cum Doctrina inde confirmata est, est Doctrina Ecclesiae etiam Doctrina Coeli, et conjunctio est per correspondentias: hoc illustretur per hoc solum, quando homo aliquod verum cogitat, et id per sensum literae confirmat, quod id percipiatur in Coelo, non autem si non confirmat: est enim sensus literae basis, in quam ideae spirituales, quae sunt Angelis, desinunt, paene sicut voces sunt basis, in quas sensus cogitationis cadit et communicatur alteri: quod ita sit, per multam experientiam e Mundo spirituali confirmari potest; sed non hujus loci est illam hic adducere.

357. Quod Arcus significet Doctrinam pugnantem, seu Doctrinam ex qua pugnatur contra mala et falsa, et quod sagittae, jacula et tela significent vera doctrinae quae pugnant, [474]
constare potest a sequentibus his locis; apud Sachariam *„Exscindam Currum ex Ephraimo, et Equum ex Hiero-*

solyma, et exscindetur Arcus belli, contra loquetur pacem Gentibus. Revertimini ad munimentum vincti spei, et tendam Mihi Jehudam, et Arcu implebo Ephraimum, et excitabo filios tuos Zion, nam Jehovah super iis apparebit, et exibit sicut fulgur telum Ipsius, et Dominus Jehovih buccina clanget, et incedet in procellis meridiei" IX: 10. 12. 13. 14; agitur ibi de vastatione Ecclesiae Judaicae et de instauratione Ecclesiae apud gentes; vastatio Ecclesiae Judaicae describitur per exscindam currum ex Ephraimo, et equum ex Hierosolyma, et exscindetur arcus belli, per quae significatur quod non verum in doctrina amplius, nec intellectus veri, et inde non pugna et resistentia contra falsum, per currum significatur doctrina veri, per equum intellectus ejus, per arcum belli pugna contra falsum ex doctrina, arcus belli dicitur quia intelligitur doctrina pugnans, per Ephraimum significatur Ecclesia quoad intellectum veri, et per Hierosolymam quoad doctrinam; et instauratio Ecclesiae apud gentes describitur per haec, contra loquetur pacem gentibus, revertimini ad munimentum vincti spei, et tendam Mihi Jehudam, et arcu implebo Ephraimum, et excitabo filios tuos Zion, per quae significatur, quod Ecclesia instauranda sit apud illos qui in bono amoris in Dominum sunt, et inde in veris, per pacem significatur id bonum, per Jehudam illi qui in illo bono sunt, et per Ephraimum illi qui inde in intellectu veri, quare dicitur de Ephraimo quod arcu implebit illum, hoc est, doctrina veri; illustratio illorum in veris describitur per haec, exibit sicut fulgur telum Ipsius, et Dominus Jehovih buccina clanget, ac incedet in procellis meridiei, telum quod sicut fulgur exibit significat verum illustratum ita verum ex bono amoris, buccina clanget significat perceptionem boni manifestam, et procellae meridiei significant intellectum veri manifestum, meridies est lux veri; agitur ibi de Domino, ita quod illa a Domino. Apud Mosen *„Filius foecundae Josephus, filius foecundae juxta fontem; filiae, incedit super murum; exacerbabunt eum, et jaculabuntur, et odio habebunt eum sagittarii; et sedebit in firmo arcus sui, et roborabuntur brachia manuum ejus a manibus fortis Jacobi, inde Pastor Lapis Israëlis"* Genes: XLIX: 22. 23. 24. 25; per

Josephum in supremo sensu significatur Dominus quoad Regnum spirituale; sunt duo Regna Coeli, unum vocatur Regnum coeleste, et alterum Regnum spirituale; Regnum coeleste describitur in Prophetico illo de Jehudah, et Regnum spirituale in hoc de Josepho; illi qui in Regno coelesti Domini sunt, in bono amoris in Ipsum sunt, quod vocatur bonum coeleste, et illi qui in Regno spirituali Domini sunt, in bono amoris erga proximum sunt, et inde in Veris, et quia a Domino per Regnum spirituale procedunt omnia vera, inde est quod Josephus dicatur filius foecundae, filius foecundae juxta fontem, per foecundam significatur bonum spirituale, quod est bonum charitatis, per filium significatur Verum ex illo bono, et per fontem significatur Verbum; pugna contra mala et falsa, describitur per quod filiae exacerbabunt eum, et jaculabuntur, et odio habebunt eum sagittarii, filiae significant illos qui in malis sunt, et per falsa destruere volunt bona, illi qui per mala aggrediuntur significantur per jaculabuntur, et qui per falsa mali per sagittarios qui odio habebunt eum; victoria super eos a Domino, describitur per haec,
et sedebit in firmo arcus sui, et roborabuntur brachia ma- [475
nuum ejus a manibus fortis Jacobi, inde Pastor lapis Israëlis, per sedere in firmo arcus significatur in doctrina genuini veri, et per roborabuntur brachia manuum ejus a manibus fortis Jacobi significatur potentia illis a Domino, brachia manuum sunt potentia, et fortis Jacobi est Dominus; Qui etiam Pastor lapis Israëlis vocatur ex doctrina charitatis et inde fidei quae ab Ipso: quod Josephus in supremo sensu significet Dominum quoad Divinum spirituale, et in sensu interno Regnum spirituale Ipsius, videatur n: 3969. 3971. 4669. 6417; et quid praeterea, n: 4286. 4592. 4963. 5086. 5087. 5106. 5249. 5307. 5869. 5877. 6224. 6526. In Libro II Samuelis „*Lamentatus est David super Saule et super Jonathane filio ejus, et inscripsit ad docendum filios Jehudae arcum*“ I: 17. 18; agitur in lamentatione illa de pugna veri ex bono contra falsum ex malo, per Saulem enim ut Regem ibi significatur verum ex bono, nam id verum in Verbo intelligitur per regem, videatur supra n: 31, et per Jonathanem ut filium regis significatur verum doctrinae; quare

inscripsit lamentationem ad docendum filios Jehudae arcum, per quod significatur ad docendum illos doctrinam veri quod ex bono. Pugna illius veri contra falsa et mala describitur in lamentatione illa per haec verba *„Sine sanguine confossorum, sine adipe fortium Arcus Jonathanis non recessit retrorsum, et gladius Saulis non rediit inaniter"* Vers: 22 ibi; sanguis confossorum significat falsa victa et dissipata, adeps fortium significat mala similiter; quod haec victa et dissipata sint per doctrinam veri quod ex bono, significatur per quod Arcus Jonathanis non recessit retrorsum, et gladius Saulis non rediit inaniter, arcus Jonathanis est doctrina, et gladius Saulis est verum ex bono. Apud Davidem *„Deus docet manus meas bellum, et ponit arcum aeneum brachiis meis"* Psalm: XVIII: 35; per bellum ibi significatur bellum in spirituali sensu, quod est contra mala et falsa, hoc bellum docet Deus; et per arcum aeneum significatur doctrina charitatis, hanc Deus ponit brachiis, hoc est, dat ut valeat. Apud Esajam *„Quis excitavit ab Oriente, quem in justitia vocavit ad sequelam sui, dedit coram Ipso gentes, et regibus dominari fecit, dedit sicut pulverem gladio suo, et sicut stipulam impulsam arcu suo"* XLI: 2; haec de Domino, et de Ipsius dominio super mala et falsa, dicta sunt; per gentes quas dedit coram Ipso, significantur mala, et per reges quibus dominari fecit significantur falsa; quod haec et illa per Divinum suum Verum et per doctrinam inde sicut nihili dissipet, significatur per dedit sicut pulverem gladio suo, et sicut stipulam impulsam arcu suo, gladius suus est Divinum Verum et arcus suus est Doctrina; quod mala et falsa dispergantur sicut nihili, significatur per sicut pulverem, et sicut stipulam impulsam: dicitur quod mala et falsa ita dispergantur, ac intelligitur quod ita illi qui in malis et inde falsis sunt in altera vita. Apud Sachariam *„Visitabit Jehovah gregem suum, domum Jehudae, et ponet eos sicut equum gloriae suae in bello, ex illo angularis, ex illo clavus, ex illo arcus belli"* X: 3. 4; hoc explicatum videatur in Articulo mox praecedente, ubi agitur de significatione equi; per arcum belli significatur verum pugnans ex doctrina. Apud Habakuk *„Num fluviis*

succensuit Jehovah, num contra fluvios ira tua, num contra mare excandescentia tua, quod equites super equis tuis, currus tui salus, denudatione denudabitur arcus tuus" III: 8. 9; etiam hoc explicatum est in Articulo praecedente; [476]
per denudabitur arcus tuus, significatur quod aperietur doctrina veri. Apud Esajam *„Coram gladiis vagabuntur, coram gladio extenso et coram arcu tenso; et propter gravitatem belli consumetur omnis gloria Kedaris, et reliquiae numeri arcus fortium filiorum Kedaris paucae erunt"* XXI: 15. 16. 17; agitur ibi in sensu spirituali de cognitionibus boni, quod periturae sint, et quod paucae remansurae; per Kedarem seu Arabiam significantur illi qui in cognitionibus boni sunt, et abstracte ipsae illae cognitiones; quod cognitiones veri periturae per falsa et per doctrinam falsi, significatur per quod coram gladiis vagabuntur, coram gladio extenso et coram arcu tenso, gladius est falsum pugnans et destruens, et arcus est doctrina falsi; quod cognitiones boni periturae sint, significatur per haec, propter gravitatem belli consumetur omnis gloria Kedaris, gravitas belli est impugnatio, et consumetur omnis gloria Kedaris est vastatio; et quod paucae cognitiones remansurae sint, describitur per quod reliquiae numeri arcus fortium filiorum Kedaris paucae erunt, arcus fortium est doctrina veri ex cognitionibus quae valent contra falsa. Apud Eundem *„Posuit os meum sicut gladium acutum, et posuit Me in telum expurgatum, in pharetra sua occultavit Me"* XLXIX: 2; agitur etiam ibi de Domino; et per gladium acutum significatur verum dispergens falsum; per telum expurgatum significatur verum dispergens malum, et per pharetram significatur Verbum; inde patet, quid significatur per posuit os meum sicut gladium acutum, et posuit Me in telum expurgatum, et in pharetra sua occultavit Me, quod nempe in Ipso et ex Ipso sit Divinum Verum, per quod disperguntur falsa et mala, et quod in Ipso et ex Ipso sit Verbum, ubi et unde illa vera. Apud Davidem *„Ecce haereditas Jehovae filii, merces fructus ventris, sicut tela in manu potentis, sic filii pueritiae: beatus vir qui implevit pharetram suam ex illis, non pudefient cum loquentur cum hostibus in porta"* Psalm: CXXVII: 3.

4. 5; per filios qui haereditas Jehovae significantur vera per
quae intelligentia; per fructus ventris qui merces significan-
tur bona per quae felicitas; per filios pueritiae qui sicut tela
in manu potentis significantur vera boni innocentiae; quia illis
veris non aliquod malum et falsum resistere potest, ideo di-
citur quod sint sicut tela in manu potentis; bonum innocen-
tiae est bonum amoris in Dominum; quia illa vera talis po-
tentiae sunt, ideo dicitur beatus vir qui implevit pharetram
ex illis, per pharetram hic simile significatur quod per arcum,
nempe doctrina ex Verbo; non pudefient cum loquentur cum
hostibus in porta, significat quod nihil timoris erit pro malis
ex infernis, hostes sunt mala, et porta est infernum, videatur
in Opere de Coelo et Inferno n: 428. 429. 583. 584.
585. Apud Eundem „*Filii Ephraimi, qui armati jacula-
tores arcus, averterunt se in die praelii, non servarunt
foedus Dei*“ Psalm: LXXVIII: 9; per Ephraimum hic ut
supra significatur intellectus veri, et per filios ejus ipsa vera,
quare etiam vocantur jaculatores arcus, hoc est, pugnatores
contra mala et falsa; hic quod non illis restiterint, quia non
conjuncti Domino, significatur per quod averterint se in die
praelii, quia non servarunt foedus Dei, foedus est conjun-
ctio, et non servare illud est non vivere secundum vera et
bona quae conjungunt. Ex allatis locis constare potest, quod
per arcum significetur doctrina veri pugnans contra falsa et
[477] mala ac dissipans illa; quod id per arcum significetur, con-
stare adhuc potest ex sensu opposito ejus, in quo arcus
significat doctrinam falsi pugnantem contra vera et bona ac
destruentem illa, et per tela ac sagittas ipsa falsa ejus: in
hoc sensu dicitur Arcus in sequentibus his locis; apud Davi-
dem „*Ecce impii tendunt arcum, praeparant telum suum
super nervo ad jaculandum in tenebris rectos corde*“ Psalm:
XI: 2; quod impii tendant arcum, significat quod effingant
doctrinam; quod praeparent telum super nervo, significat
quod inapplicent ei falsa apparentia sicut vera; ad jaculan-
dum in tenebris rectos corde, significat ad fallendum illos
qui in veris ex bono sunt; arcus ibi est doctrina falsi, telum
est ipsum falsum, jaculari est fallere, ac tenebrae sunt ap-
parentiae, ratiocinantur enim ex apparentiis in mundo et ex

fallaciis, applicando etiam sensum literae Verbi. Apud Eundem „*Gladium nudant impii, et tendunt arcum suum ad dejiciendum miserum et egenum: gladius eorum intrabit in cor eorum, et arcus eorum frangentur*“ Psalm: XXXVII: 14. 15; per gladium significatur falsum pugnans contra verum; et per arcum significatur doctrina falsi; ad dejiciendum miserum et egenum, significat ad pervertendum illos qui in ignorantia veri et boni sunt; gladius eorum intrabit in cor eorum, significat quod perituri sint ex suo falso; et arcus eorum frangentur, significat quod doctrina falsi eorum dissipabitur, quod etiam fit post excessum eorum e mundo, tunc falsa perdunt eos, et doctrina quantum ad vera applicata falsis dissipatur. Apud Eundem „*Qui acuunt sicut gladium linguam suam, tendunt telum suum verbo amaro, ut jaculentur in latibulis integrum*“ Psalm: LXIV: 4. 5; quia gladius significat falsum pugnans contra verum, ideo dicitur acuunt sicut gladium linguam suam; et quia telum significat falsum doctrinae, ideo dicitur tendunt telum suum verbo amaro; jaculari in latibulis integrum, simile significat quod supra jaculari in tenebris rectos corde, nempe fallere illos qui in veris ex bono sunt. Apud Jeremiam „*Omnes maechantes, conventus perfidorum, qui tendunt linguam suam, arcus eorum mendacium, neque in veritatem praevaluerunt in terra, quia a malo in malum exeunt, nec Me noverunt*“ IX: 1. 2, per maechantes, conventum perfidorum, intelliguntur qui falsificant cognitiones veri et boni, maechantes sunt qui falsificant cognitiones veri, et perfidi qui cognitiones boni; de his dicitur quod tendant linguam, et quod arcus eorum mendacium, arcus est doctrina unde principia falsi, et mendacium est falsum; et inde quoque dicitur non in veritatem praevaluerunt in terra, hoc est, in Ecclesia ubi genuina vera; quod tales sint qui in vita mali sunt, et non agnoscunt Dominum, significatur per quia a malo in malum exeunt, nec Me noverunt. Apud Jeremiam „*Ecce Ego ascendere faciens contra Babelem congregationem gentium magnarum e terra septentrionis; tela ejus sicut fortis, non revertetur ullum vanum: disponite contra Babelem circumcirca, omnes tendentes arcum, jaculamini contra eam,*

nec parcite telis: audire facite contra Babelem jaculatores, omnes tendentes arcum castrametamini contra eam circumcirca, ne sit illi evasio" L: 9. 14. 29. 42. Cap: LI: 3; per haec describitur totalis devastatio veri apud illos qui per Babelem intelliguntur, qui sunt qui Divinam potestatem sibi arrogant, et quidem Dominum agnoscunt, sed deprivant illum omni potentia salvandi, et qui inde prophanant Divina vera; et quia quam maxime providetur a Domino ne
[478] genuina vera prophanentur, ideo illa prorsus iis auferuntur, et loco eorum imbuuntur meris falsis; per congregationem gentium magnarum e terra septentrionis, significantur dira mala assurgentia ex inferno, gentes magnae sunt dira mala, et terra septentrionis est infernum ubi nihil nisi falsum; per tela ejus sicut fortis, non revertetur ullum vanum, significatur quod inde imbuentur meris falsis; per disponite contra Babelem circumcirca omnes tendentes arcum, jaculamini contra eam, nec parcite telis, significatur quod similiter quoad omnia doctrinalia; totalis devastatio veri apud illos, significatur per omnes tendentes arcum castrametamini contra eam circumcirca, ne sit illi evasio. Apud Esajam *„Ego excitans contra eos Medum, qui argentum non aestimabunt, et auro non delectabuntur, quorum arcus juvenes allident, et fructus ventris non miserebuntur: sic erit Babel, sicut eversio Dei, Sodoma et Gomorrha"* XIII: 17. 18. 19; etiam haec de Babele, et de devastatione omnium Ecclesiae apud illos qui per Babelem intelliguntur, de quibus mox supra; per Medum significantur qui nihili faciunt vera et bona Coeli et Ecclesiae, quare de illis dicitur, qui argentum non aestimabunt, et auro non delectabuntur, argentum significat verum, et aurum bonum, utrumque Ecclesiae; per illorum arcus qui juvenes allident, et fructus ventris non miserebuntur, significantur doctrinalia quae destruent omne verum et omne bonum inde, juvenes significant vera, et fructus ventris bona; et quia omne malum illis est ex amore sui, et omne falsum est ex illo malo, et quia id malum et inde id falsum est damnatum ad infernum, ideo dicitur, sic erit Babel, sicut eversio Dei Sodoma et Gomorrha, eversio Dei significat damnationem ad infernum, ac Sodoma et Gomorrha significant mala ex amore

sui et inde falsa; quod haec per Sodomam et Gomorrham significentur, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 2220. 2246. 2322. Apud Eundem *„In die illo, omnis locus in quo fuerunt mille vites pro mille argenti, erit in senticetum et vepretum: cum telo et cum arcu veniet eo, quia senticetum et vepretum tota terra"* VII: 23. 24; Ecclesia vastata quoad omne verum et bonum ita describitur; Ecclesia qualis fuerat prius, quod nempe ibi genuina vera, quae sunt vera ex bono, fuerint in abundantia, per quod ubi fuerunt mille vites pro mille argenti, mille vites sunt vera ex bono in abundantia, mille argenti sunt aestimatissima quia sunt genuina, argentum est verum, et mille sunt multa ita in abundantia; qualis autem facta est Ecclesia cum vastata quoad omne verum et bonum, describitur per haec, cum telo et cum arcu veniet eo, quia senticetum et vepretum tota terra, telum est falsum destruens verum, et arcus est doctrina falsi; senticetum significat falsum ex malo, et vepretum malum ex falso, terra est Ecclesia. Apud Jeremiam *„Ecce populus veniens e terra septentrionis, et gens magna excitabitur a lateribus terrae, arcum et hastam prehendunt, crudelis illa, non miserantur; vox eorum sicut mare resonat, et super equis equitant, paratus ut vir ad bellum, contra te filia Zionis"* VI: 22. 23; describitur etiam hic devastatio Ecclesiae per falsa mali; quid significat populus e terra septentrionis, et gens magna a lateribus terrae, tum quid significat quod vox eorum sicut mare resonet, et quod super equis equitent, explicatum est in mox praecedente Articulo; quod arcum et hastam prehendant, significat falsum doctrinae destruens verum, et hasta falsum mali destruens bonum, filia Zionis est Ecclesia. Apud Eundem *„Vastitas tota terra, prae voce equitis et sagittariorum fugit tota urbs;* [479] *intrarunt nubes, in petras ascenderunt, tota urbs deserta, nec habitans in ea"* IV: 27. 29; etiam hoc explicatum videatur in mox praecedente Articulo; vox equitis et sagittariorum significat ratiocinationes ex falsis et impugnationes veri, sagittarii seu arcum tenentes sunt qui impugnant vera ex falsis docrinae; inde dicitur fugit tota urbs, et tota urbs deserta, urbs significat doctrinam Ecclesiae. Apud Esajam *„Jeho-*

vah sustulit signum gentibus e longinquo, et ecce cito velox veniet, ejus tela acuta, et omnes arcus ejus tensi; ungulae equorum ejus sicut rupes reputantur, et rotae ejus sicut procella" V: 26. 28; per tela ejus acuta, et per arcus ejus tensos significantur falsa doctrinae parata ad destruendum vera: quid significatur per gentes e longinquo, per ungulas equorum quae sicut rupes reputantur, et per rotas quae sicut procella, videatur in mox superiori Articulo, ubi explicata sunt. Apud Amos *„Non tenens arcum consistet, neque celer pedibus suis eripiet se, neque equitans equo eripiet animam suam, sed fortis corde suo inter heroës fugiet nudus in die illo"* II: 14. 15. 16; hic describitur propria intelligentia, et inde fiducia ex eo quod possit ratiocinari ex falsis contra vera; per tenens arcum non consistet, et celer pedibus non eripiet se, significatur quod qui scit alacriter et solerter ratiocinari ex doctrina et ex memoria quae naturalis hominis, nihil possit consulere saluti suae, et consistere die judicii; simile significatur per equitans equo non eripiet animam suam; per fortem corde qui fugiet in die illo, significatur quod qui fidet sibi ex eo quod ratiocinari possit ex falsis, deprivatus erit omni vero tunc; per fortem corde intelligitur qui sibi ex eo fidet, et per nudum significatur deprivatus omni vero. Apud Davidem *„Deus Judex justus, Deus irascens toto die; si non reversus fuerit* (malus), *gladium suum acuit, arcum suum tetendit, et direxit eum, et praeparavit sibi vasa mortis, tela sua ardentia facit"* Psalm: VII: 12. 13. 14; tribuitur hic Deo, quod irascatur malo, quod gladium suum acuat, arcum suum tendat et dirigat, praeparet vasa mortis, et tela sua ardentia faciat, sed intelligitur in sensu spirituali quod homo ita faciat sibi; tribuuntur illa Deo in sensu literae, quia is sensus est naturalis, et pro naturali homine, qui credit quod timendus sit Deus propterea, ac timor apud illum operatur quod amor postea cum fit spiritualis; inde patet, quid hic per illa verba significatur, quod nempe malus irascatur Deo, gladium sibi acuat, arcum tendat et dirigat eum, praeparet vasa mortis, et tela sua ardentia faciat; per quod acuat gladium significatur quod comparet sibi falsum per quod pugnet contra vera; per quod arcum tendat et dirigat

eum, significatur quod ex falsis faciat sibi doctrinam contra vera; et per quod praeparet vasa mortis, et tela sua ardentia faciat, significatur quod principia falsi sibi faciat ex amore infernali per quae destruat bonum et ejus vera. In Threnis *„Dominus tetendit arcum suum sicut hostis, constitit dextra Ejus sicut inimicus, occidit omnia desiderabilia oculorum“* II: 4; hic quoque tribuuntur Domino similia ex simili causa, de qua nunc supra; quod tendat arcum suum sicut hostis, et consistat dextra Ejus sicut inimicus, significat quod homo malus id sibi faciat, nempe quod defendat malum contra bonum, et falsum contra verum ejus ex Doctrina quam sibi finxit ex propria intelligentia et confirmavit per sensum literae Verbi, nam in Threnis agitur de vastatione omnis boni
et omnis veri apud gentem Judaicam propter applicationem [480]
sensus literae Verbi ad favorem suorum amorum; arcus ibi est doctrina falsi inde, hostis est malum, et inimicus est falsum; quod inde perierit omnis intellectus veri et boni, significatur per quod Dominus occiderit omnia desiderabilia oculorum, desiderabilia oculorum sunt omnia quae sunt intelligentiae et sapientiae. Apud Mosen *„Ignis accensus est in ira mea, et comedet terram et proventum ejus, et inflammabit fundamenta montium, evacuabo super illis mala, sagittas meas consumam in iis“* Deutr: XXXII: 22. 23; haec in Cantico Mosis, in quo agitur de Gente Israëlitica et Judaica, et describitur quales sunt corde suo, quod nempe apud illos nihil Ecclesiae, quia mere falsum ex malo; per terram et proventum ejus quae comedentur, significatur Ecclesia ac omne verum et bonum ejus, per terram Ecclesia, et per proventum omne verum et bonum ejus; per fundamenta montium quae inflammabuntur, significantur vera super quibus fundantur bona amoris, in specie vera sensus literae Verbi, quoniam illa sunt fundamenta; per mala quae super iis evacuabuntur, et per sagittas quae consumentur super iis, significatur quod imbuentur omnibus malis et falsis: qualis gens illa a principio fuerat, et quoque hodie est, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 248. In Libro I Samuelis *„Arcus fortium fracti sunt; et qui impulsi erant robur circumcinxerunt“* II: 4; propheticum

Channae Matris Samuelis, in quo agitur de deprivatione veri apud illos qui ab Ecclesia, quia in nulla affectione veri spirituali, ac de receptione et illustratione illorum qui extra Ecclesiam quia in affectione veri spirituali; doctrinae falsorum quae illis qui ab Ecclesia quod nihili sint, significatur per quod Arcus fortium fracti sint; et receptio ac illustratio illorum qui extra Ecclesiam, significatur per qui impulsi erant, robur circumcinxerunt, impulsi dicuntur qui a falsis ignorantiae pressi, et robur dicitur de potentia et abundantia veri ex bono. Apud Jeremiam *„Ecce Ego frangens Arcum Elami, principium potentiae ejus“* XLIX: 35; per Elamum intelligitur scientia quae naturalis hominis, et inde fiducia; per arcum ejus significatur scientia ex qua ut ex doctrina pugnat, et per principium potentiae ejus significatur fiducia; scientia enim nihili valet si non inservit rationali et spirituali homini: quod per Elamum intelligatur scientia quae naturalis hominis, constare potest ex locis in Verbo ubi nominatur, ut Genes: X: 22. Esaj: XXI: 2. Jerem: XXV: 24. 25. 26. Cap: XLIX: 34 ad 39. Ezech: XXII: 24. 25. Apud Davidem *„Jehovah cessare facit bella usque ad extremitatem terrae, arcum frangit, et amputat hastam, currus comburit igne“* Psalm: XLVI: 10; quia per bella significantur pugnae spirituales, quae hic sunt falsi contra verum et contra bonum quae Ecclesiae, inde patet, quid significatur per quod Jehovah cessare faciet bella usque ad extremitatem terrae, nempe quod omnem pugnam et omne dissidium a primis ad ultima veri Ecclesiae, extremitas terrae significat ultima ejus; quod non erit pugna doctrinae contra doctrinam, significatur per quod franget arcum; quod non erit pugna ex aliquo falso mali, significatur per quod amputabit hastam; et quod destruetur omne doctrinae falsi, per quod currus comburet igne. Apud Eundem *„Est in Schalem tabernaculum Jehovae, et habitaculum Ipsius in Zione, ibi fregit nervos arcus, scutum et gladium et bellum“* Psalm: LXXVI:
[481] 3. 4; similiter hic de cessatione omnis pugnae et omnis discidii in Regno Domini agitur; per Schalem ubi tabernaculum Jehovae, et per Zionem ubi habitaculum Ipsius, significatur Regnum spirituale et Regnum coeleste Ipsius, per

Schalem Regnum spirituale ubi genuinum verum, et per Zionem Regnum coeleste ubi genuinum bonum; et per quod franget nervos arcus, scutum, gladium et bellum, significatur dissipatio omnis pugnae falsorum doctrinae contra bonum et verum, nervi arcus sunt principalia doctrinae. Apud Hoscheam „*Feriam illis foedus in die illo cum bestia agri, et cum ave coelorum, et cum reptili terrae, et arcum et gladium et bellum frangam de terra, et cubare faciam eos secure*“ II: 18; agitur ibi de adventu Domini, et tunc de conjunctione Ipsius cum omnibus qui in veris ex bono sunt; per foedus cum bestia agri, cum ave coelorum et cum reptili terrae, significatur conjunctio cum affectione boni eorum, cum affectione veri, et cum affectione cognitionum veri et boni quae Ecclesiae; bestia enim agri significat affectionem boni, avis coelorum affectionem veri, et reptile terrae affectionem cognitionum veri et boni; quod non aliqua bestia ac avis ac reptile terrae hic intelligatur, nullus non videt, num aliquod foedus cum illis; quod ex conjunctione cum Domino non aliqua pugna exstitura sit falsi contra verum, significatur per quod arcum et gladium et bellum frangam de terra, arcus ibi est doctrina, gladius est falsum, et bellum est pugna. Apud Ezechielem „*Hic dies de quo loquutus sum, tunc exibunt habitatores urbium Israëlis, et incendent comburentque arma, et scutum, et clypeum, cum arcu et cum telis, et cum baculo manus, et cum hasta, et accendent illis ignem septem annis*“ XXXIX: 8. 9; agitur ibi de Gogo, per quem intelliguntur qui in externo cultu sunt et in nullo interno; hi quia contra affectionem veri spiritualem sunt, quae est amare vera quia vera sunt, et inde sunt in falsis quoad doctrinam, et in malis quoad vitam, nemo enim reformari potest, hoc est, et a falsis et a malis abduci, nisi per vera; inde est quod dicatur, quod exibunt habitatores urbium Israëlis, et comburent arma et scutum et clypeum cum arcu et cum telis, et cum baculo manus et cum hasta; per habitatores urbium Israëlis intelliguntur qui in affectione veri ex bono sunt, hoc est, in affectione veri spirituali, et inde in doctrina genuini veri; per comburere arma significatur exstirpare falsa omnis generis; per scutum falsum destruens bo-

num; per clypeum falsum destruens verum; per arcum cum telis doctrina cum suis falsis; per baculum manus et hastam significatur potentia et confidentia propria, quales sunt illis qui in externo cultu ponunt omne Ecclesiae et inde salutis; quod accendent illis ignem septem annis, significat quod falsa et mala illa prorsus exstinguentur, septem anni significant omnia, plenum et prorsus, videatur supra n: 257. 300.

358. Et data est [ei] corona, quod significet vitam aeternam quae victoriae praemium, constat ex significatione coronae, cum agitur de pugna spirituali, ut hic, quod sit vita aeterna quae victoriae praemium; quod hic agatur de pugna spirituali, constat ex antecedentibus et sequentibus; in antecedentibus dicitur, quod sedens super Equo albo haberet arcum, et per arcum significatur doctrina charitatis et fidei, ex qua pugnatur contra mala et falsa, et dissipantur illa; et quoque ex sequentibus, in quibus dicitur, et exivit vincens et ut vinceret, per quae significatur victoria super illa; inde
[482] per coronam hic significatur vita aeterna quae victoriae praemium. Simile significatur per Coronam ubi agitur de tentationibus, quoniam tentationes sunt pugnae spirituales, ut in Capite II hujus Libri, ubi haec *„Ecce futurum ut conjiciat ex vobis diabolus in custodiam ut tentemini, et habebitis afflictionem diebus decem; esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitae“* Vers: 10; quod ibi per coronam significetur sapientia et felicitas aeterna, videatur supra, n: 126; sapientia et felicitas aeterna simul sumtae sunt vita aeterna, nam in sapientia et in felicitate aeterna est ipsa vita coeli. Simile significatur per coronam martyrum, quoniam illi in afflictione fuerunt, et fideles usque ad mortem, et quoque in tentationibus, et vicerunt; etiam illis post mortem datae sunt coronae, sed ne honorem sibi inde arrogarent, et sic attraherent fastum, rejecerunt illas e capite suo. Quia per bella in Verbo significantur bella in spirituali sensu, quae sunt pugnae contra mala et falsa, et per Reges significantur vera ex bono quae contra illa pugnant, inde antiquis temporibus, quando in scientia correspondentiarum et repraesentationum fuerunt, Reges in praeliis habebant Coronam super Capite et armillam super brachio, ut constare

potest ex Libro II Samuelis *„Puer filius Amalekitae, qui nuntiavit Davidi, quod mortuus esset Saul et Jonathan, dixit, veni in montèm Gilboae, cum ecce Saul niteretur in hastam suam, ac currus et duces persequerentur illum, et dixit ad me, veni et occide me, et steti contra eum et occidi illum; et accepi coronam quae supèr capite ejus, et armillam quae super brachio, et adduco ea ad te“* I: 6. 8. 9. 10; Corona in praeliis tunc fuit insigne pugnae, et armilla super brachio fuit insigne potentiae, utriusque contra mala et falsa; hae etiam pugnae per praelia ubivis in Verbo, etiam Historico, significantur: quod Armilla super brachio significet potentiam veri ex bono, videatur n: 3105. Quid porro Coronae regum, et Coronae in genere, significant, videatur n: 272.

359. Et exivit vincens et ut vinceret, quod significet remotionem malorum et inde falsorum in fine vitae et postea in aeternum, constat ex significatione vincere in Verbo, quod sit spiritualiter vincere, quod est subjugare mala et falsa; sed haec quia non aliter vincuntur, quam quod removeantur a Domino, inde per vincere significatur remotio malorum et falsorum: quod mala et falsa removeantur et non abstergantur, seu quod homo detineatur ab illis et teneatur in bono et vero a Domino, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 166: et in Arcanis Coelestibus n: 865. 868. 887. 894. 929. 1581. 2116. 2406. 4564. 8206. 8393. 8988. 9014. 9333 ad 9338. 9446. 9447. 9448. 9451. 10057. 10060. dicitur exivit vincens et ut vinceret, et per exivit vincens significatur remotio malorum et inde falsorum ad finem vitae, et per ut vinceret significatur et postea in aeternum; nam qui pugnat contra mala et falsa, et vincit illa in mundo usque ad finem vitae, is vincit illa in aeternum; homo enim qualis est ex anteacta vita in fine vitae suae, talis permanet in aeternum. Quod vincere significet spiritualiter vincere, est quia Verbum in sinu suo est spirituale, seu in sinu suo agit de spiritualibus, et non de terrestribus; terrestria, quae in sensu literae ejus sunt, modo inserviunt sensui spirituali ejus pro basi, in quam spiritualia desinunt, et in qua sunt: simile significatur per vincere in sequentibus his locis; in Apoca- [483]
lypsi *„Vincenti dabo edere de arbore vitae quae in medio*

paradisi Dei" II: 7; *„Vincens non laedetur a morte secunda"* II: 11: *„Vincens et custodiens opera mea usque ad finem, dabo illi potestatem super gentes"* II: 26: *„Vincens faciam illum columnam in Templo Dei"* III: 12: *„Vincens dabo ei sedere Mecum in Throno meo"* III: 21. *„Vicerunt draconem per sanguinem Agni, et per Verbum testimonii"* XII: 11: *„Vincens possidebit omnia, et ero illi Deus, et ille erit Mihi filius"* XXI: 7: et apud Johannem *„Jesus ad discipulos, haec loquutus sum vobis, ut in Me pacem habeatis, in mundo afflictionem habetis, sed confidite, Ego vici mundum"* XVI: 33; per quod Dominus vicerit mundum, intelligitur quod subjugaverit omnia inferna, nam mundus ibi significat omnia mala et falsa quae ab inferno, ut quoque apud Johannem Cap: VIII: 23. Cap: XII: 31. Cap: XIV: 17. 19. 30. Cap: XV: 18. 19. Cap: XVI: 8. 11. Cap: XVII: 9. 14. 16. Simile per vincere, ubi de Domino, significatur apud Esajam *„Quis hic qui venit ex Edom, conspersus vestes ex Bozra: torcular calcavi solus, et de populis non vir Mecum: propterea calcavi illos in ira mea, et conculcavi eos in excandescentia mea; unde sparsa est victoria eorum super vestes meas, et omne vestimentum meum pollui; at descendere feci in terram victoriam eorum"* LXIII: 1. 3. 6; agitur ibi de Domino, et de pugnis Ipsius contra inferna, ac de subjugatione eorum; Ipse quoad Divinum Humanum suum intelligitur ibi per Edom, qui conspersus vestes ex Bozra, et per vestes Ipsius significatur Verbum in litera, vestes enim significant vera investientia, et cum de Domino, significant Divina Vera, proinde Verbum, quoniam ibi sunt omnia Divina Vera; videatur supra n: 195. Verbum in sensu literae hic etiam intelligitur per Vestes, quia ibi sunt vera investientia, inservit enim sensus literae pro veste sensui spirituali: et quia Verbum quoad illum sensum a populo Judaico distractum est, et per id Divinum Verum adulteratum, dicitur conspersus vestes ex Bozra, sparsa est victoria eorum super vestes meas, et omne vestimentum meum pollui; vestes ex Bozra significant ultimum Verbi, quod est sensus literae ejus, victoria eorum super vestes meas, significat sinistram inter-

pretationem et applicationem Veri ab iis qui trahunt sensum literae ad favendum suis amoribus ac principiis inde captis, ut factum est a Judaeis, et quoque hodie fit a pluribus; hoc intelligitur per victoriam eorum super vestes meas; quod Dominus Solus pugnaverit, significatur per torcular calcavi solus, et de populis non vir Mecum, torcular significat pugnam ex Divinis Veris contra falsa, quia in torcularibus exprimebatur vinum ex uvis, et per Vinum significatur Divinum Verum, inde calcare id solus, et de populis non vir Mecum, significat quod Solus absque ullo alicujus auxilio; quod Dominus subjugaverit inferna, significatur per calcavi illos in ira mea, et conculcavi illos in excandescentia mea, calcavi et conculcavi dicitur quia de torculari, et significat quod destruxit, ira et excandescentia dicitur quia destructi sunt, ac tribuitur in sensu literae Domino, cum tamen nihil irae et excandescentiae Ipsi est, sed illis qui contra Ipsum, ex apparentia ita dicitur hic et perpluries alibi; quod subjugati sint et damnati ad infernum, significatur per descendere feci in terram victoriam eorum, in terram est in damnationem, ita in infernum: quod per terram etiam significetur damnatio, videatur supra n: 304 fin.

360. Vers: 3. 4. *Et cum aperuisset secundum sigillum, audivi secundum animal dicens, veni et aspice. Et exivit alius Equus rufus, et sedenti super illo datum ei tollere pacem de terra, ut alii alios occidant, et data ei machaera magna.* Et cum aperuisset secundum sigillum, significat manifestationem succedentis status eorum qui ab Ecclesia ubi Verbum: audivi secundum Animal dicens, significat e Coelo intimo a Domino: veni et aspice, significat attentionem et perceptionem: et exivit alius Equus rufus, significat intellectum Verbi deperditum quoad bonum: et sedenti super illo datum ei tollere pacem de terra, significat Verbum inde non intellectum, unde dissidia in Ecclesia: ut alii alios occidant, significat falsificationem et exstinctionem veritatum: et data ei machaera magna, significat per falsa. [484]

361. Et cum aperuisset secundum sigillum, quod significet manifestationem succedentis status eorum qui ab Ecclesia ubi Verbum, constat ex illis quae supra n: 351. 352, dicta

sunt, quod nempe per aperire sigillum, significetur manifestatio status eorum qui ab Ecclesia; et quia septem sigilla erant, et illa septies aperta, inde significantur successivi status eorum. Sed hi successivi status Ecclesiae, qui hic describuntur, non apparent alicui in mundo, sunt enim successivi status quoad intellectum veri ex Verbo, hos nemo videt quam Solus Dominus: et quia omnes qui in Coelis sunt, ibi ordinati sunt secundum affectiones boni et veri, et inde quoad perceptionem et intellectum Verbi, et in hoc Libro Prophetico de Ultimo Judicio super eos qui in priori Coelo, ac de Ordinatione eorum qui in Novo Coelo traditur, ideo de iis statibus hic agitur; inde enim pendent sequentia.

362. Audivi secundum Animal dicens, quod significet e Coelo intimo a Domino, constat ex illis quae supra n: 353, dicta sunt: per Animalia enim intelliguntur Cherubi, et per Cherubos significatur in supremo sensu Dominus quoad Providentiam et quoad tutelam ne adeatur nisi quam per bonum amoris, et in sensu respectivo Coelum intimum, videatur supra n: 152. 277. 313. 322: quod Cherubi etiam significent Coelum intimum, est quia hoc Coelum in bono amoris in Dominum est, et Dominus adiri non potest nisi per Coelos, et in Coelum intimum seu tertium non admittitur aliquid, quod non sapit ex bono illius Coeli. Quod quatuor Animalia seu Cherubi fuerint, est quia quatuor significant conjunctionem in unum, et talis illis qui ibi sunt conjunctio est, Dominus enim ita conjungit illos per Amorem in Ipsum ab Ipso; inde est quod quatuor visi fuerint. Ex his etiam patet, quod hic simile intelligatur per secundum Animal quod per primum, et simile per tertium et per quartum in sequentibus: quod quatuor significent conjunctionem, videatur n: 1686. 8877. 9601. 9674.

363. Veni et aspice, quod significet attentionem et perceptionem, constat ex illis quae supra n: 354, explicata sunt, ubi similia verba.

364. Et exivit alius Equus rufus, quod significet intellectum Verbi deperditum quoad bonum, constat ex significatione Equi, quod sit intellectuale, de qua supra n: 355, hic quia de statibus eorum qui ab Ecclesia ubi Verbum est, agi-

tur, per Equum significatur intellectuale hominum Ecclesiae quoad Verbum; et ex significatione rubri seu rufi, quod sit quale rei quoad bonum, hic itaque quale intellectus Verbi quoad bonum; quod rufum hic significet illum deperditum [485] quoad bonum, constare potest ex mox sequentibus in hoc Versu, dicitur enim, Sedenti super illo datum est tollere pacem de terra, ut alii alios occidant, et data ei machaera magna, per quae significatur quod inde exstinctio omnis veri. Quoniam Equi, qui Johanni visi sunt, distinguuntur per colores, primus enim apparuit albus, secundus rufus, tertius niger, et quartus pallidus, et colores significant quale rei, ideo hic primum aliquid de coloribus dicetur: apparent in Coelis Colores omnis generis, et originem trahunt a luce ibi, quae Lux quia immensum excedit nitore et splendore lucem mundi, ita quoque colores ibi; et quia Lux ibi est ex Sole Coeli, qui est Dominus, et est Divinum procedens, et inde illa Lux est spiritualis, quare etiam omnes Colores significant spiritualia: et quia Divinum procedens est Divinum Bonum unitum Divino Vero, ac Divinum Bonum in Coelo sistitur per Lucem flammeam, ac Divinum Verum per Lucem candidam, ideo sunt bini Colores qui ibi omnium fundamentales sunt, nempe Color ruber et Color albus, Color ruber originem ducit ex Luce flammea, quae est ex Divino Bono, et Color albus ex Luce candida, quae est ex Divino Vero; quapropter quantum Colores trahunt ex rubro, tantum significant bonum, et quantum ex candido, tantum significant Verum: sed haec melius constare possunt ex illis quae de Coloribus ab experientia in Arcanis Coelestibus allata sunt; quod nempe Colores pulcherrimi appareant in Coelis, n: 1053. 1624: quod Colores in Coelis sint ex Luce ibi, et quod sint ejus modificationes et variegationes, n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4922. 4742: ita quod sint apparentiae veri et boni, ac significent talia quae sunt intelligentiae et sapientiae, n: 4530. 4922. 4677. 9466: quod ideo Lapides pretiosi, qui ex variis Coloribus, in Pectorali Ephodi, seu in Urim et Thummim, significaverint omnia Veri ex Bono in Coelo et in Ecclesia, et inde quod Pectorale illud in genere significaverit Divinum Verum elucens ex Divino Bono, n: 9823. 9865.

9868. 9905; et quod inde Responsa data sint per Lucis variegationes et exsplendescentias, et simul per tacitam perceptionem, vel per vivam vocem e Coelo, n: 3862: quod Colores quantum trahunt ex rubro significent bonum, et quantum ex candidò verum, n: 9467: de Luce Coeli, unde et quid, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 126 ad 140. 275. Praeterea sciendum est, quod Color ruber tum significet quale rei quoad bonum, tum quale rei quoad malum; existit enim ille Color ex Luce flammea, quae Lux est ex Sole Coeli ibi, ut supra dictum est, et quoque existit ex flammeo in inferno, quod est ex igne ibi, qui ignis est similis igni carbonario; inde rubrum in Coelo est prorsus aliud rubrum, quam rubrum in inferno; rubrum in Coelo est splendidum et vivum, rubrum autem in inferno est tetre obscurum et mortuum, etiam rubrum Coeli vivificat, at rubrum inferni mortificat: causa est, quia ignis ex qua rubrum, est in sua origine Amor, ignis coelestis est ex amore coelesti, et ignis infernalis est ex amore infernali, inde est quod ignis in Verbo significet Amorem in utroque sensu, videatur n: 4906. 5071. 5215. 6314. 6832. 7575. 10747; et in Opere de Coelo et Inferno n: 134. 566 ad 575; quapropter rubrum inde existens significat quale amoris in utroque sensu: rufum etiam hoc, seu rufum hujus Equi, in Lin-
[486] gua Graeca originali dicitur ex igne: ex his, et simul ex descriptione hujus Equi in hoc Versu, patet, unde est quod Equus rufus significet intellectum Verbi deperditum quoad bonum. Quod Equus significet aliquid rei, constare potest manifeste ex eo, quod Equi visi sint quando aperta sunt sigilla, ac dicitur quod exiverint, non enim potuerunt Equi exire ex Libro, sed manifestari illae res quae per Equos significantur: quod Equus significet intellectuale, et color quale ejus, ab experientia notissimum mihi factum est; visi enim mihi sunt spiritus aliquoties, qui de aliqua re ex intellectu meditati sunt, quod equitaverint super equis, et cum illos interrogarem num equitaverint, dixerunt quod non, sed quod steterint meditabundi de aliqua re; inde patuit, quod equitatio super equo fuerit apparentia repraesentans operationem intellectus eorum: est quoque locus, qui vocatur con-

ventus intelligentium et sapientium, ubi perplures eunt meditabundi, et cum aliquis eo venit, apparent ei equi in vario colore, et varie phalerati, et quoque currus, et aliqui equitantes et aliqui sedentes in curru; illi etiam cum interrogantur num equitent super equis ac vehantur in curribus, dicunt quod non, sed quod vadant meditantes; inde etiam patuit, quid per equos et per currus significatur: sed de hac re videantur plura in Opusculo de Equo Albo: ex his nunc constare potest, unde est quod Johanni visi sint Equi quando aperta sunt sigilla Libri, et quoque quid significant: quod Equi illi visi sint, est quia omnia spiritualia Verbi in sensu ejus literae sistuntur per talia quae correspondent seu quae repraesentant, et inde significant, et hoc ex causa ut Divinum ibi in ultimis sit, et inde plenum, ut supra aliquoties dictum est. Quod rufum seu rubrum significet quale rei quoad bonum, constare etiam potest a sequentibus his locis in Verbo; apud Mosen „*Qui lavat in vino indumentum suum, et in sanguine uvarum velamen suum: ruber oculis prae vino, et albus dentes prae lacte*“ Genes: XLIX: 11. 12; haec in prophetico Israëlis patris de Jehudah, et per Jehudam ibi intelligitur Dominus quoad bonum amoris, et in sensu respectivo Regnum coeleste Domini; quid per singula ibi in sensu spirituali significatur, videatur in Arcanis Coelestibus, ubi explicata sunt; Divina sapientia quae ex Divino Bono, significatur per ruber oculis prae vino, ac Divina intelligentia quae ex Divino Vero per albus dentes prae lacte. In Threnis „*Albi erant Naziraei prae nive, candidi erant prae lacte, rubuerunt ossa prae margaritis*“ IV: 7; per Naziraeos repraesentabatur Dominus quoad Divinum Humanum, videatur supra n: 66. 196 f.: quare etiam per illos in sensu respectivo significabatur bonum amoris coelestis, quia hoc bonum a Divino Humano Domini immediate procedit; repraesentativum ejus in Ecclesia ita describitur; verum illius boni significatur per albi erant prae nive, et candidi prae lacte, ac bonum veri per rubuerunt ossa prae margaritis; ossa enim significant vera in suo ultimo, ita vera in omni complexu, nam in ultimis sunt omnia simul et plene; quod illa ex bono sint, et quoque bona, significatur per rubu-

erunt. Apud Sachariam „*Vidi quatuor Currus exeuntes inter montes aeris, in curru primo equi rufi, in curru secundo equi nigri, in tertio equi albi, in quarto equi grandinati, robusti*" VI: 1. 2; quod per equos rufos hic quoque significetur quale intellectus quoad bonum in principio, per equos nigros quale intellectus quoad verum in principio, per equos
[487] albos quale intellectus quoad verum postea, per equos grandinatos quale intellectus quoad verum et bonum postea, et per robustos quale ejus inde quoad potentiam resistendi falsis et malis, videatur supra n: 355, ubi actum est de significatione equi. Paene simile intelligitur apud Eundem per „*Equum rufum, super quo equitavit vir, stans inter myrtos*" I: 8. Quoniam per rubrum seu rufum significatur quale rei quoad bonum, ideo „*pro tegumento super Tentorio erant pelles arietum ruforum*" Exod: XXV: 5. Cap: XXVI: 14. Cap: XXXV: 7. Et quoque ideo „*Aqua separationis, per quam mundabantur, facta est ex combusta vacca rufa*" Num: XIX: 1 ad 10; per Vaccam rufam significatur bonum naturalis hominis, et per aquam separationis ex illa combusta factam significatur verum naturalis hominis; et quia omnis mundatio fit per vera, ideo hoc mandatum est; etiam singula processus circa mactationem ejus et circa praeparationem aquae pro mundatione ex illa, involvunt spiritualia. Quia Rubrum significat quale rei quoad bonum, ideo quoque Nomina, et Res, quae ex eadem voce in Lingua originali nominantur, significant bonum ex quo; Rubrum in Lingua originali dicitur Adam, inde est nomen Adamo, et quoque Nomen Edomo, et inde quoque Homo vocatur Adam, Humus Adama, et Rubinus Odam, ita nomina illa et res illae ex rubro: per Adamum significatur Ecclesia Antiquissima, quae fuit Ecclesia quae in bono amoris; simile per Hominem, et simile per Humum in sensu spirituali, ubi agitur de bono coelesti, significatur; quod Edomus dictus sit ex rubro, videatur Genes: XXV: 30; et inde per illum significatur verum boni naturalis hominis; quod Rubinus etiam dicatur ex rubro, videatur Exod: XXVIII: 17. Cap: XXXIX: 10. Ezech: XXVIII: 13; inde est quod per rubinum significetur Verum boni coelestis. Quod Adam significet Ecclesiam antiquissimam, quae fuitEcclesia coelestis,

seu Ecclesia quae in bono amoris in Dominum, videatur n: 478. 479: quod Homo significet Ecclesiam quoad bonum, n: 4287. 7424. 7523: quod Humus etiam simile significet, n: 566. 10570: quod Edom, quia dictus est ex rubro, significet Verum boni naturalis hominis, n: 3300. 3322: et quod Rubinus significet Verum boni coelestis, n: 9865. Quia Rubrum significat quale rei quoad bonum, ideo in sensu opposito significat quale rei quoad malum quod est oppositum bono, et inde bonum deperditum; in hoc sensu dicitur rubrum in sequentibus locis; apud Esajam „*Si fuerint peccata vestra sicut coccinea, sicut nix albescent; si rubra fuerint sicut purpura, sicut lana erunt*“ I: 18: et apud Nahum „*Clypeus fortium ejus rubicundus factus est, viri fortitudinis purpurati; in igne facularum currus ejus, in plateis insaniverunt currus, discurrerunt in vicis, aspectus eorum sicut facum*“ II: 4. 5. In eo sensu etiam *Draco* dicitur *rufus*, Apoc: XII: 3, de quo in sequentibus.

365. Et sedenti super illo datum ei tollere pacem de terra, quod significet Verbum inde non intellectum, unde dissidia in Ecclesia, constat ex significatione sedentis super Equo rufo, quod sit Verbum non intellectum quoad bonum, per sedentem enim super equo, significatur Verbum, ut supra n: 355. 356; per equum significatur intellectus ejus, n: 355, et per equum rufum, intellectus deperditus quoad bonum, n: 364; quare per sedentem super equo rufo, significatur Verbum inde non intellectum; ex significatione tollere pacem, [488]
quod sit quod inde dissidia, de qua sequitur; et ex significatione terrae, quod sit Ecclesia; quod terra significet Ecclesiam, videatur supra n: 29. 304. Antequam explicatur quid significat Pax, aliquid dicetur de eo, quod quando intellectus Verbi deperditus est, oriantur dissidia in Ecclesia; per bonum intelligitur bonum amoris in Dominum, et bonum amoris erga proximum, quoniam omne bonum est amoris; quando haec bona apud hominem Ecclesiae non sunt, tunc non intelligitur Verbum; conjunctio enim Domini et conjunctio Coeli cum homine Ecclesiae est per bonum, quare si non bonum est apud illum, non dari potest aliqua illustratio, omnis enim illustratio cum legitur Verbum, est e Coelo a

Domino; et cum nulla illustratio est, tunc vera, quae in Verbo, in obscuro sunt, inde dissidia: quod Verbum non intelligatur si homo non in bono sit, etiam constare potest ex eo, quod in singulis Verbi sit conjugium coeleste, hoc est, conjunctio boni et veri, quare si bonum non adest homini legenti Verbum, nec apparet verum, verum enim apparet ex bono, et bonum per vera; quod in singulis Verbi sit conjunctio boni et veri, videatur supra n: 238 fin: 288. Ita enim se res habet, quantum homo in bono est, tantum influit Dominus, et dat affectionem veri et inde intellectum; nam mens interior humana formata prorsus est ad imaginem Coeli, ac totum Coelum formatum est secundum affectiones boni et veri ex bono, quare nisi bonum apud hominem est, mens illa non aperiri potest, minus formari ad Coelum, formatur per conjunctionem boni et veri; inde etiam constare potest, quod nisi homo in bono est, vera non habeant humum in qua recipiantur, nec calorem ex quo crescant; sunt enim vera apud hominem qui in bono est, sicut semina in humo tempore veris, at vera apud hominem qui non in bono est, sunt sicut semina in humo constricta gelu tempore hyemis, quando non gramen, nec flos, nec arbor, minus fructus. In Verbo sunt omnia vera Coeli et Ecclesiae, imo omnia arcana sapientiae quae sunt Angelis Coeli, sed nemo illa videt nisi qui in bono amoris in Dominum et in bono amoris erga proximum est; qui non sunt, illi hic et ibi vident vera, sed non intelligunt illa, habent de illis prorsus aliam perceptionem et aliam ideam, quam quae est ipsis veris in se, inde quamvis vera vident aut sciunt, usque vera non sunt vera apud illos, sed falsa; nam vera non sunt vera ex sono et ex eloquutione eorum, sed ex idea et perceptione de illis; aliter cum vera implantata sunt bono, tunc vera apparent in sua forma, nam verum est forma boni. Exinde concludi potest, qualis est intellectus Verbi apud illos qui solam fidem faciunt unicum salutis medium, ac bonum vitae seu bonum charitatis rejiciunt ad tergum; compertum est, quod illi qui confirmaverunt se in eo tam doctrina quam vita, ne quidem unam justam ideam veri habeant; quae etiam causa est, quod nec sciant quid bonum, quid charitas et amor, quid proximus, quid coelum et infernum, quod vivant

post mortem ut homines, imo nec quid regeneratio, quid baptismus, et plura alia; imo in tali caecitate sunt de ipso Deo, ut colant tres in cogitatione, et non unum nisi solum ore, et non sciant quod Pater Domini sit Divinum in Ipso, et Spiritus sanctus sit Divinum ab Ipso. Haec dicta sunt, ut sciatur, quod nullus intellectus Verbi sit, ubi non bonum. Quod hic dicatur, quod sedenti super equo rufo datum sit tollere pacem de terra, est quia Pax significat pacificum mentis et tranquillum animi ex conjunctione boni et veri; inde [489]
tollere pacem significat impacificum et intranquillum ex disjunctione eorum, ex quo intestina dissidia; cum enim bonum separatum est a vero, tunc loco illius succedit malum, et hoc non amat verum, sed amat falsum, nam omne falsum est mali, sicut omne verum est boni; quare cum videt verum in Verbo, aut audit verum ex alio, malum quod est amoris ejus et inde voluntatis ejus, contranititur, et tunc vel rejicit illud, vel pervertit illud, vel per ideas ex malo ita obscurat illud, ut tandem ipse nihil veri in vero videat, utcunque sonat ut verum cum id eloquitur; inde est origo omnium dissensionum, controversiarum et haeresium in Ecclesia: ex his constare potest, quid per tollere pacem de terra, hic significatur. Quid autem Pax est in sua prima origine, ample ostensum est in Opere de Coelo et Inferno, ubi actum est de statu pacis in Coelo n: 284 ad 290, quod nempe in sua prima origine sit ex Domino, in Ipso ex unione Ipsius Divini ac Divini Humani, et ab Ipso ex conjunctione Ipsius cum Coelo et Ecclesia, et in particulari ex conjunctione boni et veri apud unumquemvis; inde est, quod per Pacem in supremo sensu significetur Dominus, in sensu respectivo Coelum et Ecclesia in communi, et quoque Coelum et Ecclesia in particulari apud unumquemvis: quod haec per Pacem in Verbo significentur, constare potest ex pluribus locis ibi, quorum sequentia ad confirmationem volo adducere: apud Johannem „*Jesus dixit, pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis, non sicut mundus dat Ego do vobis; ne turbator cor vestrum, neque formidet*“ XIV: 27; agitur ibi de unione Domini cum Patre, hoc est, de unione Divini Humani Ipsius cum ipso Divino quod in Ipso ex conceptione, et inde de conjunctione Domini cum

illis qui in veris ex bono sunt; inde per pacem intelligitur tranquillum mentis ex illa conjunctione; et quia per illam tuti sunt a malis et falsis quae ab inferno, tutatur enim Dominus illos qui Secum conjuncti sunt, ideo dicit, ne turbator cor vestrum, neque formidet; haec Divina Pax est in homine, et quia est Coelum cum illa, etiam per Pacem ibi intelligitur Coelum, et in supremo sensu Dominus; pax autem mundi est ex successibus ibi, ita ex conjunctione cum mundo, quae quia est modo externa, et non Dominus, et inde non Coelum in illa, perit cum vita hominis in mundo, et vertitur in non pacem, ideo dicit Dominus, pacem meam do vobis, non sicut mundus dat Ego do vobis. Apud Eundem „*Jesus dixit, haec loquutus sum vobis, ut in Me pacem habeatis, in mundo afflictionem habetis; sed confidite, Ego vici mundum*“ XVI: 33; etiam hic per pacem intelligitur jucundum internum ex conjunctione cum Domino, unde Coelum et gaudium aeternum; opponitur hic pax afflictioni, quia per afflictionem significatur infestatio a malis et falsis, quae illis est qui in pace Divina sunt quamdiu vivunt in mundo, caro enim, quam tunc circumferunt, concupiscit illa quae mundi sunt, inde afflictio; quare dicit Dominus, ut in Me pacem habeatis, in mundo afflictionem habetis; et quia Dominus quoad Humanum suum acquisivit Sibi potentiam super inferna, ita super mala et falsa quae inde apud unumquemvis assurgunt in carnem et infestant, ideo dicit, confidite, Ego vici mundum. Apud Lucam „*Jesus dixit ad septuaginta quos emisit; in quam domum intraveritis, primum dicite pax domui huic, et siquidem fuerit filius pacis, requiescet super illo pax*
[490] *vestra, si vero non, super vos revertetur*“. X: 5. 6: et apud Matthaeum „*Ingredientes in domum, salutate eam, et siquidem fuerit domus digna, veniet pax vestra super eam; sin autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertetur; et quicunque non receperit vos, neque audiverit verba vestra, exeuntes domo aut urbe ista, excutite pulverem pedum vestrorum*“ X: 12. 13. 14; quod dicerent domui pax, significat ut cognoscerent num illi, qui ibi sunt, reciperent Dominum, evangelizabant de Domino, ac inde de Coelo, gaudio coelesti et vita aeterna, nam omnia illa signi-

ficantur per pacem; et illi qui receperunt intelliguntur per filios pacis, super quibus pax requiesceret; si autem non agnoscerent Dominum, et inde non reciperent illa quae Domini sunt seu quae pacis, quod ab iis auferretur, significatur per si domus aut urbs non digna esset, quod pax reverteretur super eos; ne tunc a malis et falsis quae in illa domo aut in illa urbe, laederentur, mandatum est ut exeuntes excuterent pulverem pedum suorum, per quod significatur ne damnatum inde adhaereret, per pulverem pedum enim significatur damnatum, nam ultimum apud hominem, quod est sensuale naturale, correspondet plantis pedum, et quia huic adhaeret malum, ideo apud illos qui in repraesentativis Ecclesiae erant, ut plerique eo tempore, excutiebant pulverem pedum cum non reciperentur vera doctrinae; in mundo enim spirituali, quando aliquis bonus venit ad malos, influit malum ab his, et aliquantum perturbat, sed hoc solum perturbat ultima quae correspondent plantis pedum, inde cum se vertunt et abeunt, apparet sicut pulverem pedum suorum retro excutiant, quod est indicium quod liberati sint, et quod malum adhaereat illis qui in malo sunt: quod plantae pedum correspondeant infimis naturalibus, et quod inde in Verbo significent illa, videatur n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952: et quod pulvis, quem excuterent, significet damnatum, n: 249. 7418. 7522. Apud Lucam *„Jesus flevit super urbe, dicens, si nosses, et quidem in die hoc, quae ad Pacem tuam; sed nunc absconditum est ab oculis tuis“* XIX: [41.] 42; qui de his verbis et mox sequentibus ibi solum cogitant ex sensu literae, credunt, quia non aliud vident, quod a Domino illa dicta sint de destructione Hierosolymae; sed omnia, quae Dominus loquutus est, quia a Divino, non spectabant mundana et temporaria, sed coelestia et aeterna, quare per Hierosolymam, super qua Dominus flevit, hic ut alibi, significatur Ecclesia, quae tunc prorsus vastata fuit, ut amplius non verum et inde non bonum esset, et sic quod perituri in aeternum; quare dicit, si nosses et quidem in die hoc quae ad pacem tuam, hoc est, quae ad vitam et felicitatem aeternam quae a Solo Domino; nam per pacem, ut dictum est, intelligitur coelum et gaudium coeleste per conjunctionem cum Domino. Apud Eundem *„Zacha-*

rias prophetans dixit; ortus de alto apparet illis qui in tenebris et umbra mortis sedent, ad dirigendum pedes nostros in viam pacis“ I: [78.] 79; haec de Domino in mundum venturo, et de illustratione illorum tunc, qui extra Ecclesiam erant, et in ignorantia Divini Veri quia non habebant Verbum; Dominus intelligitur per ortum ab alto qui apparet, et illi qui extra Ecclesiam, intelliguntur per eos qui in tenebris et umbra mortis sedent; et illustratio eorum in Divinis veris per receptionem Domini et conjunctionem cum Ipso, unde coelum et felicitas aeterna, intelligitur per viam pacis; per
[491] dirigere pedes nostros in illam, significatur instructio. Apud Eundem *„Discipuli laudabant Deum, dicentes, Benedictus Rex qui venit in Nomine Domini, pax in Coelo et gloria in Altissimis“* XIX: 38; haec a discipulis dicta sunt, cum Dominus ivit Hierosolymam, ut ibi per passionem crucis, quae fuit ultima Ipsius tentatio, plane uniret Humanum suum Divino suo, et quoque prorsus subjugaret inferna, et quia tunc ab Ipso procederet omne Divinum Bonum et Verum, dicunt Benedictus Rex qui venit in Nomine Domini, per quod significabatur agnitio, glorificatio, et gratiarum actio quod ab Ipso illa, videatur supra n: 340; per pacem in Coelo et per gloriam in altissimis, significatur quod illa quae significantur per pacem sint ex unione Ipsius Divini ac Divini Humani, et inde Angelis et hominibus ex conjunctione cum Domino; nam cum a Domino subjugata fuerunt inferna, tunc facta est pax in Coelo, et tunc Divinum Verum fuit illis, qui ibi, a Domino, quod est gloria in altissimis; quod Gloria significet Divinum Verum procedens a Domino, videatur supra n: 33. 288. 345. Quia Pax in sensu interno Verbi significat Dominum, et inde Coelum et vitam aeternam, in specie jucundum Coeli oriundum ex conjunctione cum Domino, ideo Dominus, post resurrectionem, cum apparuit discipulis *„dixit illis, pax vobis“* Luc: XXIV: 36. 37. Johan: XX: 19. 21. 26. Porro; apud Mosen *„Benedicat tibi Jehovah, et custodiat te; lucere faciat Jehovah facies suas super te, et misereatur tui; et attollat Jehovah facies suas super te, et ponat tibi pacem“* Num: VI: 24. 25. 26; Divinum Verum, ex quo omnis intelligentia et

sapientia, cum quo influit Dominus, intelligitur per lucere faciat Jehovah facies suas super te; et per id tutela a falsis, intelligitur per misereatur tui; ac Divinum Bonum, ex quo omnis amor et charitas, cum quo influit Dominus, intelligitur per attollat Jehovah facies suas super te; et per id tutela a malis, ac inde Coelum et felicitas aeterna, intelligitur per ponat tibi pacem, nam cum mala et falsa remota sunt, et non amplius infestant, tunc influit Dominus cum pace, in qua et ex qua est Coelum, ac jucundum beatitudine implens interiora mentis, ita gaudium coeleste; haec Benedictio etiam explicata videatur supra n: 340. Simile significatur per Pacem apud Davidem „*Jehovah benedicet populo suo in pace*" Psalm: XXIX: 11: et apud Eundem „*Quis ostendet nobis bonum, attolle super nos lucem facierum tuarum Jehovah, das gaudium in corde meo prae tempore; frumentum et mustum eorum multiplicantur; in pace simul cubo et dormio, nam Tu Jehovah solus securum me habitare facis*" Psalm: IV: 7. 8. 9; hic describitur Pax, quae illis qui sunt in conjunctione cum Domino per receptionem Divini Boni et Divini Veri ab Ipso, et quod Pax sit in qua et ex qua gaudium coeleste; Divinum Bonum intelligitur per quis ostendet nobis bonum; et Divinum Verum, per attolle super nos lucem facierum tuarum; Lux facierum Domini, est Divina Lux procedens ex Ipso ut Sole in Coelo Angelico, quae in sua essentia est Divinum Verum, ut ostensum videatur in Opere de COELO ET INFERNO n: 126 ad 140; gaudium coeleste inde, intelligitur per das gaudium in corde; multiplicatio boni et veri, intelligitur per frumentum et mustum eorum multiplicantur, frumentum significat bonum, et mustum verum; quia pax est in illis et ex illis, ideo dicitur in pace simul cubo et dormio, nam Tu Jehovah securum me habitare facis, per pacem significatur internum jucundum Coeli, per securitatem jucundum externum, et per cubare et dor- [492]
mire, ac per habitare significatur vivere. Apud Mosen „*Si in statutis meis ambulaveritis, et praecepta mea observaveritis, et feceritis ea, dabo Pacem in terra, ita ut secure cubetis, et non perterrefaciens; et cessare faciam feram malam e terra, et gladius non transibit per terram*" Levit:

XXVI: 3. 6; unde pax, hoc est, unde coelum et gaudium coeleste, hic describitur; pax in se spectata non est Coelum et gaudium coeleste, sed haec sunt in pace et ex pace; est enim Pax sicut Aurora aut sicut Ver in mundo, quae disponunt mentes humanas ad recipiendum corde jucunda et amoena ex iis quae coram oculis apparent, jucundat namque et amoenat illa; et quia ex Pace Divina sunt omnia Coeli et ejus gaudii similiter, inde etiam haec per Pacem intelliguntur; quoniam homini Coelum est ex vivere secundum praecepta, inde enim conjunctio ei est cum Domino, ideo dicitur, si in statutis meis ambulaveritis, et praecepta mea observaveritis, et feceritis ea, dabo pacem in terra; quod tunc non infestandi sint a malis et falsis, intelligitur per quod secure cubarent, et non perterrefaciens, et per quod Jehovah cessare faciet feram malam e terra, et quod gladius non transibit per illam; per feram malam significantur cupiditates malae, et per gladium significantur falsitates inde, hae et illae destruunt bonum et verum, ex quibus Pax, et per terram significatur Ecclesia; quod fera mala significet cupiditates malas, et destructionem boni per illas, videatur n: 4729. 7102. 9335: quod gladius significet falsitates, et destructionem veri per illas, supra n: 131: et quod terra significet Ecclesiam, etiam supra n: 29. 304. Qui non elevatur supra sensum literae Verbi, is non videt aliud, quam quod qui vivit secundum statuta et praecepta, victurus sit in pace, hoc est, quod ei non hostes et inimici, et quod sic secure cubaturus, tum quod non aliquae ferae malae illaturae damnum, et quod non perituri gladio; sed hoc non est spirituale Verbi, est usque Verbum in singulis spirituale, et hoc latet in sensu literae ejus qui naturalis; spirituale ejus est quod nunc supra explicatum est. Apud Davidem „*Miseri possidebunt terram, et deliciabuntur super multitudine pacis: observa integrum, et vide rectum, nam postremum viro pax*“ Psalm: XXXVII: 11. 37; per miseros intelliguntur hic qui in tentationibus sunt in mundo; per multitudinem pacis qua deliciabuntur, significantur jucunda quae post tentationes, nam post tentationes dantur jucunda a Domino ex conjunctione boni et veri tunc, et inde ex conjunctione

cum Domino; quod ex conjunctione boni et veri sit homini jucundum pacis, intelligitur per observa integrum, et vide rectum, nam postremum viro pax; integrum quod observandum, dicitur in Verbo de bono; et rectum quod videndum, dicitur de vero; postremum est finis quando pax. Apud Eundem *„Ferent montes Pacem populo, et colles in justitia; florebit in diebus Ejus justus, et multa pax, usque dum non luna“* LXXII: 3. 7; agitur ibi de adventu Domini et de Regno Ipsius; per montes qui ferent pacem populo, significatur amor in Dominum; et per colles qui in justitia, significatur charitas erga proximum; quod haec per montes in Verbo significentur, videatur n: 795. 6435. 10438, ex causa, quia illi qui in amore in Dominum sunt, habitant in Coelo super montibus, et illi qui in charitate erga proximum sunt, super collibus ibi, n: 10438, et in Opere de Coelo et Inferno n: 188; inde patet, quod per pacem intelligatur gaudium coeleste, quod est ex conjunctione cum Domino per [493]
amorem; per florebit in diebus Ejus justus, significatur qui in bono amoris, inde dicitur et multa pax, non aliunde enim quam ex Domino, et ex Ipsius conjunctione cum illis qui in bono amoris sunt, est pax, ut supra dictum est; usque dum non luna dicitur, per quod significatur quod non verum erit separatum a bono, sed conjuncta ita ut sint unum, hoc est, ut verum etiam sit bonum, est enim omne verum boni quia ex bono, et inde in sua essentia bonum, tale est verum apud illos qui in bono amoris in Dominum a Domino sunt, qui hic intelliguntur per justum: quod sol significet bonum amoris, et quod luna verum inde, videatur n: 1521 ad 1531. 2495. 4060. 4696. 7983. Apud Esajam *„Puer natus est nobis, Filius datus est nobis, super Cujus humero principatus; vocabit Nomen Ipsius Mirabilis, Consiliarius, Deus, Heros, Pater aeternitatis, Princeps pacis: multiplicanti principatum et pacem non erit finis“* IX: 5. 6; haec de adventu Domini, de quo dicitur quod Puer natus sit nobis, et Filius datus nobis, quia per puerum in Verbo significatur bonum, ibi Divinum Bonum, et per filium verum, ibi Divinum Verum, ita dicitur propter conjugium boni et veri, quod est in singulis Verbi; et quia ab Ipso Divinum Bonum et

Divinum Verum est, ideo vocatur Princeps pacis, ac dicitur multiplicanti principatum et pacem non erit finis; principatus dicitur ex Divino Vero, et pax ex Divino Bono conjuncto Divino Vero, inde vocatur Princeps pacis: quod princeps dicatur de Veris, et quod significet principale verum, videatur n: 1482. 2089. 5044, et supra n: 29; et pax de conjunctione boni et veri, supra in hoc Articulo. Sed quia plurimis in locis in Verbo dicitur Pax, et explicatio erit applicata ad rem de qua dicitur, seu ad subjectum de quo praedicatur, et inde apparet varia ejus significatio, ideo velim in summa tradere quid Pax significat, ne mens feratur quaquaversum. „Pax est „beatum cordis et animae oriundum ex conjunctione Domini „cum Coelo et cum Ecclesia, et haec ex conjunctione boni „et veri apud illos qui ibi, inde non pugna mali et falsi amplius contra bonum et verum, seu non dissidium aut bel„lum in spirituali sensu; inde Pax, in qua fit omnis fructifi„catio boni et multiplicatio veri, proinde omnis sapientia et „intelligentia: et quia Pax illa est a Solo Domino, et ab Ipso „apud Angelos in Coelo, et apud homines in Ecclesia, ideo „per Pacem in supremo sensu intelligitur Dominus, et in „sensu respectivo Coelum et Ecclesia, proinde bonum con„junctum vero apud illos qui ibi.“ Ex his idea de significatione Pacis haberi potest in sequentibus locis; apud Davidem *„Recede a malo et fac bonum; quaere Pacem et persequere eam“* Psalm: XXXIV: 15; pax pro omnibus quae Coeli et Ecclesiae sunt, unde felicitas vitae aeternae, quae quia est solum illis qui in bono, ideo dicitur recede a malo et fac bonum, quaere pacem et persequere eam. Apud Eundem *„Pax multa amantibus legem tuam, nec illis offendiculum: exspectavi salutem tuam Jehovah, et praecepta tua feci“* Psalm: CXIX: 165. 166; pax pro beato, felici et jucundo coelesti, quae quia solum dantur apud illos qui amant facere praecepta Domini, ideo dicitur, pax multa amantibus legem tuam, exspectavi salutem tuam Jehovah, et praecepta tua feci; salus pro vita aeterna; quod non illis infestatio sit a malis et falsis, significatur per quod non illis offendiculum.
[494] Apud Esajam *„Jehovah dispone pacem nobis, nam omnia opera nostra operatus es nobis“* XXVI: 12; quia pax a

solo Jehovah, hoc est, Domino est, et in faciendo bonum ab Ipso, ideo dicitur, Jehovah dispone pacem nobis, nam omnia opera nostra operatus es nobis. Apud Eundem „*Angeli pacis amare flent, devastatae sunt semitae, cessavit transiens viam*" XXXIII: 7. 8; quia pax est a Domino, et in Coelo ab Ipso, ideo Angeli ibi vocantur Angeli pacis; et quia nulla pax illis est qui in terra in malis sunt et inde falsis, ideo dicitur quod amare fleant, quia devastatae sunt semitae, cessavit transiens viam; semitae et via significant bona vitae et vera fidei; quare devastatae semitae significant quod non amplius bona vitae, et cessavit transiens viam significat nec amplius vera fidei. Apud Eundem „*Utinam auscultasses praeceptis meis, et futura fuisset sicut fluvius pax tua, et justitia tua sicut fluctus maris: non pax, inquit Jehovah, impiis*" XLVIII: 18. 22; quia illis pax est qui vivunt secundum praecepta Domini, et non illis qui non vivunt, ideo dicitur, utinam auscultasses praeceptis meis, et futura fuisset pax tua sicut fluvius, non pax impiis; pax sicut fluvius significat in abundantia; justitia quae sicut fluctus maris significat fructificationem boni per vera, justitia in Verbo dicitur de bono, ac mare de veris. Apud Eundem „*Montes recedent et colles dimovebuntur, sed misericordia mea a tecum non recedet; foedus pacis meae non dimovebitur. Omnes filii tui docti a Jehovah, et multa pax filiorum tuorum*" LIV: 10. 13; agitur ibi de novo Coelo et de nova Ecclesia, prius Coelum et prior Ecclesia, quae peritura, intelligitur per montes recedent et colles dimovebuntur; quod illi qui in novo Coelo et in Nova Ecclesia erunt in bono a Domino, et eis gaudium coeleste in aeternum per conjunctionem cum Domino, significatur per Misericordia mea a tecum non recedet, et foedus pacis meae non dimovebitur, misericordia significat bonum a Domino, et foedus pacis significat gaudium coeleste ex conjunctione cum Domino, foedus est conjunctio; per filios qui docti a Jehovah, et quibus multa pax, intelliguntur qui in Novo Coelo et in Nova Ecclesia in veris ex bono erunt a Domino, quod illis beatitudo et felicitas aeterna; per filios in Verbo significantur qui in veris ex bono sunt; per quod docti a Jehovah, significatur quod in veris ex

bono sint a Domino; et per multam pacem significatur beatitudo et felicitas aeterna. Apud Ezechielem „*David princeps illis in aeternum; et pangam illis foedus pacis, foedus aeternitatis erit cum illis, ac dabo eos et multiplicabo eos, et ponam Sanctuarium meum in medio eorum in aeternum*“ XXXVII: 25. 26; agitur ibi de Domino, de creatione novi Coeli et novae Ecclesiae ab Ipso; per Davidem qui princeps illis in aeternum, intelligitur Dominus; per pangere illis foedus pacis, significatur gaudium coeleste et vita aeterna illis qui Domino conjuncti sunt, foedus pacis est hic ut supra gaudium coeleste et vita aeterna ex conjunctione cum Domino; fructificatio boni et multiplicatio veri inde, significatur per dabo eos et multiplicabo eos; et quia inde Coelum et Ecclesia est, additur et ponam Sanctuarium meum in medio eorum in aeternum, Sanctuarium est Coelum et Ecclesia. Apud Malachiam „*Ut sit foedus meum cum Levi, foedus meum cum illo fuit vitae et pacis; lex veritatis fuit in ore ejus, et perversitas non inventa in labiis ejus; in pace et in rectitudine ambulavit Mecum*“ II: 4. 5 [. 6]; per Levin significantur omnes qui in bono charitatis erga proximum sunt, et in supremo sensu Ipse Dominus, quia
[495] ab Ipso id bonum, hic Ipse Dominus; foedus vitae et pacis significat unionem Divini Ipsius cum Divino Humano Ipsius; ex qua unione omnis vita et pax; quod Divinum Verum sit ab Ipso, significatur per quod lex veritatis fuit in ore Ipsius, et perversitas non inventa in labiis Ipsius; ipsa unitio quae facta in mundo, intelligitur per in pace et in rectitudine ambulavit Mecum: quod per Levin in Verbo significetur Amor spiritualis seu charitas, videatur n: 4497. 4502. 4503: et quod per illum in supremo sensu intelligatur Dominus, n: 3875. 3877. Apud Ezechielem „*Tunc pangam iis foedus pacis, et cessare faciam feram malam e terra, ut habitent in deserto secure, et dormiant in sylvis: tunc dabit arbor agri fructum suum, et terra dabit proventum suum, quando fregero lora jugi eorum, et liberavero eos e manu servire facientium eos*“ XXXIV: 25. 27; etiam ibi agitur de adventu Domini, et de instauratione novae Ecclesiae ab Ipso; conjunctio illorum qui ab Ecclesia cum Domino, significatur

per foedus pacis quod tunc panget iis; inde tutela et securitas a malis et falsis, significatur per cessare faciam feram malam e terra, ut habitent in deserto secure, et dormiant in sylvis, fera mala significat mala omnis generis, desertum ubi habitabunt secure, significat cupiditates mali quod non infestabunt, et sylvae in quibus dormient, significant falsa inde quae nec infestabunt; fructificatio boni per vera, et multiplicatio veri ex bono, significantur per tunc dabit arbor fructum suum, et terra dabit proventum suum, arbor agri significat cognitiones veri, fructus significat bonum inde, terra significat Ecclesiam quoad bonum, ita quoque bonum Ecclesiae, et proventus ejus significat inde multiplicationem veri; quod haec fient illis postquam Dominus removit mala et falsa quae illis, significatur per quando fregero lora jugi eorum, et liberavero e manu servire facientium eos, lora jugi sunt jucunda mali ex amore sui et mundi, quae illos vinctos tenent, et servire facientes eos sunt falsa, quia haec faciunt ut serviant illis malis. Apud Sachariam *„Semen pacis erunt, vitis dabit fructum suum, et terra dabit proventum suum, et coeli dabunt rorem suum: loquimini veritatem vir cum socio suo, veritatem et judicium pacis judicate in portis vestris; veritatem modo et pacem amate“* VIII: 12. 16. 19; semen pacis dicuntur apud quos est conjunctio boni et veri, et quia illi per semen pacis intelliguntur, ideo dicitur quod vitis dabit fructum suum, et terra proventum suum, per quod vitis dabit fructum suum significatur quod verum producet bonum, et per quod terra dabit proventum suum significatur quod bonum producet vera, vitis enim significat Ecclesiam quoad vera seu vera Ecclesiae, et terra significat Ecclesiam quoad bonum seu bonum Ecclesiae, ac proventus significat productionem veri; per coelos qui dabunt rorem suum significatur fructificatio boni et multiplicatio veri; conjunctio veri et boni ulterius describitur per loquimini veritatem vir cum socio suo, veritatem et judicium pacis judicate in portis vestris, veritatem modo et pacem amate, per veritatem significatur verum; per judicium pacis, et per pacem significatur conjunctio ejus cum bono. Apud Davidem *„Jehovah loquetur pacem ad populum suum et ad sanctos suos, ut non revertantur ad stultitiam; misericordia et veritas obvient, justi-*

[496] *tia et pax osculentur se"* Psalm: LXXXV: 9. 11; quod Jehovah loquetur pacem ad populum suum et ad sanctos suos, significat quod docebit et dabit conjunctionem Secum per conjunctionem boni et veri apud illos, per pacem significatur utraque illa conjunctio, per populum significantur illi qui in veris ex bono sunt, et per sanctos illi qui in bono per vera sunt; quod non illis dein malum ex falso et falsum ex malo sint, significatur per ut non revertantur ad stultitiam; utraque illa conjunctio ulterius describitur per quod misericordia et veritas obvient, ac justitia et pax osculentur se, misericordia ibi significat remotionem [a malis, unde illis bona amoris, ac veritas remotionem] a falsis, unde illis vera, et justitia remotionem a malis, unde illis bona; inde patet quid significat justitia et pax osculentur se. Apud Esajam *„Quam jucundi sunt super montibus pedes evangelizantis, audire facientis pacem, evangelizantis bonum, audire facientis salutem, dicentis Zioni regnat Rex tuus"* LII: 7; haec de Domino, et per Pacem ibi significatur Ipse Dominus, et inde coelum illis qui Ipsi conjuncti sunt; evangelizare significat praedicare illa; et quia illa conjunctio fit per amorem, ideo dicitur evangelizare super montibus, et dicere Zioni, montes significant hic ut supra bonum amoris in Dominum, et Zion significat Ecclesiam quae in illo bono; ac Dominus intelligitur per Regem tuum qui regnat; quia conjunctio veri et boni a conjunctione cum Domino significatur per pacem, ideo dicitur audire facientis pacem, evangelizantis bonum, audire facientis salutem, evangelizare bonum significat conjunctionem cum Ipso per bonum, et audire facere salutem significat conjunctionem cum Ipso per vera et per vitam secundum illa, per hanc enim est salus. Apud Eundem *„Atque Ille confossus ob praevaricationes nostras, contusus ob iniquitates nostras, castigatio pacis nostrae super Ipso, et vulnere Ipsius sanitas data nobis"* LIII: 5; haec de Domino, de quo in eo Capite manifeste agitur, et per illa verba describuntur tentationes quas Ipse in mundo subiit ut subjugaret inferna, et redigeret omnia ibi et in coelis in ordinem; atroces illae tentationes intelliguntur per quod confossus ob praevaricationes nostras, et contusus ob iniquitates nostras, et quod castigatio pacis nostrae super Ipso;

salvatio per id significatur per vulnere Ipsius sanitas est data nobis; per pacem itaque ibi significatur Coelum et vita aeterna illis qui conjuncti cum Ipso sunt; genus enim humanum nullatenus salvari potuit, nisi Dominus redegisset omnia in infernis et in coelis in ordinem, et simul glorificasset Humanum suum, quae facta sunt per Tentationes in Humanum suum admissas. Apud Jeremiam „*Ecce Ego ascendere facturus ei sanitatem et medelam; et sanaturus sum eos, et revelabo iis abundantiam pacis et veritatem: omnes gentes terrae, quae audient omne bonum quod Ego facturus illis, ut timeant et commoveantur super omni bono, et super omni pace, quam Ego facturus illi*“ XXXIII: 6. 9; haec etiam de Domino, quod liberaturus a malis et falsis illos qui in conjunctione cum Ipso sunt; liberatio a malis et falsis significatur per ascendere facturus sum ei sanitatem et medelam, et sanaturus sum eos, spiritualiter enim sanari est a malis et falsis; et quia hoc fit a Domino per vera, dicitur et revelabo iis abundantiam pacis et veritatem; per gentes terrae significantur illi qui in malis et falsis sunt, de quibus dicitur quod timebunt et commovebuntur super omni bono,
et super omni pace quam Ego facturus illi. Apud Davidem [497]
„*Redimet in pace animam meam, ne appropinquent mihi*“ Psalm: LV: 19; per redimere in pace animam meam, significatur salvatio per conjunctionem cum Domino; et per ne appropinquent mihi, significatur remotio inde malorum et falsorum. Apud Haggaeum „*Major erit gloria domus hujus posterioris quam prioris, nam in loco hoc dabo pacem*“ II: 9; per domum Dei significatur Ecclesia, per domum priorem Ecclesia quae ante adventum Domini, et per domum posteriorem Ecclesia quae post adventum Ipsius; per gloriam significatur Divinum Verum quod in hac et illa; et per pacem quam dabit in loco hoc, seu in Ecclesia, intelliguntur omnia illa quae significantur per Pacem, de quibus supra, quae videantur. Apud Davidem „*Petite pacem Hierosolymae, quieti sint amantes te; sit pax in antemurali tuo, quies in palatiis tuis; propter fratres et socios meos loquar; age pacem in te, propter domum Jehovae Dei nostri quaeram bonum tibi*“ Psalm: CXXII: 6. 7. 8. 9; per Hierosolymam

non intelligitur Hierosolyma, sed Ecclesia quoad doctrinam et cultum; per pacem intelligitur omne doctrinae et cultus, nam cum haec ex origine coelesti sunt, hoc est, e coelo a Domino, tunc a pace et in pace sunt, inde constat quid intelligitur per petite pacem Hierosolymae; et quia illi qui in illa pace sunt, vocantur quieti, dicitur etiam, quieti sint amantes te, nempe amantes Ecclesiae doctrinam et cultum; per sit pax in antemurali tuo, et quies in palatiis tuis, significatur quod in exteriori homine et in interiori, exterior enim homo cum illis quae ibi, quae sunt scientifica et jucunda naturalia, est instar antemuralis seu munimenti interiori homini, quia extra et ante hunc est et protegit, ac interior homo cum illis quae ibi, quae sunt vera et bona spiritualia, est instar palatii aut domus, quia intra exteriorem est, inde exteriora hominis significantur per antemurale, ac interiora ejus per palatia, similiter quoque alibi in Verbo; propter fratres meos et socios meos, significat propter illos qui in bonis et inde veris sunt, et abstracte a personis significat bona et vera; quod haec intelligantur per fratres et socios in Verbo, videatur n: 10490, et supra n: 47; per domum Jehovae Dei nostri significatur Ecclesia, in qua illa. Apud Eundem „*Lauda Hierosolyma Jehovam, celebra Zion Nomen tuum; qui ponit terminum tuum pacem; adipe triticorum satiat te*“ Psalm: CXLVII: 12. 14; per Hierosolymam et per Zionem intelligitur Ecclesia, per Hierosolymam Ecclesia quoad vera doctrinae, et per Zionem Ecclesia quoad bona amoris; per Nomen Jehovae quod celebrabit Zion, significatur omne cultus ex bono amoris; qui ponit terminum tuum pacem, significat omnia Coeli et Ecclesiae, nam terminus significat omnia illorum, quoniam in termino seu in ultimo sunt omnia in complexu, videatur n: 634. 5897. 6239. 6451. 6465. 8603. 9215. 9216. 9824. 9828. 9836. 9905. 10044. 10099. 10329. 10335. 10548; adipe triticorum satiat te, significat omni bono amoris et sapientia, adeps enim significat bonum amoris, videatur n: 5943. 6409. 10033; et triticum significat omnia quae ex bono amoris sunt, in specie vera coeli, et inde sapientiam, n: 3941. 7605. Apud Eundem „*Benedicet tibi Jehovah e*

Zione, ut videas bonum Hierosolymae omnibus diebus vitae tuae, ut videas filios filiorum tuorum, pacem super [498]
Israële" Psalm: CXXVIII: 5. 6; per Zionem et per Hierosolymam significatur hic ut supra Ecclesia quoad bona amoris et quoad vera doctrinae; quod dicatur benedicat tibi Jehovah e Zione, est ut ex bono amoris, nam Zion significat Ecclesiam quoad bonum amoris; et quia ex illo bono omne bonum et verum doctrinae procedit et existit, inde dicitur ut videas bonum Hierosolymae, ac filios filiorum tuorum, filii filiorum significant vera doctrinae ac multiplicationem eorum in aeternum; quia haec omnia sunt ex Domino, et per pacem quae ab Ipso, ideo concluditur per ut videas pacem super Israële, Israël sunt illi apud quos Ecclesia. Apud Eundem *„Est in Schalem Tabernaculum Dei, et Habitaculum Ipsius in Zione; ibi fregit scintillas arcus, scutum, gladium et bellum"* Psalm: LXXVI: 3. 4; hic Hierosolyma vocatur Schalem, quia per Schalem significatur Pax, e qua etiam Hierosolyma nominata est, quod ita nominata sit, est quia Pax significat omnia illa quae supra in summa dicta sunt, quae videantur; per tabernaculum Dei quod ibi significatur Ecclesia ex illis; et per habitaculum Ipsius in Zione significatur bonum amoris, quoniam in illo Dominus habitat, et inde dat vera, ac fructificat et multiplicat illa; et quia per pacem etiam significatur quod non pugnae mali et falsi amplius contra bonum et verum, seu non dissidium aut bellum in spirituali sensu, ideo dicitur, ibi fregit scintillas arcus, scutum et gladium et bellum, per quae significatur dissipatio omnis pugnae falsorum doctrinae contra bonum et verum, ac in genere dissipatio omnis dissidii. A pace etiam *dicta est „Hierosolyma Schelomim"* Jerem: XIII: 19: et *ideo „Melchizedeck, qui sacerdos Deo Altissimo, fuit Rex Schalem"* Genes: XIV: 18; et per illum repraesentatus est Dominus; ut patet apud Davidem *„Tu Sacerdos in aeternum juxta modum Melchizedechi"* Psalm: CX: 4. Apud Esajam *„Laetamini cum Hierosolyma, et exultate in ea omnes amantes eam, ut sugatis et saturemini ex ubere consolationum ejus, et exprimatis et deliciemini ex splendore gloriae ejus; ecce Ego expandens super eam sicut fluvium pacem, et sicut*

flumen inundans gloriam gentium ut sugatis; ad latus suscipiemini, et super genubus delectabimini“ LXVI: 10. 11. 12; per Hierosolymam ibi intelligitur ut supra Ecclesia quoad doctrinam, seu quod idem, doctrina Ecclesiae, de hac dicitur, laetamini cum Hierosolyma, et exultate in ea omnes amantes eam; et de doctrina etiam dicitur, ut sugatis et saturemini ex ubere consolationum ejus, et exprimatis et deliciemini ex splendore gloriae ejus, per uber consolationum significatur Divinum Bonum, et per splendorem gloriae significatur Divinum Verum ex quo doctrina: quod omnia illa in abundantia erunt ex conjunctione cum Domino, significatur per ecce Ego expandens super eam sicut fluvium pacem, et sicut flumen inundans gloriam gentium ut sugatis, per pacem significatur conjunctio cum Domino, per gloriam gentium conjunctio boni et veri inde, per sugere influxus a Domino, et per sicut fluvium et sicut flumen inundans abundantia: quod inde amor spiritualis, et amor coelestis, per quos conjunctio cum Domino fit, significatur per ad latus suscipiemini, et super genubus delectabimini, per latus significatur amor spiritualis, et per genua amor coelestis, et per
[499] suscipi et delectari significatur ex conjunctione felicitas aeterna: quod uber significet amorem spiritualem, et quod quoque latus seu pectus, videatur supra n: 65: quod genua significent amorem conjugialem, et inde amorem coelestem, in Arcanis Coelestibus, n: 3021. 4280. 5050 ad 5062: quod gloria significet Divinum Verum, et inde intelligentiam et sapientiam, supra n: 33. 288. 345; et quod gentes significent illos qui in bono amoris sunt, et abstracte a personis bona amoris, etiam supra n: 175. 331, inde gloria gentium significat genuinum verum quod ex bono amoris, ita conjunctionem* illorum. Apud Eundem *„Est opus Jehovae Pax, et labor justitiae quies, et securitas usque in aeternum; ut habitet populus meus in habitaculo Pacis, et in tentoriis securitatum, et in quietibus tranquillis“* XXXII: 17. 18; pax dicitur opus Jehovae, quia unice a Domino, et omne quod ex pace a Domino existit apud illos qui in conjunctione cum Domino sunt, vocatur opus Jehovae, inde dicitur est opus Jehovae pax; labor justitiae significat bonum conjun-

ctum vero, in quo pax, labor enim in Verbo dicitur de vero, justitia de bono, et quies de pace inibi; securitas in aeternum, significat quod sic non infestatio et timor a malis et falsis; inde patet, quid significatur per ut habitet populus meus in habitaculo pacis, et in tentoriis securitatum, et in quietibus tranquillis, quod nempe ut sint in Coelo ubi Dominus, et inde in bono amoris et cultus, absque infestatione ab infernis, et sic in jucundis boni et amoenis veri; habitaculum pacis est coelum ubi Dominus, tentoria securitatum sunt inde bona amoris et cultus absque infestatione a malis et falsis quae ab inferno, et quietes tranquillae sunt jucunda boni et amoena veri; quod tentoria significent bona amoris et cultus, videatur n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312. 3391. 4391. 10545. Apud Eundem *„Pro aere adducam aurum, et pro ferro adducam argentum, et pro lapidibus ferrum; et ponam praefecturam tuam pacem; et exactores tuos justitiam, non audietur amplius violentia in terra tua, vastatio et confractio in terminis tuis“* LX: 17. 18; agitur in eo Capite de adventu Domini, et de Novo Coelo et Nova Ecclesia tunc, ac intelligitur per illa verba, quod spirituales futuri et non naturales ut prius, nempe illi qui conjuncti Domino per bonum amoris, et quod non amplius futurum discidium inter internum seu spiritualem hominem et externum seu naturalem; quod futuri sint spirituales et non naturales ut prius, significatur per pro aere adducam aurum, pro ferro argentum, et pro lapidibus ferrum; aes, ferrum et lapides significant naturalia, ac aurum, argentum et ferrum quae loco illorum, significant spiritualia, aurum bonum spirituale, argentum verum illius boni, et ferrum verum spirituale naturale; quod per bonum amoris regnaturus sit Dominus, significatur per ponam praefecturam tuam pacem, et exactores justitiam, praefectura significat regnum, pax Dominum, et justitia bonum ab Ipso; quod non dissidium amplius futurum inter spiritualem hominem et inter naturalem, significatur per non audietur amplius violentia in terra tua, vastatio et confractio in terminis tuis; per violentiam significatur dissidium, per terram internus spiritualis homo, quia ibi est Ecclesia quae in genere per terram significatur; per vastationem et

confractionem quae non amplius, significatur quod non mala
[500] et falsa; et per in terminis significatur in naturali homine, nam in illis quae ibi sunt terminantur spiritualia; quod per vastationem et confractionem significentur mala et falsa, est quia mala vastant naturalem hominem et falsa confringunt illum. Quoniam Pax est apud illos qui in conjunctione boni et veri sunt a Domino, et quia malum destruit bonum et falsum verum, ita quoque pacem; inde sequitur quod nulla pax sit apud illos qui in malis et falsis sunt; apparet quidem sicut sit pax apud illos quando illis in mundo succedunt, et quoque videntur sibi tunc sicut quod contento animo sint; sed pax illa apparens est solum in extremis eorum, interius tamen non est pax; cogitant enim de honore et lucro absque fine, et fovent animo astus, dolos, inimicitias, odia, vindictas, et plura similia, quae illis insciis discindunt et devorant interiora mentis eorum, et inde quoque interiora corporis; hoc quod ita sit apparet luculenter apud illos post mortem, quando in interiora sua veniunt, tunc illa jucunda animi eorum vertuntur in contraria, ut constare potest ex illis quae in Opere de Coelo et Inferno n: 485 ad 490, ostensa sunt. Quod Pax sit illis qui in bono et inde veris sunt, et non pax illis qui in malo et inde falsis, constare potest a sequentibus his locis; apud Esajam „*Impii sicut mare impulsum, quando quiescere non potest, sed ejiciunt aquae ejus coenum et lutum*“ LVII: 20. 21: apud Eundem „*Pedes eorum ad malum currunt, et festinant ad effundendum sanguinem innocentem, cogitationes eorum cogitationes iniquitatis, vastatio et confractio in semitis eorum, viam pacis non sciunt, neque judicium in orbitis eorum, semitas suas perverterunt sibi, omnis qui calcat eam non cognoscit pacem*“ LIX: 7. 8: apud Davidem „*Nimium habitavit sibi anima cum osore pacis; ego pacem, sed cum loquor, illi ad bellum*“ Psalm: CXX: 6. 7: apud Ezechielem „*Prophetae seducunt populum meum, dicendo pax cum non pax; et quando hic aedificat maceriem, illi ecce incrustantes eam inepto: prophetae Israëlis vident visionem pacis cum non pax*“ XIII: 10. 16: apud Jeremiam „*A minimo ad maximum omnes student usurae,*

a propheta usque ad sacerdotem quivis facit mendacium, et sanant confractionem filiae populi mei per nullius ponderis verbum, dicendo pax pax, cum non sit pax" VIII: 10. 11: apud Eundem *„Vox clamoris pastorum, et ejulatus potentium gregis, quia vastans Jehovah pascuum suum, unde devastatae sunt caulae pacis propter ardorem irae Jehovae"* XXV: 36. 37: apud Davidem *„Non integritas in carne mea propter indignationem tuam, non pax in ossibus meis propter peccatum meum"* Psalm: XXXVIII: 4: in Threnis *„Satiavit me amaritudinibus, inebriavit me absinthio; et remota est a pace anima mea, oblitus sum boni"* III: 15. 17: praeter alibi. Quoniam Pax in sua prima origine est ex unione Ipsius Divini ac Divini Humani in Domino, et inde a Domino in conjunctione Ipsius cum Coelo et cum Ecclesia, et apud unumquemque ibi in conjunctione boni et veri, ideo Sabbathum, quod fuit sanctissimum Ecclesiae repraesentativum, dictum est a quiete seu pace: et ideo quoque Sacrificia, quae dicta fuerunt Pacifica, mandata sunt, de quibus videatur Exod: XXIV: 5. Cap: XXXII: 6. Levit: III: 3. Cap: IV: 20. 26. 31. 35. Cap: VI: 5. Cap: VII: 11. Cap. XIV: 20. 21. 33. Cap: XVII: 5. Cap: XIX: 5. Num: VI: 17. Ezech: XLV: 15.
Amos V: 22, et alibi: et ideo de Jehovah dicitur quod ex [501]
Holocaustis odoratus sit Odorem quietis, Exod: XXIX: 18. 25. 41. Levit: 9. 13. 17. Cap: II: 2. 9. Cap: VI: 8. 14. Cap: XXIII: 12. 13. 18. Num: XV: 3. 7. 13. Cap: XXVIII: 6. 8. 13. Cap: XXIX: 2. 6. 8. 13. 36; per odorem quietis significatur perceptio pacis.

366. Ut alii alios occidant, quod significet falsificationem seu exstinctionem veritatum, constat ex significatione occidere, quod sit exstinguere vera, nam per occidere in Verbo significatur occidere spiritualiter, seu occidere spirituale hominis aut animum ejus, quod est exstinguere vera; quod etiam sit falsificare, est quia vera cum falsificantur etiam exstinguuntur; per falsificationem enim fit alius intellectus eorum, ac verum est verum cuivis secundum intellectum de eo, amor enim et principium, quae regnant in homine, trahunt omnia ad se, et applicant sibi, etiam ipsa vera, quare

cum amor malus est aut principium falsum, tunc vera inficiuntur malo amoris aut falso principii, et sic exstinguuntur: hoc itaque est, quod hic significatur per quod alii alios occident: quod hoc fiat quando bonum non est apud hominem, et magis quando bonum non est in doctrina Ecclesiae ejus, constat ex praecedentibus, ubi dicitur „Cum aperuisset secundum sigillum, exivit Equus rufus, et sedenti super illo datum est tollere pacem de terra;“ per quae significatur secundus status Ecclesiae, qui est, quando intellectus Verbi deperditus sit quoad bonum, unde dissidia in Ecclesia, de quibus videatur supra n: 361. 364. 365. Quod intellectus Verbi, seu quod idem, intellectus veri deperditus sit, quando apud hominem non est bonum, hoc est, quando non est amor in Dominum et charitas erga proximum, videatur supra n: 365; bonum enim apud hominem, seu quod idem, amor apud illum, est ignis vitae ejus, et verum apud illum seu fides veri, est lux inde, quapropter quale est bonum seu qualis est amor apud illum, tale est verum seu talis est fides veri apud illum; inde constare potest, si malum est apud illum seu amor malus, quod non verum sit apud illum, seu quod non fides veri; lux enim quae ex illo igne exit, est qualis est lux illis qui in inferno sunt, quae est lux fatua, sicut lux ex carbonibus ignitis, quae lux influente luce e Coelo vertitur in meram caliginem: talis etiam est lux quae vocatur lumen naturale apud malos, quum ratiocinantur contra res Ecclesiae. Quod falsificaturi sint vera, et per id exstincturi illa, etiam intelligitur per Domini verba apud Matthaeum „*Jesus dixit Discipulis, tradet frater fratrem, pater filium, insurgent liberi contra parentes, et morti dabunt illos*“ X: 21: et apud Lucam „*Trademini a parentibus, et fratribus, et cognatis et amicis, et morti dabunt ex vobis*“ XXI: 16; per parentes, fratres, liberos, [cognatos] et amicos non intelliguntur ibi parentes, fratres, liberi, cognati, amici, nec per discipulos intelliguntur discipuli, sed bona et vera Ecclesiae, ac mala et falsa, et quod mala exstinctura sint bona, et quod falsa vera; quod illa per ea nomina significentur, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 10490.

367. Et data ei machaera magna, quod significet per

falsa, constat ex significatione machaerae seu gladii, quod sit verum pugnans contra falsum, et in opposito sensu fal- [502]
sum pugnans contra verum, ac destructio ejus, de qua supra n: 131; hic falsum pugnans contra verum ac destruens illud, nam praecedit, „ut alii alios occidant" per quod significatur falsificatio et exstinctio veritatum. Dicitur in Verbo gladius, machaera et romphaea, et per gladium significatur in genere pugna illa, per machaeram pugna veri ex bono, ac falsi ex malo, ac per romphaeam pugna veri ex doctrina contra falsum, ac falsi ex doctrina contra verum; machaera enim est brachii, ac romphaea dicitur exire ex ore, ut Apoc: I: 16. Cap: II: 12. 16. Cap: XIX: 15. 22.

368. Vers: 5. 6. *Et cum aperuisset tertium sigillum, audivi tertium Animal dicens, veni et aspice, et vidi et ecce Equus niger, et sedens super illo habens stateram in manu sua. Et audivi vocem in medio quatuor Animalium, dicentem, Choenix tritici denario, et tres choenices hordei denario; et oleum et vinum ne laeseris.* Et cum aperuisset tertium sigillum, significat praedictionem de statu adhuc succedente apud illos qui ab Ecclesia ubi Verbum: audivi tertium Animal dicens, significat e Coelo intimo a Domino: veni et aspice, significat attentionem et perceptionem: et ecce Equus niger, significat intellectum Verbi deperditum quoad verum: et sedens super illo habens stateram in manu sua, significat aestimationem Veri ex Verbo in illo statu Ecclesiae: choenix tritici denario et tres choenices hordei denario, significat quod genuinum bonum Ecclesiae sit illis nihili, et quoque genuinum verum Ecclesiae: et oleum et vinum ne laeseris, significat quod provisum sit ne damnum inferatur sensui interno seu spirituali Verbi nec quoad bonum nec quoad verum.

369. Et cum aperuisset tertium sigillum, quod significet praedictionem de statu adhuc succedente apud illos qui ab Ecclesia ubi Verbum, constat ex illis quae supra n: 351. 352. 361, dicta sunt: agitur enim in hoc et in sequente Capite de statu Ecclesiae Christianae seu Ecclesiae ubi est Verbum, a principio ad finem, seu a tempore Domini usque ad Ultimum Judicium; Ecclesia enim Nova, quae Christiana

vocatur, inchoata est a Domino cum in Mundo fuit, et postquam propagata est, decrevit successive usque ad hoc tempus, quod est ultimum ejus, quo Judicium: praedictiones de his successivis Ecclesiae statibus manifestantur hic sicut ex Libro per varia repraesentativa; sed sciendum est, quod praedictiones tales non visae et lectae sint in Libro, postquam sigilla ejus aperta sunt, sed manifestatae per Coelos a Domino coram Angelis intimi Coeli, quae in ultimis Coeli repraesentatae sunt per talia quae in hoc Capite memorantur, nempe per Equos varii coloris, et dein per terrae motus, solis et lunae obscurationes, et stellarum lapsus in terram; sed haec erant apparentiae coram Angelis ultimi Coeli, et significant illa quae audita et percepta sunt in intimo Coelo, ubi non tales apparentiae fuerunt; nam quicquid in intimo Coelo auditur, cogitatur et percipitur a Domino, hoc cum descendit per Coelum medium ad ultimum, vertitur in tales apparentias; ita coram Ultimi Coeli Angelis promulgantur Arcana sapientiae Divinae; illi qui ibi intelligentes sunt, percipiunt arcana illa ex correspondentiis; at infimi illorum non
[503] percipiunt, sed modo sciunt quod inibi sint arcana, nec ultra inquirunt: cum his fuit Johannes cum in spiritu seu in visione. Haec dicta sunt, ut sciatur quomodo Verbum conscriptum sit, quod nempe ex talibus quae visa et audita sunt in ultimis Coeli, ita ex meris Correspondentiis et Repraesentativis, in quorum singulis latent innumerabilia et ineffabilia Arcana sapientiae Divinae.

370. Audivi tertium Animal dicens, quod significet e Coelo intimo a Domino, constat ex illis quae supra, n: 353 et 362, dicta sunt, ubi similia. Quod quatuor Animalia seu quatuor Cherubi, unus post alterum loquuti sint, est quia illa quae dixerunt correspondent ex opposito; primus enim Cherubus erat similis Leoni, secundus similis Vitulo, tertius quoad faciem sicut Homo, et quartus similis Aquilae volanti; et per Leonem significatur potentia, videatur supra n: 278; per Vitulum significatur bonum, n: 279, per Hominem sapientia, n: 280, et per Aquilam intelligentia, n: 281; quare cum primum Animal, quod erat simile Leoni, loquutum est, describitur primus status eorum qui ab Ecclesia, quod ibi

tunc esset pugna ex Divino Vero, videatur supra n: 355 ad 359, nam per Leonem significatur potentia quae est Divino Vero: cum secundum Animal loquutum est, quod erat simile Vitulo, describitur secundus status eorum qui ab Ecclesia, quod nempe bonum sit deperditum, videatur n: 361 ad 367; per vitulum enim significatur bonum Ecclesiae: cum tertium Animal loquutum est, quod erat quoad faciem sicut Homo, describitur tertius status eorum qui ab Ecclesia, qui erat, quod non amplius verum quia non bonum, proinde non amplius aliqua sapientia, nam omnis sapientia est veri ex bono, per hominem enim significatur sapientia: et cum quartum Animal loquutum est, quod erat simile Aquilae volanti, describitur quartus status eorum qui ab Ecclesia, quod essent in malis et inde falsis, ita non in aliqua intelligentia, per Aquilam enim significatur intelligentia: ex his patet, quod quatuor Animalia ordine loquuta sint secundum correspondentias ex opposito.

371. Veni et aspice, quod significet attentionem et perceptionem, constat etiam ex illis quae supra n: 354 explicata sunt, ubi similia verba.

372. Et ecce Equus niger, quod significet intellectum Verbi deperditum quoad verum, constat ex significatione Equi, quod sit intellectus, de qua supra n: 355; et ex significatione nigri, quod sit non verum; ita per Equum nigrum significatur intellectus deperditus quoad verum; quod niger significet non verum, est quia album significat verum; quod album dicatur de vero, et significet illud, videatur supra n: 196: quod album dicatur de vero et significet illud, est quia album originem ducit ex candore lucis, et lux significat verum; et quod nigrum dicatur de non vero, et significet illud, est quia nigrum originem ducit ex tenebris seu ex privatione lucis, et tenebrae, quia existunt ex privatione lucis, significant ignorantiam veri. Quod Equus niger hic significet intellectum Verbi deperditum quoad verum, etiam patet ex significatione Equi rufi, de quo supra, quod sit intellectus deperditus quoad bonum; in Ecclesia etiam successu temporis primum perit bonum, et dein verum, et tandem loco boni succedit malum, et loco veri falsum; hic ultimus status

[504] Ecclesiae intelligitur per Equum pallidum, de quo in sequentibus. Quod nigrum significet non verum, constat quoque ex aliis locis in Verbo, ubi dicitur; ut apud Micham „*Nox vobis pro visione, et tenebrae orientur vobis pro divinatione; et occidet sol super prophetis, et nigrescet supèr iis dies*“ III: 6; per Prophetas, de quibus hic agitur, significantur illi qui in veris doctrinae sunt, et abstracte a personis vera doctrinae; quod illi qui per prophetas intelliguntur mala visuri, et falsa divinaturi, significatur per nox vobis pro visione, et tenebrae orientur vobis pro divinatione; quod non scituri bonum nec verum, significatur per occidet sol super prophetis, et nigrescet super iis dies, sol significat bonum amoris et dies verum fidei, et nigrescere quod non videatur et sciatur. Apud Ezechielem „*Quin obtegam, cum exstinxero te, Coelos, et atrabo stellas eorum, solem nube obtegam, et luna non lucere faciet lumen suum*“ XXXII: 7; haec de Pharaone rege Aegypti, per quem significatur scientificum applicatum falsis, quod fit quando naturalis homo ex scientiis intrat in spiritualia, et non vicissim, id quia contra ordinem est, pro veris arripiuntur et confirmantur falsa; quod tunc non influat aliquid e Coelo, significatur per obtegam coelos; et quod tunc nullae cognitiones veri, significatur per atrabo stellas eorum, stellae enim sunt cognitiones veri; quod inde non bonum amoris et non verum fidei, significatur per solem nube obtegam, et luna non lucere faciet lumen suum, per solem significatur bonum amoris, et per lunam verum fidei: quod per solem et lunam illa significentur, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 116 ad 125. Similia significantur per solem, lunam et stellas, apud Joëlem „*Coram illo commota est terra, contremuerunt coeli, sol et luna atrati erunt, et stellae contraxerunt splendorem suum*“ II: 10. Cap: IV: 15; et similia in Apocalypsi „*Sol factus est niger, tanquam saccus cilicinus, et luna facta est tanquam sanguis*“ VI: 12; quid in specie per haec significatur, videbitur in sequentibus. Apud Ezechielem „*In die quo descensurus est in infernum, obtegam super eo abyssum, et inhibebo flumina ejus, ut occludantur aquae magnae, et atrabo super eo Libanum, et omnes arbores agri super*

eo languescent" XXXI: 15; agitur ibi de Aschure, qui ibi assimilatur Cedro, et per Aschurem ibi significatur ratiocinatio de veris Ecclesiae ex propria intelligentia, et per cedrum verum Ecclesiae spiritualis; quod sic periturae omnes cognitiones veri, et cum illis omnia vera quae sapiunt ex bono et inde suam essentiam habent, significatur per omnia illa verba; abyssus quae super illo obtegetur, et flumina quae inhibebuntur, sunt cognitiones veri ac inde intelligentia, abyssus aut mare significat scientificum et cognitivum in communi quod in naturali homine, et flumina significant illa quae sunt intelligentiae; aquae magnae quae occludentur, significant vera quae sapiunt ex bono et inde essentiam trahunt, aquae sunt vera, et magnum in Verbo praedicatur de bono; Libanus qui super eo atrabitur, et arbores quae super eo languescent, significat quod vera Ecclesiae amplius nulla erunt, et quod cognitiones erunt absque perceptione veri, Libanus enim significat Ecclesiam quoad vera, ita quoque vera Ecclesiae simile ac cedrus, et arbores agri significant Ecclesiam quoad cognitiones veri, ita quoque cognitiones veri Ecclesiae, arbores ipsas cognitiones, et ager Ecclesiam; inde patet [505]
quod atrare Libanum significet quod non amplius vera Ecclesiae. In Threnis „*Albi erant Naziraei prae nive, candidi erant prae lacte; obscurata est prae nigredine forma eorum, non cognoscuntur in plateis*" IV: 7. 8; quid haec significant nemo scire potest, nisi sciat quid Naziraei repraesentabant; Naziraei repraesentabant Dominum quoad Divinum coeleste; et quia omnia statuta Ecclesiae tunc repraesentabant talia quae Coeli et Ecclesiae sunt, ita quae Domini, nam a Domino sunt omnia Coeli et Ecclesiae, et quia principale repraesentativum Domini erat Naziraeatus, inde per illa verba significatur, quod omne repraesentativum Domini perierit; genuinum repraesentativum Domini describitur per albi erant Naziraei prae nive, et candidi erant prae lacte, per quae significatur repraesentativum Divini Veri et Divini Boni in sua perfectione, album enim praedicatur de vero, similiter nix, et candidum de bono veri, similiter lac; quod omne repraesentativum Divini Veri deperditum sit, describitur per obscurata est prae nigredine forma eorum, non

cognoscuntur in plateis, forma significat quale veri, nigredo significat non amplius apparens, plateae significant vera doctrinae, et non cognosci in illis significat non recognosci a genuinis veris: quid porro per Naziraeos significatur, dicetur alibi. Apud Jeremiam „*Vastitas erit tota terra, consummationem tamen non faciam; propter hoc lugebit tota terra, et atrati erunt Coeli desuper*“ IV: 27. 28; vastitas erit tota terra, significat quod bonum et verum in Ecclesia periturum, terra est Ecclesia; consummationem tamen non faciam, significat quod usque aliquid boni et veri remansurum; propter hoc lugebit terra, significat imbecillitatem Ecclesiae inde; atrati erunt Coeli desuper, significat non aliquem influxum boni et veri a Domino per Coelum; Coeli enim dicuntur atrati, quando non influit a Domino per Coelum aliqua affectio et perceptio veri. Quoniam luctus in Ecclesiis ante adventum Domini, quae erant Ecclesiae repraesentativae, repraesentabat dolorem mentis spiritualem ob non verum et bonum, luctus enim erat propter oppressionem ab hoste, propter mortem patris aut matris, et propter similia, et per oppressionem ab hoste significabatur oppressio a malis quae ab inferno, et per patrem et matrem significabatur Ecclesia quoad bonum et quoad verum; quia haec repraesentabantur per luctus apud illos, ideo tunc incedebant atrati; ut apud Davidem „*Dico Deo Petrae meae, quare oblitus es mei, quare atratus incedam in oppressione hostis*“ Psalm: XLII: 10. Psalm: XLIII: 2: apud Eundem „*Quasi lugens matrem atratus incurvavi me*“ Psalm: XXXV: 14: apud Eundem „*Eversus sum, incurvatus sum valde, toto die atratus incessi*“ Psalm: XXXVIII: 7: apud Malachiam „*Dixistis, quid lucri, si ambulemus atrati coram Jehovah*“ III: 14: apud Jeremiam „*Super confractione filiae populi mei, confractus sum, atratus sum*“ VIII: 21; filia populi significat Ecclesiam. Apud Jeremiam „*Luxit Jehudah, et portae ejus languescentes factae sunt; atrati sunt usque ad terram: et clamor Hierosolymae ascendit; nam magnates eorum miserunt minores suos aquae causa, venerunt ad foveas, nec invenerunt aquas, reversa sunt vasa eorum vacua*“ XIV: 2. 3; quod atratus significet dolorem

mentis spiritualem ob non verum in Ecclesia, patet a singulis [506]
ibi in sensu interno; per Jehudam enim significatur Ecclesia quoad affectionem boni, et per Hierosolymam Ecclesia quoad doctrinam veri; per portas significatur aditus ad illa; quod non vera amplius, describitur per quod magnates miserint minores suos aquae causa, venerunt ad foveas, nec invenerunt aquas, reversa sunt vasa eorum vacua, aquae significant vera, foveae illa quae continent, quae sunt doctrinalia ex Verbo ac ipsum Verbum, in quo non amplius vera vident. Ex his constare potest, quod nigrum et atrum in Verbo significet non verum, similiter ac tenebrae, nubes, obscuritas, et plura ex quibus nigredo, ut apud Joëlem *„Dies tenebrarum et caliginis, dies nubis et obscuritatis“* II: 2; et alibi.

373. Et sedens super illo habens stateram in manu sua, quod significet aestimationem veri ex Verbo in illo statu Ecclesiae, constat ex significatione sedentis super Equo, quod sit Verbum, ut supra n: 355. 356. 365; et ex significatione staterae in manu, quod sit aestimatio veri inde; omnes enim mensurae et ponderationes, quae memorantur in Verbo, significant aestimationem rei de qua agitur quoad bonum et quoad verum, numeri adjuncti determinant aestimationem quoad ejus quale et quantum, ut hic choenix tritici denario et tres choenices hordei denario, de quibus sequitur: mensurae in Ecclesia repraesentativa erant plures, sicut Omer, Chomer, Ephah, Bathus, Hin, de quibus videatur in Arcanis Coelestibus n: 10262, et praeterea erant staterae, lances seu librae, per quas fiebant trutinationes et ponderationes, et per has in specie significantur aestimationes rei quoad verum; quare etiam pondera lancium erant lapides seu ex lapide, per lapides enim in Verbo significantur vera; quod pondera fuerint lapides seu ex lapide, constat ex Levit: XIX: 36. Deut: XXV: 13. II Sam: XIV: 26. Esaj: XXXIV: 11. Sachar: IV: 10; quod lapides in Verbo significent vera, videatur n: 643. 3720. 6426. 8609. 10376; quapropter hic per stateram in manu sedentis super Equo nigro, significatur aestimatio veri ex Verbo. Quod Sedens super Equis, tam super Equo albo, quam super rufo, nigro

et pallido, significet Verbum, et per Equos secundum colores eorum intellectus ejus, per Equum rufum intellectus Verbi deperditus quoad bonum, et per Equum nigrum intellectus Verbi deperditus quoad verum, supra ostensum est: sed quia aegre capi potest quod sedens super Equis significet Verbum, quia per Equos rufum et nigrum significatur intellectus Verbi deperditus quoad bonum et quoad verum, quare dicetur quomodo cum hoc se habet; Verbum in se est ipsum Divinum Verum, sed intellectus ejus est secundum statum hominis qui legit; homo qui non in bono est, nihil boni ibi appercipit, et homo qui non in veris est nihil veri ibi videt, quare causa non est in Verbo sed in legente illud: inde patet quod usque sedens super equis significet Verbum, tametsi equi significant intellectum Verbi deperditum quoad bonum et quoad verum; quod Sedens super Equo albo significet Verbum, constat manifeste in Apocalypsi, Cap: XIX: 13, ubi dicitur, „*vocatur Nomen Sedentis super Equo illo* VERBUM DEI." Quod per stateram seu lances significetur aestimatio, et quoque justa ordinatio, quae fit per vera, constat apud Danielem
[507] „*Apparuit scriptura in pariete coram Belschazare rege Babelis, cum biberat ex vasis auri et argenti Templi Hierosolymitani, Mene Mene, Thekel, et Perezin, hoc est, Numeratus Numeratus, Appensus, Divisus. Haec interpretatio illorum verborum est, Mene, numeravit Deus Regnum tuum et finivit illud; Thekel, appensus es in trutina et deprehensus deficiens; Perez, divisum est Regnum, et datum Medo et Persae*" V: 25. 26. 27. 28; describitur per hoc Historicum in sensu interno prophanatio boni et veri, quae significatur per Babel; Belschazar enim erat rex in Babele, et per Regem in Verbo simile significatur quod per ipsam gentem aut per ipsum regnum cui praeest; prophanatio boni et veri Ecclesiae significatur per quod biberit ex vasis auri et argenti Templi Hierosolymitani, et simul laudaverit deos auri, argenti, aeris, ferri, ligni et lapidis, Vers: 4 ibi; per vasa Templi Hierosolymitani aurea et argentea significatur bonum et verum Coeli et Ecclesiae, per aurum bonum, et per argentum verum; et per laudare deos auri, argenti, aeris, ferri, ligni et lapidis, significatur

cultus idololatricus omnis generis, ita cultus externus absque ullo interno, qualis est apud illos qui intelliguntur per Babelem; quod nulla prorsus Ecclesia apud illos sit, quia nihil boni et nihil veri Ecclesiae ibi est, significatur per scripturam e Coelo, nam per numeratus numeratus significatur exploratio quoad bonum et quoad verum; per appensus in trutina, significatur aestimatio secundum quale eorum ac judicium; et per divisus significatur dissipatio, exterminatio, et separatio a bono et vero Ecclesiae; et per regnum significatur Ecclesia; inde patet, quod [per] appendi in trutina seu statera significetur aestimatio secundum quale ejus; quod dividere significet dissipare, exterminare, et separare a bono et vero, videatur n: 4424. 6360. 6361. 9093; quod Regnum sit Ecclesia, est quia Regnum Domini est ubi Ecclesia, quapropter illi qui ab Ecclesia sunt, vocantur filii Regni, Matth: VIII: 12. Cap: XIII: 38. Apud Esajam „*Quis mensus est pugillo suo aquas, et coelos spithama exaequavit, complexusque est in trientali pulverem terrae, et appendit in libra montes, et colles in lancibus*“ XL: 12; describitur per mensuras hic justa ordinatio et aestimatio omnium in Coelo et in Ecclesia secundum quale boni et veri; mensurae hic sunt pugillus, spithama, triental, libra et lances; per aquas significantur vera, per Coelos interiora seu spiritualia vera et bona, per pulverem terrae exteriora seu naturalia vera et bona, utraque Coeli et Ecclesiae, per montes bona amoris, per colles bona charitatis, et per appendere aestimare et ordinare secundum quale eorum: quod haec significentur per illa verba, nemo videre potest nisi ex scientia correspondentiarum. Quoniam justa aestimatio et exploratio boni et veri, significatur per mensuras in Verbo, ideo praeceptum est ut mensurae essent justae, et non aliqua fraus circa illas, apud Mosen „*Non facietis perversitatem in judicio, in mensura, in pondere, et in dimensione; librae justae, lapides justi, ephah justa, et hin justus, erunt vobis*“ Levit: XIX: 35. 36: et quoque ideo justitia, ubi per illam intelligitur aestimatio et exploratio hominum secundum quale boni et veri apud illos, passim in Verbo exprimitur per lances, stateras, libras, trutinas, et per ephas, [508]

omeres, chomeres, seas, hines, ut apud Hiobum, Cap: VI: 2. Cap: XXXI: 6; ac injustitia per libras et lances fraudis et doli, ut Hosch: XII: 8. Amos VIII: 5. Mich: VI: 11.

374. Choenix tritici denario, et tres choenices hordei denario, quod significet quod genuinum bonum Ecclesiae illis sit nihili, et quoque genuinum verum Ecclesiae, constat ex significatione choenicis, quae fuit mensura tritici et hordei apud Graecos, quod sit quale aestimationis, nam per mensuras in Verbo, ut in superiori Articulo dictum est, significatur quale rei quoad bonum et quoad verum; ex significatione tritici, quod sit bonum Ecclesiae in genere, de qua sequitur; ex significatione hordei, quod sit verum illius boni, de qua etiam sequitur; et ex significatione denarii, qui est aestimationis pretium, quod sit tanquam nihili; is nummus quia erat omnium minimus, inde per illum significatur pretium minimum, hic autem tanquam nihili, causa est, quia per Equum rufum, de quo supra, significatur intellectus Verbi deperditus quoad bonum, et per Equum nigrum intellectus Verbi deperditus quoad verum, supra n: 364 et 372, et cum intellectus Verbi quoad bonum et quoad verum deperditus est, tunc genuinum bonum ac genuinum verum Ecclesiae aestimatur tanquam nihili; quod aestimetur hic pro denario, est quia aliquis nummus assumendus erat, ut aliquid pretii diceretur in sensu literae, quia dicitur quod statera esset in manu sedentis super equo, ac quod triticum et hordeum mensurarentur, ideo is nummus qui erat omnium minimus, pro aestimationis pretio assumtus est, et quia intellectus Verbi quoad bonum et quoad verum non amplius est, ideo per denarium hic in sensu spirituali significatur tanquam nihili. Quod dicatur choenix tritici et tres choenices hordei, est quia unum praedicatur de bono, ac tria de veris, ac per unum cum de bono significatur perfectum, ita quoque genuinum, et per tria cum de veris significatur plenum, ita quoque genuinum, inde est quod per choenix tritici, et tres choenices hordei significetur genuinum bonum et genuinum verum Ecclesiae. Quod triticum significet bonum, et hordeum verum ejus, est quia omnia quae agri sunt, significant illa quae Ecclesiae sunt, et illa quae agri sunt, ut messes varii generis, inserviunt

esui, ac quae esui sunt et nutriunt corpus, significant in spirituali sensu talia quae nutriunt animam seu mentem, quae omnia se referunt ad bonum amoris et ad verum fidei, inde imprimis triticum et hordeum, quia ex illis panis: quod cibi omnis generis significent cibum spiritualem, ita quae sunt scientiae, intelligentiae et sapientiae, proinde bonum et verum ex quibus illa, videatur n: 3114. 4459. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5655. 5915. 8408. 8562. 9003; in genere Panis, in Opusculo de Nova Hierosolyma n: 218: quod Ager significet Ecclesiam, n: 2971. 3766. 9139. Quod Triticum et Hordeum significent talia, est ex correspondentia, ut constare potest ex illis quae apparent in Mundo spirituali, ubi omnes apparentiae sunt correspondentiae; apparent ibi Campi, Agri, Messes varii generis, et quoque Panes, unde scitur quod correspondeant, et consequenter quod secundum correspondentias significent. Quod Triticum et Hordeum significent bonum et verum Ecclesiae, triticum bonum ejus et hordeum verum ejus, etiam constare potest ex locis in Verbo ubi nominantur, ut ex sequentibus; apud Jeremiam „*Jehovah qui dispersit Israëlem, congregabit eum, et custodiet eum sicut Pastor gregem suum, quia redemit Jehovah Jacobum, et liberavit eum e manu fortioris illo: unde venient et canent in altitudine Zionis, et confluent ad bonum Jehovae, ad Triticum, ad Mustum, et ad Oleum, et ad filios gregis et armenti; et fiet anima eorum sicut hortus irriguus*“ XXXI: 10. 11. 12; agitur ibi de instauratione Ecclesiae novae; per Israëlem et per Jacobum significatur illa Ecclesia, per Israëlem Ecclesia spiritualis interna, et per Jacobum externa, nam omnis Ecclesia est interna et externa; instauratio ejus describitur per quod Jehovah congregabit eum, custodiet eum sicut Pastor gregem suum, quia redemit Jacobum, et liberavit e manu fortioris illo; per redimere significatur reformare, videatur supra n: 328; per manum fortioris illo, significatur e malo et falso, quae prius occupaverunt; gaudium internum seu gaudium cordis illorum oriundum ex bono coelesti et ex veris inde, significatur per unde venient et canent in altitudine Zionis, et confluent ad bonum [509]

Jehovae, ad triticum, ad mustum, et ad oleum, et ad filios gregis et armenti, canere in altitudine Zionis significat gaudium internum coeleste seu quale est in Regno coelesti Domini, canere gaudium illud, videatur supra n: 326, altitudo internum, et Zion Regnum coeleste, triticum significat bonum naturalis hominis, mustum verum ejus, oleum bonum spiritualis hominis, filii gregis vera spiritualia, et filii armenti vera naturalia; haec quia significantur, vocantur bonum Jehovae; quod illis inde intelligentia et sapientia, significatur per fiet anima eorum sicut hortus irriguus, per hortum enim in Verbo significatur intelligentia, et per irriguum continue crescens: quod non ibi intelligantur triticum, mustum, oleum, filii gregis et armenti, patet, nam dicitur redemit Jehovah Jacobum, et quod fiet anima eorum sicut hortus irriguus. Apud Joëlem „*Devastatus est ager, luxit terra, quia devastatum est frumentum, exaruit mustum, languet oleum, pudefacti sunt agricolae, ejularunt vinitores, super tritico et super hordeo, eo quod perierit messis agri*“ I: 10. 11. 12; haec non dicta sunt de agro et ejus sterilitate, sed de Ecclesia et ejus vastatione, quare per agrum, terram, frumentum, mustum et oleum, non illa intelliguntur, sed per agrum et per terram Ecclesia, per agrum Ecclesia quoad receptionem et procreationem veri et boni, et per terram Ecclesia quoad gentem ibi, per frumentum bonum omnis generis in externo homine, per mustum verum etiam ibi, per oleum bonum in interno homine; per agricolas qui pudefacti, et per vinitores qui ejularunt, super tritico et super hordeo, significantur illi qui ab Ecclesia, et per triticum et per hordeum significatur bonum ejus et verum ejus; et per messem agri quae inde periit, significatur omnis cultus ex illis. Apud Jeremiam „*Super omnes colles in deserto venerunt vastatores, quia gladius Jehovae devorans a fine terrae usque ad finem terrae: non pax ulli carni, severunt tritica, et spinas messuerunt*“ XII: 12. 13; etiam haec dicta sunt de Ecclesia et ejus vastatione; per colles in deserto super quos venerunt vastatores, significatur quod omne bonum charitatis perierit per mala et falsa, colles in Verbo significant ubi bonum charitatis, et in sensu abstracto ipsum illud bonum,

desertum significat ubi non illud quia non verum, et vastatores significant mala et falsa per quae bonum et verum pereunt; per gladium Jehovae devorantem a fine terrae us- [510]
que ad finem terrae, significatur falsum destruens omnia Ecclesiae, per gladium devorantem falsum destruens, et per a fine terrae usque ad finem terrae significantur omnia Ecclesiae; per non pax ulli carni, significatur quod non amplius interna requies propter dominium mali et falsi; per severunt tritica et spinas messuerunt, significatur quod pro bonis veri sint mala falsi, tritica sunt bona veri, et spinae sunt mala falsi. Apud Eundem *„Ismaël qui fuit de semine Regni, occidit Gedaliam, quem fecerat Rex Babelis praefectum in terra, et omnes Judaeos qui fuerunt cum eo, et Chaldaeos, tum viros ex Sichem, ex Schilunte et Samaria: decem tamen viri inventi sunt inter eos, qui dixerunt ad Ismaëlem, ne occidas nos, quia sunt nobis abscondita in agro, tritica et hordea, et oleum et mel, ideo omisit eos nec occidit“* XLI: 1 ad 8; per haec Historica in sensu interno describitur damnatio eorum qui prophanant sancta; per Gedaliam enim, quem rex Babelis praefectum fecit in terra, et per Judaeos qui fuerunt cum eo, ac per Chaldaeos, viros ex Sichem, ex Schilunte et Samaria, intelliguntur illi qui prophanant, ac in sensu abstracto omnis generis prophanationes, nam rex Babelis significat prophanationem boni et veri; damnatio eorum significatur per quod occisi sint, per occidi enim significatur spiritualiter occidi, videatur n: 315; per decem autem viros, qui dixerunt ad Ismaëlem, ne occidas nos, quia sunt nobis abscondita in agro tritica et hordea et oleum et mel, intelliguntur illi qui non prophanarunt sancta Ecclesiae, quia illis bonum et verum intus est, qui enim prophanant, illis nihil boni et veri intus est, sed modo extra cum loquuntur et praedicant, at illis qui non prophanant est bonum et verum intus: hoc intelligitur per quod dixerint esse illis abscondita in agro tritica, hordea, oleum et mel, per tritica et hordea significantur bona et vera externi hominis, per oleum significatur bonum interni hominis, et per mel ejus jucundum, per decem viros significantur omnes illi qui tales sunt, nam decem significant omnes et omnia; per quod

omiserit eos et non occiderit, significatur quod non prophani, ita non damnati; per Ismaëlem repraesentantur qui in genuinis veris Ecclesiae sunt, quod etiam significatur per semen Regni e quo erat; talia involvunt haec Historica, nam Historica in Verbo aeque habent sensum internum ac Prophetica. Apud Mosen „*Jehovah Deus tuus deducens te ad terram bonam, terram fluviorum aquae, fontium et abyssorum exeuntium e valle et e monte, terram tritici et hordei, et vitis et ficus, et malogranati, terram olivae olei et mellis*" Deut: VIII: 7. 8; describitur ita terra Canaan in sensu literae, at in sensu spirituali describitur Ecclesia Domini, quoniam haec per terram Canaan in hoc sensu significatur; et recensentur omnia genera boni et veri quae Ecclesiae sunt; quod dicatur terra fluviorum aquae, est quia fluvii aquae significant doctrinalia veri; per fontes et abyssos exeuntes e valle et e monte, significantur interiora et exteriora vera ex Verbo, per fontes interiora vera inde, et per abyssos exteriora vera, haec dicuntur ex valle exire, quia vallis significat inferiora et exteriora ubi talia, et illa dicuntur ex monte exire quia mons significat superiora et interiora, ubi talia; per terram tritici et hordei, et vitis et ficus, et malogranati, significatur Ecclesia quoad bonum et verum omnis generis, triticum et hordeum significant bonum et verum ex coelesti origine, vitis et ficus bonum
[511] et verum ex spirituali origine, et malogranatum cognitiones boni et veri; et per terram olivae olei et mellis significatur Ecclesia quoad bonum amoris et ejus jucundum: qui non scit sensum spiritualem Verbi, is non aliter credit, quam quod solum terra Canaan per illa verba describatur, unde foret Verbum modo naturale et non spirituale, et tamen Verbum ubivis in sinu suo est spirituale, et spirituale est quum per verba illa intelliguntur spiritualia quae significantur, nempe bona et vera omnis generis: quid autem in specie per fluvios, fontes, abyssos, vallem, montem, vitem, ficum, malogranatum, olivam, oleum et mel significatur, ostensum est in Arcanis Coelestibus, quae omnia adducere prolixum nimis foret, pleraque tamen ex illis ostensa sunt et ostendentur in hac super Apocalypsin Explicatione, quae consulantur in suis locis. Apud Hiobum „*Si vim terrae comedi sine argento,*

et animam [dominorum] ejus exhalare feci, pro tritico exeat spina, et pro hordeo labrusca" XXXI: 39. 40; vim terrae comedere sine argento, significat appropriare sibi bonum Ecclesiae absque vero, terra est Ecclesia, et argentum est verum; et exhalare facere animam [dominorum] ejus, significat sic vitam spiritualem evacuare; pro tritico exeat spina, et pro hordeo labrusca, significat quod pro bono habeatur malum, et pro vero falsum, triticum est bonum, spina malum, hordeum verum, et labrusca falsum; bonum enim non comparari potest nisi per vera. Apud Esajam *„Consummationem et decisionem audivi a cum Domino Jehovih Zebaoth, super universam terram; num toto die arabit arator ad serendum, aperiet et occabit terram suam; nonne quando complanavit facies ejus, dispergit nigellam, et reponit triticum mensuratum et hordeum designatum, et zeas designatas; ita erudit eum ad judicium, Deus ejus docet eum"* XXVIII: 22. 24. 25. 26; per haec in sensu spirituali describitur quod Ecclesia apud Gentem Judaicam et Israëliticam prorsus destructa sit, et quod nihil faciat quod discant et sciant Verbum, sed ut bonum et verum ejus usui vitae applicetur, inde et non aliunde intelligentia a Domino; quod Ecclesia apud illam gentem prorsus destructa sit, intelligitur per consummationem et decisionem audivi a Domino Jehovih Zebaoth super universam terram, consummatio et decisio est plenaria destructio, et universa terra est tota Ecclesia, hoc est, omne ejus; quod nihil faciat quod discant et sciant Verbum, significatur per num toto die arabit arator ad serendum, aperiet et occabit terram suam, arare ad serendum est discere, et occare terram est reponere in memoria; quod bonum et verum Verbi usui vitae applicandum sit, significatur per nonne quando complanavit facies ejus, dispergit nigellam, et reponit triticum mensuratum, et hordeum designatum et zeas designatas, nonne quando complanavit facies terrae dispergit nigellam, significat quando praeparavit per Verbum, triticum mensuratum et hordeum designatum, et zeae designatae, significant applicare bonum et verum usui vitae, triticum est bonum, hordeum est verum, et zeae sunt cognitiones; quod inde non aliunde intelligentia a Domino, signi-

ficatur per ita erudit ad judicium. Deus ejus docet eum, judicium significat intelligentiam, Deus ejus docet eum, significat quod a Domino. Apud Mosen „*Jehovah equitare fecit eum super excelsis terrae, et cibavit proventu agrorum, sugere fecit eum mel e rupe, et oleum e saxo petrae; butyrum armenti et lac gregis cum adipe agnorum et arietum filiorum Baschanis et hircorum, cum adipe renum tritici, et*
[512] *sanguinem uvarum bibis merum*" Deut: XXXII: 13. 14; haec dicta sunt de Ecclesia Antiqua post Diluvium a Domino instaurata, quae in intelligentia et sapientia erat quia in bono charitatis et inde in fide; intelligentia eorum et sapientia a Domino significatur per quod Jehovah equitare fecerit eum super excelsis terrae, et cibaverit proventu agrorum; bona coelestia et spiritualia quae illis per vera, describuntur per quod sugere fecerit eum mel e rupe, et oleum e saxo petrae; butyrum armenti et lac gregis cum adipe agnorum et arietum filiorum Baschanis et hircorum, cum adipe renum tritici, et sanguinem uvarum bibis merum, triticum significat ibi in genere omne bonum, et sanguis uvarum ac merum omne verum inde. Apud Davidem „*Utinam populus meus obediret Mihi, et Israël in viis meis ambularent, cibarem eos adipe tritici, et e petra melle saturarem eos*" Psalm: LXXXI: 14. 17; per adipem tritici, et per mel e petra, quibus cibarentur et saturarentur significatur bonum omnis generis ex bono coelesti, et jucundum ejus a Domino, per adipem enim significatur bonum coeleste, per triticum bonum omnis generis, per mel jucundum boni, et per petram Dominus; quod haec illis si vivant secundum praecepta Domini, intelligitur per utinam populus meus obediret Mihi, et Israël in viis meis ambularent, viae in Verbo significant vera et quoque praecepta, ac ambulare significat vivere. Apud Eundem „*Lauda Hierosolyma Jehovam, collauda Zion Deum tuum, nam firmat vectes portarum tuarum: benedicit filiis tuis in medio tui, qui ponit terminum tuum pacem, adipe triticorum satiat te*" Psalm: CXLVII: 12. 13. 14; per Hierosolymam et Zionem intelligitur Ecclesia, per Hierosolymam Ecclesia quoad vera doctrinae, et per Zionem Ecclesia quoad bona amoris; qui ponit terminum tuum pacem, significat om-

nia Coeli et Ecclesiae, nam terminus significat omnia illa; adipe triticorum satiat te, significat omni bono amoris et sapientia, adeps enim significat bonum amoris, et triticum omnia quae ex illo, quae quia ex bono sunt etiam bona sunt; quia haec significantur, ideo dicitur adeps triticorum. Apud Hoscheam „*Dixit Jehovah ad prophetam, denuo abi ama mulierem amatam socio et adulterantem, juxta amorem Jehovae erga filios Israëlis, et hi respicientes ad deos alios, et amantes lagenas uvarum: et comparavi eam mihi per quindecim argenti, et corum hordeorum, et semicorum hordeorum*" III: 1. 2; per hoc repraesentabatur Ecclesia Judaica et Israëlitica qualis erat quoad doctrinam et cultum, quod nempe per traditiones vanas falsificaverit omnia Verbi, tametsi id ut sanctum coluerunt; mulier amata socio et adulterans quam propheta amaret, significat Ecclesiam talem, mulier Ecclesiam, amata socio et adulterans falsificationem veri et adulterationem boni; juxta amorem Jehovae erga filios Israëlis, et hi respicientes ad deos alios, significat falsa doctrinae et mala cultus, haec significantur per respicere ad deos alios; amantes lagenas uvarum, significat Verbum in solo sensu literae, nam vinum significat vera doctrinae ex Verbo, uvae bona ejus ex quibus vera, et lagena id quod continet, ita ultimum Verbi sensum, qui est sensus literae, quem applicant suis falsis et malis; quod comparaverit sibi illam per quindecim argenti, significat exiguo pretio, quindecim significant exiguum; corus hordeorum et semicorus hordeorum, significat tam parum boni et veri ut vix aliquid. Apud Matthaeum „*Johannes de Jesu, Ille vos baptizabit spiritu
sancto et igne, cujus ventilabrum in manu Ipsius, et per-* [513]
purgabit aream suam, et colliget triticum in horreum, paleam autem comburet igne inexstinguibili" III: 11. 12; per baptizare spiritu sancto et igne, significatur reformare Ecclesiam et regenerare hominem Ecclesiae per Divinum Verum et Divinum Bonum, baptizare significat reformare et regenerare, spiritus sanctus Divinum Verum procedens ab Ipso, et ignis Divinum Bonum Divini Amoris Ipsius; per triticum quod colliget in horreum, et per paleam quam comburet igne inexstinguibili, significatur bonum omnis generis,

quod ex origine coelesti, quod in aeternum conservaturus, ita eos qui in illo sunt, et falsum omnis generis quod ex origine infernali, quod destructurus, ita eos qui in illo sunt; et quia dicitur triticum, horreum et palea, etiam dicitur ventilabrum et area, ac per ventilabrum significatur separatio, ac per aream ubi separatio fit. Apud Eundem „*Jesus dixit, simile est Regnum Coelorum homini seminanti bonum semen in agro suo, sed cum dormiverunt homines, venit ejus inimicus et seminavit zizania et abivit: quum vero germinavit herba, et fructum fecit, tunc apparuerunt etiam zizania: accedentes autem servi patrisfamilias dixerunt illi, Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo, unde ergo habet zizania; hic tunc dixit illis, inimicus homo hoc fecit: servi autem dixerunt, visne ergo exeuntes colligamus ea; ipse vero dixit, non, ne forte colligentes zizania eradicetis simul cum illis triticum, sinite una crescere utraque usque ad messem, et in tempore messis dicam messoribus, colligite prius zizania, et colligate ea in fasciculos ad comburendum ea, triticum vero congregate in horreum meum*“ XIII: 24 ad 30; quid haec involvunt, patet manifeste ex sensu spirituali, nam singula ibi sunt correspondentiae, Dominus enim cum in mundo fuit, per meras correspondentias loquutus est quia ex Divino; agitur ibi de Ultimo Judicio, quando separandi sunt boni a malis, ac boni venturi in Coelum et mali in infernum; semen bonum in agro, quod homo seminavit, significat Ecclesiae vera quae ex bono sunt, ager significat Ecclesiam ubi illa, et seminare significat influere ac recipere, ita quoque instruere, homo qui seminavit est Dominus per Verbum ubi omnia vera Ecclesiae sunt; cum dormiverunt homines venit ejus inimicus et seminavit zizania et abivit, significat quod apud naturales homines falsa mali ab inferno influant et recipiantur, dormire enim significat vivere vitam naturalem absque spirituali, videatur supra n: 187, et inimicus significat infernum, et zizania significant mala falsi: quid reliqua usque ad finem significant, constare potest ex illis quae in Opusculo de Ultimo Judicio, n: 70, adducta sunt, involvunt enim Arcana quae ibi exposita sunt; hic solum

quod per Triticum significetur bonum veri, et inde illi qui in bono per vera sunt, ac per zizania malum falsi et inde illi qui in malo per falsa sunt: quod illa dicta sint de Ultimo Judicio, constat ex sequentibus in eo Capite, ubi dicitur *„Qui seminat bonum semen est filius hominis, ager est Mundus, semen sunt filii Regni, zizania sunt filii mali, inimicus est diabolus, messis consummatio saeculi“* Vers: [37.] 38. 39; consummatio saeculi est ultimum tempus Ecclesiae quando judicium. Ex his locis ex Verbo allatis constare potest, quod Triticum significet bonum Ecclesiae in genere, ac Hordeum verum ejus.

375. Et oleum et vinum ne laeseris, quod significet quod provisum sit ne damnum inferatur sensui interno seu [514]
spirituali Verbi nec quoad bonum nec quoad verum, constat ex significatione olei, quod sit bonum amoris, de qua sequitur; ex significatione vini, quod sit verum illius boni, nam omne bonum habet suum verum, seu omne verum est boni, inde quale bonum tale verum; et ex significatione laedere, quod sit damnum eis inferre; quod sit sensus internus seu spiritualis Verbi quoad bonum et quoad verum, qui hic in specie significatur per oleum et vinum, constat ex eo, quod per triticum et hordeum significetur bonum et verum aeque ac per oleum et vinum, sed per triticum et hordeum bonum et verum Ecclesiae in genere, ita quae in sensu literae Verbi, nam bona et vera quae in eo sensu Verbi sunt, bona et vera in genere sunt, includit enim sensus literae sensum spiritualem, et inde bona et vera spiritualia, quare triticum et hordeum significant bona et vera Ecclesiae in genere, quae sunt sensus literae Verbi, at oleum et vinum bona et vera sensus interni seu spiritualis Verbi; haec sunt bona et vera interiora, illa vero exteriora; quod sint bona et vera interiora et exteriora, illa in spirituali seu interno homine, haec in naturali seu externo, constare potest ex illis quae in Opere de Coelo et Inferno dicta et ostensa sunt, quod nempe sint tres Coeli, et quod intimum seu tertium Coelum sit in bonis et veris intimis seu tertii gradus, quodque medium seu secundum Coelum sit in bonis et veris inferioribus seu secundi gradus, et quod ultimum seu primum Coelum

sit in bonis et veris ultimis seu primi gradus; bona et vera ultima seu primi gradus sunt qualia continentur in sensu literae Verbi, quapropter qui in illo sensu manent, et inde faciunt sibi doctrinam, et vivunt secundum illam, in bonis et veris ultimis sunt; illi quoniam non vident interiora, ex causa quod non pure spirituales sunt, sicut Angeli superiorum coelorum, sed spirituales naturales, usque in coelo sunt sed in ultimo; nam bona et vera quae hauserunt ex sensu literae Verbi, et sunt apud illos, in se habent bona et vera interiora quae sunt sensus spiritualis Verbi, correspondent enim, et per correspondentiam unum faciunt: sint pro exemplo; qui ex sensu literae Verbi credit, quod Deus irascatur, condemnet et dejiciat in infernum illos qui male vivunt, hoc tametsi in se non verum est, quoniam Deus nusquam irascitur, nec condemnat hominem et dejicit in infernum, usque tamen hoc apud illos qui bene vivunt, et ita credunt quia Verbum in litera sic dicit, a Domino acceptatur ut verum, quoniam verum intus in eo latet, quod etiam patet coram Angelis interioribus, tametsi ipsi id non vident: sit etiam pro exemplo, qui credit quod longaevus fiat, si amat patrem et matrem, secundum praeceptum decalogi, ac si amat illos propterea, et bene vivit, is acceptatur similiter sicut credidisset ipsum verum, nescit enim quod per patrem et matrem intelligatur in supremo sensu Dominus et Regnum Ipsius, per patrem Dominus, et per matrem Regnum Ipsius, et quod per prolongari dies seu longaevus fieri significetur felix in aeternum; similiter in mille aliis: haec dicta sunt ut sciatur quid intelligitur per bona et vera exteriora et per bona et vera interiora Verbi, quia per triticum et hordeum signi-
[515] ficantur bona et vera exteriora, hoc est, quae sunt sensus literae Verbi, at per oleum et vinum significantur bona et vera interiora, hoc est, quae sunt sensus spiritualis Verbi. Quod per triticum et hordeum significentur bona et vera exteriora, seu bona et vera sensus literae Verbi, est quia sunt messis agri, et non inserviunt esui antequam fiunt panes, ac per panes in Verbo significantur bona interiora, ita per triticum et hordeum talia ex quibus illa bona, talia etiam sunt bona et vera sensus literae Verbi: quod autem per oleum et

vinum significentur bona interiora, quae sunt sensus interni seu spiritualis Verbi, constare potest ex significatione illorum in Verbo, ut ex sequentibus patebit: quod his non damnum inferendum sit, est causa, ne illa prophanentur, nam si scirentur et crederentur, ac postea negarentur, aut quoque si viveretur contra illa, tunc prophanarentur, et prophanare bona et vera interiora est conjungere se cum Coelo et simul cum inferno, quod est prorsus perdere vitam spiritualem, nam bona et vera quae creduntur, permanent, et quoque mala et falsa, quae per negationem aut per vitam contra illa, loco eorum succedunt, inde conjunctio boni et veri quae coeli sunt cum malis et falsis quae inferni sunt, quae non separari possunt, sed discerpi, et cum discerpuntur, destruitur omne vitae spiritualis; inde est, quod prophanatores post mortem non sint spiritus in forma humana, ut alii, sed mere phantasiae, et appareant sibi volare huc illuc absque aliqua cogitatione, et tandem separantur ab aliis, ac in infernum omnium infimum dejiciuntur; et quia non apparent in forma humana sicut alii spiritus, ideo non amplius de iis dicitur ille vel illa, sed illud, hoc est, non homo: sed plura de prophanatione boni et veri videantur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 169. 172. Quoniam talis sors manet illos qui prophanant bona et vera interiora Coeli et Ecclesiae, ideo sensus internus seu spiritualis Verbi, in quo illa continentur, non apertus fuit Judaeis, quia si apertus, prophanavissent; et ideo nec apertus fuit Christianis, quoniam etiam hi, si apertus, prophanavissent; ideo etiam his sicut illis celatum fuit, quod aliquis sensus internus seu spiritualis inesset sensui literae, qui naturalis, Verbi; utque in ignorantia de illo essent, provisum est ut scientia correspondentiarum, quae fuit scientia primaria Antiquis, deperdita sit, ita prorsus ut nec scitum sit quid Correspondentia, et inde quid sensus spiritualis Verbi; est enim Verbum per meras correspondentias conscriptum, quare absque scientia illarum nec sciri potuit quid sensus internus: hoc provisum est a Domino, ne prophanarentur ipsa genuina bona et vera, in quibus sunt Coeli superiores. Quod autem sensus internus seu spiritualis Verbi hodie apertus sit, est quia Ultimum Judicium peractum

est, et inde omnia in Coelis et in infernis in ordinem redacta sunt, et sic a Domino provideri potest, ne prophanationes existant; quod sensus internus seu spiritualis aperiretur postquam ultimum Judicium peractum est, praedictum est a Domino in Apocalypsi, de qua re videatur in Opusculo de Equo Albo. Quod non damnum inferretur sensui interno seu spirituali Verbi, etiam significatur per quod vestes Domini a militibus divisae fuerint, et non tunica quae erat inconsuta de-
[516] super texta per totum, Joh: XIX: 23. 24; per Vestes enim Domini significatur Verbum, per vestes quae divisae Verbum in litera, per tunicam Verbum in sensu interno, et per milites illi qui militarent pro veris et bonis Ecclesiae; quod milites significent illos, videatur supra n: 64 fin: et quod vestes in Verbo significent vera induentia bonum, et quod vestes Domini significent Divinum Verum, ita Verbum, etiam supra n: 64. 195. Quod Oleum significet bonum amoris, imprimis constare potest ex Unctionibus apud filios Israëlis, seu in Ecclesia eorum, quae fiebant per Oleum; omnia enim Ecclesiae per illud inaugurabantur, et cum inaugurata fuerunt vocabantur sancta, prout Altare et ejus vasa, Tentorium conventus et omnia quae inibi, tum illi qui sacerdotio fungerentur ac eorum vestes, et insuper Prophetae, et tandem Reges: quisque potest videre, quod ipsum Oleum non sanctificet, sed quod id quod significatur per Oleum, quod est bonum amoris in Dominum a Domino; hoc significatur per Oleum; quapropter cum uncta aut uncti fuerunt, ab eo momento repraesentabant, nam oleum inducebat repraesentationem Domini ac boni amoris ab Ipso, bonum enim amoris in Dominum a Domino est ipsum sanctum Coeli et Ecclesiae, omne namque Divinum per id influit; quare illa quae Coeli et Ecclesiae sunt, quae vocantur spiritualia, tantum sancta sunt quantum ex illo tenent. Causa repraesentationis sancti per Oleum haec est; Solus Dominus quoad Divinum Humanum est Unctus Jehovae, nam in Ipso ex conceptione erat ipsum Divinum Bonum Divini Amoris, et ex illo erat Humanum Ipsius ipsum Divinum Verum cum fuit in mundo, ac dein per unionem cum Ipso Divino in Se fecit illud quoque Divinum Bonum Divini Amoris; et quia omnia

quae Ecclesiae erant, repraesentabant Divina quae a Domino, ac in supremo sensu Ipsum Dominum, erat enim Ecclesia apud filios Israëlis instituta Ecclesia repraesentativa, ideo oleum, per quod significabatur Divinum Bonum Divini Amoris, adhibebatur ad inducendum repraesentationes; ac postquam uncta aut uncti fuerunt considerabantur ut sancta aut sancti, non quod aliqua sanctitas per id illis inesset, sed quod sanctitas in Coelo per id repraesentaretur cum in cultu erant. Haec dicta sunt, ut sciatur quod oleum significet bonum amoris; sed ut hoc melius pateat, velim ordine singula exponere, nempe *quod Antiquis temporibus unxerint oleo lapides erectos in statuas: Tum quod arma belli, ut scuta et clypeos: ac postea Altare et omnia ejus vasa, ac Tentorium conventus et omnia quae inibi: ac praeterea illos qui sacerdotio fungerentur, eorumque vestes: et quoque prophetas: et tandem reges, qui inde uncti dicebantur: quod etiam usu communi receptum fuerit semet et alios ungere, ad testificandum animi laetitiam et benevolentiam: et quod inde pateat, quod oleum in Verbo significet bonum, oleum sanctitatis quod praeparatum erat pro ungendo illa quae inservirent pro cultu in Ecclesia, Divinum Bonum Divini Amoris; et oleum in genere bonum et ejus jucundum.* Quod Primum attinet, quod unxerint lapides erectos in statuas, constat in Libro Geneseos „*Mane surrexit Jacob in matutino, et sumsit Lapidem quem posuit sub capitalia sua, et posuit illum in statuam, et fudit oleum super caput ejus; et vocavit nomen loci illius Bethel; et dixit, si rediero in pace ad domum patris mei, Lapis hic quem posui statuam, erit domus Dei*“ XXVIII: 18. [517]
19. [21.] 22; causa quod ita unxerint lapides, erat, quia per lapides significabantur vera, ac vera absque bono non vitam spiritualem habent, hoc est, vitam a Divino; cum vero lapides oleo uncti erant, tunc repraesentabant vera ex bono, ac in supremo sensu Divinum Verum procedens a Divino Bono Domini, Qui inde dictus est Lapis Israëlis: ipsi lapides erecti fuerunt statuae, et habebantur sanctae, inde usus statuarum apud Antiquos, et dein in eorum Templis: quia tunc Lapis ille a Jacobo erectus repraesentative sanctificatus erat, ideo

vocabat Jacob nomen loci Bethel, et dixit quod ille Lapis esset domus Dei; Bethel significat domum Dei, et domus Dei significat Ecclesiam quoad bonum, et in supremo sensu Dominum quoad Divinum Humanum suum, Joh: II: 19. 20. 21. 22; reliqua videantur explicata in ARCANIS COELESTIBUS; praeterea etiam ibi, quod statuae ab Antiquis erectae fuerint in signum, in testem et in cultum, n: 3727. Quod primitus fuerint sancti termini, n: 3727. Quod dein factae sint in cultum, n: 4580. Quid significarunt, n: 4580. 10643. Quod lapides significent vera, ac Lapis Israëlis Dominum quoad Divinum Verum, n: 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 9388. 9389. 10376. Quod fuderint oleum super Caput statuae, seu unxerint illam, quod factum sit ut induceretur repraesentativum veri ex bono, et sic adhiberetur in cultum, n: 3728. 4090. SECUNDO, quod unxerint arma belli, sicut scuta et clypeos, constat apud Esajam *„Surgite principes, ungite scutum“* XXI: 5: et in Libro II Samuelis *„Pollutus est clypeus Heroum, clypeus Saulis non unctus est oleo“* I: 21; quod arma belli uncta fuerint, erat causa, quia significabant vera pugnantia contra falsa, ac vera ex bono sunt quae valent contra illa, non autem vera absque bono; quapropter arma belli repraesentabant vera per quae Ipse Dominus pugnat apud hominem contra falsa ex malo, quae sunt ex inferno; quod arma belli significent vera pugnantia contra falsa, videatur n: 1788. 2686, et supra n: 131. 367: et quod bella in genere significent pugnas spirituales, n: 1664. 2686. 8273. 8295: ac Hostes mala et falsa, in genere Inferna, n: 2851. 8289. 9314. TERTIO, quod unxerint Altare et omnia ejus vasa, tum Tentorium conventus, et omnia quae inibi, constat apud Mosen *„Dixit Jehovah ad Mosen, unges Altare, et sanctificabis illud“* Exod: XXIX: 36: apud Eundem *„Facies Oleum unctionis sanctitatis, quo unges Tentorium conventus, et Arcam testimonii, et Mensam, et omnia vasa ejus, ac Candelabrum et omnia vasa ejus, et Altare suffimenti, et Altare holocausti et omnia vasa ejus, et Labra, et Basin: ita sanctificabis ea, ut sint sanctum sanctorum; omnis qui tetigerit ea, sanctificabit se“* Exod: XXX: 25 ad 29.

Cap: XL: 9. 10. 11. Levit: VIII: 10. 11. 12. Num: VII: 1; causa quod ungerentur Altaria, ac Tentorium conventus cum omnibus quae inibi, erat, ut repraesentarent Divina et sancta Coeli et Ecclesiae, consequenter sancta cultus, nec repraesentare illa potuerunt, nisi inaugurata fuissent per tale quod significabat bonum amoris, nam Divinum per bonum amoris intrat, et per illud adest, proinde etiam in cultu, et absque illo Divinum non intrat nec adest: quod Altare esset praecipuum repraesentativum Domini, ac inde cultus ex bono amoris, videatur n: 2777. 2811. 4489. 4541. 8935. [518]
8940. 9388. 9389. 9714: et quod Tentorium cum Arca esset praecipuum repraesentativum Coeli ubi Dominus, n: 9457. 9481. 9485. 9594. 9632. 9596. 9784. QUARTO, quod unxerint illos qui sacerdotio fungerentur, eorumque vestes, constat apud Mosen *„Sume Oleum unctionis et effunde super caput Aharonis, et unges eum“* Exod: XXIX: 7. Cap: XXX: 30: apud Eundem *„Indue Aharonem vestibus sanctitatis, et unges eum, et sanctificabis eum, ut sacerdotio fungatur Mihi; et filios ejus unges quemadmodum unxisti patrem; et erit ut sit illis unctio eorum in sacerdotium saeculi in generationes eorum“* Exod: XL: 13. 14. 15: apud Eundem *„Moscheh effudit de oleo super Caput Aharonis, et unxit illum ad sanctificandum illum: et dein sumsit de oleo unctionis, et de sanguine qui super altari, et sparsit super Aharonem, super vestes ejus, super filios ejus, et super vestes filiorum ejus cum eo, et sanctificavit Aharonem, vestes ejus, filiosque ejus, et vestes filiorum ejus cum eo“* Levit: VIII: 12. 30; causa quod ungeretur Aharon, et quod ungerentur filii ejus, ipsaeque eorum vestes, erat, ut repraesentarent Dominum quoad Divinum Bonum, et quoad Divinum Verum inde, Aharon Dominum quoad Divinum Bonum, ac filii ejus quoad Divinum Verum inde; ac in genere ut Sacerdotium repraesentaret Dominum quoad opus salvationis Ipsius: quod ungerentur in vestibus, Exod: XXIX: 29, erat, quia Vestes repraesentabant spiritualia induentia: quod Aharon repraesentaverit Dominum quoad Divinum Bonum, videatur n: 9806; quod filii ejus repraesentaverint Dominum quoad Divinum Verum ex

Divino Bono procedens, n: 9807: quod Sacerdotium in genere repraesentaverit Dominum quoad opus salvationis Ipsius, n: 9809: quod vestes Aharonis et filiorum ejus repraesentaverint spiritualia, n: 9814. 9942. 9952. Quia inauguratio ad repraesentandum fiebat per unctionem, et per Aharonem et filios ejus repraesentabatur Dominus et quod ab Ipso, ideo Aharoni et filiis ejus dabantur sancta filiorum Israëlis, quae erant dona data Jehovae, et vocabantur sublationes, et dicitur quod sint unctio aut pro unctione, hoc est, quod sint repraesentatio aut pro repraesentatione Domini ac Divinorum quae ab Ipso; ut constat ex his apud Mosen „*Pectus motitationis et armum sublationis accepi a cum filiis Israëlis, haec unctio Aharonis et unctio filiorum ejus de ignitis Jehovae, quae praecepit dare illis, quo die unxerat illos a cum filiis Israëlis*“ Levit: VII: 34. 35. 36; et alibi apud Eundem „*Loquutus est Jehovah ad Aharonem; ecce dedi tibi custodiam sublationum mearum quoad omnia sancta filiorum Israëlis, tibi dedi ea pro unctione et filiis tuis, in statutum saeculi; omne munus eorum quoad omnem mincham eorum, quoad omne sacrificium peccati et reatus, omnem agitationem filiorum Israëlis, omnem adipem olei puri, et omnem adipem musti et frumenti, primitias eorum quas dabunt Jehovae, tibi dedi eas; tum omne devotum in Israële, omnem aperturam uteri, ita omnem sublationem sanctorum. In terra eorum non habebis haereditatem, nec pars tibi erit in medio eorum, Ego pars tua et haereditas tua in medio filiorum Israëlis*“ Num: XVIII: 8 ad 20; ex his constat, quod unctio sit repraesentatio, quoniam per unctionem inaugurabantur ad repraesentandum; et quod per id significatum sit, quod omnis inaugu-
[519] ratio in sanctum Coeli et Ecclesiae sit per bonum amoris quod a Domino, et quod bonum amoris sit Dominus apud illos; quia ita est, dicitur, quod Jehovah sit pars et haereditas ejus. Quinto, quod unxerint etiam Prophetas, constat ex Libro I Regum „*Dixit Jehovah ad Eliam, unge Chasaëlem in Regem super Syros, et Jehu unge in Regem super Israëlem, et Elischam unge in Prophetam pro te*“ XIX: 15. 16: et apud Esajam „*Spiritus Domini Jehovih super*

me, ideo unxit Jehovah me ad evangelizandum pauperibus" LXI: 1; quod ungerentur Prophetae, erat causa, quia Prophetae repraesentabant Dominum quoad doctrinam Divini Veri, proinde quoad Verbum, nam Verbum est doctrina Divini Veri; quod Prophetae doctrinam e Verbo repraesentaverint et inde significaverint, videatur, n: 2534. 7269; in specie Elias et Elischah, n: 2762. 5247 fin: 9372: quod Dominus quoad Divinum Humanum sit qui repraesentatur, ita per quem unxit Jehovah, docet Ipse Dominus apud Lucam, Cap: IV: 18. 19. 20. 21. Sexto, quod postea unxerint Reges, et quod illi dicti fuerint Uncti Jehovae, constat ex pluribus locis in Verbo, ut I Sam: X: 1. Cap: XV: 1. Cap: XVI: 3. 6. 12. Cap: XXIV: 7. 11. Cap: XXVI: 9. 11. 16. 25. II Sam: Cap: I: 16. Cap: II: 4. 7. Cap: V: 3. Cap: XIX: 22. I Reg: I: 34. 35. Cap: XIX: 15. 16. II Reg: IX: 3. Cap: XI: 12. Cap: XXIII: 30. Thren: IV: 20. Habak: III: 13. Psalm: II: 2. 6. Psalm: XX: 7. Psalm: XXVIII: 8. Psalm: XLV: 8. Psalm: LXXXIV: 10. Psalm: LXXXIX: 21. 39. 52. Psalm: CXXXII: 17; et alibi. Causa quod unxerint Reges, erat, ut repraesentarent Dominum quoad judicium ex Divino Vero, quapropter in Verbo per Reges significantur Divina Vera, videatur supra n: 31. Quod Reges dicti fuerint Uncti Jehovae, et quod ideo sacrosanctum fuerit laedere illos, erat causa quia per Unctum Jehovae intelligitur Dominus quoad Divinum Humanum, tametsi quoad sensum literae applicatur Regi qui oleo unctus; Dominus enim cum in mundo fuit, fuit Ipsum Divinum Verum quoad Humanum, et fuit Ipsum Divinum Bonum Divini Amoris quoad ipsum Esse vitae suae, quod apud hominem vocatur anima ex patre, conceptus enim fuit ex Jehovah, Jehovah in Verbo est Divinum Bonum Divini Amoris, quod est Esse omnium vitae; inde est, quod Solus Dominus fuerit Unctus Jehovae ipsa essentia et ipso actu, quoniam Divinum Bonum Divini Amoris fuit in Ipso, ac Divinum Verum procedens ex Ipso illo Bono in Humano Ipsius cum fuit in Mundo, videatur supra n: 63. 200. 228. 328: et in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 293. 294. 295. 303. 304. 305: Reges autem terrae, non fuerunt uncti Jehovae, sed ita dicti

sunt, quia repraesentabant Dominum qui solus Unctus Jehovae; ac ideo sacrosanctum fuit laedere Reges terrae propter Unctionem: at unctio Regum terrae fiebat per oleum, Unctio autem Domini quoad Divinum Humanum facta est per Ipsum Divinum Bonum Divini Amoris, quod oleum significabat et unctio repraesentabat: inde est quod Dominus dictus fuerit Messias et Christus, Messias in Lingua Hebraea significat Unctum, similiter Christus in Lingua Graeca, Joh: I: 42. Cap: IV: 25: ex his constare potest, quod ubi in Verbo dicitur Unctus Jehovae in sensu repraesentativo intelligatur Dominus; ut apud Esajam „*Spiritus Domini Jehovih super*
[520] *Me, ideo unxit Jehovah Me ad evangelizandum pauperibus, misit Me ad obligandum fractos corde, ad praedicandum captivis libertatem*“ LXI: 1; quod Dominus quoad Divinum Humanum sit, quem unxit Jehovah, constat apud Lucam, ubi Dominus id aperte dicit, his verbis „*Traditus est Jesu liber Esajae Prophetae, et revolvit librum, et invenit locum ubi erat scriptum, Spiritus Domini super Me, propter quod unxit Me, ad evangelizandum pauperibus misit Me, ad sanandum contritos corde, ad evangelizandum vinctis remissionem, et caecis visum, ad dimittendum sauciatos cum remissione, ad praedicandum annum Domini acceptum; postea convolvens librum dedit ministro, ac consedit; omnium autem in synagoga oculi erant detenti in Ipsum; coepit dicere ad illos, hodie impleta est scriptura haec in auribus vestris*“ IV: 17. 18. 19. 20. 21. Apud Danielem „*Scito ergo et percipito, ab exitu Verbi usque ad restituendum et ad aedificandum Hierosolymam, usque ad Messiam Principem Septimanae septem*“ IX: 25; aedificare Hierosolymam est instaurare Ecclesiam, Hierosolyma est Ecclesia; Messias Princeps, seu Unctus, est Dominus quoad Divinum Humanum. Apud Eundem „*Septimanae septuaginta decisae sunt ad obsignandum visionem et prophetam, et ad Ungendum Sanctum sanctorum*“ IX: 24; obsignare visionem et prophetam est concludere illa quae in Verbo de Domino dicta sunt, et complere illa; ungere Sanctum sanctorum, est Divinum Humanum Domini in quo fuit Divinum Bonum Divini Amoris seu Jehovah. Per Unctum

Jehovae in sequentibus locis etiam Dominus intelligitur; apud Davidem „*Constiterunt Reges terrae, et dominatores consultarunt una contra Jehovam et contra Unctum Ipsius: Ego unxi Regem meum super Zionem montem sanctitatis meae*“ Psalm: II: 2. 6; reges terrae sunt falsa, et dominatores sunt mala quae ab infernis, contra quae Dominus, cum fuit in Mundo, pugnavit, et quae vicit et subjugavit; Unctus Jehovae est Dominus quoad Divinum Humanum, ex quo pugnavit; Zion mons sanctitatis, super quem dicitur Unctus in Regem, est Regnum coeleste, quod est in bono amoris, hoc Regnum est intimum Coeli ac intimum Ecclesiae. Apud Eundem „*Inveni Davidem servum meum, Oleo sanctitatis* [*meae*] *unxi eum*“ Psalm: LXXXIX: 21; per Davidem ibi intelligitur Dominus, ut quoque alibi, videatur supra n: 205; oleum sanctitatis quo Jehovah unxit eum, est Divinum Bonum Divini Amoris; quod sit Dominus qui per Davidem ibi intelligitur, patet ab illis quae ibi praecedunt et quae ibi sequuntur, dicitur enim, „Loquutus in visione de Sancto tuo, ponam in mari manum Ejus, et in fluviis dextram Ejus: Ille vocabit Me Pater meus, etiam Ego Primogenitum dabo Eum, altum Regibus terrae; ponam in aeternum semen Ejus, et thronum ejus sicut dies coelorum“ Vers: 20. 26. 27. 28. 29. 30; praeter plura. Similiter alibi apud Eundem „*In Zione germinare faciam cornu Davidi, disponam lucernam Uncto meo, hostes ejus induam pudore, et super Ipsum florebit corona Ipsius*“ Psalm: CXXXII: 17. 18; quod etiam ibi Dominus per Davidem intelligatur, patet ab illis quae ibi praecedunt, ubi dicitur, „Audivimus de Eo in Ephratha, invenimus Eum in agris sylvae, intrabimus in habitacula Ejus, incurvabimus nos scabello pedum Ejus: sacerdotes tui induentur justitia, et sancti tui jubilabunt, propter Davidem servum tuum, ne avertas facies Uncti tui“ Vers: 6. 7. 8. 9 seq.: ex quibus constare potest, quod Dominus quoad Divinum Humanum suum ibi intelligatur per Davidem Unctum Jehovae. Apud Jeremiam „*Super montibus insectati* [521]
sunt nos, in deserto insidiati sunt nobis, spiritus narium nostrarum Unctus Jehovae, captus est in foveis eorum, de quo dixeramus, in umbra Illius viveremus inter gen-

tes" Thren: IV: 19. 20; ibi etiam per Unctum Jehovae intelligitur Dominus, agitur enim ibi de impugnatione Divini Veri a falsis et malis, quod significatur per quod super montibus insectati sint, et in deserto insidiati; spiritus narium est ipsa vita coelestis quae a Domino, n: 9818. Ex his nunc sciri potest, cur tam sacrosanctum fuit laedere Unctum Jehovae, ut etiam patet ex Verbo, ut in Libro I Samuelis „*Dixit David, absit a Jehovah mihi, si fecero verbum hoc Domino meo, Uncto Jehovae, et mittam manum meam in eum, quia Unctus Jehovae ille*" XXIV: 7. 11; et alibi „*Dixit David ad Abischajum, ne perde eum, nam quis miserit manum in Unctum Jehovae, et innocens sit*" XXVI: 9: in Libro II Samuelis „*Dixit David ad illum qui dixit se occidisse Saulem, sanguis tuus super capite tuo, quia dixisti occidi Unctum Jehovae*" I: 16: et alibi, „*Dixit Abischai, num propter hoc non occidetur Schimei, quod maledixit Uncto Jehovae*" XIX: 22: quod Schimei ideo Salomonis jussu interfectus sit, videatur I Reg: II: 36 ad f: SEPTIMO; quod usu communi receptum fuerit semet et alios ungere ad testificandum animi laetitiam ac benevolentiam, constat a sequentibus his locis, apud Amos „*Qui bibunt ex scyphis vini, et ex primitiis oleorum se ungunt, sed super confractione Josephi non afficiuntur dolore*" VI: 6. Apud Micham „*Calcabis olivam, sed non unges te oleo*" VI: 15; pro non laetaberis. Apud Moschen „*Oleae erunt tibi in omni termino tuo, sed oleo non unges te*" Deut: XXVIII: 40; similiter. Apud Esajam „*Ad dandum illis cidarim pro cinere, oleum gaudii pro luctu*" LXI: 3. Apud Davidem „*Unxit te Deus tuus oleo laetitiae prae sociis tuis*" Psalm: XLV: 8. Apud Eundem „*Exaltabis sicut monocerotis cornu meum, consenescam in oleo viridi*" Psalm: XCII: 11. Apud Eundem „*Vinum laetificat cor hominis, ad exhilarandum facies oleo*" Psalm: CIV: 15. Apud Lucam „*Jesus ad Simonem, ingressus sum in domum tuam, et oleo caput meum non unxisti, haec vero unguento unxit pedes meos*" VII: 46. Apud Matthaeum „*Tu quando jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, ne appareas hominibus jejunare*" VI: 17; jejunare

significat lugere, quoniam in luctu jejunabant, et quia tunc desistebant a testificatione laetitiae, ideo tunc nec se oleo ungere solebant, ut apud Danielem „*Ego Daniel fui lugens tribus septimanis, panem desideriorum non comedi, ac caro et vinum non venit ad os meum, et ungendo non unctus sum, usque dum implerentur tres septimanae dierum*“ X: 3. Ex his patet, quod usu receptum fuerit ungere semet et alios oleo; non oleo sanctitatis, quo ungebantur Sacerdotes, Reges, Altare et Tabernaculum, sed oleo communi, ex causa quia hoc Oleum significabat laetum et faustum quod est amoris boni; Oleum autem sanctitatis significabat Divinum Bonum, de quo dicitur „*Super carnem hominis non fundetur, et in qualitate ejus non facietis sicut illud, sanctum erit vobis: qui praeparaverit sicut illud, aut qui dederit ex eo super alienum, excidetur e populis suis*“ Exod: XXX: 32. 33. 38. Octavo; quod inde pateat, quod Oleum in Verbo significet Bonum, Oleum sanctitatis quod praeparatum erat pro ungendo illa quae inservirent pro Cultu in Ecclesia Divinum Bonum Divini Amoris, et Oleum in genere Bonum et ejus jucundum, constare etiam potest ex aliis [522]
locis in Verbo, ubi Oleum nominatur, ut ex his sequentibus; apud Davidem „*Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres una; sicut Oleum bonum super capite Aharonis descendens in barbam, barbam Aharonis, quod descendit super os vestium ejus, sicut ros Chermonis qui descendit super montes Zionis; ibi praecepit Jehovah benedictioni vitae usque in aeternum*“ Psalm: CXXXIII: 1. 2. 3; quid haec significant, nemo scire potest, nisi qui scit, quid significant fratres, quid oleum super caput Aharonis, quid barba ejus, et os vestium ejus, et quid ros Chermonis, et montes Zionis; per fratres ibi significatur bonum et verum, nam illi dicuntur fratres in Verbo, quare per ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres una, significatur quod in conjunctione boni et veri sit omne bonum et jucundum coeleste, nam omne coeleste bonum et jucundum est ex conjunctione boni et veri; per oleum super caput descendens in barbam, barbam Aharonis, quod descendit super os vestium ejus, significatur quod inde omne bonum et jucun-

dum Coeli ab intimis ad ultima, per caput enim significatur intimum, per barbam ultimum, per descendere super os vestium significatur influxus et conjunctio boni coelestis et boni spiritualis: quod in Verbo bonum et verum dicantur fratres, videatur n: 367. 3160. 9806: quod caput significet intimum, n: 4938. 4939. 9656. 9913. 9914: quod barba ultimum, n: 9960: quod os vestium influxum et conjunctionem boni coelestis et spiritualis, ita boni et veri, n: 9913. 9914: et dicitur Aharon, quia per illum repraesentabatur Dominus quoad Divinum Bonum, omne enim bonum, et omnis conjunctio boni et veri ab Ipso est, n: 9806. 9946. 10017: per rorem Chermonis significatur Divinum Verum, et per montes Zionis significatur Divinum Bonum, inde per sicut ros Chermonis qui descendit super montes Zionis, significatur conjunctio veri et boni, de qua ibi agitur: et quia ex conjunctione illa omnis vita spiritualis est Angelis et hominibus, etiam dicitur, ibi praecepit Jehovah benedictioni vitae in aeternum; quod ros significet Divinum Verum, videatur n: 3579. 8455: quod montes significent Divinum Bonum, et unde hoc, n: 795. 4210. 6435. 8327. 8758. 10438. 10608: et quod Zion significet Ecclesiam ubi bonum amoris, n: 2362. 9055 f. inde patet quale Verbum est in suo spirituali, tametsi ita sonat in litera. Apud Ezechielem „*Inivi foedus tecum ut esses Mihi, et lavi te aquis, et ablui sanguines tuos a super te, unxique te oleo, et vestivi te acupicto, et calceavi te taxo; similam, mel èt oleum comedisti, unde pulchra facta es valde, et prosperata es usque ad regnum*“ XVI: 8. 9. 10. 13; haec de Hierosolyma, per quam significatur Ecclesia, quare singula haec significant spiritualia quae Ecclesiae sunt; quod haec non dicta sint de habitatoribus Hierosolymae, nempe quod Jehovah laverit illos aquis, abluerit sanguines eorum, vestiverit acupicto, et calceaverit taxo, patet, sed per lavare aquis significatur per vera reformare et purificare; per abluere sanguines significatur falsa mali removere, per ungere oleo significatur bono amoris donare, per vestire acupicto et calceare taxo significatur instruere cognitionibus veri et boni ex Verbi sensu literae seu ultimo; per similam, mel et oleum comedere

significatur appropriare verum ac bonum, per quod inde pulchra facta sit significatur quod intelligens, et per prosperata usque ad regnum significatur quod sic facta sit Ecclesia, regnum est Ecclesia. Apud Jeremiam „*Redemit Jehovah* [523]
Jacobum, unde venient et canent in altitudine Zionis, et confluent ad bonum Jehovae, ad triticum, et ad mustum et ad oleum, et ad filios gregis et armenti; et fiet anima eorum sicut hortus irriguus“ XXXI: 11. 12; per mustum et oleum significatur verum et bonum; quid per caetera, videatur mox supra n: 374. Apud Joëlem „*Filii Zionis gaudete, et laetamini in Jehovah Deo vestro, quia dedit vobis pluviam tempestivam in justitiam, ut plenae sint areae frumento puro, exundent torcularia mustum et oleum*“ II: 23. 24; etiam ibi per mustum et oleum significatur verum et bonum Ecclesiae, nam per filios Zionis, ad quos haec dicuntur, significantur illi qui ab Ecclesia; per pluviam tempestivam in justitiam, significatur Divinum Verum influens in bonum, unde eorum conjunctio, fructificatio et multiplicatio; et per areas plenas frumento puro, significatur plenitudo inde. Apud Eundem „*Devastatus est ager, luxit terra, quia devastatum est frumentum, exaruit mustum, languet oleum*“ I: 10; per haec significatur, quod omnia Ecclesiae, quae in genere se referunt ad bonum amoris et verum fidei, devastata sint, ager est Ecclesia et quoque terra, ager Ecclesia ex receptione veri, et terra Ecclesia ex perceptione boni; frumentum est omne ejus, mustum est verum et oleum bonum. Apud Esajam „*Cantabo dilecto meo canticum amici mei; vinea fuit dilecto meo in cornu filii olei, quam circumdedit et elapidavit, et plantavit eam vite nobili; et exspectavit ut faceret uvas, sed fecit labruscas*“ V: 1 [. 2], per vineam quae dilecto in cornu filii olei, significatur Ecclesia spiritualis, cui vera ex bono amoris, ita praestantissima, vinea enim significat Ecclesiam spiritualem, seu Ecclesiam quae in veris ex bono est; inauguratio ejus intelligitur per cornu olei, nam inaugurationes fiebant per oleum ex cornu, ac filius olei est verum ex bono; per Dilectum intelligitur Dominus, quia Ipse Ecclesias instaurat, de quo ideo dicitur quam circumdedit, et elapidavit, et plantavit vite nobili, vitis

nobilis est verum spirituale ex coelesti seu verum ex bono amoris; per uvas quas exspectavit ut faceret, significantur bona charitatis, quae sunt bona vitae, et per labruscas quas fecit significantur mala opposita bonis charitatis, seu mala vitae. Apud Hoscheam „*In die illo exaudiam Coelos, et hi exaudient terram, et terra exaudiet frumentum et mustum et oleum, et haec exaudient Iisreelem; et seminabo eam Mihi in terra*“ II: 21. 22. 23; haec dicta sunt de Nova Ecclesia a Domino instauranda, et per exaudire intelligitur obedire et recipere, sequens et in ordine succedens obedientia et receptio ita describitur; quod Coeli recepturi sint a Domino, intelligitur per exaudiam Coelos; quod Ecclesia receptura sit e Coelis, ita per Coelos a Domino, intelligitur per quod Coeli exaudient terram; quod bonum et verum recepturum sit ab Ecclesia, intelligitur per quod terra exaudiet frumentum et mustum et oleum; mustum est verum ac oleum est bonum; et quod illi ab Ecclesia, apud quos bonum et verum est, inde recepturi sint, intelligitur per quod haec exaudient Iisreelem; quod non terra, ejus frumentum, mustum et oleum intelligatur, sed Ecclesia cum ejus bonis et veris, patet, nam dicitur seminabo Iisreelem Mihi in terra. Apud Esajam „*Dabo in deserto cedrum schittae, et myrtum et arborem olei, ponam in solitudine abietem, taedam et buxum*“ XLI: 19; haec de instauratione Ecclesiae a Domino apud gentes dicta sunt; et per desertum et per solitu-
[524] dinem significatur ubi prius non bonum quia non verum; per cedrum schittae, myrtum et arborem olei significatur bonum spirituale et coeleste; ac per abietem, taedam et buxum significatur bonum et verum inde in naturali; per unamquamvis enim arborem aliquid boni et veri Ecclesiae in Verbo significatur, et illa Ecclesiae quae sunt in spirituali seu interno homine significantur per cedrum schittae, myrtum et arborem olei; et illa Ecclesiae quae sunt in naturali seu externo homine per abietem, taedam et buxum. Apud Davidem „*[Jehovah] Pastor meus, non carebo, in pascuis herbae cubare faciet me, ad aquas quietum deducet me, dispones ante me mensam coram inimicis meis; pinguefacies oleo caput meum, poculum meum abundabit*“ Psalm: XXIII: 1. 2. 5; per

haec in sensu interno intelligitur, quod qui confidit Domino ducatur in omnia bona et vera Coeli et abundet jucundis eorum; per Pastorem meum intelligitur Dominus; per pascua herbae significantur cognitiones veri et boni; per aquas quietum significantur vera Coeli inde; per mensam significatur nutritio spiritualis; per pinguefacere oleo caput significatur sapientia quae ex bono; per poculum meum abundabit significatur intelligentia quae ex veris, per poculum enim simile significatur quod per vinum; dicuntur pascua herbae et aquae quietum, sicut forent comparationes, ex causa quia Dominus vocatur Pastor, et pastoris grex in pascua herbae et ad aquas limpidas ducitur, sed usque sunt correspondentiae. Apud Ezechielem *„Jehudah et terra Israëlis fuerunt negotiatores tui, in triticis minnith et pannag, et in melle et oleo et balsamo“* XXVII: 17; haec dicta sunt de Tyro, per quam significatur Ecclesia quoad cognitiones veri et boni, et ita per Tyrum significantur cognitiones veri et boni Ecclesiae; ac per Jehudam et terram Israëlis, qui negotiatores, significatur Ecclesia, per Jehudam Ecclesia quoad bonum, et per terram Israëlis Ecclesia quoad vera ex bono; et per negotiari significatur comparare sibi et communicare aliis; per tritica minnith et pannag significantur bona et vera in genere, et per mel, oleum, balsamum, bona et vera in specie, per mel et oleum bona, et per balsamum vera quae ex bono grata sunt, nam omnia vera quae ex bono, in Coelo percipiuntur fragrantia et inde grata; quae etiam causa fuit, quod oleum unctionis ex variis fragrantiis confectum fuerit, de quo Exod: XXX: 22 ad 33; et quoque oleum lucernarum, de quo Exod: XXVII: 20. 21. Apud Mosen *„Jehovah cibavit proventu agrorum, sugere fecit eum mel e rupe, et oleum e saxo petrae“* Deut: XXXII: 13; haec de Antiqua Ecclesia; fugere oleum e saxo petrae pro imbui bono per vera fidei, mel est bonum et jucundum naturale, oleum est bonum et jucundum spirituale, ac rupes et saxum petrae est verum fidei a Domino; si non spiritualia per haec intelligerentur, quid foret quod sugeret mel e rupe, et oleum e saxo petrae. Apud Habakuk *„Ficus non florebit, nec proventus e vitibus, mentietur opus oliva, et agri non*

ferent cibum" III: 17; hic non ficus, nec vitis, nec oliva, nec agri intelliguntur, sed coelestia quibus correspondent; ficus correspondet bono naturali, et inde significat illud; vitis correspondet bono spirituali, quod in sua essentia est verum; oliva ut fructus ex quo oleum, correspondet bono amoris actu; et agri correspondent omnibus Ecclesiae; proventus et cibi inde significant omnia quae sunt nutritionis spiritualis; inde patet, quid illa in ordine significant. Apud Hoscheam
[525] *„Ephraim pascens ventum, foedus cum Assyrio pangunt, et oleum in Aegyptum defertur"* XII: 2; haec prorsus non intelliguntur, nisi sciatur quid Ephraim, quid Assyrius et quid Aegyptus, describitur ibi intellectuale proprium hominis, quod per ratiocinia ex scientificis pervertit et adulterat bona Ecclesiae; Ephraim est intellectuale; Assyrius ratiocinatio; et Aegyptus scientificum; inde oleum in Aegyptum deferre est bona Ecclesiae per ratiocinia ex scientificis pervertere. Apud Sachariam *„Vidi candelabrum auri, duae oleae juxta id, una a dextra lecyti, et una ad sinistram ejus: hi sunt duo filii olei stantes juxta Dominum totius terrae"* IV: 2. 3. 14; duae oleae et duo filii olei sunt bonum amoris in Dominum, et bonum charitatis erga proximum, hoc ad sinistram Ipsius, illud ad dextram Ipsius. Similiter in Apocalypsi *„Duo Testes prophetabant dies mille ducentos sexaginta; hi sunt duae oleae, et duo candelabra coram Deo terrae stantia"* XI: 3. 4; duae oleae et duo candelabra sunt eadem illa bona, quae quia sunt a Domino, vocantur duo testes; sed de his plura in explicatione eorum. Quoniam Oleum significabat bonum amoris in Dominum et bonum charitatis erga proximum, ideo *„Dominus assimilabat Regnum coelorum decem Virginibus, quarum quinque habebant oleum in lampadibus, et quinque non habebant; quare hae vocantnr stultae, et illae prudentes"* Matth: XXV: 1 ad 11; per decem virgines significantur omnes qui ab Ecclesia, et per quinque significantur aliqui seu pars eorum, nam haec significantur per numeros decem et quinque in Verbo, ac per virginem seu filiam significatur Ecclesia; per oleum significatur bonum amoris in Dominum et bonum charitatis erga proximum, et per lampades signifi-

cantur vera quae fidei vocantur; inde constare potest quid per illa in sensu spirituali intelligatur, quod nempe qui sciunt vera ex Verbo seu ex doctrina Ecclesiae, ac non in bono amoris et charitatis sunt, hoc est, non vivunt secundum illa, quod sint virgines quae oleum non habent in lampadibus, et quae ideo non admittuntur in Coelum, sed quod illi qui in bono amoris et charitatis sunt, et inde in veris ex Verbo aut ex doctrina Ecclesiae, sint virgines quae habent oleum in lampadibus, et recipiuntur in Coelo; inde patet, unde est quod hae virgines dicantur prudentes, at illae stultae. Quoniam Oleum significabat bonum amoris et charitatis, ac Vinum significabat verum, ideo „*Dominus dicit de Samarita, qui iter faciens vidit in via vulneratum a latronibus, quod infuderit oleum et vinum in vulnera ejus, et dein sustulerit eum super proprium jumentum, duxerit in diversorium, et dixerit ut curam ejus haberent*“ Luc: X: 33. 34. 35; haec in sensu spirituali ita percipiuntur; per Samaritam intelliguntur gentes quae in bono charitatis erga proximum erant; per vulneratum a latronibus intelliguntur qui infestantur ab illis qui ab inferno sunt, illi enim sunt latrones, quia vitam spiritualem hominis laedunt et occidunt; per oleum et vinum quae infudit in vulnera ejus, intelliguntur spiritualia quae sanant hominem, per oleum bonum et per vinum verum; per quod sustulerit illum super proprium jumentum, significatur quod hoc fecerit secundum suam intelligentiam quantum posset, equus enim significat intellectuale, pariter jumentum; quod duxerit eum in diversorium, et dixerit ut curam ejus haberent, significat quod ad illos qui instructi sunt in Ecclesiae doctrina ex Verbo, qui eum sanare possent plus quam ille, qui adhuc in ignorantia: ita haec verba intelliguntur in Coelo; [526]
ex quibus etiam patet, quod Dominus, cum fuit in Mundo, per meras correspondentias loquutus sit, ita pro Mundo et pro Coelo simul. Quoniam Oleum significabat bonum amoris et charitatis, et per id sanantur qui spiritualiter aegroti sunt, ideo dicitur de Discipulis Domini „*quod unxerint oleo multos et sanaverint*“ Marc: VI: 13. Praeterea quid per Oleum praeparatum ad lucernas, et quid per Oleum praeparatum ad Unctiones, in specie significatur, videatur in Ar-

CANIS COELESTIBUS n: 9778 ad 9789: et n: 10250 ad 10288, ubi explicata sunt. Ex his nunc videri potest, quod per Oleum significetur bonum coeleste et bonum spirituale, seu bonum amoris in Dominum, et bonum charitatis erga proximum, per oleum unctionis bonum amoris in Dominum a Domino, et per oleum lucernarum bonum charitatis a Domino erga proximum.

376. Hactenus ostensum est, quod Oleum significet bonum coeleste, quod est bonum amoris in Dominum; nunc etiam ostendetur, quod Vinum significet bonum spirituale, quod est bonum charitatis erga proximum et bonum fidei; et quia hoc bonum in sua essentia est verum, ideo in communi explicatione dictum est, quod Oleum et Vinum ne laeseris, significet quod non damnum inferendum sit sensui interno seu spirituali Verbi nec quoad bonum nec quoad verum, seu quod idem, quod non damnum inferendum sit bonis et veris quae in sensu interno seu spirituali Verbi: quod bonum charitatis et bonum fidei in sua essentia sit verum, est quia id bonum implantatur a Domino parti intellectuali hominis per vera quae fidei vocantur, et cum homo vivit secundum illa, tunc vera illa fiunt bona, nam per vera in illa parte formatur nova voluntas, et quicquid ex voluntate procedit, hoc vocatur bonum: haec voluntas etiam eadem est cum conscientia, et conscientia est conscientia veri quia formatur per vera omnis generis, quae ex doctrina Ecclesiae et ex Verbi sensu literae, sed de hac re videantur plura in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 130 ad 138; et ex ARCANIS COELESTIBUS n: 139 ad 141; inde nunc est quod per Vinum significetur verum. Praeterea sunt bona et vera interna et externa, bona et vera interna significantur per Oleum et Vinum quae non laedenda sunt; at bona et vera externa significantur per triticum et hordeum; bona et vera externa sunt quae in sensu literae Verbi sunt, at bona et vera interna sunt quae in sensu interno seu spirituali Verbi sunt; seu bona et vera externa sunt qualia in inferioribus Coelis apud Angelos ibi, nempe in ultimis Coeli; at bona et vera interna sunt qualia in Coelis superioribus apud Angelos ibi, nempe in tertio et secundo; haec bona et vera sunt ipsa bona et vera genuina, at illa sunt vera

et bona quia correspondent, ita correspondentiae; illa communicationem immediatam habent cum Angelis Coeli, haec autem non immediatam sed mediatam per correspondentias. Inde est, quod Judaei, quia solum in sensu literae fuerunt, et non in cognitione de significatione rerum in sensu spirituali, non potuerint damnum inferre sensui spirituali ejus nec quoad bonum nec quoad verum, consequenter nec genuinis bonis et veris: similiter Ecclesia Christiana hodie, nec potuit damnum inferre bonis et veris genuinis quae sunt in sensu spirituali
Verbi, nam ignoravit eum sensum, et cum illo etiam ignora- [527]
vit genuina bona et vera. Quod Christianis non detectus fuerit sensus spiritualis Verbi, est causa, quia genuina bona et vera, qualia sunt in Coelis superioribus, latent in sensu Verbi spirituali, et quamdiu illa bona et vera non percepta et nota fuerunt, nec potuit ille sensus aperiri, non enim videri potuerunt: quod genuina bona et vera in Christianis Ecclesiis non percepta et nota fuerint, est causa quia Ecclesiae illae divisae fuerunt, in genere in Pontificiam et in Evangelicam, et in Pontificia prorsus ignorantur vera, quia illi qui in illa non pendent ex Verbo, ita ex Domino qui est Verbum, hoc est Divinum Verum, sed ex Pontifice, ex cujus ore vix aliquid procedit, nisi quod est ex amore imperandi, et is amor est ex inferno; quare etiam vix unum Verum, quod est Ecclesiae, apud illos datur: in Evangelicis autem Ecclesiis est sola fides assumta pro essentiali medio salutis, et per id est bonum amoris et charitatis rejectum sicut non essentiale, et ubi bonum est rejectum, ibi nec dari potest aliquod verum quod in se est verum; omne enim verum est ex bono, nam influit Dominus in bonum hominis, et per bonum illustrat eum, et dat lucem ut percipiat vera, quare absque illa luce, quae est ipsa vita spiritualis hominis, non est verum, utcunque sonat ut verum quia ex Verbo, est verum falsificatum per ideas quas de eo habet, nam ex fide separata a charitate, seu ex veris absque bono, non aliud resultat: inde nunc est, quod Ecclesiis Christianis non patefieri potuerit sensus spiritualis Verbi, nam si patefactus, falsificavissent et pervertissent illum per ideas ex fallaciis, et sic prophanavissent: inde quoque est, quod nusquam aliquis, etiam post-

hac, admittatur in sensum spiritualem Verbi, nisi in genuinis veris ex bono sit; et nullus in genuinis veris ex bono esse potest, nisi corde agnoscat solum Dominum pro Deo Coeli et terrae, ab Ipso enim est omne bonum et inde verum. Quod sensus spiritualis Verbi hodie patefactus sit, et cum illo etiam genuina vera et bona detecta, est causa, quia Ultimum Judicium a Domino peractum est, et sic omnia in Coelis et in infernis in ordinem redacta sunt, et per id provideri a Domino potest, ne genuinis veris et bonis, quae in sensu spirituali Verbi sunt, aliquod damnum inferatur, quod prius non potuit, videatur in Opusculo de ULTIMO JUDICIO n: 73. Quod Vinum significet bonum spirituale, seu bonum charitatis et bonum fidei, quod in sua essentia est verum, constare potest ex sequentibus locis in Verbo; apud Esajam „*Omnis sitiens ite ad aquas, et cui non argentum, ite, emite, et comedite, emite sine argento et sine pretio vinum et lac*“ LV: 1; quod hic non vinum et lac, quae sine argento emerent, intelligantur, quisque videre potest, quare per vinum et lac significantur spiritualia, nempe per vinum spirituale bonum, quod in sua essentia est verum, ut supra dictum est, per lac autem bonum illius veri; quod illa gratis dentur a Domino illis qui in ignorantia veri et boni sunt, et tamen in desiderio illorum, significatur per cui non argentum, ite, emite, et comedite, emite sine argento; emere significat sibi comparare, et comedere sibi appropriare, quod fit per applicationem sicut ex se; quod illi qui in ignorantia veri et
[528] boni et usque in desiderio illorum sunt, intelligantur, patet, nam dicitur omnis sitiens ite ad aquas, sitire significat desiderare, et aquae significant vera, hic Verbum ubi sunt. Apud Joëlem „*Fiet in die illo, stillabunt montes mustum, et colles fluent lacte, omnes rivi Jehudae fluent aquis*“ IV: 18; agitur ibi de adventu Domini, et de novo Coelo et nova Ecclesia ab Ipso; quod tunc non in terra Canaane seu in Judaea montes stillaverint mustum, nec colles fluxerint lacte, et quod nec tunc prae tempore priori rivi Jehudae fluxerint aquis, notum est, quare per illa verba intelliguntur alia quam mustum, lac et aquae, tum quam montes, colles, rivi, nempe quod per montes stillabunt mustum seu vinum,

intelligitur quod ex bono amoris in Dominum omne genuinum verum; per quod colles fluent lacte, intelligitur quod ex bono charitatis erga proximum vita spiritualis; et per quod omnes rivi Jehudae fluent aquis, intelligitur quod ex singulis Verbi vera; per Jehudam enim significatur Coeleste Regnum Domini, et quoque Verbum, videatur n: 3881. 6363; inde per rivos ejus significantur singula ejus: quod per montes significetur bonum amoris in Dominum, n: 795. 4210. 6435. 8327. 8758. 10438. 10608: et quod per colles bonum charitatis erga proximum, n: 6435. 10438; ex causa, quia in Coelo super montibus habitant qui in bono amoris in Dominum sunt, et super collibus qui in bono charitatis erga proximum, n: 10438; et in Opere de Coelo et Inferno n: 188. Apud Amos „*Ecce dies venientes, attinget arans metentem, et calcans uvas distrahentem semen, et stillabunt montes mustum, et omnes colles diffluent: reducam captivitatem populi mei Israëlis, et aedificabunt urbes devastatas, et sedebunt et plantabunt vineas, et bibent vinum earum, et facient hortos, et comedent fructum eorum; tunc plantabo eos super terra eorum*“ IX: 13. 14. 15; agitur in eo Capite primum de vastatione Ecclesiae, et dein de restauratione ejus a Domino, ac per populum Israëlem non intelligitur ille populus, sed illi apud quos Ecclesia instauranda erat; et per arans attinget metentem, et calcans uvas distrahentem semen, significatur quod qui recipit bonum et verum etiam usum seu fructum facturus sit, ita quod simul erunt apud hominem Ecclesiae; per stillabunt montes mustum, et omnes colles diffluent, significatur ut mox supra, quod ex bono amoris in Dominum et ex bono charitatis erga proximum vera in abundantia, mustum ibi seu vinum est verum; per captivitatem populi Israëlis quae reducetur, significatur restauratio Ecclesiae apud gentes, nam per captivitatem intelligitur captivitas spiritualis, quae est apud illos qui remoti a bonis et veris sunt, et usque in desiderio illorum, videatur n: 9164; per urbes devastatas quas aedificabunt, significantur doctrinalia veri et boni ex Verbo hactenus deperdita et tunc restauranda; per vineas quas plantabunt, et quarum vinum bibent, significantur omnia Eccle-

siae a quibus intelligentia, per vineam significatur Ecclesia spiritualis, et inde per vineas significantur omnia Ecclesiae, per vinum significatur in genere verum ejus, et per bibere illud significatur instrui et intelligens fieri, ita intelligentia; et per hortos quos facient et quorum fructum comedent, significatur sapientia, per hortos omnia quae intelligentiae sunt,
[529] et per fructum eorum significantur bona vitae, ita per comedere fructum eorum significatur appropriatio boni, ita sapientia, nam sapientia fit quando vera mandantur vitae; et quia haec intelliguntur, ideo dicitur de Israële, plantabo eos super terra eorum. Apud Mosen „*Alligat ad vitem asellum suum, ad vitem praestantem filium asinae suae, lavat in vino vestimentum suum, et in sanguine uvarum velamen suum: ruber oculis a vino, et albus dentibus a lacte*“ Genes: XLIX: 11. 12; haec in Prophetico Israëlis patris de Jehudah, per quem ibi non intelligitur Jehudah, sed Dominus quoad Regnum Coeleste, et per vinum ac per sanguinem uvarum intelligitur Divinum Verum; quid reliqua significant, et quod vinum significet Divinum Verum, quia de Domino, videatur in Arcanis Coelestibus n: 6375 ud 6381. Apud Eundem „*Jacob attulit Isaco patri de venatione sua, et edit, et adduxit illi vinum et bibit; ac Isac benedixit illi, dicens, dabit tibi Deus de rore Coeli, et de pinguedinibus terrae, et multitudinem frumenti et musti*“ Genes: XXVII: 25. 27. 28. 37; qui non sciunt quod Verbum in singulis sit spirituale, credere possunt, quod per Isacum hic intelligatur Isacus, et per Jacobum Jacobus, ac inde quod per pinguedines terrae, et per frumentum et mustum non alia quae altiora; sed per Isacum ibi repraesentabatur Dominus, et per Jacobum Ecclesia; inde per pinguedines terrae Coelestia quae sunt boni amoris, et per frumentum et mustum omne Ecclesiae bonum et verum; sed etiam haec videantur explicata in Arcanis Coelestibus n: 3570. 3579. 3580. Apud Eundem „*Si audiveritis praecepta mea, dabo pluviam terrae vestrae in tempore suo tempestivam et serotinam; et colliges frumentum tuum, et mustum tuum, et oleum tuum*“ Deut: XI: 13. 14; hae terrae benedictiones promissae sunt filiis Israëlis, si audivissent et fecissent

praecepta Jehovae, quas etiam consequuti sunt, ex causa quia apud illos Ecclesia repraesentativa erat, et quae dicta et mandata sunt a Jehovah correspondebant spiritualibus, ita hae terrae benedictiones benedictionibus Coeli; benedictiones Coeli quibus correspondent benedictiones terrae, se referunt omnes ad illa quae sunt boni amoris et veri fidei; quare per pluviam tempestivam et serotinam significantur hae benedictiones, nam per pluviam in specie significatur Divinum Verum influens e coelo, ex quo nascuntur, crescunt et producuntur omnia Ecclesiae et Coeli apud hominem; quare per frumentum, mustum et oleum quae colligent, significantur omne bonum et verum externi et interni hominis. Apud Eundem „*Ita habitavit Israël secure, solitarius ad fontem Jacobi, in terra frumenti et musti, etiam Coeli ejus stillabant rorem*“ Deut: XXXIII: 28; haec erat clausula benedictionum filiorum Israëlis a Mose, ubi prophetica omnia, et per unumquemvis filium seu per unamquamvis Tribum Israëlis significatur aliquid Ecclesiae, similiter ac Genes: Cap: XLIX; et per Israëlem hic significatur ipsa Ecclesia; et per habitare secure, solitarius ad fontem Jacobi, significatur vivere absque infestatione a malis et falsis, ac duci a solo Domino per Divinum Verum, fons Jacobi est Divinum Verum, ac Verbum; et per vivere in terra frumenti et musti, significatur in omni bono et vero Ecclesiae; et per etiam Coeli ejus stillabant rorem, significatur influxus e Coelo. [530]
Apud Eundem „*Equitare fecit eum super excelsis terrae, et dedit butyrum armenti et lac gregis cum adipe agnorum et arietum filiorum Baschanis et hircorum, cum adipe renum tritici, et sanguinem uvae bibis merum*“ Deut: XXXII: 13. 14; haec dicta sunt de Antiqua Ecclesia, quae etiam fuit Ecclesia ante Israëliticam, et fuit in bono charitatis et veris fidei; bona omnis generis, in quibus erat, intelliguntur per illa, nempe per butyrum armenti, lac gregis, adipem agnorum, adipem arietum, adipem hircorum, adipem renum tritici, ac vera spiritualia per sanguinem uvae et merum. Apud Jeremiam „*Venient et canent in altitudine Zionis, et confluent ad bonum Jehovae, ad triticum et ad mustum et ad oleum et ad filios gregis et armenti*“

XXXI: 12; per triticum, mustum, et oleum significantur bona et vera omnis generis, quid in specie videatur supra n: 374. Apud Esajam „*Juravit Jehovah per dextram suam, et per brachium roboris sui, si dedero frumentum tuum amplius cibum hostibus, et si biberint filii alienigenae mustum tuum, pro quo laborasti; sed qui colligunt illud, comedent illud, et laudabunt Jehovam, et qui congregant illud, bibent illud in atriis sanctitatis*“ LXII: 7. 8. 9; haec de Hierosolyma, per quam significatur Ecclesia quoad doctrinam; quare per frumentum quod non dabitur amplius cibus hostibus, et per mustum quod non bibent filii alienigenae, significatur in genere bonum et verum Ecclesiae, quae non amplius consumentur per mala et falsa, hostes ibi sunt mala: et filii alienigenae falsa, ac comedere seu cibus illis dari, ac bibere est consumere; quod bona et vera mansura sint apud illos qui recipiunt illa, ac usum inde faciunt, significatur per qui colligunt illud comedent illud, et qui congregant illud bibent illud; cultus ex illis significatur per laudare Jehovam et bibere in atriis sanctitatis. Apud Eundem „*Ablatum est gaudium et exultatio de Carmel, et in vineis non cantatur, non jubilatur, vinum in torculari non calcat calcans, hedad cessare feci*“ XVI: 10; quod jucundum coeleste ex bono et veris inde ablatum sit quia ipsum bonum et verum, ita describitur; bonum Ecclesiae intelligitur per Carmel, et vera inde per vineas, ac per calcationem vini in torcularibus; jucunda eorum quod ablata per gaudium, exultationem, cantationem, jubilationem et hedad; solebant enim cantare in vineis et in torcularibus cum calcabatur uva in vinum, propter repraesentationem jucundorum ex veris, quae significabantur per vinum. Apud Jeremiam „*Super fletum Jaëseris flebo ob te, vitis Sibmae, propagines tuae transiverunt mare, usque ad mare Jaëseris pertigerunt; super fructus autumni tuos, et super vindemiam tuam vastator cecidit; unde collecta est laetitia, et gaudium ex Carmele, et ex terra Moabi; et vinum in torcularibus cessare feci, non calcabit hedad, hedad non hedad*“ XLVIII: 32. 33; hic etiam agitur de ablato jucundo coelesti ex bono amoris et ex veris inde, omne

enim jucundum coeleste in illis et ex illis est; lamentatio super id intelligitur per flere fletum, deprivatio ejus per quod collecta sit laetitia, et gaudium ex Carmele, tum per quod vastator ceciderit super illa, quod cessaverit, et quod hedad non hedad; bonum quod ablatum, propter quod lamentatio, intelligitur per fructus autumni, et vera boni quod ablata per vindemiam et per vinum in torcularibus; quod exulaverint vera et perierint per scientifica, intelligitur per [531]
vitem Sibmae, et per propagines ejus quod transiverint mare usque ad mare Jaëseris, mare significat scientificum. In Threnis *„Infans et lactens deficit in plateis urbis, matribus suis dicunt, ubi frumentum et vinum, quum deficiunt sicut confossus in plateis urbis, cum effunditur anima eorum super sinum matrum eorum“* II: 11. 12; haec verba continent lamentationem super Ecclesiam Judaicam, quod omne bonum et verum ejus deperditum sit, ac lamentatio describitur per infantem et lactentem qui deficiunt in plateis urbis, et dicunt matribus suis ubi frumentum et vinum; per infantem et lactentem significantur illi qui in bono innocentiae sunt, et abstracte ipsum bonum innocentiae, per hoc bonum intelligitur omne bonum Ecclesiae quia hoc est essentiale omnium bonorum ejus, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 276 ad 283. 285. 288. 341. 382; per plateas urbis significantur vera doctrinae; per matres significantur omnia Ecclesiae; et per frumentum et vinum significantur in genere omne bonum et verum ejus; quod dicatur quod deficiant sicut confossus in plateis urbis, quum effunditur anima eorum super sinum matrum eorum, est quia confossus significat illos qui spiritualiter pereunt ex deprivatione veri, ac per animam significatur vita spiritualis; quod plateae urbis in quibus deficiunt, significent vera doctrinae, videatur n: 2336: et quod mater in cujus sinum effunditur anima significet Ecclesiam, n: 2691. 2717. 3703. 4257. 5581. 8897. Apud Zephaniam *„Erunt opes eorum in praedam, et domus eorum in devastationem, ut aedificent domos sed non inhabitent, et plantent vineas sed non bibant vinum earum“* I: 13; per opes quae erunt in praedam significantur opes spirituales, quae sunt cognitiones boni et veri; per domos

quae in devastationem significantur illa quae Ecclesiae sunt
in homine; quae cum vastata sunt quod tunc nihil proficiant
ac recipiant tametsi audiunt illa et in Verbo vident illa, signi-
ficatur per aedificare et non inhabitare, et plantare vineas et
non bibere vinum earum, domus sunt bona Ecclesiae, ac
vineae cum vino sunt vera ejus. Similia intelliguntur apud
Micham *„Tu seres sed non metes, tu calcabis olivam sed
non unges te oleo, et mustum sed non bibes vinum“* VI:
15: apud Amos *„Vineas desiderii plantabitis, sed non
bibetis vinum earum“* V: 11: et apud Hoscheam *„Area et
torcular non pascet eos, et mustum mentietur illis, non
libabunt Jehovae vinum, et non grata erunt Ipsi“* IX: 2.
4; per aream et torcular similia significantur quae per fru-
mentum et vinum, quia collectio eorum ibi; quod non pro-
ficient ex illis auditis significatur per quod non pascent illos,
et quod mustum mentietur illis; et quod inde Cultus eorum
non acceptus sit, significatur per quod non libabunt Jehovae
vinum, et non grata erunt, nempe libamina, Ipsi. Apud
Joëlem *„Expergiscimini ebrii et flete, et ejulate omnes po-
tantes vinum, propter mustum quod excisum est ex ore
vestro: devastatus est ager, luxit terra, quia devastatum
est frumentum, exaruit mustum, languet oleum, pude-
facti sunt agricolae, ejularunt vinitores“* I: 5. 10. 11;
quid per haec in sensu spirituali significatur, videatur supra
n: 374, ubi illa explicata sunt; et quod per vinum et mu-
stum intelligatur verum Ecclesiae, ac per vinitores illi qui in
veris sunt et docent illa; agitur ibi de Ecclesia devastata,
ubi bona et vera perierunt. Apud Ezechielem *„Damascus*
[532] *negotiatrix tua per multitudinem operum tuorum, per
multitudinem omnium opum, in vino Chelbonis et lana
Zacharis“* XXVII: 18; haec dicta sunt de Tyro, per quam
significatur Ecclesia quoad cognitiones boni et veri, et per
Damascum quae erat urbs Syriae significatur scientificum
concordans, et per negotiationes de quibus in illo Capite agi-
tur, significantur illarum comparatio et communicatio, ac
usus; quia scientificum concordans per Damascum significa-
tur, ideo dicitur quod sit negotiatrix in multitudine om-
nium operum et opum, ac per opera, ex quibus fiebant

usus, significantur cognitiones boni, et per opes cognitiones veri; et quia cognitiones veri et boni sunt in naturali homine, in eo enim est omne cognitivum perceptibile et scientificum, ideo dicitur in vino Chelbonis et lana Zacharis, vinum Chelbonis significat verum naturale, et lana Zacharis bonum naturale. Apud Esajam *„Maledictio comedet terram, lugebit mustum, languescet vitis, gement omnes laeti corde, cum cantu non bibent vinum, amara erit sicera bibentibus eam; frangetur urbs inanitatis, claudetur omnis domus ut nemo intret“* XXIV: 6. 7. 9. 10; perversio Ecclesiae per haec verba describitur, quae est quando falsum regnat loco veri, unde non bonum amplius, nam per vera bonum homini; per terram quam comedet maledictio, significatur Ecclesia, maledictio est perversio ejus; per mustum quod lugebit, et per vitem quae languescet, significatur omne Ecclesiae verum, lugere et languescere significat deprivationem ejus; quod non erit aliquod jucundum et beatum coeleste amplius, significatur per quod gement omnes laeti corde, cum cantu non bibent vinum; quod aversaturi omnia quae concordant cum veris, significatur per quod amara erit sicera bibentibus eam, sicera significat quae sunt ex veris et concordant cum illis; sed quod destruetur doctrina falsi, significatur per frangetur urbs inanitatis, urbs est doctrina, ac inanitas est falsum; et quod non bonum amplius et sapientia apud hominem, significatur per claudetur omnis domus ut nemo intret, quod fit quando non verum sed falsum. Apud Amos *„Qui bibunt ex scyphis vini, et primitiis oleorum se ungunt; sed super confractione Josephi non afficiuntur dolore“* VI: 6; per haec et praecedentia in eo Capite describuntur qui in externo cultu absque interno sunt, quales olim fuerunt et hodie sunt Judaei; scyphi vini ex quibus bibunt, sunt externa veri ex quibus cultus; ac primitiae oleorum quibus se ungunt, sunt externa boni ex quibus etiam cultus; Josephus significat internum Ecclesiae seu spirituale ejus; quod nihil afficiat quod id pereat, significatur per super confractione ejus non afficiuntur dolore: quod cultus externus absque interno sit nullus cultus, videatur n: 1094. 1175. 7724: quod apud Judaeos olim fuerit et hodie sit cultus externus

absque interno, n: 1200. 3147. 3479. 8871: quod Josephus significet Ecclesiam spiritualem, et inde etiam spirituale Ecclesiae, n: 3969. 3971. 4669. 6417. Apud Sachariam „*Potentem reddam domum Jehudae, et domum Josephi servabo; hinc erunt sicut potens Ephraim, et laetabitur cor eorum quasi vino*" X: 6. 7; per domum Jehudae significatur Ecclesia coelestis Domini, et per domum Josephi Ecclesia spiritualis Domini; et per potentes reddere domos eorum, significatur multiplicare vera quae ex bono apud illos, nam omnis potentia est veri ex bono; inde dicitur, quod erunt sicut potens Ephraim, per Ephraim significatur intellectus veri ex
[533] bono, ita potens dicitur ex multiplicatione ejus; jucundum coeleste inde significatur per laetabitur cor eorum quasi vino, vinum est verum ex bono, ex quo jucundum illud: quod omnis potentia sit veris ex bono, videatur in Opere de Coelo et Inferno, n: 228 ad 233; et quoque supra n: 209. 333: quod Jehudah in Verbo significet Regnum Coeleste Domini, in Arcanis Coelestibus, n: 3881. 6363; et quod Ephraim intellectuale Ecclesiae, n: 3969. 5354. 6222. 6234. 6238. 6267. 6296. Apud Danielem „*Belschazar Rex Babelis, et magnates ejus, et uxores ejus, et pellices ejus, biberunt vinum ex vasis Templi Hierosolymitani, et laudarunt deos [auri,] argenti, aeris, ferri, ligni et lapidis: ideo scriptum est in pariete, Numeratus, Appensus, et Divisus; et ille dein a filiis hominis expulsus est, et cum onagris habitatio ejus*" V: 2. 3. 4. 5. 21; per haec in sensu interno describitur prophanatio boni et veri, quae etiam est Babel seu Babylonia, nam per bibere vinum ex vasis Templi Hierosolymitani, significatur haurire vera Ecclesiae ex Verbo, bibere enim vinum est haurire vera, et vasa Templi Hierosolymitani sunt illa quae sunt doctrinae Ecclesiae ex Verbo; ac laudare deos auri, argenti, aeris, ferri, ligni et lapidis, significat cultum ex amore sui et mundi, per illos enim deos significatur cultus idololatricus omnis generis, et prophanatio; quod ideo scriptum sit in pariete, numeratus, appensus, divisus, significat separationem ab omnibus Coeli et Ecclesiae; quod ille dein a filiis hominis expulsus sit, et cum onagris habitatio ejus, significat quod separatus ab omni

vero, et quod sors vitae ejus cum infernalibus, filii enim hominis sunt vera Ecclesiae, onagri sunt qui in diris falsis, qualia sunt in infernis, et habitatio est vitae sors. Apud Joëlem „*Super populum meum jecerunt sortem, quia dederunt puerum pro scorto, et puellam vendiderunt vino quod biberunt*" IV: 3; per jacere sortem super populum, significatur dissipare vera Ecclesiae, jacere sortem significat dissipare, et populus significat Ecclesiam quoad vera, ita quoque vera Ecclesiae; per dare puerum pro scorto, significatur falsificare verum, puer enim est verum Ecclesiae, et scortum est falsum; et per vendere puellam vino quod biberunt significatur pervertere bonum Ecclesiae per verum falsificatum, puella enim est bonum Ecclesiae, et vinum est verum falsificatum. Quia Vinum significabat verum Ecclesiae quod ex bono, ideo mandatum est ut super Altari cum Sacrificiis etiam offerrent Mincham et Libamen, et Minchah erat panis et Libamen vinum, per quae significabatur cultus Domini ex bono amoris et ex veris inde, nam omnis cultus est ex illis: de Libaminibus quantum Vini in illis ad varia Sacrificia, videatur Exod: XXIX: 40. 41. Levit: XXIII: 13. 18. Num: VI: 1. 2. 3. 4. 15. 17. Cap: XV: 4. 5. 6. 7. 10. 24. Cap: XXVIII: 7. 8. 9. 10. 24. 31. Cap: XXIX: 6. 11. 16. 19. 22. 25. 27. 28. 31. 34. 38. 39: et praeterea Genes: XXXV: 14: inde patet, quid significatur apud Joëlem „*Excisa est Minchah et Libamen e domo Jehovae, luxerunt sacerdotes ministri Jehovae*" I: 9; quod nempe perierit Cultus ex bono amoris et ex veris inde: quis non videre potest, quod Minchah et Libamen, quae erant panis et vinum, non essent Jehovae in cultum gratum, nisi significavissent talia quae sunt Coeli et Ecclesiae. Ex his nunc constare potest, quid involvit Panis et Vinum in Sancta Coena, quod nempe Panis bonum amoris a Domino in Dominum, et Vinum bonum fidei quod in sua
essentia est Verum: sed de Sancta Coena, et de Pane et [534]
Vino ibi, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 210 ad 222. Et quia Vinum significat bonum fidei quod in sua essentia est verum, ideo Dominus cum instituit Sacramentum Coenae, dixit „*Dico vobis quod non bibiturus sim a nunc ex hoc genimine vitis, usque ad diem illum,*

quando id bibero vobiscum novum in Regno Patris mei" Matth: XXVI: 29. *„Dico vobis quod non bibiturus sim de genimine vitis, donec quando Regnum Dei venturum est"* Luc: XXII: 18; per genimen vitis seu vinum quod Dominus cum illis bibiturus novum in Regno Patris sui, seu donec quando Regnum Dei venturum est, intelligitur quod a Divino Humano Ipsius tunc omne Divinum Verum in Coelo et in Ecclesia: quare illud vocat novum, et quoque vocat Novum Testamentum in sanguine suo, Vers: 20; sanguis enim Domini simile significat ac Vinum, videatur supra n: 30. 328. 329: et quoniam, postquam Dominus resurrexit, omne Divinum ab Ipso procedit, ideo dicit, quod id cum illis bibiturus fit, quando Regnum Dei venturum est, et tunc venit quando Ipse omnia in ordinem in Coelis et in Infernis redegit; quod Regnum Dei cum Domino venerit, et ab Ipso, constare potest apud Matthaeum Cap: III: 2. Cap: IV: 8. Cap: X: 7. Cap: XII: 28. Cap: XVI: 28. Apud Marcum Cap: I: 14. 15. Cap: V: 1. Apud Lucam, Cap: I: 32. 33. Cap: IX: 11. 27. 60. Cap: X: 11. Cap: XVI: 16. Cap: XVII: 20. 21. Cap: XXIII: 42. 51. Apud Johannem Cap: XVIII: 36. Quoniam nunc Panis significat bonum amoris, ac Vinum bonum fidei quod in sua essentia est verum ex illo bono, ac in supremo sensu Panis Dominum quoad Divinum Bonum, ac Vinum Dominum quoad Divinum Verum, et quoniam correspondentia est inter spiritualia et naturalia, ac talis correspondentia, ut cum in cogitatione hominis est panis et vinum, in cogitatione Angelorum sit bonum amoris et bonum fidei, et quoniam omnia Coeli et Ecclesiae se referunt ad bonum amoris et ad bonum fidei, ideo a Domino instituta est Sancta Coena, ut per illam sit conjunctio Angelorum Coeli cum hominibus Ecclesiae. Quia illa per Panem et Vinum in Coelo intelliguntur, ideo *„Malchizedech Rex Schalemi exiens obviam Abramo, eduxit Panem et Vinum: et hic sacerdos Deo Altissimo; et benedixit Abramo"* Genes: XIV: 18. 19; per Malchizedecum repraesentatur ibi Dominus quoad Divinum Bonum et quoad Divinum Verum, per illum ut sacerdotem Divinum Bonum, et per illum ut regem Divinum Verum, ideo eduxit panem

et vinum, quia per panem significatur Divinum Bonum, et per vinum significatur Divinum Verum; seu applicate ad hominem, per panem significatur bonum amoris in Dominum, et per vinum bonum fidei quod est ex receptione Divini Veri. Simile significatur per Vinum a Domino in his sequentibus; apud Matthaeum „*Non mittunt vinum novum in utres veteres, si vero minus, rumpuntur utres et vinum effunditur; sed mittunt vinum [novum] in utres novos, et utraque conservantur. Et nemo bibens vetustum statim vult novum, dicit enim vetustum utilius est*“ IX: 17. Luc: V: 39; quoniam omnes comparationes in Verbo sunt ex correspondentiis, ita quoque haec comparatio, et per Vinum significatur Verum, per vinum vetus verum Ecclesiae veteris seu Judaicae, ac per utres significantur illa quae continent, per utres veteres statuta et judicia Ecclesiae Judaicae, et per utres novos praecepta et mandata Domini; quod statuta et judicia Ecclesiae Judaicae, quae praecipue erant de sacrificiis et de cultu repraesentativo, non concordent cum veris Ecclesiae Christianae, intelligitur per non mittunt vinum novum in utres veteres, si vero minus, rumpuntur utres et vinum effunditur, sed mittunt vinum [novum] in utres novos, et utraque conservantur una; quod illi qui nati et educati sunt in externa quae erant Ecclesiae Judaicae non statim possint perduci in interna quae [535]
sunt Ecclesiae Christianae, significatur per nemó bibens vinum vetustum statim vult novum, dicit enim vetustum utilius est. Simile significatur per aquam conversam in vinum in Kana Galilaeae, de quo ita apud Johannem „*In nuptiis in Kana Galilaeae, cum deficeret vinum, erant ibi hydriae lapideae sex positae juxta mundationem Judaeorum: dixit Jesus, implete hydrias, qui impleverunt ad summum; tunc dixit illis, haurite nunc et afferte Architriclino, et attulerunt; cum gustavit Architriclinus aquam vinum factam, vocat sponsum,. dicit illi, omnis homo primo bonum vinum apponit, et quando sat habuerint, vilius, tu reservasti bonum vinum huc usque*“ II: 1 ad 10; sciendum est quod omnia Miracula a Domino facta, sicut omnia Miracula ab Ipso de quibus in Veteri Testamento, significaverint talia quae Coeli et Ecclesiae sunt, hoc est, quod intus

continuerint illa, et quod inde Miracula Ipsius Divina fuerint, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 7337. 8364. 9031, similiter hoc Miraculum, et per Nuptias ibi significatur Ecclesia, ut passim alibi in Verbo, in Kana Galilaeae apud gentes; et per aquam significatur verum Ecclesiae externae quale fuit verum Ecclesiae Judaicae ex sensu literae Verbi, et per vinum significatur verum Ecclesiae internae, quale est verum Ecclesiae Christianae, inde quod Dominus aquam fecerit vinum significat quod vera Ecclesiae externae fecerit vera Ecclesiae internae, aperiendo interna quae in illis latuerunt; per hydrias sex lapideas positas juxta mundationem Judaeorum, significantur omnia illa in Verbo et inde in Ecclesia Judaica et ejus cultu, quae omnia erant repraesentativa et significativa Divinorum in Domino et a Domino, quae continebant interna; quare etiam fuerunt sex ex lapide positae ad mundationem Judaeorum, numerus sex significat omnia et praedicatur de veris, lapis significat verum, ac mundatio Judaeorum significat purificationem a peccatis, ita omnia Ecclesiae Judaicae, nam Ecclesia spectat purificationem a peccatis ut omne suum, quantum enim quis purificatur ab illis tantum est Ecclesia; per Architriclinum intelliguntur qui in cognitionibus veri sunt; quod dixerit ad sponsum, omnis homo primo bonum vinum apponit, et quando sat habuerint vilius, tu reservasti bonum vinum huc usque, significat quod omnis Ecclesia inchoët a veris ex bono, sed desinat in vera non boni, et quod usque nunc in fine Ecclesiae verum ex bono seu genuinum verum detur, nempe a Domino. Quoniam Vinum significat verum Ecclesiae, et oleum bonum ejus, ideo dicit Dominus in Parabola de illo qui vulneratus est a latronibus, „*quod Samarita infuderit oleum et vinum in vulnera ejus*“ Luc: X: 33. 34; ubi per vulneratum a latronibus intelliguntur qui infestantur et quoad conscientiam sauciantur a malis hominibus, qui sunt latrones; et per Samaritam intelliguntur gentes quae in bono charitatis; inde per quod infuderit oleum et vinum in vulnera ejus, significantur spiritualia quae sanant hominem ita laesum, oleum bonum
[536] amoris et vinum bonum fidei seu verum; quid caetera significant, quod nempe sustulerit eum super proprium jumentum,

et duxerit ad diversorium, et dixerit illis ibi ut curam ejus haberent, videatur supra n: 375, ubi illa explicata sunt. Quod Vinum significet Verum Ecclesiae, non modo ex allatis locis constare potest, sed etiam ex aliis in Verbo, ut Esaj: I: 21. 22. Cap: XXV: 6. Cap: XXXVI: 17. Hosch: VII: 4. 5. 14. Cap: XIV: 6. 7. 8. Amos II: 8. Sachar: IX: 15. 17. Psalm: CIV: 14. 15. 16. Quoniam pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita quoque Vinum, et in eo significat verum falsificatum, et quoque falsum, ut in sequentibus locis; apud Esajam „*Vae coronae superbiae, ebriis Ephraimi, flori decidenti gloriae ejus, quae super capite vallis pinguium perturbatorum vino: pedibus conculcabuntur corona superbiae ebrii Ephraimi; hi per vinum errant, et per siceram aberrant; sacerdotes et propheta errant per siceram, absorbentur a vino, aberrant per vinum, errant inter videntes, titubant judicio*“ XXVIII: 1. 3. 7; haec dicta sunt de illis qui insaniunt in spiritualibus, ex eo quod ex semet intelligentes esse credant, et inde glorientur; illorum status hic describitur per meras correspondentias; illi qui insaniunt in spiritualibus seu in veris, intelliguntur per ebrios, et qui inde intelligentes se credunt per Ephraimum; et gloriatio intelligentiae seu eruditionis inde per coronam superbiae, illi enim qui in falsis doctrinae sunt, et in iis se confirmaverunt, dum illustrantur ac vident vera, in altera vita fiunt tanquam ebrii, tales fiunt eruditi qui se in falsis confirmaverunt, et in falsis se confirmare est ex semet et non a Domino, inde patet quid significatur per vae coronae superbiae ebriis Ephraimi; per florem decidentis gloriae quae super capite vallis pinguium perturbatorum vino, significatur Verum Ecclesiae in sua nascentia deperditum ex gloriatione intelligentiae propriae, quae est naturalis hominis separati a spirituali, qui tunc videt falsum loco veri, flos gloriae est verum in sua nascentia cadens seu perditum, caput vallis pinguium est intelligentia naturalis hominis, perturbati vino sunt qui vident falsum loco veri; pedibus conculcabuntur corona superbiae ebrii Ephraimi, significat quod prorsus peritura sit illa intelligentia; hi per vinum errant et per siceram aberrant, significat per falsa et per illa quae ex

illis; sacerdos et propheta errant per siceram, absorbentur a vino, aberrant per vinum, significat qui in doctrina boni et veri esse debent quod tales, et abstracte a personis quod ipsa doctrina illorum sit talis; errant inter videntes, titubant judicio, significat quod non videant vera quae intelligentiae: quod talia significentur per ea verba, nemo videre potest nisi ex sensu spirituali, absque eo non scitur quod Corona et Caput significent intelligentiam, quod ebrii significent illos qui insaniunt in spiritualibus, quod Ephraim intellectum hic hominis proprium seu ex semet, quod vallis significet inferiora mentis, quae sunt naturalia et sensualia, et quod sacerdos et propheta doctrinam boni et veri. Apud Eundem „*Cunctamini, admiramini, obstupescite et vociferamini; inebriati sunt et non vino, titubant et non sicera; nam effudit super vos Jehovah spiritum somnolentiae, et occlusit oculos vestros, prophetas et capita vestra, videntes obtexit*" XXIX: 9. 10; haec dicta sunt de illis qui prorsus nihil veri possunt videre, cum audiunt et ex Verbo legunt illud; qui tales sunt, dicuntur inebriati non vino, ac titubant
[537] et non sicera, vinum in specie significat verum spiritualis et inde rationalis hominis, ac sicera verum naturalis hominis inde; quia tales intelliguntur, ideo dicitur, effudit Jehovah super vos spiritum somnolentiae, et occlusit oculos vestros, spiritus somnolentiae est nulla perceptio, et occlusi oculi sunt nullus intellectus; prophetas et capita vestra obtexit, significat illos qui in doctrina veri, et inde sapientes et intelligentes essent, prophetae significant illos qui in doctrina veri sunt et abstracte ipsam doctrinam, capita significant sapientes, et abstracte sapientiam, ac videntes significant intelligentes, et abstracte intelligentiam; admiratio super tam gravi stupiditate describitur per cunctamini, admiramini, obstupescite, ac lamentatio super illa per vociferamini; tales sunt illi qui in vita mali, et simul in principiis falsi sunt, utcunque eruditi creduntur, per vitam mali enim occluditur perceptio boni, ex qua vita et lux cogitationi est, et per principia falsi occluditur intellectus veri, unde vident solum ex sensuali homine, et nihil ex spirituali. Apud Eundem „*Canes obfirmati anima, non sciunt satietatem; iidemque*

pastores non sciunt intelligere, venite sumam vinum, et inebriemur sicera" LVI: 11. 12; haec dicta sunt de illis qui nihil curant nisi mundana et terrestria, per quod clauditur internus spiritualis homo; illi ex non perceptione boni et non intellectu veri dicuntur canes obfirmati anima, qui non sciunt satietatem, hoc est, qui non possunt recipere bonum, scire hic significat posse, et satietas receptionem boni, satietas enim praedicatur de cibo per quem significatur nutritio spiritualis; quod nec illis intellectus veri, intelligitur per iidem pastores non sciunt intelligere, pastores dicuntur qui credunt se posse instruere alios, nam pascere est instruere; et quia tales amant falsa et falsificata, ideo additur, venite sumam vinum, et inebriemur sicera. Apud Jeremiam *„Sic dixit Jehovah Deus Israëlis, omnis uter implebitur vino, ecce Ego implens omnes habitatores terrae hujus, et reges sedentes Davidi super throno ejus, et sacerdotes et prophetas; omnes habitatores Hierosolymae ebrietate"* XIII: 12. 13; per vinum hic quoque significatur falsum, et per omnem utrem qui implebitur vino significatur mens hominis, quoniam illa est recipiens veri aut falsi, sicut uter vini; per reges sedentes Davidi super throno ejus significantur qui alioquin forent in Divinis veris; per sacerdotes qui in Divinis bonis; per prophetas qui in doctrina; per habitatores Hierosolymae omnes qui ab Ecclesia; et per ebrietatem qua implebuntur significatur insanitio in spiritualibus. Apud Eundem *„Factus sum sicut ebrius, et sicut vir quem penetravit vinum, propter Jehovam et propter verbum sanctitatis Ipsius, quia adulteris plena est terra"* XXIII: 9. 10; lamentatio haec est super adulterationem boni et falsificationem veri in Ecclesia, hoc significatur per adulteris plena est terra, illae per adulteria significantur, et Ecclesia per terram; insanitio in spiritualibus per ratiocinationes ex malis contra Divina bona, et ex falsis contra Divina vera, significatur per factus sum sicut ebrius, et sicut vir quem penetravit vinum, propter Jehovam, et propter verbum sanctitatis Ipsius; fieri sicut ebrius et sicut vir quem penetravit vinum, significat perturbationem mentis et insanitionem a ratiociniis ex malis et falsis, propter Jehovam

significat propter Divina bona, ac propter verbum sanctitatis Ipsius significat propter Divina vera. Apud Esajam „*Audi,*
[538] *age hoc afflicta, et ebria sed non a vino*" LI: 21; per ebriam sed non a vino, intelliguntur hic qui in falsis sunt ex ignorantia veri. „*Quod Noach biberit de vino, et inebriatus sit, et quod inde nudatus jacuerit in medio tentorii sui*" Genes: IX: 21; in sensu spirituali prorsus aliud intelligitur quam in sensu literae: similiter per „*Lotum quod inebriatus sit a filiabus suis, et hae tunc cubuerint cum illo*" Gen: XIX: 32. 33. 34; quid per inebriationem Noachi in sensu spirituali intelligitur, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 1070 ad 1081; et quid per inebriationem Loti, n: 2465 ad f. Per ebrietatem etiam alibi in Verbo significatur insania in spiritualibus ac lapsus in errores, ut Esaj: XIX: 11. 12. 14. Cap: XXV: 27. Joël I: 5. 6. 7. Jerem: LI: 7. Levit: X: 8. 9. Quod per vinum in opposito sensu significetur falsum, etiam constat apud Esajam „*Vae surgentibus mane sub auroram, siceram persequuntur, commorantibus in crepusculum, vinum incendit eos, opus autem Jehovae non introspiciunt, et factum manuum Ipsius non vident: vae sapientibus in oculis suis, et coram faciebus suis intelligentibus: vae heroibus ad potandum vinum, et viris roboris ad miscendum siceram*" V: 11. 12. 21. 22; haec dicuntur de illis qui sibi faciunt doctrinalia ex propria intelligentia, et non ex Domino seu ex Verbo ab Ipso, unde mera falsa; quare per vae surgentibus mane sub auroram siceram persequuntur, commorantibus in crepusculum vinum incendit eos, opus autem Jehovae non introspiciunt, et factum manuum Ipsius non vident, significatur status perversus eorum qui credunt illustrari a semet, unde falsa doctrinae, et non curant Verbum, unde sciant bona et vera vitae ac doctrinae; surgere mane sub auroram, et commorari in crepusculum significat illustrari, ac persequi siceram et incendi vino significat excludere doctrinalia ex semet, opus Jehovae non introspicere et factum manuum Ipsius non videre, significat non curare Verbum, ac bona vitae et vera doctrinae ibi detecta, opus Jehovae dicitur de bonis vitae, ac factum manuum Ipsius de veris doctrinae, utraque ex Verbo; quia illi intelli-

guntur, ideo dicitur, vae sapientibus in oculis suis, et coram faciebus suis intelligentibus, et per sapientes in oculis suis significantur qui ex propria intelligentia, et per intelligentes coram faciebus suis significantur qui ex propria affectione, oculi enim significant intellectum, et facies affectionem; et per vae heroibus ad potandum vinum, et viris roboris ad miscendum siceram, significatur quod illis qui magna spirant ac ingeniosi sunt ad confirmandum falsa quae favent amoribus sui ac principiis suis, heroës sunt qui magna spirant, viri roboris sunt qui ingeniosi et sibi intelligentes videntur, potare vinum est haurire falsa, et miscere siceram est confirmare illa: omnes illi tales sunt, qui sunt in amore sui et ambiunt eruditionis famam, sunt enim in proprio, et ab illo elevari nequeunt, quare cogitatio eorum est in sensuali corporeo, cui non aliquod verum apparet nec bonum spirituale percipitur; at qui non in amore sui sunt ac ambiunt intelligentiam propter usus vitae, illi a proprio elevantur a Domino in lucem coeli ipsis nescientibus, ac illustrantur. Apud Hoscheam *„Scortatio et mustum occupavit cor, populus meus lignum interrogat, et baculus ejus respondet illi, quia spiritus scortationum seduxit, et scortati sunt sub Deo suo: sociatus idolis Ephraim, recessit vinum eorum, scortando scortari“* IV: 11. 12. 17. 18; [539]
agitur hic de illis qui falsificant vera, falsificatio veri significatur per scortationem, ac falsum inde per mustum, inde patet quid significatur per quod scortatio et mustum occupavit cor, quod spiritus scortationum seduxit, scortati sunt sub Deo suo, et recessit vinum scortando scortari, quod nempe falsificent Divina vera, et quod inde illis non aliquod verum; scortari sub Deo suo significat falsificare Divina vera, et recessit vinum significat quod inde illis non aliquod verum; per Ephraim qui sociatus idolis significantur illi qui ex propria intelligentia, et per idola quibus sociatus significantur falsa religionis; per quod populus meus lignum interroget, et baculus ejus respondeat illi, significatur quod consulant proprium amorem, ac faveant ei ex propria intelligentia, lignum enim seu idolum ex ligno quod interrogat significat proprium amorem, et baculus qui respondet significat potentiam ex proprio,

ita intelligentiam. In Apocalypsi „*Cecidit, cecidit Babylon, urbs magna, quia ex vino irae scortationis suae potavit omnes gentes: si quis bestiam adorat, ille bibet ex vino irae Dei mixto mero in calice irae Dei, et cruciabitur igne et sulphure*“ XIV: 8. 10: alibi „*Monstrabo tibi judicium meretricis magnae sedentis super aquis multis, cum qua scortati sunt reges terrae, et inebriati sunt ex vino scortationis ejus inhabitantes terram*“ XVII: 1. 2: et alibi „*Quia ex vino scortationis potavit omnes gentes, et reges terrae cum ea scortati sunt*“ XVIII: 3; per vinum irae Dei significatur falsum mali, et per vinum scortationis significatur falsificatum verum; quid per reliqua intelligitur, videbitur in explicatione eorum: tum quid per haec in Apocalypsi „*Babylonis magnae memoria facta est coram Deo, ad dandum illi poculum vini furoris irae Dei*“ XVI: 19: simile quod per vinum irae Dei, etiam significatur per calicem seu poculum irae Dei: apud Jeremiam „*Calix auri Babel in manu Jehovae inebrians universam terram; de vino ejus biberunt gentes, ideo insaniunt gentes*“ LI: 7: ac apud Davidem „*Calix in manu Jehovae, et vino miscuit, implevit mixto, et effudit, sed feces ejus exsugent; bibent omnes impii terrae*“ Psalm: LXXV: 9. Quoniam per Mincham et Libamen, quae erant Panis et Vinum, significatur cultus ex bono amoris et veris fidei, inde in opposito sensu per mincham et libamen significatur cultus ex malis quae amoris mali et ex falsis fidei; quae significabantur per mincham et libamen, quae offerebantur idolis ac diis, Esaj: LXV: 11. Cap: LVII: 6. Jerem: VII: 18. Cap: XLIV: 17. 18. 19. Ezech: XX: 28. Deut: XXXII: 38; et alibi. Ex significatione Vini constare potest, quid in Verbo significatur per vineam, per vitem, per palmites ejus, perque uvas, quod nempe per vineam Ecclesia spiritualis seu Ecclesia quae est in veris ac bonis doctrinae ex Verbo, per vitem ipsa doctrina, per palmites ejus vera ex quibus doctrina, et per uvas quae sunt fructus vineae ac vitium bona charitatis et bona fidei: sed de his alibi.

377. Vers: 7. 8. *Et cum aperuisset sigillum quartum, audivi vocem quarti Animalis dicentem, veni et*

aspice: et vidi et ecce Equus pallidus, et sedens super illo nomen illi mors, et infernus sequebatur cum illo, et data illis potestas interficiendi super quartam partem terrae in romphaea et in fame et in morte, et a feris terrae. Et cum aperuisset sigillum quartum, significat praedictionem [540] manifestatam ulterius: audivi vocem quarti Animalis dicentem, significat e Coelo intimo a Domino: veni et aspice, significat attentionem et perceptionem: et vidi et ecce Equus pallidus, significat intellectum Verbi nullum, ex malis vitae et inde falsis tunc: et sedens super illo significat Verbum: nomen illi mors, et infernus sequebatur cum illo, significat damnationem aeternam: et data illis potestas interficiendi super quartam partem terrae, significat deprivationem omnis boni et inde veri ex Verbo, et inde in doctrina Ecclesiae eorum ex Verbo: in romphaea, significat per falsum: et in fame, significat per deprivationem, defectum, et ignorantiam cognitionum veri et boni: et in morte, significat inde exstinctionem vitae spiritualis: et a feris terrae, significat mala vitae, seu cupiditates et inde falsitates oriundas ab amore sui et mundi, quae vastant omnia Ecclesiae apud hominem.

378. Et cum aperuisset sigillum quartum, quod significet praedictionem manifestatam ulterius, constat ex illis quae supra n: 351. 352. 361, dicta et ostensa sunt.

379. Audivi vocem quarti Animalis dicentem, quod significet e Coelo intimo a Domino, constat etiam ex illis quae supra n: 353. 362. 370, dicta et ostensa sunt.

380. Veni et aspice, significat attentionem et perceptionem, ut supra n: 354. 371.

381. Et vidi et ecce Equus pallidus, quod significet intellectum Verbi nullum ex malis vitae et inde falsis tunc [, constabit ex sequentibus]; agitur in hoc et sequente Capite de successivis statibus Ecclesiae, hoc est, hominum Ecclesiae quoad spiritualem eorum vitam; ac primus status eorum descriptus est per Equum album, secundus per Equum rufum, tertius per Equum nigrum, et quartus per Equum pallidum; quod per Equum album significatus sit intellectus veri ex Verbo, videatur supra n: 355; quod per Equum rufum

significatus sit intellectus Verbi deperditus quoad bonum, n: 364; quod per Equum nigrum significatus sit intellectus Verbi deperditus quoad verum, n: 372; inde nunc patet, quod per Equum pallidum significetur intellectus Verbi nullus ex malis vitae et inde falsis; cum enim intellectus Verbi deperditus est quoad bonum et quoad verum, sequitur quod intellectus Verbi nullus sit; et quod nullus sit, est quia malum vitae et inde falsum regnat; dicitur malum vitae et inde falsum, nam ubi malum vitae est, ibi etiam falsum est, unum enim faciunt in spiritu hominis; in spiritu hominis dicitur, quoniam malus homo potest aeque ac bonus homo bonum facere, et verum loqui, sed hoc a malo homine fit solum ex naturali homine et inde corpore, at intus apud illum, hoc est, in spiritu ejus, non est voluntas boni et inde nec intellectus veri, ita non bonum nec verum; quod imprimis patet ex iisdem cum fiunt spiritus, tunc quia in spiritu sunt, non aliud volunt quam malum, nec aliud loquuntur quam falsum; hoc nunc intelligitur per Equum pallidum: quod Equus significet intellectum, videatur supra n: 355, hic intellectum Verbi, quia per sedentem super Equo significatur Verbum,
[541] n: 373. Quod pallidus significet malum vitae et inde falsum, ita Equus pallidus intellectum Verbi nullum ex malis vitae et inde falsis, est quia pallor indicat et inde significat absentiam vitae seu deprivationem ejus, hic absentiam et deprivationem vitae spiritualis, quae est quando loco boni vitae est malum vitae, et loco veri fidei est falsum fidei, tunc enim non est vita spiritualis: per vitam spiritualem intelligitur vita coeli, quae etiam in Verbo simpliciter vita vocatur; at vita non spiritualis est qualis est illis qui in inferno sunt, quae etiam in Verbo vocatur mors. Quod per Equum pallidum mors spiritualis significetur, pátet quoque ex sequentibus hujus Versus, nam dicitur, *Sedens super Equo illo nomen illi mors, et infernus sequebatur cum illo.* Simile significatur per pallorem seu per pallidum apud Jeremiam *„Interrogate quaeso et videte num pariens mas; [quare] video omnem virum manus ejus super lumbis ejus sicut parturientis, et conversae sunt omnes facies in pallorem“* XXX: 6; quid haec involvunt, nemo scire potest nisi sciat quid signi-

ficat parere, quid mas et vir, quid manus super lumbis, et quid facies; haec dicta sunt de illis qui ex propria intelligentia sibi comparare volunt amorem et fidem, illa sibi comparare significatur per parere; per marem et virum significatur intelligentia, hic propria; per manus super lumbis significatur excludere illa; et per facies significatur amor et fides, nam qualis est amor et fides, talis est facies angelis et spiritibus, affectio enim boni quae est amor, et affectio veri quae est fides, se manifestant prorsus in faciebus illorum; inde per num pariens mas, significatur num aliquis ex propria intelligentia comparet sibi bonum amoris et verum fidei; per video omnem virum, manus ejus super lumbis ejus, sicut parturientis, significatur quod quisque connitatur ex proprio excludere illa; et per conversae sunt omnes facies in pallorem, significatur quod inde non bonum et verum, sed malum et falsum, ita non vita sed mors spiritualis, hoc significatur per pallorem faciei: quod conceptiones, partus et nativitates in Verbo significent conceptiones, partus et nativitates spirituales, quae sunt amoris et fidei, videatur n: 3860. 3868. 3915. 3905. 3919. 9325: quod mas seu masculus significet verum, et inde intelligentiam, n: 749. 2046. 4005. 7838; similiter vir, n: 749. 1007. 3134. 3309. 3459. 9007: quod facies significet interiora quae mentis, ita quae amoris et fidei, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 5102. 9306. 9546: quod facies apud Angelos sint formae affectionum eorum, in Opere de Coelo et Inferno n: 47. 457. 459. 481. 552. 553. Simile per pallescere significatur apud Esajam *„Non [jam] pudefiet Jacobus, et non [jam] facies ejus pallescent"* XXIX: 22; per Jacobum intelliguntur illi qui ab Ecclesia, et per quod facies ejus non pallescent, quod non in malis et falsis, sed in bonis et veris erunt. Quod pallor significet absentiam et deprivationem vitae spiritualis, quae est quando non est bonum et verum, sed malum et falsum, est quia cum homo deprivatur calore vitali, tunc pallescat, ac fiat imago mortis, sicut fit in maximis terroribus, pariter cum moritur; cum autem spiritualiter moritur, tunc facies ejus vel fit rubra instar ignis carbonarii, vel pallida instar cadaveris; tales apparent infernales in luce coeli.

382. Et sedens super illo, quod significet Verbum,
[542] constat ex illis quae supra n: 373, dicta et ostensa sunt; quod dicatur quod nomen illi mors, non est quod Verbum in se sit mors, sed coram illis qui in malis et inde falsis sunt, illi enim nihil veri et boni inibi vident et percipiunt, ita nihil vitae spiritualis, quare secundum apparentiam et perceptionem coram illis, qui tales sunt, nomen sedentis super Equo pallido vocatur mors; Verbum enim cuivis apparet secundum ejus quale, ut vita illis qui in bono et vero sunt, et ut mors illis qui in malis et falsis: simile est cum Ipso Domino, qui est Verbum, Ipse etiam apparet cuivis secundum quale ejus, ut ignis et lux vivificans et recreans illis qui in bono et inde veris sunt, sed ut ignis consumens ac ut caligo illis qui in malo et inde falsis sunt, videatur n: 934 f. 1861 f. 6832. 8814. 8819. 9434. 10551: quapropter etiam apparet Dominus illis qui in malo et inde falsis sunt, sicut quod irascatur, puniat, condemnet, dejiciat in infernum, cum tamen nusquam irascitur, nec punit, condemnat ac dejicit in infernum, sed salvat quantum homo se applicat, est enim ipsum Bonum et Verum, est ipse Amor ac ipsa Misericordia: simile est cum hoc, quod dicatur quod nomen sedenti super Equo pallido sit mors; reliqua de hac re videantur in loco supra citato n: 373.

383. Nomen illi mors, et infernus sequebatur cum illo, quod significet damnationem aeternam, constat ex significatione nominis, quod sit quale rei, de qua supra n: 102. 148, hic quale Verbi [apud illos] qui in malis et inde falsis sunt; ex significatione mortis, quod sit damnatio, de qua etiam supra n: 186; mors enim spiritualis non aliud est; ex significatione inferni, quod sit malum et inde falsum, quoniam in illis et ex illis est infernus: et praeterea per infernum significatur simile quod per mortem, nempe damnatio, sed quia hic utrumque dicitur, et sic distinguitur a morte, significatur per infernum damnatio aeterna, nam qui in infernum veniunt, ibi manent in aeternum, quare etiam dicitur et infernus sequebatur cum illo, nam per sequi cum illo significatur manere in illa, nempe in damnatione in aeternum. Ex his constare pot-

est, quod per nomen illi mors, et infernus sequebatur cum illo, significetur damnatio aeterna.

384. Et data illis potestas interficiendi super quartam partem terrae, quod significet deprivationem omnis boni et inde omnis veri ex Verbo, et inde in doctrina Ecclesiae eorum ex Verbo, constat ex significatione potestatis, quod sit effectus, quoniam posse est efficere; ex significatione interficere seu occidere, quod sit deprivare bono et vero, de qua supra n: 366; ex significatione quartae partis, quod sit omne bonum et inde verum, de qua sequitur; et ex significatione terrae, quod sit Ecclesia, et omne ejus, de qua supra n: 29. 304; et quia Ecclesia est Ecclesia ex doctrina ibi, et ex vita secundum illam, et quia omnis doctrina Ecclesiae erit ex Verbo, inde etiam simul significatur doctrina Ecclesiae ex Verbo; ex his constare potest, quod per data illis potestas interficiendi super quartam partem terrae, significetur deprivatio omnis boni et inde veri ex Verbo, et inde in doctrina Ecclesiae ex Verbo; quod dicatur quod potestas data illis, intelligitur quod malis et inde falsis, quae etiam significantur per mortem et infernum. Quod illi qui in malis et falsis sunt, se deprivent omni perceptione boni ac intel- [543]
lectu veri ex Verbo, et inde in doctrina Ecclesiae eorum ex Verbo, patet manifeste ex illis qui in falsis doctrinae sunt ex malis vitae, illi tametsi legunt Verbum, usque vera quae ibi sunt vel non vident vel falsificant, applicando illa ad falsa principii sui et ad mala amoris sui; sensus literae enim Verbi talis est, ut qui in bono sunt videant vera ibi, et qui in malo videant falsa ibi, nam sensus literae est secundum captum infantum, puerorum, et simplicium, et propterea secundum apparentiam, sed usque in eo sensu latent vera, quae non alii vident quam qui in bono sunt, at qui in malo sunt non volunt videre illa, sed trahunt ea per sinistras interpretationes ad mala amorum suorum et ad falsa principiorum suorum; ut manifeste constare potest ex tot haeresibus intra Ecclesiam, imprimis ex nefanda haeresi Babylonica, et quoque ex haeresi Judaica. Quod quarta pars significet omne bonum et inde verum, est quia numerus quatuor significat conjunctionem boni et veri, et inde quarta pars seu quartum

significat omne conjunctionis: in Verbo saepius dicitur tertia pars et quoque quarta pars, et qui non scit quod omnes numeri significent res, credere potest quod tertia pars significet tertiam partem, et quarta pars quartam partem, seu quod significent aliquid, at per tertiam partem significatur omne verum, et per quartam partem omne bonum; et quia omne verum est ex bono, inde per quartam partem significatur omne bonum et inde verum, hic deprivatio eorum, quia dicitur data est illis potestas interficiendi super quartam partem terrae: quod tria et inde tertia pars dicatur de veris, videbitur in sequentibus, ubi is numerus nominatur: quod autem quatuor et inde quarta pars dicantur de bonis et inde veris, est causa quia significant conjunctionem eorum; quod ita sit, patuit mihi ex multa experientia e mundo spirituali, quando enim ibi sermo Angelis fuit de conjunctione boni et veri, seu amoris et fidei, et is sermo determinatus est in numeros, tunc exiit numerus qnatuor, quandoque etiam numerus duo, aut numerus octo, aut numerus sedecim, quia hi numeri similia significant, nam numeri in se multiplicati, ac divisi similia significant cum numeris per quos multiplicati aut divisi sunt, videatur n: 5291. 5335. 5708. 7973: quod sermo Angelicus etiam cadat in numeros, videatur in Opere de COELO ET INFERNO n: 263: quod quatuor significent conjunctionem boni et veri, ducit originem ex quatuor Plagis in Coelo, in binis earum, nempe in Oriente et Occidente habitant qui in bono amoris sunt, inque binis nempe Meridie et Septentrione qui in veris inde sunt, videatur etiam in Opere de COELO ET INFERNO n: 141 ad 153; inde per quatuor plagas seu per quatuor ventos significatur omne bonum et inde verum, et per quatuor conjunctio eorum. Quod quarta pars significet omne conjunctionis boni et veri, est quia quartum ibi facit omne, et quartum est significativum conjunctionis, inde per interficere quartam partem significatur omne conjunctionis, proinde omne bonum et verum; nam ubi non conjunctio eorum datur, ibi non sunt, bonum enim absque vero non datur, nec verum absque bono, sunt in sua essentia unum, quia verum est boni ac bonum est veri, ut
[544] constare potest ex illis quae in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLY-

MAE de bono et Vero n: 11 ad 27 dicta et allata sunt, quae videantur.

385. In romphaea, quod significet per falsum, constat ex significatione romphaeae, quod sit verum pugnans contra falsum et destruens illud, ac in opposito sensu falsum pugnans contra verum et destruens illud, de qua supra n: 131. 367.

386. Et in fame, quod significet per privationem, defectum et ignorantiam cognitionum veri et boni, constat ex significatione famis, quod sit privatio cognitionum veri et boni, tum defectus ac ignorantia earum, haec significantur per famem in Verbo; quod haec per famem significentur, est quia per cibum et potum significantur omnia quae nutriunt et sustentant vitam spiritualem, quae in genere sunt cognitiones veri et boni: ipsa vita spiritualis aeque sua nutritione et sustentatione eget, prout vita naturalis, quare illa in fame dicitur esse, quando homo deprivatur illis, aut quando deficiunt, aut quando ignorantur et usque desiderantur; etiam cibi naturales correspondent cibis spiritualibus, sicut panis bono amoris, vinum veris inde, ac reliqui cibi et potus in specie suis bonis et veris, de quibus passim actum est in praecedentibus et agetur in sequentibus. Dicitur quod fames significet deprivationem cognitionum veri et boni, tum defectum et ignorantiam eorum, quia deprivatio est apud illos qui in malis et inde falsis sunt, defectus apud illos qui non possunt scire illas quia non sunt in Ecclesia seu in doctrina ejus, et ignorantia apud illos qui sciunt quod sint, et inde desiderant illas: haec tria per famem in Verbo significantur, ut constare potest a locis ibi ubi fames, esurientes, sitis et sitientes nominantur; quod I *fames significet deprivationem cognitionum veri et boni quae est apud illos qui in malis et inde falsis sunt*, constat a sequentibus; apud Esajam „*In excandescentia Jehovae Zebaoth obscurata est terra, factusque est populus cibus ignis, vir fratri suo non parcet; et si deciderit ad dextram, esuriet tamen, et si comedit ad sinistram, non saturabuntur, vir carnem brachii sui comedent, Menascheh Ephraimum, et Ephraimus Menaschen, una illi contra Jehovam*“ IX: 18. 19. 20; haec nemo intellecturus

est nisi ex sensu interno, imo nec de qua re agitur; agitur ibi de exstinctione boni per falsum, ac veri per malum; perversio Ecclesiae per falsum intelligitur per in excandescentia Jehovae Zebaoth obscurata est terra; et perversio ejus per malum intelligitur per factus est populus cibus ignis, obscurata terra significat Ecclesiam ubi non verum sed falsum, et cibus ignis significat consumtionem ejus ab amore mali, ignis est amor mali; quod falsum destruet bonum, intelligitur per vir fratri suo non parcet, vir et frater significat verum et bonum, hic vir falsum et frater bonum, quia dicitur quod ei non parcet; quod inde deprivatio omnis boni et omnis veri utcunque inquirit, intelligitur per si deciderit ad dextram esuriet tamen, et si comedit ad sinistram non saturabuntur; dextra significat bonum ex quo verum, et sinistra verum ex bono, cadere et comedere ad illas significat inquirere, ac esurire et non saturari est deprivari; quod malum exstinguet omne verum, et falsum omne bonum, intelligitur per vir carnem brachii sui comedent, caro brachii est potentia boni per verum, vir est falsum, et comedere est exstinguere; quod
[545] inde omnis voluntas boni ac intellectus veri pereat, intelligitur per Menascheh comedet Ephraimum et Ephraimus Menaschen, quod Menascheh sit voluntas boni, ac Ephraim intellectus veri, videatur n: 3969. 5354. 6222. 6234. 6238. 6267. 6296; quod haec illis sint qui in malis et falsis, intelligitur per una illi contra Jehovam, nam cum voluntas in bono est ac intellectus in vero, tunc cum Jehovah sunt, quia utrumque ab Ipso, at cum voluntas in malo est et intellectus in falso, tunc contra Jehovam sunt. Apud Eundem „*Ne laeteris Philisthaea tota, quod fracta sit virga percutiens te, nam a radice serpentis exibit basiliscus, cujus fructus prester volans; occidam fame radicem tuam, et residuos tuos occidet*“ XIV: 29. 30; similia paene per haec in sensu interno intelliguntur, sed agitur hic de illis qui credunt solum visum interiorem naturalis hominis esse fidem, et per hanc seu per illum justificari et salvari, negantes sic quod bonum charitatis aliquid efficiat, illi qui tales sunt intelliguntur per Philisthaeos et coetus eorum per Philisthaeam, videatur n: 3412. 3413. 8093. 8313; quod principium id falsum,

quod est sola fides, seu fides separata a charitate, destruat omne bonum et verum Ecclesiae, intelligitur per a radice serpentis exibit basiliscus, radix serpentis est principium illud falsum, et basiliscus est destructio boni et veri Ecclesiae per illud; quod inde oriatur ratiocinatio ex meris falsis, intelligitur per cujus fructus prester volans, prester volans est ratiocinatio ex falsis; deprivatio omnis veri et inde omnis boni, intelligitur per occidam fame radicem tuam, et fames residuas tuos occidet, fames est deprivatio veri et boni, et residui sunt omnia quae ex eo principio excluduntur: quod haec intelligantur, patuit etiam ab ipsa experientia; illi qui in principio de sola fide se confirmaverunt doctrina et vita, in mundo spirituali visi sunt sicut basilisci, et ratiocinationes eorum sicut presteres volantes. Apud Eundem „*Qui format deum, et fusile fundit, et non prodest, fabricat ferrum forcipe, et operatur carbone, et malleis acutis format illud: sic operatur illud per brachium roboris sui, etiam esurit usque dum non robur, neque bibit usque dum fatigatur*“ XLIV: 10. 12; per haec describitur formatio doctrinae ex proprio tam intellectu quam amore; per formare deum significatur doctrina ex proprio intellectu, et per fundere fusile ex proprio amore; per fabricat ferrum forcipe et operatur carbone, significatur falsum quod vocat verum, et malum quod vocat bonum, ferrum est falsum, et ignis carbonis est malum amoris proprii; per malleis acutis format illud, significatur per ratiocinia ex falsis ingeniosa, ut appareant cohaerere; per sic operatur illud per brachium roboris sui, significatur ex proprio; per etiam esurit usque dum non robur, neque bibit usque dum fatigatur, significatur quod nusquam aliquid boni, nec aliquid veri, esurire significat deprivationem boni, ac non bibere deprivationem veri, ac usque dum non robur, et usque dum fatigatur, significat quod usque dum nihil boni et nihil veri maneat: quis, qui ex solo sensu literae videt Verbum, aliter scit, quam quod formatio fusilis hic describatur, sed usque videre potest, quod talis descriptio formationis fusilis non aliquid spirituale involvat, tum quod superfluum sit dicere, quod etiam esuriat usque dum non robur, neque bibat usque dum fatigatur; at in

Verbo non solum hic sed etiam alibi describitur formatio re-
ligionis et doctrinae falsi per idola, sculptilia et fusilia, quae
[546] quod significent falsa religionis et doctrinae oriunda ex pro-
prio intellectu et ex proprio amore, videatur n: 8869. 8932.
8941. 9424. 10406. 10503. Apud Eundem „*Duo haec obvenerunt tibi, quis condoleat tibi, devastatio et confractio, et fames et gladius*“ LI: 19; hic quoque per famem intelligitur deprivatio cognitionum boni, usque dum non bonum amplius; et per gladium deprivatio cognitionum veri, usque dum non verum amplius; quare etiam dicitur devastatio et confractio, devastatio significat quod non bonum amplius, et confractio quod non verum amplius. Apud Eundem „*Sic dixit Dominus Jehovih, ecce servi mei comedent, vos autem esurietis; servi mei bibent, vos autem sitietis; ecce servi mei laetabuntur, vos autem pudefietis*“ LXV: 13; per esurire et sitire hic quoque intelligitur deprivari bono amoris et veris fidei, per esurire deprivari bono amoris, et per sitire deprivari veris fidei; per comedere et bibere significatur communicari et appropriari bona et vera, ac per servos Domini Jehovih illi qui recipiunt bona et vera a Domino; inde patet, quid significatur per ecce servi mei comedent, vos autem esurietis, servi mei bibent, vos autem sitietis; quod illis felicitas aeterna, his autem infelicitas, significatur per ecce servi mei laetabuntur, vos autem pudefietis. Apud Jeremiam „*Gladio, fame et peste Ego consumens eos: dixi tamen, ah Domine Jehovih, ecce prophetae dicunt iis, videbitis gladium, et fames non erit vobis: quare sic dixit Jehovah contra prophetas prophetantes in Nomine meo, cum non miserim eos, illi tamen dicentes, gladius et fames non erit in terra hac, gladio et fame consumentur prophetae hi: populus, quibus illi prophetantes, erunt abjecti in plateis Hierosolymae, nec sepeliens iis*“ XIV: 12. 13. 15. 16; per gladium, famem et pestem, significatur deprivatio veri et boni, et inde vitae spiritualis per falsa et mala, per gladium deprivatio veri per falsa, per famem deprivatio boni per mala, et per pestem deprivatio vitae spiritualis; per prophetas intelliguntur illi qui docent vera doctrinae, et in sensu abstracto doctrinalia veri, inde patet quid per omnia

illa significatur, nempe quod qui doctrinam falsi et mali docent, perituri sint per ea quae significantur per gladium et famem; quod etiam illi qui recipiunt eam doctrinam ex illis ab omni Ecclesiae vero separati sint et damnati, significatur per quod erunt abjecti in plateis Hierosolymae, nec sepeliens iis, plateae Hierosolymae sunt vera Ecclesiae, abjici in illis est separari a veris illis, et non sepeliri est damnari. Similia per gladium, famem et pestem significantur in sequentibus his locis, nempe per gladium deprivatio veri per falsa, per famem deprivatio boni per mala, et per pestem consumtio et deprivatio vitae spiritualis inde; apud Jeremiam „*Gladio et fame consumentur, ut fiat cadaver eorum in cibum avibus coelorum et bestiae terrae*“ XVI: 4; cadaver in cibum avibus coelorum, significat damnationem per falsa; et in cibum bestiae terrae damnationem per mala. Apud Eundem „*Abnegarunt Jehovam, quando dixerunt non Ille, neque veniet super nos malum, ac gladium famemque non vidèbimus*“ V: 12. Apud Eundem „*Ecce Ego visitans super iis, juvenes morientur gladio, filii eorum et filiae eorum morientur fame*“ XI: 22. Apud Eundem „*Da filios eorum fami, et defluere fac illos super manus gladii, ut fiant uxores orbae et viduae, et homines eorum fiant occisi morte, juvenes eorum percussi gladio in bello*“ XVIII: 21. Apud Eundem „*Mittam in eos gladium, famem, et pestem, et dabo eos sicut ficus horridas, quae non comedi possunt prae malitia, et persequar post eos gladio, fame et* [547]
peste“ XXIX: 17. 18. Apud Eundem „*Mittam in eos gladium, famem et pestem, donec consumuntur desuper terra, quam dedi illis et patribus eorum*“ XXIV: 10. Apud Eundem „*Ego proclamo vobis libertatem ad gladium, ad pestem et ad famem, et tradam vos in commotionem omnibus regnis terrae*“ XXXIV: 17. Apud Evangelistas „*Excitabitur gens contra gentem, et regnum contra regnum, et erunt pestes et fames et terrae motus variis locis*“ Matth: XXIV: 7. 8. Marc: XIII: 8. Luc: XXI: 11. Apud Ezechielem „*Quia sanctuarium meum polluisti, tertia pars tui peste morientur, et fame consumentur in medio tui, et tertia pars gladio cadent circa te, et ter-*

tiam partem in omnem ventum dispergam. Quum misèro tela famis mala in eos, quae erunt in perditionem; dum misero ea ad perdendum vos; quin famem addidero super vos, donec fregero vobis baculum panis. Et mittam super vos famem et feram malam, et orbam faciam te, et pestis et sanguis transibit per te" V: 11. 12. 16. 17. Apud Eundem „*Gladius foris, et pestis atque fames intus; qui in agro, gladio morietur, qui vero in urbe, eum fames et pestis consument*" VII: 15. Apud Eundem „*Propter omnes abominationes malas, per gladium, per famem et per pestem cadent; qui procul, peste morietur, qui propinquus gladio cadet, et residuus et reservatus fame morietur*" VI: 11. 12. Apud Jeremiam „*Quod si dicitis, nos non habitabimus in terra hac, ut non obediatis voci Jehovae Dei vestri;* [*dicendo,*] *non, sed* [*in*] *terram Aegypti veniemus, ubi non videbimus bellum, et vocem buccinae non audiemus, et panem non esuriemus, et ibi habitabimus: Audite verbum Jehovae, si vos ponendo posueritis facies vestras ad veniendum Aegyptum, et veneritis ad peregrinandum ibi, fiet, gladius, a quo timetis vos, ibi prehendet vos in terra Aegypti, et fames, de qua vos solliciti estis, ibi adhaerebit post vos in Aegypto, et ibi moriemini, ac morituri ibi gladio, fame et peste, nec erit illis residuus propter malum, quod Ego adducens super vos; et eritis in maledictionem et stuporem et in opprobrium, neque videbitis amplius locum hunc: jam ergo sciendo scietis, quod gladio, fame ac peste morituri sitis in loco quo voluistis venire ad peregrinandum ibi*" XLII: 13. 14. [15.] 16. 17. 18. 22. Cap: XLIV: 12. 13. 27; per Aegyptum hic significatur Naturale, et per venire in Aegyptum et peregrinari ibi significatur fieri naturalis; quod Aegyptus sit scientificum quod naturalis hominis, et quod inde sit naturale, ac terra Aegypti mens naturalis, videatur n: 4967. 5079. 5080. 5095. 5276. 5278. 5280. 5288. 5301. 5402. 5799. 6015. 6147. 6252. 7353. 7648. 9340. 9391; et quod peregrinari sit instrui et vivere, n: 1463. 2025. 3672; ex his constare potest, quid in sensu spirituali significatur per quod non venturi sint in Aegyptum, et

quod tunc gladio, fame et peste morituri sint, quod nempe si mere naturales fierent, deprivarentur omni vero, bono ac vita spirituali; naturalis enim homo separatus a spirituali in falsis et malis est; et inde in vita infernali; quod naturalis homo separatus a spirituali talis sit, videatur in DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 47. 48; ideo dicitur, quod si eo venerint, futuri sint in maledictionem et stuporem inque opprobrium, neque visuri locum hunc; per locum, quem non visuri, intelligitur status hominis spiritualis, simile quod per terram Canaanem. Talia etiam significantur per murmurationes filiorum Israëlis in deserto, quod toties redire voluerint in Aegyptum, quare etiam data illis est Manna, per quam significatur nutritio spiritualis, Exod: XVI: 2. 3. 7. 8. 9. [548]
22. Apud Ezechielem „*Quando extendero manum meam contra domum Israëlis, ut frangam illi baculum panis, et mittam in eam famem, exscindamque ex ea hominem et bestiam: quando feram malam transire fecero per terram, et orbaverit illam, ut fiat desolatio; quando quatuor judicia mea mala, gladium et famem et feram malam et pestem misero super Hierosolymam, ad exscindendum ex ea hominem et bestiam*“ XIV: 13. 15. 21; per haec describitur vastatio Ecclesiae; domus Israëlis et Hierosolyma est Ecclesia; per frangere baculum panis significatur destruere omne coeleste et spirituale, per quae nutrienda; panis enim involvit omne Coeli et Ecclesiae, seu omnem nutritionem spiritualem; et per exscindere hominem et bestiam, significatur omnem affectionem spiritualem et naturalem; quare per gladium, famem, feram malam et pestem, significatur destructio veri per falsum, boni per malum, affectionis veri et boni per cupiditates oriundas ex amoribus malis, et inde exstinctio vitae spiritualis: haec vocantur quatuor judicia mala, quae etiam intelliguntur per gladium, famem, mortem et feram malam in hoc Versu Apocalypseos; quod sit vastatio Ecclesiae, quae ita describitur, patet. Tria mala quae significantur per famem, gladium et pestem, etiam annuntiata sunt Davidi a Gade Propheta, postquam numeraverat populum, II Sam: XXIV: 13; cur illa Davidi denuntiata sint propterea quod numeraverit populum, nemo scire pot-

20 *

est nisi qui scit, quod populus Israëlis repraesentaverit et inde significaverit Ecclesiam quoad omnia ejus vera et bona, et quod numerare significet scire quale ejus, et dein secundum id ordinare et disponere illa; hoc quia nemo scit et facit quam solus Dominus, et quia homo qui id facit, se deprivat omni bono et vero ac vita spirituali, ideo quia David id fecit repraesentative, ei tria illa proponebantur ex quo unum eligeret; quis non videt quod nihil mali in numerando populo fuerit, et quod malum, propter quod David et populus punitus est, latuerit interius, nempe in repraesentativis, in quibus tunc Ecclesia fuit. In allatis his locis fames significat deprivationem cognitionum veri et boni, et inde deprivationem omnis veri et boni; quod etiam II *fames significet defectum eorum, qui est apud illos qui non possunt scire illa, quia non sunt in Ecclesia seu in doctrina ejus*, constat ex sequentibus his locis; apud Amos „*Ecce dies venturi quibus immittam famem in terram, non famem ad panem, neque sitim ad aquas, sed ad audiendum verba Jehovae: ut vagentur a mari ad mare, a septentrione ad orientem, discursitent ad quaerendum verbum Jehovae, nec invenient: in die illo deficient virgines pulchrae et juvenes siti*“ VIII: 11. 12. 13. 14; hic explicatur quid intelligitur per famem et per sitim, quod nempe non intelligatur fames ad panem, nec sitis ad aquas, sed ad audiendum verbum Jehovae, ita quod sit defectus cognitionum boni et veri qui intelligitur; et quod illae non sint in Ecclesia seu in doctrina ejus, describitur per quod venturi a mari ad mare, et a septentrione ad orientem ad quaerendum verbum Jehovae, nec invenient, a mari ad mare significat undequaque, nam sicut maria apparent ultimi termini in Mundo spirituali, ubi inchoant et terminantur vera et bona, quare Maria in Verbo significant cognitiones veri et boni, ac scientifica in communi; a septentrione ad orientem etiam significat undequaque ubi verum et bonum, septentrio est ubi verum est in obscuro, et
[549] oriens est ubi bonum: quia defectus cognitionum boni et veri significatur per famem et sitim, ideo quoque dicitur, in die illo deficient virgines pulchrae et juvenes siti, virgines pulchrae sunt affectiones veri ex bono, sitis qua deficient est de-

fectus earum; quod virgines significent affectiones boni et veri, videatur n: 2362. 3963. 6729. 6775. 8568; et quod juvenes ipsa vera et intelligentiam, n: 7668. Apud Esajam *„Propterea exulabit populus meus ob non scientiam, et gloria ejus homines famis, et multitudo ejus sicca siti“* V: 13: desolatio aut interitus Ecclesiae ob non cognitiones boni et veri, significatur per exulabit populus meus ob non scientiam; Divinum Verum quod facit Ecclesiam significatur per gloriam; quod id non sit, et inde non bonum, significatur per quod gloria ejus sint homines famis; homines famis sunt qui in nulla perceptione boni et in nullis cognitionibus veri; et quod inde non verum, significatur per quod multitudo ejus sit sicca siti, sicca siti est defectus veri, ac multitudo in Verbo praedicatur de veris. Apud Eundem *„Populus Deum suum quaeret, legem et testimonium; nam transibit eam perplexus et famelicus; fietque cum esuriverit, indignabitur, et maledicet regi suo et diis suis, et suspiciet sursum; ad terram etiam spectabit, sed ecce angustia et caligo“* VIII: 19. 20. 21. 22; agitur ibi de illis qui in falsis sunt ex defectu cognitionum veri et boni, et de indignatione eorum propterea; defectus describitur per quod suspiciet sursum, et ad terram etiam spectabit, sed ecce angustia et caligo, suspicere sursum et spectare ad terram est undequaque ubi bona et vera sunt, sed ecce angustia et caligo est quod non illa alicubi sint, sed mera falsa, caligo est densum falsum; indignatio eorum propterea describitur per fiet cum esuriverit indignabitur, et maledicet regi suo et diis suis, esurire est velle scire, rex est falsum, dii sunt falsa cultus inde, et maledicere est detestari. In Threnis *„Tolle ad Dominum manus tuas super animam infantum tuorum, qui defecerunt per famem in capite omnium platearum“* II: 19; lamentatio super illis qui instruendi sunt in cognitionibus boni et veri, per quas illis vita spiritualis, describitur per tolle ad Dominum manus tuas super animam infantum tuorum; ac defectus cognitionum illarum describitur per defecerunt per famem in capite omnium platearum, fames est defectus, plateae sunt vera doctrinae, defici in capite illarum est quod non sint. Ibidem *„Servi*

dominati sunt in nos, nec liberans e manu eorum, cum periculo animarum nostrarum adducimus panem nostrum propter gladium deserti; cutes nostrae sicut clibanus denigratae sunt propter procellas famis" V: 8. 9. 10; per servos qui dominati nec liberans e manu eorum, significantur mala vitae et falsa doctrinae, in genere amores mali et principia falsa; cum periculo animarum nostrarum adducimus panem nostrum propter gladium deserti, significat quod non bonum ex quo ipsa vita spiritualis propter falsum ubique regnans, panis est bonum ex quo vita spiritualis, gladius est falsum destruens, et desertum est ubi non bonum quia non verum, omne enim bonum apud hominem formatur per vera, quare ubi non vera sed falsa, non datur bonum; cutes nostrae sicut clibanus denigratae sunt propter procellas famis, significat quod propter defectum cognitionum boni et veri, naturalis homo in suo amore malo sit, cutis ex correspondentia cum Maximo Homine seu Coelo significat naturalem hominem;
[550] denigrari sicut clibanus significat in suo malo ex falsis esse, ac procellae famis significant summum defectum cognitionum boni et veri. Apud Lucam „*Vae vobis qui impleti estis, quia esurietis*" VI: 25; per impletos in Verbo intelliguntur qui Verbum habent, ubi omnes cognitiones boni et veri, et per esurire intelligitur in defectu illarum esse, et quoque deprivari illis. Apud Hiobum „*Beatus homo quem castigavit Deus; et disciplinam Schaddai ne repudies, in fame redimet te a morte, et in bello e manibus gladii*" V: 17. 20; haec de illis qui in tentationibus; tentationes significantur per quem castigavit Deus, et per disciplinam Schaddai, per Schaddai etiam significantur tentationes, liberatio ab illis, et consolatio post illas, videatur n: 1992. 3667. 4572. 5628. 6229; fames in qua redimetur significat tentationem quoad perceptionem boni, in qua liberabitur a malo, redimere est liberare; et manus gladii in bello, significat tentationem quoad intellectum veri, bellum etiam est tentatio, seu pugna contra falsa. III. *Quod etiam fames in Verbo significet ignorantiam cognitionum veri et boni, qualis est apud illos qui sciunt quod sint, et inde desiderant illas*, constat ex sequentibus his locis; apud Matthaeum „*Beati qui*

esuriunt justitiam, quia illi saturabuntur" V: 6; esurire justitiam significat desiderare bonum, nam in Verbo justitia dicitur de bono. Apud Lucam „*Deus esurientes implevit bonis, et divites emisit inanes*" I: 53; esurientes pro illis qui in ignorantia cognitionum veri et boni sunt, et usque in desiderio; et divites pro illis qui in abundantia illarum sunt, et in nullo desiderio; quod illi locupletentur significatur per Deus implet illos bonis; et quod hi depriventur significatur per Deus divites emittit inanes. Apud Davidem „*Ecce oculus Jehovae super timentibus Ipsum, ad eripiendum a morte animam eorum, et ad vivificandum eos in fame*" Psalm: XXXIII: 18. 19; per timentes Jehovam intelliguntur qui amant facere praecepta Ipsius; per eripere animam a morte significatur a malis et falsis, et inde a damnatione, et per vivificare in fame significatur secundum desiderium dare vitam spiritualem; desiderium ad cognitiones veri et boni est affectio veri spiritualis, quae datur solum apud illos qui in bono vitae sunt, hoc est, qui faciunt praecepta Domini, qui, ut dictum est, intelliguntur per timentes Jehovam. Apud Eundem „*Confiteantur Jehovae misericordiam Ipsius, quod saturet animam appetentem, et animam esurientem impleat bono*" Psalm: CVII: 8. 9; saturare animam appetentem, et implere bono animam esurientem pro illos qui desiderant vera et bona; anima appetens significat illos qui desiderant vera, et anima esuriens illos qui desiderant bona. Apud Eundem „*Non defectus timentibus Jehovam, leones juvenes egebunt et esurient, sed quaerentes Jehovam non egebunt ullo bono*" Psalm: XXXIV: 10. 11; timentes Jehovam quibus non defectus etiam hic significant illos qui amant facere praecepta Domini; et quaerentes Jehovam qui non egebunt ullo bono, significant illos qui ideo amantur a Domino et ab Ipso accipiunt vera et bona; leones juvenes qui egebunt et esurient, significant illos qui a semet sciunt et sapiunt; egere et esurire est quod illis non verum nec bonum; quid leones in utroque sensu, videatur n: 278. Apud Eundem „*Jehovah qui facit judicium oppressis, qui dat panem esurientibus, Jehovah qui solvit vinctos*" Psalm: CXLVI: 7; per oppressos hic intelliguntur qui in falsis ex

[551] ignorantia sunt, oppressio eorum est a spiritibus qui in falsis, ideo dicitur Jehovah facit judicium illis, vindicando illos ab opprimentibus; per esurientes intelliguntur qui desiderant bona, quos quia nutrit Dominus, dicitur Jehovah dat panem esurientibus, dare panem est nutrire, et nutritio spiritualis est scientia, intelligentia et sapientia; et per vinctos intelliguntur qui desiderant vera, sed ab illis detinentur per falsa doctrinae, vel per ignorantiam quia non habent Verbum, quare solvere vinctos est liberare ab illis; quod vincti illi dicantur, videatur n: 5037. 5086. 5096. Apud Eundem *„Jehovah ponit desertum in stagnum aquarum, et terram siccitatis in exitus aquarum, et facit ibi habitare esurientes, ut erigant urbem habitationis, et serant agros, et plantent vineas, et faciant fructum proventus“* Psalm: CVII: 35. 36. 37; haec prorsus aliter intelligenda sunt quam secundum sensum literae, ita nempe, quod qui in ignorantia cognitionum veri sunt, et tamen in desiderio sciendi illas, valde ditentur et locupletentur, nam per quod Jehovah ponat desertum in stagnum aquarum, significatur ubi ignorantia veri ibi erit abundantia, desertum est ubi ignorantia veri, stagnum aquarum est abundantia ejus; per quod ponat terram siccitatis in exitus aquarum, significantur similia in naturali homine, terra siccitatis enim est ubi ignorantia veri, exitus aquarum est abundantia, naturalis homo est exitus, et aquae sunt vera; quod faciat ibi habitare esurientes, significat quod illos qui in desiderio veri sunt, habitare est vivere, esurientes sunt qui desiderant; ut erigant urbem habitationis, significat ut faciant sibi doctrinam vitae, urbs est doctrina et habitatio est vita; ut serant agros, plantent vineas, et ferant fructum proventus, significat recipere vera, intelligere illa, et facere illa, serere agros est instrui et recipere vera, plantare vineas est recipere illa intellectu, hoc est, spiritu, vineae enim sunt vera spiritualia, inde plantare illas est spiritualiter illa recipere, hoc est, intelligere, ferre fructum proventus est facere illa et recipere bona, fructus enim sunt facta et bona charitatis. Apud Eundem *„Cognoscit Jehovah dies integrorum, et haereditas eorum in aeternum erit; non pudefient in tempore mali, et in diebus famis satia-*

buntur" Psalm: XXXVII: 18. 19; dies integrorum signifi-
cant status eorum qui in bono sunt et inde veris, seu qui in
charitate et inde fide; per quod Jehovah haereditas eorum in
aeternum erit, significatur quod Ipsius proprii sint et in Coe-
lo; per non pudefient in tempore mali, significatur quod vin-
cent cum tentantur a malis; et per quod in diebus famis sa-
tiabuntur, significatur quod sustentabuntur a veris cum ten-
tantur et infestantur a falsis; tempus mali et dies famis
significant status tentationum, ac tentationes sunt a malis et
a falsis. In Libro I Samuelis „*Arcus fortium fracti, et
qui impulsi erant robur circumcinxerunt, saturi pro pane
conducti, et famelici cessarunt, usque dum sterilis pepe-
rit septem, multiprolis defecit*" II: 4. 5; per saturos pro
pane conductos et per famelicos qui cessarunt, significantur
qui volunt et desiderant bona et vera; reliqua videantur ex-
plicata supra n: 257 et 357. Apud Esajam „*Stultus stul-
titiam loquitur, et cor ejus facit iniquitatem, ad facien-
dum hypocrisin, et ad loquendum contra Jehovam errorem,
ad evacuandum animam esurientem, et potum sitientis de-
ficere faciat*" XXXII: 6; stultus hic dicitur qui in falsis et
malis est ex amore sui, proinde ex propria intelligentia;
falsa intelliguntur per stultitiam quam loquitur, et mala per
iniquitatem quam cor ejus facit; mala quae loquitur contra [552]
bona intelliguntur per hypocrisin quam facit, et falsa quae
loquitur contra vera per errorem quem loquitur contra Jeho-
vam; quod sit ad persuadendum et ad perdendum illos qui
desiderant bona et vera, intelligitur per ad evacuandum ani-
mam esurientem, et potum sitientis deficere faciat, anima
esuriens sunt qui desiderant bona, ac potum sitiens qui desi-
derant vera. Apud Eundem „*Si expromseris esurienti ani-
mam tuam, et animam afflictam saturaveris, exorietur
in tenebris lux tua, et caligo tua sicut meridies*" LVIII:
10; describitur per haec charitas erga proximum, hic erga
illos qui in ignorantia et simul in desiderio sciendi vera sunt,
ac in dolore propter falsa quibus occupantur, et quod apud
illos qui in ea charitate sunt, falsa discutiantur ac vera lu-
ceant et fulgeant; charitas erga illos qui in ignorantia et
simul desiderio sciendi vera sunt, intelligitur per si exprom-

seris esurienti animam, esurientes sunt qui desiderant, anima est intelligentia veri instruens; quod apud illos qui in dolore propter falsa quibus occupantur, intelligitur per si animam afflictam saturaveris; quod apud illos qui in ea charitate sunt ignorantia discutiatur, ac vera luceant et fulgeant, intelligitur per exorietur in tenebris lux tua, et caligo tua sicut meridies, tenebrae significant ignorantiam mentis spiritualis, et caligo ignorantiam mentis naturalis, ac lux verum in luce, meridies similiter; talis illustratio est illis qui ex charitate seu ex affectione spirituali instruunt illos qui in falsis ex ignorantia sunt, charitas enim illa est receptaculum influxus lucis seu veri a Domino. Apud Eundem „*Nonne hoc jejunium quod eligo, frangere esurienti panem tuum, et afflictos exules introducere domum, quum videris nudum et obtexeris*“ LVIII: 6. 7; similia per haec verba intelliguntur, nam frangere esurienti panem, significat ex charitate communicare et instruere illos qui in ignorantia et simul in desiderio sciendi vera sunt; afflictos exules introducere domum, significat illos qui in falsis sunt et inde in dolore, emendare et restituere, afflicti exules sunt qui in dolore ex falsis, nam qui in falsis sunt foris stant, at qui in veris, domi sunt, domus enim est mens intellectualis, in quam non nisi quam vera intromittuntur, aperitur enim illa per vera ex bono; quia haec significantur, etiam additur, quum videris nudum et obtexeris, per nudum significatur qui absque veris, et per obtegere significatur instruere, vestimenta enim in Verbo significant vera induentia, videatur supra n: 195. Apud Eundem „*Non esurient neque sitient, neque percutiet eos aestus aut sol, nam miserescens eorum ducit eos, ita ut etiam super scaturigines aquarum ducturus sit eos*“ XLIX: 10; quod non esurient neque sitient, non significat quod non esurituri ac situri sint cibos et potus naturales; et quod non percutiet eos aestus et sol, nec significat quod non ex illis incalituri sint, pariter quod ducendi sint super scaturigines aquarum; quis non videt, qui intendit animum, quod alia ibi intelligantur; quare per esurire et sitire significatur esurire et sitire illa quae vitae aeternae sunt, seu quae dant illam, quae in genere se referunt ad bonum amoris et verum fidei,

esurire ad bonum amoris et sitire ad verum fidei; aestus et sol significant incalescentiam a principiis falsi et amore mali, haec enim tollunt omnem esuritionem et sitim spiritualem; scaturigines aquarum, super quas Dominus ducturus eos, significant illustrationem in omni vero, scaturigo seu fons est Verbum et quoque doctrina ex Verbo, aquae sunt vera, et [553]
ducere, cum de Domino, est illustrare. Ex his constare potest, quid significatur per Domini Verba apud Johannem „*Ego sum Panis vitae, qui venit ad Me non esuriet, et qui credit in Me non sitiet usquam*“ VI: 35; quod hic esurire sit venire ad Dominum, et quod sitire sit credere in Ipsum, patet; venire ad Dominum est facere praecepta Ipsius. Quia haec per esurire et sitire significantur, etiam patet quid significatur per Domini verba apud Matthaeum „*Rex dixit illis a dextris, esurivi et dedistis Mihi edere, sitivi et potastis Me; peregrinus fui et collegistis Me: et dixit illis a sinistris, quod esuriverit et non dederint Illi edere, quod sitiverit et non dederint illi bibere, quod peregrinus fuerit et non collegerint*“ XXV: 35. 37. [42.] 44; per esurire et sitire significatur in ignorantia et egestate spirituali esse, ac per edere et potare significatur ex affectione spirituali seu charitate instruere et illustrare, ideo etiam dicitur peregrinus fui et non collegistis Me, nam per peregrinos significantur illi qui extra Ecclesiam sunt, ac volunt instrui ac recipere Ecclesiae doctrinalia, et vivere secundum illa, videatur n: 1463. 4444. 7908. 8007. 8913. 9196. Etiam in Verbo legitur de Domino quod esuriverit et sitiverit, et per illa intelligitur, quod ex amore Divino voluerit et desideraverit salutem Generis Humani; quod esuriverit, legitur apud Marcum „*Cum exirent ex Bethania, esurivit Jesus, et videns ficum procul habentem folia, venit si forte inveniret in ea quid, sed cum venisset ad eam, nihil invenit nisi folia, non enim erat tempus ficuum, ideo dixit ei, neque ex te in saeculum quisquam fructum comedet: et mane praetereuntes discipuli viderunt ficum arefactam ex radicibus*“ XI: 12. 13. 14. 20. Matth: XXI: 19. 20; qui non scit quod omnia Verbi sensum spiritualem contineant, credere potest quod Dominus hoc fecerit ficui ex indignatione

quia esurivit; sed per ficum hic non intelligitur ficus, sed Ecclesia quoad naturale bonum, in specie Ecclesia Judaica; quod ibi non aliquod bonum naturale, quia nihil spirituale, sed modo aliqua vera ex sensu literae Verbi, significatur per quod Jesus videns ficum procul habentem folia, venerit si forte invenerit in ea quid, sed cum venisset ad eam, nihil invenerit nisi folia, per folia significantur vera ex sensu literae Verbi; quod apud illam gentem nusquam aliquod bonum naturale quod Ecclesiae exstiturum, quia in densis falsis et in amoribus malis sunt, significatur per quod Jesus dixerit, neque ex te in saeculum quisquam fructum comedet, et per quod ficus arefacta sit ex radicibus: etiam dicitur non erat tempus ficuum, et per id intelligitur quod nondum Ecclesia inchoata; quod inchoatio novae Ecclesiae per ficum intelligatur, patet a Domini verbis apud Matthaeum Cap: XXIV: 32. 33: apud Marcum Cap: XIII: 28. 29: et apud Lucam Cap: XXI: 28. 29. 30. 31; ex his constare potest, quid ibi esurire significat: quod Ficus significet Bonum naturale quod Ecclesiae, videatur n: 217. 4231. 5113: et quod folia significent vera naturalis hominis, supra n: 109. Quod Dominus sitiverit, legitur apud Johannem „*Jesus sciens quod omnia jam consummata essent, ut impleretur Scriptura, dixit Sitio, et vas positum erat aceto plenum: qui vero impleverunt spongiam, et hyssopo circumposuerunt, et applicuerunt Ipsius ori; et quum accepisset acetum Jesus, dixit consummatum est*“ XIX: 28. 29; qui de his modo naturaliter et non spiritualiter cogitant, credere
[554] possunt quod haec nihil aliud involvant, quam quod Dominus sitiverit, et quod Ipsi tunc datum acetum, sed quia tunc omnia erant consummata, quae Scriptura de Ipso dixit, ac Dominus in mundum venit ut salvaret Genus humanum, ideo dixit, sitio, per quod intelligitur quod ex Divino amore vellet et desideraret salutem Generis humani; at quod acetum Ipsi datum sit, significat quod in ventura Ecclesia non foret genuinum verum, sed verum mixtum falsis, quale est apud illos qui fidem separant a charitate seu verum a bono, id per acetum significatur; quod hyssopum circumposuerunt, significat aliqualem purificationem ejus, nam per hyssopum signi-

ficatur medium purificationis externum, videatur n: 7918: quod singula quae in Verbo memorantur de Passione Domini, involvant et significent Divina coelestia et spiritualia, videatur supra n: 83. Ex supra allatis locis constare potest, quid fames in Verbo significat, examinentur illa et expendantur, et videbitur ab illis qui in aliqua interiore cogitatione sunt, quod nequaquam naturalis fames, esuritio et sitis possit intelligi, sed spiritualis.

387. Et in morte, quod significet inde exstinctionem vitae spiritualis, constat ex significatione mortis, quod sit exstinctio vitae spiritualis, de qua supra n: 78. 186; quod hoc per mortem hic significetur, constat ex serie rerum in sensu interno; dicitur enim quod data illis sit potestas interficiendi gladio, fame et morte, et per gladium significatur falsum destruens verum, per famem deprivatio cognitionum veri et boni, inde per mortem significatur exstinctio vitae spiritualis, nam ubi falsum regnat, ac ubi nullae cognitiones veri et boni sunt, ibi non est aliqua vita spiritualis, haec enim comparatur per cognitiones veri et boni applicatas usibus vitae; homo enim nascitur in omne malum et inde falsum, quare etiam nascitur in plenariam ignorantiam omnium cognitionum spiritualium; ut ergo abducatur a malis et inde falsis, in quae nascitur, et ducatur in vitam Coeli, ac salvetur, necessum est ut discat cognitiones veri et boni, per quas introducatur, et fiat spiritualis. Ex hac serie rerum in sensu interno patet, quod per mortem hic significetur exstinctio vitae spiritualis; hoc quoque significatur per mortem spiritualem.

388. Et a feris terrae, quod significet mala vitae, quae sunt cupiditates et inde falsitates oriundae ab amore sui et mundi, quae vastant omnia Ecclesiae apud hominem, constat ex significatione ferarum, quod sint cupiditates et falsitates oriundae ex amore sui et mundi, et quia illa sunt ipsa mala vitae, nam mala vita est cupiditatum et falsitatum vita, ideo per feras terrae hic illa intelliguntur; quod ferae significent talia, videbitur in sequentibus; et ex significatione terrae, quod sit Ecclesia, de qua supra n: 29. 304: et quia per feras significantur mala vitae, et haec vastant Ec-

clesiam apud hominem, et per terram Ecclesia, ideo per feras terrae significantur mala vitae quae vastant Ecclesiam apud hominem: dicitur Ecclesia apud hominem, quoniam Ecclesia est in homine; Ecclesia enim est Ecclesia ex charitate et fide, et hae sunt in homine, et si non ibi sunt, non est Ecclesia apud illum: creditur quod Ecclesia sit ubi Ver-
[555] bum, et ubi Dominus est notus, sed usque Ecclesia non est nisi ex illis qui corde agnoscunt Divinum Domini, et qui discunt vera a Domino per Verbum, et faciunt illa, reliqui non constituunt Ecclesiam. Quod per feras terrae hic in specie significentur mala vitae, constare potest ex serie rerum in sensu interno; dicitur quod data sit illis potestas interficiendi super quartam partem terrae gladio, fame, morte et feris terrae, per gladium significatur falsum destruens verum, per famem deprivatio cognitionum veri et boni, per mortem exstinctio vitae spiritualis, inde per feras terrae significantur mala vitae, quoniam haec regnant quando vita spiritualis exstincta est; ubi enim non vita spiritualis, ibi est vita mere naturalis, et haec vita absque illa est plena cupiditatibus ex amore sui et mundi, ita infernalis, quare illa vita est quae intelligitur per feram malam. Quod porro vitam malam, quae significatur per feram malam, attinet, illa aeque datur apud eos qui moralem vitam agunt bonam, si non illis vita spiritualis sit, nam illi bonum agunt, et verum loquuntur, ac sinceritatem et justitiam exercent, sed modo propter famam, honores, lucra et leges, ita propter apparentiam ut aemulentur spirituales, intus autem nihil boni volunt, nec veri cogitant, et ad sinceritatem et justitiam nisi propter illas causas rident, quapropter intus sunt infernales; hoc etiam apud illos manifestatur quando fiunt spiritus, quod fit statim post mortem, tunc cum vincula illa externa, quae memorata sunt, illis auferuntur, ruunt absque fraeno in mala omnis generis, aliter vero illi qui moralem vitam bonam egerunt ex origine spirituali; sed de hac re plura videantur in Opere de Coelo et Inferno n: 484. 529. 530. 531. 534; ac supra n: 182: haec dicta sunt ut sciatur quid intelligitur per malam vitam, quod nempe non externa vita, quae est corporis et pro mundo ubi homines, qui mundus naturalis vocatur, sed in-

terna quae est spiritus quae est pro mundo ubi angeli, qui mundus spiritualis vocatur; homo enim quoad corpus, ejus gestus et loquelam est in mundo naturali, at quoad spiritum, nempe quoad cogitationem et affectionem est in mundo spirituali; quippe sicut visus corporis extensionem habet in mundum naturalem, et ibi circumfertur, ita visus spiritus, qui est cogitatio ex affectione, extensionem habet in mundum spiritualem, et ibi circumfertur: quod ita sit, pauci sciunt, et inde putant quod cogitare male et velle male nihil faciat, modo non faciat male et loquatur male; sed usque omnis cogitatio et voluntas afficit spiritum hominis, et facit ejus vitam post mortem. Quod ferae malae significent cupiditates et inde falsitates oriundas ex amore sui et mundi, quae vastant omnia Ecclesiae apud hominem, et quoque in opposito sensu affectiones veri quae vivificant omnia Ecclesiae, constare potest a sequentibus his locis in Verbo; apud Jeremiam *„Ite, congregate omnem feram agri, venite ad comedendum; pastores multi perdiderunt vineam meam, conculcarunt agrum meum, redegerunt agrum desiderii [mei] in desertum solitudinis“* XII: 9. 10: agitur hic de vastatione Ecclesiae quoad ejus vera et quoad ejus bona, vastatio describitur per quod pastores perdiderint vineam Domini, et conculcaverint agrum Ipsius; per pastores intelliguntur qui docent vera et per illa ducunt ad bonum vitae, hic qui docent falsa et per illa ducunt ad malum vitae; per vineam intelligitur Ecclesia quoad vera, et per agrum Ecclesia quoad bonum; vastatio ejus intelligi- [556]
tur per quod perdiderint et conculcaverint, tum per quod redegerint agrum in desertum solitudinis; et quia cupiditates et falsitates oriundae ex amore sui et mundi vastant eam, dicitur ite, congregate omnem feram agri, venite ad comedendum, omnis fera agri significat falsitates et cupiditates inde oriundas, et comedere significat vastare et consumere; quod per feram agri non intelligatur fera agri patet, nam dicitur quod pastores perdiderint vineam, et conculcaverint agrum, et per pastores intelliguntur pastores Ecclesiae, et non pastores gregis. Apud Davidem *„Quare conculcat vitem tuam aper e sylva, et fera agrorum depascit illam“* Psalm: LXXX: 14; per vitem hic simile significatur quod per

vineam supra, nempe Ecclesia quoad verum, quae vocatur Ecclesia spiritualis; vastatio ejus per cupiditates et per falsitates naturalis hominis separati a spirituali intelligitur per quod aper e sylva conculcet illam, aper e sylva significat cupiditates malas naturalis hominis, et fera agrorum falsitates. Apud Hoscheam „*Devastabo vitem ejus et ficum ejus, et ponam ea in sylvam, et comedet illa fera agri*“ II: 12; per vitem et ficum significatur Ecclesia, per vitem Ecclesia interna quae est spiritualis hominis, et per ficum Ecclesia externa quae est naturalis hominis; vastatio utriusque significatur per devastabo illas et ponam illas in sylvam, et comedet illas fera agri, sylva significat sensualem hominem qui in meris fallaciis et inde falsis est, et fera agri significat falsitates inde et cupiditates malas; cum enim vastatur Ecclesia apud hominem, hoc est, cum non amplius creditur verum Ecclesiae, tunc fit homo sensualis, qui non credit alia quam quae oculis videt et manibus tangit, et talis homo se dat totum amori sui et amori mundi, ita cupiditatibus: quod Ecclesia ibi per vitem et per ficum intelligatur, patet ex Versu 2 istius Capitis, ubi dicitur quod contenderent cum matre sua, quoniam illa non uxor mea, et Ego non maritus ejus, et per matrem et uxorem in Verbo significatur Ecclesia. Apud Mosen „*Paullatim expellam gentes, ne fiat terra solitudo, et multiplicetur contra te fera agri*“ Exod: XXIII: 29. Deutr: VII: 22; quid haec significant, videatur in Arcanis Coelestibus, n: 9333 ad 9338; quod nempe per gentes significentur mala quae homini, etiam ex haereditario, et quod illa paullatim apud hominem removeantur, quoniam si festino, antequam bonum per vera formatum est apud illum, intrarent falsitates quae destruerent; ferae agri significant falsitates ex jucundis amorum naturalium oriundas. Apud Eundem „*Si in statutis meis ambulaveritis, et praecepta mea observaveritis, et feceritis ea, dabo pacem in terra, ita ut secure cubetis et non perterrefaciens; et cessare faciam feram malam e terra, et gladius non transibit per terram vestram: si vero non obediveritis Mihi, et feceritis omnia praecepta mea, mittam in vos feram agri, quae orbabit vos, et exscindet bestiam vestram,*

imminuetque vos, ut vastentur viae vestrae" Levit: XXVI: 3. 6. 14. 22; describitur hic status vitae eorum qui in charitate et qui non in charitate; vita charitatis intelligitur per ambulare in statutis, observare praecepta et facere illa, hoc enim est charitas; status vitae eorum describitur per pacem, per quod secure cubent et non perterrefaciens, per quae [557] significatur beatum cordis et animae oriundum ex conjunctione boni et veri, unde non pugna mali et falsi amplius contra illa; tum describitur per cessare faciam feram malam e terra, et gladius non transibit per illam, per quae significatur quod non amplius cupiditates et falsitates oriundae ex amore sui et mundi, fera mala significat cupiditates quae destruunt affectiones bonas, et gladius significat falsitates quae destruunt veritates: quod contrarius status sit illis qui non in charitate sunt, describitur per si non obediveritis Mihi et feceritis omnia praecepta mea, mittam in vos feram agri, quae orbabit vos, et exscindet bestiam vestram, imminuetque vos, ut vastentur viae vestrae, per quae significatur quod per cupiditates et inde falsitates depriventur omni bono et vero, cupiditates et inde falsitates quae deprivaturae sunt, significantur per feram agri quae orbabit vos, affectiones bonae quibus deprivabuntur significantur per bestiam quae exscindetur, et ipsa vera inde, per quod vastabuntur viae eorum, viae sunt vera quae ducunt ad bonum. Apud Ezechielem *„Tunc excidam iis foedus pacis, et cessare faciam feram malam e terra, ut habitent in deserto confidenter, et dormiant in sylvis; non erunt amplius praeda gentibus, et fera agri non devorabit illos, sed habitabunt confidenter et non terrefaciens"* XXXIV: 25. 28; haec de adventu Domini et de Regno Ipsius tunc; quid haec in sensu interno significant, constare potest ex nunc supra explicatis, quia plura hic similia sunt, per feram malam in terra significantur cupiditates, et per feram agri falsitates. Apud Hoscheam *„Occurram illis sicut ursus orbatus, et discindam clausuram cordis eorum, et comedam eos sicut immanis leo, fera agri diffindet eos"* XIII: 8; agitur hic de vastatione boni per falsum; ursus orbatus significat potentiam mali ex falso; et immanis leo potentiam falsi ex malo;

et fera agri cupiditates et falsitates; quae quod perdent eos, significatur per quod fera illa diffindet eos; separatio veri a bono per falsum et malum, significatur per discindere clausuram cordis eorum. Apud Esajam „*Non erit ibi leo, et rapax ferarum non ascendet illuc*“ XXXV: 9; agitur in eo Capite de adventu Domini, et de statu eorum qui in Regno Ipsius, quod non erit ibi leo, significat quod non falsum destruens verum; quod non rapax ferarum ascendet illuc, significat quod nulla cupiditas destruendi; haec quia est ex inferno, dicitur non ascendet illuc. Apud Zephaniam „*Extendet Jehovah manum suam super septentrionem, et perdet Aschurem, ut requiescant in medio ejus greges, omnis fera gentis, tam platea quam anataria in malogranatis ejus pernoctent; talis urbs habitans secure, dicendo in corde suo, ego et praeter me non amplius, quomodo facta est in vastitatem, cubile ferae*“ II: [13.] 14. 15; agitur ibi de intelligentia propria, quae falsa et mala confirmat per ratiocinationes ex scientificis, et per applicationes ex sensu literae Verbi; per septentrionem significatur naturalis et sensualis homo, ac scientificum quod ibi est; et per Aschurem significatur ratiocinatio ex illo; et per quod in corde suo dicat ego et praeter me non amplius, significatur intelligentia propria; ex his patet quid singula ibi in serie involvunt, nempe quod per extendet Jehovah manum suam super septentrionem et perdet Aschurem, significetur quod deprivaturus
[558] omni perceptione boni et intellectu veri naturalem hominem talem et intellectualem seu ratiocinantem inde; per quod requiescent in medio ejus greges, omnis fera gentis, tam platea quam anataria in malogranatis ejus pernoctent, significatur quod ubique ibi erunt falsa mali, et in cognitionibus ex Verbo falsa cogitationis et perceptionis, fera gentis est falsum mali, platea et anataria est falsum cogitationis et perceptionis, et malogranata sunt cognitiones ex Verbo; per quod talis urbs habitet secure, dicendo in corde suo, ego et praeter me non amplius, significatur quod talis intelligentia sibi fidat, et ex proprio desumat, urbs significat doctrinam ex tali intelligentia; per quomodo facta est in vastitatem, cubile ferae, significatur quod ibi nihil veri, sed plenum

falsis. Apud Ezechielem „*Dic ad Pharaonem regem Aegypti, et ad multitudinem ejus, Aschur cedrus in Libano, alta facta est prae omnibus arboribus agri: sed quoniam elatus est altitudine, et dedit fastigium suum inter implexa, ideo exscindent eum alieni, violenti gentium et dejicient eum; super ruina ejus habitabunt omnis avis coelorum, et super ramis ejus erunt omnis fera agri*" XXXI: 1. 2. 3. [5.] 10. 12. 13; per haec significantur similia quae nunc supra, per Pharaonem regem Aegypti simile quod supra per septentrionem, nempe naturalis homo et scientificum quod ibi est; per Aschurem ratiocinatio ex illo; et per quod elatus sit ex altitudine, et dederit fastigium inter implexa, significatur gloriatio ex intelligentia inde, ita ex intelligentia propria; ex communi hac notione de contento, videri potest quid singula ibi involvunt, nempe quod dic ad Pharaonem regem Aegypti, et ad multitudinem ejus, significet de naturali homine et de scientificis ibi, Pharao rex Aegypti est naturalis homo, ac multitudo ejus est scientificum ibi; quod cedrus in Libano alta facta sit prae omnibus arboribus agri, significat rationale per scientifica crescens, *Aschur* est rationale, et cedrus est intellectuale, alta fieri prae omnibus arboribus agri, significat ex cognitionibus veri et boni immensum crescens; sed quoniam elatus est altitudine, et dederit fastigium inter implexa, significat quia gloriatus est ex intelligentia, et ex scientia quae est naturalis hominis, quae gloriatio, quae est elatio animi ex amore sui, est ex proprio, effert enim se naturalis homo separatus a spirituali, quia separatus a spirituali in proprio est, et sibi tribuit omnia et nihil Deo; dare fastigium est se efferre, et implexa sunt scientifica quae naturalis hominis, videatur n: 2831. 8133; quod exscindent eum alieni et violenti gentium, et dejicient eum, significat quod falsa et mala inde destruent rationale, alieni sunt falsa, et violenti gentium sunt mala inde; unde super ruina ejus habitabunt omnis avis coelorum, et super ramis ejus erunt omnis fera agri, significat quod tunc erunt falsa cogitationis et mala affectionis, aves enim significant cogitationes tam veri quam falsi, fera significat mala affectionis inde, et ager significat Ecclesiam, nam

non alia falsa et mala intelliguntur quam quae sunt in Ecclesia: quod aves significent cogitationes, ideas et ratiocinia in utroque sensu cum varietate secundum earum genera et species, videatur n: 776. 778. 866. 988. 991. 3219. 5149. 7441. Apud Eundem *„Derelinquam te in deserto, te et omnem piscem fluviorum tuorum, super facies agri cades, non colligeris neque congregaberis; ferae terrae*
[559] *et avi Coeli dedi te in cibum“* XXIX: 5. Cap: XXXII: 4; haec etiam dicta sunt de Pharaone et Aegyptio, per quos significatur naturalis homo separatus a spirituali, qui cum separatus in meris falsis et malis est, est enim tunc absque luce coeli, quae dat omnem intelligentiam; quare per derelinquam te in deserto, significatur absque veris et bonis; per piscem fluviorum ejus, significatur scientificum sensuale, videatur supra n: 342; per super facies agri cades, significatur quod periturum ei omne Ecclesiae; per non colligeris nec congregaberis, significatur quod non videbitur bonum et verum; spiritualis enim homo videt illa in naturali, ille enim colligit et congregat scientifica et concludit; per quod ferae terrae et avi coeli dedi te in cibum, significatur hic ut supra quod periturum per falsa cogitationis et inde mala affectionis. Quoniam naturalis homo separatus a spirituali fertur in falsa omnis generis et nocet, ideo dicitur Aegyptus *fera arundinis,* Psalm: LXVIII: 31. Apud Ezechielem *„Super montibus Israëlis cades, tu et omnes alae tuae, et populi qui tecum; avi volucris omnis alae, et ferae agri dedi te in cibum“* XXXIX: 4; haec de Gogo, per quem significatur cultus externus separatus ab interno, qui in se est nullus cultus, nam est cultus naturalis hominis separati a spirituali; super montibus Israëlis cades, significat quod illis non aliquid boni charitatis, montes Israëlis significant bona charitatis, et cadere ibi significat perire; tu et omnes alae tuae, et populus qui tecum, significant quod cultus ille cum suis doctrinalibus et falsis periturus sit; avi volucris omnis alae, et ferae agri dedi te in cibum, significat exstinctionem veri et boni per falsa omnis generis et per mala; mala quae significantur per feram agri sunt mala vitae, quae sunt cupiditates oriundae ex amore sui et mundi. Apud Davidem

„Deus, venerunt gentes in haereditatem tuam, polluerunt Templum sanctitatis tuae, posuerunt Hierosolymam in acervos; dederunt cadaver servorum tuorum cibum avi coelorum, carnem sanctorum tuorum ferae terrae“ Psalm: LXXIX: 1. 2; per gentes hic non intelliguntur gentes sed mala vitae et falsa doctrinae, nam per haereditatem Dei significatur Ecclesia in qua Dominus est omne bonum et verum, quia ab Ipso; per polluere Templum sanctitatis et ponere Hierosolymam in acervos, significatur prophanare cultum et pervertere doctrinam Ecclesiae, templum sanctitatis significat cultum quia ibi cultus, et Hierosolyma significat Ecclesiam quoad doctrinam, ita quoque doctrinam Ecclesiae; et per dare cadaver servorum tuorum cibum avi coelorum, et carnem sanctorum tuorum ferae terrae, significatur destruere omnia vera per falsa et bona per mala, avis coelorum hic quoque sunt cogitationes falsi, et fera terrae sunt affectiones mali inde. Apud Eundem *„Ne des ferae animam turturis tui; vitae miserorum tuorum ne obliviscaris in perpetuum“* Psalm: LXXIV: 19; per turturem significatur bonum spirituale, ita quoque illi qui in eo bono sunt, et per feram significatur falsum mali cupiens destruere, ita quoque illi qui in falso mali sunt et cupiunt destruere; inde patet, quid significatur [per] ne des ferae animam turturis tui; per miseros intelliguntur qui infestantur a falsis, et inde in anxietate sunt et exspectant liberationem. Apud Ezechielem *„Oves dispersae sunt sine pastore, et factae sunt in cibum omni ferae agri, ac dispersae sunt“* XXXIV: 5. 8; per haec significatur, quod bona charitatis per falsa destructa sint, et pror- [560]
sus consumta per omnis generis mala inde; fera agri sunt mala vitae oriunda ex falsis doctrinae; per oves in Verbo intelliguntur qui in bono charitatis sunt, sed quia genuinus sensus spiritualis est abstractus a personis, per oves significantur bona charitatis, per pastores significantur qui per vera ducunt ad bonum, et abstracte ipsa vera per quae bonum, ideo sine pastore significat non verum per quod bonum, ita falsum; per fieri in cibum significatur consumi, similiter ac per comedi cum de feris; per feram agri significantur mala ex falsis. Apud Hiobum *„Beatus homo quem castigat Deus,*

in fame redimet te a morte, et in bello a manibus gladii, vastitatem et famem ridebis, et a fera terrae non timebis" V: 17. 20. 22; haec de tentationibus; beatus homo quem castigat Deus, significat qui tentatur; in fame redimet te a morte, significat liberationem a malis cum tentatur per defectum et non perceptionem boni; in bello a manibus gladii, significat liberationem a falsis cum tentatur per defectum et non intellectum veri, bellum est tentatio; vastitatem et famem ridebis, significat quod non ei defectus boni, et a fera terrae non timebis, significat quod ei non falsum. Apud Ezechielem „*Sic dices ad eos, qui in vastitatibus gladio morientur, et qui super faciebus agri ferae dabo eum ad devorandum; et qui in munitionibus et cavernis peste morientur; dabo enim terram desolationem et vastitatem"* XXXIII: 27. 28; agitur hic de desolatione omnis veri et de vastatione omnis boni in Ecclesia, ut quoque dicitur, dabo terram in desolationem et vastitatem, terra significat Ecclesiam; qui in vastitatibus gladio morientur, significat quod qui in scientificis perituri sint per falsa, scientifica enim naturalis hominis absque luce ex spirituali intelliguntur hic per vastitates; qui super faciebus agri ferae dabo eum ad devorandum, significat quod qui in cognitionibus ex Verbo perituri sint per mala falsi, facies agri sunt illa quae Ecclesiae, hic cognitiones ex Verbo, fera est malum falsi; qui in munitionibus et cavernis peste morientur, significat qui se confirmaverunt in falsis et malis ex Verbo, et qui ex scientificis, quod prorsus ex malis et falsis perituri sint, munitiones sunt confirmationes ex Verbo, cavernae sunt confirmationes ex scientificis: quod haec significentur per illa verba, non videri potest nisi ex serie in sensu interno, agitur enim, ut dictum est, de totali vastatione Ecclesiae. Apud Eundem „*Mittam super vos famem et feram malam, et orbam faciam te, et pestis et sanguis transibit per te, imprimis gladium adducam super te"* V: 17: apud Eundem „*Quando misero in terram famem, et exscindam* [*ex ea*] *hominem et bestiam, quando feram malam transire fecero per terram, et orbaverit illam, ut fiat desolatio, ita ut non transiens propter feram; et quando adduxero gladium, et misero pe-*

stem: ita quando quatuor judicia mea mala, gladium, famem, feram malam et pestem misero super Hierosolymam, ad exscindendum ex ea hominem et bestiam" XIV: 13. 15. 17. 19. 21; in sensu interno per exscindere hominem et bestiam, significatur deprivare omni affectione boni et veri tam interna seu spirituali quam externa seu naturali, quod hoc per hominem et bestiam in Verbo significetur, videatur n: 7424. 7523. 7872; per famem significatur deprivatio boni amoris, per gladium deprivatio veri fidei, utrumque per falsum; per feram malam deprivatio utriusque per mala amoris sui et mundi; et per pestem deprivatio vitae [561]
spiritualis inde: haec vocantur ibi quatuor judicia, quia homo judicatur ex illis; ex horum et antecedentium explicatione constare potest, quid per singula ibi in serie intelligitur. Per feram malam intelliguntur omnes bestiae noxiae, quae rapiunt, discindunt animalia bona, sicut agnos, oves, juvencos, boves et caetera, quae sunt leones, ursi, tigrides, pantheri, apri, lupi, dracones, serpentes et plures; quod per illas feras, et in genere per feram malam significantur cupiditates oriundae ex amore sui et mundi, ex quibus omnia mala vitae et falsa doctrinae, est ex correspondentia, ut constare potest ex apparentiis in Mundo spirituali; ibi omnes cupiditates mali et falsi apparent sicut ferae varii generis; sunt etiam illi, ex quibus talia apparent, similes feris, summum enim eorum jucundum est bonos aggredi et perdere; hoc jucundum est jucundum infernale, ac inest amoribus sui et mundi, in quibus sunt inferna: ex his constare potest, unde est quod per feram malam in genere significentur mala vitae, seu cupiditates et inde falsitates oriundae ex amoribus sui et mundi, quae vastant omnia Ecclesiae apud hominem. Hactenus ex Verbo ostensum est, quod ferae significent cupiditates malas ac falsitates, in specie cupiditates perdendi et destruendi bona et vera per falsa, ita vitam spiritualem hominis; nunc etiam ostendetur, quod ferae etiam in Verbo significent affectiones veri et boni, quae sunt oppositae affectionibus falsi ex malo, quae cupiditates vocantur: causa quod ferae in Verbo etiam affectiones veri et boni significent, est quia vox, ex qua denominantur, et vocantur, in Lingua

originali significat vitam, fera enim in illa Lingua vocatur Chajah, et Chajah significat vitam, ac in affectione veri et boni est ipsa vita spiritualis homini; quapropter dum fera in bono hoc sensu nominatur in Verbo, potius vertendum et dicendum est Animal, quod significat animam viventem: at cum in hoc sensu dicitur fera, tunc omnino exuenda est idea, quae adhaeret voci ferae in Lingua Latina, nam voci ferae in hac Lingua adhaeret idea feri et ferocis, ita idea sinistra et mala; aliter in Lingua Hebraea, ubi fera significat vitam, et in genere animam viventem seu animal; in hoc sensu Chajah seu fera non vocari potest bestia, quoniam passim in Verbo dicitur fera et bestia, et per feram ibi significatur affectio veri et per bestiam affectio boni. Quia fera seu Chajah in opposito hoc sensu significat affectionem veri et boni, ideo Evah uxor Adami vocatur Chavah ex illa voce, ut patet apud Mosen „*Et vocavit Homo nomen uxoris suae Chavah, quia illa futura esset mater omnis Chaj, hoc est, viventis*“ Genes: III: 20: et quoque quatuor Animalia, quae fuerunt Cherubi, dicuntur ex eadem voce Chajah in plurali, et quia voci ferae in Latino sermone adhaeret idea feri et ferocis, ut dictum est, ideo interpretes dixerunt Animalia; quod ex illa voce Cherubi, qui apparuerunt sicut Animalia, dicantur, videatur apud Ezechielem Cap: I: Vers: 5. 13. 14. 15. 22, Cap: X: 15, et alibi. Similiter Animalia, quae comedenda sunt, sicut agni, oves, caprae, arietes, hoedi, hirci, juvenci, boves, vaccae, ut quoque animalia quae non comedenda, communi voce dicuntur ferae, et tamen omnia animalia quae comedenda significant affectiones
[562] bonas, sunt enim mitia et utilia, proinde non fera et ferocia, ita apud Mosen „*Haec fera quam comedetis de omni bestia, inter omnes feras incedentes super quatuor, ad distinguendum inter feram quae comeditur et inter feram quae non comeditur*“ Levit: XI: 2. 27. 47: et alibi „*Qui venatur venationem ferae aut avis, quae comeditur*“ Levit: XVII: 13. Etiam Animalia, quae sacrificabantur, quae fuerunt supra memorata, dicuntur ferae; ut apud Esajam „*Libanus non sufficit ad incendendum, et fera ejus non sufficit in holocaustum*“ XL: 16: et apud Davidem „*Non sumam*

e domo tua juvencum, e caulis tuis hircos (in sacrificium), *quia Mihi omnis vera sylvae, bestiae in montibus millium: novi omnem avem montium, et fera agrorum meorum Mecum, si esurirem non dicerem tibi, quia Mihi orbis et plenitudo ejus; sacrifica Deo confessionem*" Psalm: L: 9. 10. 11. 12. 13. 14. Quod fera significet et affectionem veri et boni, constare ulterius potest ex sequentibus his locis; apud Mosen „*Septimo anno, qui est annus sabbatharius, intermittes terram et relinques eam, ut comedant eam pauperes populi tui, et residuum eorum comedat fera agri*" Exod: XXIII: 11: et alibi „*In anno sabbathi, erit omnis proventus, qui in terra tua, bestiae tuae et ferae ad comedendum*" Levit: XXV: 7; per bestias et feras ibi intelliguntur agni, oves, caprae, hoedi, arietes, hirci, juvenci, boves, vaccae, equi et asini, non autem leones, ursi, apri, lupi et similes ferae rapaces, quare per feras ibi intelliguntur ferae domesticae, quae utiles, per quas significantur affectiones veri et boni. Apud Davidem „*Laudate Jehovam e terra balaenae et abyssi, fera et omnis bestia, reptile et avis alae, reges terrae et omnes populi*" Psalm: CXLVIII: 7. 10. 11; per haec significantur omnis generis bona et vera quae apud hominem, ex quibus homo colit Deum; et quia homo colit Deum ex illis, et illa non sunt hominis sed Domini apud illum, ideo intelligendum est quod illa colant Deum, nemo enim rite colere potest Deum a se, sed a Deo, hoc est, a bonis et veris quae sunt Dei apud illum, quod nemo possit nominare Jesum a se, sed ab Ipso, notum est aliquibus in Ecclesia, et notissimum in Coelo; per laudare Jehovam significatur colere Ipsum; per balaenas et abyssos significantur scientifica et cognitiones in communi seu in omni complexu; per feram et omnem bestiam significantur affectiones veri et boni; per reptile et avem omnis alae, significatur jucundum boni et veri naturalis et spiritualis hominis; ideo etiam dicitur, laudate Jehovam reges terrae et omnes populi, per quos significantur vera boni omnis generis: quod talia significentur per illa verba, patet ex significatione eorum in sensu interno, et ex Verbo in Coelo, ubi id est spirituale quia pro Angelis qui spirituales;

quod etiam Verbum in Coelis sit, et id secundum sensum internum, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 259. 260. 261. Apud Eundem „*Pluviam benevolentiarum stillare facis Deus, haereditatem tuam laborantem confirmabis; fera tua habitabunt in ea*" Psalm: LXVIII: 10. 11; hic quoque fera seu animal pro illis qui in affectionibus veri et boni sunt, seu abstracte ipsae illae affectiones; nam per pluviam benevolentiarum quam stillare facit Deus, significatur Divinum Verum ex Divino Bono; per haereditatem laborantem quam confirmabit Deus, significatur Ecclesia quae in Divino Vero est quoad Doctrinam et quoad vitam, haereditas est Ecclesia ubi illa, quae laborans dicitur ex studio faciendi bonum; quod ferae habitabunt in illa, nempe in haereditate seu Ecclesia, significat quod affectiones veri et
[563] boni; quod non aliud per feram hic intelligatur, patet, non enim potest fera rapax, hoc est, cupiditas falsi et mali, habitare in haereditate, in quam Deus pluviam benevolentiarum stillare facit. Apud Hoscheam „*In die illo feriam illis foedus cum fera agri et cum ave coelorum, et reptili terrae; et arcum et gladium et bellum frangam de terra, et cubare faciam eos secure, et desponsabo Me tibi in aeternum*" II: 18. 19; haec dicta sunt de nova Ecclesia a Domino; et per feram agri, avem coelorum et reptile terrae simile significatur quod per illa supra apud Davidem Psalm: CXLVIII: 7. 10. 11, quae explicata sunt; per foedus significatur conjunctio, ita per foedus ferire significatur conjungi, videatur n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778. 9396. 10632; non enim potest Jehovah foedus ferire seu conjungi cum affectionibus mali et falsi seu cum cupiditatibus quae significantur per feras in priori sensu, ac in genere non potest ferire foedus cum fera, ave et reptili, sed cum talibus quae significantur per illa, sed videantur haec plenius explicata supra n: 357. Apud Ezechielem „*Dic ad Pharaonem Regem Aegypti; ecce Aschur Cedrus in Libano, pulchra ramo, et sylva umbrosa, et alta altitudine; aquae crescere fecerunt eam, unde facta est altitudo ejus prae omnibus arboribus agri, in ramis ejus nidificarunt omnes aves coelorum, et sub*

ramis pepererunt omnis fera agri; et in umbra ejus habitarunt omnes gentes magnae: omnis arbor in horto Dei non par fuit illi in pulchritudine" XXXI: 2 ad 9; per Pharaonem et Aegyptum hic significatur scientificum quod naturalis hominis, et per Aschurem rationale cui scientificum inservit; hujus crescentia per vera scientifica et cognitiones describitur per cedrum in Libano, per quam etiam rationale significatur: per aquas quae crescere illam fecerunt significantur vera; et per ramos significatur extensio, qualis est cogitationis rationalis hominis; inde constare potest quid significatur per quod in ramis ejus nidificaverint omnes aves coelorum, sub ramis ejus pepererint omnis fera agri, et in umbra ejus habitaverint omnes gentes magnae, quod nempe vera rationalia et spiritualia omnis generis, affectiones veri, et bona; per aves enim coelorum significantur vera rationalia et spiritualia omnis generis; per feram affectiones veri, per parere significatur multiplicare, ex affectionibus enim veri fit omnis partus spiritualis seu multiplicatio, et per gentes magnas significantur bona; quod aves significent cogitationes, rationalia, intellectualia et spiritualia, ita vera, nam omnia cogitationis sunt vel vera vel falsa, videatur n: 745. 776. 866. 988. 991. 3219. 5149. 7441: quod parere significet multiplicare vera et bona, et quod id sit partus spiritualis, n: 3860. 3868. 9325; quod gentes significent illos qui in bonis, et inde abstracte bona, n: 1059. 1159. 1258. 1260. 1416. 1849. 6005; et supra n: 175. 331: quod Pharao et Aegyptus significent scientificum in utroque sensu, bono et malo, videatur n: 1164. 1165. 1186. 1462. 5700. 5702. 6015. 6651. 6679. 6683. 6692. 7296. 9340. 9391: et quod Aschur significet rationale in utroque sensu, n: 119. 1186: quod Aegyptus significet verum scientificum, et Aschur rationale, et quod omne rationale hominis nascatur per scientifica, seu quod haec inserviant illi, ut supra dictum est, constare potest ex his apud Esajam *„In die illo erit semita ex Aegypto in Aschurem, ut veniat Aschur in Aegyptum, et Aegyptus in Aschurem, serviantque Jehovae Aegyptii cum* [564]
Aschure: in die illo erit Israël trina Aegypto et Aschuri,

benedictio in medio terrae; cui benedicet Jehovah Zebaoth dicendo, benedictus populus meus Aegyptus, opus manuum mearum Aschur, et haereditas mea Israël" XIX: 23. 24. 25; ibi Aegyptus significat scientificum, Aschur rationale, et Israël spirituale. Ex his nunc allatis constare potest, quid significatur per avem et per feram agri apud Ezechielem *„Sic dixit Dominus Jehovih, dic avi omnis alae, et omni ferae agri, congregamini et venite, congregate vos a circuitu super sacrificium meum, quod Ego sacrifico vobis, sacrificium magnum super montibus Israëlis, ut comedatis carnem et bibatis sanguinem; carnem fortium comedetis, et sanguinem principum terrae bibetis, et comedetis adipem ad satietatem, et bibetis sanguinem usque ad ebrietatem, de sacrificio meo quod sacrificabo vobis: et satiabimini super mensa mea, equo et curru, forti et omni viro belli: sic dabo gloriam meam inter gentes"* XXXIX: [17.] 18. 19. 20. 21; quod haec dicta sint de Ecclesia a Domino instauranda apud gentes, patet a singulis ibi, quare per avem omnis alae, et per omnem feram agri, quae congregandae ac invitandae sunt ad sacrificium, significantur omnes qui in affectione veri et boni sunt, nam per carnem quam comederent significatur bonum amoris, et per sanguinem quem biberent verum ex illo bono, ac per sacrificium significatur ipse cultus ex illis; sed haec amplius explicata videantur supra n: 329. Aliquoties in Verbo dicitur fera et bestia, aliquoties solum fera, ac solum bestia, et aliquoties fera terrae, aut fera agri; et quando dicitur fera et bestia, tunc significatur affectio seu amor falsi et mali, per feram affectio seu amor falsi et per bestiam affectio seu amor mali, vel in opposito sensu per feram affectio seu amor veri, et per bestiam affectio seu amor boni: at cum solum fera dicitur, ac cum solum bestia, tunc per feram intelligitur affectio tam falsi quam mali, et in opposito sensu affectio tam veri quam boni, per bestiam autem affectio mali et inde falsi, et in opposito sensu affectio boni et inde veri: sed de significatione bestiae, videbitur infra in suo loco: quum autem dicitur fera terrae, intelligitur fera quae devorat animalia et homines; cum autem dicitur fera agri, intelligitur

fera quae consumit sementem, ita fera terrae significat illa quae destruunt bona Ecclesiae; et fera agri significat illa quae destruunt vera Ecclesiae, nam per terram significatur Ecclesia, et similiter per agrum, sed per terram significatur Ecclesia ex gente et populo ibi, et per agrum Ecclesia ex semente et ex receptione seminum.

389. Vers: 9. 10. 11. *Et cum aperuisset quintum sigillum, vidi subter Altari animas occisorum propter Verbum Dei, et propter Testimonium quod habebant. Et clamabant voce magna, dicentes, usque quo Domine, qui sanctus et verus, non judicas, et vindicas sanguinem nostrum de habitantibus super terra. Et datae singulis stolae albae; et dictum eis, ut requiescerent adhuc tempus parvum, usque dum complentur, et conservi eorum et fratres eorum, qui futuri interfici sicut et illi.* Et cum aperuisset quintum sigillum, significat praedictionem adhuc ulteriorem: et vidi sub altari, significat qui sub coelo reservati sunt: animas occisorum propter Verbum Dei et propter Testimonium quod habebant, significat qui rejecti sunt et abditi propter Divinum Verum, et propter confessionem Domini: et clamabant voce magna, significat dolorem animi eorum: dicentes, usque quo Domine, qui sanctus et verus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum de habitantibus super [565]
terra, significat suspiria ad Dominum qui Justitia de judicio et remotione illorum, qui persequuntur et infestant illos qui profitentur Dominum, et in charitatis vita sunt: et datae singulis stolae albae, significat Divinum Verum a Domino apud illos, et tutationem: et dictum eis ut requiescerent adhuc tempus parvum, significat aliquam adhuc durationem in illo statu: usque dum complentur, et conservi eorum et fratres eorum, qui futuri interfici sicut et illi, significat dum omnia consummata sunt.

390. Et cum aperuisset quintum sigillum, quod significet praedictionem adhuc ulteriorem, constat ex significatione aperire sigilla libri, quod sit revelare abscondita et praedicere futura, de qua supra n: 352. 361. 369. 378.

391. Et vidi sub altari, quod significet qui sub coelo reservati sunt, constat ex significatione videre, quod sit ma-

nifestatum facere, ut supra n: 351; et ex significatione Altaris, quod in proximo sensu sit cultus ex bono amoris in Dominum, in sensu interiori Coelum et Ecclesia quae in illo amore, et in sensu intimo Divinum Humanum Domini quoad Divinum Bonum Divini Amoris: quod per subter Altari significentur illi qui sub Coelo reservati sunt, est quia dicitur quod viderit subter Altari animas occisorum propter Verbum Dei et propter testimonium quod habebant, et per illos intelliguntur qui sub Coelo reservati usque ad ultimum Judicium; sed hoc quia nondum in mundo notum est, volo dicere quomodo cum hoc se habet; in Opusculo de Ultimo Judicio relatum est, quod ante ultimum Judicium fuerit instar Coeli, quod intelligitur per prius Coelum quod transivit, Apoc: XXI: 1, et quod hoc Coelum constiterit ex illis qui in externo cultu absque interno fuerunt, et qui inde moralem vitam externam egerunt tametsi mere naturales et non spirituales essent; illi qui hoc Coelum ante ultimum Judicium constituerunt, visi sunt supra terram, etiam super montibus, collibus, et petris in mundo spirituali, et inde crediderunt se esse in Coelo; sed illi qui hoc Coelum constituerunt, quia solum in externa morali vita fuerunt, et non simul in interna spirituali, dejecti sunt, et cum illi dejecti, tunc elevati sunt et translati in eadem loca, hoc est, super montes, colles et petras, ubi priores fuerunt, omnes illi qui reservati sunt a Domino, et absconditi hic et illic, plerique in inferiore terra; et ex his formatum est novum Coelum: hi qui reservati sunt et tunc elevati, fuerunt ex illis in mundo, qui vixerunt vitam charitatis, et qui fuerunt in affectione veri spirituali: elevatio horum in loca priorum saepius mihi visa est: hi sunt qui intelliguntur per animas occisorum visas subter Altari, et quia illi custoditi fuerunt a Domino in terra inferiori, quae terra est sub Coelo, inde per vidi subter Altari significantur qui sub Coelo reservati sunt; sed de his in specie agitur in Apocalypsi Cap: XX: 4. 5. 12. 13, ubi plura de illis dicenda sunt: interea de priori Coelo quod transivit, et de Novo Coelo quod a Domino post ultimum Judicium formatum est, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 65 ad 72; haec pauca sufficiant pro aliqua illustratione ad intelligendum

illa quae in binis sequentibus Versibus dicuntur, nempe quod *qui sub Altari clamaverint voce magna, dicentes, usque quo Domine, qui sanctus et verus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum de habitantibus super terra; et* [566] *datae illis stolae albae, et dictum eis ut requiescerent adhuc tempus parvum, usque dum complentur et conservi eorum et fratres eorum, qui futuri interfici sicut et illi.* Quod sub Altari significet sub Coelo, est quia Altare in supremo sensu significat Dominum, in respectivo Coelum et Ecclesiam, quia Dominus est Coelum et Ecclesia, omne enim Coeli et Ecclesiae, seu omne amoris et fidei quae faciunt illa apud Angelum et hominem, est ab Ipso et inde est Ipsius; in communi autem sensu Altare significat omnem cultum Domini, in specie cultum repraesentativum, qualis fuit apud filios Israëlis; quod Altare significet omnem cultum, est causa quia Cultus in illa Ecclesia principaliter constabat in holocaustis et sacrificiis offerendis, offerebantur enim pro omni peccato et reatu, etiam ex benevolentia ut placerent Jehovae, quae sacrificia Eucharistica seu gratuita vocabantur, et quoque pro mundationibus omnis generis; per holocausta et sacrificia fiebant etiam inaugurationes in omne sanctum Ecclesiae, ut constat ex sacrificiis ad inaugurandum Aharonem et filios ejus in sacerdotium, et ad inaugurandum Tentorium conventus, et postea Templum: et quia in holocaustis et sacrificiis principaliter constabat cultus Jehovae, hoc est, Domini, ideo etiam quotidie, nempe quovis mane et vespere offerebantur, quae una voce vocabantur Juge, praeter in magna copia quolibet festo, inde in Verbo Juge significat omnem Cultum repraesentativum; ex his constare potest, quod cultus, et in specie cultus repraesentativus illius gentis principaliter in Holocaustis et Sacrificiis constiterit; inde est, quod Altare super quo fiebant, et quod erat continens eorum, in Verbo significet in genere omnem cultum. Per Cultum non intelligitur solum Cultus externus, sed etiam Cultus internus, et cultus internus comprehendit omne amoris et omne fidei, ita omne id quod facit Ecclesiam seu Coelum apud hominem, verbo quod facit ut Dominus sit apud illum. Quod Coelum coram Johanne repraesentatum sit per

Altare, etiam est causa quia totum Verbum per repraesentativa est conscriptum, et per talia repraesentativa quae fuerunt apud filios Israëlis, quare ut Verbum sibi simile esset in utroque Testamento, etiam in hoc Libro similia sunt, et visa Johanni, ut quoque alibi, ut quod visum Altare suffitus, et quod visi ipsi suffitus cum thuribulis, tum quod visum Tabernaculum, ac visa arca, et similia alia; at hodie talia nusquam alicui Angelo, nec alicui homini, cui visus apertus est in Coelum, apparent: quod non Altare, Arca, et similia, hodie in Coelo appareant, est quia Sacrificia nusquam nota fuerunt Antiquis, et quia post adventum Domini prorsus abolita; incepta enim fuerunt ab Ebero, et dein apud posteros ejus, qui vocati sunt Hebraei, continuata, et apud filios Israëlis, qui ex Ebero fuerunt, tolerata, praecipue ob causam, quia cultus semel inceptus et animis irradicatus non abolitur a Domino, sed flectitur ad significandum sanctum religionis, de qua re videatur in Arcanis Coelestibus n: 1343. 2180. 2818. 10042. Quod Altare significet in supremo sensu Divinum Humanum Domini quoad Divinum Bonum Divini Amoris, et quod in sensu respectivo significet Coelum et Ecclesiam, ac in genere omnem Cultum, et in specie Cultum repraesentativum, constare potest a sequentibus his locis in Verbo; apud Davidem „*Mitte lucem tuam et veritatem tuam, hae ducant me, ducant me ad montem sanctitatis tuae, et ad habitacula tua, ut ingrediar ad Altare Dei, ad Deum*“ Psalm: XLIII: 3. 4; quod per Altare Dei hic intelligatur Dominus quoad Divinum Humanum, manifeste patet, nam agitur ibi de via ad Coelum et ad Dominum ibi; via ad Coelum intelligitur per mitte lucem et veritatem tuam, hae ducant me, lux est illustratio in qua apparent veritates; Coelum in quod ducatur, intelligitur per ducant me ad montem sanctitatis et ad habitacula tua, mons sanctitatis est Coelum ubi Regnum coeleste Domini est, in quo regnat bonum amoris, habitacula dicuntur illi Coeli ubi est Regnum spirituale Domini, in quo regnat verum ex illo bono; et quia utrumque intelligitur, ideo dicitur ut ingrediar ad Altare Dei, ad Deum, ac per Altare Dei intelligitur ubi Dominus est in bono amoris, et per Deum intelligitur ubi

[567]

Dominus est in vero ex illo bono, nam Dominus dicitur Deus ex Divino Vero, ac Jehovah ex Divino Bono. In Ecclesia Judaica erant duo quae in supremo sensu significabant Divinum Humanum Ipsius, nempe Altare et Templum, Altare Divinum Humanum quoad Divinum Bonum, Templum quoad Divinum Verum procedens ex illo Bono; quod duo illa significaverint Dominum quoad Divinum Humanum Ipsius, erat causa, quia omnia Cultus in illa Ecclesia repraesentabant Divina quae procedunt a Domino, quae coelestia et spiritualia vocantur, et ipse cultus principaliter peragebatur super Altari et in Templo, quare per illa duo repraesentabatur Ipse Dominus: quod Templum repraesentaverit Divinum Humanum Ipsius, apertis verbis Ipse docet apud Johannem *„Judaei dixerunt, quodnam signum monstras quod haec facias, respondit Jesus et dixit, solvite Templum hoc, in tribus tamen diebus exsuscitabo illud, sed Ipse loquebatur de Templo corporis sui“* II: 18 ad 23: tum Matth: XXVI: 61, et alibi: quod Dominus dixerit, cum discipuli monstrabant Ipsi structuras Templi, *„quod non relinquetur lapis super lapide qui non dissolvetur“* Matth: XXIV: 2. 3, significabat quod Dominus prorsus negaretur apud illos; quare etiam Templum funditus destructum est. Quod etiam Altare significaverit Divinum Humanum Domini, concludi potest a Domini verbis apud Matthaeum *„Vae vobis duces caeci, quia dicitis, quicunque juraverit per Templum, nihil est, quicunque vero juraverit per aurum Templi, reus est, stulti et caeci, utrum majus est aurum, an Templum quod sanctificat aurum. Tum quicunque juraverit per Altare, nihil est, quicunque vero juraverit per donum quod super illo, reus est; stulti et caeci, utrum majus est donum quam Altare, quod sanctificat donum; qui enim jurat per Altare, jurat per illud et per omne id quod super illo est; et qui jurat per Templum, jurat per illud, et per Eum qui habitat in illo: et qui jurat per Coelum, jurat per thronum Dei, et per Eum qui sedet super illo“* XXIII: 16 ad 22; dicitur quod Templum sanctificet aurum quod in eo est, et quod Altare sanctificet donum quod super eo; et sic quod Templum et Altare fue-

rint sanctissima, ex quibus omnis sanctificatio, quare per Templum et Altare significatur Dominus quoad Divinum Humanum, ex Hoc enim omne sanctum Coeli et Ecclesiae procedit; an Templum et Altare, nisi hoc intelligatur, aliquid sanctificare potest; nec potest ipse cultus, sed Dominus cui cultus, et a quo bonum et verum cultus, quare dicitur quod non donum sanctificet sed Altare, per donum intelliguntur sacrificia quae erant cultus: et quia hoc non intel-
[568] lexerunt Judaei, sed docuerunt aliter, ideo dicti sunt a Domino stulti et caeci. Quia hoc significatum est per Altare, ideo sanctificabantur omnes qui tetigerunt illud, ut constat apud Mosen „*Septem dies sanctificabis Altare, ut Altare sit Sanctum sanctorum; omnis qui tetigerit Altare sanctificetur*“ Exod: XXIX: 37; per tangere significatur communicare, transferre, et recipere, videatur n: 10130, hic Divinum quod procedit a Domino, et quia hoc significabatur per tangere, et qui tetigerunt sanctificabantur, sequitur quod Ipse Dominus in supremo sensu significetur per Altare, aliunde enim non est aliquod sanctum; omnis etiam cultus est cultus Domini et a Domino, quare etiam, quia cultus in Ecclesia illa principaliter constabat in Holocaustis et Sacrificiis, per Altare significabatur Ipsum Divinum a Quo, et Hoc Divinum est Divinum Humanum Domini. Inde quoque erat, quod mandatum sit, „*quod Ignis super Altari jugiter arderet, et nusquam exstingueretur*“ Levit: VI: 5. 6; et quod ex illo igne accenderentur lucernae in Tentorio conventus, et quod ex eodem desumerent in thuribulis et suffirent, nam per ignem significabatur Divinus Amor qui est in Solo Domino, videatur supra n: 68. Quia ignis Altaris significat Divinum Amorem, ideo sanctificabatur per illum propheta Esajas „*Volavit ad me unus Seraphim, in cujus manu pruna ignis, quam acceperat desuper Altari, et tetigit os meum, et dixit, tetigit haec labia tua: ideo recessit iniquitas tua, et peccatum tuum expiatur*“ VI: 6. 7; quid haec in serie significant, videri potest, dum scitur, quod Altare significet Dominum quoad Divinum Humanum, quod Ignis super illo Divinum Bonum Divini Amoris Ipsius, quod os et labia prophetae significent doctrinam boni et veri, quod tangere signi-

ficet communicare, iniquitas quae recessit falsum, ac peccatum malum, nam iniquitas dicitur de vita falsi seu de vita contra vera, et peccatum de vita mali seu de vita contra bonum. Apud Esajam „*Omnia pecora Arabiae congregabuntur Tibi, arietes Nebajoth ministrabunt Tibi, ascendent ad beneplacitum Altare meum; ita Domum decoris mei decorabo*“ LX: 7; agitur ibi de adventu Domini, et haec dicta sunt de Ipso Domino; per omnia pecora Arabiae quae congregabuntur, et per arietes Nebajoth qui ministrabunt, significantur omnia bona spiritualia externa et interna, per pecora significantur bona externa, et per arietes bona interna, ac per Arabiam et Nebajoth spiritualia; ascendent ad beneplacitum Altare meum, ita domum decoris mei decorabo, significat Divinum Humanum Domini in quo erunt, Altare significat Divinum Humanum Ipsius quoad Divinum Bonum, ac domus decoris Illud quoad Divinum Verum: quod Dominus quoad Divinum Humanum hic intelligatur, constat ex praecedentibus hujus Capitis, ubi dicitur quod super Te exorietur Jehovah, et Gloria Ejus super Te videbitur, et quae sequuntur, per quae describitur Divina sapientia qua Dominus quoad Humanum suum implebitur. Quoniam per Altare in supremo sensu significatur Divinum Humanum Domini, ideo etiam per Altare significatur Coelum et Ecclesia, nam Coelum Angelicum in se spectatum est ex Divino quod procedit ex Divino Humano Domini, inde est quod Coelum Angelicum in toto complexu sit sicut Unus Homo, quare etiam Coelum illud vocatur Maximus Homo, de qua re videantur quae in Opere de Coelo et Inferno n: •
59 ad 86, ostensa sunt, similiter Ecclesia n: 57, ibi; et [569]
quia omnis Cultus est a Domino, est enim Divinum, quod communicatur homini a Domino, in quo est Ipse Dominus, inde per Altare etiam significatur in genere omne Cultus, qui procedit ex bono amoris, et per Templum cultus qui procedit ex veris ab illo bono; omnis enim cultus est vel ex amore vel ex fide, aut ex bono vel ex vero; cultus ex bono amoris est qualis est in Regno coelesti Domini, et cultus ex veris ex illo bono, quae vera etiam vocantur vera fidei, est qualis est in Regno spirituali Domini, de quibus etiam videa-

tur in eodem Opere n: 20 ad 28. Ex his nunc constare potest quid per Altare significatur in sequentibus his locis; apud Davidem „*Quam amabilia sunt Habitacula tua, Jehovah Zebaoth; desideravit imo consumta est anima mea erga atria Jehovae, cor meum et caro mea jubilant erga Deum vivum; etiam avis invenit domum, et hirundo nidum sibi, altaria tua Jehovah Zebaoth; Rex mi et Deus mi; beati habitatores domus tuae*“ Psalm: LXXXIV: 2. 3. 4. 5; per Altaria hic intelliguntur Coeli, nam dicitur quam amabilia sunt habitacula tua, desideravit imo consumta est anima mea erga atria Jehovae, et postea Altaria tua Jehovah Zebaoth; per habitacula intelliguntur coeli superiores, et per atria coeli inferiores, ubi introitus, quae etiam altaria dicuntur ex cultu; et quia omnis cultus est ex bono amoris per vera, ideo dicitur altaria tua Jehovah Zebaoth, Rex mi et Deus mi, Dominus enim dicitur Jehovah ex Divino Bono, ac Rex et Deus ex Divino Vero; et quia intelliguntur Coeli, etiam dicitur beati habitatores domus tuae, domus Jehovae Dei est coelum in omni complexu; quod etiam dicatur, etiam avis invenit domum et hirundo nidum suum, est quia avis significat verum spirituale, et hirundo verum naturale, per quae cultus; et quia omne verum per quod cultus est ex bono amoris, ideo praemittitur cor meum et caro mea jubilant erga Deum vivum, per cor et per carnem significatur bonum amoris, et per jubilare significatur cultus ex jucundo boni. Coelum et Ecclesia intelliguntur per Altare etiam in his in Apocalypsi „*Datus est mihi calamus similis baculo, et adstitit Angelus et dixit mihi, surge et metire Templum Dei et Altare, et adorantes in illo*“ XI: 1: et postea „*Audivi alium Angelum ex Altari dicentem, imo Domine Deus Omnipotens, vera et justa sunt judicia tua*“ XVI: 7. Apud Davidem „*Lavo in innocentia manus meas, et circumdo Altare tuum Jehovah, ut audiri faciam vocem confessionis*“ Psalm: XXVI: 6. 7; lavare in innocentia manus significat purificari a malis et falsis; circumdare Altare tuum Jehovah, significat conjunctionem cum Domino per cultum ex bono amoris, qui cultus, quia fit per vera ex bono, ideo adjicitur ut audiri faciam vocem confessionis, audiri facere

vocem confessionis est cultus ex veris; quod circumdare altare tuum Jehovah significet conjunctionem Domini per cultum ex bono amoris, est quia Jehovah dicitur de Bono amoris, et circumdare significat cultu amplecti, ita conjungi. Apud Esajam „*In die illo erunt quinque urbes in terra Aegypti, loquentes labiis Canaanis, et jurantes Jehovae Zebaoth; Ir Chaeres dicetur unaquaevis: in die illo erit Altare Jehovae in medio terrae Aegypti, et statua apud terminum ejus Jehovae*“ XIX: 18. 19; per Aegyptum significatur naturalis homo et ejus scientificum; in die illo, significat adventum Domini, et tunc statum illorum qui in veris scientificis a Domino; quinque urbes in terra Aegypti loquentes labiis Canaanis, significat vera doctrinae plura
quae genuina Ecclesiae, quinque sunt plura, urbes sunt [570]
vera doctrinae, labia Canaanis sunt doctrinalia Ecclesiae genuina; jurantes Jehovae Zebaoth, significat confitentes Dominum: Jehovah Zebaoth dicitur hic et multis aliis in locis in Verbo, et intelligitur Dominus quoad omne bonum et verum, nam Zebaoth in lingua originali significant Exercitus, ac Exercitus in sensu spirituali significant omnia bona et vera Coeli et Ecclesiae, videatur n: 3448. 7236. 7988. 8019; hoc itaque est Jehovah Zebaoth seu Jehovah Exercituum; Ir Chaeres dicetur unaquaevis, significat doctrinam coruscantem ex veris spiritualibus in naturali, Ir enim est urbs, et urbs significat doctrinam, Chaeres est coruscatio ut solis; in die illo erit Altare Jehovae in medio terrae Aegypti, significat quod tunc erit cultus Domini ex bono amoris per vera scientifica quae in naturali homine, Altare Jehovae significat cultum Domini ex bono amoris, in medio terrae Aegypti significat per vera scientifica quae in naturali homine, vera scientifica sunt etiam cognitiones ex sensu literae Verbi; et statua apud terminum Jehovae, significat cultum Domini ex veris fidei, per statuam significatur cultus ex veris fidei, et per terminum Aegypti significantur extrema, extrema naturalis hominis sunt sensualia. Apud Eundem „*Cum posuerit omnes lapides Altaris sicut lapides calcis dispersos, non resurrexerint luci et statuae solares*“ XXVII: 9; haec de Jacobo et Israële, per quos significatur Ecclesia, hic quae

destruenda; destructio ejus quoad vera cultus describitur per ponere lapides altaris sicut lapides calcis dispersos, lapides Altaris sunt vera cultus, sicut lapides calcis dispersi sunt sicut falsa non cohaerentia; non resurrexerint luci et statuae solares, significat ut non amplius aliquis cultus ex veris spiritualibus et naturalibus, luci significant cultum ex veris spiritualibus, et statuae solares cultum ex veris naturalibus. In Threnis „*Deseruit Dominus Altare suum, abominatus est Sanctuarium suum, conclusit in manus hostis muros palatiorum ejus*“ II: 7; lamentatio super vastatis omnibus Ecclesiae; quod vastata sit Ecclesia quoad omnia bona, significatur per deseruit Dominus Altare suum; quod vastata sit quoad omnia vera, significatur per abominatus est sanctuarium suum, quod sanctuarium dicatur de Ecclesia quoad vera, videatur supra n: 204; quod falsa et mala intraverint in omnia Ecclesiae, significatur per conclusit in manus hostis muros palatiorum ejus, hostis significat malum et falsum, concludere in manus ejus significat quod occupaverint et intraverint, muri palatiorum significant omnia vera tutantia, palatia sunt illa quae doctrinae. Apud Esajam „*Quisquis custodit sabbathum et servat foedus meum, introducam eos super montem sanctitatis meae, et exhilarabo eos in domo precationis meae; holocausta eorum et sacrificia eorum in beneplacitum super Altari meo*“ LVI: 6. 7; per sabbathum significatur conjunctio Domini cum Coelo et Ecclesia, ita cum illis qui ibi, quare per custodire sabbathum significatur in conjunctione cum Domino esse; et per servare foedus Ipsius significatur conjunctio per vitam secundum praecepta Domini, foedus est conjunctio, et vita secundum praecepta conjungit, praecepta decalogi inde dicta fuerunt foedus; introducam eos super montem sanctitatis, significat quod donaturus bono amoris, mons sanctitatis est Coelum ubi bonum amoris in Dominum, ita quoque bonum amoris quale ibi; exhilarabo eos in domo precationis meae, significat quod donaturus illos veris spiritualibus, domus precationis seu templum est Coelum ubi vera
[571] spiritualia sunt, ita quoque vera spiritualia qualia ibi; holocausta et sacrificia eorum in beneplacitum super Altari meo, significat cultum ex bono amoris per vera spiritualia gratum,

holocausta significant cultum ex bono amoris, et sacrificia cultum ex veris quae ex illo bono; vera ex bono sunt quae vocantur vera spiritualia; super altari significat in Coelo et Ecclesia. Apud Davidem „*Benefac in beneplacito tuo Zioni, aedifica muros Hierosolymae, tunc delectaberis sacrificiis justitiae et ignito, tunc ascendere facient super Altare tuum juvencos*“ Psalm: LI: 20. 21; per Zionem intelligitur Ecclesia quae in bono amoris, et per Hierosolymam Ecclesia quae in veris doctrinae; inde per benefacere in beneplacito Zioni, et aedificare muros Hierosolymae, significatur restaurare Ecclesiam ducendo in bonum amoris et docendo in veris doctrinae; cultus tunc ex bono amoris significatur per tunc delectaberis sacrificiis justitiae et ignito, justitia dicitur de bono coelesti, et ignitum significat amorem; et cultus tunc ex bono charitatis, significatur per tunc ascendere facient super altare tuum juvencos, juvenci significant bonum naturale spirituale, quod bonum est bonum charitatis. Apud Eundem „*Deus Jehovah qui illuminat nos, ligate festum funibus usque ad cornua altaris, Deus mi*“ Psalm: CXVIII: 27; per illuminare significatur illustrare in veris; per ligare festum funibus usque ad cornua altaris, significatur conjungere omnia cultus, ligare funibus est conjungere, festum ad cornua altaris sunt omnia cultus, cornua sunt omnia quia ultima, ac festum et altare sunt cultus; omnia cultus conjuncta sunt quando externa cum internis, et quando bona cum veris. Apud Lucam „*Requiretur sanguis omnium Prophetarum effusus a fundatione mundi a generatione hac, a sanguine Abelis usque ad sanguinem Zachariae interfecti inter Altare et Templum*“ XI: 50. 51; per haec non intelligitur, quod a Gente Judaica requiretur sanguis omnium prophetarum a fundatione mundi a sanguine Abelis, non enim ab aliquo requiritur sanguis quam ab illo qui effudit eum, sed per illa verba intelligitur quod ab illa gente falsificatum sit omne verum, et adulteratum omne bonum; sanguis enim omnium prophetarum effusus a fundatione mundi, significat falsificationem omnis veri quod usquam in Ecclesia fuit, sanguis est falsificatio, prophetae sunt vera doctrinae, et a fundatione mundi est quod usquam in Eccle-

sia fuit, fundatio mundi est instauratio Ecclesiae; a sanguine Abelis usque ad sanguinem Zachariae interfecti inter Altare et Templum, significat adulterationem omnis boni, et inde exstinctionem cultus Domini, sanguis Abelis usque ad Zachariam est adulteratio omnis boni, interfici inter Altare et Templum est exstinguere omne bonum et omne verum in cultu, altare enim significat cultum ex bono, et templum cultum ex vero, ut supra quoque dictum est, inter utrumque est ubi conjunctio, et ubi non conjunctio ibi non bonum nec verum; altare erat extra Tentorium conventus et extra Templum, quod itaque fiebat inter utrumque significabat communicationem et conjunctionem, videatur in Arcanis Coelestibus n: 10001. 10025; et quod Abel significet bonum charitatis, n: 342. 374. 1179. 3325; quod non Abel nec Zacharias hic in spirituali sensu intelligatur, con-
[572] stat ex eo, quod nomina in Verbo significent res. Apud Matthaeum „*Jesus dixit, si obtuleris munus tuum super Altari, et apud hoc recordatus fueris, quod frater tuus habeat aliquid contra te, relinque munus coram Altari, et abi prius reconciliare fratri, et tunc veniens offer munus tuum*“ V: 23. 24; per offerre munus super Altari in sensu spirituali intelligitur colere Deum, et per colere Deum intelligitur cultus tam internus quam externus, nempe qui est amoris et fidei et inde vitae, hoc intelligitur quia cultus in Ecclesia Judaica principaliter constabat in sacrificiis seu muneribus offerendis super Altari, ac principale sumitur pro omni; ex his constare potest, quid in sensu spirituali intelligitur per illa verba Domini, quod nempe cultus Divinus primario consistat in charitate erga proximum, et non in pietate absque illa, offerre munus super altari est cultus ex pietate, et reconciliari fratri est cultus ex charitate, et quod hic sit vere cultus, et qualis hic talis ille, de qua re videatur Doctrina Novae Hierosolymae n: 123 ad 129. 315; et in Opere de Coelo et Inferno n: 222. 224. 358. 359. 360. 528. 529. 535, et supra n: 325; quod si obtuleris munus tuum super Altari, significet in omni cultu, patet a Domini verbis apud Lucam Cap: XVII: 4, [Matth: XVIII: 22.] ubi dicitur quod omni tempore remittendum

sit fratri seu proximo, septuagies septem ibi significat jugiter. Quoniam per Altare talia significata sunt, ideo Altare factum est vel ex ligno, vel ex humo, vel ex lapidibus integris super quos non moveretur ferrum, et quoque circumdatum est aere: quod factum sit ex ligno, erat causa, quia lignum significat bonum; similiter quod ex humo, nam humus simile significat; quod ex lapidibus integris, erat causa, quia illi lapides significabant vera formata ex bono, seu bonum in forma, et ne accederet aliquid ex propria intelligentia quod simul formaret id, prohibitum fuit ne lapides illi aptarentur per aliquem malleum, securim aut ferrum; quod circumdatum fuerit aere significabat quod repraesentaret bonum undequaque, aes enim significat bonum in externis. Quod Altare ex ligno factum fuerit, constat apud Mosen *„Facies Altare ex lignis Schittim, quinque cubiti longitudo et latitudo, quadratum erit, et facies ei cornua; et facies ei cribrum opus retis aeris; cavum tabulatum erit“* Exod: XXVII: 1 ad 8: et apud Ezechielem *„Altare erat ex ligno, tres ulnas altum, et longitudo ejus duae ulnae, cui anguli, longitudo ejus et parietes ejus ex ligno: tunc loquutus est ad me, haec mensa quae coram Jehovah“* XLI: 22; quod Altare ex ligno factum sit et obductum aere, fuit etiam propter usum ut portari ac transferri posset a loco in locum in deserto, ubi tunc fuerunt filii Israëlis, tum quia lignum significat bonum, et lignum schittim bonum justitiae seu meriti Domini; quod lignum significet bonum, videatur n: 643. 3720. 8354; et quod lignum schittim bonum justitiae seu meriti, quod Soli Domino, n: 9472. 9486. 9528. 9715. 10178. Quod autem Altare ex humo aedificaretur, et si ex lapidibus, quod ex integris et non per aliquod instrumentum ferri caesis, constat etiam apud Mosen *„Altare [humi] facies Mihi, ut sacrifices super illo holocausta tua et Evcharistica tua. Quod si Altare lapidum facias Mihi, non aedificabis illos caesos, quia si caelum moveris super illos, prophanabis illud“* Exod: XX: 21. 22: et alibi *„Si Altare lapidum aedificatur, non impelletur ferrum super lapides“* Deut: XXVII: [5.] 6. Hactenus ostensum est quid per Altare significatum est in genuino sensu; exinde [573]

patet, quid per Altare significatur in sensu opposito, quod nempe cultus idololatricus seu cultus infernalis, qui solum est apud illos, qui quidem religionem profitentur, sed usque se et mundum super omnia amant, et sic colunt, et cum hoc faciunt, amant malum et falsum, quare per Altare, cum de illis, significatur cultus ex malo, et per statuas, quae etiam erant illis, cultus ex falso, proinde etiam infernum: quod hoc significetur per Altare in opposito sensu, constat ex his sequentibus locis; apud Esajam „*In die illo respiciet homo ad Factorem suum, et oculi ejus ad Sanctum Israëlis spectabunt; et non respiciet ad Altaria opus manuum suarum, et quod fecerunt digiti illius [non] spectabunt, aut ad lucos aut subdiales statuas*“ XVII: 7. 8; haec de instauratione novae Ecclesiae a Domino; quod tunc ducendi erunt in bonis vitae et informandi in veris doctrinae, intelligitur per quod homo in die illo respiciet ad Factorem suum, et oculi ejus ad Sanctum Israëlis spectabunt, Dominus dicitur Factor ex eo quod ducat in bona vitae, nam haec faciunt hominem, et Sanctus Israëlis ex eo quod doceat vera doctrinae, quare etiam dicitur quod homo respiciet, et oculi ejus spectabunt, homo dicitur homo ex bono vitae, et oculi dicuntur de intellectu veri, ita de veris doctrinae; quod tunc non cultus ex proprio amore, ex quo mala vitae, nec ex propria intelligentia, ex qua falsa doctrinae, significatur per quod non respiciet ad Altaria opus manuum suarum, et quod fecerunt digiti ejus [non] spectabunt, per altaria opus manuum suarum intelligitur cultus ex proprio amore, ex quo mala vitae, et per quod fecerunt digiti ejus, intelligitur cultus ex propria intelligentia ex qua falsa doctrinae; per lucos et subdiales statuas significatur religiosum ex falsis et inde malis, per lucos religiosum ex falsis, et per subdiales statuas ex malis falsi. Apud Jeremiam „*Peccatum Jehudae scriptum est stylo ferri, scalpro adamantis, scriptum super tabula cordis eorum, et in cornubus Altarium vestrorum: sicut recordor filiorum eorum, Altarium eorum, et lucorum eorum cum arbore viridi, super collibus altis*“ XVII: 1. 2; per haec describitur, quod cultus idololatricus genti Judaicae ita irradicatus fuerit, ut auferri nequiret; quod irra-

dicatus ut non auferri posset, significatur per quod peccatum
Jehudae scriptum sit stylo ferri, scalpro adamantis, sculptum
super tabula cordis eorum, et in cornubus altarium eorum,
falsum irradicatum intelligitur per scriptum stylo ferri et scal-
pro adamantis, et malum irradicatum intelligitur per scul-
ptum super tabula cordis, et in cornubus altarium illorum,
super cornubus altarium dicitur quia intelligitur cultus ido-
lolatricus; per filios quorum recordatur, significantur falsa
mali, per altaria cultus ille ex malo, per lucos cum arbore
viridi cultus ille ex falso, super collibus altis significatur
adulteratio boni et falsificatio veri: illo enim tempore, quando
omnia cultus erant repraesentativa coelestium et spiritua-
lium, cultum habebant in lucis et super collibus, quia ar-
bores, ex quibus luci, significabant cognitiones et perceptio-
nes veri et boni, et hoc secundum species arborum; et
quia colles significabant bona charitatis, in quibus spirituales
Angeli sunt, qui in mundo spirituali habitant super collibus,
inde erat quod cultus antiquis temporibus perageretur super [574]
collibus; at hoc prohibitum fuit Genti Judaicae et Israëliti-
cae, ne prophanarent sancta quae repraesentabantur, erat
enim gens illa solum in externis quoad cultum, internum
eorum erat mere idololatricum: quod arbores significent cogni-
tiones et perceptiones veri et boni secundum species illarum,
videatur n: 2163. 2682. 2722. 2972. 7692: quod inde
Antiqui Divinum Cultum habuerint in Lucis sub arboribus
secundum earum significationes, n: 2722. 4552: quod hoc
prohibitum fuerit genti Judaicae et Israëliticae, causa, n:
2722: quod colles significent bona charitatis, causa, n:
6435. 10438. Apud Hoscheam „*Vitis vacua Israël,
fructum facit similem sibi, quando multus fructus ejus
multiplicat altaria, quando bene est terrae ejus bonas
faciunt statuas: adblanditur cor eorum, jam desolati
sunt, ille evertet altaria illorum, devastabit statuas il-
lorum*“ X: 1. 2; Israël hic significat Ecclesiam, quae vitis
vacua dicitur cum non verum amplius; cultus ejus ex malis
intelligitur per altaria quae multiplicat; et cultus ex falsis
intelligitur per statuas quas bonas facit; quod hoc faciant
quantum abundant, significatur per quando multus est fructus

ejus, et quando bene est terrae ejus; quod cultus ex malis et ex falsis destruetur, significatur per quod evertet altaria illorum, et devastabit statuas illorum: quod statuae significaverint cultum ex veris, ac in opposito sensu cultum ex falsis, ita idololatricum, videatur n: 3727. 4580. 10643. Apud Ezechielem „*Sic dixit Dominus Jehovih montibus et collibus, alveis et vallibus, Ego adducens super vos gladium, et perdam excelsa vestra, et destruentur Altaria vestra, frangentur solares statuae vestrae, imo faciam cadere confossos vestros coram idolis vestris*“ VI: 3. 4. 6. 13; dixit Dominus Jehovih montibus, collibus, alveis et vallibus, non significat omnibus qui ibi habitant, sed omnibus idololatris, qui nempe super montibus et collibus et ad alveos et in vallibus instituerunt cultum, quod fecerunt propter repraesentationes et inde significationes eorum; adducere super vos gladium, et perdere excelsa, destruere altaria, et frangere solares statuas, significat destruere omnia cultus idololatrici per falsa et mala, nam cultus idololatricus semet per illa destruit, gladius enim significat falsa destruentia, excelsa cultum idololatricum in genere, altaria eundem ex malis amoribus, et statuae solares eundem ex falsis doctrinae; facere cadere confossos coram idolis, significat damnationem eorum qui pereunt per falsa, confossi significant illos qui pereunt per falsa, idola significant falsa cultus in genere, et cadere significat damnari. Apud Hoscheam „*Multiplicavit Ephraim Altaria ad peccandum; fuerunt illi Altaria ad peccandum*“ VIII: 11; per Ephraim significatur intellectuale Ecclesiae, hic intellectuale perversum; multiplicare altaria ad peccandum, significat pervertere cultum per falsa; et facere altaria ad peccandum, significat pervertere cultum per mala; nam in Verbo multiplicare dicitur de veris ac in opposito sensu de falsis, et facere dicitur de bono et in opposito sensu de malo, inde est quod illa duo dicantur, et tamen non est repetitio vana. Apud Eundem „*Excisa est Samaria, rex ejus sicut spuma super faciebus aquarum; et perdentur excelsa Aven, peccatum Israëlis, tribulus et spina ascendit super altaria illorum*“ X: 7. 8; per Samariam significata est Eccle-

sia spiritualis, seu Ecclesia in qua charitas et fides unum faciunt, at postquam perversa facta est, tunc per Samariam significata est Ecclesia in qua charitas separata est a [575]
fide, et haec usque essentialis pronuntiata, quare etiam tunc per illam significatum ubi non verum amplius quia non bonum, sed loco boni malum vitae, et loco veri falsum doctrinae; hoc significatur hic per quod excisa sit Samaria; falsum doctrinae ejus significatur per regem ejus qui sicut spuma super faciebus aquarum, rex significat verum, et in opposito sensu, ut hic, falsum, spuma super faciebus aquarum significat vacuum et separatum a veris, aquae sunt vera; per quod perdentur excelsa Aven, significatur quod destruentur principia falsi et inde ratiocinationes quae sunt illis qui in cultu illo, qui in se spectatus est interior idololatricus, nam qui in malo vitae et in falsis doctrinae sunt se colunt et mundum; per quod tribulus et spina ascendet super altaria eorum, significatur quod verum falsificatum et malum inde in omni cultu eorum, altaria sunt omnis cultus. Apud Amos *„In die illo, quo visitaturus sum praevaricationes Israëlis super illum, visitabo super altaria Bethelis, ut excidantur cornua Altaris, cadantque in terram“* III: 14; per visitare praevaricationes Israëlis super illum, significatur status illorum ultimus, in sensu spirituali status post mortem quando judicandi, visitare pro judicare dicitur quia visitatio semper praecedit judicium; per altaria Bethelis significatur cultus ex malo; per cornua altaris significatur cultus ex falsis, ita per haec significantur omnia cultus, quae quod destruenda sint, significatur per quod cornua exscindentur et cadent in terram. Dicitur quod visitabitur super Altaria Bethelis, quia Jeroboamus separavit Israëlitas a Judaeis, et erexit duo altaria, unum in Bethele et alterum in Dane, et quia per Bethelem et Danem significantur ultima in Ecclesia, et ultima in homine Ecclesiae vocantur naturalia sensualia, seu naturalia mundana et corporea, ideo haec per Bethelem et Danem significantur, per Bethelem ultimum boni et per Danem ultimum veri, inde per bina illa Altaria significatur cultus in ultimis seu in extremis, qualis cultus est apud illos qui separant charitatem a fide, et hanc solam

pro medio salutis agnoscunt; hi inde de religione cogitant in naturali sensuali; quapropter omnia quae dicunt se credere, non intelligunt nec volunt intelligere, dicendo quod intellectus erit sub obedientia fidei; et qui tales sunt, repraesentati sunt per Israëlitas separatos a Judaeis, seu per Samariam separatam a Hierosolyma, ac cultus eorum repraesentatus est per Altaria in Bethele et Dane; qui cultus, quatenus est separatus a charitate, est nullus cultus, nam in illo os loquitur absque intellectu et voluntate, seu absque mente, absque intellectu quia dicunt credendum esse tametsi non intelligunt, et absque voluntate quia removent facta seu bona charitatis; quod is cultus nullus cultus sit, significatur per haec in Libro I Regum „*Cum stetit Jeroboamus super Altari in Bethele, Vir Dei clamavit ad illum, quod Altare diffinderetur et cinis effunderetur; quod etiam factum est*" XII: 26 ad fin.: et Cap: XIII: 1 ad 6: quod prorsus nullus cultus esset, significatur per quod altare diffinderetur, et cinis effunderetur. Quod fides separata a charitate, significata sit tunc per Samariam, est quia Regnum Judaicum
[576] significabat Ecclesiam coelestem seu Ecclesiam quae in bono amoris, et Regnum Israëliticum significabat Ecclesiam spiritualem quae est in veris ex illo bono; hoc significatum est per Regnum Judaicum et Israëliticum quando sub uno Rege erant, seu quando conjuncta; cum autem separata sunt, tunc per Regnum Israëliticum significatum est Verum separatum a bono, seu quod idem, fides separata a charitate. Praeterea Cultus significatur per Altare, quia per holocausta et sacrificia quae offerebantur super eo, plurimis aliis in locis, quae ob copiam non adducuntur: et quia Cultus idololatricus per Altaria gentium significatus est, ideo mandatum est ut ubivis destruerentur, videatur Deutr: VII: 5. Cap: XII: 3. Judic: II: 2, et alibi: ex quo patet, quod Altaria in usu fuerint apud omnem posteritatem ex Ebero, ita apud omnes qui Hebraei vocabantur, qui quoad plurimam partem fuerunt in terra Canaane, et proxime circum illam, tum etiam in Syria, unde Abram; quod fuerint in terra Canaane et proxime circum illam, constat ex Altaribus, quae ibi, memoratis et destructis; quod in Syria, constat ex Al-

taribus a Bileamo, qui e Syria erat, aedificatis, Num: XXIII: 1; et ex Altari in Damasco, II Reg: XVI: 10 ad 15: et ex eo, quod Aegyptii abominati sint Hebraeos propter sacrificia, Exod: VIII: 22, usque adeo ut non vellent panem cum illis comedere, Genes: XLIII: 32; causa erat, quia Antiqua Ecclesia quae fuit Ecclesia repraesentativa, ac per multum Orbis Asiatici extensa, ignoravit sacrificia, et aspexit illa, quando ab Ebero instituta fuerunt, sicut abominanda, quod nempe vellent placare Deum per caedem diversorum Animalium, et sic per sanguinem: inter eos, qui ab Antiqua Ecclesia fuerunt, erant etiam Aegyptii, sed hi quia applicuerunt repraesentativa ad magica, Ecclesia illa apud eos exstincta fuit: quod non panem cum illis vellent comedere, erat causa, quia per prandia et coenas eo tempore repraesentabatur et inde significabatur consociatio spiritualis, quae est consociatio et conjunctio per illa quae Ecclesiae sunt, et per panem in genere significabatur omnis cibus spiritualis, et inde per prandium et coenam omnis conjunctio. Quod Antiqua Ecclesia per multum Orbis Asiatici, nempe per Assyriam, Mesopotamiam, Syriam, Aethiopiam, Arabiam, Libyam, Aegyptum, Philistaeam usque ad Tyrum et Zidonem, per terram Canaanem cis et trans Jordanem, fuerit extensa, videatur n: 1238. 2385: quod fuerit Ecclesia repraesentativa, n: 519. 521. 2896: de Ecclesia ab Ebero instituta, quae vocata est Ecclesia Hebraea, n: 1238. 1241. 1343. 4516. 4517: quod Sacrificia ab Ebero primum incepta fuerint, et dein in usu apud posteros ejus, n: 1128. 1343. 2180. 10042: quod Sacrificia non mandata fuerint, sed modo permissa, ostensum ex Verbo, causa quod dicantur mandata, n: 922. 2180. 2818: Et quia Verbum conscriptum est apud illam gentem, et Verbum Historicum de illa gente, quod non aliter potuerit, quam ut Altaria et sacrificia nominarentur, et quod cultus Divinus per illa significaretur, n: 10453. 10461. 10603. 10604.

392. Animas occisorum propter Verbum Dei et propter Testimonium quod habebant, quod significet qui rejecti sunt et abditi sunt propter Divinum Verum et propter confessio- [577]
nem Domini, constat ex significatione occisorum, quod sint

illi qui rejecti sint a malis et abditi a Domino, de qua sequitur; ex significatione Verbi Dei, quod sit Divinum Verum, Verbum Dei dicitur quod Dominus loquitur, et hoc est Divinum Verum; Verbum seu Scriptura sacra non aliud est, nam omne Divinum Verum ibi continetur, sed ipsum Verum ibi in sua gloria non apparet nisi coram angelis, quia interiora Verbi, quae sunt spiritualia et coelestia, ad illos perveniunt, et quoque faciunt sapientiam eorum, quare per Verbum Dei in genuino sensu significatur Divinum Verum, et in supremo sensu Ipse Dominus, qui id loquutus est, nam loquutus est a Se seu a Divino Suo, et quod ab Ipso procedit, hoc quoque Ipse est: quod Divinum procedens sit Ipse, illustrabitur per hoc: circum unumquemvis Angelum est sphaera quae vocatur sphaera vitae ejus, haec ad multam distantiam ab eo se effundit, haec sphaera effluit seu procedit ex vita affectionis seu amoris ejus, quare est extensio vitae qualis est in illo extra illum, extensio illa fit media atmosphaera seu aura spirituali, quae est aura coeli; per illam sphaeram percipitur Angelus qualis est ad distantiam ab aliis quoad affectionem, quod etiam datum est mihi aliquoties percipere: at circum Dominum est sphaera Divina, quae prope Ipsum apparet ut Sol, qui est Divinus Amor Ipsius, ex quo procedit illa in universum Coelum, et implet illud, et facit lucem quae ibi, haec sphaera est Divinum procedens ex Domino, quod in sua essentia est Divinum Verum: haec comparative cum Angelis propter illustrationem dicta sunt, ut sciatur quod Divinum procedens a Domino sit Ipse Dominus, quia est procedens amoris Ipsius, et procedens est Ipse extra se: et ex significatione Testimonii, quod sit confessio Domini et Ipse Dominus, de qua sequitur. Quod per occisos hic intelligantur illi qui rejecti sint a malis spiritibus et abditi a Domino, seu ab oculis aliorum semoti, et reservati ad diem ultimi Judicii, constare potest ex illis quae in superiori Articulo dicta sunt, et quoque ex illis quae sequuntur in binis Versibus, in quibus unice de illis agitur: in superiori Articulo dictum est, quod prius Coelum quod transivit, constiterit ex illis qui moraliter vixerunt in externis, sed usque non spirituales, verum mere naturales fuerunt,

seu qui vitam quasi spiritualem egerunt solum ex affectione seu amore famae, honoris, gloriae, lucri, ita propter apparentiam; hi tametsi interius mali fuerunt, usque tolerati sunt, et constituerunt societates in locis editioribus in Mundo spirituali; hae societates simul sumtae dictae fuerunt Coelum, sed prius Coelum quod postea transivit; inde factum est, quod omnes illi qui spirituales fuerunt, hoc est, non solum exterius sed etiam interius boni, non simul cum illis esse potuerint, sed ab illis secesserint vel sua sponte, vel profugati, ac ubi inventi persequutiones passi sint, quapropter illi a Domino abditi sunt, ac in suis locis reservati ad diem Judicii, ut novum Coelum constituerent: hi itaque sunt, qui intelliguntur per animas occisorum visas sub Altari; inde patet quod per occisos significentur qui rejecti et abditi; erant enim odio habiti a reliquis propter Divinum Verum et propter confessionem Domini; et qui odio habentur illi dicuntur occisi, nam odio habere est spiritualiter occidere: quod illi intelligantur per animas occisorum, con- [578]
stare etiam potest ex illis quae sequuntur in binis Versibus, ubi de illis ita dicitur „*Et clamabant voce magna, dicentes, usque quo Domine, qui Sanctus et Verus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum de habitantibus super terra: et datae singulis stolae albae, et dictum eis, ut requiescerent adhuc tempus parvum, usque dum complentur et conservi eorum et fratres eorum qui futuri interfici sicut et illi:*“ quod illi, de quibus nunc dictum est, per occisos intelligantur, nemo scire potest, nisi cui revelatum est; quis enim scit, nisi ex revelatione, ex quibus prius Coelum, de quo in Apocalypsi Cap: XXI: 1, constiterat, et ex quibus novum Coelum formatum est; et quod illi, ex quibus novum Coelum formandum est, interea a Domino reconditi et reservati fuerint; et nisi illa alicui revelata fuissent, latuissent omnia illa quae in Apocalypsi in sensu interno continentur, nam ibi agitur principaliter de talibus quae futura erant in Mundo spirituali ante Ultimum Judicium, tum quae in illo, ac post illud. Quod per Testimonium significetur confessio Domini et Ipse Dominus, constare potest ex locis in Verbo, quae sequuntur; significatio

illa trahit inde originem, quia Verbum in omnibus et singulis testatur de Domino, in sensu enim ejus intimo agitur de Solo Domino, ac in sensu interno de coelestibus et spiritualibus quae procedunt a Domino, et in particulari testatur Dominus de Se apud singulos qui in vita amoris et charitatis sunt, influit enim Dominus in illorum cor et vitam ac docet, imprimis de Divino Humano suo; nam dat illis qui in vita amoris sunt, cogitare Deum sub Humana forma, et Deus sub Humana forma est Dominus; ita cogitant simplices in Christiano orbe, ita quoque gentiles qui in charitate secundum religiosum suum vivunt; hi et illi obstupescunt, quando audiunt Eruditos loquentes de Deo, quod percipiendus sit non in aliqua forma Humana, scientes tunc quod nullum Deum cogitatione videant, et inde quod parum fidei de existentia Dei habeant, quoniam fides, quae est fides charitatis, comprehendere aliquo modo vult quod creditur, nam fides est cogitationis, et cogitare incomprehensibile non est cogitare, sed modo est scire et inde loqui absque idea; Angeli etiam sapientissimi non aliter de Deo cogitant quam in Humana forma, aliter cogitare illis impossibile est, ex causa quia perceptiones eorum vadunt secundum formam Coeli, quae est forma Humana ex Divino Humano Domini, de qua re videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 59 ad 86, tum quia affectiones, ex quibus cogitationes eorum, sunt ex influxu, et influxus est a Domino: haec dicta sunt, ut sciatur, unde est, quod Testimonium significet Dominum, quod nempe, quia Dominus de Se testatur apud omnes qui recipiunt testificationem, qui sunt qui vitam amoris in Dominum et vitam charitatis erga proximum vivunt; quod hi recipiant testificationem, et confiteantur Ipsum, est causa, quia vita amoris et charitatis aperit interiorem mentem per influxum lucis e Coelo, est enim vita amoris et charitatis ipsa vita Divina, Dominus enim amat unumquemque et benefacit unicuique ex amore, quare ubi illa vita recipitur, ibi est Dominus praesens, et ei conjungitur, proinde influit in mentem ejus superiorem, quae mens spiritualis vocatur, et per lucem a Se aperit illam. Quod Testimonium significet Domi-
[579] num, et apud hominem confessionem Domini ex corde, et

in specie agnitionem Divini Domini in Humano Ipsius, constare potest ex eo, quod Lex quae lata fuit in monte Sinai, et inscripta duabus Tabulis, et dein posita in Arca, dicatur Testimonium, unde etiam Arca vocabatur Arca Testimonii, et quoque Tabulae vocabantur tabulae Testimonii: et quia hoc sanctissimum erat, ideo Propitiatorium datum fuit super Arcam, et super Propitiatorio sculpti erant duo Cherubi, inter quos Jehovah, hoc est, Dominus loquutus est cum Mose et cum Aharone; inde patet, quod Testimonium significet Ipsum Dominum; alioquin Propitiatorium non positum fuisset super Arcam, nec loquutus fuisset Dominus cum Mose et Aharone inter Cherubos qui super Propitiatorio: cum etiam Aharon intraret intra velum, quod fiebat semel quotannis, primum sanctificabatur, et dein suffiebat usque ut fumus suffimenti obtegeret Propitiatorium, quod nisi fecisset, dicitur quod moriturus esset: ex his manifeste constat, quod Testimonium, quod in Arca, quod erat Lex lata super Monte Sinai, et inscripta duabus Tabulis lapideis, significaverit Ipsum Dominum: quod Lex illa dicatur Testimonium, constat apud Mosen *„Dabis in Arcam Testimonium, quod daturus sum tibi“* Exod: XXV: 16: *„Dedit Testimonium in Arcam“* Exod: XL: 20: *„Propitiatorium quod super Testimonio“* Levit: XVI: 13: *„Relinque baculos Tribuum coram Testimonio“* Num: XVII: 19: quod Tabulae et Arca inde dictae fuerint Tabulae et Arca „Testimonii“ Exod: XXV: 22. Cap: XXXI: 7. 18. Cap: XXXII: 15. Quod Propitiatorium positum fuerit super illud, et super Propitiatorio sculpti bini Cherubi, Exod: XXV: 17 ad 23. Cap: XXVI: 34. Quod Dominus loquutus sit cum Mose et cum Aharone inter duos Cherubos, Exod: XXV: 16. 21. 22. Num: XVII: 19; et alibi. Quod sanctificarent se antequam illuc intrarent; et quod fumus suffimenti tegeret Propitiatorium, ne morerentur, Levit: XVI. Quod Testimonium significet Dominum, etiam constat ex eo, quod id quod super Arca erat, vocatum fuerit Propitiatorium, et Dominus est Propitiator: Arca etiam ex Testimonio in illo erat sanctum sanctorum tam in Tentorio quam in Templo, et inde Tentorium erat Sanctum et quoque Templum; Tentorium repraesentabat Coelum, et quo-

que Templum, ac Coelum est Coelum ex Divino Humano Domini, inde sequitur quod per Testimonium significetur Dominus quoad Divinum Humanum suum: quod Tentorium conventus repraesentaverit Coelum, videatur n: 9457. 9481. 9485. 10545. Quod similiter Templum, supra n: 220; et quod Coelum sit Coelum ex Divino Humano Domini, in Opere de Coelo et Inferno n: 59 ad 86. Quod Lex e Monte Sinai promulgata dicatur Testimonium, est quia Lex illa in lato sensu significat totum Verbum, tam Historicum quam Propheticum, et Verbum est Dominus, secundum haec apud Johannem „*In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum, ac Verbum Caro factum est*“ I: 1. 14; quod Verbum sit Dominus, est quia Verbum significat Divinum Verum, et omne Divinum Verum procedit a Domino, est enim Lux in Coelo, quae illuminat mentes Angelorum et quoque mentes hominum, ac illis dat sapientiam, est illa Lux in sua essentia Divinum Verum procedens a Domino ut Sole, de qua Luce videatur in Opere de Coelo
[580] et Inferno n: 126 ad 140: inde est, quod postquam dicitur, quod Verbum esset apud Deum, et Deus esset Verbum, etiam dicatur apud Johannem „*In Ipso vita erat, et vita erat Lux hominum; erat Lux vera quae illuminat omnem hominem venientem in mundum*“ Vers: 4. 9, ibi. Ex his etiam patet, quod Dominus intelligatur per Testimonium, quoniam Lex super duabus Tabulis scripta, quae vocatur Testimonium, significat Verbum in toto complexu, et Dominus est Verbum: quod Lex in lato sensu significet Verbum in toto complexu, in minus lato Verbum Historicum, et in stricto decem praecepta decalogi, videatur n: 6752. Lex illa etiam vocabatur foedus, et inde Tabulae quibus inscripta fuit, vocabantur Tabulae foederis, et quoque Arca vocabatur Arca foederis, videatur Exod: XXXIV: 28. Num: XIV: 44. Deutr: IX: 9. 15. Apoc: XI: 19, et alibi; et hoc ex causa, quia foedus significat conjunctionem, ac Verbum seu Divinum Verum est quod conjungit hominem cum Domino, non aliunde est aliqua conjunctio; quod foedus significet conjunctionem, videatur n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778. 9396 10632.

Quod Lex illa dicta sit et foedus et testimonium, est quia cum illa dicitur foedus, intelligatur Verbum per quod conjunctio, et cum illa dicitur testimonium intelligatur Ipse Dominus qui conjungit, et a parte hominis confessio Domini et agnitio Divini Ipsius in Humano Ipsius, quae conjungit. Ex his videri potest, unde est quod Verbum in Ecclesia dicatur foedus, illud Verbum quod fuit ante adventum Domini Vetus foedus, et quod post adventum Ipsius novum foedus; dicitur etiam Testamentum vetus et novum, sed dicendum est Testimonium. Quod per Testimonium significetur Dominus, et a parte hominis confessio Domini et agnitio Divini Ipsius in Humano Ipsius, constat etiam ex his locis in Verbo, in Apocalypsi „*Illi vicerunt draconem per sanguinem Agni, et per Verbum Testimonii: et iratus draco abivit, ut faceret bellum cum reliquis seminis ejus, qui tenebant mandata Dei, et habent testimonium Jesu Christi*“ XII: 11. 17: et alibi „*Conservus tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium Jesu: testimonium Jesu est spiritus prophetiae*“ XIX: 10; quod testimonium Jesu sit spiritus prophetiae, significat quod confessio Domini et agnitio Divini Ipsius in Humano Ipsius sit vita omnis veri tam in Verbo, quam in doctrina ex Verbo: et alibi „*Animae securi percussorum propter Testimonium Jesu, et propter Verbum Dei, non acceperunt characterem super frontem suam et super manum suam*“ XX: 4; sed de his in sequentibus. Apud Davidem „*Hierosolyma aedificata sicut urbs quae cohaeret sibi una, et eo ascendunt Tribus, Tribus Jah, Testimonium Israëli, ad confitendum Nomini Jehovae, quia ibi sedent throni ad judicium*“ Psalm: CXXII: 3. 4. 5; per Hierosolymam significatur Ecclesia quoad doctrinam; quae aedificata dicitur, cum instaurata a Domino; sicut urbs quae cohaeret sibi una, significat doctrina, in qua omnia in ordine, urbs est doctrina; eo ascendunt tribus, tribus Jah, significat quod in illa sint omnia vera et bona in complexu; testimonium Israëli, ad confitendum Nomini Jehovae, significat quod ibi agnitio et confessio Domini; quia ibi sedent throni ad judicium, significat quod ibi Divinum Verum secundum quod Judicium, quod throni id significent, videatur

supra n: 253. Apud Eundem *„Jehovah erexit Testimonium in Jacobo, et Legem in Israële“* Psalm: LXXVIII: 5;
[581] per Jacobum et Israëlem significatur Ecclesia, per Jacobum Ecclesia externa, et per Israëlem Ecclesia interna, ac per Testimonium et per Legem significatur Verbum, per Testimonium quod ibi docet bona vitae, et per Legem quod ibi docet vera doctrinae; quoniam illi qui in externa Ecclesia sunt, in bono vitae sunt secundum vera doctrinae, et illi qui in interna Ecclesia in veris doctrinae sunt, secundum quae vita, ideo de Jacobo dicitur Testimonium, et de Israële Lex. Apud Eundem *„Si custodiverint filii tui foedus meum, et testimonium quod docebo eos, etiam filii tui in aeternum sedebunt super throno tibi“* Psalm: CXXXII: 12; haec de Davide, sed per Davidem ibi intelligitur Dominus; per filios ejus intelliguntur qui faciunt praecepta Domini; de his dicitur, si custodiverint filii tui foedus meum et testimonium meum, per foedus simile intelligitur quod supra per legem, nempe verum doctrinae, et per testimonium simile quod supra per testimonium, nempe bonum vitae secundum vera doctrinae. Similia per foedus et testimonia significantur apud Davidem Psalm: XXV: 10. Pluribus in locis dicuntur Testimonia, et simul Lex, Praecepta, Mandata, Statuta et Judicia, ac ibi per Testimonia et Mandata significantur quae docent vitam, per Legem et Praecepta quae docent doctrinam, per Statuta et Judicia quae docent ritus, ut in his sequentibus, apud Davidem *„Lex Jehovae perfecta recreans animam, Testimonium Jehovae firmum sapientem reddens simplicem, Mandata Jehovae recta laetificantia cor, praeceptum Jehovae purum illuminans oculos, Judicia Jehovae veritas, justa sunt simul“* Psalm: XIX: 8. 9. 10: apud Eundem *„Beati integri via ambulantès in Lege Jehovae, beati custodientes Testimonia Ipsius, in toto corde quaerunt Ipsum, Tu praecepisti Mandata tua ad custodiendum valde; utinam dirigantur viae meae ad custodiendum Statuta tua; tunc non pudefiam quando respicio ad omnia Praecepta tua: confitebor Tibi in rectitudine cordis, quum didicero Judicia justitiae tuae“* Psalm: CXIX: 1 ad 7, pariter ibi Vers: 12 ad 15. 88. 89. 151 ad 156; et alibi.

393. Et clamabant voce magna, quod significet dolorem animi eorum, constat ex significatione clamare, quod sit dolor animi vehemens, quia ille se manifestat per clamoris sonum in loquela, quare etiam clamor in Verbo significat dolorem: omnis etiam affectio sive sit doloris sive gaudii, se exserit per sonos, et ideae cogitationis per voces in sono; inde est quod sonus in loquela manifestet affectionis tam quale quam quantum, et hoc in mundo spirituali clarius quam in mundo naturali, ex causa quia ibi producere alias affectiones, quam quae sunt propriae mentis, non licet, quapropter ibi quisque sapiens potest audire et percipere alterius affectionem solum ex loquela ejus, quod soni sint affectionis et voces sint idearum cogitationis apud spiritus et angelos, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 241; et supra n: 323. Quod clamare et clamor in Verbo significet dolorem, constat ex pluribus locis ibi, ex quibus solum volo afferre hunc apud Esajam „*Clamavit Cheschbon et Elealeh, usque ad Jahazam audita est vox eorum, propterea armati Moabi vociferabuntur, anima ejus aegra erit sibi: cor meum super Moabo clamat, nam circumdedit clamor terminum Moabi, usque ad Eglaim ejulatus ejus*“ XV: 4. 5. 8. Quia clamor significat dolorem, inde receptum est dicere clamare ad Deum, quando dolor animo est, ut apud Esajam Cap: XIX: 20. Cap: [582]
XXX: 19. Cap: LXV: 19. Apud Jeremiam Cap: XIV: 2; et alibi. Quod Clamor in Verbo dicatur de variis affectionibus, ut de lamentatione interiore, de imploratione et supplicatione ex indolentia, de contestatione, et indignatione, de confessione, de supplicatione, et quoque de exultatione et de aliis, videatur in Arcanis Coelestibus, n: 2240. 2821. 4779. 5016. 5018. 5027. 5323. 5365. 5870. 6801. 6802. 6862. 7119. 7142. 8179. 8353. 9202.

394. Dicentes usque quo Domine, qui Sanctus et Verus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum de habitantibus super terra, quod significet suspiria ad Dominum, qui Justitia, de judicio et remotione illorum qui persequuntur et infestant illos qui profitentur Dominum et in charitatis vita sunt, constat ex significatione clamare et dicere usque quo

Domine, quod sit ex dolore suspiria edere ad Dominum, sunt enim voces gementium et suspirantium, ac supplicantium de justitia; ex significatione qui sanctus et verus, quod sit qui justitia, nam justitia, cum de Domino, significat quod talia non toleret, et hoc quia est Sanctus et Verus; ex significatione judicare et vindicare sanguinem nostrum, quod sit judicare et removere illos qui persequuntur et infestant illos qui profitentur Dominum et in vita charitatis sunt; quod haec per illa verba significentur, est quia per sanguinem significatur omnis violentia illata Divino Bono et Divino Vero, ita Domino, proinde violentia illata illis qui in charitatis et fidei vita sunt, his violentiam inferre est Ipsi Domino, secundum Ipsius Domini verba apud Matthaeum *„In quantum fecistis uni ex fratribus meis minimis, Mihi fecistis“* XXV: 40. 45: quod hoc per sanguinem in eo sensu significetur, videatur supra n: 329; et ex significatione habitantium super terra, quod sint qui in priori Coelo quod postea transivit, illi enim habitaverunt super terra, super montibus, collibus et petris in Mundo spirituali, et tunc illi qui agnoverunt Dominum et in charitatis vita fuerunt, commorati sunt sub terra seu sub Coelo, et ibi reconditi et reservati, videatur supra n: 391. 392. Ex his constare potest, quid per illa verba in suo sensu genuino intelligitur; sed scire quod talia intelligantur, nemo potest, nisi cui revelatum est, quis enim alioquin sciturus est, quinam intelliguntur per Animas occisorum, et quid intelligitur per vindicare sanguinem suum de habitantibus super terra; qui non scit ex revelatione quinam sunt, opinaturus est quod solum martyres intelligantur, cum tamen non martyres, sed omnes illi, qui persequutionem passi et infestati sunt ab illis qui in priori Coelo quod transivit, fuerunt; illi enim tales fuerunt, ut a semet ejecerint omnes qui Dominum professi sunt, et in charitatis vita fuerunt, quoniam interius mali fuerunt, ut supra etiam n: 391. 392, dictum est: quibus haec addam; omnes illi in Mundo spirituali qui interius mali sunt, utcunque moralem vitam in externis in mundo egerunt, prorsus non sustinere possunt aliquem qui Dominum adorat, et qui charitatis vitam vivit, hos ut primum vident, infestant, et vel damno vel

probro afficiunt; quod ita sit saepe miratus sum, et quoque omnes qui non id sciunt miraturi sunt; quoniam iidem sustinuerunt in mundo praedicationes de Domino et quoque de charitate, et quoque doctrinaliter de illis ipsi loquuti sunt, at usque dum spiritus fiunt, non sustinent: sed causa est, quia hoc insitum est malo eorum in quo sunt, in malo enim eorum est inimicitia, imo odium contra Dominum, et quoque [583]
contra illos qui ducuntur a Domino, qui sunt qui in charitatis vita sunt; sed inimicitia illa et odium illud latet in spiritu eorum, quapropter in illis sunt quando fiunt spiritus, prodit tunc antipathia illa seu oppositio insita malo. Sint pro exemplo illi, apud quos amor regnandi praedominatus est, illorum jucundum est dominari super alios, et si possunt, super omnes; hoc jucundum inest illis post mortem, nec potest auferri, quoniam omne jucundum est amoris, et amor praedominans facit vitam cujusvis, et haec vita manet in aeternum; hi, quando fiunt spiritus, cum ex jucundo amoris sui affectant continue dominium super alios, sicut in mundo, et non possunt, irascuntur Domino, et quia Ipsum non possunt damno afficere, irascuntur illis qui Dominum profitentur; jucundum enim amoris eorum est oppositum jucundo amoris coelestis, hoc jucundum est ut Dominus regnet, illud autem jucundum est ut ipsi regnent, quae causa est quod huic jucundo insitum sit odium contra Dominum, et contra omnes qui ab Ipso ducuntur, qui sunt qui in charitatis vita sunt. Ex his videri potest causa, cur illi qui professi sunt Dominum et charitatis vitam egerunt, a Domino exemti sint talium violentiae, ac reconditi in terra inferiore, et ibi reservati usque ad Judicium; post Judicium autem illi qui habitaverunt supra terram, super montibus, collibus et petris ibi, qui fuerunt, ut supra dictum, interius mali, ejecti sunt, et illi qui reconditi sub terra seu sub Coelo, elevati, ac haereditatem sortiti in locis unde priores ejecti sunt. Ex his nunc plenius comprehendi potest, quid intelligitur per haec in Versu sequenti, quod dictum sit eis, ut requiescerent adhuc tempus parvum, usque dum complentur.

395. Et datae singulis stolae albae, quod significet Divinum Verum a Domino apud illos, et tutationem, constat ex signi-

ficatione stolae albae, quod sit Divinum Verum a Domino, stola enim significat verum in communi, quia est commune indumentum, et album dicitur de veris quae a Domino, album enim est lucis, et Lux procedens a Domino ut Sole, in sua essentia est Divinum Verum: quod per datas singulis stolas albas etiam significetur tutatio, dicetur infra; primum tamen, unde est quod stola alba significet Divinum Verum a Domino; omnes spiritus et angeli vestiuntur secundum intelligentiam suam, seu secundum receptionem veri in vita, nam hoc est intelligentia, formatur enim lux intelligentiae eorum in vestes, quae cum inde formatae sunt, non modo apparent ut vestes, sed etiam sunt vestes; omnia enim quae in Mundo spirituali existunt, et apparent coram oculis eorum, ex luce et calore, quae procedunt a Domino ut Sole, existunt; ex illa origine non modo omnia in Mundo spirituali creata et formata sunt, sed etiam omnia in Mundo naturali, nam Mundus naturalis existit et subsistit per Mundum spiritualem a Domino: inde constare potest, quod Apparentiae, quae in Coelo coram Angelis existunt, sint prorsus reales; similiter etiam vestes. Quoniam spiritus et angeli vestiuntur secundum intelligentiam, et omnis intelligentia est veri, et Angelica intelligentia est Divini Veri, ideo vestiuntur secundum vera; quapropter vestes significant vera, vestes quae proximae corpori sunt, et inde interiores, significant interiora vera, vestes autem quae circum sunt et cingunt illas, significant exteriora vera,
[584] inde Stola, Toga et Pallium, quae communia indumenta sunt, significant vera in communi, et toga alba Divinum Verum in communi quod apud illos a Domino: sed videantur quae de Vestibus quibus induti sunt Angeli, in Opere de Coelo et Inferno n: 177 ad 182, ostensa sunt; et quae supra de significatione Vestium, n: 64. 65. 195. 271, dicta. Quod stolae albae datae illis qui sub Altari, etiam significet tutationem a Domino, est quia stolae albae, quae illis datae erant, repraesentabant praesentiam Domini cum Divino Vero circum illos, et Dominus per Divinum Verum tutatur suos, circumdat enim illos sphaera lucis, ex qua illis stolae albae; qua cum circumdati sunt, non amplius infestari possunt a malis spiritibus, nam, ut supra dictum est, infestabantur ab

illis, ac ideo a Domino recondebantur: hoc etiam fit apud illos, qui elevantur a Domino in Coelum, induuntur tunc vestibus albis, quod indicium est, quod sint in Divino Vero, et sic in tuto: sed de his, qui induti stolis albis, plura videbuntur in Explicatione Capitis sequentis ad Versus 9. 13. 14. 15. 16. 17, ibi. Quod Stola, Toga, et Pallium, significent Divinum Verum in communi, constare etiam potest a sequentibus his locis; apud Sachariam „*Pudefient prophetae, quisque propter visionem suam quam prophetavit, neque induent togam pili ut mentiantur*“ XIII: 4; per Prophetas significantur qui docent vera ex Verbo, et in sensu abstracto vera doctrinae ex Verbo, et quia haec per prophetas significabantur, ideo illi induebantur toga pili; per togam enim pili significabatur Divinum Verum in ultimis, quod est Divinum Verum in communi, nam ultimum continet omnia interiora, pilus etiam significat ultimum: inde erat, quod etiam Elias ex toga sua dictus fuerit vir pilosus, II Reg: I. 7. 8: et quod Johannes Baptista, qui sicut Elias fuit, quia simile repraesentabat, habuerit vestimentum ex pilis camelinis, Matth: III: 4: ex his patet, quid significatur per quod prophetae non induent togam pili ut mentiantur, nempe quod non dicent vera esse falsa et falsa esse vera, mentiri hoc significat. Quoniam Elias repraesentavit Dominum quoad Verbum, quod est ipsa doctrina veri, et Elisaeus continuabat repraesentationem, et quia toga significabat Divinum Verum in communi, quod est Verbum in ultimis, ideo toga Eliae pervenit ad Elisaeum, et quoque per togam Eliae divisae sunt aquae Jordanis, secundum haec in Libris Regum „*Cum Elias invenit Elisaeum, projecit togam suam super illum*“ I Reg: XIX: 19. „*Elias sumsit togam suam, et convolvit illam, et percussit aquas Jordanis, quae divisae sunt huc et illuc, et transiverunt ambo in sicco*“ II Reg: II: 8. „*Elisaeus videns cum ablatus est Elias turbine in coelum, sustulit togam Eliae, quae deciderat desuper illo, et reversus est et stetit ad litus Jordanis; et sumsit togam illam, et percussit aquas, quae divisae sunt huc et illuc, et transivit*“ II Reg: II: 12. 13. 14; quod Elias togam projecerit super Elisaeum, significabat quod trans-

ferret repraesentationem Domini quoad Verbum super Elisaeum; et quod toga deciderit de Elia cum ablatus est, et quod sumta sit ab Elisaeo, significabat quod repraesentatio illa translata sit super Elisaeum, nam Elias et Elisaeus repraesentabant Dominum quoad Verbum, ac vestiti sunt secundum id quod repraesentabant, et toga significabat Verbum in ultimis, quod est Divinum Verum in communi, seu Divi-
[585] num Verum in omni complexu: quod per togam Eliae divisae sint aquae Jordanis, primum ab Elia et postea ab Elisaeo, significabat potentiam Divini Veri in ultimis; aquae etiam Jordanis significabant prima vera per quae intratur in Ecclesiam, et haec prima sunt quae in Verbi ultimis; inde quoque constare potest quod toga et stola significent Divinum Verum in communi. Quod Elias repraesentaverit Dominum quoad Verbum, et similiter Elisaeus, videatur n: 2762. 5247. Quod ultimum contineat interiora, et inde significet omnia in communi, n: 634. 6239. 6465. 9215. 9216. 9828: quod inde in ultimis sit robur et potentia, n: 9836: quod Jordanes significet introitum in Ecclesiam, et quod inde aquae Jordanis significent prima vera per quae intratur, n: 1585. 4255: quod aquae sint vera, supra n: 71: prima vera sunt quoque ultima, qualia sunt Verbi in sensu literae, nam per illa fit introitus, primum enim discuntur, et in illis sunt interiora omnia, quae faciunt Verbi sensum internum. Qui non scit quid stola seu toga significat, nec scit quid pallium, nam pallium aeque ac toga erat vestis communis, circumcinxit enim tunicam seu vestem interiorem, unde similis ei quoque significatio est; unde nec scit, quid significavit, quod Schaul abruperit alam pallii Samuelis; quod David absciderit alam pallii Schaulis; quod Jonathan dederit Davidi pallium suum et vestes suas; et quod filiae regis amictae fuerint palliis frustatim variegatis, et plura alia ubi pallia nominantur in Verbo: de Schaule quod abruperit alam pallii Samuelis, ita legitur „*Convertit se Samuel ad abeundum, sed apprehendit alam pallii ejus, et abrupta est; et dixit Samuel, abrupit Jehovah regnum Israëlis desuper te hodie, et dedit illud socio tuo, qui melior te*" I Sam: XV: 27. 28; ex Verbis Samuelis patet, quod abruptio alae pallii

significaverit abruptionem regni a Schaule, nam dixit, postquam id factum est, quod Jehovah abruperit regnum Israëlis desuper te hodie; per regem enim et per regnum ejus significatur Divinum Verum Ecclesiae, et per alam pallii significatur Divinum Verum in ultimis seu omne in communi; reges enim super filios Israëlis repraesentabant Dominum quoad Divinum Verum, et regnum eorum significabat Ecclesiam quoad illud; quare per Historicum illud significatur, quod Schaul rex non amplius repraesentare posset, quia non talis, et quod aliter repraesentativum Ecclesiae periret: quod Reges repraesentaverint Dominum quoad Divinum Verum, et quod regnum inde significaverit Ecclesiam quoad illud, videatur supra n: 29. 31. Simile significatur per quod David absciderit alam Pallii Schaulis, de quo ita legitur *„David intravit in speluncam ubi Schaul, et abscidit alam pallii ejus; et cum dein ostendit illam Schauli, dixit Schaul, nunc novi quod regnabis, et consistet in manu tua Regnum Israëlis"* I Sam: XXIV: [4.] 5. 6, 12. 21; hoc factum est a Davide ex Divina Providentia ut simile repraesentaretur, quod supra, nam per alam pallii, et per Schaulem Regem ac per Regnum ejus similia significantur. Simile etiam significatur per quod Jonathan filius Schaulis exuerit se pallio et vestibus suis, et dederit Davidi, de qua re ita legitur *„Exuit Jonathan pallium quod super illo, et dedit Davidi, et vestes suas, et usque ad gladium suum, et usque ad arcum suum, et usque ad cingulum suum"* I Sam: XVIII: 4; per haec significabatur, quod Jonathan haeres regni omne jus suum transtulerit in Davidem, omnia enim illa, quae Jonathan dedit Davidi, repraesentativa erant Regni, hoc est, Divini Veri Ecclesiae, quod Schaul repraesentabat, nam ut supra [586]
dictum est, omnes Reges qui fuerunt filiis Israëlis repraesentaverunt Dominum quoad Divinum Verum, et Regnum eorum Ecclesiam quoad illud. Quia Pallia et Togae significabant Divinum Verum in communi, ideo *„filiae regis virgines vestiebantur togis frustatim variegatis"* II Sam: XIII: 18; filiae regis virgines significabant affectiones veri, et inde Ecclesiam, ut constare potest ex mille locis ubi in Verbo nominatur filia regis, filia Zionis, et filia Hierosolymae, et

quoque virgo Zion et virgo Hierosolyma; quare etiam filiae regis repraesentabant vera affectionis illius per vestes, et in communi per togas, quae inde frustis variegatae erant; sicut etiam repraesentantur vera ex bono seu vera ex affectione per vestes virginum in Coelo; quae vera amplius describuntur per vestes filiae Regis apud Davidem Psalm: XLV: 10. 11. 14. 15. Quoniam Luctus in Antiquis Ecclesiis significabat luctum spiritualem, qui est propter deprivationem veri, quare haec repraesentabatur in luctu tunc per quod disruperint togas suas seu pallia sua; ut constat apud Hiobum „*Cum Hiob amiserat omnia, tunc surrexit, scidit togam suam, et dixit, nudus egressus sum ex utero matris meae, et nudus revertar*“ I: 20. 21: et alibi „*Tres amici Hiobi, cum viderunt eum, fleverunt et sciderunt pallia sua*“ II: 12; quod discindere vestes fuerit repraesentativum luctus propter verum laesum aut deperditum, videatur n: 4763: et praeterea apud Ezechielem „*Descendent desuper thronis suis omnes principes maris, et abjicient pallia sua, et vestes acupicturae suae exuent, terroribus induentur, super terra sedebunt*“ XXVI: 16; haec dicta sunt de Tyro, per quam significatur Ecclesia quoad cognitiones veri et boni, hic Ecclesia ubi illae deperditae sunt; quod non amplius illis vera sint per quae Ecclesia, significatur per quod descendent desuper thronis suis omnes principes maris, principes maris sunt vera scientifica primaria, descendere desuper thronis significat quod illa deperdita sint, et inde quod non aliqua intelligentia; simile significatur per quod abjicient pallia sua, et exuent vestes acupicturae suae, pallia sunt vera in communi, et vestes acupicturae sunt cognitiones veri; damnatio inde significatur per quod terroribus induentur, super terra sedebunt. Apud Micham „*Populus meus pro hoste sibi statuit propter vestem, togam extrahitis a transeuntibus secure, reducibus belli*“ II: 8; per haec non significatur, quod filii Israëlis pro hoste statuerint propter vestem, et quod extraxerint togam a transeuntibus secure, sed quod pro inimicis habuerint illos qui vera loquuti sunt, et deprivaverint omni vero illos qui bene vixerunt, et discusserunt falsa, vestis est verum, toga est

omne verum quia est verum in communi, transire secure est bene vivere, reduces belli sunt qui discusserunt falsa, bellum est pugna veri contra falsum; quis non videre potest, quod hoc spirituale Verbi sit, et non quod habuerint pro hoste propter vestem, et extraxerint tunicam a transeuntibus. Apud Matthaeum *„Scribae et Pharisaei omnia opera sua faciunt ut spectentur ab hominibus, et dilatant phylacteria sua, et magnificant fimbrias palliorum suorum“* XXIII: 5; haec fecerunt Scribae et Pharisaei, at usque per hoc repraesentabatur et significabatur, quod ex ultimis Verbi multa loquerentur et applicarent vitae et traditionibus suis, et hoc ut apparerent sancti et docti; per phylacteria quae dilatant, significantur bona in externa forma, nam erant super manus, et per manus significantur facta, quia manus faciunt; et per fimbrias palliorum quas magnificant, significantur vera ex- [587]
terna, vera externa sunt quae in ultimo sensu literae, pallia sunt vera in communi, et fimbriae sunt ultima eorum; quod fimbriae palliorum talia vera significent, videatur in Arcanis Coelestibus n: 9917. Apud Esajam *„Laetabor in Jehovah, exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestibus salutis, pallio justitiae texit me“* LXI: 10; laetari in Jehovah, significat in Divino Bono; exultare in Deo significat in Divino Vero, nam Dominus Jehovah dicitur ex Divino Bono, et Deus ex Divino Vero; et omne gaudium spiritnale est ex illis; induere vestibus salutis, significat instruere et donare veris; et tegere pallio justitiae, significat implere omni vero ex bono, pallium est omne verum quia est verum in communi, ac justitia dicitur de bono. Apud Eundem *„Induit vestes vindictae, et texit se zelo sicut pallio“* LIX: 17; haec dicta sunt de Domino, ac de Ipsius pugna cum Infernis, cum enim in Mundo fuit redegit omnia in Infernis et in Coelis in ordinem, et hoc per Divinum Verum ex Divino Amore, vestes vindictae significant vera per quae, zelus sicut pallium significat Divinum amorem ex quo; pallium dicitur, quia significatur per Divina vera ex Divino amore. Quid autem significat Pallium Ephodi, quo Aharon amictus fuit, super cujus fimbriis malogranata et tintinnabula, de quo in Exod: Cap: XXVIII: 31 ad 35; et Levit:

VIII: 7, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 9910 ad 9928.

396. Et dictum eis ut requiescerent adhuc tempus parvum, quod significet adhuc aliquam durationem in illo statu, constat absque ulteriore explicatione; quod in illo statu, est quia tempus significat statum; quod tempus significet statum vitae, videatur in Opere de COELO ET INFERNO, n: 162 ad 169.

397. Usque dum complentur et conservi eorum et fratres eorum qui futuri interfici sicut et illi, quod significet dum mala consummata sunt, constat ex significatione usque dum complentur, quod sit dum consummata sunt: et ex significatione et conservi eorum et fratres eorum qui futuri interfici sicut et illi, quod sint mala, nam interficere illos est malum; per conservos intelliguntur qui in veris, et per fratres intelliguntur qui in bonis, ac per conservos et fratres simul intelliguntur qui in veris ex bono sunt, in sensu enim interno duo conjunguntur in unum. Aliquibus in locis in Verbo dicitur consummatio, tum quando mala consummata, sed vix aliquis hodie novit, quid per id significatur; supra in tribus Articulis, n: 391. 392. 394, dictum est, quod prius Coelum constiterit ex talibus qui moralem vitam in externis egerunt, et tamen in internis fuerunt mali, et quod hi habitaverint in altis locis in Mundo spirituali, et inde putaverint quod essent in Coelo; hi quia interius mali fuerunt, non apud se toleraverunt illos qui interius boni fuerunt, et hoc propter discrepantiam affectionum et cogitationum, omnes enim consociationes in Mundo spirituali fiunt secundum concordantiam affectionum et inde cogitationum, nam Angeli et spiritus non sunt nisi quam affectiones et inde cogitationes in forma humana, et quia illi qui in altis tunc erant, non potuerunt sufferre praesentiam illorum qui interius boni erant, ideo ejecerunt illos a se, et illos, ubicunque viderunt, malis
[588] et probris affecerunt, quapropter a Domino ab illorum violentia exemti sunt, et reconditi sub Coelo, ac conservati; et hoc factum est a tempore quum Dominus fuit in mundo ad hoc usque tempus, quando Judicium factum est, et tunc illi, qui super altis erant, dejecti sunt, et illi qui sub Coe-

lo, elevati: quod mali tam diu tolerati fuerint super altis, ac boni tam diu detenti sub Coelo, fuit causa ut complerentur hi et illi, hoc est, ut boni tali numero essent, ut sufficerent ad novum Coelum ex illis formandum, et quoque ut mali ex se deciderent ad infernum, Dominus enim neminem in infernum dejicit, sed ipsum malum, quod apud malos spiritus, dejicit illos, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 545 ad 550: hoc tunc fit, quando mala consummata, hoc est, completa sunt; hoc quoque est quod intelligitur per Domini verba apud Matthaeum „*Accedentes servi Patrisfamilias dixerunt, nonne bonum semen seminasti in agro tuo, unde ergo sunt zizania, et dixerunt, vis ergo abeamus et colligamus ea; at ille dixit, non, ne colligendo zizania eradicetis simul cum eis triticum, sinite itaque utraque crescere ad messem, et tempore messis dicam messoribus, colligite primum zizania, et ligate ea in fasciculos ad comburendum, tritica vero colligite in horrea: sic erit in Consummatione saeculi*“ XIII: 27 ad 30. 37 ad 42; consummatio saeculi est ultimum tempus quando judicium, tempus messis est quando omnia consummata seu completa sunt, zizania sunt mala, seu in quibus mala sunt, ac tritica sunt bona, seu in quibus bona sunt, sed de his plura videantur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 65 ad 72. Ex his aliquantum sciri potest, unde est quod dictum sit illis, ut requiescerent adhuc tempus parvum, usque dum complentur et conservi eorum et fratres eorum qui futuri interfici sicut et illi; per interfici hic simile significatur quod per occidi supra n: 392, nempe a malis rejici propter Divinum Verum ac propter confessionem Domini. Ex his cognitis sciri potest, quid significatur per consummationem, et per iniquitatem consummatam in his sequentibus locis, apud Mosen „*Dixit Jehovah, descendam et videbo, num juxta clamorem, qui venit ad Me, fecerint consummationem*“ Genes: XVIII: 21; de Sodoma: apud Eundem „*Quia nondum consummata* (:impleta:) *est iniquitas Emorraeorum*“ Genes: XV: 16: apud Esajam „*Consummationem et decisionem audivi a cum Domino Jehovih Zebaoth super universam terram*“ XXVIII: 22: apud Eundem „*Consummatio definita, inundata ju-*

stitia, nam consummationem et decisionem Dominus Jehovih Zebaoth faciens in tota terra" X: 22. 23: apud Zephaniam *„In igne zeli Jehovae Zebaoth comedetur tota terra, quia consummationem et quidem festinatam faciet cum omnibus habitatoribus terrae"* I: 18: apud Danielem *„Tandem super avem abominationum desolatio, et usque ad consummationem et decisionem stillabit super devastationem"* IX: 27, et alibi; per consummationem et decisionem in his locis significatur status ultimus Ecclesiae, qui est quando non verum amplius quia non bonum, seu quando non fides amplius quia non charitas; et cum ille status Ecclesiae est, tunc venit ultimum judicium: quod tunc ultimum judicium veniat, est quoque quia Humanum Genus est basis seu fundamentum Coeli Angelici, nam conjunctio Coeli angelici cum Humano Genere est perpetua, ac unum subsistit per alterum, quare cum basis non correspondet, Coelum Angelicum vacillat, ideo tunc Judicium super illos qui in Mundo spirituali sunt, ut
[589] omnia tam in Coelis quam in infernis in ordinem redigantur: quod Humanum Genus sit basis et fundamentum Coeli Angelici, et quod conjunctio perpetua sit, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 291 ad 302; et n: 303 ad 310. Ex his sciri potest, quod per Consummationem intelligatur ultimus Status Ecclesiae, quando non fides amplius quia non charitas; qui status Ecclesiae etiam in Verbo vocatur Vastatio, et Desolatio, et a Domino Consummatio saeculi, Matth: XIII: 39. 40. 49. Cap: XXIV: 3. Cap: XXVIII: 20.

398. Vers: 12. 13. 14. *Et vidi cum aperuisset sigillum sextum, et ecce terrae motus magnus factus est; et sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, et luna facta est tanquam sanguis. Et stellae Coeli ceciderunt in terram, sicut ficus dejicit grossos suos a magno vento concussa. Et Coelum abscessit tanquam liber convolutus; et omnis mons et insula e locis suis emota sunt.* Et vidi cum aperuisset sigillum sextum, significat praedictionem [de statu] Ecclesiae adhuc ulteriorem: et ecce terrae motus magnus factus est, significat statum Ecclesiae prorsus immutatum: et sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, et luna facta est tanquam sanguis, significat quod omne bonum amoris disparatum sit, et inde

omne verum fidei falsificatum: et stellae coeli ceciderunt in terram, significat quod cognitiones boni et veri perierint: sicut ficus dejicit grossos suos a magno vento concussa, significat quas naturalis homo per ratiocinationes depopulatus est: et Coelum abscessit tanquam liber convolutus, significat quod spiritualis homo occlusus sit: et omnis mons et insula e locis suis emota sunt, significat quod omne bonum amoris et verum fidei perierit.

399. Et vidi cum aperuisset sigillum sextum, quod significet praedictionem de statu Ecclesiae adhuc ulteriorem, constat ex significatione aperire sigilla libri qui in manu Domini, quod sit revelare abscondita, et praedicere futura, de qua supra n: 352. 361. 369. 378. 390.

400. Et ecce terrae motus magnus factus est, quod significet statum Ecclesiae prorsus immutatum, constat ex significatione terrae motus, quod sit mutatio status Ecclesiae, terra enim est Ecclesia, et motus est mutatio status: quod terra sit Ecclesia, videatur supra n: 304: et quod motus sit mutatio status, in Arcanis Coelestibus n: 1273. 1274. 1275. 1377. 3356. Quod haec praedictio, quae significatur per apertum sigillum sextum, involvat quod Ecclesiae status prorsus immutatus sit, patet a praecedentibus et a sequentibus in eo Capite; in praecedentibus praedictum est, quod perierit intellectus Verbi quoad bonum, et dein quoad verum, et tandem quod nullus intellectus Verbi esset ex malis vitae et inde falsis doctrinae; quod intellectus Verbi deperditus sit quoad bonum, significatum est per Equum rufum, qui visus est exire ex aperto sigillo libri, de quo supra n: 364; quod intellectus Verbi deperditus sit quoad verum, significatum est per Equum nigrum visum, de quo supra n: 372; et quod inde nullus intellectus Verbi esset ex malis vitae et falsis doctrinae, significatum est per Equum pallidum, de quo supra n: 381; inde nunc sequitur, quod status Ecclesiae prorsus immutatus sit; haec a praecedentibus; a sequentibus etiam, nam dicitur quod sol factus sit niger tanquam saccus cilicinus, et luna facta sit sicut sanguis, et quod stellae Coeli ceciderint in terram, praeter plura, per quae significatur [590]
quod non amplius aliquod bonum amoris nec verum fidei, nec

aliquae cognitiones boni et veri essent, ex quibus etiam patet, quod per terrae motum magnum hic significetur quod Ecclesiae status prorsus immutatus sit. Praeterea, quod terrae motus significet mutationem status Ecclesiae, ex pluribus locis in Verbo constat, quorum aliqua in sequentibus adducentur: quod terrae motus id significet, est ex apparentiis in Mundo spirituali; in eo Mundo aeque sunt Terrae, Valles, Colles, Montes, ut in Mundo naturali, et super illis habitant spirituum et angelorum Societates; illa loca, antequam super illis formatum est Novum Coelum, visa sunt insignes mutationes subire, quaedam apparuerunt subsidere, quaedam concuti et commoveri, et quaedam convolvi sicut solet volumen libri convolvi, et auferri; et quaedam quassari et tremere sicut a terrae motu magno; haec mihi saepe visa sunt antequam novum Coelum formatum est, et semper indicia fuerunt, quod status Ecclesiae ibi immutatus sit; quando quassata fuerunt et tremuerunt sicut a terrae motu, indicium fuit, quod ibi status Ecclesiae mutatus sit, et in quantum mutatus constabat a terrae motus quanto et quali; et quando Ecclesiae status apud illos plane conversus est a bono in malum et a vero in falsum, tunc apparuit terra ibi convolvi sicut volumen libri, et auferri, haec intelliguntur per verba in Versu 14 hujus Capitis, nempe „et Coelum abscessit tanquam liber convolutus.“ Similia etiam visa sunt Johanni, nam is cum illa vidit, fuit in spiritu, ut quoque ipse dicit Cap: I: 10. Cap: IV: 2, et qui videt in spiritu, is videt quae existunt et apparent in Mundo spirituali: ex his nunc etiam patet, quod per terrae motum significetur mutatio status Ecclesiae, nempe a bono in malum et a vero in falsum. Quod per terrae motus et contremiscentias non aliud in Verbo intelligatur, constare etiam potest a sequentibus his locis; apud Joëlem „*Coram Ipso commota est terra, contremuerunt coeli, sol et luna atrati sunt, et stellae contraxerunt splendorem suum*“ II: 10; per terram et per coelos hic, ut pluries alibi, significatur Ecclesia, per terram Ecclesia externa, et per coelos Ecclesia interna; per Ecclesiam externam intelligitur cultus ex bono et vero in naturali homine, et per Ecclesiam internam bonum amoris et fidei, quod in

spirituali homine, ex quo cultus, datur enim homo internus et externus, seu spiritualis et naturalis, ita quoque Ecclesia, nam Ecclesia est in homine et ex hominibus in quibus Ecclesia; immutatio et perversio Ecclesiae significatur per quod commota sit terra et contremuerint Coeli; per quod sol et luna atrati sint, significatur quod non bonum amoris et verum fidei; et per quod stellae contraxerint splendorem suum, significatur quod non amplius aliquae cognitiones veri et boni. Apud Esajam *„Rarum reddam virum hominem prae auro puro, propterea commovebo coelum, et commovebitur terra e loco suo, in indignatione Jehovae Zebaoth, in die excandescentiae irae Ejus“* XIII: 12. 13; per virum hominem intelligitur intelligentia, et per rarum reddere illum prae auro puro intelligitur quod intelligentia vix amplius; per intelligentiam intelligitur intelligentia ex veris, nam ex veris est omnis intelligentia; propterea commovebo coelum et commovebitur terra e loco suo, significat quod dissipatum sit bonum amoris et verum fidei, et quod cultus [591]
in externis inde; per coelum et terram significatur hic ut supra internum et externum Ecclesiae, internum Ecclesiae est bonum amoris et bonum fidei, et externum ejus est cultus inde, nam quale est internum hominis Ecclesiae, tale est externum ejus, hoc non aliunde procedit quam ex interno, absque hoc est cultus externus inanimatus, et vox absque spiritu, et cogitatio ex qua vox, ac voluntas ex qua gestus, absque vita, nam non inest spirituale ex quo vita; quid per indignationem Jehovae et excandescentiam irae Ejus significatur, dicetur in explicatione ad Versum 17 infra. Apud Eundem *„Cataractae ab alto apertae sunt, et concussa sunt fundamenta terrae, confringendo confracta est terra, commovendo commota est terra, nutando nutat terra sicut ebrius, vacillat sicut tugurium, et gravis super illam praevaricatio ejus, et cadet et non addet resurgere amplius“* XXIV: 18. 19. 20; quod haec non de terra, sed de Ecclesia, dicta sint, manifeste patet, nam quis potest intelligere, quod fundamenta terrae concussa sint, quod terra commota, nutet sicut ebrius, vacillet sicut tugurium, sed quisque illa potest intelligere dum pro terra cogitatur Eccle-

sia; quod per illa verba significetur immutatio et perversio ejus, patet, nam dicitur, gravis super illam praevaricatio ejus, et cadet et non resurget amplius; et per cataractas quae ab alto apertae sunt, etiam intelligitur inundatio mali et falsi. Apud Davidem *„Concussa et commota est terra, et fundamenta montium tremuerunt, quia exarsit illi"* Psalm: XVIII: 7. 8; per haec non intelligitur, quod terra et fundamenta ejus concussa et commota sint, sed quod Ecclesia, et quod vera super quibus fundatur, terra enim significat Ecclesiam, et fundamenta montium significant vera super quibus fundatur, quae sunt vera ex bono; quia exarsit Ipsi, significat simile quod in Verbo excandescentia Jehovae: quod terra concutiatur et commoveatur, et quod fundamenta montium tremiscant, est ex apparentiis in Mundo spirituali; ita enim ibi fit, quando status Ecclesiae mutatur apud illos qui ibi habitant; praeterea sub montibus ibi sunt illi, qui in veris sunt, nam omnes habitationes Angelorum in eo ordine sunt, ut super montibus sint qui in bono amoris in Dominum sunt, et infra illos qui in veris ex illo bono, quando status horum quoad vera mutatur, tunc contremiscunt habitationes horum, ita fundamenta montium: quod talia sint in Mundo spitituali, et quod ex mutationibus status Ecclesiae apud illos talia existant, nemo scit nisi cui revelatum est. Apud Nahum *„Montes contremiscunt coram Jehovah, et colles liquefiunt, et comburitur terra coram Ipso, et orbis et omnes habitantes in eo: excandescentia Ipsius effunditur sicut ignis, et petrae evertuntur coram Ipso"* I: 5. 6; montes significant Ecclesiam ubi amor in Dominum est, et colles Ecclesiam ubi amor erga proximum, inde per montes significatur amor in Dominum, et per colles amor erga proximum, causa est, quia Angeli qui in amore in Dominum sunt, habitant super montibus, et qui in amore erga proximum super collibus; quando loco amoris in Dominum regnat amor sui, et loco amoris erga proximum regnat amor mundi, tunc dicuntur montes contremiscere, et colles liquefieri, ita enim fit in
[592] mundo spirituali, sed non apud Angelos qui in Coelo sunt, sed apud spiritus qui sibi instar Coeli fecerunt super montibus et collibus ante ultimum Judicium: quia amor sui et

mundi intelligitur, ideo dicitur liquefieri, et quoque comburitur terra coram Ipso, et orbis et omnes habitantes in eo, tum excandescentia Ejus effunditur sicut ignis, ignis enim significat illos amores, et liquefieri ac comburi significat ab illis perire; per petras quae evertuntur, significantur vera fidei, ex causa quia illi qui in fide sunt, et ex obedientia, tametsi non ex charitate, bonum faciunt, super Petris in Mundo spirituali habitant. Apud Hiobum „*Jehovah qui tremefacit terram e loco suo, ita ut columnae ejus contremiscant*“ IX: 6: et apud Jeremiam „*Jehovah Deus in veritate, Ille Deus vivus et Rex saeculi; ab ira Ipsius contremiscit terra, neque sustinere possunt gentes indignationem Ejus*“ X: 10; per terram etiam hic significatur Ecclesia, sed Ecclesia ubi falsa, quae contremiscere dicitur quando falsa creduntur ac dicuntur vera; per gentes significantur mala falsi; dejectio eorum in infernum et exitium significatur per quod gentes non possint sustinere indignationem ejus: quia per terram hic significatur Ecclesia ubi falsa, ideo dicitur Deus in veritate, Ille Deus vivus et Rex saeculi, Jehovah enim Deus et Rex dicitur ex Divino Vero, Deus vivus ex Divino Vero in Coelis, et Rex saeculi ex Divino Vero in terris; et quia in Verbo ubi agitur de Vero etiam agitur de Bono, ob conjugium coeleste in singulis Verbi, et inde vicissim ubi de falso etiam de malo, ideo etiam additur de gentibus, per quas significantur mala falsi: quid mala falsi, quae fluunt ex falsis doctrinae, illustrabitur per hoc, ubi doctrina est, quod sola fides salvet, et non bonum vitae, tum quod nihil mali imputetur ei qui fidem habet, et quod salvari possit homo per solam fidem etiam in extremis vitae suae, modo tunc credat, quod Dominus liberaverit omnes a jugo legis per impletionem ejus, ac quod propitiaverit per sanguinem suum, tunc mala, quae homo facit ex illa fide, sunt mala falsi. Apud Ezechielem „*In die quo veniet Gog super terram Israëlis, ascendet excandescentia in ira mea, et in zelo meo, et in igne indignationis loquar, si non in die hoc fuerit terrae motus magnus super terra Israëlis, ut contremiscant coram Me pisces maris, et avis coelorum, et fera agri, et omne reptile reptans super terra,*

et omnis homo qui super faciebus terrae, et evertentur montes, et cadent gradus, et omnis murus in terram ruet" XXXVIII: 18. 19. 20; per Gogum significatur cultus externus absque interno, per terram Israëlis significatur Ecclesia; inde patet, quid significat quod in die illo veniet Gogus super terram Israëlis; quod tunc erit terrae motus magnus, significat mutationem Ecclesiae ac inversionem ejus, cultus enim externus omne suum habet ex cultu interno, adeo ut qualis hic talis ille, quare ubi non est cultus internus ibi est cultus externus non cultus, sed modo gestus et loquela, cogitatio quae simul adest, est ex sola memoria naturali, et affectio est ex corpore, qualis est coram homine ex habitu; per quod contremiscent pisces maris, avis coelorum, fera agri, et omne reptile reptans super terra, significantur omnia hominis, nam per pisces maris significantur naturalia in communi, et in specie scientifica ibi, per aves coelorum
[593] significantur intellectualia in communi, in specie cogitationes ex veris, hic autem ex falsis; per feram agri significatur affectio et cupiditas falsi et mali, et per reptile reptans super terra significatur sensuale quod est ultimum naturalis cum jucundis et scientificis ibi; et quia per illa significantur omnia hominis, ideo dicitur, et omnis homo qui super faciebus terrae, omnis homo in sensu spirituali est omne hominis quoad intelligentiam et sapientiam; quod evertentur montes, cadent gradus, et omnis murus in terram ruet, significatur quod periturum omne bonum amoris, et omne verum ejus, et quod sic absque resistentia irrupturum sit omne malum et falsum, per montes significantur bona amoris, per gradus vera inde, et per murum tutamen, et ubi non tutamen, illuc irrumpit absque resistentia omne malum et falsum: quis non videt, quod non intelligantur pisces maris, aves coelorum, fera agri, et reptile terrae, quae contremiscent coram Jehovah. Apud Jeremiam „*A voce casus Edomi et habitatorum Themanis contremuit terra, clamor, in mari Suph audita est vox ejus*" XLIX: 21; per Edomum et habitatores Themanis non illi intelliguntur, sed mala et falsa opposita bonis et veris Regni coelestis, inde per a voce casus Edomi et habitatorum Themanis contremuit terra, significatur quod Ecclesia mutata

sit et perierit a malis et falsis illis; clamor, in mari Suph audita est vox ejus, significat damnationem eorum, mare Suph est damnatio, clamor dicitur de damnatione mali, et vox de damnatione falsi; quod mare Suph significet damnationem et infernum, videatur n: 8099. Apud Davidem „*Deus deseruisti nos, rupturam fecisti in nobis, succensuisti, reduc nobis quietem, tremefecisti terram, diffregisti, sana fracturas ejus quia commota est*“ Psalm: LX: 3. 4; per rupturam significatur labefactatio Ecclesiae, et inde perversio veri ac irruptio falsi; hoc itaque significatur per tremefecisti terram, diffregisti, et per quod terra commota sit, terra est Ecclesia. Apud Haggaeum „*Adhuc semel, brevi illud, quando Ego commovens Coelos, et terram, et mare et aridam, et tunc commovebo omnes gentes, ut veniat electio omnium gentium, et impleam domum hanc gloria*“ II: 6. 7; haec dicta sunt de reaedificatione Templi in Hierosolyma, et per novum Templum ibi significatur nova Ecclesia, quae instauranda a Domino; hoc intelligitur per adhuc semel, brevi illud, et per quod tunc commovebo omnes gentes, ut veniat eo electio gentium, et impleam domum hanc gloria, per gentes et electionem gentium significantur omnes qui in bono, videatur supra n: 175. 331, et per domum significatur Ecclesia, ac per gloriam Divinum Verum; nova illa Ecclesia per Templum describitur amplius in eo Capite ita, „*Major erit gloria domus hujus posterioris quam prioris, nam in loco hoc dabo pacem*“ Vers: 9; Judicium quod praecedet in Mundo spirituali describitur per quod Ego commovens coelos et terram et mare et aridam, et per coelos et terram intelliguntur omnia interiora Ecclesiae, et per mare et aridam omnia exteriora ejus. Apud Evangelistas „*Excitabitur gens contra gentem, regnum contra regnum, erunt enim pestes, fames et terrae motus in variis locis*“ Matth: XXIV: 7. 8. Marc: XIII: 8. Luc: XXI: 11; per excitabitur gens contra gentem et regnum contra regnum, significatur quod pugnaturum malum cum malo et falsum [594]
cum falso, per gentem significatur bonum Ecclesiae et in opposito sensu malum ejus, ac per regnum significatur verum Ecclesiae, et in opposito sensu falsum ejus; per erunt pestes,

fames et terrae motus in variis locis, significatur quod non erunt amplius bona et vera ac cognitiones boni et veri, ac ita quod Ecclesiae status sit mutatus, quod est terrae motus: in his Capitibus apud Evangelistas praedicuntur status successivi Ecclesiae usque ad consummationem ejus, sed describuntur illi per meras correspondentias, quae explicantur in ARCANIS COELESTIBUS n: 3353 ad 3356. 3486 ad 3489. 3650 ad 3655. 3751 ad 3759. 3897 ad 3901. 4056 ad 4060. 4229 ad 4231. 4332 ad 4335. 4422 ad 4424. Memoratur etiam in Verbo, quod terrae motus factus sit, cum Dominus passus est super cruce, et quoque cum Angelus descendit et devolvit lapidem ab ostio sepulchri, et per utrumque terrae motum significabatur mutatio status Ecclesiae; de terrae motu cum Dominus passus est, ita legitur „*Velum in Templo disruptum est in duas partes a summo ad imum, et terra commota est, et petrae discissae sunt: Centurio et qui cum eo custodientes Jesum, videntes terrae motum, et quae facta sunt, perterriti sunt valde, dicentes, revera Dei Filius erat Hic*“ Matth: XXVII: 51. 54: et de terrae motu, qui factus cum Angelus descendit et devolvit lapidem ab ostio sepulchri, ita legitur „*Cum venit Maria Magdalena et altera Maria visurae sepulchrum, et ecce terrae motus factus est magnus; Angelus enim Domini descendit e Coelo, accedens devolvit lapidem ab ostio, et sedit super illo*“ Matth: XXVIII: 1. 2; illi terrae motus facti sunt, ut indicaretur quod status Ecclesiae tunc mutatus fuerit, Dominus enim per ultimam suam Tentationem, quam sustinuit in Gethsemane et super cruce, vicit inferna, ac omnia ibi et in coelis in ordine posuit, et quoque Humanum suum glorificavit, hoc est, Divinum fecit, ideo terrae motus factus est, et petrae discissae sunt. Quod Velum Templi disruptum sit in duas partes a summo ad imum, significabat quod Humanum suum Divinum factum sit, nam intra velum erat Arca in qua Testimonium, et per Testimonium significabatur Dominus quoad Divinum Humanum suum, ut supra n: 392 ostensum videatur; Velum significabat Externum Ecclesiae, quod apud Judaeos et Israëlitas, quod obtexit oculos eorum, ut non viderent Dominum, ac

Divinum Verum seu Verbum in sua luce. Per terrae motum magnum, qui factus est cum Angelus descendit de Coelo, et devolvit lapidem ab ostio sepulchri, simile significatur, nempe quod status Ecclesiae prorsus mutatus sit, Dominus enim tunc resurrexit, et quoad Humanum suum suscepit omne dominium super Coelum et terram, ut Ipse dicit apud Matthaeum Cap: XXVIII: 18; quod Angelus devolverit lapidem ab ostio, et sederit super illo, significat quod Dominus amoverit omne falsum, quod intercluserat aditum ad Ipsum, et aperuerit Divinum Verum; lapis enim significat Divinum Verum, quod a Judaeis per traditiones falsificatum fuit, nam dicitur, quod *„Pontifices et Pharisaei obsignaverint lapidem cum custodia"*, Matth: XXVII: 66, at quod Angelus e coelo amoverit eum et sederit super illo. Sed haec pauca sunt quae dicta sunt de his terrae motibus, tum de Velo Templi, et de lapide ante ostium sepulchri, sunt
usque plura quae per illa significantur, nam omnia et singula [595]
quae apud Evangelistas scripta sunt de Passione Domini, involvunt arcana et significant. Per terrae motus etiam alibi in Apocalypsi, significantur mutationes status Ecclesiae, ut Cap: XI: 13. Cap: XVI: 17. 18. 19.

401. Et sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, et luna facta est tanquam sanguis, quod significet quod omne bonum amoris disparatum sit, et inde omne verum fidei falsificatum, constat ex significatione solis, quod in supremo sensu sit Dominus quoad Divinum Amorem, et inde apud hominem bonum amoris in Dominum a Domino, de qua sequitur; ex significatione niger tanquam saccus cilicinus, quod sit disparatum, nigrum dicitur ex caligine, ita quod non ex aliqua luce apparet; tanquam saccus cilicinus seu pilosus dicitur, quia intelligitur sensuale hominis, quod infimum naturalis est, et inde circum interiora, ac illis inducit caliginem; sunt binae Mentes apud hominem, spiritualis et naturalis, spiritualis mens cogitat et percipit ex luce coeli, naturalis autem mens cogitat et percipit ex luce mundi, ex hac est homini lumen, quod lumen naturale vocatur, haec mens est quae vocatur naturalis homo, illa autem quae vocatur spiritualis homo; quia mens naturalis est infra seu extra

mentem spiritualem, inde quoque est circum eam, obvolvit enim eam undequaque, ideo dicitur saccus cilicinus seu pilosus; cum enim mens spiritualis, quae superior et interior mens est, occlusa est, tunc naturalis mens quae inferior et exterior, est in caligine quoad omnia Coeli et Ecclesiae, omnis enim lux, quae est naturali menti, et facit ejus intelligentiam, est ex luce mentis ejus spiritualis, quae lux est lux Coeli; sensuale, quod est ultimum naturalis, est quoque sicut pilosum in luce Coeli; inde est quod pilus significet ultimum naturalis hominis, quod est sensuale ejus, videatur n: 3301. 5247. 5569 ad 5573; haec dicta sunt, ut sciatur, cur dictum est, quod sol factus sit niger tanquam saccus cilicinus; ex significatione lunae, quod sit verum spirituale, quod vocatur verum fidei, de qua etiam sequitur; et ex significatione quod facta sit sicut sanguis, quod sit quod verum falsificatum sit; sanguis enim in genuino sensu significat Divinum Verum, et in opposito violentiam ei illatam, ita Divinum Verum falsificatum, quod sanguis in Verbo illa significet, videatur supra n: 329; inde patet, quid significat, quod luna facta sit tanquam sanguis. Quod Sol significet Dominum quoad Divinum Amorem, et inde apud hominem, bonum amoris in Dominum a Domino, et quod luna significet verum spirituale, est causa quia Dominus in Coelo ubi Angeli coelestes sunt, apparet ut Sol, et in Coelo ubi Angeli spirituales sunt, ut Luna; quod appareat ut Sol, est ex Divino Ipsius amore, nam Divinus Amor apparet sicut Ignis, unde Calor est Angelis in Coelis, inde per Ignem coelestem et spiritualem in Verbo intelligitur amor; quod Dominus appareat ut Luna, est a luce ex illo Sole, Luna enim lumen suum trahit ex illo Sole, et Lux in Coelo est Divinum Verum, inde per Lucem in Verbo significatur Divinum Verum: sed de Sole et de Luna in Coelis, et de Luce et de Calore inde, videantur quae in Opere de Coelo et Inferno n: 116 ad 125, et n: 126 ad 140, ostensa
[596] sunt. Quod in Verbo per Solem significetur Dominus quoad Divinum Amorem, et apud hominem, bonum amoris in Dominum, ac per Lunam Dominus quoad Divinum Verum spirituale, constat ex sequentibus his locis; apud Matthaeum

„Cum Jesus coram Petro, Jacobo et Johanne transformatus est, splenduit facies Ipsius tanquam Sol, et vestimenta Ipsius facta sunt sicut Lux" XVII: 1. 2; quia Dominus tunc visus est in Divino suo, apparuit quoad faciem ut Sol, et quoad vestimenta ut Lux, facies enim correspondet amori, et vestimenta correspondent veris; et quia Divinus Amor in Ipso fuit, ideo facies Ipsius splenduit ut Sol, et quia Divinum Verum ex Ipso fuit, ideo vestimenta Ipsius facta sunt sicut Lux, Lux etiam in Coelo est Divinum Verum procedens a Domino ut Sole; quod facies, cum de Domino, sit Amor et omne Bonum, videatur in Arcanis Coelestibus n: 5585. 9306. 9546. 9888; et quod vestimenta, cum de Domino, significent Divinum Verum, videatur supra n: 64. 195. Similiter apparet Dominus in Coelo coram Angelis, quando Se illis praesentem sistit, sed tunc apparet extra Solem; quapropter etiam similiter visus est Johanni cum fuit in spiritu, ut constat in Apocalypsi, ubi dicitur, quod *„facies Filii Hominis visa sit tanquam Sol fulget in sua potentia"* Cap: I: 16; quod sit Dominus qui visus, patet, videatur supra n: 63. Similiter cum Dominus Johanni visus est sicut Angelus, de quo *„Vidi Angelum fortem descendentem e Coelo circumdatum nube, et iris circum caput, et facies Ejus sicut Sol"* Apoc: X: 1; per Angelos enim in Verbo in sensu ejus spirituali non intelliguntur Angeli, sed aliquod Divinum ex Domino, quoniam Divinum quod apparet ex illis, non est illorum, sed est Domini apud illos, similiter Divinum Verum quod loquuntur, quod plenum est sapientia, non loquuntur a se sed a Domino, fuerunt enim homines, et omnis sapientia et intelligentia est hominibus a Domino; inde constare potest, quod per Angelum in Verbo intelligatur Dominus, qui etiam tunc apparuit sicut Sol: quod per Angelum in Verbo intelligatur aliquod Divinum a Domino, videatur in Arcanis Coelestibus, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 6280. 8192; quod Angeli inde in Verbo dicantur dii, n: 4295. 4402. 7268. 7873. 8301. 8192. Inde cum Ecclesia repraesentata est sicut Mulier, etiam tunc apparuit circum illam Sol, de qua ita in Apocalypsi *„Signum magnum visum est in Coelo, Mulier*

circumdata Solem, et Luna sub pedibus ejus, et super Capite corona stellarum duodecim" XII: 1; quod per mulierem ibi significetur Ecclesia, videbitur in explicatione, quae in sequentibus dabitur; quod mulier significet Ecclesiam, videatur in ARCANIS COELESTIBUS, n: 252. 253. 749. 770; et quia Ecclesia est a Domino, ideo visa est circumdata Sole: quid significatur per quod luna sub pedibus ejus, et quod super Capite corona stellarum duodecim, etiam in explicatione illa dicetur. Inde dicitur a Davide *„Dixit Deus Israëlis, mihi loquuta est Petra Israëlis, sicut lux matutae, cum oritur Sol, matutae sine nubibus a splendore post pluviam"* II Sam: XXIII: 3. 4; per Deum Israëlis et per Petram Israëlis intelligitur Dominus quoad Ecclesiam et quoad Divinum Verum ibi, per Deum Israëlis quoad Ecclesiam, et per Petram Israëlis quoad Divinum Verum ibi; et quia Dominus est Sol Coeli angelici, et Divinum Verum
[597] procedens ab Ipso est Lux illius Coeli, ideo dicitur de Divino quod loquutus est, quod est Divinum Verum, sicut Lux matutae cum oritur Sol; quia hoc est purum, et procedit ex Divino amore Ipsius, ideo additur, matutae sine nubibus a splendore post pluviam, spendor enim lucis seu Divini Veri procedentis ab Ipso, est ex Divino Amore, post pluviam significat post communciationem et receptionem, nam splendor ejus tunc est apud Angelos et homines cum quibus communicatur et a quibus recipitur: quod Petra et Lapis Israëlis sit Dominus quoad Divinum Verum, videatur n: 6426. 8581. 10580; et quod Lux sit Divinum Verum procedens a Domino ut Sole, ita ex Divino Amore Ipsius, in Opere de COELO ET INFERNO, n: 126 ad 140. Similiter dicitur de amantibus Jehovam in Libro Judicum *„Amantes Ipsum sicut oriri Solis in potentia sua"* V: 31; quod Jehovah in Verbo sit Dominus quoad Divinum Bonum Divini Amoris, videatur in ARCANIS COELESTIBUS, n: 1736. 2921. 3035. 5041. 6303. 6281. 8864. 9315. 9373. 10146; de amantibus Ipsum dicitur, sicut oriri Solis in potentia sua, per quod significatur Divinus Domini Amor in illis; de illis etiam dicitur quod fulgebunt sicut Sol, apud Matthaeum *„Justi fulgebunt ut Sol in Regno Patris mei"* XIII: 43; justi

in Verbo dicuntur qui amant Dominum, hoc est, ex amore faciunt praecepta Ipsius, et illi fulgent quoad faciem jubare sicut ex Sole, quia Divinus Amor Domini illis communicatur et ab illis recipitur, ex quo Dominus est in medio eorum, hoc est, in interioribus eorum, quae se manifestant in facie; quod justi dicantur qui in bono amoris in Dominum sunt, videatur supra n: 204. Apud Davidem *„Semen Ejus in aeternum erit, et Thronus Ejus sicut Sol coram Me, sicut Luna firmus in aeternum, et Testis in nubibus fidelis“* Psalm: LXXXIX: 37. 38; haec dicta sunt de Domino, ac de Coelo et Ecclesia Ipsius, nam per Davidem, de quo ibi in sensu literae agitur, intelligitur Dominus, videatur supra n: 205; per semen Ipsius quod in aeternum erit, significatur Divinum Verum, et quoque significantur illi qui id recipiunt; per Thronum Ejus qui sicut Sol coram Me, significatur Coelum et Ecclesia Ipsius, quae in bono coelesti sunt, quod est bonum amoris; per Thronum qui sicut Luna firmus in aeternum significatur Coelum et Ecclesia quae in Bono spirituali, quod est Divinum Verum; per Testem in nubibus fidelem significatur Verbum in sensu literae, quod testis vocatur quia id testatur, nubes est sensus literae Verbi. Apud Eundem *„Timebunt Te cum Sole, et coram Luna generatio generationum, florebit in diebus ejus justus, et multa pax usque dum non luna: erit Nomen Ipsius in aeternum, coram Sole Nomen Filii habebit; et benedicentur in Eo omnes gentes“* Psalm. LXXII: 5. 7. 17; haec quoque dicta sunt de Domino, nam agitur in toto illo Psalmo de Ipso; et quia Dominus in Coelo apparet illis qui in coelesti Regno Ipsius ut Sol, et illis qui in spirituali Regno Ipsius ut Luna, ideo dicitur, timebunt Te cum Sole, et coram Luna generatio generationum; quod florebit in die illo justus, et multa pax usque dum non luna, significatur quod qui in amore in Dominum sunt, erunt in veris ex illo bono, nam vera apud illos qui in Regno coelesti sunt, seu qui in amore in Dominum, illis insita sunt, justi enim dicuntur qui [598]
in bono amoris, et pax dicitur de illo bono; sed ut sciatur quomodo hoc intelligendum est, nempe usque dum non luna, dicetur; lux procedens a Domino ut Sole, differt a luce quae

procedit a Domino ut Luna in Coelis, sicut lux solis in mundo interdiu a luce lunae in mundo noctu; similiter intelligentia illorum qui in luce Solis coeli sunt ab intelligentia illorum qui in luce Lunae ibi sunt; quare illi qui in luce Solis ibi sunt, in Divino Vero puro sunt, at illi qui in luce Lunae ibi sunt, in Divino Vero non puro sunt, sunt enim in multis falsis, quae traxerunt ex non intellecto Verbi sensu literae, quae falsa usque apparent eis sicut vera; ex his constare potest, quod per usque dum non luna significetur usque dum apud illos [non] falsum apparens sicut verum, sed verum purum, quod unum facit cum bono amoris: sed sciendum est, quod falsa illorum, qui in lumine Lunae in coelis sunt, sint falsa in quibus non malum, et quod ideo illa acceptentur a Domino sicut forent vera, de quibus falsis videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 21; hoc itaque est quod significatur per usque dum non luna, nempe apud illos qui intelliguntur per justos, in quibus multa pax: in sensu autem supremo per illa verba intelligitur Dominus quoad Divinum Humanum suum, quod Hoc erit Divinum Bonum Divini Amoris, quare etiam additur, coram Sole nomen Filii habebit, per Filium intelligitur Divinum Humanum Domini; et quia per Gentes intelliguntur omnes qui in bono sunt, seu qui recipiunt bonum amoris a Domino, ideo dicitur, et benedicentur in Eo omnes gentes; quod per gentes significentur qui in bono sunt, et per populos qui in veris, videatur supra n: 331. Apud Esajam „*Erunt super omni monte alto, et super omni colle elato rivi, ductus aquarum, in die caedis magnae, cum cadent turres: et erit lux Lunae sicut lux Solis, et lux Solis erit septupla sicut lux septem dierum*“ XXX: 25. 26; haec dicta sunt de Ultimo Judicio, quod intelligitur per diem caedis magnae cum cadent turres; per turres quae cadent, intelliguntur qui in malis sunt et inde falsis, in specie qui in amore dominandi per sancta Ecclesiae, videatur in Opere de Ultimo Judicio n: 56. 58; quod tunc illis, qui in amore in Dominum sunt, et in charitate erga proximum, dabitur intelligere vera, significatur per quod erunt super omni monte alto et super omni colle elato, rivi, ductus aquarum; qui super monte alto,

sunt qui in bono amoris in Dominum, nam mons altus significat id bonum; qui super colle elato, sunt qui in bono charitatis erga proximum, collis enim significat id bonum; rivi et ductus aquarum significant intelligentiam ex veris; quod tunc erit verum in Regno spirituali Domini sicut fuit verum prius in Regno coelesti, et quod tunc erit verum in Regno coelesti bonum amoris, intelligitur per quod erit lux Lunae sicut lux Solis, et lux Solis erit septupla sicut lux septem dierum, per lucem enim intelligitur Divinum Verum procedens a Domino, per lucem Lunae Divinum Verum in Regno spirituali, et per lucem Solis Divinum Verum in Regno coelesti, per septuplum significatur plenum et perfectum, et tunc verum est plenum et perfectum, cum est bonum seu bonum in forma: quod non intelligantur Sol et Luna in terris, sed Sol et Luna in
coelis, constare potest: sciendum est, quod cum ultimum Judi- [599]
cium peragitur, appareat Dominus in Coelis in multo majori jubare et splendore, quam alias, et hoc ex causa, quia tunc Angeli ibi fortius tutandi sunt, inferiora enim tunc cum quibus exteriora Angelorum communicationem habent, in perturbatione sunt, inde quoque est, quia de ultimo Judicio hic agitur, quod dicatur, quod lux Lunae erit sicut lux Solis, et quod lux Solis erit septupla sicut lux septem dierum; ac ideo dicitur quod tunc erunt rivi ductus aquarum super omni monte alto et super omni colle elato, per quae intelligentia abundans apud illos qui in superioribus montibus et superioribus collibus sunt, nam inferiores montes et colles sunt super quos tunc judicium: quod Dominus appareat illis qui in Regno coelesti Ipsius sunt ut Sol, et illis qui in Regno spirituali Ipsius sunt ut Luna, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 116 ad 125; et quod Lux ex illis sit Divinum Verum, n: 127 ad 140 ibi. Apud Eundem „*Non occidet amplius Sol tuus, et Luna tua non colligetur, quia Jehovah erit tibi in lucem aeternitatis, et implebuntur dies luctus tui*“ LX: 20; agitur ibi de Domino, et de novo coelo et nova terra, hoc est, de Ecclesia ab Ipso instauranda; quod non periturum bonum amoris in Dominum et bonum charitatis erga proximum illis qui in ea Ecclesia, intelligitur per quod non occidet amplius Sol tuus, et Luna tua non collige-

tur, Dominus enim apparet illis qui in bono amoris in Ipsum sunt ut Sol, et illis qui in veris ex bono charitatis erga proximum ut Luna, inde per Solem tuum significatur bonum amoris in Dominum, et per Lunam tuam bonum charitatis, quod in sua essentia est Verum ex bono; quod in aeternum erunt in veris ex bono amoris et in veris ex bono charitatis, intelligitur per quod Jehovah erit tibi in lucem aeternitatis, et quod implebuntur dies luctus tui, lux aeternitatis dicitur de illis qui in bono amoris in Dominum sunt, et impletio dierum luctus de illis qui in bono charitatis erga proximum seu in veris ex bono, luctus enim apud illos qui ab Ecclesiis Antiquis fuerunt, repraesentabat dolorem propter amissum seu deperditum verum et bonum, quod implebuntur significat quod finientur, et sic quod in veris ex bono erunt. Ex his constare potest, quid significatur per quod Sol factus sit sicut saccus cilicinus, et Luna facta sit sicut sanguis, quod nempe bonum amoris in Dominum disparatum sit, et inde verum falsificatum; similia paene significantur in sequentibus his locis; apud Esajam „*Ecce dies Jehovae venit saevus, et indignationis et excandescentiae irae, ad ponendum terram in vastitatem, et peccatores ejus perdat ex ea; nam stellae coelorum et sidera eorum non lucent luce sua; obtenebratur Sol in ortu suo, et Luna non splendere facit lumen suum: visitabo super orbem malitiam, et super impios iniquitatem eorum*“ XIII: 9. 10. 11; per diem Jehovae saevum, indignationis et excandescentiae irae, significatur dies ultimi Judicii; per quod stellae coelorum et sidera eorum non luceant luce sua, obtenebretur Sol in suo ortu, et Luna non splendere faciat lucem suam, significatur quod perierint cognitiones boni et veri, tum bonum amoris in Dominum, et bonum charitatis erga proximum, et inde verum quod verum fidei vocatur, per stellas enim significantur cognitiones boni, per sidera cognitiones veri, per Solem bonum amoris in Dominum, et per lunam bonum charitatis erga proximum, quod in sua essentia est verum ex bono, et vo-
[600] catur verum fidei; Sol dicitur obtenebrari in ortu suo, et Luna non splendere facere lucem suam, non quod Sol et Luna in Coelis Angelicis obtenebretur, nam Sol ibi semper

in suo jubare est, et Luna in suo splendore, sed coram illis qui in malis et inde falsis sunt, bona et vera ita sunt, quare secundum apparentiam ita dictum est, illi enim qui in malis et inde falsis sunt, avertunt se a bono amoris et charitatis, proinde a Domino, et tunc non volunt nisi quam malum et non cogitant nisi quam falsum, et qui non aliud volunt et cogitant, non vident nisi caliginem et tenebras in talibus quae Coeli et Ecclesiae sunt: quia tales intelliguntur apud quos Sol obtenebratur et Luna non splendere facit lucem suam, ideo dicitur, ad ponendum terram in vastitatem, et peccatores ejus perdat ex ea, et dein, visitabo super orbem malitiam et super impios iniquitatem eorum, per terram et orbem significatur Ecclesia, et per poni illa in vastitatem significatur quod non amplius aliquod bonum, et per visitare super orbem malitiam et super impios iniquitatem eorum, significatur Ultimum Judicium. Apud Ezechielem „*Obtegam, cum exstinxero te, coelos, et atrabo stellas eorum, Solem nube obtegam, et Luna non lucere faciet lucem suam; omnia luminaria lucis in Coelis atrabo super te, et dabo tenebras super terra tua*“ XXXII: 7. 8; haec dicta sunt de Pharaone rege Aegypti, per quem ibi significatur naturalis homo separatus a spirituali, is cum separatus est prorsus in caligine et tenebris est quoad omnia quae Coeli et Ecclesiae sunt, et quantum separatus est tantum negat illa, nam naturalis homo nihil videt in talibus a se, sed per spiritualem a Domino, naturalis enim homo est in mundi calore et luce, at spiritualis est in coeli calore et luce; ex his patet quid per singula ibi intelligitur, quod nempe per obtegam, cum exstinxero te, coelos, significentur interiora quae sunt in luce coeli; per atrabo stellas eorum, significentur cognitiones boni et veri; per Solem nube obtegam, significetur bonum amoris in Dominum, per Luna non lucere faciet lucem suam, significetur bonum charitatis erga proximum et inde verum fidei; per omnia luminaria lucis atrabo super te, significantur omnia vera; et per dabo tenebras super terra tua, significantur falsa. Apud Joëlem „*Venit dies Jehovae, dies tenebrarum et caliginis, dies nubis et obscuritatis, coram Ipso commota est terra, Sol et Luna atrati sunt, et stellae con-*

traxerunt splendorem suum“ II: [1. 2.] 10: apud Eundem *„Sol vertetur in tenebras, et Luna in sanguinem, antequam venit dies Jehovae magnus et terribilis“* III: 4: Apud Eundem *„Propinquus est dies Jehovae in valle decisa, Sol et Luna atrati sunt, et stellae contraxerunt splendorem suum“* IV: [14.] 15: Apud Evangelistas *„Statim post afflictionem dierum illorum, Sol obscurabitur, et Luna non dabit lucem suam, et stellae cadent de Coelo“* Matth: XXIV: 29. Marc: XIII: 24. 25. In Apocalypsi *„Quartus Angelus clanxit, et percussa est tertia pars Solis, et tertia pars Lunae, et tertia pars stellarum, et tertia pars eorum obtenebrabatur, et dies non lucebat tertia sui parte, noxque similiter“* VIII: 12: et alibi *„Ascendit fumus e puteo abyssi, sicut fumus fornacis magnae, et obscuratus est Sol et aër e fumo“* IX: 2; quod in his locis per Solem et Lunam atratos et obtenebratos, intelligatur quod non bonum amplius nec verum, constat ex illis quae supra dicta sunt, quare non ulterius explicantur. Quoniam talia per obtenebratum Solem significantur, ideo cum Dominus super cruce fuit, quia ab Ecclesia, quae tunc apud
[601] Judaeos erat, prorsus rejectus fuit, et inde illi in densis tenebris seu falsis fuerunt, Sol obscuratus est, de quo ita apud Lucam *„Hora sexta tenebrae factae sunt super totam terram, usque ad horam nonam, obtenebratus enim est Sol“* XXIII: 44. 45; hoc factum est in signum et indicium, quod negatus sit Dominus, et quod inde non aliquod bonum et verum esset apud illos qui ab Ecclesia, omnia enim signa e coelis apud illos repraesentabant et significabant talia quae Ecclesiae sunt, ex causa quia Ecclesia apud illos erat Ecclesia repraesentativa, seu constabat ex talibus in externis quae repraesentabant et inde significabant interna Ecclesiae; quod tenebrae factae fuerint super totam terram, significabat quod non nisi quam falsa mali essent apud illos qui ab Ecclesia, tota terra est tota Ecclesia, et tenebrae significant falsa; quod tribus horis, nempe ab hora sexta ad nonam, significabat quod merum falsum et prorsus non aliquod verum, tria enim significant plenum, totum et prorsus, ac sex et novem significant omnia in complexu, hic falsa et mala; et quoniam

falsa et mala apud illos erant quia negatus est Dominus, ideo dicitur, et tenebrae factae sunt et obtenebratus est Sol, per Solem qui obscuratus intelligitur Dominus, qui obscuratus dicitur quando falsa in Ecclesia tantum regnant ut non agnoscatur, ac tantum mala ut crucifigatur; quod omnia et singula quae in Verbo de Passione Domini memorantur, significent, videatur supra n: 64. 83. 195 f. Apud Micham „*Dixit Jehovah contra Prophetas seducentes populum; nox erit vobis pro visione, et tenebrae orientur vobis pro divinatione, et occidet Sol super prophetas, et nigrescet super iis dies*“ III: 5. 6; quid haec in sensu spirituali significant, videatur supra n: 372, ubi explicata sunt. Apud Amos „*Fiet in die illo, occidere faciam Solem in meridie, et obtenebrabo terram in die lucis*“ VIII: 9; per haec significatur, quod in Ecclesia ubi Verbum, ex quo sciri potest quid bonum et verum, usque non sit nisi quam malum et falsum; occidere facere Solem, et obtenebrare terram, significat malum vitae et falsum doctrinae in Ecclesia, per solis enim ortum significatur bonum amoris quod est bonum vitae, et per solis occasum significatur malum amoris quod est malum vitae, et per obtenebrationem terrae significatur falsum doctrinae inde, tenebrae significant falsa, et terra Ecclesiam; per in meridie et in die lucis, significatur quando ibi possunt esse cognitiones boni et veri, quia Verbum habent, meridies significat ubi cognitiones boni, et dies lucis ubi cognitiones veri; quod ex Verbo, est quia haec dicuntur de Ecclesia ubi Verbum. Apud Habakuk „*Commoti sunt montes, inundatio aquarum transivit, Sol, Luna stetit sede, in lucem tela tua abeunt, in splendorem fulmen hastae tuae*“ III: 10. 11; in eo Capite agitur de adventu Domini, et de Ultimo Judicio tunc ab Ipso; per quod commoti sunt montes, inundatio aquarum transivit, significatur quod rejecti sint qui in amore sui et mundi per falsa mali in quae immissi, montes significant amores sui et mundi, et inundatio aquarum significat immissionem in falsa inde, aquae sunt falsa, et inundatio est immissio; quod tunc illis non appareant vera et bona genuina, sed loco illorum vera et bona fatua, quae in se sunt falsa et mala, significatur per in lucem tela tua

abeunt, in splendorem fulmen hastae, tela seu fulgura significant vera fatua quae in se sunt falsa, ac fulmen hastae significat bona fatua quae in se sunt mala falsi; talia enim
[602] signa apparent in Mundo spirituali apud illos qui in falsis ex amoribus sui et mundi sunt, quando ultimum Judicium est, et tales rejiciuntur. Quoniam apud eum Prophetam dicitur, *Sol et Luna steterunt sede sua*, explicabitur etiam quid significatur per quod Sol in Gibeone quieverit et Luna in valle Ajalonis, de quo ita apud Josuam „*Tunc loquutus est Josua Jehovae, et dixit in oculis Israëlis, Sol in Gibeone quiesce, et Luna in valle Ajalonis; et quievit Sol et Luna stetit, usque dum ulta est gens hostes suos; nonne hoc scriptum est super Libro Recti; et stetit Sol in medio coeli, nec festinavit occidere quasi diem integrum*“ X: 12. 13; quod dicatur Sol stetisse in Gibeone, et Luna in valle Ajalonis, significabat quod Ecclesia prorsus vastata fuerit quoad omne bonum et verum, pugnabatur enim tunc contra Regem Hierosolymae, et reges Emorraeorum, et per Regem Hierosolymae significatur Verum Ecclesiae prorsus vastatum per falsa, et per reges Emorraeorum significatur bonum Ecclesiae vastatum per mala, ideo illi Reges percussi fuerunt lapidibus grandinis, per quos significantur tetra falsa mali; dicitur quod Sol et Luna steterint sede, nempe coram filiis Israëlis ut hostes suos viderent, sed hoc est propheticum, tametsi historice relatum est, ut constare potest ex eo, quod dicatur *nonne hoc scriptum est super Libro Recti*, qui Liber fuit propheticus, a quo illa desumpta sunt, quapropter ex illo Libro etiam dicitur, *usque dum ulta est Gens hostes suos*, et non *usque dum filii Israëlis ulti sunt hostes suos*, Gens enim prophetice dicitur; idem etiam constare potest ex eo, quod hoc Miraculum, si prorsus ita factum fuisset, invertisset universam Mundi naturam, quod non faciunt reliqua Miracula in Verbo; quare ut sciretur quod hoc prophetice dictum esset, dicitur *nonne ita scriptum est super Libro Recti:* quin usque quod Lux illis e Coelo data sit, Lux sicut Solis in Gibeone, et Lux sicut Lunae in valle Ajalonis, non dubitandum est. Apud Jeremiam „*Elanguescet quae pepererat septem, exspirabit animam suam, occidet sol ejus cum*

adhuc dies, pudefiet et erubescet, et reliquias eorum gladio dabo coram hostibus eorum" XV: 9; per elanguescet quae pepererat septem, exspirabit animam suam, significatur Ecclesia cui Verbum, et per id omnia vera data sunt, quod peritura, parere septem est donari omnibus veris Ecclesiae, similiter ac in Libro I Samuelis Cap: II: 5, videatur supra n: 257; per occidet sol ejus cum adhuc dies, significatur quod periturum bonum Ecclesiae, tametsi Verbum ei est, et per id potest in luce esse; pudefiet et erubescet nempe Sol, significat quia bonum et verum non recipiuntur, sed malum et falsum, ut quoque patet a mox sequente loco apud Esajam; reliquias eorum gladio dabo coram hostibus eorum, significat quod omne residuum bonum et verum periturum sit per falsum ex malo, reliquiae sunt omne residuum, gladio dari est perire per falsa, hostes sunt mala. Apud Esajam „*Visitabit Jehovah super exercitum altitudinis in altitudine, et super reges terrae super terra, tunc erubescet luna et pudefiet sol*" XXIV: 21. 23; visitare significat destruere, quia visitatio praecedit Judicium, quando destruuntur illi qui in malis et inde falsis sunt; per exercitum altitudinis in altitudine, significantur omnia mala quae ex amore sui, per exercitum omnia mala, per reges terrae falsa omnis generis, et per terram significatur Ecclesia; inde constare potest, quid significatur per visitabit Jehovah super exercitum altitudinis in altitudine, et super reges [603]
terrae super terra; quod dicatur super exercitum altitudinis in altitudine, est quia illi qui in amore sui sunt, in Mundo spirituali alta loca petunt; per tunc erubescet Luna et pudefiet Sol, significatur quod non amplius receptio Divini Veri ac Divini Boni, luna et sol significant verum fidei et bonum amoris, quae dicuntur erubescere et pudefieri quando non amplius recipiuntur, sed loco eorum falsum et malum. Apud Davidem „*Jehovah qui fecit coelos per intelligentiam suam, expandit terram super aquis, fecit luminaria magna, Solem in dominium in die, Lunam et stellas in dominium in nocte: percussit Aegyptum in primogenitis eorum, et eduxit Israëlem e medio eorum*" Psalm: CXXXVI: 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11; qui nihil novit de sensu spirituali

Verbi, opinaturus est quod haec nihil aliud involvant, quam quae exstant in sensu literae, sed usque singula involvunt talia quae sunt sapientiae Angelicae, quae omnia sunt Divina coelestia et spiritualia; nova creatio seu regeneratio hominum Ecclesiae, a quibus Ecclesia, per illa describitur; per Coelos quos per intelligentiam suam fecit, significantur interna hominum Ecclesiae, quae una voce spiritualis homo vocantur, ubi intelligentia residet, et ubi coelum illorum est; per terram quam super aquis expandit significatur externum Ecclesiae, quod una voce naturalis homo vocatur, hic expandi super aquis dicitur, quia ibi sunt vera per quae regeneratur, aquae sunt vera; per luminaria magna, Solem, Lunam et stellas, significantur bonum amoris, verum ex illo bono, et cognitiones boni et veri, per Solem bonum amoris, per Lunam verum ex illo bono, et per stellas cognitiones boni et veri; quod Sol dicatur factus in dominium in die, est quia dies significat lucem spiritualis hominis, ei enim est illustratio et perceptio ex bono amoris; et quod dicatur quod Luna et stellae sint factae in dominium in nocte, est quia nox significat lucem naturalis hominis, hujus enim lux ad lucem spiritualis hominis est comparative sicut lux noctis a luna et stellis ad lucem diei a sole; quia agitur de regeneratione hominum Ecclesiae, ideo etiam sequitur, percussit Aegyptum in primogenitis eorum, et eduxit Israëlem e medio illorum, per Aegyptum enim significatur naturalis homo qualis est a nativitate, quod nempe in meris falsis ex malo, primogenita ejus sunt quae primaria, destructio horum, dum regeneratur homo, intelligitur per quod percussit Aegyptum in primogenitis eorum; per Israëlem significatur spiritualis homo; et per educere eum e medio eorum, significatur aperire illum, et sic regenerare; homo enim Ecclesiae regeneratur a Domino per dissipationem falsorum ex malis quae in naturali homine, et per aperitionem spiritualis hominis, quod fit a Domino per lucem spiritualem, quae est Divinum Verum. Similia significantur per haec in Genesi *„Fecit Deus duo Luminaria magna, Luminare magnum ad dominandum die, et Luminare minus ad dominandum nocte, et stellas“* I: 16; agitur enim in eo Capite de nova creatione seu regeneratione

hominum, ex quibus Ecclesia Antiquissima, quae describitur in sensu literae per Creationem Coeli et Terrae. Similia etiam significantur per haec apud Jeremiam „*Sic dixit Dominus Jehovih, dans Solem in lucem diei, statuta Lunae et Stellarum in lucem noctis*“ XXXI: 35; per statuta Lunae et stellarum significantur omnia quae in naturali homine secundum leges ordinis fiunt. Apud Davidem „*Laudate Jehovam omnes Angeli Ejus, laudate Ipsum omnes Exercitus Ejus, laudate Ipsum Sol et Luna, laudate Ipsum* [604]
omnes stellae lucis, laudate Ipsum Coeli coelorum“ CXLVIII: 2. 3. 4; per laudare Jehovam significatur colere Ipsum; per Angelos significantur qui in Divinis Veris ex bono amoris sunt, quia illi sunt Angeli; per omnes exercitus significantur bona et vera in omni complexu; per Solem et Lunam significatur bonum amoris et verum ex illo bono; per stellas lucis significantur cognitiones veri ex bono; per coelos coelorum significantur bona et vera tam interna quam externa; quia homo colit Dominum ex illis quae apud se ex Domino sunt, ita ex bonis et veris quae apud illum, homo etiam est homo ex illis, ideo dicitur ad illa, nempe ad Solem, Lunam et stellas, per quae significantur bona et vera, ut laudent, hoc est, colant Jehovam; quis non scit, quod non Sol, luna et stellae laudent, hoc est, colant. Apud Mosen „*De Josepho dixit, benedicta a Jehovah terra ejus, de pretiosis Coeli, de rore, de abysso etiam jacente infra, et de pretiosis proventuum Solis, et de pretiosis producti mensium*“ Deutr: XXXIII: 13. 14; haec in Benedictione filiorum Israëlis a Mose, et quia per Josephum intelliguntur spirituales coelestes, qui sunt qui in Regno spirituali supremi sunt, et inde communicant proxime cum illis qui in Regno coelesti Domini sunt; per terram ejus significatur Regnum spirituale illud, tum Ecclesia quae ex illis; per pretiosa coeli, rorem et abyssum etiam jacentem infra, significantur spiritualia coelestia in interno et externo homine; per pretiosa proventuum solis et pretiosa producti mensium, significantur omnia quae procedunt ex coelesti Regno et quae procedunt ex spirituali Regno Domini, ita bona et vera inde, per solem enim significatur bonum amoris in Dominum a Domino,

quod bonum est illis qui in coelesti Regno Domini sunt; per proventus ejus significantur omnia quae inde procedunt; per producta mensium significantur omnia quae procedunt ex spirituali Regno Domini, menses hic significant similia quae lunae, nempe vera ex bono, eadem enim vox est utrisque in Lingua originali; sed qui non scit aliquid de binis Regnis Coeli, Coelesti et Spirituali, et de conjunctione illorum per intermedios, in obscuro erunt de illis quae nunc dicta sunt; at de Regnis illis et de intermediis videantur quae in Opere de Coelo et Inferno n: 20 ad 28, allata sunt. Apud Esajam „*Ponam pyropum soles tuos, et portas tuas in lapides carbunculi, et omnem finem tuum in lapides desiderii*“ LIV: 12; haec dicta sunt de Gentibus extra Ecclesiam, a quibus nova Ecclesia a Domino instauranda erat; et per ponam sicut pyropum soles tuos, significatur quod bona ex igne amoris coruscantia, soles ibi sunt bona amoris, et pyropus est coruscatio sicut ex igne; per ponam portas tuas in lapides carbunculi, significatur quod vera ex bono splendentia, portae sunt vera intromittentia, in specie doctrinalia quae ex bono, nam omnia vera doctrinae, quae genuina, procedunt ex bono, et sunt boni, et lapides carbunculi significant illorum splendorem ex bono; omnes enim lapides pretiosi significant vera ex bono, color, splendor et ignis eorum indigitant quale veri ex bono; per ponam omnem finem eorum in lapides desiderii, significatur quod vera scientifica, quae naturalis hominis, ex bono amoena et jucunda erunt, per finem enim simile intelligitur quod per fundamentum, et hoc est naturalis homo, quia in illis, quae ibi, terminantur bona et vera spiritualis hominis, et lapides desiderii sunt vera ex
[605] bono amoena et jucunda: per illa intelliguntur bona et vera Verbi, quae apud illos qui e nova Ecclesia, quae talia erunt: quod sol significet bonum amoris, patet etiam ex eo, quod dicantur soles in plurali. Apud Hiobum „*Num laetatus, quod multae facultates mihi, et quod ingentes invenisset manus mea; num vidi lucem quod splenderet, et lunam quod clara ingrederetur, et seduxit se in occulto cor meum, et osculata est manus mea os meum*“ XXXI: 25. 26. 27: per haec in sensu spirituali intelligitur, quod non ex proprio

acquisiverit sibi intelligentiam, et quod non ex illa sibi meritum fecerit et gloriatus sit; nam num laetatus quod multae facultates mihi, et quod ingentes invenisset manus mea, significat num gloriatus sit quod ei intelligentia, et quod ex proprio sibi illam acquisivisset; facultates sunt cognitiones boni et veri, per quas intelligentia, et quod ingentes invenisset manus mea, est num ex proprio acquisivisset; num vidi lucem quod splenderet, et lunam quod clara ingrederetur, significat num vera spiritualia, quae faciunt intelligentiam, lux et luna significant vera spiritualia; et seduxit se in occulto cor meum, et osculata est manus mea os meum, significat num inde intus gloriatus sim, et num vindicaverim illa mihi. Apud Matthaeum „*Ut sitis filii Patris vestri qui in Coelis, qui solem suum exoriri facit super malos et bonos, et pluviam mittit super justos et injustos*" V: 45; agitur ibi de charitate erga proximum, ut patet ab antecedentibus et sequentibus ibi, et in specie de Judaeis, qui pro inimicis habebant gentes, et pro amicis suos; quod illos diligerent aeque ac suos, illustratur a Domino per hanc comparationem; sed quia omnes comparationes in Verbo ex correspondentiis sunt, et inde significant, sicut reliqua quae non comparative dicta sunt, ideo quoque haec comparatio, et per quod Pater in Coelis solem suum exoriri faciat super malos et bonos, et pluviam mittat super justos et injustos, significatur quod Dominus e Coelo aeque influat cum Divino Bono amoris et cum Divino Vero apud illos qui extra Ecclesiam Judaicam sunt ac apud illos qui intra illam, sol etiam ibi significat bonum amoris, ac pluvia Divinum Verum; mali et injusti significant in sensu interno illos qui ab Ecclesia Judaica erant, quia illi non receperunt, ac boni et justi illos qui extra Ecclesiam illam et receperunt: in genere sunt omnes mali et boni ac justi et injusti qui intelliguntur, nam Dominus aeque influit cum bono et vero apud omnes, sed non omnes aeque recipiunt. Quia Sol significat Dominum quoad Divinum Amorem, ideo vocatur *Sol justitiae* apud Malachiam, Cap: III: 20; ac *Sol et scutum* apud Davidem Psalm: LXXXIV: 12. Quia Sol significat bonum amoris in Dominum apud hominem, inde [per] ab ortu solis ad occasum

ejus, significantur omnes qui in bono amoris in Dominum sunt a primis ad ultimos, ab ortu solis a primis, et ad occasum solis ad ultimos, ut in sequentibus his locis; apud Malachiam „*Ab ortu Solis usque ad occasum magnum Nomen meum inter gentes*" I: 11: apud Davidem „*Ab ortu Solis usque ad occasum laudatum Nomen Jehovae*" Psalm: CXIII: 3: apud Eundem „*Deus Deus Jehovah loquitur, et convocabit terram ab ortu Solis ad occasum ejus*" Psalm: L: 1: apud Esajam „*Ut cognoscant ab ortu Solis et ab occasu quod non praeter Me*" XLV: 6: apud Eundem „*Timebunt ab occasu Solis Nomen Jehovae, et ab ortu Solis gloriam Ipsius*" LIX: 19: apud Eundem „*Excitabo a septentrione*
[606] *qui veniet, et ab ortu Solis qui invocabit Nomen meum*" XLI: 25; quod ab ortu solis ad occasum ejus significet omnes a primis ad ultimos qui in bono amoris in Dominum sunt, est quia omnes in Coelo habitant secundum plagas, illi qui in bono amoris in Dominum sunt ab oriente solis ad occidentem, illi qui in oriente habitant, sunt qui in bono amoris claro sunt, et illi qui in occidente qui in bono amoris obscuro, inde est quod per ab ortu solis ad occasum ejus significentur omnes a primis ad ultimos qui in bono amoris: quod apud Esajam dicatur, excitabo a septentrione qui veniet et ab ortu solis, significat quod qui extra Ecclesiam sunt et qui intra illam, nam septentrio significat obscurum veri, ita illos qui extra Ecclesiam sunt, quia illi in obscuro quoad vera sunt, ex causa quia non habent Verbum et inde non sciunt aliquid de Domino; et ortus solis significat illos qui intra Ecclesiam sunt, quia habent Verbum, in quo Dominus semper est praesens, et sic in ortu: quod per Orientem seu Ortum solis, et per Occidentem seu Occasum solis intelligatur bonum amoris in claro et bonum amoris in obscuro, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 141. 148. 149. 150; et quod per Septentrionem verum in obscuro, in eodem Capite n: 148. 149. 150, ibi enim agitur de quatuor Plagis in Mundo spirituali. Per Occasum solis etiam significatur status Ecclesiae cum in ignorantia est, qui status est ejus primus, et per ortum solis significatur status ejus cum in luce est. Per occasum solis etiam significatur status Ec-

clesiae cum in malis et inde falsis est, et per ortum solis cum in bonis et inde veris est. Primus status Ecclesiae cum adhuc in ignorantia est, significatur per inchoationem Paschatis in Vespera cum occidit sol, secundum haec apud Mosen „*Sacrificabis Pascha in Vespera cum occiderit Sol, tempore stato exitus tui ex Aegypto*" Deutr: XVI: 6; per festum enim Paschatis significabatur celebratio Domini propter liberationem a damnatione, quae fit per regenerationem, et in supremo sensu recordatio glorificationis Humani Domini, quia inde liberatio, videatur n: 7093. 7867. 9286 ad 9292. 10655; et quia primus status regenerationis est status ignorantiae, ideo inchoabatur festum illud in vespera cum occidit Sol; is status etiam significatur per exitum filiorum Israëlis ex Aegypto, nam in Aegypto in statu servo erant, et inde in statu ignorantiae, quare dicitur in tempore stato exitus ab Aegypto. Ultimus status Ecclesiae, qui est quando Ecclesia in falsis et malis est, qui status est ultimus ejus, significatur per occasum solis apud Mosen „*Cum prope esset Sol ad occidendum, somnus gravis cecidit super Abramum; et ecce terror et tenebrae magnae ceciderunt super eum: tandem cum sol occidisset, et tenebrae factae essent, ecce furnus fumi et fax ignis, quae transivit inter frusta illa*" Genes: XV: 12. 17; haec dicta sunt de posteritate Abrami ex Jacobo, seu de Gente Israëlitica et Judaica, et per cum esset sol prope ad occidendum, et per tandem cum sol occidisset, significatur ultimus status Ecclesiae apud illam gentem, quod essent in meris falsis et malis; tenebrae magnae et furnus fumi significant falsa ex malo, et fax ignis significat tetrum amorem sui, ex quo illis mala et falsa. Sicut pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita quoque Sol et Luna, et in eo sensu significat Sol amorem sui, et Luna falsa inde; causa quod per Solem et Lunam illa significentur, est quia illi qui solum in naturali idea sunt et non in spirituali, non [607]
ultra naturam cogitant, et inde cum vident a duobus illis Luminaribus, seu ab eorum luce et calore omnia oriri et quasi vivere in Tellure, putant ibi esse dominia universi; superius non elevant cogitationes: haec faciunt omnes illi

qui in amore sui sunt et inde in malis et falsis, sunt enim mere naturales et sensuales homines, et mere naturalis et sensualis homo non ultra naturam cogitat, quod enim non videt et tangit, hoc credit nihil esse: Antiqui, apud quos omnia Ecclesiae constabant ex repraesentativis spiritualium in naturalibus, et apud quos ideo Sol significabat Dominum quoad Divinum Bonum, ac Luna Ipsum quoad Divinum Verum, et qui ideo in cultu verterunt facies suas ad ortum Solis, illi ex iis qui in amore sui fuerunt, et inde mere naturales et sensuales, coeperunt Solem et Lunam oculis visos colere pro summis diis; et quia solum illi hoc fecerunt seu persuaserunt aliis facere, qui in amore sui et inde in malis et falsis fuerunt, ideo per Solem significatur amor sui, et per Lunam falsum inde: hoc adhuc evidentius constat ex spiritibus in altera vita, qui tales fuerunt in mundo, hi avertunt faciem a Domino, et vertunt illam ad quoddam caliginosum et tenebricosum ibi, quae loco solis et lunae mundi sunt, ex opposito ad Solem et Lunam Coeli Angelici, de quibus videantur plura in Opere de Coelo et Inferno n: 122. 123: antiquitus, cum omnis Cultus Divinus repraesentativus fuit, a talibus Cultus Solis et Lunae institutus est; at hodie, cum repraesentativa cessarunt, in Orbe Christiano non datur cultus solis et lunae, sed pro illis cultus sui, qui est apud quos amor imperandi praedominatur: inde nunc patet, quid significatur per solem et lunam in opposito sensu. Quod antiquitus coluerint solem et lunam, manifestum est a Gentilibus, qui posuerunt illis fana, de quibus in multis Historiis; quod etiam Aegyptii, ac Judaei et Israëlitae, constat ex Verbo: quod Aegyptii, apud Jeremiam „*Rex Babelis veniet et percutiet terram Aegypti, et confringet statuas domus Solis in terra Aegypti*“ XLIII: 11. 13: quod etiam Judaei et Israëlitae, apud Ezechielem „*Vidi facies eorum versus orientem, iidemque incurvabant se versus orientem Solis*“ VIII: 16; agitur ibi de abominationibus Hierosolymae: in II Libro Regum „*Joschiah Rex abolevit sacerdotes idololatricos suffientes Baali, Soli, Lunae et Astris, et omni exercitui coelorum: abolevit insuper equos, quos posuerunt reges Jehudae Soli ab introitu do-*

mus Jehovae, et currus Solis combussit igne" XXIII: 5. 11: apud Jeremiam *„Extrahent ossa regum Jehudae, ossa principum ejus, et ossa sacerdotum ejus, et ossa prophetarum ejus, et ossa habitatorum Hierosolymae, et expandent ea Soli et Lunae et omni exercitui coelorum, quae adamaverunt, et quibus serviverunt"* VIII: 1. 2: et praeterea Cap: XLIV: 17. 18. 19. 25. Deutr: IV: 19. Cap: XVII: 3. 5. Quoniam per Moabum in Verbo significantur illi qui in vita falsi sunt ex amore sui, et per cultum eorum cultus sui, ideo cum populus Israëliticus accessit ad cultum populi Moabitici, mandatum est ut Capita populi suspenderentur coram Sole, de qua re ita apud Mosen *„Filiae Moabi vocarunt populum ad sacrificia deorum suorum, et comedit populus, et incurvavit se diis eorum, imprimis adjunxit se Israël Baalpeori; quare dixit Jehovah ad Mosen, sume omnia Capita populi, et suspende ea coram Sole"* Num: XXV: 1. 2. 3. 4; quod Moabus significet illos qui in vita falsi sunt ex amore sui, et inde qui adulterant bona Ecclesiae, videatur [in Arcanis Coelestibus] n: 2468. 8315; inde etiam patet, quod Sol [608]
mundi significet amorem sui. Quoniam amor sui mittit hominem in suum proprium, et in eo detinet illum, spectat enim se jugiter, et proprium hominis non est nisi quam malum, et ex malo est omne falsum, ideo per aestum solis significatur adulteratum Verum, quod in sua essentia est falsum mali; hoc per aestum solis significatur in sequentibus his locis; in Apocalypsi *„Quartus Angelus effudit phialam suam in solem, et datum est illi aestu adurere homines per ignem"* XVI: 8: et alibi *„Non esurient amplius, neque cadet super eos sol, neque ullus aestus"* VII: 16. Apud Davidem *„Interdiu Sol non percutiet te, aut Luna in nocte, Jehovah custodiet te ab omni malo, custodiet animam tuam"* Psalm: CXXI: 6. 7; per solem ibi intelligitur amor sui, et per lunam falsum inde; quia ex illo amore est omne malum et ex hoc falsum, ideo dicitur quod Jehovah custodiet te ab omni malo, et custodiet animam tuam, per animam significatur vita veri. Apud Matthaeum *„Alia semina ceciderunt super petrosa, ubi non habebant humum multam; et cum*

Sol exortus est, exusta sunt, et propterea quia non habebant radicem, exaruerunt" XIII: 5. 6. Marc: IV: 5. 6; per semina significantur vera ex Verbo, seu quae homo recipit a Domino, nam dicitur postea, quod Filius hominis sit qui seminat; per petrosa significatur fides historica, quae fides est fides alterius in se, credit enim verum esse, non quod videat id in se, sed quia alter, cui fidit, ita dixit; per humum significatur bonum spirituale, quia hoc recipit vera sicut humus semina; per solis exortum significatur amor sui, et per exuri et exarescere significatur adulterari et perire; inde patet, quid per illa Domini verba in serie significatur, nempe quod vera ab infantia implantata ex Verbo seu ex praedicatione, cum homo incipit ex se cogitare, per concupiscentias ex amore sui adulterentur ac pereant; sunt quidem omnia, quae in Verbo sunt, vera, sed adulterantur per ideas cogitationis de illis et per applicationes, unde vera apud illos non sunt vera nisi quoad solam enuntiationem eorum; causa quod ita, est quia omnis vita veri est ex bono spirituali, et bonum spirituale residet in mente superiore seu interiore, quae vocatur mens spiritualis; haec mens non aperiri potest apud illos qui in amore sui sunt, nam in singulis spectant ad se, si elevant oculos suos ad Coelum, usque tamen cogitatio spiritus eorum haeret in intuitione sui, et inde ex igne gloriae suae excitat sensualia externa et corporea, quae a pueritia edocta sunt, ad imitandum affectiones, quales sunt spirituali homini. Legitur apud Jonam quod exaresceret Kikajon qui ascendit super illum, et quod percuteret Sol caput ejus ut aegre haberet; haec quia non intelliguntur absque explicatione per sensum internum, paucis explicanda sunt; de his ita legitur apud Jonam *„Jehovah praeparavit Kikajonem, qui ascendit super Jonam, ut èsset umbra super capite ejus, ad avertendum malum illius, et Jona laetatus super Kikajone; et praeparavit Deus vermem cum ascenderet aurora die postero, qui percussit Kikajonem ut exaresceret: insuper factum est cum oriretur sol, ut praepararet Deus ventum orientalem exsiccantem, et percuteret sol caput Jonae, et aegre haberet, unde petiit animae suae mori: tunc dixit Deus*

ad Jonam, num juste exarsit tibi super Kikajone, dixit [609]
juste exarsit mihi usque ad mortem; dixit Jehovah, tu clementia usus es super Kikajone, in quo non laborasti; non perfectum fecisti, quia filius noctis factus es, et filius noctis perit: Ego non clementia utar super Ninive, urbe magna, in qua sunt plures quam duodecim myriades hominum" IV: 6 ad 11; describitur per haec genius gentis Judaicae, quod sint in amore sui et inde in falsis; Jonas erat ex illa gente, quare etiam missus est ad Niniven, apud gentem enim Judaicam erat Verbum, unde docere potuerunt illos qui extra Ecclesiam erant, quae Gentes vocantur, hae per Niniven significantur: quia gens Judaica erat prae aliis in amore sui et in falsis ex illo amore, inde non aliis bene voluerunt quam sibi ipsis, non autem gentibus, sed has oderunt; et quia talis fuit illa gens et Jonas repraesentavit illam, ideo exarsit illi valde, quod Jehovah pepercerit Ninive, nam dicitur, *aegre fuit Jonae aegritudine magna, ita ut exarserit illi*, et ex aegritudine irae dixerit, *„sume Jehovah animam meam a me, quia bona mors mea prae vita mea"* Vers: 1. 3; hoc malum apud illam gentem significatur per Kikajonem, quem vermis percussit, ut exaresceret; per solem qui percuteret caput Jonae significatur amor sui qui fuit illi genti, et per ventum orientalem exsiccantem falsum inde, et per vermem qui percussit Kikajonem significatur destructio mali et inde falsi; quod hoc per Kikajonem significetur, patet ex his in descriptione illa, quod Jonas primum laetatus sit super Kikajonem, et postquam Kikajon percussus esset a verme et exaruisset, quod exarserit illi usque ad mortem, et ex eo quod dicatur quod clementia usus esset super Kikajone; quod Gens Judaica, quia in tali amore et in tali inde falso, damnationi obnoxia sit, intelligitur per haec verba ad Jonam „non perfectum fecisti, quia filius noctis factus es, et filius noctis perit:" qualis Gens Judaica fuerat, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 248. Quod Amor sui hic et in praecedentibus locis significetur, est quia per solem in genuino spirituali sensu significatur amor in Dominum, et huic amori oppositus est amor sui; etiam Amor Divinus Domini, qui est praesens apud unumquemvis, vertitur in amo-

rem sui apud malos, nam omne influens in subjecto recipiente vertitur in conveniens suae naturae; prout calor solis purus in graveolentia in subjectis talis naturae, et lux solis pura in tetros colores in objectis talis receptionis: inde est, quod per solem qui percussit caput Jonae significetur amor sui, nempe in illo; et quoque apud Matthaeum, per solem exortum, quo exusta sunt semina super petrosis. In Apocalypsi „*Civitas nova Hierosolyma non opus habet sole et luna, ut luceant in illa, gloria enim Dei illustrat illam, et Lucerna ejus Agnus*“ XXI: 23. Cap: XXII: 5; per Solem ibi, quo non opus habebit Civitas nova Hierosolyma, significatur amor naturalis, qui in se spectatus est amor sui et mundi, et per lunam significatur lumen naturale, nam lumen naturale in se spectatum est ex amore naturali, et quale luminis secundum quale amoris: at amor spiritualis et lux spiritualis significatur per quod gloria Dei illustrabit illam, et Lucerna ejus Agnus: quod talis sensus illorum Verborum sit, patet manifeste ex his apud Esajam „*Non erit tibi sol amplius in lucem interdiu, et in splendorem luna*
[610] *non lucebit tibi, sed erit tibi Jehovah in lucem aeternitatis, et Deus tuus in decus tuum: non occidet amplius Sol tuus, et Luna tua non colligetur, quia Jehovah erit tibi in lucem aeternitatis, et implebuntur dies luctus tui*“ LX: 19. 20; similia per Solem et Lunam in priori loco significantur, quae supra in Apocalypsi, nempe per solem amor mere naturalis, et per lunam lumen naturale inde: at per Solem et Lunam in posteriori loco intelligitur Sol et Luna Coeli Angelici, et per solem illum significatur Divinus Amor Domini, et per Lunam Divinum Verum, ut supra explicatum est; nam primum dicitur, non erit tibi amplius sol in lucem interdiu, et in splendorem luna non lucebit tibi; et postea dicitur, non occidet amplius sol tuus, et luna tua non colligetur. Ex his nunc patet, quid Sol et Luna significant in utroque sensu.

402. Et stellae Coeli ceciderunt in terram, quod significet quod cognitiones boni et veri perierint, constat ex significatione stellarum, quod sint cognitiones boni et veri, de qua supra n: 72; et ex significatione cadere in terram,

quod sit perire, nam stellae cum cadunt in terram pereunt: similiter significatur, per quod *stellae cadant de Coelo*, apud Matthaeum Cap: XXIV: 29, et apud Marcum Cap: XIII: 25: quisque videre potest, quod per stellas non intelligantur stellae, illae enim non possunt cadere e Coelo, sunt enim fixae seu in loco suo statae, nec possunt cadere in terram, quia sunt majores terra, quare per illas significantur talia quae sunt lucis coeli, et dant lucem, quae sunt cognitiones boni et veri: apparent etiam in Coelo Angelico stellae, sed illae sunt apparentiae ex cognitionibus boni et veri, quare apparent circum illos qui in cognitionibus illis sunt, imprimis quando eas animo versant, et cum in desiderio sciendi illas sunt.

403. Sicut ficus dejicit grossos suos a magno vento concussa, quod significet quas naturalis homo per ratiocinationes suas depopulatus est, constat ex significatione ficus, quod sit naturalis homo, de qua sequitur; ex significatione grossorum ejus, quod sint illa quae in naturali homine, quae imprimis sunt cognitiones naturali homini implantatae ab infantia, et nondum maturae, quia solum auditae et inde receptae; et ex significatione magno vento concussa, quod sit quas naturalis homo per ratiocinationes depopulatus est, magno vento concuti significat hic ratiocinationes ex falsis mali, nam magnum in Verbo dicitur de bono et de malo, ventus de vero et de falso, et concuti ab illo de ratiocinatione inde: quod talia significentur per illa verba, tametsi comparative sunt dicta, est quia omnes comparationes in Verbo, similiter ac reliqua significant, sunt enim aeque correspondentiae. Cum his ita se habet, omnis homo nascitur a parentibus naturalis, sed fit a Domino spiritualis, quod dicitur e novo nasci seu regenerari; et quia nascitur naturalis, ideo cognitiones, quas ab infantia haurit, antequam fit spiritualis, implantantur memoriae ejus naturali; quando autem aetate provehitur, et incipit rationaliter intueri cognitiones boni et veri, quas ex Verbo seu ex praedicatione hausit, si tunc vitam agit malam, arripit et imbuit falsa quae cognitionibus illis opposita et contraria sunt, ac tunc, quia ratiocinandi dote pollet, ratiocinatur ex falsis contra cognitiones infantiae [611]

et pueritiae suae, quod cum fit, dejiciuntur illae, et loco earum succedunt falsa: haec itaque sunt, quae significantur per quod stellae cadant in terram, tanquam ficus dejicit grossos magno vento concussa. Quod ficus significet naturalem hominem, est ex correspondentia; in Coelo enim apparent horti et paradisi, ubi omnis generis arbores sunt, et unaquaevis arbor aliquid Divini, quod communicatur angelis a Domino, significat; in genere olea significat coeleste quod est boni amoris, vitis spirituale quod est veri ex illo bono, ac ficus naturale quod ex spirituali aut ex coelesti derivatur; et quia illae arbores talia significant, ideo etiam significant angelum aut hominem, apud quos illa sunt; in communi autem sensu significant totam societatem, quia unaquaevis societas in Coelis est formata ut sistat imaginem unius hominis; in spirituali autem sensu significant illae arbores Ecclesiam, olea Ecclesiam coelestem, vitis Ecclesiam spiritualem, et ficus Ecclesiam naturalem, quae est Ecclesia externa correspondens internae; ex his constare potest, unde est quod dicatur quod ficus significet naturalem hominem, hoc est, naturale apud hominem; quod ficus illud, et in communi Ecclesiam externam significet, patet quoque ab aliis locis in Verbo ubi nominatur, ut ab his sequentibus; apud Esajam „*Contabescet omnis exercitus coelorum, et convolventur, sicut liber, coeli; et omnis exercitus ejus decidet, sicut decidit folium de vite, et sicut decidens de ficu*" XXXIV: 4; haec dicta sunt de die ultimi Judicii, qui venturus; et qui etiam venit, nam ultimum Judicium praedictum a Prophetis Veteris Testamenti peractum est a Domino cum fuit in mundo; et quia tunc similia facta sunt, quae in ultimo Judicio quod in Apocalypsi praedictum est, et hodie a Domino peractum est, ideo hic paene similia dicuntur; ut apud Prophetam Esajam quod omnis exercitus coelorum decidet sicut decidit folium de vite, et sicut decidens de ficu, tum quod coeli convolventur sicut volumen; in Apocalypsi, quod stellae cadent in terram, sicut ficus dejicit grossos suos, et quod coelum abscedet sicut liber convolutus; quod contabescet omnis exercitus coelorum, significat quod omnia bona et vera, quae amoris et fidei, corrupta sint; per exercitum

enim coelorum intelliguntur omnia bona et vera quae amoris et fidei, nam sol, luna et stellae, per quae illa significabantur, vocabantur exercitus coelorum; quod convolventur coeli sicut volumen, significat dissipationem eorum; quod omnis exercitus decidet sicut folium de vite, et sicut decidens de ficu, significat depopulationem ex falsis mali. Apud Jeremiam „*Consumendo consumam eos, non uvae in vite, neque ficus in ficu, et folium defluet*“ VIII: 13; non uvae in vite, significat quod non bonum spirituale, vitis enim significat spiritualem hominem, ac uva, quia est fructus ejus, bonum illius, quod vocatur bonum spirituale; non ficus in ficu, significat quod non bonum naturale, ficus enim arbor significat naturalem hominem, ac ficus fructus significat bonum illius, quod vocatur bonum naturale; quod vitis non significet vitem, nec ficus ficum, patet, nam dicitur consumendo consumam eos, non uvae in vite, non ficus in ficu, non enim ideo consumentur; agitur etiam de vastatione Ecclesiae, ut manifeste constat ex praecedentibus et sequentibus [612]
ibi. Apud Hoscheam „*Cessare faciam omne gaudium ejus, festum ejus, novilunium ejus, sabbathum ejus, et devastabo vitem ejus et ficum ejus, de quibus dixit, merces meretricia illa mihi, et ponam ea in sylvam, et comedet fera agri*“ II: 11. 12; agitur ibi de Ecclesiis, et de falsificatione veri ibi; quod de Ecclesia, patet a Vers: 2 illius Capitis, ubi dicitur, contendite cum matre vestra, quoniam illa non uxor mea, et Ego non Maritus ejus, per matrem et per uxorem intelligitur Ecclesia; etiam sancta Ecclesiae, ex quibus fiebat cultus, ac ipse cultus significantur per festum, novilunium et sabbathum, quae cessabunt; quare per devastabo vitem et ficum ejus, significatur quod tam bonum spirituale quam bonum naturale periturum sit; quod ponentur in sylvam, et comedet ea fera agri, significat quod utrumque erit mere naturale, et quod spirituale consumetur a falsitatibus et cupiditatibus, sylva significat mere naturale, et fera agri falsitates et cupiditates; et quia falsitates in Ecclesia sunt imprimis falsificata vera, et de his in eo Capite agitur, ideo dicitur, de quibus dixit merces meretricia illa mihi, merces meretricia significat falsificationem. Apud Joëlem „*Gens*

ascendet super terram meam, robusta, et non numerus, dentes ejus dentes leonis, et molares leonis immanes illi, redegit vitem meam in vastitatem, et ficum meam in spumam: dealbati sunt palmites ejus, vitis exaruit et ficus languet, malus punica etiamque palma et malus, omnes arbores agri exsiccatae sunt" I: 6. 7. 12; agitur in toto illo Capite de devastata Ecclesia; et per gentem, quae ascendit super terram, quae robusta et non numerus, cui dentes leonis, et molares leonis immanes, non significatur aliqua gens quae talis, sed dirum malum et inde falsum; per terram super quam ascendit, significatur Ecclesia, per dentes leonis significantur falsa illius mali, et quia haec destruunt omnia vera et bona Ecclesiae, dicuntur dentes leonis ac molares ejus immanes, per leonem significatur destruens; inde per redegit vitem meam in vastitatem, et ficum meam in spumam, significatur quod Ecclesia interna et externa ex illis vastata sit, vitis enim significat Ecclesiam internam et ficus externam, spuma significat ubi non est verum intus; et per denudando denudavit eam, et projecit, significatur quod non bonum nec verum amplius quod non destructum, denudare, nempe a fructibus et foliis, est a bonis et veris, et projicere est prorsus destruere; per dealbati sunt palmites ejus, significatur quod non amplius aliquod spirituale; per malum punicam, palmam, malum, et omnes arbores agri quae exsiccatae sunt, significantur species bonorum et verorum Ecclesiae, ac cognitiones ejus, quae ex malis et falsis consummata sunt, arbores agri in genere significant cognitiones boni et veri. Apud Eundem *„Ne timete bestiae agrorum meorum, quia herbosa facta sunt habitacula deserti, quia arbor facit fructum suum, ficus atque vitis dabunt vim suam"* II: 22; agitur ibi de instauratione Ecclesiae, quare per bestias agri non intelliguntur bestiae agri, sed affectiones boni in naturali homine, inde illos apud quos illae affectiones sunt; quis non videt quod non bestiae sint ad quas dicitur ne timete bestiae agrorum meorum; per quod habitacula deserti herbosa facta sint, significatur quod apud illos erunt cognitiones veri ubi non prius fuerunt, habitacula
[613] deserti sunt interiora mentis illorum in quibus non prius fue-

runt, herbosum significat crescentiam et multiplicationem earum; quoniam arbor facit fructum suum, ficus atque vitis dabunt vim suam, significat quod illis bonum naturale et bonum spirituale, nam vis ibi est productio fructus. Apud Amos *„Plurimos hortos vestros, et vineas vestras et ficus vestras, et oleas vestras comedit eruca, nec tamen reversi estis ad me“* IV: 9; per hortos significantur omnia Ecclesiae quae faciunt intelligentiam et sapientiam; per vineas bona et vera spiritualia; per ficus bona et vera naturalia; per oleas bona et vera coelestia; eruca est falsum destruens; ficus, vitis et olea proprie significant Ecclesiam et hominem Ecclesiae, sed quia Ecclesia est Ecclesia et homo est homo ex bonis et veris, ideo quoque haec per illas arbores significantur, bona per fructus et vera per ramos et folia earum. Apud Haggaeum *„Ponite cor vestrum a die hoc et deinceps, nonne adhuc semen in horreo, et usque ad vitem et ficum, et malogranatum et arborem oleae“* II: 18. 19; per haec verba in sensu spirituali intelligitur, quod adhuc residua sint bona et vera; omnia bona et vera a primis ad ultima, intelliguntur per vitem, ficum, malogranatum et arborem oleae, per vitem bonum et verum spirituale, per ficum bonum et verum naturale, per malogranatum in genere cognitivum et perceptivum, et in specie cognitiones et perceptiones boni et veri, et per arborem oleae perceptio boni et veri coelestis; horreum significat ubi illa sunt, sive Ecclesia sive homo in quo Ecclesia, sive mens hominis quae est subjectum. Apud Habakuk *„Ficus non florebit, neque proventus in vitibus, mentietur opus olivae, et agri non facient cibum“* III: 17; ficus non florebit, significat quod non erit bonum naturale; neque proventus in vitibus, significat quod non bonum spirituale; mentietur opus olivae, significat quod non bonum coeleste; agri non facient fructum, significat quod nulla nutritio spiritualis. Apud Mosen *„Jehovah Deus ducens te ad terram bonam, terram fluviorum aquae, fontium et abyssorum exeuntium e valle et e monte, terram tritici et hordei, et vitis et ficus et malogranati, terram olivae olei et mellis“* Deut: VIII: 7. 8; per terram bonam, ad quam ducentur, intelligitur terra Canaan,

per quam significatur Ecclesia, quare hic similia per vitem, ficum, malogranatum, et oleam significantur quae nunc supra; reliqua videantur explicata prius n: 374. Quia per terram Canaanem significatur Ecclesia, ac per vitem, ficum et malogranatum significantur Ecclesiae interna et externa, ideo factum est, quod exploratores illius terrae deportaverint talia inde, de qua re ita apud Mosen „*Exploratores terrae Canaanis venerunt ad fluvium Eschkolem, et absciderunt inde palmitem et botrum uvarum unum, quem portarunt in vecte per duos, ac de malogranatis et de ficubus*“ Num: XIII: 23. Quia vitis et ficus talia significant, ideo dicitur in Verbo de illis qui in bonis et veris Ecclesiae sunt, et inde in tuto a malis et falsis, quod sedeant sub vite sua et sub ficu sua in securitate et non terrens, ut in Libro I Regum „*Habitavit Jehudah et Israël in securitate, quisque sub vite sua et sub ficu sua a Dane usque ad Beerschebam omnibus diebus Salomonis*“ V: 5: apud Sachariam „*Removebo iniquitatem terrae hujus in die uno: in die illo clamabitis vir ad socium, ad vitem et ad ficum*“ III: 9. 10:
[614] et apud Micham „*In extremitate dierum erit Mons domus Jehovae constitutus in caput montium; non tollent gens super gentem gladium, nec discent amplius bellum, sed sedebunt quisque sub vite sua et sub ficu sua, nec terrens*“ IV: 1. 3. 4; haec dicta sunt de Regno Domini, quod est apud illos in coelis et in terris, qui in amore in Ipsum sunt; Regnum Domini significatur per Montem Jehovae qui constitutus in caput montium, mons enim Jehovae significat Regnum Domini ab illis qui in amore in Ipsum sunt; et quia illi habitant supra reliquos in coelis, dicitur de monte illo quod constitutus in caput montium, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 188; hi quia habent vera inscripta cordibus, et ideo non disceptant de illis, dicitur quod non tollent gens contra gentem gladium, nec discent amplius bellum, per quod significatur quod in Regno illo nulla erit disceptatio de veris, videatur in eodem Opere n: 25. 26. 270. 271; quod per vera et bona, in quibus sunt, tuti erunt a malis et falsis, significatur per quod sedebunt sub vite sua et sub ficu sua non terrens. Apud Jeremiam „*Ecce Ego*

adducens super vos gentem e longinquo, quae comedet messem tuam, et panem tuum, comedet filios tuos et filias tuas, comedet gregem tuum et armentum tuum, comedet vitem tuam et ficum tuam" V: [15.] 17; per gentem e longinquo significatur malum oppositum bono coelesti, per e longinquo significatur distans ac remotum a bonis et veris, ac oppositum; quae comedet messem tuam et panem tuum, significat quod destruet omnia vera et bona per quae nutritio spiritualis; quae comedet filios tuos et filias tuas, significat omnes affectiones veri et boni spirituales; quae comedet gregem tuum et armentum tuum, significat vera et bona interna et externa; quae comedet vitem tuam et ficum tuam, significat sic Ecclesiae internum et externum. Apud Hoscheam „*Sicut uvas in deserto inveni Israëlem, sicut primitivum in ficu in initio vidi patres vestros*" IX: 10; per Israëlem et per patres ibi non intelliguntur patres tribuum ex filiis Jacobi, sed qui ab Antiqua Ecclesia fuerunt, quia illi in bono, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 6050. 6075. 6846. 6876. 6884. 7649. 8055; quia illi in bono fuerunt, at in principio in ignorantia veri per quod tamen bonum; dicitur sicut uvas in deserto inveni Israëlem, sicut ficus in initio vidi patres vestros, uvae significant bonum spirituale, desertum significat ignorantiam veri, primitivum in ficu significat bonum naturale ex bono spirituali in infantia. Apud Lucam „*Quando haec omnia incipiunt fieri, suspicite et tollite capita vestra: et dixit parabolam, spectate ficum et omnes arbores, quando protruserint jam, videntes a vobismet ipsis cognoscetis quod jam prope aestas sit, sic et vos quando videritis hoc fieri, cognoscite quod prope sit regnum Dei*" XXI: 28. 29. 30. 31. Matth: XXIV: 22. Marc: XIII: 28. 29; agitur ibi de consummatione saeculi, quae est ultimum Judicium, et enumerantur signa quae praecedunt, quae intelliguntur per quando haec omnia incipiunt fieri; quod nova Ecclesia tunc inchoatura, quae in initio externa erit, significatur per spectate ficum et omnes arbores cum protruserint; haec parabola seu similitudo dicta est, quia ficus significat Ecclesiam externam, et arbores significant cognitiones veri et boni; Regnum

[615] Dei quod tunc prope est, significat novam Ecclesiam Domini; tempore enim Ultimi Judicii perit vetus Ecclesia et inchoatur nova. Apud Lucam „*Omnis arbor a proprio fructu cognoscitur, non enim ex spinis colligunt ficus, neque ex rubo vindemiant uvam*" VI: 44. Matth: VII: 16; quoniam per fructum significatur bonum vitae, et bonum vitae est bonum externum ab interno, seu bonum naturale ex spirituali, et quia homo ex hoc bono cognoscitur, ideo dicit Dominus, omnis arbor ex proprio fructu cognoscitur, ex spinis non colligunt ficus, neque ex rubo vindemiant uvam, ficus hic est bonum externi seu naturalis hominis, et uva est bonum interni seu spiritualis hominis; spinae et rubus sunt mala illis opposita. Quoniam Reges Jehudae et Israëlis repraesentabant Dominum quoad Divinum Verum, et Divinum Verum quasi angitur et laborat apud hominem, quando non vivitur secundum id et fit bonum vitae, at quando fit bonum vitae, vivit; hoc significatum est, quod „*ex jussu Jehovae ad Hiskiam Regem Jehudae aegrotantem adferrent massam ficuum, et contererent super ulcus, et sic viveret*" II Reg: XX: 7. Esaj: XXXVIII: 21. Ex his constare potest, quod ficus in genuino sensu significet naturalem hominem quoad bonum et verum, ipsa ficus ut arbor naturalem hominem, ficus ut fructus bonum naturalis hominis, ac folium ejus verum illius boni. Quod autem ficus in opposito sensu significet naturalem hominem quoad malum et falsum, ficus ut arbor illum naturalem hominem, ficus ejus ut fructus malum naturalis illius hominis, et folium ejus falsum illius mali, constat ex sequentibus his locis; apud Jeremiam „*Ostendit mihi Jehovah, cum ecce duae corbes ficuum constitutae ante Templum Jehovae, una corbis ficus bonae valde, sicut ficuum primitias ferentium; et altera corbis ficus malae valde, quae comedi non poterant prae malitia: dixit Jehovah, sicut ficus bonae sunt, ita agnoscam migrationem Jehudae in terram Chaldaeorum in bonum, et ponam oculum meum super eos in bonum, et reducam eos super terram hanc, et aedificabo eos, et plantabo eos: et sicut ficus malae, ita dabo relictos in terra hac in commotionem et in malum omnibus gentibus, et mittam in*

eos gladium, famem et pestem, ut consumantur" XXIV: 1 ad 10; per captivitatem Judaeorum in terra Chaldaeorum significatur simile quod per captivitatem spiritualem seu remotionem bonorum a malis in Mundo spirituali, secundum illa quae supra n: 391. 392. 394. 397, memorata sunt, nempe quod interius mali, qui usque vitam moralem similem vitae spirituali in externis potuerunt agere, in Mundo spirituali remanserint super terra, et habitationes sibi fecerint super editioribus locis ibi; ac interius boni ab illis remoti fuerint, ac reconditi a Domino in terra inferiore; hoc repraesentatum est per transportationem Judaeorum in terram Chaldaeorum, et per remanentiam reliquorum in terra; quapropter dicitur de illis qui se transportari passi sunt in terram Chaldaeorum, agnosco transmigrationem Jehudae in terram Chaldaeorum in bonum, et ponam oculum meum super eos in bonum, et reducam eos super terram hanc, et aedificabo eos et plantabo eos; at de illis qui remanserunt dicitur, dabo relictos in terra hac in commotionem, et in malum omnibus gentibus, et mittam in eos gladium, famem et pestem, ut consumantur: quod haec repraesentata fuerint, constat etiam ex eo quod Templum Salomonis destructum sit [616]
ante deportationem, et quod novum aedificatum sit, dum reversi sunt; per Templum significatur cultus Divinus, et per novum Templum ille restauratus: ex his constare potest, quid significatur per duas corbes ficuum constitutas ante Templum Jehovae, in quarum una fuerunt ficus bonae valde, sicut ficuum primitias ferentium; et in altera ficus malae valde, quae comedi non poterant prae malitia; nempe quod illi qui interius boni sunt, a quibus novum Coelum formandum est, intelligantur per corbem ficuum bonarum, et illi qui interius mali, qui dejiciendi in infernum, intelligantur per corbem ficuum malarum; quare de his dicitur, quod non comedi possent prae malitia, per quod significatur quod interius mali, et de illis, quod sicut ficus primitias ferentes, per quod significatur quod interius boni, ut novum Coelum ab illis formetur; ficus enim ut fructus significat bonum vitae in interna et simul in externa forma, et in opposito sensu significat bonum vitae solum in externa forma, quod est malum vitae,

quia malum est interius, externum enim omne suum quale trahit ab interno, nam est effectus ejus; quod malum appareat in externis ut bonum apud illos, est quia mentiuntur bonum propter malum, quod intus est, ad obtinendum finem, cui bonum apparens servit ut medium. Simile dicitur de illis qui permanserunt in terra Canaane alibi apud Eundem „*Sic dixit Jehovah de Rege et de universo populo habitante in urbe hac, qui non exiverunt vobiscum in captivitatem, ecce Ego mittens in eos gladium, famem, et pestem, et dabo eos sicut ficus horridas, quae non comedi possunt prae malitia*“ XXIX: 16. 17. Quod ficus ut arbor in opposito sensu significet hominem mere naturalem, et Ecclesiam a similibus, seu apud quos non est bonum naturale quia non est bonum intus, constat apud Lucam „*Jesus dixit hanc Parabolam, ficum habebat aliquis in vinea plantatam, venit ergo fructum quaerens in ea sed non invenit, dixit ad Vinitorem, ecce tres annos venio quaerens fructum in ficu hac, non autem invenio, exscinde illam, ut quid etiam terram infrugiferam faciat; hic vero respondens dixit, Domine, relinque illam etiam hoc anno, usque dum fodiam circum illam, et adjiciam stercus, siquidem fecerit fructum, sin minus in futurum exscindas illam*“ XIII: 6 ad 9; per vineam in qua erat ficus, significatur Ecclesia ubi etiam illi qui in externis sunt, nam in Ecclesia Domini est internum et externum, internum Ecclesiae est charitas et inde fides, externum autem Ecclesiae est bonum vitae; quia opera charitatis et fidei, quae sunt bonum vitae, sunt naturalis hominis, et ipsa charitas et inde fides sunt spiritualis hominis, inde per vineam significatur Ecclesiae internum et per ficum externum ejus; apud Gentem Judaicam fuit modo externum Ecclesiae, quia in cultu externo repraesentativo erat, quare per ficum Ecclesia apud illam gentem intelligitur; sed quia in cultu externo erant, et in nullo interno, erant enim intus mali, et quia cultus externus absque interno est nullus cultus, et apud malos est malus cultus, ideo apud illos non aliquod bonum naturale fuit; quare dicitur, quod per tres annos non invenerit fructum in ficu, et quod dixerit ad vinitorem ut exscinderetur, per quod significatur quod ab

initio ad finem non fuerit bonum naturale apud illam gentem; per tres annos enim significatur tota periodus, seu tempus [617] ab initio ad finem; et per fructum ficus significatur bonum naturale; per bonum naturale intelligitur bonum spirituale naturale, seu bonum in naturali ex spirituali; et quia Ecclesia a talibus, qui non in bono naturali, ut erat gens Judaica, non est Ecclesia, ideo etiam dicitur, quid etiam terram infrugiferam faciat, terra est Ecclesia; quod vinitor dixerit, ut adhuc relinqueretur, et foderetur circum illam, significat quod relinquetur et quod iustruentur posthac a Christianis, in quorum medio erunt; sed quia nihil ad hoc respondebatur, intelligitur quod ficus usque nullum fructum productura sit, hoc est, quod Gens illa nullum bonum, quod ex aliquo spirituali procedit, factura sit. Hoc significatur per Ficum arefactam, propterea quod Dominus nullum fructum in ea invenerit, apud Matthaeum *„Mane revertens Jesus in Urbem esurivit, et videns ficum unam in via, venit ad eam, sed nihil invenit in illa nisi folia, ideo dixit illi, ne posthac ex te nascatur in aeternum, unde arefacta est ex tempore ficus“* XXI: 18. 19. Marc: XI: 12. 13; per ficum etiam hic intelligitur Ecclesia apud Gentem Judaicam; quod apud illam gentem non aliquod bonum naturale esset, sed modo verum falsificatum, quod in se est falsum, significatur per quod Dominus venerit ad ficum, sed nihil invenerit in illa nisi folia, fructus quem non invenit significat bonum naturale, quale supra descriptum est, et folium significat verum falsificatum, quod in se est falsum, nam folium in Verbo significat verum, sed folium arboris quae est absque fructu significat falsum, at apud illam gentem verum falsificatum, quia habebant Verbum, in quo vera sunt; sed quae falsificaverunt per applicationem ad se, unde traditiones eorum; quod Gens illa nusquam aliquod bonum naturale ex origine spirituali, quod vocatur spirituale naturale, factura sit, significatur per verba quae Dominus de illa dixit, nec posthac ex te nascetur in aeternum, unde arefacta est ex tempore, per arefieri significatur non bonum et verum amplius; quod Dominus hoc viderit et dixerit cum reversus est in urbem et esurivit, est quia per Urbem Hierosolymam

significatur Ecclesia, et per esurire, cum de Domino, significatur desiderare bonum in Ecclesia, videatur supra n: 386: qui non scit, quid significat ficus, et quod per illam ficum intellecta sit Ecclesia apud illam Gentem, non aliud cogitat, quam quod hoc factum sit a Domino ex indignatione quia esurivit, at hoc non ideo factum est, sed ut significaretur quod Gens Judaica talis esset; omnia enim Miracula Domini involvunt et significant talia quae Coeli et Ecclesiae sunt, unde illa Miracula fuerunt Divina, videatur n: 7337. 8364. 9051 fin. Ecclesia perversa seu homo Ecclesiae perversus quoad naturalem seu externum suum hominem etiam significatur per ficum apud Davidem „*Dedit pluvias eorum grandinem, ignem flammarum in terra eorum; et percussit vitem eorum et ficum eorum, confregit arborem termini eorum*" CV: 32. 33; haec de Aegypto dicta sunt, per quam significatur naturalis homo qui in falsis et malis, ac per vitem, ficum et arborem termini significantur omnia Ecclesiae, per vitem interna seu spiritualia ejus, per ficum externa seu naturalia ejus, et per arborem termini omne cognitivum et perceptivum, per terminum significatur ultimum, in quod interiora desinunt et in quo ea simul sunt,
[618] et per arbores cognitiones et perceptiones; quae omnia quia perversa fuerunt et ideo damnata, dicitur quod percussa et confracta, per quae significatur exitium et damnatio; quod ex falsis mali quae ex amore mundi, significatur per pluvias eorum grandinem, ignem flammarum in terra eorum, pluviae ut grando significant falsa mali, et ignis flammarum significat amorem mundi. Apud Nahum „*Omnia munimenta tua ut ficus cum primitiis, quae si commoventur, decidunt super os comedentis*" III: 12; haec de urbe sanguinum, per quam significatur doctrina in qua vera falsificata et bona adulterata sunt; haec comparatur ficubus cum primitiis, quae si commoventur, decidunt super os comedentis, et per hoc significatur, quod bona ibi non bona sint, utcunque apparent ut bona, et quod non recipiantur, et si recipiuntur solum recipiantur memoria et non corde; quod decidant dum commoventur, significat quod non bona sint tametsi apparent ut bona, quia sunt primitiae; et super os comedentis, significat

non receptionem, ne quidem memoria; quod os comedentis significet non recipere, constat ex apparentiis in Mundo spirituali, apparent enim recipere ore, qui aliquid memoriae tradunt, quare super os ejus cadere significat ne quidem memoria recipere, sed modo audire, et quoque si recipiunt, quod modo memoria et non corde; per ficus cum primitiis etiam intelligi possunt bona genuina, cum quibus simile fit apud illos qui in falsis mali sunt.

404. Quod Coelum abscessit tanquam liber convolutus, quod significet quod spiritualis homo occlusus sit, constat ex significatione coeli, quod sit Ecclesia in communi et in particulari, nam Ecclesia est Coelum Domini in terris, etiam Ecclesia unum facit cum Coelo per conjunctionem; quare cum in Verbo dicitur Coelum et terra, intelligitur Ecclesia interna et externa, internum enim hominum Ecclesiae est Coelum apud illos, et externum est mundus apud illos; et quia per coelum et terram significatur Ecclesia interna et externa, inde quoque significatur homo internus et externus, seu homo spiritualis et naturalis, nam homo est Ecclesia, in quo bonum amoris et fidei est, quare ex hominibus, in quibus est *Ecclesia*, existit Ecclesia in communi; inde patet, unde est quod per Coelum hic intelligatur homo internus seu spiritualis; homo spiritualis dicitur, et intelligitur mens spiritualis, quae est mens superior seu interior hominis, mens autem inferior seu exterior vocatur homo naturalis; et ex significatione abscessit sicut liber convolutus, quod sit quod occlusus sit; nam mens spiritualis, quae est, ut dictum, mens superior seu interior apud hominem, aperitur per vera applicata vitae, ita per bona, at vero occluditur per falsa applicata vitae, ita per mala, et occlusio est sicut convolvitur volumen libri: quod ita sit, patuit manifeste ex apparentiis in Mundo spirituali, cum ultimum Judicium factum est, ibi enim tunc apparuerunt montes et colles quandoque convolvi sicut volumen libri convolvitur, et tunc illi, qui super iis erant, devolvebantur in infernum; quae apparentia trahit causam ex eo, quod interiora mentis eorum, per quae aliquid lucis e coelo prius influxit, occlusa fuerint; quod fit in communi apud plures, hoc fit apud unumquemvis talem in

particulari, nam in Mundo spirituali, quale est commune, tale est particulare, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 73. Per librum intelligitur volumen, quoniam antiquis temporibus non erant typi et inde libri quales hodie, sed
[619] erant volumina ex membranis, inde per Libros in Apocalypsi intelliguntur volumina, et per abscessit coelum tanquam liber convolutus, intelligitur tanquam volumen convolutum, similiter apud Esajam „*Contabescet omnis exercitus coelorum, et convolventur, sicut liber, coeli*" XXXIV: 4.

405. Et omnis mons et insula e locis suis emota sunt, quod significet quod omne bonum amoris et verum fidei perierit, constat ex significatione montis, quod sit bonum amoris in Dominum, de qua sequitur; ex significatione insulae, quod sit verum fidei, de qua in sequenti Articulo; et ex significatione emoveri locis, quod sit auferri et perire, quia intelligitur bonum amoris et verum fidei, quando enim illa emoventur locis suis, tunc succedunt mala et falsa, ac bona et vera per mala et falsa pereunt. Quod Mons significet bonum amoris, est quia in Coelo super montibus habitant qui in bono amoris in Dominum sunt, et super collibus qui in charitate erga proximum, seu quod idem, super montibus habitant qui e coelesti Regno Domini sunt, et super collibus qui e spirituali Regno Ipsius, et Regnum coeleste distinguitur a Regno spirituali in eo, quod qui e Regno coelesti sunt, in Amore in Dominum sint, et qui e Regno spirituali in charitate erga proximum; sed de his et illis videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 20 ad 28; inde est, quod per Montem significetur bonum amoris in Dominum. Quod bonum amoris in Dominum per Montem abstracte intelligatur, est quia omnia, quae in sensu interno Verbi sunt, spiritualia sunt, et spiritualia abstracte a personis et locis intelligenda sunt; quare etiam Angeli, quia spirituales, abstracte ab illis cogitant et loquuntur, et per id est illis sapientia et intelligentia; idea enim personarum et locorum finit cogitationem, nam determinat illam ad ea, et sic finit; haec idea cogitationis est proprie naturalis, idea autem abstracta a personis et locis se extendit in coelum quaquaversum, nec finitur aliter ac

visus oculi, dum absque obviis spectatur coelum, talis idea est proprie spiritualis; exinde est, quod per Montem in Verbi sensu spirituali significetur bonum amoris: simile est cum significatione terrae, quod sit Ecclesia; idea enim abstracta a locis et a gentibus et populis super terra, est de Ecclesia ibi seu apud illos, haec ideo per terram in Verbo significatur: simile est cum rebus aliis quae in Verbi sensu naturali dicuntur, ut cum collibus, petris, vallibus, fluviis, maribus, urbibus, domibus, hortis, sylvis, et aliis. Quod Mons significet amorem in Dominum, et inde omne bonum quod ex illo, quod bonum coeleste vocatur, et quod in opposito sensu significet amorem sui, et inde omne malum quod ex illo, constat ex locis sequentibus in Verbo; apud Amos *„Dispone te erga Deum tuum Israël, nam ecce Formator montium, et creator spiritus, et enuntians homini quae cogitatio ejus“* IV: 12. 13; Deus dicitur formator montium, quia montes significant bona amoris; ac creator spiritus quia spiritus significat vitam ex illis; et quia per illa dat homini intelligentiam, additur, et enuntians homini quae cogitatio ejus, intelligentia enim, quae homini, est cogitationis ejus, quae influit a Domino per bonum amoris in vitam ejus, quare enuntiare hic est influere. Apud Davidem *„Deus qui firmat montes virtute sua, accinctus est potentia“* Psalm: LXV: 7; per montes hic quoque significantur bona amoris; haec Dominus in Coelo et in Ecclesia firmat per Divinum suum Verum, cui omnis potentia, ideo dicitur firmat [620]
montes virtute sua, accinctus est potentia; per Virtutem Dei in Verbo significatur Divinum Verum, ac per potentiam, cum de Domino, omnis potentia seu omnipotentia: quod omnis potentia sit Divino Vero quod procedit a Domino, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 228 ad 233, et supra n: 209. 333; et quod potentia, cum de Domino, sit omnipotentia, supra n: 338. Apud Eundem *„Tollo oculos meos ad montes, unde venit auxilium“* Psalm: CXXI: 1; per montes hic intelliguntur Coeli; et quia in Coelis super montibus et collibus habitant qui in bonis amoris et charitatis sunt, ut supra dictum est, et in illis bonis est Dominus, ideo per tollere oculos ad montes, etiam intelligitur ad Do-

minum, a quo omne auxilium: cum montes in plurali dicuntur, intelliguntur et montes et colles, proinde tam bonum amoris in Dominum, quam bonum charitatis erga proximum. Apud Esajam „*Erunt super omni monte alto, et super omni colle elato rivi, ductus aquarum, in die caedis magnae, cum cadent turres*“ XXX: 25; ultimum Judicium, de quo ibi agitur, intelligitur per diem caedis magnae cum cadent turres, caedes magna est interitus malorum, turres quae cadent sunt falsa doctrinae quae ex amore sui et mundi, quod illa per turres significentur, est ex apparentiis in Mundo spirituali, qui enim per talia, quae Ecclesiae sunt, dominatum quaerunt, in altis aedificant sibi turres, de quibus videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 56. 58; quod illi tunc qui in Amore in Dominum et in charitate erga proximum sunt, eleventur in Coelum et imbuantur intelligentia et sapientia, intelligitur per quod erunt super omni monte alto et colle elato rivi ductus aquarum, mons altus significat ubi sunt qui in amore in Dominum, et collis elatus ubi illi qui in charitate erga proximum, rivi significant sapientiam, et ductus aquarum intelligentiam, aquae enim sunt vera ex quibus intelligentia et sapientia. Apud Joëlem „*Fiet in die illo, stillabunt montes mustum, et colles fluent lacte, et omnes rivi Jehudae fluent aquis*“ IV: 18; agitur ibi de adventu Domini, et de novo Coelo et de nova terra tunc; et per quod montes stillabunt mustum, intelligitur quod ex bono amoris in Dominum omne verum; per quod colles fluent lacte, intelligitur quod ex bono charitatis erga proximum vita spiritualis; et per quod omnes rivi Jehudae fluent aquis, intelligitur quod ex singulis Verbi vera, per quae intelligentia; sed haec plenius explicata videantur supra n: 376. Apud Nahum „*En super montibus pedes evangelizantis [, proclamantis] pacem*“ II: 1: apud Esajam „*Quam jucundi sunt [super montibus] pedes evangelizantis, audire facientis pacem, dicentis Zioni regnat Rex tuus*“ LII: 7: apud Eundem „*Super montem altum ascende tibi evangelizatrix Zion, extolle cum virtute vocem tuam evangelizatrix Hierosolyma*“ XL: 9; haec de adventu Domini, et de salvatione eorum tunc qui in bono amoris in Ipsum sunt, et inde ex Verbo in veris doctri-

nae; et quia de salvatione eorum agitur, ideo dicitur, en super montibus pedes evangelizantis pacem, et ascende montem altum evangelizatrix Zion; per evangelizare pacem significatur praedicare adventum Domini, nam per pacem significatur in supremo sensu Dominus, et in sensu interno omne bonum et verum quod a Domino, videatur supra n: 365; et per evangelizatricem Zionem intelligitur Ecclesia quae in bono amoris in Dominum est, ac per evangelizatricem Hierosoly- [621]
mam Ecclesia quae inde ex Verbo in veris doctrinae. Apud Esajam „*Ponam omnes montes meos in viam, et semitae meae exaltabuntur: cantate coeli, et exulta terra, ac personate montes cantu, quia consolatus est Jehovah populum suum*“ XLIX: 11. 13; per montes in plurali intelliguntur et montes et colles, ita tam bonum amoris quam bonum charitatis; quod montes et colles ponentur in viam, et semitae exaltabuntur, significat quod illi qui in illis bonis sunt, erunt in veris genuinis, poni in viam significat esse in veris, et exaltari semitas significat esse in veris genuinis, viae enim et semitae significant vera, quae exaltari dicuntur a bono, et vera quae a bono sunt vera genuina; gaudium cordis eorum inde, significatur per cantate coeli, exulta terra, gaudium internum per cantate coeli, gaudium externum per exulta terra; confessiones ex gaudio oriundo ex bono amoris significantur per personate montes cantu; quod hoc sit propter reformationem et regenerationem, significatur per quia consolatus est Jehovah populum suum: quod hic non montes in mundo intelligantur, patet; nam tunc quid foret, quod montes ponerentur in viam, et quod semitae exaltabuntur, tum quod montes personarent cantu. Apud Eundem „*Cantate coeli, jubilate inferiora terrae, personate montes cantu, sylva et omnis arbor in ea, quia redemit Jehovah Jacobum, et in Israële gloriosum se exhibuit*“ XLIV: 23; per cantate coeli, jubilate inferiora terrae, personate montes cantu, similia significantur quae mox supra, sed hic per montes significantur bona charitatis; quare etiam dicitur, sylva et omnis arbor in ea, nam per sylvam intelligitur externus seu naturalis homo quoad omnia ejus, et per omnem arborem intelligitur cognitivum et scientificum ibi;

reformatio eorum significatur per redemit Jehovah Jacobum, et in Israële gloriosum se exhibuit, per Jacobum et Israëlem intelligitur Ecclesia externa et interna, ita externum et internum apud illos in quibus Ecclesia. Apud Eundem „*Montes et colles personabunt cantu, et omnes arbores agri complodent manum*“ LV: 12: apud Davidem „*Laudate Jehovam montes et colles, arbor fructus, et omnes cedri*“ Psalm: CXLVIII: 9; in his describitur gaudium cordis ex bono amoris et charitatis, et dicuntur montes, colles, arbores, cedri personare cantu, complodere manum, et laudare, quia per illa significantur bona et vera, quae faciunt gaudia apud hominem; homo enim non gaudet ex se, sed ex bonis et veris, quae apud illum, haec gaudent, quia faciunt homini gaudium. Apud Esajam „*Extollent vocem desertum, et urbes ejus, et villae quas inhabitat Arabia, cantent habitatores petrae, e capite montium clament*“ XLII: 11; per desertum significatur obscurum veri, per urbes ejus significantur doctrinalia, per villas cognitiones et scientifica naturalia, per Arabiam significatur naturalis homo, nam Arabs in deserto est naturalis homo, per habitatores petrae significantur bona fidei, seu illi qui in bonis fidei, per caput montium significatur bonum amoris in Dominum, inde patet, quid singula in ordine significant, nempe confessionem et cultum laetum ex bono amoris in illis quae memorata sunt, clamare e capite montium est ex bono amoris colere. Apud Davidem „*Mons Dei mons Baschanis, mons collium mons Baschanis, quare subsilitis montes, colles montis, desiderat Deus inhabitare illum, etiam Jehovah habitabit in perpetuum*“ Psalm: LXVIII: 16. 17; per Montem Bascha-
[622] nis significatur bonum voluntarium, quale est apud illos qui in externis Ecclesiae sunt; Baschan enim erat regio trans Jordanem, quae dimidiae Tribui Menassis data erat in haereditatem, videatur Josuae Cap: XIII: 29 ad 32, et per Menassen significatur Bonum voluntarium externi seu naturalis hominis; bonum hoc voluntarium idem est cum bono amoris in externo homine, nam omne bonum amoris est voluntatis, et omne verum inde est intellectus, quare per Ephraimum fratrem ejus significatur verum intellectuale illius boni:

quia per montem Baschanis illud bonum significatur, ideo per colles montis illius significantur bona actu: quia voluntas agit, est enim omne activum animi et corporis ex voluntate, sicut est omne activum cogitationis et sermonis ex intellectu, ideo gaudium oriundum ex bono amoris describitur et intelligitur per saltare et subsilire; inde patet, quid significatur per Mons Dei mons Baschanis, mons collium mons Baschanis, quare subsilitis montes, colles montis; quia Dominus apud hominem habitat in ejus bono voluntario, unde bona actu, ideo dicitur, desiderat Deus inhabitare illum, etiam Jehovah habitabit in perpetuum. Apud Eundem „*Factus est Jehudah in sanctuarium Jehovae* [, *et Israël in dominia Ipsius*], *mare vidit et fugit, Jordan avertit se retrorsum, montes saltarunt sicut arietes, colles sicut filii gregis: quid tibi mare quod fugis, Jordan avertis te retrorsum, montes saltatis sicut arietes, colles sicut filii gregis; a coram Domino parturis terra, a coram Deo Jacobi, qui convertit petram in stagnum aquarum, silicem in fontem aquarum*“ Psalm: CXIV: 2 ad 8; ita describitur exitus filiorum Israëlis ex Aegypto, attamen absque explicatione per sensum internum nemo scire potest quid significant, quod tunc montes saltaverint sicut arietes, et colles sicut filii gregis, tum quid intelligitur per mare vidit et fugit, et Jordan avertit se retrorsum, quare explicabitur: intelligitur in sensu interno instauratio Ecclesiae, seu regeneratio hominum Ecclesiae, Ecclesia enim, quae instauranda, significatur per filios Israëlis, instauratio per exitum illorum, discussio malorum per transitum per mare Suph, de quo dicitur quod fugerit, et introductio in Ecclesiam per transitum super Jordanem, de quo dicitur quod averterit se; sed ad singula; quod Jehudah factus sit in sanctuarium, et Israël in dominia, significat quod bonum amoris in Dominum sit ipsum Sanctum Coeli et Ecclesiae, et quod verum ex illo bono sit per quod regimen, per Jehudam enim significatur bonum coeleste quod est bonum amoris in Dominum, per sanctuarium ipsum Sanctum Coeli et Ecclesiae, per Israëlem bonum spirituale quod est verum ex illo bono, per quod regimen, nam Divino Vero procedenti ex Divino Bono est omne regimen Domino; per

mare vidit et fugit, Jordan avertit se retrorsum, significatur quod discussis malis et falsis quae in naturali homine, successerint vera scientifica et cognitiones veri et boni; montes saltarunt sicut arietes, colles sicut filii gregis, significat quod bonum coeleste, quod est bonum amoris, ac bonum spirituale quod est verum ex illo bono, ex gaudio faciant bona seu edant effectum, montes significant bonum amoris, colles bona charitatis, quae in sua essentia sunt vera ex illo bono, saltare, quia de illis, significat ex gaudio facere bona, dicitur sicut arietes et sicut filii gregis, quia arietes significant bona charitatis et filii gregis vera inde; instauratio Ecclesiae ab illis, seu regeneratio hominum Ecclesiae, significatur per coram Deo parturis terra, coram Deo Jacobi, qui convertit
[623] petram in stagnum aquarum et silicem in fontem aquarum, terra est Ecclesia, et illa parturire dicitur quum instauratur seu homo Ecclesiae e novo generatur, coram Domino et coram Deo Jacobi dicitur, quoniam ubi de bono amoris agitur, Dominus in Verbo dicitur Dominus, et cum de bonis actu Deus Jacobi; regeneratio per vera ex bono, significatur per convertit petram in stagnum aquarum et silicem in fontem aquarum, per stagnum aquarum significantur cognitiones veri, et per fontem aquarum significatur Verbum ex quo illae, et per petram naturalis homo quoad verum ante reformationem, et per silicem naturalis homo quoad bonum ante reformationem. Apud Eundem *„Vitem ex Aegypto proficisci fecisti, expulisti gentes, et plantasti eam, operti sunt montes umbra ejus, et ramis ejus cedri Dei“* Psalm: LXXX: 9. 11; per vitem ex Aegypto significatur Ecclesia spiritualis, quae incipit apud hominem per scientifica et cognitiones in naturali homine; vitis est Ecclesia spiritualis, et Aegyptus est scientificum quod in naturali homine; per expulisti gentes, et plantasti eam, significatur quod postquam mala inde ejecta sunt Ecclesia instaurata sit, gentes sunt mala, et plantare vitem est instaurare illam Ecclesiam; per operti sunt montes umbra ejus, et ramis ejus cedri Dei, significatur quod tota ex bonis et veris spiritualibus, montes sunt bona spiritualia, et cedri Dei sunt vera spiritualia: quod eductio filiorum

Israëlis ex Aegypto, et introductio in terram Canaanem, unde expulsae sunt gentes, per haec intelliguntur, patet; sed usque per eadem illa in sensu interno intelliguntur quae explicata sunt; nec aliud per introductionem filiorum Israëlis in terram Canaanem, et per expulsionem gentium inde, repraesentatum et significatum est; omnia enim Historica Verbi aeque ac Prophetica ejus involvunt spiritualia. Apud Esajam „*Omnes montes qui sarculo sarrientur, non veniet eo timor senticeti et vepreti, sed erit missio bovis et calcatio ovis*“ VII: 25; per montes qui sarculo sarrientur, intelliguntur qui ex amore boni faciunt bona; quid per caetera significatur, videatur supra n: 304, ubi explicata sunt. Apud Eundem „*Producam ex Jacobo semen, et ex Jehudah haeredem Montium meorum, ut possideant eum electi mei, et servi mei habitent ibi*“ LXV: 9; per Jacobum et per Jehudam significatur Ecclesia, per Jacobum Ecclesia externa, quae in cognitionibus boni et veri, et per Jehudam Ecclesia quae in bono amoris in Dominum, quare per semen ex Jacobo significantur cognitiones boni et veri, et inde ii qui in illis sunt; per montes quorum haeredes ex Jehudah, significatur bonum amoris in Dominum, et inde ii qui in illo; per electos qui possidebunt montem significantur qui in bono sunt, et per servos qui in veris ex bono. Apud Jeremiam „*Reducam filios Israëlis super terram eorum; ecce Ego mittens ad piscatores multos qui piscabuntur illos, et mittam ad multos venatores qui venabuntur eos super omni monte, et desuper omni colle, et ex foraminibus petrarum*“ XVI: 15. 16; agitur ibi de instauratione Ecclesiae novae, quae repraesentabatur et significabatur per reductionem Judaeorum e captivitate e terra Babelis in terram Canaanem; qui non scit quid significat piscari et venari, quid mons, collis, et foramina petrarum, non aliud colliget ex illis verbis quam tale quod usque non capitur; quod ex illis instauranda sit Ecclesia, qui in bono naturali et in bono spirituali sunt, intelligitur per mittam piscatores qui piscabuntur illos, et venatores qui venabuntur [624]
illos; congregare illos qui in bono naturali sunt, intelligitur per mittere piscatores qui piscabuntur illos; et congregare

illos qui in bono spirituali sunt, intelligitur per venatores qui venabuntur illos; quia illi intelliguntur, etiam dicitur desuper omni monte, et desuper omni colle, et ex foraminibus petrarum; per illos qui super monte intelliguntur qui in bono amoris, qui super colle qui in bono charitatis, et qui ex foraminibus petrarum qui in obscuris veri. Apud Ezechielem „*Vos Montes Israëlis dabitis ramum vestrum, et fructum vestrum feretis populo meo Israëli, cum appropinquant venire*" XXXVI: 8; per montes Israëlis significantur bona charitatis; quod inde vera fidei et bona vitae, significatur per dabitis ramum vestrum, et fructum vestrum feretis, ramus est verum fidei, et fructus est bonum vitae. Apud Amos „*Ecce dies venientes, ut attingat arans metentem, et calcans uvas distrahentem* [*semen*], *et stillent montes mustum, et omnes colles diffluant, nam reducam captivitatem populi mei*" IX: 13. 14; quid per haec significatur, videatur supra n: 376, ubi explicata sunt; montes dicuntur stillare mustum, et colles diffluere, quia per montes significatur bonum amoris in Dominum, et per colles bonum charitatis erga proximum, ac per mustum vera; et inde per illa verba, quod ex utroque illo bono erunt illis vera in abundantia, nam per reductionem populi ex captivitate, de qua illa dicuntur, significatur instauratio novae Ecclesiae. Apud Davidem „*Jehovah justitia tua sicut montes Dei, judicia tua sicut abyssus magna*" Psalm: XXXVI: 7; quia justitia in Verbo dicitur de bono, ac judicium de vero, ideo dicitur quod justitia Jehovae sit sicut montes Dei, et judicia Ipsius sicut abyssus magna; montes Dei enim significant bonum charitatis, et abyssus significat vera in communi, quae vera fidei vocantur: quod justitia dicatur de bono, et judicium de vero, videatur n: 2235. 9857. Apud Eundem „*Jehovah fundavit terram super basibus suis, abysso sicut veste obvelasti eam, super montibus stant aquae, ab increpatione tua fugiunt, a voce tonitrui tui proripiunt se; ascendunt montes, descendunt valles ad locum quem fundasti illis, limitem posuisti, non transeunt, non revertuntur ad obtegendum terram; qui emittit fontes in fluvios, inter montes eant. Qui irrigat montes de conclavibus suis; de*

fructu operum tuorum saturatur terra" Psalm: CIV: 5 ad 10. 13; describitur per haec in sensu spirituali intellecta processus regenerationis, seu formationis Ecclesiae apud hominem; et per fundavit terram super basibus suis, significatur quod Ecclesiam apud hominem cum suis terminis et clausuris; per abysso sicut veste obvelasti eam, significatur quod scientificis in naturali homine, quo interiora ejus, ubi Ecclesiae spiritualia resident, circumdata sunt, abyssus significat scientifica in communi, et vestis significat vera scientifica ambientia et induentia; per super montibus stant aquae, significatur quod falsa super jucundis amorum naturalium, quae jucunda in se sunt mala, montes sunt mala illorum amorum, et aquae sunt falsa inde; quod ab increpatione tua fugiant, a voce tonitrui tui proripiant se, significat quod falsa per vera, ac mala per bona e Coelo dissipentur; per ascendunt montes et descendunt valles ad locum quem fundasti illis, significatur quod loco amorum naturalium et malorum ex illis insertentur amores coelestes et bona ex illis, et loco falsorum immittantur verà communia; per limitem posuisti, non transeunt, non revertuntur ad obtegendum ter- [625]
ram, significatur quod falsa et mala teneantur extra, separata a veris et bonis, et limitata ne reinfluant et perdant; per emittit fontes in fluvios, inter montes eant, significatur quod Dominus ex Verbi veris det intelligentiam, cujus omnia ex bono amoris coelestis sunt, per fontes significantur Verbi vera, per fontes immissos in fluvios, significatur intelligentia inde, et per inter montes eant, significatur quod ex bonis amoris coelestis, montes sunt illa bona; per qui irrigat montes e conclavibus suis, significatur quod omnia bona per vera ex coelo, irrigare dicitur de veris, quia aquae sunt vera, montes sunt bona amoris, et conclavia sunt coeli unde illa; per de fructu operum tuorum saturatur terra, significatur quod ex Divina operatione continue crescat Ecclesia apud hominem, fructus operum, cum de Domino, est Divina operatio, et terra est Ecclesia apud hominem, de cujus formatione actum est, et haec saturari dicitur per continuam crescentiam: haec arcana sunt, quae in illis verbis recondita sunt, sed quis videt illa, nisi sciat illa ex sensu interno, et

nisi in cognitionibus sit, hic nisi in cognitione de homine interno et externo, ac de bonis et veris quae faciunt Ecclesiam in illis. Apud Sachariam „*Sustuli oculos meos et vidi, cum ecce quatuor currus exeuntes inter montes, et montes montes aeris*“ VI: 1; agitur in eo Capite de instauranda nova Ecclesia apud gentes, nam agitur de novo Templo, per quod significatur nova Ecclesia; per currus exeuntes ab inter montes, significatur doctrina quae formanda ex bono per vera, currus significant doctrinalia, montes bona amoris, inter montes significat vera ex bonis, nam valles quae sunt inter montes significant vera inferiora, quae sunt vera naturalis hominis: ut sciatur quod per Montes significentur bona naturalis hominis, ideo dicitur et montes montes aeris, aes significat bonum naturalis hominis. Apud Sachariam „*Jehovah exibit et pugnabit contra gentes, stabunt pedes Ipsius in die illo super monte olivarum ante facies Hierosolymae ab oriente, et diffindetur mons olivarum, pars ejus versus ortum et versus mare valle magna, et recedet pars montis versus septentrionem, et pars ejus versus meridiem; tunc fugietis per vallem montium meorum, et pertinget vallis montium versus Azal*“ XIV: 3. 4. 5; haec dicta sunt de ultimo Judicio quod a Domino cum fuit in Mundo, nam Dominus, cum fuit in Mundo, omnia in Coelis et in infernis in ordinem redegit, quare tunc fecit Judicium super malos et super bonos; hoc Judicium est quod in Verbo Veteris Testamenti intelligitur per diem indignationis, irae, excandescentiae, vindictae Jehovae, ac per annum retributionum; de hoc Judicio videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 46: quod de adventu Domini, ac de Judicio tunc in eo Capite agatur, patet ab his verbis ibi „*Tunc veniet Jehovah Deus meus, omnes Sancti Tecum, et erit in die illo non lux, splendor et coruscatio; et erit dies unus qui notus erit Jehovae, non dies nec nox, quia circa tempus vesperae erit lux*“ Vers: 5, 6. 7; tempus vesperae est ultimum tempus Ecclesiae, quando Judicium, tunc vespera est malis sed lux bonis: dum haec primum sciuntur, patet dein per sensum spiritualem, quid singula ibi significant; nempe, per Jehovah exibit et pugnabit contra gentes,

significatur ultimum Judicium super malos; exire et pugnare est facere Judicium, et gentes sunt mali; per stabunt pedes Ipsius super monte olivarum ante facies Hierosolymae ab [626]
oriente, significatur quod ex Divino Amore per Divina Vera procedentia ex Divino Bono Ipsius, mons enim olivarum, cum de Domino, significat Divinum Amorem, Hierosolyma Ecclesiam quoad vera, et inde Divina Vera Ecclesiae, et oriens Divinum Bonum; per diffindetur mons olivarum, pars ejus versus ortum et versus mare valle magna, significatur separatio illorum qui in bono sunt ab illis qui in malo, mons enim olivarum, ut dictum, est Divinus Amor, ortus est ubi illi qui in Divino bono, et mare est ubi illi qui in malo, mare enim in plaga occidentali in Mundo spirituali separat; per recedet pars montis versus septentrionem et pars ejus versus meridiem, significatur separatio illorum qui in falsis mali ab illis qui in veris boni, septentrio est ubi illi qui in falsis mali, quia in tenebris, et meridies ubi illi qui in veris boni, quia in luce; per tunc fugietis per vallem montium meorum, significatur quod tunc qui in veris ex bono sunt eripientur, fugere significat eripi, vallis montium significat ubi illi qui in cognitionibus veri et inde in veris ex bono sunt, nam in vallibus habitant illi qui in cognitionibus veri, et super montibus illi qui in bono; et pertinget vallis montium usque ad Azal, significat separationem a falsis mali, nam Azal significat separationem et liberationem. Quoniam Mons olivarum, qui erat ante Hierosolymam ab oriente, significabat Divinum Amorem, et Hierosolyma ab oriente Divinum Verum procedens ex Divino Bono, ut supra memoratum est, ideo Dominus ex solito commoratus est super illo Monte, ut patet apud Lucam *„Jesus erat diebus in Templo docens, noctibus vero egrediens pernoctavit in Monte qui dicitur Olivarum“* XXI: 37. Cap: XXII: 39. Joh: VIII: 1: ac ibi loquutus est cum discipulis de Adventu suo et consummatione saeculi, hoc est, de Ultimo Judicio, Matth: XXIV: 3, seq. Marc: XIII: 3 seq: Et quoque inde ivit Hierosolymam, et passus, Matth: XXI: 1. Cap: XXVI: 30. Marc: XI: 1. Cap: XIV: 26. Luc: XIX: 29. 37. Cap: XXI: 37. Cap: XXII: 39: et per hoc significabatur,

quod omnia ex Divino Amore egerit, Mons enim olivarum illum significabat; quicquid enim Dominus in Mundo fecit, hoc repraesentabat, et quicquid loquutus est, significabat; quod in repraesentativis et significativis fuerit, cum in mundo, erat causa, ut in ultimis Coeli et Ecclesiae et simul in primis eorum esset, et sic ultima ex primis, et intermedia omnia ex primis per ultima regeret et disponeret; repraesentativa et significativa sunt in ultimis. Quoniam Mons significabat bonum amoris, et cum de Domino, Divinum Bonum Divini Amoris, et ex illo Bono procedit Divinum Verum, ideo Jehovah, hoc est, Dominus, descendit super Montem Sinai, et promulgavit Legem, legitur enim quod *„descenderit super illum Montem ad caput Montis“* Exod: XIX: 20. Cap: XXIV: 17; et quod promulgaverit Legem ibi, Exod: XX; inde etiam per Sinai in Verbo significatur Divinum Verum ex Divino Bono, similiter per Legem ibi promulgatam. Et ideo quoque *„Dominus assumsit Petrum, Jacobum et Johannem in Montem altum, cum transformatus“* Matth: XVII: 1. Marc: IX: 2; et cum transformatus, apparuit in Divino Vero ex Divino Bono, nam Facies Ipsius
[627] quae sicut Sol repraesentabat Divinum Bonum, ac Vestis quae sicut Lux Divinum Verum, ac Moses et Elias, qui apparuerunt, significabant Verbum, quod est Divinum Verum ex Divino Bono. Quoniam Mons significabat Bonum amoris, et in supremo sensu Divinum Bonum, et ex Divino Bono procedit Divinum Verum, ideo Mons Zionis aedificatus est supra Hierosolymam, et per Montem Zionis in Verbo significatur Ecclesia quae in bono amoris in Dominum est, et per Hierosolymam Ecclesia quae in veris ex illo bono, seu Ecclesia quoad doctrinam; ideo etiam Hierosolyma vocatur Mons sanctitatis, et quoque Collis, nam per Montem sanctitatis significatur bonum spirituale, quod in sua essentia est Verum ex bono, similiter ac per collem, ut constare potest ex sequentibus his locis; apud Esajam *„Fiet in posteritate dierum erit Mons Jehovae in caput montium, et elatus prae collibus; unde confluent ad eum omnes gentes, et ibunt populi multi, et dicent, ite ascendamus ad Montem Jehovae, ad domum Dei Jacobi“* II: 2. 3: apud Eundem

„*In die illo clangetur buccina magna, et venient pereuntes in terra Aschuris, et expulsi in terra Aegypti, et incurvabunt se Jehovae in monte sanctitatis in Hierosolyma*“ XXVII: 13: apud Joëlem „*Clangite buccina e Zione, et vociferamini in monte sanctitatis*“ II: 1: apud Danielem „*Revertatur ira tua et excandescentia tua a civitate tua Hierosolyma monte sanctitatis tuae*“ IX: 16: apud Esajam „*Adducent omnes fratres vestros ex omnibus gentibus Jehovae ad Montem sanctitatis meae Hierosolymam*“ LXVI: 20: apud Eundem „*Qui confidet in Me, possidebit in haereditatem terram, et haereditario accipiet montem sanctitatis meae*“ LVII: 13: apud Ezechielem „*In Monte sanctitatis meae, in monte altitudinis Israëlis, servient Mihi omnis domus Israëlis, tota in terra*“ XX: 40: apud Micham „*In extremitate dierum erit Mons domus Jehovae constitutus in caput montium, et elatus prae collibus, et confluent ad illum populi*“ IV: 1. 2; praeter alibi pluries ubi Mons sanctitatis, Mons Zionis, et Mons Jehovae nominatur, ut ubi Mons sanctitatis, Esaj: XI: 9. Cap: LVI: 7. Cap: LXV: 11. 25. Jerem: XXXI: 23. Ezech: XXVIII: 14. Dan: IX: 20. Cap: XI: 45. Joël II: 1. IV: 17. Obad: Vers: 16. Zephan: III: 11 Sachar: VIII: 3. Psalm: XV: 1. Psalm: XLIII: 3. Et ubi nominatur Mons Zionis, Esaj: IV: 5. Cap: VIII: 18. Cap: X: 12. Cap: XVIII: 7. Cap: XXIV: 23. Cap: XXIX: 8. Cap: XXXI: 4. Cap: XXXVII: 32. Joël Cap: II: 32. [Cap: III: 5.] Obad: Vers: 17. 21. Mich: IV: 7. Thren: V: 18. Psalm: XLVIII: 12. Psalm: LXXIV: 2. Psalm: LXXVIII: 68. Psalm: CXXV: 1. Quoniam Mons Zionis significabat Divinum Bonum, et Ecclesiam quoad illud, ideo dicitur apud Esajam „*Mittite [agnum] Dominatoris terrae de petra versus desertum ad Montem filiae Zionis*“ XVI: 1: et in Apocalypsi „*Agnus stans super Monte Zionis, et cum Eo centum quadraginta quatuor millia*“ XIV: 1. Ex his quoque constare potest, unde est quod nova Hierosolyma, in qua Templum, visa sit Ezechieli constructa super Monte alto, de qua ita apud illum „*In visionibus Dei*

deductus sum super terram Israëlis, demisit me super montem altum valde, super quo quasi structura urbis a meridie" XL: 2; de quibus postea in Capitibus quae sequuntur, multis agitur. Apud Davidem „*Magnus Jehovah et collaudatus valde in civitate Dei nostri, in monte san-*
[628] *ctitatis suae, pulcher tractu, gaudium totius terrae Mons Zionis, latera septentrionis, civitas Regis magni, Deus in palatiis ejus notus, tanquam refugium*" Psalm: XLVIII: [2.] 3. 4; per haec describitur cultus Domini ex veris quae ex bono; cultus Ipsius ex veris et bonis spiritualibus, et amoenum animae inde, significatur per magnus est Jehovah et collaudatus valde in civitate Dei nostri, in monte sanctitatis suae, pulcher tractu, cultus intelligitur per magnus esse et collaudatus valde, verum spirituale quod ex bono spirituali, per in civitate Dei nostri, mons sanctitatis suae, et amoenum animae inde per pulcher tractu; cultus Domini ex bonis et veris coelestibus, describitur per gaudium totius terrae, mons Zionis, latera septentrionis, civitas Regis magni, cultus ex bono coelesti intelligitur per gaudium totius terrae, mons Zionis, et vera ex illo bono intelliguntur per latera septentrionis, civitatem Regis magni, latera septentrionis sunt vera ex bono coelesti, et civitas Regis magni est doctrina veri inde; quod vera sint illis, qui in bono coelesti sunt, inscripta, significatur per Deus in palatiis ejus notus. Quod latera septentrionis significent vera ex bono coelesti, est quia illi qui in Regno coelesti Domini sunt, in coelo habitant in oriente, et illi qui in Veris ex illo bono sunt, versus septentrionem ibi. Apud Esajam „*Lucifer tu dixisti in corde tuo, Coelos ascendam, supra stellas Dei exaltabo thronum meum, et sedebo in monte conventus, in lateribus septentrionis*" XIV: 13; per Luciferum intelligitur Babel, ut patet ex antecedentibus et consequentibus in eo Capite; amor imperandi ejus super Coelum et Ecclesiam, describitur per quod ascendet coelos, et super stellas Dei exaltabit thronum suum, per quae intelligitur affectatio dominii super Coelos illos qui constituunt Regnum spirituale Domini, nam vera ac cognitiones veri apud illos apparent sicut stellae; et per quod sedebit in monte conventus, lateribus septentrionis, significatur super coelos

qui constituunt Regnum coeleste Domini, nam mons conventus et latera septentrionis sunt bona et vera ibi, ut supra: quia Mons Zionis et Hierosolyma ad formam Coeli, quantum fieri potuit, aedificata sunt, constare potest quid significatur per verba apud Davidem supra allata „*Mons Zionis, latera septentrionis, civitas Regis magni*“ et per verba apud Esajam „*Mons conventus in lateribus septentrionis.*“ Apud Esajam „*Sancheribus Rex Aschuris dixit, per multitudinem currus mei ego ascendam altitudinem montium ad latera Libani, ubi exscindam proceritatem cedrorum ejus, electionem abietum ejus*“ XXXVII: 24; per haec in sensu interno describitur fastus illorum qui per ratiocinationes ex falsis destruere volunt bona et vera Ecclesiae; rex Assyriae significat rationale perversum; multitudo currus ejus, significat ratiocinationes ex falsis doctrinae; ascendere altitudinem montium, latera Libani, et exscindere proceritatem cedrorum ejus, et electionem abietum ejus, significat conatum destruendi bona et vera Ecclesiae tam interna quam externa, montes sunt bona Ecclesiae, latera Libani sunt ubi illa conjuncta sunt veris, Libanus est Ecclesia spiritualis, ac cedri sunt vera ejus interna quae ex bono, et abietes sunt vera ejus externa etiam ex bono: haec per illa verba intelliguntur in sensu spirituali, proinde in Coelo. Mons et Montes etiam significant bona amoris et charitatis in sequentibus [629] his locis: apud Davidem „*Jehovah qui obtegit coelos nubibus, qui praeparat terrae pluviam, qui germinare facit montes gramen*“ CXLVII: 8; per nubes, quibus Jehovah obtegit coelos significantur externa vera: qualia sunt in sensu literae Verbi, nam quae in illo sensu sunt, in Verbo vocantur nubes, et quae in sensu interno gloria; per coelos intelliguntur interna vera, quia in illis sunt qui in coelis; per pluviam quam terrae praeparat, significatur influxus veri, terra est Ecclesia, et inde illi ibi qui recipiunt verum, nam ex illis est Ecclesia; per montes quos germinare facit gramen, significantur bona amoris, et inde illi qui in bonis amoris sunt; gramen significat nutritionem spiritualem, quae est illis, nam intelligitur gramen pro bestiis, ac bestiae significant affectiones boni naturalis hominis. Apud Mosen „*Josepho dixit,*

benedicta a Jehovah terra Josephi, de pretiosis Coeli, de rore, de abysso jacente infra, de primitiis montium orientis, et de pretiosis collium saeculi" Deut: XXXIII: 13. 14. 15; haec est benedictio Josephi seu Tribus a Josepho nominatae a Mose; et haec benedictio dicta est illi, quia per Josephum significatur Regnum spirituale Domini, et ibi id Coelum quod proxime communicat cum Regno coelesti Domini; per terram Josephi intelligitur id Coelum, et quoque Ecclesia quae ab illis qui erunt in illo Coelo; per pretiosa coeli, per rorem, et abyssum jacentem infra, significantur Divina spiritualia et spiritualia naturalia ex origine coelesti; per pretiosa Coeli Divina spiritualia, per rorem spiritualia communicantia, et per abyssum jacentem infra spiritualia naturalia; per primitias montium orientis et per pretiosa collium saeculi, significantur genuina bona tam amoris in Dominum quam charitatis erga proximum, montes orientis sunt bona amoris in Dominum, primitiae sunt genuina, et colles saeculi sunt bona charitatis erga proximum: qui non scit, quid per Josephum et ejus Tribum repraesentatur, et praeterea quid per rorem, abyssum jacentem infra, montes orientis, et colles saeculi, vix aliquid sciet quid talia verba involvunt, et in genere vix aliquid sciet quid significant omnia illa, quae de Tribubus Israëlis a Mose in toto illo Capite dicta sunt, et quid a patre Israële, Cap: XLIX Genes. Apud Matthaeum *„Vos estis lux Mundi, non potest urbs quae in monte exposita est, occulta esse"* V: 14; haec ad discipulos, per quos intelligitur Ecclesia quae in veris ex bono; quare dicitur vos estis lux mundi; lux mundi est verum Ecclesiae; quod id non sit nisi sit ex bono, significatur per non potest urbs quae in monte exposita est occulta esse, urbs in monte est verum ex bono. Apud Eundem *„Si fuerint alicui centum oves, et erraverit una ex illis, nonne relinquet nonaginta novem in montibus, abiens quaerit errantem"* XVIII: 12: dicitur nonne relinquet nonaginta novem in montibus, quia per oves in montibus significantur qui in bono amoris et charitatis sunt; per errantem autem significatur qui non in illo est, quia ex ignorantia in falsis, nam ubi falsum est ibi non bonum, quoniam bonum est veri.

Apud Evangelistas „*Quando videritis abominationem devastationis, quae dicta est a Daniele Propheta, tunc qui in Judaea fugiunto super montes, et qui super tecto ne descendito in domum*“ Marc: XIII: 14. 15. Matth: XXIV: [15.] 16. [17.] Luc: XXI: 21; describitur in iis Capitibus a Domino [630]
successiva vastatio Ecclesiae, sed describitur per meras correspondentias; cum videritis abominationem devastationis, significat cum discipuli, hoc est, illi qui in veris ex bono, percipiunt devastari Ecclesiam, quod fit quando non amplius verum est quia non bonum, seu non fides quia non charitas; tunc qui in Judaea fugiunto super montes, significat quod qui ab Ecclesia Domini sunt permansuri sint in bono amoris, per Judaeam significatur Ecclesia Domini, et per montes bona amoris, fugere in illos est in illis manere; qui super tecto ne descendito in domum, significat qui in genuinis veris maneat in illis, domus significat hominem quoad omnia interiora, quae mentis ejus sunt, et inde tectum domus significat intelligentiam quae ex genuinis veris, ita quoque genuina vera per quae intelligentia: si non sensus spiritualis illustraret singula quae in illis Capitibus apud Evangelistas a Domino dicta sunt, vix sciretur aliquid quod ibi continetur, ita quid foret quod qui super tecto ne descendat in domum, et alibi, quod qui in agro ne revertatur retro ad tollendum vestimenta sua; et plura alia. Hactenus ostensum est, quod Montes in Verbo significent bona amoris; et quia pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita etiam montes, qui in eo sensu significant mala amoris, seu mala quae ex amoribus sui et mundi scaturiunt; in hoc sensu dicuntur montes in sequentibus locis in Verbo; apud Esajam „*Dies Jehovae Zebaoth veniet super omnem magnificum et altum, et super omnes montes altos, et super omnes colles elatos*“ II: 12. 14; per diem Jehovae Zebaoth intelligitur ultimum Judicium, quando mali e montibus et collibus, quos in Mundo spirituali occupaverunt, dejecti sunt, ut in initio hujus Articuli dictum est, et quia tales super montibus et collibus ante ultimum Judicium fuerunt, ideo per montes et colles intelliguntur amores et inde mala in quibus fuerunt, per montes mala amoris sui, et per colles mala amoris

mundi: sciendum est, quod omnes qui in amore sui sunt, imprimis qui in amore imperandi, in summa cupidine sint, dum in Mundum spiritualem veniunt, in alta loca se efferre, hoc enim insitum est illi amori; unde etiam in sermonem communem venit dicere, alto et elato animo esse, et alta spirare; ipsa causa, quod amori imperandi talis cupido insit, est quia deos se facere volunt, et Deus est in altissimis: quod montes et colles illos amores et inde eorum mala significent, patet, nam dicitur, dies Jehovae Zebaoth veniet super omnem magnificum et altum, et super omnes montes altos et super omnes colles elatos; quid alioquin foret, quod venturus super montes et colles. Apud Eundem „*Vox clamantis in deserto, parate viam Jehovae, complanate semitam Deo nostro; omnis vallis extolletur, et omnis Mons et Collis humiliabitur*“ XL: 3. 4; etiam ibi de adventu Domini, et de ultimo Judicio tunc, agitur; et per vocem clamantis in deserto parate viam Jehovae et semitam Deo nostro, significatur ut praeparent se ad recipiendum Dominum, desertum significat ubi non bonum quia non verum, ita ubi nondum Ecclesia; per quod omnis vallis extolletur, et omnis mons et collis humiliabitur, significatur quod omnes humiles corde, qui sunt qui in bonis et veris sunt, recipian-
[631] tur, nam qui recipiuntur a Domino, illi extolluntur ad coelum; et per quod omnis mons et collis humiliabitur, significatur quod omnes elati animo, qui sunt qui in amore sui et mundi sunt, deprimentur. Apud Ezechielem „*Dabo terram desolationem et vastitatem, ut cesset superbia roboris, et desolati sunt montes Israëlis, ut non transiens*“ XXXIII: 28; per haec describitur desolatio et vastatio Ecclesiae spiritualis, quam Israëlitae repraesentaverunt; Judaei enim repraesentaverunt Regnum coeleste Domini, seu Ecclesiam coelestem, Israëlitae autem Regnum spirituale Domini, seu Ecclesiam spiritualem; desolatio et vastatio hujus significat ultimum illius Ecclesiae statum, qui erat quando non verum amplius quia non bonum, seu quando non fides quia non charitas, desolatio dicitur de vero quod fidei, et vastatio de bono quod charitatis; jactantia et elatio animi ex falsis quae dicunt esse vera, significatur per superbiam roboris, robur et poten-

tia dicitur de veris ex bono, quia illis est omne robur et omnis potentia, hic autem quia ex jactantia et elatione animi, de falsis; quod non bonum charitatis et fidei amplius sit, significatur per desolati sint montes Israëlis; quod prorsus non bonum sed malum, significatur per ut non transiens. Apud Eundem „*Fili hominis, pone facies tuas ad montes Israëlis, et propheta contra illos, et dices, montes Israëlis audite verbum Domini Jehovih, sic dixit Dominus Jehovih montibus et collibus, alveis et vallibus, ecce Ego adduco super vos gladium*“ VI: 2. 3; etiam hic per montes Israëlis significantur mala procedentia ex amore sui et mundi, quae apud illos qui in Ecclesia spirituali sunt, existunt, dum illis non amplius bonum vitae, sed malum vitae et inde falsum doctrinae; per montes, colles, alveos et valles, significantur omnia Ecclesiae, tam interiora seu spiritualia, quam exteriora seu naturalia; montes et colles significant interiora seu spiritualia, alvei et valles exteriora seu naturalia; quod perituri per falsa, significatur per ecce Ego adduco super vos gladium; gladius est destructio falsi per vera, et in opposito sensu, ut hic, destructio veri per falsa. Apud Eundem „*In die illo, quo veniet Gogus super terram Israëlis, contremiscent coram Me pisces maris, et avis coelorum, et fera agri, et omne reptile reptans super terra, et omnis homo qui super faciebus terrae: et evertentur montes, et cadent gradus, et omnis murus in terram cadet; tunc vocabo super eum omnibus montibus meis gladium*“ XXXVIII: [18.] 20. 21; quid per omnia haec significatur, videatur supra n: 400, ubi explicata sunt, nempe quid per Gogum, per pisces maris, avem coelorum, feram agri, reptile reptans super terra; et quod per montes Israëlis significentur bona amoris spiritualis, at hic mala amoris bonis illis opposita. Apud Micham „*Surge, contende cum montibus, ut audiant colles vocem tuam; audite montes litem Jehovae, et robora fundamenta terrae, quia lis Jehovae cum populo suo, et cum Israële disceptat*“ VI: 1. 2; haec quoque dicta sunt de Ecclesia spirituali, quam Israëlitae separati a Judaeis repraesentabant; et per montes intelliguntur bona charitatis, et per colles bona fidei,

ibi autem mala et falsa opposita illis bonis, ideo dicitur, contende cum montibus, et audiant colles vocem tuam; robora fundamenta terrae, sunt principia falsi in illa Ecclesia, terra est Ecclesia, et fundamenta sunt principia super quibus fundantur reliqua; dicitur cum populo suo, cum Israële,
[632] quia per populum intelliguntur qui in veris et qui in falsis sunt, et per Israëlem qui in bonis et qui in malis. Apud Jeremiam „*Ecce Ego contra te mons perdens, perdens universam terram, et extendam manum contra te, et devolvam te de petris, et dem te in montem combustionis*“ LI: 25; haec de Babele dicta sunt, per quam intelliguntur illi qui in falsis mali et in malis falsi ex amore sui sunt, abutuntur enim sanctis Ecclesiae pro mediis imperandi; ex illo amore et inde falsis et malis est quod dicatur mons perdens, perdens universam terram, terra est Ecclesia; interitus et damnatio eorum per falsa mali, significatur per devolvam te de petris, petrae sunt ubi vera fidei, hic falsa mali; ac interitus et damnatio eorum per mala falsi, significatur per dem te in montem combustionis, combustio dicitur de amore sui, quia ignis illum significat, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 566 ad 573; ex his manifeste patet, quod per montes significentur mala amoris sui et mundi, nam Babel vocatur mons perdens et quod dabitur in montem combustionis. Apud Nahum „*Montes contremiscunt coram Ipso, et colles liquefiunt, et comburitur tota terra coram Ipso, coram increpatione Ipsius quis consistet*“ I: 5. 6; quid haec in serie significant, videatur supra n: 400, ubi singula explicata sunt; et quod montes et colles ibi sint mala amoris sui et mundi. Apud Micham „*Jehovah exiens e loco suo, descendit et calcat super excelsa terrae, unde liquefacti sunt montes sub Ipso, et valles discissae sunt, sicut cera coram igne, sicut aquae effusae in descensu; propter praevaricationes Jacobi omne hoc, et propter peccata domus Israëlis*“ I: 3. 4. 5; haec quoque dicta sunt de ultimo Judicio, et de illis tunc qui super montibus et collibus fecerunt sibi instar coeli, de quibus supra aliquoties; ultimum Judicium intelligitur per Jehovah exiens e loco suo, descendit et calcat super excelsa terrae, super excelsa ter-

rae significat super illos qui in altis, nempe super quos judicium, nam in Mundo spirituali aeque sunt terrae, montes, colles et valles sicut in Mundo naturali; interitus eorum qui super montibus et in vallibus, qui sunt qui in malis ex amore sui et mundi et in falsis inde, significatur per quod liquefacti sint montes sub Ipso, et valles discissae sunt, sicut cera coram igne, sicut aquae effusae in descensu, montes significant mala amorum sui et mundi, et valles falsa inde; de malis amorum sui et mundi, quae per montes significantur, dicitur quod liquefacta sint sicut cera coram igne, quoniam ignis significat illos amores; et de falsis quae significantur per valles, dicitur sicut aquae effusae in descensu, quoniam aquae significant falsa, quod sit propter mala et falsa, patet, nam dicitur propter praevaricationem Jacobi omne hoc, et propter peccata domus Israëlis. Apud Jeremiam „*Vidi terram, et ecce vacuum et inane, et versus coelos et non lux eorum; vidi montes et ecce commoventur, et omnes colles evertuntur; vidi cum ecce non homo, et omnis avis coeli avolarunt*“ IV: 23. 24. 25; per commotionem montium significatur destructio illorum qui in malis amoris sui sunt, et per eversionem collium destructio illorum qui in malis amoris mundi, et in falsis: reliqua videantur explicata supra n: 280 et 304. Apud Esajam „*Jehovah utinam rumperes coelos, descenderes, coram Te montes diffluerent*“ LXIII: 19; haec similia cum illis quae supra apud Micham, Cap: I: 3. 4. 5, significant, quae ex- [633]
plicata sunt. Apud Davidem „*Jehovah inclina coelos tuos et descende, tange montes ut fumigent, emitte fulmen, et disperge illos*“ Psalm: CXLIV: 5. 6; per inclinare coelos et descendere, simile significatur quod supra per rumpere coelos et descendere, per exire e loco suo, descendere et calcare excelsa terrae, nempe visitare et judicare; per tangere montes ut fumigent, significatur per praesentiam destruere illos qui in malis amorum sui et mundi sunt, et inde in falsis, fumigare significat mitti in mala amorum illorum et in eorum falsa, nam ignis significat amores illos et fumus falsa eorum; per emitte fulmen et disperge illos, significatur Divinum Verum per quod dissipantur, nam per

praesentiam Divini Veri revelantur mala et falsa, et ex collisione tunc apparent sicut fulmina. Apud Mosen „*Ignis accensus est in ira mea, et ardebit usque ad infernum infimum, et comedet terram et proventum ejus, et inflammabit fundamenta montium*“ Deutr: XXXII: 22; dicitur quod ignis accensus sit Jehovae in ira sua, qui ardebit usque ad infernum infimum, tametsi Jehovae non aliquis ignis irae est, minus qui ardet ad infernum infimum, nam Jehovah, hoc est, Dominus nulli irascitur et nulli malum facit, quod nec aliquem in infernum dejiciat, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 545 ad 550; sed ita in sensu literae Verbi dicitur, quia ita apparet coram homine malo, et quoque coram homine simplici, Verbum enim in litera est secundum apparentiam, quia secundum captum hominum naturalium; at quia Angeli, qui spirituales sunt, ipsa vera Verbi non vident apparenter secundum hominis captum, sed spiritualiter, ideo talium verborum sensus inversus est apud illos, qui etiam est sensus internus seu spiritualis, nempe quod Amor infernalis apud hominem talis ignis sit, et ardeat usque ad infernum infimum; et quia ille ignis, hoc est, ille amor omnia Ecclesiae apud hominem funditus destruit, ideo dicitur quod comedet terram et proventum ejus, et inflammabit fundamenta montium, terra est Ecclesia, proventus est omne Ecclesiae, fundamenta montium sunt vera super quibus fundantur bona amoris, quae inflammari dicuntur ab igne amoris sui et mundi. Apud Davidem „*Concussa est et commota terra, et fundamenta montium contremuerunt et commoverunt se, quando exarsit illi*“ Psalm: XVIII: 8; per haec similia intelliguntur; sed quae singillatim explicata videantur supra n: 400. Apud Eundem „*Deus nobis refugium, propterea non timebimus, cum mutabitur terra, et cum commovebuntur montes in corde marium; tumultuabuntur, turbabuntur aquae ejus, contremiscent montes in exaltatione ejus*“ Psalm: XLVI: 2. 3. 4; haec quoque explicata videantur prius, n: 304; ibi quoque quid significatur per quod montes commovebuntur in corde marium, et quod montes contremiscent in exaltatione, nempe quod mala amorum sui et mundi perstringent secun-

dum incrementa. Apud Esajam *„Ira Jehovae contra omnes gentes, et excandescentia contra omnem exercitum earum, devovit eas, tradidit eas ad mactationem, ita ut confossi earum projiciantur, et cadaverum earum ascendet putor; et liquescent montes a sanguine earum“* XXXIV: 2. 3; haec dicta sunt de Ultimo Judicio, et per iram Jehovae contra omnes gentes, et per excandescentiam Ipsius contra omnem exercitum earum, significatur interitus et damnatio omnium qui in malis et inde falsis sunt ex proposito et [634]
ex corde; gentes significant mala illa, et exercitus significat omnia falsa inde; quod damnandi sunt et quod perituri qui in illis, significatur per devovit eas, et tradidit eas ad mactationem; damnatio eorum qui perituri per falsa, significatur per quod confossi eorum projicientur, confossi in Verbo dicuntur qui perierunt per falsa, et projici significat damnari; damnatio eorum qui perituri per mala, significatur per quod cadaverum earum ascendet putor, cadavera in Verbo dicuntur qui perierunt per mala, et putor significat damnationem eorum; quod montes liquescent sanguine earum, significat quod mala amorum apud illos falsis referta sint, montes sunt mala amorum sui et mundi, sanguis est falsum. Apud Eundem *„Vastabo montes et colles, et omnem herbam eorum arefaciam, et ponam fluvios in insulas, et stagna exsiccabo“* XLII: 15; per vastare montes et colles, significatur perdere omne bonum amoris in Dominum, et erga proximum; per arefacere omnem herbam, significatur inde perdere omnia vera, herba significat vera ex bono nascentia; per ponere fluvios in insulas, et exsiccare stagna, significatur annihilare omnem intellectum et perceptionem veri, fluvii significant intelligentiam quae est veri, insulae ubi non intelligentia, stagna significant perceptionem veri, intellectus veri est ex luce veri, perceptio autem veri est ex calore seu amore veri. Apud Eundem *„Ecce Jacob, posui te in tribulam tribulae recentis praeditae aculeis, tritures montes et conteras, et colles sicut glumam ponas, disperges eos, ut ventus auferat eos, et procella dissipet eos“* XLI: 15. 16; per Jacobum intelligitur Ecclesia externa quoad bonum et verum, et inde quoque bonum et verum externum, quod

bonum et verum est ex sensu literae Verbi, in his sunt illi qui ab Ecclesia externa; quod haec comparentur tribulae recenti praeditae aculeis, est quia tribula excutit triticum, hordeum et reliqua messis ex spicis, et per illa significantur bona et vera Ecclesiae, videatur supra n: 374. 375, hic itaque quod comminuet et conteret mala et falsa, quare dicitur tribula praedita aculeis, ut tritures montes et conteras, et colles sicut glumam ponas, per quae significatur destructio malorum oriundorum ex amore sui et mundi, et quoque falsorum inde; et quoque dicitur, disperges eos ut ventus auferat eos et procella dissipet eos, per quae significatur quod sicut nihili erunt; ventus et procella dicitur, quia intelliguntur falsa et mala, nam ventus dicitur de veris et in opposito sensu de falsis, et procella de malis falsi. Apud Eundem *„Montes recedent, et colles dimovebuntur, sed Misericordia mea a tecum non recedet“* LIV: 10; quod montes recedent et colles dimovebuntur, non intelligitur quod illi montes et colles qui in tellure sunt, recessuri sint et dimovebuntur, sed illi qui malis amoribus et inde falsis sunt; agitur enim in eo Capite de gentibus, a quibus nova Ecclesia formanda est, quare per montes et colles in specie intelliguntur qui a priori Ecclesia, proinde Judaei, apud quos mera mala falsi et falsa mali fuerunt, ex causa quia in amoribus sui et mundi. Apud Jeremiam *„Propter Montes tollam fletum, et lamentum, et propter habitacula deserti lamentationem, quia vastata sunt, ut non sit vir transiens“* IX: 9; Montes super quos fletus et lamentum, sunt mala omnis generis scaturientia ex binis amoribus supra memoratis; et per habitacula deserti significantur falsa inde,
[635] nam per desertum significatur ubi non bonum quia non verum, et per habitacula ubi illa, hic itaque habitacula deserti sunt falsa ex malis supradictis; quod prorsus non aliquod bonum et verum sit, intelligitur per quod vastata sint, ut non sit vir transiens; solenne est in Verbo dicere ubi de vastatione, ut non sit vir transiens, et per id significatur quod amplius non aliquod verum, et inde non aliqua intelligentia; quod non sint montes et habitacula deserti, super quae fletus et lamentum, patet. Apud Eundem *„Oves perditae fuerunt*

populus meus, pastores eorum seduxerunt eos, montes averterunt, de monte super colle iverunt, obliti sunt cubilis sui" L: 6: apud Ezechielem „*Oberrant oves meae in omnibus montibus et super omni colle alto, et super omnes facies terrae dispersae sunt oves meae, et non inquirens nec quaerens*" XXXIV: 6; quod oves de monte super colle iverint, et quod oberrent super omnibus montibus et super omni colle alto, significat quod quaerant bona et vera, sed non inveniant, et quod loco eorum mala et falsa arripiant; quod montes se averterint, significat quod pro bonis sint mala. Apud Jeremiam „*Date Jehovae Deo vestro gloriam, antequam tenebras inducat, et antequam offendant pedes vestri ad montes crepusculi*" XIII: 16; per haec significatur, quod agnoscendum sit Divinum Verum, ne falsa et inde mala e naturali homine irrumpant; dare Deo gloriam, significat agnoscere Divinum Verum, gloria in Verbo significat Divinum Verum, et hoc agnoscere et vivere secundum id est gloria quam vult Dominus, et quae datur Ipsi; antequam tenebras inducat, significat ne falsa occupent, tenebrae sunt falsa; et antequam offendant pedes vestri ad montes crepusculi, significat ne inde mala e naturali, montes crepusculi sunt mala falsi, nam montes sunt mala, ac crepusculum est cum non videtur verum sed loco ejus falsum, ac pedes significant naturalem hominem, in naturali enim homine sunt omnia mala et inde falsa, quoniam ille ex haereditario secum fert amare se prae Deo et mundum prae Coelo, ac mala eis amoribus adhaerentia ex parentibus, haec mala et inde falsa non removentur nisi per Divinum Verum et vitam secundum illud, per haec aperitur mens superior seu interior hominis, quae videt ex luce Coeli, et per hanc lucem discutit Dominus mala et inde falsa quae in mente naturali sunt: quod pedes significent naturalem hominem, videatur supra n: 65. 69; et in ARCANIS COELESTIBUS n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952. Apud Evangelistas „*Jesus dicit discipulis, habete fidem Dei, amen dico vobis, quicunque dixerit monti, tollere et projice te in mare, nec dubitaverit in corde suo, sed crediderit quod quae dicit futura sint, fiet illi quae dixit*"

Marc: XI: 22. 23. Matth: XVII: 20; qui non scit arcana coeli, et sensum spiritualem Verbi, credere potest quod Dominus haec loquutus sit non de fide salvante, sed de alia fide quam vocant historicam et miraculosam, sed illa loquutus est Dominus de fide salvante, quae fides unum facit cum charitate, et omnis est a Domino, quapropter vocat Dominus fidem hanc fidem Dei; et quia Dominus per hanc fidem, quae est fides charitatis ab Ipso, removet omnia mala scaturientia ex amoribus sui et mundi, et illa dejicit in infernum unde sunt, quare dicit, quod si dixerit monti, tollere et projice te in mare, fiet quae dixit, per montem enim significantur mala illorum amorum, et per mare significatur infernum, inde per dicere monti tollere, significatur removeri
[636] illa, et per projici in mare significatur dejici in infernum unde sunt; ex hac significatione montis et maris hoc apud Antiquos in communem sermonem venit, cum de fidei potentia sermo fuit, non quod montes in tellure possunt per illam projici in mare, sed mala quae ab inferno possunt; etiam montes in spirituali mundo, super quibus habitant mali, solent per fidem, quae a Domino, everti et projici, nam cum mala apud illos projiciuntur, etiam projiciuntur montes super quibus habitant, ut supra aliquoties dictum est, et quoque mihi saepe visum: quod non alia fides quam fides charitatis a Domino hic intelligatur, patet a continuato sermone Domini apud Marcum, ubi dicitur „*Propterea dico vobis, omnia quaecunque precantes petitis, credite quod accepturi sitis, tunc fiet vobis: cum vero steteritis orantes, dimittite si quid habetis contra quemquam, ut etiam Pater vester, qui in Coelis, dimittat vobis lapsus vestros; si vero vos non dimiseritis, neque Pater vester, qui in Coelis, dimittet lapsus vestros*“ Vers: 24. 25. 26; ex quibus patet, quod fides Dei, de qua Dominus ibi loquitur, sit fides charitatis, hoc est, fides quae unum facit cum charitate, et inde quae omnis est a Domino: praeterea Dominus illa dixit ad discipulos, cum crediderunt quod miracula possent facere ex sua fide, ita a se, cum tamen illa fiunt a fide quae a Domino, ita a Domino, ut quoque patet apud Matthaeum Cap: XVII: 19. 20, ubi similia dicta sunt. Quon-

iam Montes significabant bona amoris coelestis, et Colles bona amoris spiritualis, ideo Antiqui, apud quos Ecclesia repraesentativa fuit, cultum suum Divinum habuerunt super montibus et collibus, et ideo Zion super monte fuit, ac Hierosolyma super montanis infra illum; ne itaque Judaei et Israëlitae, qui idololatriae dediti erant, verterent cultum Divinum in cultum idololatricum, mandatum illis est, ut solum in Hierosolyma haberent cultum, et non alibi; sed quia corde idololatrae fuerunt, non contenti erant cultum habere in Hierosolyma, sed secundum morem gentium ab Antiquis tractum, cultum fecerunt super montibus et collibus quibuscunque, et ibi sacrificarunt et suffierunt; quapropter quia id idololatricum fuit apud illos, per cultum eorum super montibus et collibus aliis significatur cultus ex malis et falsis; ut in sequentibus his locis; apud Esajam „*Super monte alto et elato posuisti cubile tuum, etiam eo ascendisti ad sacrificandum sacrificia*" LVII: 7: apud Hoscheam „*Super verticibus montium sacrificant, et super collibus suffiunt*" IV: 13: apud Jeremiam „*Aversa Israël abiens super omnem montem altum, et sub omni arbore viridi, et scortabaris*" III: 6; per scortari significatur falsificare cultum: quod hoc idololatricum fuerit, patet ex his apud Mosen „*Perdetis loca ubi serviverunt gentes diis suis, super montibus, et super collibus, et sub omni arbore viridi*" Deutr: XII: 2; in his itaque locis per cultum super montibus et collibus significatur cultus ex malis et falsis. Ex hoc etiam derivatum est, quod Gentiles in Graecia Heliconem posuerint in alto monte, et Parnassum in colle infra illum, et ibi deos et deas suas habitare crediderint; hoc derivatum est ab Antiquis in Asia, et praecipue in terra Canaane non inde remota, apud quos omnis cultus ex repraesentativis constabat. Dicitur apud Evangelistas „*Quod diabolus assumserit Jesum super Montem altum, et monstraverit Ipsi omnia regna mundi et gloriam, ac tentaverit Ipsum ibi*" Matth: IV: 8. Luc: IV: 5; per hoc significatur, quod diabolus tentaverit Dominum per Amorem sui, hic enim signi- [637]
ficatur per Montem altum; tres enim Tentationes descriptae in illis locis significant et involvunt omnes Tentationes, quas

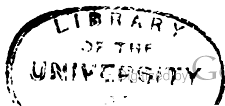
Dominus sustinuit cum in Mundo fuit; Dominus enim per Tentationes ab infernis in se admissas et per victorias tunc, redegit omnia in Infernis in ordinem, et quoque Humanum suum glorificavit, hoc est, Divinum fecit: quod omnes Tentationes Domini tam paucis descriptae fuerint, est quia non aliter revelavit illas; sed usque in interno sensu Verbi describuntur ample: verum de Tentationibus Domini videantur quae in Doctrina Novae Hierosolymae, n: 201. 293. 302, allata sunt.

406. Hactenus ostensum est, quid significat mons, sequitur ut ostendatur quid significat Insula, nam dicitur, *omnis mons et insula e locis suis emota sunt*, et alibi „*Omnis insula fugit, et montes non inventi sunt*“ Apoc: XVI: 20. Per Insulas in Verbo non intelliguntur Insulae, nec illi qui habitant super insulis, sed intelligitur naturalis homo quoad vera quae in illo, et inde abstracte significantur vera naturalis hominis: vera naturalis hominis sunt vera scientifica, quae sub intuitione rationalis hominis sunt, et sunt cognitiones veri, quae sub intuitione spiritualis hominis sunt; cognitiones veri sunt quae scit naturalis homo ex Verbo, et vera scientifica sunt, quae videt naturalis homo ex rationali, per quae etiam solet confirmare vera Ecclesiae: sunt apud hominem binae Mentes, una superior seu interior, quae mens spiritualis vocatur, et altera inferior seu exterior, quae mens naturalis vocatur; mens naturalis primum apud homines aperitur et excolitur, quia haec proxime exstat Mundo; mens autem spiritualis postea aperitur et excolitur, sed quantum homo vita recipit cognitiones veri quae ex Verbo seu ex doctrina e Verbo, quare non aperitur apud illos qui non applicant illas vitae; et cum aperitur Mens spiritualis, tunc influit lux Coeli per illam mentem in naturalem, et illustrat eam, ex quo haec Mens fit spiritualis naturalis, nam tunc videt mens spiritualis in naturali paene sicut homo faciem suam in speculo, et agnoscit illa quae concordant secum; at cum spiritualis Mens non aperta est, ut fit apud illos qui non vitae suae applicant cognitiones veri et boni quae in Verbo, tunc formatur usque Mens apud illum interius in naturali, sed haec Mens consistit ex meris falsis et malis,

ex causa quia Mens spiritualis non aperta est, per quam lux Coeli immittitur in naturale per viam rectam, sed solum per rimas circumcirca, unde ei facultas cogitandi, ratiocinandi et loquendi, et quoque facultas intelligendi vera, sed usque non facultas amandi illa, seu ex affectione faciendi illa, nam facultas amandi vera quia vera sunt datur solum per influxum lucis Coeli per spiritualem mentem, lux enim Coeli per spiritualem mentem conjuncta est cum calore Coeli, qui est amor, qualis est comparative lux mundi tempore veris, at lux coeli influens per rimas in naturale, est lux separata a calore coeli, qui est amor, qualis est comparative lux mundi tempore hyemis; inde patere potest, quod homo, apud quem spiritualis mens aperta est, sit sicut hortus et paradisus, et quod homo, apud quem spiritualis mens non aperta est, sit sicut solitudo, et sicut terra nive obtecta: quoniam Mens facit hominem, Mens enim ejus est intellectus et voluntas, inde idem est, sive dicas Mentem sive hominem, ita sive dicas Mentem spiritualem et naturalem, sive dicas hominem spiritualem et naturalem. Mens naturalis seu homo naturalis [638]
quoad vera ejus et quoad falsa ejus significatur per Insulas in *Verbo*; quoad vera apud illos, apud quos spiritualis Mens aperta est, et quoad falsa apud illos, apud quos spiritualis Mens occlusa est; quod illa significentur per Insulas, constare potest ex sequentibus locis in Verbo; apud Ezechielem „*Sic dixit Dominus Jehovih Tyro, nonne ob sonum casus tui, cum gemet confossus, cum peragetur caedes in medio tui, contremiscent Insulae, et descendent desuper thronis suis omnes principes maris: contremiscent Insulae die casus tui, et perturbabuntur Insulae quae in mari ob exitum tuum. Omnes habitatores Insularum obstupuerunt super te, et reges earum cohorruerunt horrore; turbatae sunt facies*“ XXVI: 15. 16. 18. Cap: XXVII: 35; agitur in binis illis Capitibus de Tyro, per quam significatur Ecclesia quoad cognitiones veri et boni, et inde significantur cognitiones veri et boni abstracte; et primum ibi agitur de intelligentia et sapientia hominum Ecclesiae per cognitiones veri et boni ex Verbo; et postea de Ecclesia vastata quoad illas; Ecclesia vastata quoad

illas, seu ubi cognitiones veri et boni perierunt, describitur per illa quae apud Prophetam in illis Versibus; vastatio cognitionum veri et boni per cum gemet confossus, et cum peragetur caedes in medio tui, per confossos enim intelliguntur illi apud quos exstincta sunt vera, et per caedem intelligitur ipsa exstinctio veri et boni; quod tunc omnes *cognitiones* quas homo hausit ex Verbo ab infantia, et omnia vera scientifica per quae confirmavit illas, perturbentur, emoveantur loco, et recedant, significatur per quod contremiscent Insulae, et descendent desuper thronis suis omnes principes maris, tum per tremiscent Insulae die casus tui, et perturbabuntur Insulae quae in mari, Insulae sunt illae cognitiones et illa scientifica quae in naturali homine, principes maris sunt primaria ibi, mare significat naturalem hominem et omnia ibi in communi; quod omnia bona veri naturalis hominis ex vastatis cognitionibus veri quoad statum suum mutabuntur, significatur per quod omnes habitatores insularum obstupuerunt, et reges earum cohorruerunt, turbatae sunt facies, habitatores insularum sunt bona veri naturalis hominis, per habitare enim in Verbo significatur vivere, et per habitatores bona vitae, reges sunt omnia vera ex bono; facies significant interiora et affectiones; obstupescere, cohorrere, et turbari, significant prorsus mutari quoad statum: ex his patet, quid illa in sensu interno involvunt, nempe quod omnes cognitiones veri et boni, ac scientifica confirmantia, quae homo ex Verbo et ex magistris ab infantia hausit, mutent sua loca et suum statum in naturali homine, et pereant e conspectu, quando falsa intrant. Apud Esajam *„Ducet rex Aschuris captivitatem Aegypti, et turbam deportandam Kuschi; tunc consternabuntur et erubescent ob Kuschum, exspectationem eorum, et ob Aegyptum decus eorum: et dicet habitator Insulae hujus in die illo, ecce sic exspectatio nostra quo fugimus in auxilium, ut eriperemur a coram rege Aschuris, et quomodo liberabimur nos“* XX: 4. 5. 6; nemo aliquid Ecclesiae ex his percepturus est, sed modo aliquod obscurum historicum, quod non scitur num exstiterit, ut quod rex Assyriae in captivitatem abducet Aegyptum et Kuschum, et

quod habitatores alicujus insulae corde dolerent super id; at usque hic ut alibi de re Ecclesiae agitur, quae res patet, cum scitur quod rex Aschuris significet rationale perversum, [639] et inde ratiocinationem ex scientificis falsis faventibus jucundo amorum naturalium, super quo dolet naturalis homo quia per id pervertitur; nam per ducet rex Aschuris captivitatem Aegypti, et turbam deportandam Kuschi, significatur quod rationale perversum sibi addicet scientifica naturalis hominis, et se confirmabit per illa et per jucunda ejus quibus favent; rex Aschuris est rationale perversum, captivitatem ducere et turbam deportare est per ratiocinationes addicere sibi et confirmare se, Aegyptus est scientificum naturalis hominis, et Kusch est jucundum cui favet; quod bona veri naturalis hominis propter illa doleant, seu quod naturalis homo, in quo sunt bona veri, doleat, significatur per omnia illa quae sequuntur, nempe quod consternabuntur et erubescent propter Kuschum, exspectationem illorum, et propter Aegyptum decus eorum, et dicet habitator Insulae in die hoc, seqq: habitator insulae est bonum veri naturalis hominis, seu naturalis homo in quo est bonum veri, habitator enim significat bonum, et insula verum, utrumque in naturali homine, ut supra; quod talis sensus illis verbis insit, vix creditur, cum tamen inest. Apud Eundem „*Illi extollent vocem suam, jubilabunt, ob magnificentiam Jehovae clamabunt a mari; propterea in Urim honorate Jehovam, in Insulis maris nomen Dei Israëlis*“ XXIV: 14. 15; agitur in eo Capite de vastatione Ecclesiae, et in his Versibus de instauratione Ecclesiae novae apud gentes, harum gaudium est quod describitur per quod extollent vocem suam, jubilabunt, ob magnificentiam Jehovae clamabunt a mari seu ab occidente, per mare enim, cum per illud intelligitur occidens, significatur naturale, ex causa quia illi qui in occidentali plaga in Mundo spirituali habitant, in bono naturali sunt, at in orientali plaga qui in bono coelesti, et quia gentes, ex quibus Ecclesia, in bono naturali fuerunt, ideo dicitur in Urim honorate Jehovam, in Insulis maris nomen Dei Israëlis, per quae significatur quod adoraturi Dominum ex bonis et veris quae in naturali homine,

Urim enim significat ignem et focum, per quos significatur bonum amoris naturalis hominis, insulae maris significant cognitiones veri et boni, quae sunt vera naturalis hominis, et honorare significat colere et adorare; per Jehovam et Deum Israëlis intelligitur Dominus, qui vocatur Jehovah ubi agitur de bono ac Deus Israëlis ubi de vero, ideo dicitur in Urim honorate Jehovam, hoc est, ex bono, et in insulis maris nomen Dei Israëlis, hoc est, ex veris, inde etiam patet, quod per insulas maris significentur vera naturalis hominis. Apud Eundem „*Non exstinguet neque confringet, donec posuerit in terra judicium, et in lege ejus Insulae sperent. Cantate Jehovae Canticum novum, laudem ejus extremitas terrae, descendentes mare, plenitudo ejus, insulae et habitatores earum. Extollant desertum et urbes ejus, villae, quas inhabitat Arabia, cantent habitatores petrae, e capite montium clament, ponant Jehovae gloriam, et laudem ejus in Insulis annuntient*“ XLII: [4.] 10. 11 [. 12]; agitur etiam ibi de Domino, et de nova Ecclesia ab Ipso instauranda, et per Insulas intelliguntur qui solum in veris ex naturali homine, et inde qui remoti adhuc a vero cultu, inde per donec posuerit in terra judicium, et in lege ejus insulae sperent, significatur dum intelligentiam dederit illis qui ab Ecclesia, et cognitiones veri illis qui remotiores ab Ecclesia; ponere judicium est dare intelligentiam, in lege sperare est dare cognitiones veri, nam terra significat illos qui
[640] ab Ecclesia, et abstracte ipsam Ecclesiam quoad intelligentiam ex veris spiritualibus, et insulae illos qui remoti ab Ecclesia, et abstracte Ecclesiam quoad cognitiones veri et boni, seu Ecclesiam quoad vera naturalis hominis correspondentia veris spiritualibus; per cantate Jehovae canticum novum, laudem ejus extremitas terrae, descendentes mare, et plenitudo ejus, insulae et habitatores earum, significatur cultus Domini ab illis qui remoti ab Ecclesia, et in sensu abstracto cultus naturalis hominis ex veris et bonis, cantare canticum et laudare significat cultum ex laeto animo, extremitas terrae significat illos qui in ultimis Ecclesiae, et in sensu abstracto ultima ejus; mare et plenitudo ejus significant naturalem hominem et omnia quae ibi; insulae et habitatores significant vera et bona

naturalis hominis, insulae vera ejus et habitatores bona ejus, ut supra; quid significatur per extollant desertum et urbes ejus et villae, quas inhabitat Arabia, cantent habitatores petrae, e capite montium clament, vide supra n: 405, ubi explicata sunt; per ponant Jehovae gloriam et laudem Ejus insulae annuntient, significatur cultus ab internis et externis, ponere gloriam est cultus ab internis, et annuntiare laudem est colere ab externis, externa enim annuntiant, et insulae sunt vera naturalis hominis ex quibus cultus. Apud Eundem *„Attendite ad Me popule mi, et gens mea ad Me advertite aures, nam Lex a Mecum exibit, et judicium meum in lucem populorum excitabo, propinqua justitia mea, exivit salus mea, et brachia mea populos judicabunt; in Me Insulae sperabunt, et super brachio mea confident“* LI: 4. 5; haec de Domino; attendite ad Me popule mi, et gens mea advertite aures, significat omnes qui ab Ecclesia qui in veris et bonis sunt, populus sunt qui in veris, et gens qui in bonis, dicitur attendite et advertite aures in plurali, quia intelliguntur omnes; lex a Mecum exibit, et judicium meum in lucem populorum excitabo, significat quod ab Ipso Divinum Bonum et Divinum Verum, ex quo illustratio, lex significat Divinum Bonum Verbi, et Judicium Divinum Verum Verbi, in lucem populorum significat illustrationem; propinqua Justitia mea, exivit salus mea, significat judicium quando salvantur qui in bono amoris et qui in veris inde sunt, justitia dicitur de salvatione illorum qui in bono die judicii, et salus de salvatione illorum qui in veris; brachia mea populos judicabunt, significat judicium super illos qui ab Ecclesia in falsis, hic populi in opposito sensu; in Me insulae sperabunt, et super brachio meo confident, significat accessum illorum ad Ecclesiam qui remoti a veris Ecclesiae sunt, et eorum fiduciam in Dominum, insulae significant illos qui remoti a veris Ecclesiae sunt, quia in lumine naturali sunt, et nondum in luce spirituali ex Verbo, et confidere super brachio Ipsius significat fiduciam in Dominum cui omnis potentia, brachium cum de Domino est omnipotentia. Apud Eundem *„Audite Insulae, et auscultate populi e longinquo“* XLIX: 1; Insulae pro illis qui in veris, ac populi e lon-

ginquo pro illis qui in bonis, et abstracte vera et bona, utraque in naturali homine, e longinquo dicitur de bonis quae in naturali homine, propinquum autem de bonis quae in spirituali homine; populi hic significant bona, quia ex alia voce in Lingua originali dicuntur quam populi per quos significantur vera, ex hac voce enim denominantur etiam gentes,
[641] per quas significantur bona, ut patet ex voce illa Cap: XXV: 23 Genes. Apud Jeremiam „*Audite Verbum Jehovae gentes, et annuntiate in insulis e longinquo*“ XXXI: 10; gentes pro illis qui in bonis, et abstracte pro bonis; ac insulae pro illis qui in veris, et abstracte pro veris in naturali homine; e longinquo significat remotum ab Ecclesiae veris quae sunt spiritualia, quod e longinquo id significet, videatur n: 8918: sed illa verba in spirituali sensu puro significant, quod internus homo docebit externum, seu spiritualis naturalem totum vera Verbi, hoc enim est ut gentes annuntient in insulis e longinquo; sed hic sensus purus, qui est Angelis, aegre percipitur ab hominibus, quoniam homines aegre cogitare possunt abstracte a personis et a locis, ex causa quia cogitatio hominum est naturalis, et cogitatio naturalis in eo differt a cogitatione spirituali, quod alligata sit locis et personis, et inde est finita prae spirituali; quae etiam causa est, quod plura, quae explicata sunt, aegre forte cadant in ideas cogitationis illorum, qui fixe tenent visum mentis in sensu vocum. Apud Davidem „*Reges Tharschisch et Insularum munus adducent, reges Schebae et Sebae munus adferent*“ Psalm: LXXII: 10; haec de Domino; et per munus adducere et adferre intelligitur colere; et per reges Tharschisch et insularum intelliguntur vera interiora et exteriora naturalis hominis, per reges Tharschisch vera interiora ejus, et per insulas vera exteriora ejus; per reges Schebae et Sebae intelliguntur bona interiora et exteriora naturalis hominis, per Schebam bona interiora ejus, et per Sebam bona exteriora ejus, per vera naturalis hominis intelliguntur cognitiones veri, et per bona naturalis hominis intelliguntur cognitiones boni; quod hae per Schebam et Sebam intelligantur, videatur n: 1171. 3240; et quod illae per Tharschisch, videbitur mox infra: et quia illae intelli-

guntur, etiam intelliguntur illi qui in cognitionibus veri et boni sunt. Apud Esajam *„Qui illi sicut nubes advolant, et sicut columbae ad fenestras suas, quia Mihi insulae confident, et naves Tharschisch in principio ad adducendum filios tuos e longinquo“* LX: 8. 9; haec quoque de Domino dicta sunt; et per illa significatur quod Ipsum recepturi et agnituri qui in simplici vero et bono sunt, qui sunt qui vera Verbi percipiunt naturali modo, quod est secundum sensum literae, et faciunt illa; insulae significant illos qui Verbum naturali modo, hoc est, secundum sensum literae percipiunt, et naves Tharschisch in principio sunt bona quae ferunt et faciunt; Tharschisch enim significat naturalem hominem quoad cognitiones, et Tharschisch in principio naturalem hominem quoad cognitiones boni, quoniam in Tharschisch erat aurum, et argentum, et naves inde portabant illa, I Reg: X: 22, ac in principio aurum, per quod significatur bonum; et quia ex bono sunt vera, ideo etiam dicitur, ad adducendum filios tuos e longinquo; et quia per insulas et naves Tharschisch significantur cognitiones veri et boni naturalis hominis, ideo dicitur, qui hic sicut nubes volant, et sicut columbae ad fenestras suas, nubes significant vera sensus literae Verbi, columbae bona ibi, ac fenestrae vera ex bono in luce: quod naves significent cognitiones veri et boni ex Verbo, videatur n: 1977. 6385: et quod fenestrae significent vera in luce, et inde intellectuale, n: 655. 658. 3391. Apud Eundem *„Ejulate naves Tharschischi, quia devastata est Tyrus, ut non sit domus, nec intret quisquam, e terra Kitthim manifeste veniet illis; silent habitatores insulae, mercator Zidonis transiens mare,* [642] *impleverunt te. Erubesce Zidon, nam dicit mare, munimentum maris, non parturivi, nec peperi, et non educavi juvenes, adolescere feci virgines, cum fama ex Aegypto, dolore corripientur, sicut ad famam Tyri, transite in Tharschisch, ejulate habitatores insulae“* XXIII: 1. 2. 4. 5. 6; ita describitur desolatio veri in Ecclesia, nam per naves Tharschisch significantur cognitiones boni e Verbo, et per Tyrum cognitiones veri inde; quod non sit bonum quia non vera, significatur per ejulate naves Tharschisch quia de-

vastata est Tyrus ut non sit domus nec intret quisquam; quod falsa tunc intrent, usque ut non amplius aliqua bona veri et vëra boni sint in naturali homine, significatur per e terra Kitthim manifeste veniet illis, silent habitatores insulae, mercator Zidonis transiens mare, impleverunt te, terra Kitthim significat falsa, habitatores insulae significant bona veri in naturali homine, ut supra, mercator Zidonis significat cognitiones ex Verbo, transiens mare significat quae in naturali homine, qui impleverunt te nempe nàves Tharschisch, significat qui ditarunt te illis; vastatio veri et boni in naturali homine ulterius describitur per erubesce Zidon, nam dixit mare, munimentum maris, non parturivi et non peperi, et non educavi juvenes, adolescere feci virgines, per Zidonem significantur aeque ac per Tyrum cognitiones veri et boni in Ecclesia, per mare, munimentum maris significatur naturalis homo totus, per non parturivi non peperi significatur non aliquid Ecclesiae conceptum et generatum, per juvenes significantur affectiones veri, et per virgines affectiones boni; quod hoc factum sit quia cognitiones ex Verbo et scientifica confirmantia applicata sunt falsis et malis, significatur per cum fama ab Aegypto, dolore corripientur sicut ad famam Tyri, Aegyptus significat scientifica, Tyrus cognitiones ex Verbo, hic illa vastata per falsa et mala quibus applicata, et quia lamentum est propterea, ideo dicitur dolore corripientur; quod sic perierit omne bonum in naturali et verum ibi, significatur per transite in Tharschisch, ejulate habitatores insulae, Tharschisch significat bona et vera interiora in naturali, habitatores insulae bona et vera exteriora ibi, ut quoque supra, ejulare significat dolorem ob vastationem. Apud Jeremiam „*Accepi calicem e manu Jehovae, et bibere feci omnes gentes ad quas me misit Jehovah, omnes reges Tyri et omnes reges Zidonis, et reges insulae quae in transitu maris*“ XXV: 17 [. 22]; recensentur ibi plures gentes quae hic non inde adferuntur, per quas omnes significantur bona et vera Ecclesiae in genere et in specie quae vastata sunt; et per reges Tyri et Zidonis significantur cognitiones veri et boni e Verbo in naturali homine, nam omnes cognitiones veri et boni, quatenus cognitiones, sunt in natu-

rali homine, quae fiunt vera et bona cum vivitur secundum illas, quia per vitam recipiuntur in spirituali homine; per reges insulae quae in transitu maris, significantur cognitiones veri in ultimo naturalis hominis, quod vocatur naturale sensuale, quia per hoc est transitus in interiora naturalis hominis, mare significat naturalem hominem in communi, videatur supra n: 275. 342; vastatio illorum intelligitur per calicem Jehovae quem bibere fecit gentes. Apud Eundem „*Propter diem venientem ad vastandum omnes Philisthaeos, ad excidendum Tyro et Zidoni omnem residuum auxiliantem, quia vastans Jehovah Philisthaeos, reliquias Insulae Caphthor*“ XLVII: 4; per Philisthaeos intelliguntur qui in sola fide, seu in fide separata a charitate, [643]
quare etiam praeputiati vocabantur, per quod significatur quod non illis charitas, videatur n: 2049. 3412. 3413, 8093. 8313; per [ad] excidendum Tyro et Zidoni omnem residuum auxiliantem, significatur quod illis non aliqua cognitio veri et boni, residuus auxilians significat non concordans amplius; simile quod per residuum auxiliantem etiam per reliquias insulae Caphthor significatur. Apud Eundem „*Transite in Insulas Kitthaeorum et videte, in Arabiam mittite et attendite probe, et videte num factum sit sicut hoc, num mutaverit gens deos*“ II: 10. 11; quod transirent et mitterent in insulas Kitthaeornm et in Arabiam, non significat quod illuc mitterent, sed ad omnes qui naturaliter in veris et bonis secundum religiosum suum vivunt, insulae Kitthaeorum sunt ubi qui naturaliter vivunt in veris, et Arabia ubi qui naturaliter vivunt in bonis, nempe secundum religiosum suum, Kitthaei et Arabia illos ac illa significant; omnes enim qui non habent Verbum, aut aliquam revelationem e Coelo, et vivunt secundum religiosum suum, naturaliter vivunt; nam spiritualiter vivere est unice secundum vera et bona e Verbo, et ex revelatione e Coelo. Apud Zephaniam „*Formidabilis Jehovah super illis, quia emaciabit omnes deos gentium, ut adorent Ipsum quisque e loco suo; omnes Insulae gentium, etiam vos Kuschii, confossi gladio meo erunt*“ II: 11. 12; per haec in sensu interno significatur, quod falsa mali dissipabuntur, et quod

vera et bona dabuntur illis qui quidem in falsis sunt, sed non in falsis mali; per deos gentium quos emaciabit, significantur falsa mali, per deos falsa, per gentes mala, et per emaciare significatur ex falsis amovere mala; per insulas gentium et per Kuschios significantur qui quidem in falsis sunt sed non in falsis mali, et abstracte falsa sed non falsa mali; et quia falsa non mali sunt in naturali homine, ideo per insulas gentium significatur naturalis homo quoad illa, seu quoad illa in naturali homine, haec falsa significantur per confossos gladio meo: de falsis mali et de falsis non mali videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 21. Apud Davidem *„Dominabitur a mari ad mare, et a fluvio usque ad fines terrae, coram Ipso incurvabunt se Insulae, et hostes Ejus pulverem lambent“* Psalm: LXXII: 8. 9; haec de Domino; et per dominari a mari ad mare, et a fluvio usque ad fines terrae, intelligitur dominium Ipsius super omnia Coeli et Ecclesiae; in Mundo enim spirituali sunt Maria termini, ac intermedia sunt terrae, ubi habitationes pro Angelis et Spiritibus, inde per a mari ad mare significantur omnia Coeli, et quia omnia Coeli, significantur etiam omnia Ecclesiae, sunt enim bona amoris et inde vera quae faciunt Coelum et quoque Ecclesiam, ideo per a mari ad mare significantur etiam omnia Ecclesiae; omnia Coeli et Ecclesiae significantur per a fluvio ad fines terrae, sed per haec significantur omnia Coeli et Ecclesiae quoad vera, at per a mari ad mare omnia Coeli et Ecclesiae quoad bona; nam Maria in Mundo spirituali sunt termini terrae Orientalis et Occidentalis ibi, et in terris ab Oriente versus Occidentem habitant qui in bono amoris sunt; fluvius autem significat primum terminum, ac fines terrae ultimos a meridie ad septentrionem, ubi habi-
[644] tant qui in veris ex bono sunt, quos terminos etiam repraesentabant fluvii Jordanes et Euphrates respective ad terram Canaanem; loca quae circa ultimos terminos sunt, intelliguntur per Insulas, per quas ideo significantur vera in ultimis, quae tametsi non vera sunt usque ut vera acceptantur; vera enim genuina diminuuntur a medio versus fines, ex causa quia circa fines sunt qui in luce naturali, et non ita in luce spirituali; per hostes significantur mala, de quibus

dicitur quod pulverem lambent, hoc est, quod damnati sint. Apud Eundem *„Jehovah regnat, exultabit terra, gaudebunt Insulae multae"* Psalm: XCVII: 1; per haec significatur quod Ecclesia ubi Verbum et Ecclesia ubi non Verbum, proinde qui in veris spiritualibus et in veris non spiritualibus, gaudebunt propter Regnum Domini; per terram significatur Ecclesia ubi Verbum, et per Insulas ubi non Verbum, proinde qui remoti a veris spiritualibus sunt, nam vera Verbi sunt solum spiritualia, apud illos autem qui extra Ecclesiam sunt, quia non habent vera ex Verbo, sunt solum vera naturalia, inde est quod Insulae dicantur. Per Insulas in Verbo non intelliguntur aliquae Insulae maris, sed intelliguntur loca in Mundo spirituali habitata ab illis qui in naturali scientia cognitionum aliquatenus concordantium cum cognitionibus veri et boni quae in Verbo, quae loca ibi quandoque apparent sicut insulae in mari, inde in sensu abstracto per Insulas significantur vera naturalis hominis; denominatio illa est ex mari in quo Insulae, nam Mare significat communia veri, seu vera naturalis hominis in communi; haec per Insulas significantur in Genesi *„Filii Javan erant Elischah et Tharschisch, Kitthim et Dodanim: ex his dispersae sunt Insulae gentium in terris suis, quisque juxta linguam suam, juxta familias suas, in gentibus suis"* X: 4. 5. et apud Esajam *„Veniet ad congregandum omnes gentes et linguas, ut veniant et videant gloriam meam, et ponam inter illos signum, et mittam ex illis evasores ad gentes Tharschisch, Pul et Lud trahentes arcum, Thubal et Javan, Insulas longinquas, quae non audiverunt famam meam, nec viderunt gloriam meam, et annuntiabunt gloriam meam inter gentes"* LXVI: 18. 19: tum Cap: XI: 10. 11. Quoniam pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita quoque Insulae, in quo sensu Insulae significant falsa opposita veris quae in naturali homine: in hoc sensu dicuntur Insulae in sequentibus his locis; apud Esajam *„Vastabo montes et colles, et omnem herbam eorum arefaciam; et ponam fluvios in Insulas, et stagna exsiccabo"* XLII: 15. 16; quae explicata videantur in praecedente Articulo: apud Ezechielem *„Mittam*

ignem in Magogum, et in habitatores Insularum securos“ XXXIX: 6: apud Esajam *„Iram inimicis suis, retributionem hostibus suis, Insulis retributionem retaliabit“* LIX: 18: apud Eundem *„Ecce gentes sicut gutta de situla, et sicut scoriae librae reputantur; ecce Insulas sicut minutissimum tollit“* XL: 14. 15; gentes pro malis, et insulae pro falsis: apud Eundem *„Tacete Insulae, populi innovent vires, appropinquent, tunc loquantur, una ad judicium accedamus; viderunt Insulae et timuerunt, fines terrae trepidarunt“* XLI: 1. 5.

407. Vers: 15. 16. 17. *Et reges terrae, et magnates et divites, et chiliarchi et potentes, et omnis servus et omnis liber, absconderunt se in speluncis et in petris montium. Et dicebant montibus et petris, cadite super*
[645] *nos, et abscondite nos a facie Sedentis super throno, et ab ira Agni. Quia venit dies magnus irae Ejus, et quis potest stare.* Et reges terrae, et magnates et divites, et chiliarchi et potentes, significat omnia bona et vera interna, et omnia bona et vera externa, per quae sapientia et intelligentia: et omnis servus et omnis liber, significat hominem naturalem et hominem spiritualem: absconderunt seipsos in speluncis et in petris montium, significat illa deperdita per mala vitae et per falsa inde: et dicebant montibus et petris, cadite super nos, significat obtectionem a malis et falsis inde: et abscondite nos a facie Sedentis super throno et ab ira Agni, significat ne dira patiantur ab influxu Divini Boni uniti Divino Vero procedentis a Domino: quia venit dies magnus irae Ejus, significat ultimum Judicium super malos: et quis potest stare, significat quis vivet et sustinebit.

408. Et reges terrae, et magnates et divites, et chiliarchi et potentes, quod significent omnia bona et vera interna et omnia bona et vera externa, per quae sapientia et intelligentia, constat ex significatione Regum, quod sint vera ex bono in omni complexu, de qua supra n: 31; ex significatione magnatum et divitum, quod sint bona et vera interna, de qua sequitur; ex significatione chiliarchorum et potentium, quod sint bona et vera externa, chiliarchi bona illa et potentes vera illa, de qua etiam sequitur: dicitur

etiam, per quae sapientia et intelligentia, quia ex bonis et veris internis, quae sunt bona et vera spiritualia, est sapientia, et ex bonis et veris externis, quae sunt bona et vera naturalia ex spiritualibus, est intelligentia; sapientia distinguitur ab intelligentia in eo, quod sapientia sit ex luce Coeli, et quod intelligentia sit ex luce mundi illustrata ex luce Coeli; inde est quod de bonis et veris spiritualibus praedicetur sapientia, et de bonis et veris naturalibus intelligentia, nam bona et vera spiritualia sunt ex luce coeli, quia mens spiritualis seu mens interna est in luce coeli, et bona et vera naturalia sunt ex luce mundi, quia mens naturalis seu externa est in luce mundi; sed quantum haec mens recipit lucem coeli per spiritualem mentem, tantum in intelligentia est; qui credit, quod intelligentia sit ex sola luce mundi, quae vocatur lumen naturale, multum fallitur; per intelligentiam intelligitur videre vera et bona ex se, vel civilia vel moralia vel spiritualia sint, at videre illa ex alio, hoc non est intelligentia sed scientia: ast ut sciatur quomodo haec intelligenda sunt, videantur quae in Articulo praecedente n: 406, dicta sunt, nempe quod binae Mentes homini sint, una spiritualis seu interna, altera naturalis seu externa; et quod Mens spiritualis seu interna aperiatur apud illos qui bona et vera Verbi applicant vitae, ac non aperiatur apud illos qui non bona et vera Verbi applicant vitae, sed solum Mens naturalis seu externa; hi inde vocantur naturales homines, illi autem spirituales: quibus addendum est, quod quantum aperitur Mens spiritualis seu interna, tantum per illam a Domino influat lux spiritualis, quae est lux coeli, in mentem naturalem seu externam, et illustrat eam, et dat intelligentiam. Bona et vera, quae faciunt spiritualem seu internam Mentem, intelliguntur per magnates et divites, bona per magnates, et vera per divi- [646]
tes; ac bona et vera, quae faciunt naturalem seu externam Mentem, intelliguntur per chiliarchos et potentes, bona illa per chiliarchos et vera illa per potentes; inde patet, quod haec verba in sensu interno includant omnia quae apud hominem sunt, nam in sequentibus agitur de exstinctione omnium; omnia apud hominem se referunt ad bonum et verum, sicut etiam omnia in universo, omnis sapientia et intelligen-

tia est homini ex illis et secundum illa. Qui sensum literae modo spectat, non videre potest aliter, quam quod reges ac primarii in regnis illorum intelligantur, et quod tot nominentur, ut sensus elevetur, sed in Verbo nulla vocula est inanis, quoniam Divinum est in omnibus et singulis ibi, quare per illa intelligenda sunt Divina, quae Coeli et Ecclesiae sunt, ac communi voce vocantur coelestia et spiritualia, ex quibus Verbum est Divinum, coeleste et spirituale; Verbum etiam datum est, ut per id sit conjunctio Coeli cum Ecclesia, seu Angelorum Coeli cum hominibus Ecclesiae, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 303 ad 310, et illa conjunctio non dari potest, si non aliud per illa verba intelligeretur, quam quod in sensu literae exstat, nempe quod reges terrae, magnates, divites, chiliarchi et potentes, tum omnis servus et omnis liber, absconderint se in speluncis et in petris montium, haec etiam sunt naturalia; sed tunc conjunctio est, cum per illa intelliguntur simul spiritualia; aliter enim non conjungi possunt Angeli cum hominibus, nam Angeli spirituales sunt, quia in spirituali Mundo, et inde cogitant spiritualiter et quoque loquuntur spiritualiter, at homines naturales sunt, quia in naturali mundo, et inde cogitant naturaliter et loquuntur naturaliter: haec dicta sunt, ut sciatur quod per reges terrae, magnates, divites, chiliarchos et potentes significentur etiam spiritualia: quod spiritualia per illos intelligantur, nempe per magnates et divites bona et vera interna, et per chiliarchos et potentes bona et vera externa, constare potest ex significatione eorum, ubi nominantur in Verbo. Quod Magnates in Verbo significent bona interna, quae sunt bona interni seu spiritualis hominis, est quia magnum et magnitudo in Verbo dicitur de bono, at multum et multitudo de vero, videatur supra n: 336. 337: quod bona interna per Magnates significentur, est quia per quatuor illos, nempe magnates. divites, chiliarchos, potentes, significantur omnia bona et vera quae apud hominem, ita bona et vera interni seu spiritualis hominis ut et externi seu naturalis hominis, per magnates et divites bona et vera interni seu spiritualis hominis, ac per chiliarchos et potentes bona et vera externi seu naturalis hominis, ideo

etiam sequitur omnis servus et omnis liber, et per servum significatur externum hominis quod vocatur naturalis homo, et per liberum internum hominis, quod vocatur spiritualis homo. Similia per Magnates in Verbo etiam alibi significantur, nempe apud Jeremiam Cap: V: 5: apud Nahum Cap: III: 10: et apud Jonam [Cap:] III: 7. Quod Divites significent vera interna, quae sunt vera spiritualia, seu illos qui in illis veris sunt, constat ex illis quae supra n: 118. 236, ostensa sunt: quod Chiliarchi significent bona externa, quae sunt bona naturalis hominis, etiam supra n: 336, ostensum est; quare supersedetur plura de illis adducere. Quod au- [647]
tem Potentes significent vera externa seu vera naturalis hominis, constat ex pluribus locis in Verbo, ubi potentes et fortes, tum potentia et fortitudo nominantur; causa est, quia omnis potentia est veris ex bono, et quidem veris quae in naturali homine; quod veris ex bono sit omnis potentia, est quia bonum non ex se agit sed per vera, bonum enim se format in vera, et se induit illis sicut anima corpore, et sic agit; quod agat per vera in naturali homine, est quia ibi sunt omnia interiora simul et in suo pleno: quod omnis potentia sit veris ex bono, seu bono per vera, videatur supra n: 209. 333: et in Opere de Coelo et Inferno n: 231. 232. 539: et quod omnis potentia sit in ultimis, quia Divinum ibi est in suo pleno, supra n: 346, et in Arcanis Coelestibus n: 9836. 10044: ex his constare potest, quod per potentes intelligantur vera externa, seu vera naturalis hominis.

409. Et omnis servus et omnis liber, quod significet hominem naturalem et hominem spiritualem, constat ex significatione servi, quod sit homo naturalis, de qua sequitur; et ex significatione liberi, quod sit homo spiritualis: quod homo spiritualis intelligatur per liberum, et homo naturalis per servum, est quia homo spiritualis ducitur e coelo a Domino, et duci a Domino est liberum, ac homo naturalis ei obedit et inservit, praestat enim illa quae spiritualis homo vult et cogitat. In Verbo in pluribus locis dicitur Servus, et qui non scit quod in illis per servum intelligatur inserviens et efficiens illa quae spiritualis homo vult et cogitat,

opinari potest quod per servum ibi intelligatur servus qui in servitute est, ita secundum communem notionem de servo; sed quod sit inserviens et efficiens qui intelligitur, patebit ex locis in Verbo, quae mox adducentur: cum servus in hoc sensu in Verbo dicitur, tunc homo naturalis, qui per illum intelligitur, non aliter est servus quam sicut corpus est servus suae animae; et quia inserviens ac efficiens intelligitur per servum, ideo etiam servus dicitur non solum de naturali homine respective ad spiritualem, sed etiam de hominibus qui aliis operam praestant, deque Angelis qui efficiunt mandata Dei, imo de Ipso Domino quoad Divinum Humanum Ipsius cum fuit in Mundo; et quoque dicitur de veris ex bono, quia bonum per vera agit et efficit, ac quia vera praestant operam bono quod vult et quod amat, et sic porro: praeterea servus dicitur de naturali homine ex obedientia et effectu, tametsi homo naturalis apud regeneratum aeque est liber et spiritualis, quoniam unum agunt sicut principale et instrumentale, sed usque naturalis homo respective ad spiritualem vocatur servus, ex causa, quae dicta est, quod naturalis inserviat spirituali efficiendo; at vero apud illos, apud quos spiritualis homo occlusus est, et modo naturalis homo apertus, est totus homo servus in communi sensu, tametsi quoad apparentiam est sicut liber, inservit enim exterior naturalis homo malis et falsis quae interior vult et cogitat, sic enim ducitur ab inferno, et duci ab inferno est prorsus servum, et quoque talis homo fit prorsus servus et vile mancipium in inferno post mortem; post mortem enim jucunda vitae cujusvis vertuntur in correspondentia, et jucunda mali
[648] in servitia et in tetra, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 485 ad 490; in hoc sensu etiam nominatur servus in Verbo: sed hic praecipue ostendetur, quod per servum ibi intelligatur inserviens et efficiens, et hoc in omni respectu. Quod per servum intelligatur inserviens et efficiens, patet manifeste ex eo, quod Dominus quoad Divinum Humanum suum dicatur Servus et Minister, ut in sequentibus his locis; apud Esajam „*Ecce Servus meus in quem incumbo, Electus meus beneplacitum habet anima mea, dedi Spiritum meum super Illum* [, *judicium gentibus proferet*]: *quis caecus nisi*

Servus meus, aut surdus sicut Angelus meus quem mitto; quis caecus sicut consummatus, et caecus sicut Servus Jehovae" XLII: 1.19; haec de Domino, de quo in toto illo Capite agitur, et Dominus ibi quoad Divinum Humanum suum vocatur Servus, quia inservivit Patri suo faciendo voluntatem Ipsius, ut pluries dicit, per quod intelligitur, quod redegerit omnia in Mundo spirituali in ordinem, et simul docuerit homines viam ad coelum; est itaque Divinum Humanum, quod intelligitur per Servum meum in quem incumbo, et per Electum meum in quo beneplacitum habet anima mea, Servus dicitur ex Divino Vero per quod effecit, et Electus ex Divino Bono; quod Ipsi fuerit Divinum Verum, per quod effecit, intelligitur per dedi Spiritum meum super Illum, judicium gentibus proferet, Spiritus Jehovae est Divinum Verum, et judicium proferre gentibus est instruere; quod dicatur caecus et surdus, est quia Dominus est sicut non videat et percipiat peccata hominum, ducit enim homines leniter, nam flectit et non frangit, sic abducendo a malis et ducendo ad bonum, quare nec castigat et punit sicut qui videns est et percipiens; hoc intelligitur per quis caecus nisi servus meus, aut surdus sicut Angelus meus, caecus dicitur et inde servus ex Divino Vero, et surdus et inde Angelus ex Divino Bono, nam caecus se refert ad intellectum et inde perceptionem, ac surdus ad perceptionem et inde voluntatem, ibi itaque quod sicut non videat tametsi Ipsi Divinum Verum e quo intelligit omnia, et non secundum quod percipit velit, tametsi Ipsi Divinum Bonum, e quo omnia potest. Apud Eundem *„Ex labore animae suae videbit, saturabitur, per scientiam suam justificabit justus Servus meus multos, eo quod iniquitates eorum Ipse portaverit"* LIII: 11: haec quoque de Domino, de quo in toto Capite manifeste agitur, et quidem de Divino Humano Ipsius; pugnae Ipsius cum infernis et subjugatio eorum significatur per laborem animae Ipsius, et per quod iniquitates eorum portaverit; per iniquitates eorum portare, non intelligitur quod in Se transtulerit eas, sed quod admiserit in Se mala quae ab infernis ut subjugaret illa, hoc itaque intelligitur per portare iniquitates; salvatio inde eorum qui in fide spirituali, quae est charitatis, sunt,

intelligitur, per quod per scientiam suam justificaverit justus servus meus multos, scientia significat Divinum Verum, et inde Divinam sapientiam et intelligentiam, et multi significant omnes qui recipiunt, nam multum in Verbo dicitur de veris, magnum autem de bono, inde multi sunt omnes qui in veris ex bono ab Ipso sunt; quod hos justificaverit dicitur, quia justificare significat salvare ex Divino Bono, ex quo etiam dicitur justus; quia illa ex Divino Humano suo peregit et
[649] effecit, dicitur Servus Jehovae; inde patet, quod Jehovah Divinum Humanum suum vocet Servum suum ex inserviendo et efficiendo. Apud Eundem „*Ecce prudenter aget Servus meus, extolletur et exaltabitur et evehetur valde*“ LII: 13; etiam haec de Domino, Cujus Divinum Humanum vocatur Servus, ex eadem causa, de qua mox supra; glorificatio Humani Ipsius intelligitur per extolletur, exaltabitur et evehetur valde. Apud Eundem „*Vos testes mei, et Servus meus quem elegi, ut sciatis et credatis Mihi*“ XLIII: 10; per Servum etiam hic intelligitur Dominus quoad Divinum Humanum. Quod Ipse Dominus se dicat Ministrum ex inserviendo, patet apud Evangelistas „*Quisquis voluerit inter vos magnus fieri, esse debebit vester minister, et quisquis voluerit esse primus, debebit esse vester servus; sicut Filius hominis non venit ut Ipsi ministretur, sed ut ministret*“ Matth: XX: 25. 26, 27. 28. Marc: X: 42. 43. 44. Luc: XXII: 27; hoc explicatum videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 218: et apud Lucam „*Beati servi, quos veniens Dominus invenerit vigilantes, amen dico vobis, quod cincturus sit Se, et accumbere facturus eos, Ipseque accedens ministraturus illis*“ XII: 36. 37. Quoniam per Davidem in Verbo intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, ac Divinum Verum inservit, ideo David, ubi etiam per illum intelligitur Dominus, passim dicitur servus; ut apud Ezechielem „*Ego Jehovah ero illis in Deum, et Servus meus David princeps in medio eorum*“ XXXIV: 24: apud Eundem „*Servus meus David erit Rex super illos, ut Pastor unus sit omnibus illis*“ XXXVII: 24: haec de Davide dicta sunt post illius tempora, qui nusquam resurrecturus erit princeps in medio illorum et Rex super

illos: apud Esajam „*Protegam urbem hanc ad servandum eam propter Me et propter Davidem Servum meum*“ XXXVII: 35: apud Davidem „*Pepigi foedus Electo meo, juravi Davidi Servo meo, in aeternum usque firmabo semen tuum: inveni Davidem Servum meum, oleo sanctitatis meae unxi Eum*“ Psalm: LXXXIX: 4. 5. 21; agitur in toto illo Psalmo de Domino, qui per Davidem ibi intelligitur: apud Eundem „*Elegit Davidem servum suum, a post lactantes adduxit eum ad pascendum Jacobum populum suum, et Israëlem haereditatem suam, qui pavit eos in integritate cordis sui, et in rectitudinibus manuum suarum duxit eos*“ Psalm: LXXVIII: 70. 71. 72; praeter alibi; quod Dominus quoad Divinum Verum per Davidem in Verbo intelligatur, videatur supra, n: 205, et quoque quod in illis locis. Dominus etiam Servus dicitur in Verbo, ubi per Israëlem intelligitur, ut apud Esajam „*Servus meus tu Israël, in quo gloriosus reddar; leve est ut sis Mihi servus ad erigendum Tribus Jacobi, et servatos Israëlis ad reducendum, sed dedi Te in lucem gentibus, ut sis salus mea ad extremitatem terrae*“ XLIX: 3. 6; quod Dominus in supremo sensu intelligatur per Israëlem, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 4286: et quod Lapis Israëlis sit Dominus quoad Divinum Verum, n: 6426 ibi. Quoniam Dominus quoad Divinum Verum ex inserviendo in Verbo dicitur Servus, ideo illi ibi servi dicuntur qui in Divino Vero a Domino sunt, ac per id aliis inserviunt, sicut Prophetae, in his locis; apud Jeremiam „*Misit Jehovah ad vos omnes servos suos Prophetas*“ XXV: 4: apud Amos „*Revelavit arcanum suum servis suis Prophetis*“ III: 7: apud Danielem „*Dedit coram nobis per manum servorum suorum* [650]
Prophetarum“ IX: 10: inde quoque *Moses* vocatur „*Servus Jehovae*“ Malach: III: 22; tum *Esajas* apud illum Cap: XX: 3. Cap: L: 10; per Prophetas enim in Verbo significatur Doctrina Divini Veri, ita Divinum Verum quoad doctrinam, videatur n: 2534. 7269. Inde quoque David se vocat Servum Jehovae, ut in his apud illum „*In statutis tuis delector, non obliviscor Verbi tui, Servus tuus meditatur in statutis tuis. Bonum fecisti cum servo tuo*

Jehovah, juxta verbum tuum. Fac cum servo tuo juxta misericordiam tuam, et statuta tua doce me, Servus tuus ego, erudi me, ut cognoscam testimonia tua. Facies tuas illumina super servum tuum, et doce me statuta tua. Erravi sicut pecus periens, quaere servum tuum" Psalm: CXIX: [16.] 17. 23. 65. 124. 125. 135. 176: apud Eundem *„Custodi animam meam quia sanctus ego, serva servum tuum quia confido in Te: laetifica animam servi tui, quia ad Te Domine attollo animam meam; da robur servo tuo, et serva filium ancillae tuae"* Psalm: LXXXVI: 2. 4. 16; praeter alibi, ut Psalm: XXVII: 9. Psalm: XXXI: 17. Psalm: XXXV: 27. Psalm: CXVI: 16. Luc: I: 59; quoniam Dominus quoad Divinum Verum in supra allatis locis per Davidem intelligitur, et quia inde per Davidem intelligitur Divinum Verum, simile quod per prophetas, ideo per servum etiam in his locis in sensu spirituali intelligitur inserviens: qui non scit sensum spiritualem Verbi, credere potest, quod non solum David, sed etiam reliqui, de quibus in Verbo, se dixerint servos ex causa quia omnes sunt servi Dei, at usque ubi in Verbo nominantur servi, in spirituali sensu intelliguntur inservientes et efficientes: ex qua causa etiam *Nebuchadnezar Rex Babelis vocatur „servus Jehovae"* Jerem: XXV: 9. Cap: XLIII: 10: at in specie per servum et servos in Verbo intelliguntur illi qui recipiunt Divinum Verum, ac qui docent illud, quoniam Divinum Verum inservit, et per id Divinum Bonum efficit; inde est, quod passim dicantur servi et simul electi, servi qui recipiunt Divinum Verum et docent, ac electi qui recipiunt Divinum Bonum et ducunt, ut apud Esajam *„Producam ex Jacobo semen, et ex Jehudah haeredem montium meorum, ut possideant eum Electi mei, et Servi mei habitent ibi"* LXV: 9: apud Eundem *„Tu Israël Servus meus, et Jacobus quem elegi"* XLI: 8: apud Eundem *„Audi Jacob serve mi, Israël quem elegi; ne time serve mi Jacob, et Jeschurun quem elegi"* XLIV: 1. 2; quod Electi dicantur qui in vita charitatis sunt, videatur n: 3755 fin: 3900. Quia nunc servi in Verbo dicuntur ex inserviendo et efficiendo, proinde illi qui inserviunt et efficiunt, inde est quod

naturalis homo dicatur servus, is enim inservit spirituali efficiendo quod vult; et inde quoque spiritualis homo dicitur liber, ut et dominus; hoc quoque intelligitur per servum et dominum apud Lucam *„Nullus servus potest duobus dominis servire, aut enim unum odio habebit, et alterum amabit, aut unum praeferet et alterum contemnet, non potestis Deo servire et mammonae“* XVI: 13; hoc non intelligendum est de servis in mundo, quoniam illi possunt servire duobus dominis, et usque non odio habere et contemnere unum, sed de servis in spirituali sensu, qui sunt qui volunt amare Dominum et aeque semet, ac Coelum et aeque mundum; illi sunt sicut qui uno oculo volunt spectare sursum et altero deorsum, seu uno oculo ad coelum et altero ad infernum, et sic pendere inter utrumque; cum tamen praedominium erit amorum, unius prae altero; et ubi praedominium est, ibi odio habetur et contemnitur, quod se opponit, et cum se [651]
opponit; nam amor sui et mundi est oppositus amori in Dominum et amori erga proximum; inde est, quod qui in amore coelesti sunt, potius velint mori, ac deprivari honoribus et facultatibus in mundo, quam ut per illa abstrahantur a Domino et a Coelo, hoc enim considerant ut omne quia est aeternum, at illud ut nihili respective quia finem cum vita in mundo habet: vicissim autem illi, qui se et mundum super omnia amant, vilipendunt respective Dominum et Coelum, imo etiam negant, et quando oppositum in illis vident, odio habent; hoc manifeste apparet apud omnes tales in altera vita: apud illos qui Dominum et Coelum super omnia amant, est internus seu spiritualis homo apertus, et ei inservit externus seu naturalis homo, hic tunc est servus quia inserviens, et ille est dominus quia volens; at apud illos, qui se et mundum super omnia amant, est internus seu spiritualis homo occlusus, et externus seu naturalis homo apertus, et quando hic apertus et ille occlusus est, tunc amat unum dominum, nempe se et mundum, ac odio habet alterum, nempe Dominum et Coelum; idem quoque testari possum ab experientia, omnes enim qui sibi et mundo vixerunt, et non, sicut oportet, Deo et Coelo, in altera vita Dominum odio habent, et illos qui Ipsius sunt persequuntur, qualitercunque in mundo loquuti

sunt de Coelo et quoque de Domino: ex quibus constare potest, quod impossibile sit duobus dominis servire: quod illa Domini verba spiritualiter intelligenda sint, patet ab Ipsius Domini verbis, nam dicit, non potestis Deo servire et mammonae. Apud Matthaeum *„Non est discipulus supra magistrum, neque servus supra dominum, sufficiens est discipulo ut sit sicut magister suus, et servo sicut dominus suus“* X: 24. 25; per hoc in universali sensu intelligitur, quod homo non aequiparabit se Domino, et quod sufficiat ei quod omne suum ab Ipso habeat, et tunc est discipulus sicut magister, et servus sicut Dominus, nam tunc est Dominus in illo, ac facit eum velle bonum et cogitare verum, discipulus dicitur ex bono, et servus ex vero: simile est in sensu singulari, nempe apud unumquemque hominem, qui ducitur a Domino, Externus seu naturalis homo apud illum est discipulus et servus, ac Internus et spiritualis homo est magister et dominus, quando Externus seu naturalis homo inservit Interno seu spirituali, obediendo et efficiendo, tunc est is etiam sicut magister et sicut dominus, unum enim agunt, sicut dicitur de causa principali et instrumentali, quod unam causam agant: singularis hic sensus coincidit in eo cum universali, quod, cum spiritualis et naturalis homo unum agunt, tunc Ipse Dominus agat, nam spiritualis homo nihil ex se agit, sed quod agit unice agat ex Domino; quantum enim spiritualis homo apertus est, hic enim aperitur in coelum, tantum non agit ex se sed a Domino; hic spiritualis homo est in proprio sensu spiritualis homo. Apud Johannem *„Cognoscetis veritatem, veritas vos liberos facit: responderunt Judaei, semen Abrahami sumus, et nemini servi fuimus unquam, quomodo Tu dicis, quod liberi fietis; respondit illis Jesus, amen amen dico vobis, quod omnis faciens peccatum est servus peccati, servus non manet in domo in perpetuum, filius manet in perpetuum, si ergo filius vos liberos facit, vere liberi eritis“* VIII: 32. 33. 34. 35. 36; per haec intelligitur quod liberum sit duci a
[652] Domino, et quod servum sit duci ab inferno; per Veritatem, quae liberum facit, intelligitur Divinum Verum quod a Domino, qui enim id recipit doctrina et vita, is liber est, quia

spiritualis fit, et ducitur a Domino; quare etiam dicitur, quod filius maneat in domo in perpetuum, si Filius vos liberos facit, vere liberi eritis, per filium intelligitur Dominus, et quoque Veritas, videatur supra n: 63. 151. 166, et manere in domo est in coelo; quod duci ab inferno sit servum, docetur per haec verba, omnis faciens peccatum servus est peccati, peccatum est infernum quia ab inferno. Quod recipere Divinum Verum a Domino doctrina et vita sit liber esse, etiam Dominus docet apud Johannem „*Vos amici mei estis, si feceritis quaecunque mando vobis, non amplius vos dico servos, quia servus non scit quid ejus Dominus facit; vos potius dico amicos, quia omnia quae audivi a Patre meo nota feci vobis; non vos elegistis Me, sed Ego elegi vos, et posui vos ut vos abeatis et fructum feratis, et fructus vester maneat*“ XV: 14. 15. 16; per amicos hic intelliguntur liberi, quoniam amici ibi opponuntur servis; quod illi non servi sint sed amici seu liberi, qui recipiunt Divinum verum doctrina et vita a Domino, docetur per haec verba, si feceritis quaecunque mando vobis, non amplius vos dico servos sed amicos, tum per haec, omnia quae audivi a Patre meo nota feci vobis, ut vos abeatis et fructum feratis, mandare et nota facere est doctrinae, ac fructum ferre est vitae; quod haec a Domino, docetur ita, non vos elegistis Me, sed Ego elegi vos, et posui vos. Simile paene per servos Hebraeos, qui anno septimo et anno Jubilaei in libertatem missi sunt, repraesentatum est, de quibus Exod: XXI: 2. 3. Levit: XXV: 39. 40. 41. Deutr: XV: 12, seq: Jerem: XXXIX: 9. seq: sed de his videatur in Arcanis Coelestibus, n: 8973 ad 9005. Ex his, quae hactenus allata sunt, constare potest, quod Servi in Verbo dicantur qui inserviunt et efficiunt, et quod inde naturalis homo per servum intelligatur, quia is inservit spirituali suo homini efficiendo quod is vult et cogitat; tum quod liberi dicantur qui ex amore veri et boni, ita qui a Domino a quo amor veri et boni, agunt. Praeterea per servos in Verbo etiam intelliguntur, qui a semet et mundo, et inde a malis et falsis, ducuntur, consequenter qui a naturali homine et non simul

a spirituali; sed de his servis, alibi, volente Domino, dicetur.

410. Absconderunt seipsos in speluncis et in petris montium, quod significet illa deperdita per mala vitae et per falsa inde, constat ex significatione abscondere se, quod sit quod deperdita sint, nempe bona et vera interna et externa, seu quae in naturali et spirituali homine, quae significantur per reges terrae, magnates, divites, chiliarchos, potentes et per omnem servum et omnem liberum, ut supra ostensum est, inde sequitur quod per quod hi absconderint se significetur quod illa deperdita sint, quae deperdita sunt etiam in abscondito sunt; ex significatione speluncarum, quod sint mala vitae, de qua sequitur; et ex significatione petrarum montium, quod sint falsa inde; petrae enim significant vera fidei, et in opposito sensu falsa fidei, hic falsa ex malis, nam montes significant mala ex amoribus sui et mundi scaturientia, ut mox supra n: 405, ostensum est; sed de significatione petrarum in mox sequente Articulo videbitur; hic nunc de speluncis. Supra dictum est, quod in Mundo
[653] spirituali sint montes, colles, petrae, valles, terrae, sicut in Tellure nostra, et quod super illis habitent Angeli et spiritus; sed in Mundo spirituali usque est alia facies illorum, super montibus ibi habitant qui in summa luce sunt, infra illos in eodem monte habitant qui in minore luce, et infra hos qui in adhuc minore, et in infimis habitant qui in tenebris et caligine respective ad lucem quae est superioribus; proinde Coeli sunt in superiore parte montium, ac inferna sunt in infimis, ita stratim succedunt montium expansa; causa est, ut inferiores regantur per superiores a Domino, influit enim Dominus immediate a Se in omnia Mundi spiritualis, ac mediate per Coelos superiores in inferiores; et per hos in inferna; haec ordinatio est ob illam causam, ut omnes teneantur in nexu per influxum; talis est dispositio coordinata et subordinata per totum Mundum spiritualem. In Inferna quae sub montibus et in petris sunt, patent aditus vel in imis lateribus, vel per cavernas e vallibus; ac aditus in imis lateribus apparent sicut aditus in speluncas ubi ferae, prorsus caliginosi, qui aperiuntur quando immittuntur infer-

nales spiritus, at occluduntur quando immissi sunt; aditus illi in Verbo vocantur portae inferni; in petris autem apparent aditus illi sicut fissurae in rupe, et in quibusdam locis sicut foramina variae aperturae; caliginosum in portis illis seu ostiis apparet caliginosum bonis spiritibus et angelis, sed ut luminosum malis spiritibus, causa est quia non lux Coeli ibi est, sed lumen fatuum, quod est lumen naturale absque spirituali; at luminosum illorum non est sicut luminosum in mundo interdiu, sed sicut nocturnum pro bubonibus, talpis, noctuis et vespertilionibus, quae in luce diei nihil vident, et inde illis lux diei caligo est, sed tenebrae noctis lumen; visus illorum talis est, quia formatus ex falsis et malis, quae in se sunt tenebrae et caligo; quapropter etiam per tenebras in Verbo significantur falsa omnis generis, et per caliginem falsa mali. Ex his constare potest, quid significatur per quod absconderint se in speluncis, quod nempe in malis vitae, bonis apud illos deperditis: quod mala vitae per speluncas significentur, est ex eadem causa, ex qua montes significant bona vitae, nempe quia tales sunt qui ibi, nam sensus spiritualis modo spectat mala aut bona abstracte a locis et personis, qualia sunt in illis et apud illos, ut quoque supra aliquoties dictum est. Ex his constare potest, quid in Verbo significatur per speluncas, cavernas, cryptas, foramina, fissuras et rimas petrarum et montium, in sequentibus locis; apud Esajam „*Intra in petram et absconde te in pulvere, propter pavorem Jehovae, et prae gloria magnificentiae Ipsius; nam dies Jehovae Zebaoth super omnem magnificum et altum, et super omnem elatum et humilem, et super omnes cedros Libani altas et elatas, et super omnes quercus Baschanis, et super omnes montes altos, et super omnes colles elatos, et super omnem turrim excelsam, et super omnem murum munitum, et super omnes naves Tharschisch, et super omnes imagines desiderii, ut deprimatur superbia hominis, et humilietur altitudo virorum, et exaltetur Jehovah solus in die illo; et idola in fumum abibunt, et intrabunt in speluncas petrarum, et in fissuras pulveris, propter pavorem Jehovae, et prae gloria magnificentiae Ipsius, quando surget ad terrendum*

terram: in die illo projiciet homo idola argenti et idola auri sui, quae fecerunt sibi ad incurvandum se talpis et vespertilionibus, ad intrandum in scissuras petrarum, et in fissuras rupium" II: 10 ad 21; haec omnia non in-
[654] tellecturus est quisquam nisi ex sensu interno, et nisi sciat qualis est facies rerum in Mundo spirituali, nam quis absque sensu interno sciturus est, quid sit quod dies Jehovae erit super cedros Libani et quercus Baschanis, super montes et colles, super turrim et murum, super naves Tharschisch et imagines desiderii; et quid sit incurvare se talpis et vespertilionibus; et quis nisi ex cognita facie rerum in Mundo spirituali sciturus est, quid sit quod intrarent in petram, et absconderent se in pulvere, intrarent in speluncas petrarum, et in fissuras pulveris, tum in scissuras petrarum et fissuras rupium: at ex sensu interno scitur, quod per illa omnia describatur status illorum qui in amore sui et mundi sunt et inde in malis et falsis tempore Ultimi Judicii; quare dicitur, quod dies Jehovae erit super omnem magnificum et altum, et super omnem elatum et humilem; dies Jehovae est ultimum Judicium, omnis magnificus et altus sunt qui in amore sui et mundi, et omnis elatus et humilis sunt qui in amore propriae intelligentiae: hoc describitur amplius per quod dies Jehovae erit super omnes cedros altas et elatas, et super omnes quercus Baschanis, super omnes montes altos et colles elatos, super omnem turrim excelsam et murum munitum, et super omnes naves Tharschisch et imagines desiderii; per cedros Libani et per quercus Baschanis significatur fastus ex propria intelligentia, fastus interior per cedros Libani et exterior per quercus Baschanis; per montes et colles significantur amores sui et mundi, et inde scaturientia mala et falsa, ut supra n: 405, ostensum est; per turrim et murum significantur falsa doctrinae confirmata; per naves Tharschisch et imagines desiderii significantur cognitiones et perceptiones falsi ex malo; cultus eorum ex malis et falsis, significatur per idola quae fecerunt sibi ad incurvandum se talpis et vespertilionibus, cultus ex talibus quae sunt ex propria intelligentia significatur per idola quae fecerunt sibi ad incurvandum se, mala et falsa doctrinae ex quibus cultus significantur per talpas et

vespertiliones, quia visus earum est in tenebris et fugiunt lucem; judicium super illos describitur per quod intrabunt in speluncas petrarum et in fissuras pulveris, tum in scissuras petrarum et in fissuras rupium, ac per intrare in speluncas petrarum et fissuras pulveris significatur damnatio illorum qui in malis et falsis ex amoribus sui et mundi, et ex fastu propriae intelligentiae sunt, inferna enim eorum apparent ut speluncae in petris, ac aditus in illa ut scissurae petrarum et fissurae rupium, petrae et rupes etiam significant falsa fidei et doctrinae, ac pulvis significat damnatum. Apud Jeremiam „*Terror tuus decepit te, superbia cordis tui, habitans in foraminibus petrarum, tenens altitudinem collis; si exaltares sicut aquila nidum tuum, inde dejicerem te*" XLIX: 16; haec dicta sunt de Esavo et Edomo, et per Esavum hic significatur amor sui et inde malum perdens Ecclesiam, et per Edomum fastus propriae intelligentiae, et inde falsum perdens Ecclesiam; quod amor sui et fastus ille intelligatur, patet ex eo, quod dicatur, superbia cordis tui decepit te, si exaltares sicut aquila nidum tuum, inde dejicerem te; illi qui in falsis ex propria intelligentia sunt infra in petris habitant, et aditus ad illos apparent sicut foramina ibi, quae etiam mihi quoque visa sunt; intus tamen sunt cellae lacunatae et camerae, ubi sedent in phantasiis suis; sed antequam illuc injiciuntur, apparent illi supra montes et colles, evehunt enim se in altitudines per phantasias, et quia non in veris sunt, putant quod corpore ibi sint, cum tamen [655]
corpore sunt in cavernis petrarum; hoc itaque est quod intelligitur per habitans in foraminibus petrarum, tenens altitudinem collis: inde constat quale est Verbum, quod nempe multis in locis secundum facies et apparentias in Mundo spirituali ignotas homini, sed notas spiritibus et angelis; ex quo patet, quod Verbum etiam sit pro illis scriptum. Apud Obadiam „*Superbia cordis tui decepit te, qui habitans in fissuris petrae, altitudine sedis tuae, qui dicit corde suo, quis detrahet me in terram; si exaltaveris te sicut aquila, et si inter stellas ponis nidum tuum, inde detraham te*" Vers: 3 [. 4]; haec quoque de Edomo, per quem hic significatur fastus eruditionis quae est ex propria intelligentia, et inde

falsum perdens Ecclesiam; quia paene similia hic dicuntur ut mox supra, etiam similia significantur; per scissuras petrae significantur falsa fidei et doctrinae, quoniam ibi habitant qui in illis; comparantur aquilae, quia per aquilam ex volatu in altis, significatur fastus propriae intelligentiae, ex eo etiam dicitur nidus pro habitatione, ponere illum inter stellas significat in altis ubi habitant qui in cognitionibus veri, nam per stellas significantur cognitiones veri. Apud Hiobum „*In fissura vallium ad habitandum, in foraminibus terrae et petris*" XXX: 6; etiam hic per fissuras vallium, foramina terrae, et petras significantur falsa mali, agitur enim ibi de falsis mali. Apud Esajam „*Fiet in die illo, sibilabit Jehovah muscae quae in extremitate fluviorum Aegypti, et api quae in terra Aschuris, quae venient et quiescent omnes in fluviis desolationum et in fissuris petrarum, et in omnibus virgultis et in omnibus ductibus*" VII: 18. 19; ita describitur Ecclesia vastata per scientifica false applicata et per ratiocinia inde, per quae ipsae cognitiones veri ex Verbo pervertuntur; musca in extremitate fluviorum Aegypti significat falsum in extremis naturalis hominis, extrema naturalis hominis sunt quae vocantur sensualia, est enim naturalis homo interior, medius et exterior, interior communicat cum spirituali homine per rationale, exterior autem cum mundo per sensus corporis, ac medius conjungit utrumque; exterior est qui vocatur sensualis quia a sensibus corporis pendet et sua haurit, falsa ibi et inde significantur per muscas in extremitate fluviorum Aegypti; per apem autem in terra Aschuris significantur ratiocinia falsa inde; per Aschurem enim significatur rationale, et per Aegyptum scientificum naturalis hominis, et quia rationale omne suum haurit ex scientificis naturalis hominis, inde ratiocinia ejus significantur per apes, quia apes exsugunt et trahunt sua ex floribus, ita rationale ex scientificis naturalis hominis, hic autem per apes significantur ratiocinia falsa, quia rationale colligit sua ex scientificis false applicatis: quod illa assimilentur muscis et apibus, est enim ex correspondentia, apparent enim in mundo spirituali varii generis volatilia, sed sunt apparentiae ex ideis cogitationum spirituum, et volatilia noxia

inter illa sunt talis generis muscae et apes; muscae in extremitate fluviorum Aegypti trahunt correspondentiam ex enascentia eorum ex foetore fluviorum; quod dicatur, quod venient et quiescent in fluviis desolationum et in fissuris petrarum, significat quod falsa scientificorum et inde ratiociniorum resideant ubi nulla vera sunt et ubi fides falsi, fluvii desolationum sunt ubi nulla vera, et fissurae petrarum ubi fides falsi; quod in omnibus virgultis et in omnibus ductibus significat quod per illa falsificatae sint cognitiones et per- [656]
ceptiones veri, virgulta sunt cognitiones veri, et ductus sunt perceptiones, quae falsificantur ex falsis supra memoratis dum influunt; quod haec arcana illis verbis insint, nemo nisi ex sensu interno, et simul ex mundo spirituali videre et scire potest. Apud Eundem „*Palatium erit desertum, multitudo urbis derelicta, clivus et specula erunt super speluncis in aeternum usque, gaudium onagrorum et pascuum gregum*" XXXII: 14; per haec describitur Ecclesiae vastatio totalis, ubi non amplius aliquod bonum vitae ac verum doctrinae; sed usque nemo scire potest quid illa involvunt, nisi qui scit statum rerum in Mundo spirituali, et simul sensum internum; devastatio totius Ecclesiae intelligitur per palatium erit desertum, et multitudo urbis derelicta, palatium significat totam Ecclesiam quoad vera ex bono, ac desertum significat non bonum quia non verum, inde palatium erit desertum significat Ecclesiam devastatam; multitudo urbis significat omnia vera doctrinae, urbs enim est doctrina, et multitudo dicitur de veris, quae derelicta dicuntur, quando non sunt; quod clivus et specula erunt super speluncis in aeternum usque, significat quod amplius nulla Ecclesia apud illos erit, quia non nisi quam malum vitae et falsum doctrinae, speluncae significant illa, ex causa quia tales habitant in speluncis, ut supra dictum est; et quia tales in Mundo spirituali in profundis habitant, et supra teguntur a clivis et speculis, ita absconditi ab illis qui supra terris ibi commorantur, ideo non modo dicitur quod clivus et specula erunt super speluncis, sed etiam quod gaudium onagrorum et pascuum gregum; in illo Mundo etiam sunt Inferna plura in profundis prorsus abscondita per terras, petras et colles

supra, seu per clivos et speculas, ubi gramen sicut pascuum gregibus, unde fit quod ignota sint habitantibus super terra ibi, gaudium onagrorum etiam significat affectionem seu amorem falsorum, ac pascuum gregum nutritionem mali ex falsis, ac utrumque devastationem veri per falsa: ex his videri potest quodnam arcanum in his verbis latet. Apud Jeremiam „*Num spelunca latronum facta est domus haec, super qua nominatur Nomen meum*" VII: 11; per speluncam latronum significatur malum vitae ex falsis doctrinae, et per domum super qua nominatur Nomen meum, significatur Ecclesia ubi cultus ex bonis vitae per vera doctrinae, domus est Ecclesia, Nomen Jehovae est omne per quod colitur, ita bonum et verum, hoc doctrinae et illud vitae: quod Ecclesia ubi malum vitae ex falsis doctrinae dicatur spelunca latronum, est quia spelunca significat illud, et latrones dicuntur qui furantur ex Verbo vera, ac illa pervertunt et applicant falsis et malis, et sic exstinguunt illa. Ex his patet, quid intelligitur per Domini verba apud Evangelistas „*Scriptum est, quod Domus mea Domus precum vocabitur, vos autem fecistis eam speluncam latronum*" Matth: XXI: 13. Marc: XI: 17. Luc: XIX: 46; per Domum ibi in universali sensu significatur Ecclesia; et quia in Templo Hierosolymae peragebatur cultus, ideo vocatur Domus precum; quod Templum significet Ecclesiam, videatur n: 3720; quod preces significent cultum, supra n: 325; quod vocari significet simile quod supra nominare Nomen meum super illa, in Arcanis Coelestibus n: 3421. Apud Esajam „*Ludet sugens super foramine viperae, et super speluncam basilisci ablactatus manum suam impellet*" XI: 8;
[657] haec nec intelliguntur, nisi ex illis, quae in Mundo spirituali apparent, sciatur, quid foramen viperae et quid spelunca basilisci; supra dictum est, quod aditus ad inferna appareant sicut foramina in petras, et sicut hiatus patentes ad speluncas quales sunt feris in sylvis; illi qui inibi sunt, dum spectantur in luce Coeli, apparent sicut monstra varii generis, et quoque sicut ferae, illi qui in Infernis sunt ubi tales qui contra innocentiam dolose agunt, apparent sicut viperae, et illi qui contra bonum amoris sicut basilisci; et quia sugens

seu infans lactens significat bonum innocentiae, ideo dicitur ludet sugens super foramine viperae; et quia ablactatus seu infans cessans lactare significat bonum amoris, ideo dicitur, et super speluncam basilisci ablactatus manum suam impellet; inde per illa significatur, quod illis qui in bono innocentiae ac in bono amoris in Dominum sunt, prorsus nihil timoris sit a malis et falsis, quae ab Inferno, quia tuti a Domino: quod per Infantes in Verbo significetur bonum innocentiae, et quoque per lactantes, videatur n: 430. 3183: quid viperae, et quid serpentes alii venenati significant, n: 9013. Apud Jeremiam *„Sume cingulum quod emisti tibi, quod super lumbis tuis, et surge et abi ad Euphratem, et absconde illud in foramine petrae: quod etiam fecit: et postea a fine dierum multorum abiit et recepit id ibi, et ecce corruptum erat, et non proderat ad quicquam“* XIII: 4 ad 7; per haec repraesentabatur qualis Ecclesia Judaica erat, quod nempe absque omni bono vitae et vero doctrinae; cingulum enim super lumbis Prophetae significabat conjunctionem Domini cum Ecclesia per Verbum; per Euphratem significatur omne Ecclesiae quoad bonum, ibi quoad malum, et per petram omne Ecclesiae quoad verum, ibi quoad falsum, nam dicitur foramen petrae; quod cingulum corruptum esset ut non prodesset ad quicquam, significabat quod prorsus non aliqua conjunctio Ecclesiae cum Domino, proinde quod non Ecclesia. Simile quod per speluncam in Propheticis Verbi, etiam per illam in Historicis Verbi, significatur; nam Historicis Verbi aeque ac Propheticis Verbi sensus internus inest; ut quod memoratur de Loto, quod post combustionem Sodomae et Gomorrhae *„habitaverit in Spelunca montis cum duabus filiabus suis, quae inebriaverunt illum, et cubuerunt cum illo, unde nati sunt Moab et Ammon“* Genes: XIX: 30. 31. 32. 33; per haec repraesentatum et significatum est simile quod per Moabum et Ammonem in Verbo, per Moabum enim significatur adulteratio boni Ecclesiae, et per Ammonem falsificatio veri Ecclesiae, videatur n: 2468. 8315; per adulteria enim et per scortationes significantur in genere adulterationes boni et falsificationes veri, videatur supra n: 141. 161; et per varia

genera adulteriorum et scortationum, quae recensentur Levit: XVIII: 6 ad 30, significantur varia genera adulterationum et falsificationum boni et veri; et inde est quod Lotus tunc dicatur commoratus in spelunca: tale etiam nefandum per speluncam montis ibi significatur. In Libro Judicum dicitur *„quod filii Israëlis fecerint malum in oculis Jehovae, et quod ideo dati sint in manum Midianis, et quod propter Midianem fecerint sibi speluncas in montibus et antra et munitiones“* VI: 1. 2; per malum, quod filii Israëlis fecerunt, intelligitur perversio boni et veri, ut constare potest ex sequentibus ibi, et quoque ex significatione Midianis, videatur n: 3242, propter quem fecerunt sibi speluncas in montibus et antra; a malo enim, quod per Midianem signifi-
[658] catur, erant filii Israëlis occupati, nam propter Midianem significat propter illud malum. Similiter cum filii Israëlis fugerunt propter Philisthaeos, I Sam: XIII: 6.

411. Et dicebant montibus et petris, cadite super nos, quod significet obtectionem a malis et a falsis inde, constat ex significatione montium, quod sint mala ex amoribus sui et mundi scaturientia, de qua supra n: 405; et ex significatione petrarum, quod sint falsa ex malo, de qua infra; et ex significatione cadere super nos, quod sit ab illis obtegi: etiam haec illustranda sunt ex talibus quae in Mundo spirituali existunt quando ultimum Judicium est, nam haec dicta sunt de Ultimo Judicio, ut patet ex sequente Versu, ubi dicitur, *„quia venit dies magnus irae Ejus, et quis potest stare“* per quem diem intelligitur tempus et status Ultimi Judicii: status impiorum tunc est talis, ut dejiciant se e montibus et petris, super quibus habitationes suas fecerunt, in inferna profunde secundum atrocitatem malorum et falsorum apud illos, et hoc faciunt ipsi, quia non sustinent Divinum Bonum ac Divinum Verum; aperiuntur tunc Coeli superiores, e quibus influit Lux Coeli, quae est Divinum Verum unitum Divino Bono, ex hac Luce constringuntur simulata bona et vera quae apud illos, quibus constrictis aperiuntur mala et falsa eorum, et quia haec et illa non sustinere possunt lucem Coeli, anguntur enim et cruciantur ex illa, ideo conjiciunt se a montibus et petris in inferna profunde

secundum quale mali et falsi sui, quidam in hiatus et speluncas, quidam in foramina et petras, quae tunc stant coram illis aperta; et postquam illuc se conjecerunt, clauduntur aperturae: hoc modo fit ejectio malorum spirituum ex montibus et collibus, quos occupaverunt, videatur supra n: 391. 392. 394; quando in speluncis et in petris sunt, tunc cessant angores et cruciatus, quos ab influxu lucis Coeli sustinuerunt, nam quies illis est in suis malis et inde falsis, quia haec illis jucunda fuerunt; jucunda enim vitae unumquemvis manent post mortem, jucunda vitae sunt jucunda amorum illorum, nam omne jucundum vitae est amoris; inde constare potest, quid significatur per quod dicant montibus et petris ut cadant super illos, similiter quid significatur apud Hoscheam *„Dicent montibus operite nos, et collibus cadite super nos“* X: 8: et apud Lucam *„Tunc incipient dicere montibus cadite super nos, et collibus occultate nos“* XXIII: 30; ibi etiam agitur de Ultimo Judicio: Lux Coeli, quae est Divinum Verum unitum Divino Bono, a cujus influxu et praesentia anguntur et cruciantur mali qui se dejiciunt, intelligitur per verba mox sequentia in hoc Versu, *abscondite nos a facie Sedentis super Throno et ab ira Agni*; ira Agni dicitur, quia cruciantur; verum cruciatus eorum non est inde, sed ex malis amorum et ex falsis fidei eorum; haec quia formarunt omnia interiora mentis eorum, nam cujusvis mens formatur ex amore suo et inde fide usque ut sit instar ejus in forma, et quia interiora mentis illorum qui in malis et inde falsis sunt versa sunt in partem contrariam seu in plagam oppositam bonis et veris Divinis, ideo cum Divinum Verum influit, et conatur retroagere interiora quae mentis eorum, et per id adducere illos in Coelum, hoc enim Divinum Verum procedens a Domino ubique facit ubi influit, et illi non volunt recedere a [659]
suorum amorum jucundis, inde illis angores et cruciatus, qui cessant cum veniunt in inferna ubi similia jucunda seu similes amores regnant. Quoniam supra n: 405, ostensum est, quid Montes et Colles significant, ideo in nunc sequentibus ostendetur quid Petrae, quod nempe significent Verum ex bono spirituali ac verum et bonum fidei, at in opposito sensu falsum fidei: quod Petrae significent illa, est quoque

ex apparentiis in Mundo spirituali, apparent enim ibi Petrae et Rupes, sicut apparent Montes et Colles, ut supra ostensum est, et super Petris ibi habitant qui in Veris ex bono spirituali sunt et qui in vero et bono fidei; sed differunt Montes et Colles a Petris et Rupibus ibi in eo, quod Montes et colles sint ex humo, Petrae autem et rupes ex saxo, humus enim correspondet bono amoris et inde significat illud, saxum autem correspondet vero fidei et inde significat illud; et quia pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita etiam Petrae, et in eo sensu significant falsum fidei, et hoc quoque ex correspondentia, nam qui in falsis fidei sunt, habitant intra petras in cavernis ibi. Quod Petra significet verum ex bono, ac verum fidei, et in supremo sensu Dominum quoad illa, constat ex sequentibus locis; apud Danielem „*Videns fuisti usque dum excisus est lapis, qui non per manus, et percussit statuam super pedes ejus, qui ferrum et argilla; et lapis qui percussit statuam, factus est in Petram magnam, et implevit totam terram*“ II: 34. 35; haec de statua Nebuchadnezari in somnio visa; quod per Lapidem, qui factus in Petram magnam, intelligatur Dominus, ex singulis ibi patet; sed quid praecedentia ibi significant, primum dicetur; per Caput statuae quod erat Aurum, significatur Antiquissima Ecclesia, quae fuit Ecclesia coelestis, seu Ecclesia in qua regnabat bonum amoris in Dominum, hoc bonum in Verbo significatur per Aurum et quoque per Caput; per Pectus et Brachia quae erant Argentum significatur Antiqua Ecclesia, quae successit Antiquissimae, quae Ecclesia fuit Ecclesia spiritualis, seu Ecclesia in qua regnabat bonum charitatis erga proximum ac verum ex bono, hoc verum et illud bonum significatur per Argentum et quoque per Pectus et Brachia; per Ventrem et femora quae erant aes significatur Ecclesia quae successit Ecclesiae Antiquae spirituali, et vocari potest spiritualis naturalis, in illa regnabat bonum fidei ac verum ex illo bono, id bonum in Verbo significatur per aes, et quoque per Ventrem et femora; per Crura autem et pedes, qui ex parte erant ferrum ex parte argilla, significatur Ecclesia Israëlitica et Judaica, quae erat Ecclesia externa in qua non inter-

num, cui ideo non verum et bonum, sed verum falsificatum quod in se est falsum, et bonum adulteratum quod in se est malum; quare de ea in illo Capite dicitur, quod *vidisti ferrum mixtum cum argilla luti, commiscebunt se per semen hominis, sed non cohaerebunt unum cum altero, quemadmodum ferrum non commiscetur cum argilla,* Vers: 43; ferrum significat naturale verum, et argilla luti naturale bonum, similiter pedes et crura, sed ibi argilla significat bonum adulteratum, et ferrum verum quale est in externo sensu Verbi, semen enim hominis est Verbum ubi vera et bona, quorum adulterationes et falsificationes describuntur per ferrum mixtum cum argilla, quae non cohaerent unum [660]
cum altero: quod quatuor Ecclesiae fuerint, una post alteram, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 247. 248: per Lapidem qui percussit statuam, intelligitur Divinum Verum a Domino; quod ille factus sit in Petram magnam, et impleverit totam terram, significat quod Dominus per Divinum Verum dominaturus sit super Coelum et Ecclesiam, terra ibi est Ecclesia et quoque Coelum, quare etiam dicitur, quod Regnum hoc in aeternum stabit, Vers: 44, per Regnum etiam significatur Ecclesia et Coelum, ibi enim est Regnum Dei: quod Divinum Verum per Lapidem, et Dominus quoad Divinum Verum per Petram ibi intelligatur, constat ex significatione Lapidis in Verbo ubi de Domino, ut Genes: XLIX: 24. Psalm: CXVIII: 22. 23. Esaj: XXVIII: 16. Matth: XXI: 42. 44. Marc: XII: 10. 11. Luc: XX: 17. 18: sive dicas Dominum sive Divinum Verum, idem est, quoniam omne Divinum Verum est ab Ipso, et inde Ipse in illo: ex eo est, quod etiam Dominus dicatur Verbum, nam Verbum est Divinum Verum: quod Lapis in supremo sensu significet Dominum quoad Divinum Verum, et inde in sensu inferiori verum ex bono, videatur n: 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 10376. Quod Petra significet Dominum quoad Divinum Verum, constat ex *„Petra in Chorebo, ex qua aquae populo Israëlitico datae sunt"* Exod: XVII: 5. 6; et quod mandatum sit *„ut Moses et Aharon loquerentur ad Petram, et sic sanctificarent Jehovam in oculis filiorum Israëlis; sed quod Moses baculo percus-*

serit illam duabus vicibus; quare denuntiatum est Mosi et Aharoni, quod non deducerent populum in terram Canaanem" Num: XX: 8 ad 13; quod Petra illa significaverit Dominum, notum est in Ecclesia, sed non notum est quod ideo significaverit, quia Petra in Verbo significat Divinum Verum procedens a Domino; quare etiam mandatum est Mosi et Aharoni ut loquerentur ad illam, et sic sanctificarent Jehovam in oculis filiorum Israëlis; per aquas etiam quae effluxerunt significatur Divinum Verum, et per potare populum ex illis significatur spiritualiter nutrire, quod fit instruendo et docendo; quod aquae significent vera, videatur supra n: 71; et quod bibere et potari significet instrui et doceri, in Arcanis Coelestibus n: 3069. 3772. 4017. 4018. 8562. 9412. Simile itaque significatur per Petram apud Esajam *„Non sitient, in vastitatibus ducet eos, aquas e Petra effluere faciet illis, dum findit Petram, ut effluant aquae"* XLXIII: 21: apud Davidem *„Diffidit Petras in deserto, et bibere fecit abyssos magnas, et eduxit fluenta e Petra: et recordati sunt quod Deus Petra eorum, et Deus excelsus Redemptor eorum"* Psalm: LXXVIII: 15. 16. 20. 35: apud Eundem *„Aperuit Petram ut effluerent aquae, iverunt in siccitatibus, fluvius"* Psalm: CV: 41: apud Eundem *„A coram Domino parturis terra, a coram Deo Jacobi, qui convertit Petram in stagnum aquarum, silicem in fontem aquarum"* Psalm: CXIV: [7.] 8; quod Petra in his locis significet Dominum quoad Divinum Verum, seu quod idem, Divinum Verum a Domino, patet a supradictis, tum etiam ex eo, quod in binis illis locis apud Davidem agatur de Redemptione et Regeneratione hominum Ecclesiae, quod fit per Divinum Verum a Domino, de Redemptione per haec, Recordati sunt quod
[661] Deus Petra eorum et Deus excelsus Redemptor eorum; de Regeneratione per haec, a coram Domino parturis terra, per paturire, cum dicitur de Ecclesia, significatur reformari et regenerari. Apud Esajam *„Attendite ad Me sectantes justitiam, quaerentes Jehovam; respicite ad Petram ex qua excisi estis, et ad effossionem foveae ex qua effossi estis"* LI: 1; per Petram intelligitur Dominus quoad Divi-

num Verum, et per foveam significatur Verbum, ut quoque alibi; excidi ex Petra et effodi ex fovea, significat regenerari ex Divinis veris et Divinis bonis, ita per vera ex bono a Domino; nam lapides qui exciduntur e Petra significant vera ex Domino, et humus qui effoditur ex fovea significat bonum a Domino, quare dicitur effossio foveae. Apud Mosen „*Date magnitudinem Deo nostro, Petra, cujus perfectum est opus, et omnes Ejus viae judicium. Equitare fecit eum super excelsis terrae, et cibat proventu agrorum, sugere facit eum mel e rupe, et oleum ex saxo Petrae. Petram, quae genuit te, oblivioni dedisti, et oblitus es Dei Formatoris tui: nonne quia Petra eorum vendidit eos, et Jehovah occlusit eos: non enim sicut Petra nostra petra eorum, neque hostes nostri judices*“ Deutr: XXXII: 4. 13. 18. 30. 31; haec dicta sunt de Ecclesia Antiqua, quae fuit Ecclesia quae in veris ex bono, quare describuntur vera ex bono per varia quae correspondent, ut per quod equitare fecerit eum super excelsis terrae, cibaverit proventu agrorum, sugere fecerit mel e rupe et oleum e saxo petrae, intelligentia spiritualium istius Ecclesiae significatur per quod equitare eum fecerit super excelsis terrae, equitare significat intelligere, excelsa terrae sunt spiritualia Ecclesiae; nutritio spiritualis inde significatur per [quod] cibavit eum proventu agrorum, cibare est nutrire, et proventus agrorum sunt omnia Ecclesiae; quod eis bonum naturale et bonum spirituale per Divinum Verum a Domino, significatur per quod sugere fecit eum mel e rupe et oleum e saxo petrae, mel est bonum naturale, oleum est bonum spirituale, rupis est Divinum Verum a Domino externum quod pro naturali homine; et saxum petrae est Divinum Verum a Domino internum quod pro spirituali homine: postea ibi agitur de Ecclesia Judaica, quae non in aliquo Divino Vero erat, de qua dicitur, Petram, quae genuit te, oblivioni dedisti, et oblitus es Dei Formatoris, per quae significatur quod Dominum et inde Divinum Verum, per quod reformatur Ecclesia, rejecerint, Petra est Dominus quoad Divinum Verum, et reformatio per id ab Ipso significatur per qui genuit te et per Deum formatorem; quod prorsus deprivati vero et bono essent, significatur

per quod Petra eorum vendidit eos, et Jehovah occlusit eos, Petra dicitur ex vero et Jehovah ex bono, vendere et occludere est deprivari; quod falsum illis ex malo fuerit, significatur per non sicut Petra nostra petra eorum, neque hostes nostri judices, petra eorum est falsum, hostes nostri sunt mala, non judices significat non vera et bona: ex his constare potest, quod Petra significet Dominum quoad Divinum Verum, et in opposito sensu falsum. In Libro II Samuelis „*Spiritus Jehovae loquutus est in me, et sermo Ejus super lingua mea; dixit Deus Israëlis, loquuta est Petra Israëlis, dominans in hominem justum, dominans timor Dei*“ XXIII: 2. 3; hic manifeste Petra pro Domino, nam
[662] per Deum Israëlis in Verbo intelligitur Dominus, quare dicitur Spiritus Jehovae loquutus est in me, et sermo Ejus super lingua mea, tum, dixit Deus Israëlis, mihi loquuta est Petra Israëlis, Spiritus Jehovae et sermo Ejus significat Divinum Verum, et Dominus vocatur Deus Israëlis ex Cultu, et Petra Israëlis ex Divino Vero ex quo Cultus; quia est Dominus qui intelligitur, ideo dicitur quod Petra Israëlis loquuta sit; dominium Ipsius super illos qui in bono sunt et qui in vero significatur per dominans super hominem justum, dominans super eum cui timor Dei, justum dicitur de bono, ac timor Dei de vero; agitur enim in eo Psalmo Davidis de Domino, ex quo etiam patet, quod Dominus intelligatur per Deum Israëlis et per Petram Israëlis. Apud Davidem „*Utinam populus meus obediat Mihi, Israël in viis meis ambulaverit, cibarem eos adipe tritici, et e Petra melle saturarem eos*“ Psalm: LXXXI: 14. 17; per Petram etiam hic intelligitur Dominus quoad Divinum Verum; videatur supra n: 374, ubi explicata sunt. Apud Eundem „*Quis Deus praeter Jehovam, aut quae Petra nisi Deus noster. Vivus Jehovah, et benedicta Petra mea, et exaltabitur Deus salutis meae*“ Psalm: XVIII: 3. 32. 47. II Sam: XXII: 2. 3. [32.] 47; quod dicatur quis Deus praeter Jehovam, et quae Petra nisi Deus noster, est quia ubi de Divino Bono agitur, Dominus dicatur Jehovah, et ubi de Divino Vero Deus, et quoque Petra, ut hic; pariter postea, Vivus Jehovah et benedicta Petra mea; exaltabitur Deus

salutis meae, significat quod colendus per vera ex bono, unde salus; exaltari, cum de Deo, dicitur de cultu ex bono per vera. Apud Eundem *„Sint in beneplacitum sermones oris mei, et meditatio cordis mei coram Te; Jehovah Petra mea, et Redemptor mi“* Psalm: XIX: 15; per Jehovam Petram significatur simile quod per Jehovam Deum, nempe Dominus quoad Divinum Bonum et Divinum Verum, et Redemptor ex regeneratione quae fit per Divinum Verum; sermones oris significant intellectum veri, ac meditatio cordis perceptionem boni. Apud Eundem *„Dico Deo Petrae meae, quare oblitus es mei“* Psalm: XLII: 10; per Deum Petram intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, ibi quoad tutamen. Apud Eundem *„Ad te Jehovah clamo, Petra mea, ne sileas a me, ne forte sileas a me“* Psalm: XXVIII: 1; hic quoque Jehovah et Petra dicitur, quia per Jehovam intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum, et per Petram Dominus quoad Divinum Verum, et quia hoc et illud intelligitur, ideo etiam bis dicitur, ne sileas a me, ne forte sileas a me, unum enim se refert ad Divinum Bonum, alterum ad Divinum Verum, nam in Verbo est conjugium Coeleste in singulis ejus, quod est conjugium boni et veri. Apud Habakuk *„Jehovah ad judicium posuisti eum, et Petra ad corripiendum stabilivisti eum“* I: 12: apud Esajam *„Confidite in Jehovam in aeternum, quia in Jah Jehovah Petra aeternitatis“* XXVI: 4: apud Eundem *„Cantus erit vobis sicut noctis sanctificandi festum, et gaudium cordis sicut incedentis cum fistula ad veniendum in Montem Jehovae, ad Petram Israëlis“* XXX. 29: apud Eundem *„Num Deus est praeter Me, nec Petra, non novi“* XLIV: 8: apud Davidem *„Jubilabimus Petrae salutis nostrae, veniemus ante facies Ejus in confessione“* Psalm: XCV: 1. 2: in Libro I Samuelis *„Non Sanctus sicut Jehovah, et non Petra sicut Deus noster“* II: 2: [663]
apud Davidem *„Rectus Jehovah Petra mea“* Psalm: XCII: 16: apud Eundem *„Ille vocabit Me Pater meus Tu, Deus meus, Petra salutis meae: etiam Ego Primogenitum dabo Eum altum regibus terrae“* Psalm: LXXXIX: 27. 28; in his locis per Petram intelligitur Divinum Verum a Domino,

et Ipse Dominus; praeter etiam in aliis locis, ut apud Evangelistas „*Omnis qui audit verba mea et facit ea, comparabo eum viro prudenti, qui aedificat domum suam super petra, et descendit imber, et venerunt flumina, ac flarunt venti, et irruerunt in domum illam, tamen non cecidit, fundata enim erat super petra*“ Matth: VII: 24. 25. Luc: VI: 48; per domum fundatam super petra, intelligitur Ecclesia et homo Ecclesiae, qui doctrinam et vitam suam fundavit super Divino Vero quod est a Domino, ita super illis quae in Verbo sunt, proinde qui in Veris ex bono a Domino est; dicitur qui in Veris ex bono, quoniam Divinum Verum non recipitur ab alio quam qui in bono est; in bono esse est in bono vitae, quod est charitas, quare dicitur, qui audit verba mea et facit illa, facere verba Domini est bonum vitae, Verum enim, cum homo facit illud, fit bonum, nam intrat voluntatem et amorem, et quod fit voluntatis et amoris, hoc bonum vocatur; tentationes, in quibus talis homo Ecclesiae non succumbit sed vincit, significantur per descendit imber, venerunt flumina, flarunt venti et irruerunt in domum, et tamen non cecidit, quia fundata erat super petra, in Verbo enim per inundationes aquarum et imbres significantur tentationes, et quoque per procellas venti: comparatio quidem est, sed sciatur quod omnes comparationes in Verbo aeque sint ex correspondentiis prout res non comparative dictae, videatur supra n: 69, et in Arcanis Coelestibus n: 3579. 8989. Ex his nunc manifeste patet, quod per Petram in Verbo significetur Dominus quoad Divinum Verum, seu Divinum Verum a Domino. Exinde constare potest, quid significatur per Domini verba ad Petrum, apud Matthaeum „*Jesus dixit ad discipulos, vos vero quem Me dicitis esse, respondit Simon Petrus, Tu es Christus Ille Filius Dei Viventis; respondens Jesus dixit illi, beatus es Simon fili Jonae, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui est in Coelis: Ego tibi dico, tu es Petrus, et super hac Petra aedificabo Ecclesiam meam, et portae inferni non praevalebunt illi, et dabo tibi claves Regni Coelorum, ut quicquid ligaveris in terra erit ligatum in Coelis, et quicquid solveris in terra, erit solutum in Coelis*“ XVI:

15 ad 19; per Petrum hic non intelligitur Petrus, sed intelligitur Divinum Verum a Domino, sicut in supra allatis locis; omnes enim discipuli Domini simul repraesentabant Ecclesiam, et unusquisque eorum aliquid Ecclesiae, Petrus Verum Ecclesiae, Jacobus bonum ejus, et Johannes bonum actu seu opera, reliqui discipuli repraesentabant vera et bona quae derivantur ex illis; prorsus sicut duodecim Tribus Israëlis; quod ita sit, videbitur in sequentibus, ubi de Tribubus et de Discipulis agetur: inde est, quod illi tres Discipuli prae reliquis in Verbo nominentur. Quod Dominus illa verba ad Petrum dixerit; est quia ille tunc confessus est, dicendo, Tu es Christus Filius Dei Viventis, quod in sensu spirituali significat quod sit Divinum Verum, Christus id significat et quoque Filius Dei, quod Christus, videatur in Arcanis Coelestibus n: 3004. 3005. 3009; quod etiam Filius Dei, supra n: 63. 151. 166; ex qua Confessione Petrus repraesentabat Divinum Verum a Domino in Ecclesia, quapropter etiam vocatur Petra, ac dicitur tu es Petra, super hac Petra aedificabo Ecclesiam meam, per quod ideo significatur, quod super Divino Vero quod a Domino, seu quod idem, super veris ex bono, nam super his aedificatur Ecclesia. Ut Petrus id in Ecclesia repraesentaret, dictus est Petra a Domino, ut patet apud Johannem „*Inspiciens illum Jesus dixit illi, tu es Simon Jonae filius, tu vocaberis Kephah, quod si interpreteris, est Petra*“ I: 43; Kephah significat petram in Lingua Syriaca, quare etiam Petrus in illo textu ubivis vocatur Kephah; et quoque Kephah est petra in Lingua Hebraea, ut patet apud Jeremiam Cap: IV: 29; et apud Hiobum Cap: XXX: 6, ubi petrae in plurali dicuntur, at Petrus non nominatur petra in Lingua Graeca et Latina, quia personae nomen ei indebatur. Quod Dominus dixerit Simon Jonae filius, et dein quod vocabitur Petra, est quia Simon Jonae filius significat Verum ex bono seu fidem ex charitate; et quia verum ex bono seu fides ex charitate non datur nisi apud illos qui in Divino Vero ex Domino sunt, et nunc Petrus confessus est, ideo vocatur Petra, non ipse quoad personam, sed Divinum illud Verum, quod erat confessionis, apud illum a Domino, quod id a Domino, intelligitur

[664]

per verba Domini, quod caro et sanguis non revelaverit tibi, sed Pater meus qui est in Coelis, per Patrem in Coelis intelligitur Divinum in Domino, quoniam Pater erat in Ipso, et Ipse in Patre, atque erant unum, Joh: XIV: 7 ad 11. Cap: X: 30. 38: quod Simon significet verum voluntate, videbitur in sequente Capite, et quod columba, quae per Jonam significatur, significet bonum spirituale, videatur in ARCANIS COELESTIBUS n: 870. 1826. 1827, inde per Simon filius Jonae significatur verum boni seu verum ex bono. Quia Inferna nihil valent contra Divinum Verum procedens a Domino, nec contra aliquem hominem in quo Divinum Verum a Domino est, ideo dicit Dominus, quod portae Inferni non praevalebunt illi. Quod etiam Dominus dixerit, *dabo tibi claves Regni Coelorum, et quicquid ligaveris in terra erit ligatum in Coelis, et quicquid solveris in terra erit solutum in Coelis*, significat quod omnia possint qui in Veris ex bono a Domino sunt, prorsus secundum haec verba, „*omnia quaecunque orantes petitis, credite quod accepturi sitis, tum fiet vobis*“ Marc: XI: 24. Matth: VII: 8. Luc: XI: 9; quae quomodo intelligenda sunt, videatur supra n: 405, quod nempe si ex fide charitatis petant, quod non a se petant sed a Domino, quicquid enim aliquis petit a Domino et non a semet, accipit. Quod illa verba, nempe quicquid ligaveris in terra erit ligatum in Coelis, et quicquid solveris in terra erit solutum in Coelis, id quod nunc dictum est, significent, patet a Domini verbis ad discipulos, et ad omnes qui in veris ex bono sunt a Domino, apud Matthaeum „*Amen dico vobis, quaecunque ligaveritis super terra, erunt ligata in Coelo, et quaecunque solveritis super terra, erunt soluta in Coelis*“ XVIII: 18; haec verba ad omnes dicta sunt, ita non ad solum Petrum: quod etiam Dominus in hoc Capite mox declarat per haec „*Dico vobis*
[665] *quod si duo ex vobis consenserint in Nomine meo super terra de omni re, quamcunque petierint, fiet illis a Patre meo qui in Coelis est: ubi enim sunt duo aut tres congregati in Nomine meo, ibi sum in medio eorum*“ Vers: 19. 20; per Nomen Domini intelligitur omne per quod colitur, et quia colitur per verum ex bono quod ab Ipso, inde id per Nomen

Ipsius intelligitur, quod id per Nomen Domini intelligatur, videatur supra n: 102. 135; simile itaque significatur per quod fiet illis omnis res in coelis quam petierint super terra, quod significatur per quod quicquid ligaveritis et solveritis super terra erit ligatum et solutum in Coelis, nam verba priora explicantur per haec a Domino: qui sensum spiritualem Verbi novit, is quoque scire potest, cur dicitur si duo consenserint, et dein ubi sunt duo aut tres, nempe quia duo praedicantur de bono, ac tres de vero, ita duo et tres de omnibus qui in veris ex bono sunt: quod Divino Vero quod a Domino sit omnis potentia in Coelis et in terris, videatur supra n: 209. 333; et in Opere de Coelo et Inferno, n: 230. 231. 539; et in Arcanis Coelestibus n: 3091. 3563. 6344. 6423. 6948. 8200. 8304. 9643. 10019. 10182: quod duo dicantur de bono, est quia significant conjunctionem per amorem, n: 1686. 5194. 8423; quod tres dicantur de veris, est quia significant omnia vera in complexu, similiter ac duodecim, n: 577. 2089. 2129. 2130. 3272. 3858. 3913, quare cum duo et tres in Mundo spirituali dicuntur, non intelliguntur duo et tres, sed omnes qui in veris ex bono sunt: quod Petrus significet Verum ex bono quod a Domino, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio n: 57. Hactenus ostensum est quid Petra significat in hoc sensu, sequitur nunc ut ostendatur quid Petra significat in opposito sensu; in opposito sensu significat Petra falsum infernale cui confiditur; ut in sequentibus his locis; apud Esajam *„Excidens in altitudine sepulchrum suum, incidens in petra habitaculum sibi“* XXII: 16; agitur in eo Capite de Valle visionis, per quam significatur falsum doctrinae confirmatum per sensum literae Verbi; amor falsi significatur per sepulchrum in altitudine, ac fides falsi per habitaculum in petra; quod ipsi illa sibi faciant, significatur per excidere et incidere sibi. Apud Eundem *„In die illo rejicient vir idola argenti sui et idola auri sui quae faciunt vobis manus vestrae; tunc cadet Aschur gladio non viri, et gladius non hominis comedet eum: etiam Petra ejus prae formidine transibit, et consternabuntur a vexillo principes ejus“* XXXI: 7. 8. 9; agitur ibi de judicio super

illos qui ex propria intelligentia in Divinis credunt se sapere, qui sunt qui in amore sui et mundi sunt, et eruditionis famam propter se ambiunt; hi quia non vera possunt videre, arripiunt falsa et pro veris venditant; falsa faventia principiis eorum et amoribus eorum significantur per idola argenti et per idola auri; quod ex propria intelligentia, significatur per quae fecerunt vobis manus vestrae; quod perituri per suamet falsa, significatur per tunc cadet Aschur gladio non viri, et gladius non hominis comedet eum, Aschur est rationale perversum, et inde illi qui in falsis sunt ex propria intelligentia, cadere et comedi gladio est perire, hoc quoque repraesentatum est per Regem Aschuris quod a filiis suis occisus fuerit, Esaj: XXXVII: 38; filii ejus ibi significant suamet falsa per quae periit; petra ejus quae prae formidine transibit, significat omne falsum in genere cui confisi
[666] sunt, ac principes qui consternabuntur a vexillo, significant primaria falsa; a vexillo dicitur, quia non per aliquam pugnam cum veris dissipantur, sed solum per signum pugnae quod est vexillum; tales etiam mihi visi sunt dejecti e petris, super quibus erant, per vexillum circumactum. Apud Jeremiam *„Prae voce equitis et sagittariorum fugiens tota urbs; intrarunt nubes et in petras ascenderunt; tota urbs deserta, neque habitans in ea vir“* IV: 29; per haec describitur desolatio Ecclesiae quoad vera; desolatio omnis veri doctrinae per falsa ratiocinia et inde falsa doctrinalia, significatur per prae voce equitis et sagittariorum fugit tota urbs, vox equitis significat falsa ratiocinia, vox sagittariorum falsa doctrinalia, fugit tota urbs significat desolationem omnis veri doctrinae, urbs est doctrina; quod non agnoscatur aliquod verum sed mere falsum, significatur per intrarunt nubes et in petras ascenderunt, intrare nubes significat in non agnitionem veri, et ascendere petras significat in mere falsum. Visae etiam mihi sunt petrae, quae constabant ex congestis lapidibus, et non ex aliquibus campis ubi vireta, ut alibi super petris; super illis erant spiritus qui, dum homines in mundo vixerunt, in fide separata a charitate fuerunt, quae sola fides vocatur, et se in illa tam doctrina quam vita confirmarunt; hoc intelligitur per ariditatem petrae, apud Eze-

chielem *„Super ariditatem petrae posuit illum, non effudit eum super terram, ut tegeret eum pulvis“* XXIV: 7: et apud Eundem *„Ascendere faciam contra te gentes multas, quae evertent muros Tyri, et destruent turres ejus, et detraham pulverem ejus ab illa, et dabo eam ariditatem petrae“* XXVI: [3.] 4. 14; per pulverem in binis illis locis intelligitur humus, per quam significatur bonum Ecclesiae; quando non humus est super petris, sed petrae aridae sunt seu constantes ex meris congestis lapidibus, ut supra dictum est, indicium est quod non aliquod bonum sit, et ubi non bonum ibi mere falsum est, hoc itaque per ariditatem petrae significatur, ac per quod tegeret eum pulvis, et per detraham pulverem ejus ab illa. Ex his etiam patet, quid significatur per Domini verba apud Evangelistas *„Alia semina ceciderunt super petrosa, ubi non habuerunt humum multam, unde cito exorta sunt, propterea quod non habuerint profunditatem terrae, et exaruerunt“* Matth: XIII: 5. 6. Marc: IV: 5. 6. Luc: VIII: 6; sed haec explicata videantur supra n: 401. Plerique ex illis in Mundo spirituali, qui lumen ex Luna ibi habent, super Petris habitant; illi qui spirituales naturales sunt, habitant super Petris, quae superficie tenus tectae sunt humo, unde ibi sunt campi, vireta et arboreta, sed non qualia sunt super montibus et collibus, super quibus habitant qui lucem ex Sole Coeli recipiunt: qui autem non spirituales naturales sunt, sed mere naturales, illi non sunt hodie super petris, sed in petris in cavernis ibi; et qui in falsis ex malo sunt habitant inter congesta saxa ibi; omnia illa sunt correspondentiae. Apud Jeremiam *„Ecce Ego contra te Mons perdens universam terram, et extendam manum meam contra te, et devolvam te de petris, et dem te in montem combustionis“* LI: 25; haec de Babele, cujus damnatio per falsa significatur per devolvam te de petris; et damnatio per mala significatur per dem te in montem combustionis; sed haec amplius explicata videantur supra n: 405. Apud Eundem *„Relinquite urbes, et habitate in Petra habitatores Moabi, et estote sicut columba nidificat in transitibus oris foveae“* XLVIII: 28; haec de Moabo, per quem significatur adulteratio boni et veri, et inde

illi qui bonum et verum Verbi pervertunt; relinquite urbes
[667] significat vera doctrinae; habitate in petra, significat in falsis et eorum doctrina; estote sicut columba quae nidificat in transitibus oris foveae, significat intuitionem veri ab extra et non ab intra, fovea enim significat Verbum ubi sunt vera, nidificare in transitibus ejus est extra illud et non intra, nidificare significat idem cum habitare, nempe vitam agere, sed de ave dicitur nidificare, et de homine habitare: quid sit spectare Verbum ab extra et non ab intra, videatur in Arcanis Coelestibus n: 10549. 10550. 10551, quod nempe non ex doctrina videre illud, sed solum ex litera, unde vagantur quaquaversum, quo trahit animus, cogitatio et affectio, nihil certum illis, unde adulterationes perpetuae, quae per Moabum significantur; tales sunt qui student Verbo propter gloriam et honorem, illi quia se spectant in singulis dum student Verbo, extra Verbum sunt; at qui verum et bonum inde amant, intra Verbum sunt, nam a Domino et non a se illud spectant: inde patet, quid significat, relinquite urbes, et habitate in petra habitatores Moabi, et estote sicut columba quae nidificat in transitibus oris foveae. Apud Eundem „*Nonne Verbum meum sicut ignis, et sicut malleus dispergit petram*" XXIII: 29; Verbum dicitur sicut ignis et sicut malleus, quia ignis significat bonum amoris, et malleus verum fidei, malleus enim simile significat ac ferrum, et ferrum significat verum in ultimis et verum fidei; dicitur utrumque, nempe ignis et malleus, proinde bonum et verum, ob conjugium boni et veri in singulis Verbi; per petram quam dispergit, significatur falsum in omni complexu, et doctrina falsi; sed dispersio seu destructio ejus fit cum homo, apud quem illa sunt, judicatur. Apud Nahum „*Coram indignatione Ipsius quis consistet, aut quis stabit in excandescentia irae Ipsius, excandescentia Ipsius effunditur sicut ignis, et petrae evertentur coram Ipso*" I: 6; quod indignatio, excandescentia et ira Jehovae significet Ultimum Judicium et statum damnationis illorum qui in malis et inde falsis sunt, videbitur in sequentibus Articulis, damnatio malorum significatur per excandescentiam Ipsius quae sicut ignis effunditur, et damnatio falsorum ex malis

per iram Ipsius, et quod petrae evertentur coram Ipso, ignis enim significat mala amorum sui et mundi, ac petrae significant falsa inde, ac everti significat perire; etiam petrae, super quibus sunt illi qui in principiis falsi et inde in omnis generis falsis sunt, ad visum evertuntur et sic illi qui super iis dejiciuntur in infernum, sed hoc fit in Mundo spirituali ubi omnes habitant secundum quale interiorum suorum quibus externa correspondent. Apud Esajam „*Qui incaluistis in diis sub omni arbore viridi, qui mactatis natos in fluviis sub scopulis petrarum*“ LVII: 5; quid sit incalescere in diis sub omni arbore viridi, et mactare natos in fluviis sub scopulis petrarum, nemo scit nisi ex sensu interno, in eo sensu per incalescere in diis sub omni arbore viridi significatur colere Deum ex omni falso quod obvenit, incalescere in diis est ardens cultus, omnis arbor viridis est omne falsum quod obvenit, arbor enim significat cognitiones et perceptiones, hic cognitiones et perceptiones falsi; et per mactare natos in fluviis sub scopulis petrarum, significatur exstinguere vera per falsa ex propria intelligentia, nati sunt vera, fluvii sunt propria intelligentia, scopuli petrarum sunt falsa, sub scopulis illarum significat ex sensuali in quo lumen ultimum naturale est, qui enim in hoc solo lumine sunt, [668]
stant sub abruptis petris, et non aliquod verum vident, ac si dicitur non percipiunt; in tali statione illi etiam mihi visi sunt in Mundo spirituali, inde patet, quod per mactare natos non intelligatur illos mactare, sed vera exstinguere. Similiter apud Davidem „*Beatus qui apprehendet et disperget infantes tuos ad petram*“ Psalm: CXXXVII: 9; per infantes hic nec intelliguntur infantes, sed falsa nascentia, agitur enim de Babele, per quam significantur falsa mali destruentia vera boni Ecclesiae; destructio illorum significatur per dispergere illos ad petram, petra est falsum mali regnans, et dispergere est destruere: qui solum in sensu literae Verbi manet, et non ulterius cogitat, facile potest induci ad credendum, quod beatus dicatur qui tale cum infantibus hostium suorum facit, cum tamen id enorme facinus est; at beatus dicitur qui dispergit falsa mali nascentia in Ecclesia, quae falsa per infantes Babelis hic significantur. Apud Jeremiam

„Quis audivit sic hoc, rem foedam fecit virgo Israëlis; num deseret e petra agros meos nix Libani, num abripientur aquae alienae frigidae defluentes, obliti sunt Mei populus meus, vanitati suffiverunt“ XVIII: 13. 14. 15; per Virginem Israëlis intelligitur hic et alibi Ecclesia spiritualis, hanc enim repraesentaverunt Israëlitae; res foeda, quam fecerunt, est quod bona Ecclesiae verterint in mala, et vera Ecclesiae in falsa, et ex his et illis coluerint Jehovam; mala ex quibus cultus, significantur per obliti sunt Mei populus meus, nam qui obliviscitur Dei, in malis est, et falsa ex quibus cultus, significantur per vanitati suffiverunt, vanitas est falsum, et suffire est cultus; num deseret e petra agros meos nix Libani, significat annon vera Ecclesiae illis sunt ex Verbo, petra hic significat Verbum quia Divinum Verum, ut supra; nix Libani significat vera Ecclesiae inde, nix hic simile significat cum aqua, nempe vera, sed nix significat vera frigida, quia de tali Ecclesia agitur, Libanus est Ecclesia e qua, et agri sunt omnia bona et vera Ecclesiae; per aquas alienas frigidas defluentes significantur falsa in quibus non bonum, aquae alienae sunt falsa, ac frigidum est in quo non bonum, omnis enim calor veris est ex bono amoris. Apud Eundem *„Ecce Ego contra te habitatrix vallis, petra planitiei, dicentes quis descendet contra nos, et quis veniet in habitationes nostras“* XXI: 13; per habitatricem vallis et petram planitiei, significantur qui in ultimis Verbi sunt, nec se ab interiori illustrari patiuntur, et qui tales sunt non vident vera sed pro illis falsa, nam omnis lux veri, quia est e coelo a Domino, ab interiori venit ac descendit, illi per habitatricem vallis et per petram planitiei intelliguntur, vallis et planities sunt ultima Verbi in quibus sunt, ac habitatrix et petra significant falsa, habitatrix falsum vitae, et petra falsum doctrinae; fides falsi et mali, in qua firmiter haerent, credendo illa esse vera et bona, significatur per quod dicant, quis descendet contra nos, et quis veniet in habitationes nostras. Apud Esajam *„Intra in Petram, et absconde te in pulvere propter pavorem Jehovae“* II: 10; intrare in petram, est in falsum, et abscondere se in pulvere, est in malo; agitur ibi de Ultimo Judicio, quando illi

qui in falsis mali et in malis falsi sunt, se conjiciunt in Inferna, quae sunt in petris et sub terris in Mundo spirituali: sed haec amplius diducta et explicata videantur in Articulo praecedente. Apud Hiobum „*Mons cadens diffluit, et petra transfertur e loco*“ XIV: 18; per Montem significatur amor mali, et per petram fides falsi, ac per diffluere [669]
et transferri e loco significatur perire. Apud Davidem „*Dejiciantur per loca petrae judices eorum*“ Psalm: CXLI: 6; per judices significantur illi qui in falsis sunt, et in sensu abstracto falsa cogitationis et doctrinae, simile per judices in Verbo significatur quod per judicia, ac judicia significant vera ex quibus judicia, et in opposito sensu falsa; quia illi qui in falsis sunt, in Mundo spirituali habitant in petris, ideo dicitur, dejiciantur per loca petrae, per quod significatur, ut immittantur in sua falsa et secundum falsa sua in infernis habitent. Apud Hiobum „*In fissura vallium ad habitandum, foraminibus terrae et petris*“ XXX: 6; haec de illis qui in infernis sunt quia in malis et inde falsis, inferna illorum qui in malis quoad vitam sunt, sub vallibus et in speluncis ibi sunt, et qui in falsis inde, in petris sunt; inde patet, quid significatur per in fissura vallium ad habitandum, foraminibus terrae et petris; sed de cavernis et speluncis, in quibus habitant qui in infernis sunt, et de fissuris et foraminibus per quae aditus in illa, videatur in mox praecedente Articulo n: 410. Haec allata sunt ut sciatur quod per petram in opposito sensu significetur falsum in genere, quae significatio petrae est ex correspondentia, ut constare potest ex apparentiis et aspectabilibus in Mundo spirituali, ubi omnes habitant secundum correspondentias interiorum quae mentis et vitae eorum, quare illi qui in sapientia et intelligentia sunt quia in Amore in Dominum et in charitate erga proximum, et inde in affectione veri spirituali, habitant super montibus et collibus ex humo, ubi paradisi, horti, roseta et vireta; at qui in fide doctrinalium suae Ecclesiae sunt et in aliqua charitate, illi habitant super petris, ubi campi, super quibus aliqua arbusta et aliquae arbores, ac graminosa; qui autem in sola fide, ut dicitur, quoad doctrinam et quoad vitam fuerunt, et inde in falsis fidei et malis

vitae, illi habitant intra petras, in cavernis et cellis ibi. Haec significatio Petrae est ex dicta correspondentia: at significatio petrae a duritie ejus, est in his locis; apud Jeremiam „*Obfirmarunt facies suas prae petra*" V: 3: apud Ezechielem „*Sicut adamantem firmam prae petra dedi frontem tuam, ne timeto*" III: 9: apud Hiobum „*Stylo ferreo et plumbo, in sempiternum in petra incidantur*" XIX: 24: apud Esajam „*Ungulae equorum sicut petra reputantur*" V: 28; quod durities exprimatur per petram, est quoque ex correspondentia petrae cum vero ex bono, nam vero ex bono est omnis potentia, ut supra dictum est, at cum verum agit contra falsum ex malo, tunc hebetatur bonum, et verum remanens agit duriter, secundum illa supra apud Ezechielem, *sicut adamantem firmam prae petra dedi frontem tuam;* et quoque verum absque bono est durum, at usque fragile. Sed haec quae de Petris adducta sunt, amplius elucidabuntur per illa quae de significatione Lapidum in sequentibus dicentur.

412. Et abscondite nos a facie Sedentis super throno et ab ira Agni, quod significet ne dira patiantur ab influxu Divini Boni uniti Divino Vero procedentis a Domino, constat ex significatione abscondite nos, cum dicitur ab illis, apud quos deperdita sunt bona et vera Ecclesiae per mala vitae et falsa inde, quod sit ne dira patiantur, de qua sequitur; ex significatione a facie Sedentis super throno, quod sit Dominus quoad Divinum Bonum in Coelo, quod facies, cum de
[670] Domino, sit Divinus Amor ex quo Divinum Bonum in Coelo, constabit ex locis in Verbo quae mox adducentur, et quod Sedens super throno sit Dominus quoad Divinum Bonum in Coelo, videatur supra n: 297. 343; et ex significatione irae Agni, quod sit conjectio in infernum per influxum Divini Veri procedentis a Domino; quod ira Jehovae aut Domini id significet, constare potest ex locis in Verbo in Articulo sequente adducendis; praeterea quod per Sedentem super throno et per Agnum, Solus Dominus intelligatur, per Sedentem super throno Dominus quoad Divinum Bonum, et per Agnum Dominus quoad Divinum Verum, videatur supra n: 297. 343: quod dicatur ira Agni, non est quod Dominus, qui per Se-

dentem super throno et per Agnum intelligitur, irascatur, est enim Ipsum Divinum Bonum, et Hoc non potest irasci, ira enim non cadit in Ipsum Bonum, sed ita dicitur in Verbi sensu literae, ob causas, de quibus alibi; hic modo ostendetur, quod facies Jehovae seu Domini significet Divinum Amorem, et inde Divinum Bonum in Coelo et in Ecclesia; et in opposito sensu per ponere faciem contra aliquem, et per abscondere et occultare faciem, intelligatur simile quod per excandescentiam et iram; tum quod per faciem, cum de homine, intelligantur interiora quae mentis et affectionis ejus sunt, in utroque sensu: quod facies, cum de Jehovah seu Domino, significet Divinum Amorem, et inde Divinum Bonum, constat ex sequentibus his locis; apud Davidem *„Illumina facies tuas super servum tuum, serva me propter benignitatem tuam“* Psalm: XXXI: 17; illuminare facies significat illustrare Divino Vero ex Divino Amore; quod hoc significetur per illuminare facies, est quia Divinum Verum, quod procedit a Domino ut Sole in Coelo Angelico, dat omnem lucem ibi, et quoque illustrat mentes angelorum, ac implet illos sapientia, quare facies Domini in proprio sensu est Sol Coeli Angelici, nam Dominus apparet Angelis interiorum Coelorum ut Sol, et hoc ex Divino Ipsius Amore, nam Amor in Coelis, dum sistitur ante oculos, apparet ut ignis, Divinus autem Amor ut Sol; ex illo Sole procedit et calor et lux, ac Calor ille est Divinum Bonum, et Lux illa est Divinum Verum: ex his constare potest, quod per illuminare facies tuas super servum tuum significetur illustrare Divino Vero ex Divino Bono; quare etiam additur, serva me propter benignitatem tuam, benignitas est Divini Boni: sed de Sole in Coelo Angelico, et de Calore et Luce inde, videatur in Opere de Coelo et Inferno, de Sole ibi n: 116 ad 125: et de Calore et Luce inde, n: 126 ad 140. Apud Eundem *„Multi dicunt, quis ostendet nobis bonum, tolle super nos lucem facierum tuarum Jehovah“* Psalm: IV: 7: apud Eundem *„Jehovah, in luce facierum tuarum ambulabunt“* Psalm: LXXXIX: 16: apud Eundem *„Deus reduc nos, et lucere fac facies tuas, ut servemur“* Psalm: LXXX: 4. 8. 20: et apud Eundem *„Deus misereatur nostri,*

et benedicat nobis, illuminet facies suas nobis" Psalm: LXVII: 2; per lucem facierum Jehovae seu Domini intelligitur Divinum Verum ex Divino Amore, ut supra, et inde intelligentia et sapientia, nam ex Divino Vero seu ex Divina Luce in Coelis est omnis intelligentia et sapientia tam Angelis quam hominibus; inde per illuminare facies nobis, per tollere super nos lucem facierum tuarum, et per facere lucere facies tuas, in illis locis, significatur illustrare in Divino Vero, ac donare intelligentia et sapientia. Simile significa-
[671] tur in Benedictione filiorum Israëlis, apud Mosen „*Benedicat tibi Jehovah, et custodiat te, illuminet Jehovah facies suas super te et misereatur tui; tollat Jehovah facies suas super te, et det tibi pacem*" Num: VI: 24. 25. 26; per illuminare facies et misereri, significatur illustrare Divino Vero et donare intelligentia et sapientia; ac per tollere facies et dare pacem, significatur implere Divino Bono et donare amore; utrumque erit, ut homo sapiat; omnes enim quotcunque sunt in Mundo spirituali, illuminantur a Luce quae a Domino ut Sole, sed usque illi soli intelligentes et sapientes fiunt, qui simul in amore sunt, quoniam bonum quod est amoris recipit verum, conjunguntur enim quia concordant et amant se mutuo; quare illi soli vident Solem in Coelo, qui in amore sunt, reliqui modo lucem; misereri, quod dicitur de illuminatione facierum, in Verbo etiam praedicatur de vero, et pax quae dicitur de elevatione facierum, praedicatur de bono. Quoniam Divinus Domini Amor apparet ut Sol in Coelo, et inde est Lux ibi, ideo „*Dominus cum transformatus est coram Petro, Jacobo et Johanne, splenduit facies Ipsius sicut Sol, et vestimenta Ipsius facta sunt sicut Lux*" Matth: XVII: 2: et quoque cum visus est Johanni „*Fulsit facies Ipsius sicut Sol in potentia sua*" Apoc: I: 16; per vestimenta quae facta sunt sicut Lux, significatur Divinum Verum, nam vestimenta in Verbo significant verum, et hoc ex causa, quia omnes Angeli vestiuntur a Domino secundum receptionem Divini Veri; sunt quoque Vestes eorum ex Luce coeli, inde splendentes et candidae, et Lux coeli est, ut dictum, Divinum Verum; inde constat, unde est quod Vestimenta Domini, cum trans-

formatus, facta sint sicut Lux; sed de his videantur plura in Opere de Coelo et Inferno n: 177 ad 182; ac supra n: 64. 195. 271. 395. Apud Matthaeum *„Jesus dixit de puero, quem statuit in medio discipulorum, videte ne contemnatis ullum ex pusillis his; dico vobis quod Angeli eorum in Coelis semper videant faciem Patris mei qui in Coelis est“* XVIII: 10; dicitur quod Angeli eorum videant, quia apud unumquemque hominem sunt spiritus et angeli, ac tales spiritus et angeli qualis homo est; apud infantes pueros sunt Angeli ex intimo Coelo, hi vident Dominum ut Solem, sunt enim in amore in Ipsum et in innocentia, hoc intelligitur in sensu proximo per quod Angeli eorum videant faciem Patris sui; per faciem Patris intelligitur Divinus Amor qui fuit in Domino, proinde Ipsum Divinum quod Jehovah, nam Pater fuit in Ipso, et Ipse in Patre, ac erant unum, ut Ipse docet: at eadem illa verba in puro sensu spirituali significant, quod Dominus quoad Divinum suum Bonum sit in bono innocentiae, hoc enim per infantem puerum in sensu spirituali significatur, et per faciem Patris Divinum Bonum Domini. De servis Domini, per quos intelliguntur qui in Divinis veris sunt ex eo quod in bono amoris et charitatis sunt, simile dicitur in Apocalypsi *„Thronus Dei et Agni in Nova Hierosolyma erit, et servi Ipsius ministrabunt Ipsi, et videbunt faciem Ipsius“* XXII: 3. 4; sed de his videatur explicatio in sequentibus. Apud Esajam *„In omni angustia eorum Ipsi angustia, et Angelus facierum Ipsius liberavit eos, ob amorem suum et clementiam suam hic redemit eos, et assumsit eos, et portavit omnibus diebus aeternitatis“* LXIII: 9; agitur ibi de Domino, qui Angelus facierum Jehovae vocatur ex Divino Vero quod ex Divino Amore Ipsius, per Angelum enim in Verbo significatur Divinum Verum, unde etiam Angeli dicuntur dii, videatur supra n: [672]
130. 200. 302; et per facies Jehovae intelligitur Divinus Amor qui in Domino, inde etiam dicitur, ob amorem suum et clementiam suam Hic redemit illos, et assumsit illos, et portavit omnibus diebus aeternitatis, haec Divini Amoris sunt: erat Dominus quoad Humanum suum Divinum Verum, ex quo pugnavit cum Infernis, et per quod subjugavit illa,

inde est quod hic appelletur Angelus, quod est quoad Divinum Humanum suum: agitur in eo Capite manifeste de Domino, ac de pugnis Ipsius cum Infernis et de subjugatione eorum. Apud Davidem „*Occultas eos in abdito facierum tuarum prae elationibus viri, abscondis eos in Tentorio tuo a lite linguarum*“ Psalm: XXXI: 21; occultare eos in abdito facierum tuarum est in Divino Bono non apparente coram aliis; et abscondere in tentorio tuo est in Divino Vero; elationes viri et lis linguarum, sunt mala falsi et falsa mali, elationes enim dicuntur de malis quia sunt amoris sui, et vir significat verum et falsum, lis linguarum est falsum mali: quid malum falsi et falsum mali, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 21. Apud Eundem „*Posuisti iniquitates nostras coram Te, occultum nostrum in lucem facierum tuarum*“ Psalm: XC: 8; lux facierum tuarum est Lux Coeli a Domino ut Sole ibi, haec Lux quia est ipsum Divinum Verum, ex quo omnis intelligentia et sapientia, ideo quodcunque in hanc lucem venit manifestatur quale est ut in claro die, inde est cum mali in hanc lucem veniunt, quod appareant prorsus quales sunt, deformes et monstrosi secundum occulta mala apud illos; ex his patet, quid intelligitur per posuisti iniquitates nostras coram Te, et occultum nostrum in lucem facierum tuarum. Apud Jeremiam „*Clamato verba haec septentrionem versus, et dicito, revertere aversa Israël, non faciam cadere facies meas super vos, quoniam Misericors Ego*“ III: 12; per facies meas etiam hic significatur Divinus Amor et omne bonum quod est amoris, et per non facere cadere facies significatur non demittere et cessare, nam cum facies cadit tunc cessatur ab intuendo; inde patet, quid significatur per non faciam cadere facies meas super vos; quare etiam dicitur, quoniam misericors Ego, misericordia est Divinus Amor erga miseros; per clamato ad septentrionem significatur ad illos qui in falsis et inde malis sunt, quare etiam dicitur, revertere aversa Israël; quod septentrio illos significet, est quia illi qui in falsis et inde malis sunt, in septentrionali plaga in Mundo spirituali habitant: de falsis et inde malis, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 21. Quod *Panes super Mensa*

in Tabernaculo dicti fuerint „Panes facierum, ac ipsa mensa mensa facierum“ Exod: XXV: 30. Num: IV: 7, erat quia per Panes ibi aeque ac per facies Jehovae significatum est Divinum Bonum Divini Amoris, videatur DOCTRINA NOVAE HIEROSOLYMAE n: 212. 213. 218. Quoniam per facies Jehovae seu Domini significatur Divinum Bonum unitum Divino Vero exiens et procedens ex Divino Amore Ipsius, ideo quoque per facies Jehovae significantur Interiora Ecclesiae, Verbi et Cultus, nam in interioribus illorum est illud; Exteriora Ecclesiae, Verbi et Cultus sunt modo effectus et opera inde: Interiora Ecclesiae, Verbi et Cultus significantur per videre, quaerere et deprecari facies Jehovae, apud Esajam *„Quid Mihi multitudo sacrificiorum,* [673]
quando veneritis ad videndum facies Jehovae“ I: 11. 12. Apud Sachariam *„Ibunt habitatores unius ad alteram, dicendo, eamus eundo ad deprecandum facies Jehovae, et ad quaerendum Jehovam Zebaoth: sic venient populi multi et gentes numerosae ad quaerendum Jehovam Zebaoth in Hierosolyma, et ad deprecandum facies Jehovae“* VIII: 21. 22. Apud Davidem *„Tibi dixit cor meum, quaerite facies meas, facies tuas Jehovah quaero“* Psalm: XXVII: 8. Apud Eundem *„Jubilabimus Petrae salutis nostrae, veniemus ante facies Ipsius in confessione“* Psalm: XCV: 1. 2. Apud Malachiam *„Deprecamini facies Dei, ut misereatur nostri“* I: 9. Apud Davidem *„Sitit anima mea Deum, Deum vivum, quando venero ut videar faciebus Dei. Exspecta Deum, nam adhuc confitebor Ipsi salutes facies Ipsius“* Psalm: XLII: 3. 6; in his locis per facies Jehovae ac Dei seu Domini intelliguntur interiora Ecclesiae, Verbi et Cultus, quia in illis est Divinum Bonum ac Divinum Verum, ita Ipse Dominus, et in externis est ex illis, et non in Externis nempe Ecclesiae, Verbi et Cultus absque illis. Quia omnes qui Hierosolymam ibant ad Festa, secum afferre debebant talia quae cultus erant, et omnis cultus est ex interioribus quae sunt cordis et fidei, et haec per munera, quae offerrentur Domino, significantur, ideo mandatum est, ut unusquisque aliquod munus offerret, quod intelligitur per *„quod non*

videbuntur facies meae vacue“ Exod: XXIII: 15. Interiora Ecclesiae, Verbi et Cultus etiam significantur per haec apud Mosen *„Loquutus est Jehovah ad Mosen, facies meae ibunt, donec quietem dedero tibi: tunc dixit Moses, si non facies tuae eunt, ne ascendere facias nos exhinc“* Exod: XXXIII: 14. 15; hoc dictum est ad Mosen, quia apud gentem illam Verbum conscribendum erat, et quoque in Historicis Verbi de gente illa, quia apud illam Ecclesia instituenda erat, quae foret Ecclesia Repraesentativa, consistens in externis quae correspondebant internis; propter haec dicitur quod facies meae ibunt, de quibus plura videantur in Arcanis Coelestibus n: 10567. 10568, ubi illa explicata sunt. Sed quia Gens illa solum in externis Verbi, Ecclesiae et Cultus erat, et prorsus non in internis, ideo Mosi non datum est videre faciem Domini, sed solum tergum, secundum haec apud Mosen *„Dixit Moses, ostende mihi quaeso gloriam tuam, cui dixit, Ego praeterire faciam omne bonum meum coram te, et praedicabo nomen Jehovae coram te, non poteris videre Facies meas, quia non videbit Me homo et vivet: ponam te in foramine petrae, et obtegam manum meam super te usque dum praeterivero, et cum removero manum meam videbis posteriora mea, at facies meae non videbuntur“* Exod: XXXIII: 18 ad 23; hic repraesentabat Moses Gentem illam, qualis est quoad intellectum Verbi, et inde quoad Ecclesiam et Cultum, quod nempe solum in Externis absque Internis, Externa repraesentabantur et significabantur per posteriora Jehovae quae visa Mosi, ac Interna per anteriora et per faciem; quod Interna quae insunt externis Verbi, Ecclesiae et Cultus, non visa sint nec videri potuerint Genti illi, repraesentabatur et significabatur per quod Moses positus fuerit in foramine petrae, et per obtectionem manus usque dum praeteriverit Jehovah: sed haec amplius explicata sunt in Arcanis Coelestibus n: 10573 ad
[674] 10584. Praeterea facies Jehovae seu Domini, quia sunt Interna Verbi, Ecclesiae et Cultus, sunt praecipue Externa in quibus Interna, quoniam Interna se spectari faciunt in Externis, sicut Interna hominis in facie et vultibus ejus; sed Gens Judaica talis erat ut modo Externa spectaverit, et

prorsus non Interna, et Externa spectare et non simul Interna, seu Externa absque Internis, est sicut spectare simulachrum hominis quod absque vita, at Externa spectare et simul Interna seu Externa ab Internis, est sicut spectare hominem vivum; hoc itaque est in proprio sensu videre faciem Jehovae, seu deprecari facies Ipsius, in locis supra adductis. Quoniam Interna Verbi, Ecclesiae et Cultus apparent in Externis, seu sistunt se videri in Externis, comparative sicut Interna hominis in facie, patet quid significatur in sensu interno per videre Jehovam seu Dominum facie ad faciem in sequentibus his locis; apud Mosen „*Vidi Deum facie ad faciem, et salva tamen est anima mea*“ Genes: XXXII: 31; haec dixit Jacobus postquam luctatus est cum Deo, qui illi apparuit ut Angelus. In Libro Judicum „*Guideon dixit, vidi Angelum Jehovae facie ad faciem, et dixit illi Jehovah, pax tibi, noli timere, non morieris*“ VI: 22. 23: pariter Manoachus et uxor ejus, Judic: XIII: [21.] 22. 23. Et de populo Israëlitico „*Facie ad faciem loquutus est Jehovah vobiscum e monte e medio ignis*“ Deutr: V: 4: de qua re amplius ita dicitur „*Videre fecit* [*nos*] *Jehovah gloriam suam, et magnitudinem suam, et vocem Ipsius audivimus e medio ignis: hoc die vidimus quod loquatur Deus ad hominem, et vivus maneat*“ Deutr: V: 21. Et de Mose „*Loquutus est Jehovah ad Mosen facie ad faciem, sicut loquitur vir ad socium suum*“ Exod: XXXIII: 11. Deutr: XXXIV: 10. At sciendum est, quod non ullus homo, ne quidem ullus Angelus possit videre faciem Domini, quoniam est Divinus Amor, ac nemo sustinet Divinum Amorem, qualis est in se, foret enim videre faciem Domini sicut immittere oculum in ipsum ignem solis, inde enim momento periret, talis quoque est Divinus Amor Domini in se spectatus, quapropter Dominus illis in Coelis interioribus apparet ut Sol, et Sol ille circumdatus est circulis radiosis multis, qui circuli sunt involucra unum post alterum, ut Divinus Amor temperatus et moderatus procedat ad Angelos in Coelo, et sic Angeli sustineant illum; quapropter Dominus ut Sol apparet solum Angelis superiorum Coelorum, at Angelis inferiorum Coelorum modo apparet ut

Lux; et reliquis ut Luna: at usque apparet Dominus in Coelo Angelis, sed tunc sub forma Angelica, implet enim Angelum suo visu et sic sua praesentia e longinquo, et hoc in variis locis, at ubivis accomodate ad bonum amoris et fidei apud illos ubi apparet; ita visus est Dominus Guideoni, ac Manoacho et uxori ejus, tum Mosi et populo Israëlitico; hoc itaque est quod intelligitur per videre Jehovam facie ad faciem, et per videre Jehovam et non mori: quod ipsa facies quoad interiora quae sunt Divini Amoris Ipsius, non visa sit, patet manifeste ex eo, quod Mosi dictum sit *quod nemo possit videre faciem Jehovae et vivere,* Exod: XXXIII: 20; et usque tamen dicitur, quod viderint Jehovam facie ad faciem; ex quo manifeste patet, quod videre facies Jehovae, in locis supra adductis, significet videre Ipsum in interiori-
[675] bus Verbi, Ecclesiae et Cultus, quod tamen est videre Ipsum in Externis ab Internis. Quod Gens Judaica fuerit in Externis Verbi, Ecclesiae et Cultus absque Internis, videatur in Doctrina Novae Hierosolymae n: 248: quid Externum absque Interno, et quid Externum in quo Internum, n: 47, ibi. Quod Gens Judaica talis fuerit, etiam repraesentatum et significatum est per „*quod obvelaverint faciem Domini, caederint illam, et exspuerint in illam*“ Matth: XXVI: 67. Marc: XIV: 65. Luc: XXII: 64; nam omnia quae in Verbo memorantur de Passione Domini, repraesentant et significant arcana Coeli et Ecclesiae, ac in specie quales Judaei fuerunt quoad Verbum, Ecclesiam et Cultum; quod ita sit, videatur supra n: 64. 83. 195, fin. Ex illis quae hactenus explicata sunt, sciri potest quid significat facies Jehovae seu Domini, quod nempe Divinum Amorem ac omne Bonum in Coelo et Ecclesia inde; ex hoc etiam sciri potest quid significatur per abscondere seu occultare facies, ubi de Jehovah seu Domino, quod nempe sit relinquere hominem in suo proprio, et inde in malis et falsis quae ex proprio ejus scaturiunt; nam homo in se spectatus non est nisi quam malum et inde falsum, et ab illis detinetur a Domino ut in bono sit, quod fit per elevationem a proprio; inde constare potest, quod per abscondere et occultare facies, cum de Domino, significetur relinquere in malis et falsis, ut in

sequentibus his locis: apud Jeremiam „*Propter eorum omnem malitiam occultavi facies meas ab urbe hac*" XXXIII: 5. Apud Esajam „*Peccata vestra absconderunt facies Dei a vobis, ut non audiverit*" LIX: 2. Apud Ezechielem „*Avertam facies meas ab illis, ut prophanent arcanum meum, et veniant in illud violenti, et prophanent illud*" VII: 22. Apud Eundem „*Cognoscent gentes quod propter iniquitatem suam in captivitatem abiverint filii Israëlis, et ideo absconderim facies meas ab illis*" XXXIX: 23. In Threnis „*Facies Jehovae divisit illos, non addet respicere illos*" IV: 16. Apud Micham „*Jehovah occultabit facies suas ab illis, quemadmodum mala reddiderunt opera sua*" III: 4. Apud Davidem „*Abscondisti facies tuas, perturbatus sum*" Psalm: XXX: 8. Apud Eundem „*Quare facies tuas abscondis, oblivisceris miseriae nostrae et oppressionis nostrae*" Psalm: XLIV: 25. Apud Eundem „*Abscondis facies tuas, conturbantur; colligis spiritum eorum, exspirant, et ad pulverem suum revertuntur*" Psalm: CIV: 29. Apud Mosen „*Excandescet ira mea contra populum in die illo, et deseram eos, et occultabo facies meas ab illis, occultando occultabo facies meas in die illo propter omne malum quod fecerunt*" Deutr: XXXI: 17. 18. Apud Eundem „*Occultabo facies meas ab illis, generatio perversionum illi*" Deutr: XXXII: 20. Apud Esajam „*Exspectabo Jehovam, tametsi abscondit facies suas a domo Jacobi*" VIII: 17. Apud Davidem „*Quousque Jehovah oblivisceris mei, quousque occultabis facies tuas a me*" Psalm: XIII: 2. Apud Eundem „*Ne abscondas facies tuas a me, ne rejicias in ira servum tuum*" Psalm: XXVII: 8. 9. Apud Eundem „*Ne abscondas facies a servo tuo, quia angustum mihi, festina, responde mihi*" Psalm: LXIX: 18. Apud Eundem „*Quare Jehovah deseris animam meam, abscondis facies tuas a me*" Psalm: LXXXVIII: 15: Apud Eundem „*Ne abscondas facies tuas a me, in die quo angustia mihi*" Psalm:
CII: 3. Apud Eundem „*Responde mihi Jehovah, ne ab-* [676]
scondas facies tuas a me, et similis fiam descendentibus in foveam" Psalm: CXLIII: 7. Apud Ezechielem „*Cum*

collegero filios Israëlis super terram suam, tunc non abscondam amplius facies meas ab iis, quia effundam spiritum meum super filios Israëlis" XXXIX: 28. 29. Apud Davidem „*Non sprevit neque aversatus est miseriam Israëlis, neque abscondidit facies suas ab eo, sed quando clamavit ad Ipsum, exaudivit*" Psalm: XXII: 25; dicitur in his locis, quod Jehovah, hoc est, Dominus occultet et abscondat facies suas propter iniquitates et peccata, ac rogatur ne occultet et abscondat, cum tamen nusquam occultat et abscondit, nempe Divinum suum Bonum ac Divinum suum Verum, est enim Dominus ipse Divinus Amor et ipsa Misericordia, ac vult omnium salutem, quare est praesens apud omnes et singulos, etiam apud illos qui in iniquitatibus et peccatis sunt, per quam praesentiam dat illis liberum recipiendi Ipsum, hoc est, verum et bonum ab Ipso, quare si ex libero volunt, etiam recipiunt; causa quod ex libero, est ut bona et vera maneant apud hominem, ac sint apud illum sicut ipsius; quod enim homo ex libero facit, hoc ex affectione facit, nam omne liberum est affectionis, affectio etiam est voluntas ejus, quare quod recipitur in libero seu ex affectione hominis, hoc intrat voluntatem ejus, et permanet; quod tunc permaneat, est quia voluntas est ipse homo, nam in illa residet primario vita ejus, at in cogitatione seu in intellectu secundario; haec itaque est causa, quod homo recipere debeat Divinum Bonum et Divinum Verum, cum quibus Dominus semper est praesens; hoc quoque intelligitur per „*ecce sto ad ostium et pulso, si quis audiverit vocem meam, et aperuerit ostium, intrabo ad illum et coenabo cum illo*" Apoc: III: 20: verum cum homo ex libero eligit malum, tunc occludit sibi ostium, et sic non admittit bonum et verum quod a Domino; quare Dominus tunc apparet ut absens: ex hac apparentia est, quod dicatur quod Jehovah occultet et abscondat facies suas, tametsi non occultat et abscondit: praeterea homo tunc quoad spiritum suum avertit se a Domino, unde etiam non percipit bonum nec videt verum quod a Domino; inde etiam apparet, sicut Dominus non videat illum, cum tamen videt omnia et singula ejus; ex hac apparentia etiam est, quod dicatur occul-

tare et abscondere facies suas, imo quod dicatur ponere et dare facies suas contra eos, tum quod cervice et non faciebus respiciat illos, ut in sequentibus locis; apud Jeremiam „*Posui facies meas contra urbem hanc in malum et non in bonum*" XXI: 10. Apud Eundem „*Pono facies meas contra vos in malum, ad exscindendum totam Jehudam*" XLIV: 11. Apud Ezechielem „*Dabo facies meas contra virum illum, et devastabo illum, et exscindam eum e medio populi mei*" XIV: 7. 8. Apud Eundem „*Dabo facies meas contra illos; ex igne exeant, et ignis comedet eos, cum posuero facies meas contra illos*" XV: 7. Apud Mosen „*Qui comederit ullum sanguinem, dabo facies meas contra animam hanc, et exscindam eam*" Levit: XVII: 10. Apud Jeremiam „*Sicut Ventus orientalis dispergam eos coram hoste, cervice et non facie respiciam eos*" XVIII: 17. Quod homo sit, qui facies suas ponit et dat contra Dominum, et quod avertat se a Domino, unde ei malum, constat etiam ex Verbo; ut apud Jeremiam „*Obverterunt Mihi cervicem et non facies*" XXXII: 33. Apud [677]
Eundem „*Obfirmarunt facies suas prae petra, renuerunt reverti*" V: 3. Apud Eundem „*Abiverunt in consiliis suis, in obfirmatione cordis sui mali, factique sunt retrorsum, et non antrorsum*" VII: 24. Et apud Esajam „*Peccata vestra absconderunt facies Dei a vobis*" LIX: 2: quod mali avertant faciem suam a Domino, hoc non fit quoad faciem corporis, sed quoad faciem spiritus eorum; homo potest vertere faciem suam quocunque libet, quoniam in statu libero est ad se convertendum vel ad coelum vel ad infernum, et quoque facies hominis docta est mentiri ut appareat coram Mundo; quando autem homo fit spiritus, quod fit statim post mortem, tunc qui in malis vixerat, prorsus avertit faciem a Domino, ut constare potest ex illis quae in Opere de Coelo et Inferno n: 17. 123. 142. 144. 145. 151. 153. 251. 272. 510. 552. 561, dicta et ostensa sunt: hoc itaque intelligitur per quod obverterint Mihi cervicem et non faciem, et per quod facti sint retrorsum et non antrorsum. Quoniam tunc illis malum poenae ac infernum, ideo putatur ab illis qui se averterunt, quod hoc a Domino, et quod aspiciat illos facie du-

ra, ac dejiciat in Infernum, et puniat, plane sicut homo qui in ira est, cum tamen Dominus nusquam aliquem respicit nisi ex amore et misericordia; ex apparentia illa etiam haec in Verbo dicuntur; apud Esajam „*Quando facies formidabilis, non exspectamus, coram Te montes diffluent*" LXIV: 2. Apud Davidem „*Combusta igne, succisa, ab increpatione facierum tuarum perierunt*" Psalm: LXXX: 17. Apud Eundem „*Facies Jehovae contra facientes malum, ad exscindendum e terra memoriam eorum*" Psalm: XXXIV: 17. Apud Mosen „*Ecce mitto Angelum coram te, caveto tibi a faciebus Ejus, quia non sustinet praevaricationem vestram*" Exod: XXIII: 20. 21. Apud Ezechielem „*Ducam vos in desertum populorum, et judicabor vobiscum facie ad faciem*" XX: 35. Apud Mosen „*Cum proficiscebatur arca, dixit Moses, surge Jehovah, dispergantur inimici tui, et fugiant osores tui coram faciebus tuis*" Num: X: 35. In Apocalypsi „*Vidi thronum altum et magnificum, et Sedentem super eo, a Cujus facie fugit terra et coelum*" XX: 11. Haec nunc dicta sunt de significatione faciei, ubi de Jehovah seu Domino; at facies, ubi de homine, significat animum et affectionem ejus, proinde interiora quae mentis ejus, et hoc quia animus et affectiones, seu interiora quae mentis hominis sunt, se videnda sistunt in facie, unde est quod facies dicatur index animi, est quoque facies effigies interiorum hominis, repraesentat enim illa, ac vultus ejus correspondent illis: quod per facies, ubi de homine, significentur affectiones varii generis, constare potest a sequentibus his locis; apud Esajam „*Dicunt, recedite a via, declinare facite a semita, cessare facite a faciebus nostris Sanctum Israëlis*" XXX: 11; cessare facite a faciebus nostris Sanctum Israëlis, significat a cogitatione et affectione Dominum, ita omne quod est Ecclesiae, Sanctus Israëlis est Dominus; recedere a vero et bono Ecclesiae, quod a Domino, et in quo est Dominus, significatur per recedite a via, declinare facite a semita, via et semita sunt verum et bonum Ecclesiae. In Threnis „*Facies sacerdotum non acceptarunt, et senum non miserti sunt*" IV: 16: et
[678] alibi „*Principes manu eorum suspensi sunt, facies senum*

non honoratae sunt" Thren: V: 12; facies sacerdotum non acceptare, significat nihili aestimare bona Ecclesiae, quae sunt amoris et fidei; sacerdotes enim repraesentabant Dominum quoad Divinum Bonum, et inde significabant bonum Ecclesiae, ac facies omnia ejus, quae se referunt ad amorem et fidem; facies senum non honorare, significat nihili facere omnia sapientiae, senes significant sapientiam, et facies omnia ejus quia interiora; principes manu eorum suspensi, significat quod rejecta sit omnis intelligentia, principes sunt primaria vera ex quibus intelligentia. Apud Mosen *„Dixit Jacob de Esavo, expiabo facies ejus munere eunte ante me, et postea videbo facies ejus, forte acceptabit facies meas"* Genes: XXXII: 20; expiare facies ejus, significat captare animum ejus; postea videre facies ejus, significat cognoscere quali animo est; forte acceptabit facies meas, significat forte benigno animo me recipiet, acceptare facies est ex affectione velle alicui bene. Apud Eundem *„Non inclinabis judicium, non agnosces facies, nec munus accipies"* Deutr: XVI: 19; non agnoscere facies, significat [non] propenso animo esse erga superiores, divites ac amicos plus quam erga viliores, pauperes et inimicos, quia justum et rectum absque ullo respectu ad personam spectabitur. Apud Malachiam *„Dedi vos contemtos et viles omni populo, eo quod vos non custodientes vias meas, et accipitis facies in lege"* II: 9; accipere facies in lege, simile hic significat quod supra agnoscere facies in judicio, nempe propenso animo esse et favere superioribus, divitibus et amicis prae vilioribus, pauperibus et inimicis. Apud Esajam *„Quid vobis, conteritis populum, et facies pauperum commolitis"* III: 15; commolere facies pauperum, significat destruere affectiones cognoscendi vera apud illos qui in ignorantia veri sunt et usque desiderant instrui, commolere significat destruere; facies significant affectiones cognoscendi vera, et pauperes illos qui in ignorantia veri sunt et desiderant instrui, hi enim sunt qui spiritualiter pauperes sunt. Apud Davidem *„Filia Tyri afferet munus, facies tuas deprecabuntur divites populi, tota gloriosa filia Regis intus, de implexis auri vestis ejus"* Psalm: XLV: 13. 14; per filiam Regis signi-

ficatur ibi affectio veri spiritualis, filia Tyri significat affectionem cognitionum veri et boni; his ditari significatur per quod munus afferet; per divites populi significantur intelligentes, et abstracte intelligentia veri et boni, his donari significatur per deprecari facies ejus, omnia enim intelligentiae habitant in affectione veri spirituali, quae itaque per facies ejus significatur: reliqua videantur explicata supra n: 195. Apud Eundem „*Adhuc confitebor illi, salutes facierum mearum Deus meus*" Psalm: XLII: 12. Psalm: XLIII: 5; salutes facierum mearum significant omnia quae intus, ita quae sunt mentis et affectionum, proinde quae amoris et fidei, quae quia salvant vocantur salutes. Affectiones malae, quae sunt cupiditates, etiam exprimuntur per facies, quia in faciebus apparent, nam facies est forma externa seu naturalis interiorum quae animi et mentis; etiam in Mundo spirituali unum faciunt, non enim ibi licet mentiri alias facies quam quae sunt affectionum, ita quae correspondent interioribus
[679] quae mentis illorum: inde est, quod Angeli Coeli sint facie illustri et venusta, at spiritus infernales sint facie atra et deformi; quod haec quoque per facies intelligantur, patet a sequentibus his locis; apud Esajam „*Tormina et dolores apprehendunt, sicut pariens parturiunt, vir erga socium suum obstupescunt, facies flammarum facies illorum*" XIII: 8; agitur ibi de Ultimo Judicio, quando mali immittuntur in interiora sua, interiora illorum qui in amore sui et mundi sunt, et inde in odiis et vindictis, intelliguntur per quod facies flammarum facies illorum, tales etiam illi apparent; cruciatus illorum ex influxu Divini Boni et Divini Veri significantur per tormina et dolores apprehendunt sicut pariens parturiunt; cruciatus illorum assimilantur torminibus et doloribus parturientium, ex simili causa qua Genes: III: 16, nam mala et falsa tunc conjunguntur, hoc dum fit cum influit Divinum Bonum et Verum, dolores apprehendunt. Apud Ezechielem „*Dic sylvae meridiei, non exstinguetur flamma flammae gravis, unde comburentur in ea omnes facies, a meridie usque ad septentrionem*" XXI: 3; per sylvam meridiei intelligitur falsum intra Ecclesiam, proinde illi qui in falsis sunt ibi, Ecclesia significatur per meridiem,

quia in luce veri potest esse ex Verbo, et falsum ex malo significatur per sylvam; Ecclesiae vastatio et destructio per amorem falsi ex malo, significatur per flammam flammae gravis, unde comburentur omnes facies; omnes facies sunt omnia interiora hominum Ecclesiae quoad affectiones veri et boni, et inde cogitationes; a meridie usque ad septentrionem significat omnia Ecclesiae a primis ad ultima, seu interiora et exteriora, meridies sunt interiora seu prima Ecclesiae, et septentrio sunt exteriora seu ultima Ecclesiae, causa quod illa per meridiem et septentrionem significentur, est quia in Mundo spirituali in plaga meridionali sunt qui in luce veri ex Domino sunt, et sub illis in infernis ibi qui in lumine naturali per quod se confirmaverunt in falsis, et in plaga septentrionali sunt illi qui in obscuro veri a Domino sunt, et sub illis in infernis ibi qui in falsis, sed non in aliquo lumine naturali per quod confirmaverunt sua falsa. Apud Joëlem *„Coram illo trepidant populi, omnes facies contraxerunt atrorem“* II: 6; agitur ibi de malis et falsis vastantibus Ecclesiam, ac de judicio super eos qui in illis; illi qui in falsis sunt, significantur per populos qui trepidant; interiora eorum quae in falsis mali, significantur per facies quae contraxerunt atrorem; facies sunt interiora, et atror est falsum mali; etiam infernales qui in falsis ex malo sunt, apparent atri in luce coeli. Apud Danielem *„In extremitate Regni eorum, cum ad summum pervenerunt praevaricatores, exsurget Rex durus faciebus“* VIII: 23; haec dicta sunt de quatuor cornubus hirci, per quae intelliguntur ibi quatuor Regna, sed per Regna ibi non intelliguntur Regna, sed status Ecclesiae, nam per hircum caprarum intelligitur fides separata a charitate, quae sola fides vocatur; extremitas Regni eorum significat finem Ecclesiae, quando non fides quia non charitas; cum ad summum pervenerunt praevaricatores, significat quando non amplius verum et bonum sed falsum et malum; simile per illa verba significatur quod per cum consummata et completa est iniquitas, de qua supra; n: 397; rex durus faciebus significat non verum sed falsum in interioribus eorum, rex enim significat verum et in opposito sensu [680]
falsum, facies significant interiora, et durus faciebus signi-

ficat illa absque bono, ubi enim non bonum ibi verum est durum, nam verum ex bono molle est, quia vivum, et id verum usque est falsum in interioribus seu in cogitatione eorum, quoniam de illo non cogitant spiritualiter sed materialiter, quia ex corporeis et mundanis et inde ex fallaciis sensuum. Apud Ezechielem *„Filii duri faciebus, et obfirmati corde“* II: 4; per filios duros faciebus significantur illi qui in veris absque bono sunt, et abstracte vera absque bono, quae in se falsa sunt, ut supra dictum est; et per obfirmatos corde significantur illi qui non admittunt bonum, proinde qui in malo sunt, nam malum intrat ubi bonum non potest, cor etiam in Verbo significat bonum amoris, ac cor obfirmatum significat simile quod cor lapideum, nempe ubi non admittitur bonum amoris, at cor carneum ubi admittitur. Apud Esajam *„Lingua eorum et opera eorum contra Jehovam, ad rebellandum oculis gloriae Ipsius, obfirmatio facierum respondet contra eos“* III: [8.] 9; per linguam et per opera eorum quae contra Jehovam, significatur cogitatio et affectio, per linguam cogitatio quia lingua eloquitur quod homo cogitat, et per opera affectio quia homo facit quod est affectionis ejus; haec contra Jehovam sunt, et rebellant oculis gloriae Ipsius, quando contra Divinum Bonum et contra Divinum Verum sunt, per Jehovam enim in Verbo intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum procedens ex Divino Amore Ipsius, et per gloriam Ipsius intelligitur Divinum Verum, contra hoc esse significatur per rebellare oculis gloriae Ipsius; obfirmatio facierum quae respondet contra eos, significat renuentiam ac non admissionem Divini Veri et Divini Boni in cogitationes et affectiones, quae sunt interiora eorum. Apud Ezechielem *„Ecce dedi facies tuas obfirmatas contra facies eorum, et frontem tuam obfirmatam contra frontem eorum“* III: 8; haec ad Prophetam dicta sunt, per quem significatur doctrina veri et boni pugnans contra falsa et mala, quare per facies obfirmatas contra facies illorum significatur rejectio falsorum per vera, et per frontem obfirmatam contra frontem eorum significatur rejectio mali per bonum, facies enim significant affectiones veri et affectiones falsi, et frons significat affectionem boni et affe-

ctionem mali; affectio veri et boni obfirmatur et durescit extrinsecus ex zelo quando ei pugna est contra falsum et malum, alioquin non repellit illa, non autem intrinsecus; inde constare potest, quomodo illa verba intelligenda sunt. Quoniam per facies significantur interiora hominis, seu quae sunt cogitationis et affectionis ejus, inde etiam in Lingua Hebraea Interius simili voce denominatur qua facies. Quoniam in Explicationibus varia dicta sunt de faciebus, quae forte absque ulteriore expositione aegre possunt intelligi, ideo velim adjungere quae de Faciebus in Arcanis Coelestibus dicta et ostensa sunt; nempe quod facies ad correspondentiam interiorum hominis formata sit, n: 4791 ad 4805. 5695: de correspondentia faciei et vultuum cum affectionibus mentis, n: 1568. 2988. 2989. 3631. 4796. 4797. 4800. 5165. 5168. 9306: quod inde interiora ex facie eluceant, n: 3527. 4066. 4796. Quod facies unum fecerit cum interioribus apud antiquos, n: 3573. 4326. 5695. Quod [681]
etiam unum faciat apud Angelos in Coelo, et apud homines sinceros in Mundo, n: 4796. 4797. 4799. 5695. 8250. Quod omnium facies in altera vita tales fiant, qualia eorum interiora sunt, 4798. 5695. Experientiae de mutationibus faciei secundum interiora ibi, n: 4796. 6604. De influxu interiorum mentis, seu intellectus et voluntatis in faciem et ejus musculos, n: 3631. 4800. Quod facies non unum agant cum interioribus apud assentatores, simulatores, hypocritas et dolosos, n: 4799. 8250: quod facies apud illos docta sit mentiri sincera, honesta et pia, n: 4326. Quomodo influxus e Cerebris in faciem successu temporis mutatus sit, et cum illo ipsa facies quoad correspondentiam cum interioribus, n: 4326. 8250. Quod naturale hominis sit sicut facies interior menti spirituali et ejus visui, n: 5165. 5168. Praeterea videantur quae de faciebus dicta et ostensa sunt in Opere de Coelo et Inferno n: 46. 47. 48. 142. 143. 144. 457. 458. 459. 553.

413. Quia venit dies magnus irae Ejus, quod significet Ultimum Judicium super malos, constabit ex locis sequentibus e Verbo; Ultimum Judicium quod significatur per diem magnum est super malos, et quoque super bonos, Ju-

dicium super malos vocatur dies indignationis, excandescentiae, irae et vindictae, at Judicium super bonos vocatur tempus adventus Domini, annus beneplaciti, annus redemptorum, annus salutis. Unusquisque tam malus quam bonus judicatur statim post mortem cum intrat Mundum *spiritualem*, ubi acturus est vitam in aeternum, nam tunc statim designatur homo vel ad Coelum vel ad Infernum, qui ad Coelum is alligatur Societati cuidam coelesti, in quam postea venturus est, et qui ad Infernum, is alligatur Societati infernali, in quam postea venturus est; at usque intercedit tempus antequam illuc veniunt, ex causa praecipue ut praeparentur, boni ut eis abstergantur mala quae eis adhaerent ex corpore in mundo, et mali ut adimantur eis bona quae extrinsecus adhaerent illis ex magistris et religione, secundum Domini verba apud Matthaeum „*Quicunque habet dabitur ei ut abundantius habeat, quicunque non habet, etiam quod habet auferetur ab eo*" XIII: 12. Cap: XXV: 29; haec mora etiam fit ob illam causam, ut affectiones, quae multi generis sunt, componantur et redigantur ad amorem regnantem, ut homo spiritus sit totus suus amor: at usque multi ex illis, tam mali quam boni, reservati sunt ad Ultimum Judicium, sed solum illi mali, qui moralem vitam in externis ex habitu in mundo agere potuerunt, et illi boni qui falsis ex ignorantia et ex religione imbuti sunt; reliqui autem post exactum tempus ab illis separati sunt, boni in Coelum elevati, ac mali in Infernum conjecti, et hoc ante Ultimum Judicium. Quod Ultimum Judicium dicatur dies magnus irae Dei, est quia apparet malis, qui dejiciuntur in Infernum, sicut Deus ex ira et excandescentia hoc faciat, quia tunc illis exitium quod desuper venit et quoque ab Oriente, ubi est Dominus ut Sol, et quia tunc in terroribus, doloribus et quoque cruciatibus sunt; sed usque prorsus nulla est ira Domino, est enim Ipse Amor et Misericordia et ipsum Bonum, ac purus Amor et ipsum Bonum non potest irasci, est enim id contra essentiam Ejus; sed apparentia illa est inde, quando ultimus status, qui est quando mala in terris et simul tunc in Mundo spirituali tan-
[682] tum aucta sunt, ut dominium pendeat a parte illorum, et per id pereat aequilibrium inter Coelum et Infernum, quo per-

eunte, Coeli, ubi angeli, incipiunt laborare, tunc Dominus e Sole intendit virtutem suam, hoc est, amorem suum ad tutandum Angelos, et ad restituendum statum qui laborat et incipit labefactari, ex qua virtute et potentia, Divinum Verum unitum Divino Bono, quod in sua essentia est Divinus Amor, penetrat per Coelos ad inferiora, ubi se consociaverunt mali, et quia illi non sustinent influxum et praesentiam talem Divini Amoris, incipiunt tremiscere, angi et cruciari, per id enim dissipantur bona et vera, quae loquela et actionibus solum in externis mentiri edocti sunt, et aperiuntur interna, quae non sunt nisi quam mala et falsa, et haec quia e diametro opposita sunt bonis et veris, quae ab interiori influunt, et tamen mala et falsa fecerunt vitam eorum, inde illis tremor, angor et cruciatus, tales, ut non amplius consistere possint, unde aufugiunt et se conjiciunt in inferna, quae sub montibus et petris, ubi in malis et in falsis mali sui esse possunt; hoc in specie significatur per verba supra explicata, „*dicebant montibus et petris, cadite super nos, et abscondite nos a facie Sedentis super throno, et ab ira Agni:*“ ex his constare potest, unde est quod dicatur ira Agni, et unde est quod Ultimum Judicium dicatur dies magnus irae Ipsius, tametsi est Divinus Amor, cujus operatio in se spectata est ut salventur omnes, nam est voluntas salvandi, ita prorsus non ira, sed amor. Simile etiam fit, quando malus spiritus, qui mentiri potest lucis angelum, ascendit in Coelum, quo cum venit, quia non sustinet Divinum Bonum ac Divinum Verum quod ibi, incipit angi et cruciari; usque adeo ut se summo nisu dejiciat deorsum, nec quiescat prius quam in Inferno correspondente suo malo. Ex hac apparentia est, tum ex ea quod puniantur dum faciunt mala, quod in Verbo toties tribuatur Jehovae, hoc est, Domino indignatio, ira, excandescentia, imo furor et vindicta; sed omnia illa loca afferre, ubi illa tribuuntur Jehovae, hoc est, Domino, propter copiam hic supersedetur, solum aliqua afferentur, ubi Ultimum Judicium vocatur dies indignationis, irae, excandescentiae et vindictae Jehovae et Dei; ut in sequentibus; apud Esajam „*Ecce Dies Jehovae venit crudelis, et indignationis et excandescentiae irae, ad ponendum terram*

in vastitatem, et peccatores ejus perdat ex ea, Coelum commovebo, concutietur terra e loco suo in indignatione Jehovae, et in Die excandescentiae irae Ipsius“ XIII: 9. 13; per diem crudelem et excandescentiae irae Jehovae intelligitur Ultimum Judicium; et quia malum est quod excandescit et falsum quod irascitur, ideo dicitur dies excandescentiae irae; per terram quae ponetur in vastitatem et quae concutietur e loco suo, intelligitur terra quae in Mundo spirituali, nam ibi aeque terrae sunt ut in nostra Tellure, et illae terrae, cum perstat Ultimum Judicium, ponuntur in vastitatem, et concutiuntur e loco suo, nam tunc montes et colles evertuntur, et valles desidunt in paludes, ac facies omnium ibi mutatur: at usque per terram in spirituali sensu intelligitur Ecclesia utrobivis, nam in Mundo spirituali facies terrae similis est statui Ecclesiae apud illos qui super terra ibi habitant, quapropter cum perit Ecclesia etiam perit terra, nam unum faciunt; et tunc loco prioris terrae nova existit: sed hae mutationes ignotae sunt nobis in nostris terris, quae tamen propalandae sunt, ut sciatur quid intelligitur per quod
[683] terra ponetur in vastitatem et concutietur e loco suo. Apud Zephaniam „*Quum nondum venit super vos excandescentia irae Jehovae, dum nondum venit super vos dies irae Jehovae: forte abscondemini in die irae Jehovae*“ II: 2. 3; etiam hic per excandescentiam irae et per diem irae Jehovae, intelligitur Ultimum Judicium. In Threnis „*Non recordatur scabelli pedum suorum in die irae suae*“ II: 1; per scabellum pedum Jehovae intelligitur Cultus Domini in Mundo naturali, ex causa quia universum Coelum una cum Ecclesia in Mundo coram Domino est instar unius Hominis, videatur in Opere de Coelo et Inferno n: 78 ad 86; Intimum Coelum facit caput, reliqui pectus et crura, et Ecclesia in terris facit pedes, inde quoque est quod pedes significent naturale; etiam Coeli insistunt Ecclesiae quae apud Humanum Genus sicut homo suis pedibus, ut constare potest ex illis quae in eodem Opere n: 87 ad 102, ac 291 ad 302, ostensa sunt; quia Ultimum Judicium venit, quando non amplius fides quia non charitas, ita quando finis Ecclesiae est, patet, quid intelligitur per non recordatur Scabelli pedum suorum in die irae

suae. Et alibi „*Non in die irae Jehovae evasor et residuus; quos educavi et nutrivi, hostis meus consumsit*“ Thren: II: 22; dies irae Jehovae est ultimum Judicium; quod tunc non bonum amoris et verum fidei amplius in Ecclesia, sed malum et falsum, significatur per non evasor et residuus, quos educavi et enutrivi hostis meus consumsit; non evasor et residuus significat non bonum et verum, quos educavi et nutrivi sunt illi qui ab Ecclesia, quibus omnis cibus spiritualis, seu cognitio boni et veri ex Verbo est, hostis qui eos consumsit est malum et falsum. In Apocalypsi „*Venit ira tua, tempus mortuos judicandi, et dandi mercedem servis tuis et timentibus Nomen tuum, et perdendi perdentes terram*“ XI: 18; ex his patet, quod per iram seu diem irae intelligatur Ultimum Judicium, nam dicitur venit ira tua, tempus mortuos judicandi. Apud Esajam „*Dies vindictae in corde meo, et annus redemptorum meorum venit; conculcavi populos in ira mea, et inebriavi eos in excandescentia mea*“ LXIII: 4. 6; agitur ibi de pugnis Domini, quibus subjugavit Inferna, ita de Ultimo Judicio quod ab Ipso factum est cum fuit in Mundo, nam per pugnas, quae fuerunt Tentationes in Se admissae, subjugavit illa, ac Ultimum Judicium fecit; hoc Judicium est, quod intelligitur per diem irae et excandescentiae Jehovae in Verbo Veteris Testamenti: sed Ultimum Judicium quod hodie a Domino peractum est, intelligitur per diem irae Ipsius in Apocalypsi; quod Ultimum Judicium factum sit a Domino cum fuit in Mundo, videatur in Opere de Ultimo Judicio, n: 46; subjugatio infernorum significatur ibi per conculcavi eos in ira mea, et inebriavi eos in excandescentia mea; annus redemptorum significat judicium super bonos qui salvati sunt. Apud Eundem „*Spiritus Domini Jehovih super me, ad proclamandum annum beneplaciti Jehovae, et diem vindictae Deo nostro, ad consolandum omnes lugentes*“ LXI: 2. Apud Eundem „*Dies vindictae Jehovae, annus retributionum pro lite Zionis*“ XXXIV: 8; per diem vindictae Jehovae similiter ac per diem irae et excandescentiae Ipsius significatur Ultimum Judicium, tribuitur enim Jehovae seu Domino vindicta ex simili causa ex qua ira et excandescentia, nempe ex

apparentia, quod illi qui negarunt Divinum, et hostili corde
[684] et animo fuerunt contra bona et vera Ecclesiae, proinde contra Dominum a quo illa, qui omnes sunt qui male vivunt, in Infernum dejiciantur; quod quia fit cum illis sicut cum hostibus, tribuitur Domino vindicta sicut ira, de qua re supra; annus retributionum significat simile quod dies vindictae, sed dicitur de falsis, at dies vindictae de malis; lis Zionis significat rejectionem veri et boni Ecclesiae, Zion est Ecclesia. Praeterea tempus Ultimi Judicii aliis in locis vocatur dies Jehovae, dies visitationis, dies occisionis, et dies adventus; dies adventus Domini apud Malachiam Cap: III: 2: et apud Matthaeum Cap: XXIV: 3. 27. 37. 39.

414. Et quis potest stare, quod significet quis sustinebit et vivet, constat ex significatione stare, cum coram Domino, quod sit sustinere et vivere, hic non posse sustinere et vivere; nam, ut supra dictum est, mali ex influxu et inde praesentia Domini, hoc est, Divini Boni ac Divini Veri fortiter et potenter exeuntis et procedentis ab Ipso, non modo in tremores ex formidine, sed etiam in cruciatus ex interiori conflictu veniunt, quare nisi inde fugiant et se dejiciant, non possunt vivere, obvenit enim ex tremore et cruciatu sicut mors; praesentia enim Divini mortificat malos sicut vivificat bonos: ex hoc statu eorum tunc dicitur, quis potest stare, ut quoque apud Malachiam „*Quis sustinet diem adventus Ipsius, et quis stabit cum apparuerit*“ III: 2: apud Nahum „*Coram indignatione Ipsius quis consistet, et quis stabit in excandescentia irae Ipsius*“ I: 6: et apud Joëlem „*Magnus est dies Jehovae et terribilis valde, et quis sustinebit eum*“ II: 11. Praeterea vox stare, sicut ambulare et sedere in Verbo significat esse et vivere; et stare simile quod consistere et subsistere, ut apud Lucam „*Respondens Angelus Sachariae, ego sum Gabriel stans coram Deo*“ I: 19: et apud Eundem „*Vigilate omni tempore, ut digni habeamini ad standum coram Filio hominis*“ XXI: 36, et alibi. Et quia stare quoque significat esse, etiam dicitur de Jehovah, apud Esajam „*Jehovah stitit Se ad litigandum, et stans ad judicandum*“ III: 13: et apud Davidem „*Deus stetit in Coetu Dei, in me-*

dio deorum judicabit" Psalm: LXXXII: 1; sed unde hoc quod stare significet esse, alibi dicetur.

FINIS VOLUMINIS PRIMI.

[Emendanda.

Pag. 23. l. 25. pro cognitione sex lege cognitiones ex.
— 24. l. 8. pro terrram l. terram.
— 28. l. 2. pro sccundum l. secundum.
— 70. l. 23. pro rcpraes. l. repraes.
— 79. l. 18. pro Evangalizatio l. Evangelizatio.
— 93. l. 3. infr. pro Eccclesiam l. Ecclesiam.
— 94. l. 9. infr. pro Psalm:: CV l. Psalm: CV: .
— 142. l. 27. pro sigificatur l. significatur.
— 167. l. 8. pro quartum l. quartam.
— 225. l. 7 infr. pro focdus l. foedus.
— 252. l. 1. post judicium loco puncti pone comma;
— — l. 15. post petrae loco semicoli pone comma.
— 272. l. 7. pro vocantnr l. vocantur.
— 286. l. 13. pro fit l. sit.
— 314. l. 3 infr. pro esnrire l. esurire.
— 327. l. 2 infr. pro fer ae l. ferae.
— 367. l. 25. pro spiritnale l. spirituale.]

